

Hydronymia Slovaciae

Juraj Hladký

Hydronymia povodia Nitry

**Pedagogická fakulta
Trnavskej univerzity
Trnava 2004**

Hydronymia povodia Nitry

© PhDr. Juraj Hladký, PhD.

© foto: Juraj V. Rafaj

Recenzenti:

PhDr. Milan Majtán, DrSc.

doc. PhDr. Elena Krasnovská, CSc.

univ. prof. PhDr. Pavol Žigo, CSc.

Vydavateľ:

Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity

Trnava

© 2004

Tlač:

ISBN

Obsah

Úvod

1. Metodologické východiská výskumu hydronymie
2. Historickogeografická charakteristika skúmaného povodia
3. Etnické pomery v skúmanom regióne
4. Lexikálno-sémantická a štruktúrnotypologická stránka hydroným v skúmanom regióne
5. Príčiny polyonymie hydroným
6. Štruktúra hesla a charakteristika základných prameňov
7. Názvy vodných tokov
8. Názvy vodných plôch a prameňov

Záver

Hydrografické členenie povodia Nitry

Kartografické pramene

Pramene, literatúra

Značky a skratky

Skratky obcí

Summary

Príloha

Úvod

Hydronymia, súbor názvov vodných objektov, spolu s ďalšími skupinami vlastných mien predstavuje špecifickú časť slovnej zásoby každého jazyka. Keďže väčšina vodných názvov vznikla z apelatívnych pomenovaní, toponymická lexika významným spôsobom dopĺňa pohľad na vývin slovnej zásoby. Výskum hydronymie (a onomastický výskum vo všeobecnosti) môže priniesť mnohé cenné informácie o vývine lexiky najmä v starších obdobiach, pretože získať ju iným spôsobom by nebolo možné (porov. Krajčovič, 1980, s. 217; Majtán, 1996, s. 29). Onomastický výskum a historicko-onymická rekonštrukcia preto poskytujú závažné informácie aplikovateľné nielen v slovákistickom, ale aj slavistickom kontexte.

Slovenská hydronymia nebola v minulosti skúmaná systematicky. Podľa dokladov zo stredovekých listín najstaršiu hydronymickú lexiku z jednotlivých povodí rekonštruoval a zostavil Václav Šmilauer (*Vodopis starého Slovenska*, 1932). V ďalšom období sa jazykovedci venovali len daktorým názvom, osobitne takým, ktoré sa pokladali za najstaršie (či už predslovanské alebo slovanské). Za prvý pokus o systematický výskum a systematické spracovanie slovenského hydronomastického materiálu z jedného povodia možno pokladať až monografiu M. Majtána a K. Rymuta (*Hydronimia dorzecza Orawy*, 1985). Už predtým vznikala v Nemecku projekt jednotného a komplexného spracovania hydronymie celej Európy s názvom *Hydronymia Europaea*. Podľa jeho metodologických zásad vyšli monografie o hydronymii slovenskej časti povodia *Slanej* (Ľ. Sičáková, 1996), *Dunajca a Popradu* (K. Rymut – M. Majtán, 1998), *Ipl'a* (M. Majtán – P. Žigo, 1999) a *Turca* (J. Krško, 2003). Monografia *Hydronymia povodia Nitry* je výsledkom niekoľkoročného heuristického výskumu hydroným v povodí rieky Nitry, a to podľa rovnakých princípov a rovnakým spracovaním, akými boli realizované výskumy v ostatných spomínaných povodiach.

Rieka Nitra (168,5 km) je najdlhší prítok Váhu. Pramení na juhovýchodných svahoch Malej Fatry vo výške okolo 800 m n. m. v oblasti, ktorú tvoria triasové a jurské vápence. Najviac prítokov Nitra priberá v oblasti horného a stredného toku. Ide prevažne o menšie toky bystrinného charakteru (s výnimkou Bebravy, Nitrice, Handlovky a Radošinky). Rieka tečie okrajom Nitrianskej pahorkatiny spočiatku juhovýchodným smerom, od Prievidze juhozápadným a od Nitry (resp. Šurian) južným smerom. Pri Šuranoch ústi do Nitry jej najväčší prítok – Žitava.

V dolnej časti toku je prietokový režim upravený tak, aby najmä v marci, keď prietok v rieke dosahuje maximálne hodnoty, nespôsobovali prívalové vody škody. Na tento účel slúži sieť odvodňovacích regulačných kanálov, ktorá sa začína už v okrese Nitra, no ucelený a pomerne komplikovaný systém kanálov je situovaný v najjužnejších oblastiach povodia, a to v okresoch Nové Zámky a Komárno. Časť z týchto objektov s regulovaným vodným režimom vznikla upravením starších ramien Nitry, časť vznikla na mieste niekdajšieho hlavného koryta Nitry (daktoré kanály pri obci Nesvady a v katastroch iných obcí). Podľa potreby sa budovali umelé kanály aj v

lokalitách, kde sa v minulosti nenachádzali prirodzené vodné objekty. Budovanie regulačného systému si vyžiadala situácia v južných oblastiach povodia, pretože sa nachádza v hustej sútokovej oblasti (Nitra → Váh → Dunaj). Súčasťou tohto systému je aj spojovací kanál (preložka), ktorý bol vybudovaný r. 1971 medzi Nitrou a Váhom v smere Nové Zámky – Komoča. Vybudovaním sedemapolkilometrovej preložky sa uľahčila manipulácia napríklad s prívalovými vlnami v období s vysokým prietokom v korytách Váhu a Nitry, ale prostredníctvom siete primárnych a sekundárnych kanálov sa zabezpečuje v letných mesiacoch aj primeraný vodný režim v celej lužnej oblasti až po sútok s Váhom. Vodný režim je v celom povodí upravovaný aj sieťou prírodných a umelo vybudovaných vodných nádrží. Najväčšia z nich je vodná nádrž Nitrianske Rudno, ktorá leží na strednom toku Nítrice.

V severnej a strednej časti toku ústi do Nitry viacero rozlične dlhých a na ďalšie prítoky bohatých tokov, ktoré pramenia v priľahlých pohoriach – v Považskom Inovci, Strážovských vrchoch, Žiari, Tribeči, Vtáčniku a Pohronskom Inovci. V dolnej časti rieka preteká na prítoky výrazne chudobnejšou Podunajskou nížinou. Nitra už vo svojej pramennej oblasti tečie pomerne husto osídleným územím. V minulosti bol jej tok značne znečistený chemickou priemyselnou výrobou (Handlová, Nováky).

1. Metodologické východiská výskumu hydronymie

Za prvý ucelenejší, komplexnejší a hodnotný vklad do slovenskej hydronomastiky možno právom pokladať monografiu V. Šmilauera *Vodopis starého Slovenska* (1932), hoci už omnoho skôr vznikli viac či menej vedecky erudované pokusy o interpretáciu názvov najmä významnejších slovenských tokov. Zo skúmaného povodia spomeňme aspoň výklady hydroným Nitrica, Žitava atď. v 4. zväzku Belových Notícií (Bel, M.: *Notitia novae historico-geographica. Zv. 4. Novohrad, Tekov, Nitra, Hont*. Viedeň 1742).

Prehľad závažných štúdií slovenských vedcov predstavil M. Majtán v monografii *Z lexiky slovenskej toponymie* (1996). Aj tie sa zameriavali na problematiku názvov významných tokov, z ktorých daktoré sa pokladajú za predslovanské (Váh, Hron), príp. iné, ktoré nevyhnutne nemusia mať takú charakteristiku (Laborec, Latorica, Torysa, Dudváh a i.; porov. Majtán, 1996, s. 137 – 138). V samostatných štúdiách sa vodnými názvami zaoberali J. Martinka (*Pôvod a význam mena rieky Hornád*, 1941), B. Varsik (*K vzniku a pôvodu názvu rieky Tople*, 1968; *Ešte k pôvodu rieky Slaná*, 1986). Významné miesto tu zastáva závažná monografia B. Varsika *Slovanské (slovenské) názvy riek na Slovensku a ich prevzatie Maďarmi v 10. – 12. storočí (Príspevok k etnogenéze Slovákov)*; 1990). Š. Ondruš, vychádzajúc z genetických slovenských a inoslovanských vzťahov, no takisto vzťahov medzi slovanskými a indoeurópskymi jazykmi, predstavil svoje etymologické výklady hydroným Bodrog, Ipeľ, Laborec, Latorica, Nitra, Orava, Rimava, Váh, Dudváh, Uh, Vlára v rozsiahlej štúdii *Slovenské rieky – pôvod mien* (1979). Neskôr svoj výskum doplnil o etymologické výklady názvov Ida, Bodva, Udava, Udoč, Ondava (*Slovenské rieky*, 1985; *Odtajnené trezory slov*, 1., 2. zväzok, 2000, 2002). Publikované štúdie vychádzajú zo starších Ondrušových štúdií, napr. *Je pomenovanie Váh slovenské?* (1972), *Ešte raz o pôvode pomenovania rieky Váh*, *Ešte*

o mene rieky Dudváh, Pôvod mena vrchu Choč a rieky Orava (1975), *Meno rieky Poprad je slovensko-slovanské* (1985), *Meno rieky Hornád je slovensko-slovanské* (1986), *Ešte raz o pôvode názvu tatranskej rieky Poprad* (1991).

Mnohými cennými podnetmi je závažná z hľadiska slovanskej hydronomastiky monografia J. Udolpha *Studien zu slavischen Gewässernamen und Gewässerbezeichnungen* (1979). V rozsiahlej práci sa zaoberá praslovanskými apelatívami, ktoré vstupovali do procesu onymizácie a jednotlivé heslá dokladá historickými (pochopiteľne, aj súčasnými) dokladmi z hydronymie jednotlivých slovanských jazykov. Takýto postup uplatňuje v celoslovanskom kontexte, ale v jednotlivých kapitolách monografie rekonštruje slovnú zásobu pomenúvajúcu druhy vôd aj v záposlovanských, východoslovanských a južnoslovanských jazykoch. V samostatných kapitolách analyzuje aj slovtvorné modely slovanskej hydronymie. Monografia J. Udolpha predstavuje mimoriadne cenný príspevok do výskumu vlastných mien vodných objektov v celoslovanskom kontexte a na daktoré výsledky Udolphovho výskumu odkazujeme v lexikografickej časti tejto práce.

V ostatných desaťročiach vzniklo aj niekoľko štúdií o pôvode a etymológii hydroným z povodia rieky Nitry. O samom názve *Nitra* písal B. Varsik (*K vzniku dnešného slovenského názvu Nitra*, 1966). Poznomenáva, že nitrianski Slovania pred príchodom Maďarov do Podunajska *Nitru* nazývali *Nitravou* (sg. *Nitrava*), podľa ktorej vznikol aj názov sídliska *Nitry* (*Nitrava* > *Nitra*). V tejto geografickej oblasti sa uskutočnila zmena *-ava* > *-a* podľa B. Varsika už počas 10. – 11. storočia. Pôvodný slovanský názov *Nitrava* sa u Slovákov nezachoval, ale spätne, ako poznomenáva autor, prevzali maďarskú formu názvu (*Nitra*). Kontinuita pôvodného hydronyma *Nitrava* na rozdiel od iných slovanských hydroným (*Myjava*, *Rudava*, *Trnava* a i.) sa nezachovala, pretože – podľa B. Varsika – na území mesta Nitry a v jeho najbližšom okolí pôvodné slovenské obyvateľstvo v 10. – 13. storočí vyhynulo. To by vraj značilo, že názov hradu a mesta Slováci prevzali z maďarčiny v podobe *Nitra* a podľa hradu a mesta prevzali názov *Nitra* aj na označenie rieky.

Š. Ondruš v spomínaných štúdiách z rokov 1979, 1985 a v monografii z r. 2000 predstavuje výklad hydronyma *Nitra* poukazujúc na genetické vzťahy slovanskej slovnej zásoby so slovnou zásobou iných slovanských jazykov; pozornosť upriamuje najmä na vzťahy slovensko-východoslovanské a na genetické slovensko-južnoslovanské väzby (mnohé vodné názvy pokladá aj za slovansko-indoeurópske a slovansko-baltské relikty). Starším interpretáciám hydronyma *Nitra* (*Nitrava*) vyčítal to, že sufix *-ava* sa v nich mechanicky označoval za germánske „pokračovanie“ ide. apelatíva *ahwa* („voda“). Popri vodných názvoch *Laborec*, *Latorica* a i. Š. Ondruš predpokladá, že aj hydronymum *Nitra* má starodávny slovansko-indoeurópsky pôvod, na ktorý poukazuje aj sufix *-r-* (resp. v plnom stupni ablautu *-or-*; Š. Ondruš, 1985, s. 269).

V monografii *Slovanské (slovenské) názvy riek na Slovensku a ich prevzatie Maďarmi v 10. – 12. storočí* (1990) sa B. Varsik popri hydronyme *Nitra* zaoberal aj etymologickým výkladom menších prítokov *Nitry* a *Žitavy* (*Bebrava*, *Livina*, *Nitrica*, *Vyčoma*, *Radošinka*, *Topoľnica*, *Drevenica*, *Rohožnica*). Analýzou hydroným aj z ďalších slovanských povodií B. Varsik dokazuje, že v 10. – 12. storočí Maďari prevzali väčšinu názvov veľkých a stredných tokov na Slovensku od staršieho slovanskeho obyvateľstva. Zároveň tak dosvedčuje kontinuitu slovanskeho

(slovenského) osídlenia na území dnešného Slovenska od čias Veľkomoravskej ríše a od príchodu Maďarov do Podunajskej nížiny až po súčasnosť.

Daktorými hydronymami sa zaoberal V. Uhlár. V samostatných štúdiách sa venoval vodným názvom *Drahožica* (*Dva vlastnícke názvy z hornej Nitry*, 1970), *Mohelnica*¹ (*Pôvod názvu Mohelnica*, 1970), *Nitra*, *Nitrica*, *Handlovka*, *Zlavský potok*, *Trebianka*, *Rakovický potok*², *Struhár*, *Čižmár* a všima si aj daktoré iné názvy, ktoré vznikli univerbizáciou pôvodne dvojslovných hydroným, názvy odvodené od názvov osád, príp. terénnych názvov (*Rieky a potoky povodia Nitry*, 1983). Podrobnú štúdiu V. Uhlár napísal aj o hydronymách *Lišňa*, *Dršňa*, *Hydina*, *Livina*, *Chotina*, *Zlobina*, *Mohelnica*, **Istobnica*³, *Drahožica*, *Moštenica*, *Chvojnica*, *Dubnica*, *Bystrica*, *Hradištnica*, *Jelešnica*, *Slivnica*, *Železnica*, *Babica*, *Svinnica* (*Z hydronymie Ponitria: názvy so suffixom -ňa, -ina a -ica*, 1987). V poslednej spomínanej štúdii sa zaoberal výkladom jednoslovných hydroným utvorených sufixami *-ňa*, *-ina*, *-ica*. Jednotlivé jeho výklady zahrnujeme do analýz príslušných hydroným v slovníkovej časti práce.

Zo slavistického aspektu staršie hydronymá aj z povodia Nitry (*Drevenica*, **Istebnica*, *Livina*, **Morotva*, **Opočen*, **Vlčec*, **Súteča*), doložené v Zoborskej listine z roku 1113, analyzoval R. Krajčovič (*Z lexiky slovenskej hydronymie v slovanskom kontexte*, 1980). Zhrnul v nej výsledky historicko-lexikálnej interpretácie týchto názvov, rekonštruoval dobové znenie skúmaných hydroným a rekonštruoval formu a obsah využitého slova s komparatívnou dokumentáciou lexiky minimálne z dvoch slovanských jazykov.

Pochopiteľne, dosiaľ najucelenejším materiálom (a takisto interpretačným) fondom staršej hydronymie zo skúmaného povodia (i z celého územia Slovenska) je už spomínaná monografia V. Šmilauera *Vodopis starého Slovenska* (1932).

Za prvotné východisko súčasného, úspešne sa rozbiehajúceho komplexného výskumu slovenskej hydronymie možno v našich podmienkach pokladať publikáciu M. Majtána a K. Rymuta *Hydronimia dorzecza Orawy* (1985). V súvislosti s heuristickým výskumom slovenskej hydronymie Milan Majtán r. 1987⁴ poznamenal, že „monografický komplexný výskum slovenskej hydronymie podľa jednotlivých povodií je dosiaľ iba v začiatkoch“ a zároveň naznačil smerovanie ďalšieho výskumu slovenskej hydronymie: „Podrobnejší, frekvenčnými údajmi a dynamikou vývinu pomenovania, pomenúvacích obsahových i slovotvorných modelov doplnený výskum, a rovnako podrobná analýza štruktúrnych a slovotvorných typov historickej i súčasnej slovenskej hydronymie ostáva ešte úlohou. Komplexne a monograficky spracovaná slovenská hydronymia bude aj východiskom porovnávacieho výskumu v západoslovanskom i v celoslovanskom meradle.“ Komplexné spracovanie slovenskej hydronymie v jednotlivých povodiach podľa spoločných metodologických kritérií na základe heuristického výskumu umožňuje utvoriť rozsiahlu bázu porovnateľných dokladov z celého územia Slovenska, resp. Európy, a môže tak byť cenným príspevkom do spomínaného výskumu celoeurópskej hydronymie, ktorý je známy

¹ Dnešný Pažitký potok.

² Dnešný Rakovinský jarok.

³ Dnešná Trebianka.

⁴ MAJTÁN, M.: Slovenská hydronymia v slovanskom kontexte. *Zápisník slovenského jazykovedca*, 6, 1987, 1, s. 14 – 16

pod názvom *Hydronymia Europaea* (jeho históriu a metodologické princípy predstavuje P. Žigo v štúdiách *Hydronymia Slovenska a Hydronymia Europaea*). V edícii *Hydronymia Europaea* zo slovenskej (resp. slovensko-poľskej) hydronymie dosiaľ vyšla len monografia *Gewässernamen im Flußgebiet des Dunajec (Nazwy wodne dorzecza Dunajca)* od autorov K. Rymuta a M. Majtána (Stuttgart 1998), no podľa uvedenej metodológie je už okrem povodia *Dunajca* (a *Popradu*) spracovaná hydronymia ďalších slovenských povodií – Ľ. Sičáková vydala monografiu *Hydronymia slovenskej časti povodia Slanej* (1996), M. Majtán a P. Žigo pripravili a vydali monografiu *Hydronymia povodia Ipľa* (1999) a najnovšie vyšla práca J. Krška *Hydronymia povodia Turca* (2003).

Výskum vlastných mien cennými informáciami dopĺňa pohľad na vývin, diferenciaciu a súčasný stav jazyka, ale takisto je nevyhnutným predpokladom na historicko-porovnávacie výskumy, pri ktorých ako základný dokumentačný materiál slúži historická apelatívna a historická propriálna lexika. Historická slovanská toponymia predstavuje jedinú bázu jazykových faktov o vývine praslovanských makrodialektov a o formovaní jednotlivých slovanských jazykov. Zo slavistického hľadiska možno uviesť, že pôvodom slovanské toponymá sa neraz začleňovali do staromaďarskej toponymickej sústavy a v nej prešli pomerne zložitým vývinom. Po komplexnej historicko-jazykovej analýze však môžu poskytnúť cenné lingvistické údaje o pomedznom pásme kontaktu osobitne západoslovanského a južnoslovanského praslovanského makrodialektu v podunajskom priestore a o praslovanskej genéze slovenčiny (Krajčovič, 1974, s. 36).

Propriá vznikali z apelatívnej lexiky jestvujúcej v období vzniku vlastného mena v konkrétnom jazyku, a preto poskytujú slavistike dôležitý dokladový materiál. Slavistika, resp. historicko-porovnávacie výskumy, naopak, poskytujú zasa dôležité informácie lingvistického charakteru onomastike, a to najmä pri rekonštrukcii onymických jednotiek. Najstaršie hydronymá zo skúmaného povodia sú doložené v 12. storočí (najmä v Zoborskej listine z r. 1113), vznikali teda v ešte staršom období, najneskôr však v 11. storočí, v období jazykovej integrácie v naddunajskej oblasti (porov. Krajčovič, 1974, s. 58). V najstaršej doloženej hydronymii možno identifikovať vrstvu starého slovanského lexikálneho fondu, ktorá najvýraznejšie zachováva starší (praslovanský) stav. Ide o apelatívnu lexiku nediferencovanú (alebo iba minimálne diferencovanú) v slovenských dialektoch, ale aj v slovanských jazykoch (slovensko-slovanskými lexikálnymi vzťahmi sa v ostatnom čase zaoberal napr. A. Habovštiak, 1993). Identifikujeme ju napríklad v hydronymách *Topol'nica* (1293 *Topolniche fev*, 1324 *fluvius Thopolnica*, 1347 *fluvius Tapolnycha* atď.; *Topol'nica* < psl. **topol'* Rej., s. 666; **topolja* Habovštiak, 1993, s. 24; čes. *topol*, poľ. *topola*, rus. *tópol'*, csl. *topolb*; Rej., s. 666), *Bebrava* (1296 *fluvium Bebre*, 1323 *antiqua Bebre*, *fluvius Bebre*, 1408 *fluv. Bebrev* atď.; *Bebr-ava* < psl. **bebrъ*/**bobrb* Mach., s. 36; Habovštiak, 1993, s. 24; poľ. *bóbr*, hluž. *bobr*, *běbr*, dluž. *bober*, ukr. *bibr*, sln. *bober*, *b(r)eber* a i. ; Mach., s. 36), **Vlčec* (1113 *fluvius Vvlscit*; **Vlk/č-ec* < psl. **vьlkъ*, stsl. *vьlkъ*; rus. *volk*, ukr. *vouk*, poľ. *wilk* atď.; Mach., s. 571) a v ďalších vodných názvoch.

V našom materiáli možno doložiť starú petrifikovanú lexiku, ktorá postupne mohla v jednotlivých slovanských jazykoch zmeniť svoju pôvodnú sémantickú štruktúru. V hydronymickom materiáli z povodia Nitry môžeme doložiť aj tento typ

starej slovanskej onymickej lexiky: **Rohožnica* (podobne ojkonymá *Rohožník* atď.; porov. LMSŠ., s. 258), dnes *Rohožnický potok*: (< ON. *Rohožnica* < VN. **Rohožnica*: 1295 *rivulus Rohozniche*, 1965 *Rohožnický potok*; < **Rohož-n-ica* < psl. **rogosz*; poľ. *rogoza*, *rogózka*, ukr. *rohóž(k)a*, rus. *rogóž(k)a*, dl. *rogoža*; V. Machek o apelatívne rohož (rohožka) uvádza: „odvozeno príponou *-ja* od psl. **rogosz* (mask.), resp. **rogoza* (fem.); rus. *rogozá*, ukr. *rohózá* „sitina“, hl. *rohož* „třtina“, dl. *rogož* „orobinec“, sln. *rogosz* „ostřice“, jenž značilo nepochybně rákos, jak svědčí právě tato odvozenina („pletivo z rákosí“), ale časem ovšem i jiné rostliny vodní podobné vzhledem nebo podobného užití. V češtině **rogosie* přešlo v *rokosie*, *rákosí*, ale původní podoba je zachována ještě v místních jménech *Rohozec* (mask.!), *Rohozná*, *Rohoznice* (podobná jména u všech Slovanů, ba i v Albanii“; Mach., s. 420). V tomto význame (t. j. „vodomilné rastlinstvo“) dokladá apelatívum *rohož*, *rohoža* aj Historický slovník slovenského jazyka (5. zv., s. 80), ale 3. zväzok Slovníka slovenského jazyka (s. 576) uvádza už len význam „hrubé pletivo z trstia, z lyka, zo slamy a pod.“ (porov. KSSJ, s. 597). Takisto ani dnešný potok *Dubnička* (s dokladom z r. 1232 *rivus Dabra*, so zreteľom na rekonštrukciu V. Šmilauera **Dúbrava*) nemusel pôvodne pomenúvať potok tečúci cez dubový porast, ale potok tečúci cez akýkoľvek porast (psl. apel. **dobrava* „les“; z etymologického hľadiska nejde o dubový les, ale o všeobecné označenie lesa; Mach., s. 92). Podobne aj apelatívum *mohyla* (psl. **mogyla*; slov. *mohyla*, čes. *mohyla*, rus. *mogila*) postupne stratilo svoj pôvodný význam „vyvýšenina v teréne, pahorok“ a dnes sa (aj v ruštine) používa na označenie hrobu (pochopiteľne, pôvodná motivácia „terénna vyvýšenina“ tu zostala). Na starú sémantiku lexémy upozorňujú v skúmanom regióne názvy riečky *Mohelnica* (dnes *Pažitský potok*: 1329 *Mohantcha*, 1352 *maioris rivuli Moholnica* atď.; Uhl., 1970 a, s. 174 – 178), jej občasného prítoku **Malá Mohelnica* (1352 *Kysmohelnica*; Uhl., 1970 a, s. 174 – 178), z českej hydronymie môžeme doložiť názov potoka **Mohelná* (nem. *Muglbach*), ktorá priteká z Bavorska a vlieva sa do Odry (1319 *Mugel*; Jiskra, 2001, s. 100).

Ďalšie prvky apelatívnej lexiky, ktorá sa zachovala vo vlastných menách, mohli v procese vývinu praslovanského základu v jednotlivých slovanských jazykoch postupne preniknúť na okraj slovnej zásoby jazyka, zaniknúť alebo pozmeniť svoju hláskovú podobu. Takéto staré základy identifikujeme napr. v názve prameňa **Slopňa* (1293 *fons Zopna*; apel. **slopňa* od kmeňa **slъp-* „prýštiti“; Šmil., s. 457), príp. aj v názve *Hlomniansky potok* (staršie *Hlomná dolina*; nie je však isté, či terénny názov bol motivovaný zvukom vetra alebo zvukom vody – v tom prípade by sme za prvotný pokladali vodný názov: *Hlom-né*, staršie *Hlom-ná* < apel. zo základu *hlom-*; psl. **glomotъ*; **glomozъ*/**glomozdъ*/**glomoza* „шум, производное с суф. -отъ от основы *глом-“; porov. čes. *hlomoz*, bulh. *гломот* (ESSJ, zv. 6, s. 137 – 138), slvk. *hlomoz*, *lomoz*; Kálal, s. 170).

Vlastné meno poskytuje informácie o onymickom objekte svojou formou, na zreteľ však treba vziať aj susedstvo významovo blízkych názvov, ale aj poznatky z archeologických, geografických a iných výskumov, a tie sú dôležité aj v procese verifikácie starej sémantickej stránky menného základu. Preto je dôležité adekvátne rekonštruovať obsah slov získaných zo starej toponymie (porov. Blanár, 1993, s. 76 – 84; Krajčovič, 1980, s. 217; 1990, s. 123 – 125). Osobitnú dôležitosť v tomto procese má komparácia, resp. presnejšie – ako ju nazýva R. Krajčovič (1990, s. 126) – onymicko-lexikálna komparácia, a to interná (porovnávanie onymickej lexiky s lexikou jazyka, ktorého prostriedkami bolo skúmané toponymum utvorené) a externá

(identifikovanie lexikálnych paralel v slovnej zásobe iných slovanských jazykov). Lexiku staršej slovenskej hydronymie, ktorá je doložená v Zoborskej listine, takýmto spôsobom skúmal R. Krajčovič (1980, s. 217 – 224). Ako príklad možno uviesť hydronymum *Livina* z povodia rieky Nitry:

...a q u a L i u i n a... 1113, CDS I, 66 (Leuna 1263, ŠmVd 341); Livina, prítok Bebravy. R.: Livina; *liv-ina*, *liv-* od *livati*, a to od *liti* „liať, -lievať“, celsl. (Mch 272, ku koreňu porov. čes. *průliv*, rus. *razliv*, *liveň*, sch. *livo*, Skok IV, 309 a pod.), *-ina* sufix s významom „množstvo, hromada“ (SP, I, 121), teda *livina* → *Livina* „riečka s väčším množstvom vody ako treba, t. j. často sa vylievajúca“ (v listine z roku 1113 sa spolu s riečkou Livina spomína *insula* a hneď v susedstve osada *Honor*, čiže *Onor* k *noriti*, dnes Norovce v okr. Topoľčany). – ŠmVd 341: „etymologie neznáma (Hlivina??)“.

Podľa týchto metodologických princípov a so zreteľom na už publikované rekonštrukcie a etymologické výklady usilujeme sa v konkrétnych heslách rekonštruovať a z historicko-lexikálnej stránky interpretovať hydronymiu z povodia rieky Nitry. Zdokumentovaním, lexikálno-sémantickou a štruktúrnotypologickou analýzou vodných názvov zo skúmaného povodia sa tak utvárajú predpoklady na širší slavistický výskum, a to vo viacerých oblastiach: v staršej hydronymii treba apelatívnu hydronymickú lexiku porovnať s lexikou, ktorá jestvovala v jazyku v období pred vznikom vlastného mena (tu využívame komparáciu s rekonštruovanou praslovanskou, príp. staroslovienskou lexikou podľa etymologických príručiek a pod.). Takto postupujeme aj v prípade vlastných mien z iných onymických tried, z ktorých sufixálnou deriváciou vznikli vodné názvy. Ide najmä o mladší typ motivácie, ktorý sa uplatňoval v slovenskej i českej hydronymii (porov. Skutil, 1980, s. 627 – 628). Apelatívne (resp. aj propriálne) základy teda identifikujeme aj v prípade osadných, terénnych a vodných názvov, etymologicky príbuzných s analyzovaným hydronymom, a porovnáваме ich s rekonštruovanou psl., príp. i stsl. lexikou. Získaný hydronymický materiál triedime chronologicky. Tu sa zračí ďalší aspekt – tento raz vývinový, ktorý umožňuje pozorovať diferenciaciu a vývin jazyka v jednotlivých obdobiach a na rozličných územiach (vývinový a dialektologický aspekt). Po vytvorení materiálnej bázy hydroným (nielen z povodia Nitry) tento prístup umožní porovnávať slovtvorné modely v slovenskej hydronymii, ale z diachrónneho i synchronného aspektu aj v kontexte slovanskej hydronymie.

2. Historickogeografická charakteristika skúmaného územia

Rozľahlé povodie Nitry (v úseku po preložku je veľké 4499 km², spolu s úsekom pod preložkou asi 5141 km²; ES. IV, s. 93) sa v minulosti rozprestieralo v štyroch stoliciach (resp. neskôr v župách). Centrálna časť povodia sa nachádzala v Nitrianskej stolici, územie, ktorým prechádzala severozápadná rozvodnica s Váhom, ležalo v Trenčianskej stolici, východná časť povodia zasahovala do Tekovskej a najjužnejšia oblasť do Komárňanskej stolice. Ide o územie, ktoré bolo kompaktné obývané Slovanmi a neskôr diferencované vplyvom iných etník, osobitne Maďarov.

Väčšina prítokov Nitry sa nachádza v historickom území niekdajšej Nitrianskej stolice, ktorá mala rozlohu 5511 km² (ES. IV, s. 96). Vznikla najneskôr na prelome 10. – 11. storočia na veľkomoravskom základe (centrálne územie

Nitrianskeho kniežatstva). Územia zasahujúce do povodia rieky Váh boli pričlenené až v 13. – 14. storočí. Najstaršie osídlenie siaha v centrálnej oblasti do paleolitu, osídlenie v neolite a v ďalších obdobiach je doložené omnoho bohatšie. Širšie okolie Nitry bolo v 9. – 10. storočí centrom Nitrianskeho kniežatstva (z tohto obdobia pochádza aj veľkomoravské hradisko na vrchu Vyšehrad v severovýchodnej časti povodia na hranici s Turcom). V 10. storočí začínajú osídľovať územie severne od Dunaja príslušníci maďarského etnika. V 14. storočí sa v Nitrianskej stolici nachádzalo dovedna asi 358 sídel, v 16. storočí ich už bolo 463. V 2. polovici 16. storočia a v 17. storočí patrila južná a juhovýchodná oblasť stolice k ostrihomskému sandžaku (podobne časť Tekova). Turecké vpády v 16. až 18. storočí zastavili populačný rozvoj v Nitrianskej stolici a pozitívny demografický vývoj sa na istý čas zhoršil. Roku 1900 žilo v Nitrianskej župe 73% Slovákov, 19% Maďarov a 8% Nemcov (ES., IV, s. 96). Dominantným zamestnaním obyvateľov bolo poľnohospodárstvo. Osobitne v južných oblastiach sa úspešne rozvíjala rastlinná výroba, výborné hospodárske výsledky dosahovali obyvatelia v dobytkárstve a v pestovaní viniča (výroba vína). V severnejších oblastiach (v pohoriach Vtáčnik, Kremnické vrchy a v Hornonitrianskej kotline) okrem poľnohospodárskej výroby obyvatelia ryžovali a ťažili zlato (najneskôr od 14. až do 18. storočia) a dolovali hnedé uhlie (obmedzene sa ťaží podnes v okolí Prievidze a Handlovej).

Severozápadná časť povodia Nitry (povodie Bebravy) územne patrila do Trenčianskej stolice. Z regionalistického hľadiska povodie rieky Bebravy tvorilo samostatný archidiakonát a k Trenčiankej stolici sa pričlenilo až koncom 11. storočia po obnovení nitrianskeho biskupstva. Obyvatelia sa tu zaoberali prevažne poľnohospodárskou výrobou a chovom dobytky, výraznejší rozvoj remeselnej výroby nastal v tejto stolici až v 17. storočí (Bánovce nad Bebravou, Uhrovec). Roku 1900 v Trenčianskej župe žilo 93% Slovákov, 4% Nemcov a 3% Maďarov.

Východná, resp. celá juhovýchodná časť povodia Nitry leží v historickom území Tekov, ktorý ako samostatný administratívny celok sa konštituoval až v 11. storočí. Zahŕňa východnú časť povodia Žitavy. Súvislé osídlenie sa na tomto území vyvinulo v neolite, slovanské osídlenie sa sústreďovalo pri tokoch Žitavy (zozačiatku najmä v južnej časti povodia – Hul, Dolný Ohaj, Bešeňov) a Hrona. Severnejšia oblasť (pôvodne samostatný administratívny celok so sídlom v Oslanoch) bola k Tekovskej stolici pričlenená až v 12. storočí. V tejto stolici bolo osídlenie redšie ako v okolitých stoliciach (azda kvôli geomorfologickému rázu regiónu – najmenej vyvinutá oblasť z hľadiska osídlenia bola v pohorí Vtáčnik). Južná časť územia (až po mesto Vráble) patrila v období tureckej expanzie do ostrihomského sandžaku. Strediskom administratívnej správy boli v 2. polovici 16. storočia Topoľčianky, koncom 18. storočia Zlaté Moravce. V Tekovskej stolici žilo roku 1900 58% Slovákov, 32% Maďarov a 11% Nemcov. Obyvatelia sa venovali poľnohospodárskej výrobe, menej remeselníckej produkcii (napr. v Oslanoch; ES. VI, s. 48 – 49).

Do Komárňanskej stolice patrila iba nevelká oblasť v najjužnejšej časti povodia. Vyvinula sa už v 10. storočí. Región Komárna bol osídlený už v praveku, maďarské osídlenie nadviazalo na staršiu slovanskú sídliskovú štruktúru (Nesvady, Dvory nad Žitavou, Chotín, Pribeta). V 16. až 18. storočí po pustošivých nájazdoch Turkov a Rákociho vojsk bol región dosídľovaný aj slovenskými obyvateľmi z Nitrianskej a Trenčianskej stolice. Začiatkom 20. storočia tu žila väčšina obyvateľov maďarskej národnosti (ES. III, s. 117 – 118).

Povodie Nitry tvorí rozsiahle územie, ktoré v severovýchodnej časti zasahuje do niekdajšieho Stredoslovenského kraja a centrálna časť povodia prechádza celou východnou časťou bývalého Západoslovenského kraja. Povodie Nitry tvorí asi jednu sedminu územia Slovenska, a tak predstavuje pomerne rôznorodé územie z historického, etnického, demografického, kultúrneho i prírodného hľadiska a nemožno ho preto chápať tradične ako kompaktný región utvorený historickými tradíciami rozličného charakteru.

3. Etnické pomery v skúmanom regióne a ich vplyv na hydronymiu

(so zreteľom na doklady hydroným do 18. storočia)

V súčasnosti sa všeobecne prijíma názor, že Slovania odchádzali zo svojej zakarpatskej pravlasti už v 4. – 5. storočí a najneskôr z 5. storočia pochádzajú aj prvé stopy po slovanských kmeňoch na územiach pri strednom toku Dunaja (Ratkoš, 1990, s. 19; porov. Čaplovič, 1998, s. 64, 100; Štefanovičová, 1993, s. 275). Postupne až do 6. storočia Slovania obsadzovali Karpatsko-dunajskú kotlinu i Balkán a medzi roztratenými zvyškami germánskeho obyvateľstva sa zakrátko stali určujúcim etnikom v tomto geopriestore. Na územie dnešného Slovenska prichádzali zo severu cez karpatské priesmyky, postupovali smerom na juh k Dunaju (Steinhübel, 1998, s. 38), ale prichádzali aj na územie východného Slovenska a od juhu cez maďarské nížiny na územie dnešného juhozápadného Slovenska. Osady si zakladali v dolinách riek, najčastejšie na vyvýšeninách, sprašových dunách alebo riečnych terasách. V nivách riek boli rozšírené lužné lesy s porastmi rozličných druhov vrb, topoľov, jelší a jaseňa; pre menej zaplavované oblasti boli charakteristické hrabové, dubové a bukové lesy (Štefanovičová, 1989, s. 30; porov. Čaplovič, 1998, mapy na s. 100). Severne od stredného Dunaja na území stredného a dolného Považia, Ponitria a Pohronia a prípadne aj v Turci vznikol najneskôr na prelome 8. – 9. storočia politický útvar nazývaný Nitrianske kniežatstvo (vzniklo v čase protiavarského povstania podobne ako ďalšie životaschopné slovanské kniežatstvá – Morava, Korutánsko, Chorvátsko, Slavónsko; Steinhübel, 1998, s. 39). Podľa R. Marsinu (1995, s. 107) dnes už nemožno určiť, či Pribina bol kniežaťom jedného kmeňa alebo dvoch-troch menších spojených kmeňov. Samo kniežatstvo malo rozlohu porovnateľnú s rozlohou dnešného Slovenska (na východe k nemu síce nepatrilo Zemplín, no zaberalo časť severného Maďarska až po Novohrad a Bukové hory; Steinhübel, 1998, s. 44). Od konca 8. storočia možno sledovať postupnú feudalizáciu i na území Karpát, o čom svedčia aj slovanské hradiská objavené v ostatných desaťročiach v Ponitri, Pohroní, Považí a na východnom Slovensku; kompaktnejšie slovanské sídliskové oblasti s preukázateľným vzťahom k formujúcemu sa Nitrianskemu kniežatstvu sa v skúmanom geopriestore vytvorili aj v regiónoch hornej Nitry, horného Považia, v Turčianskej kotline a v oblasti stredného Hrona (Čaplovič, 1998, s. 21, 101, 164). Daktoré z týchto sídlisk vznikali pri dôležitých transregionálnych diaľkových cestách (napr. hradisko z 8. – 9. storočia v lokalite Vyšehrad na pomedzí hornej Nitry a Turca). V Hornonitrianskej a Turčianskej kotline v období 9. – 10. storočia (až do 13. st.) intenzívne vznikali ďalšie slovanské sídliská (Bojnice, Koš, Nedožery-Brezany, Nitrianske Rudno, Prievidza a i.). Nielen Nitra a jej okolie, ale aj ďalšie mezoregióny v povodí Váhu, Turca a horného Ponitria, ktoré sa vytvorili od druhej polovice 9. storočia, boli dôležitými hospodársko-správnymi jednotkami v rámci Nitrianskeho kniežatstva a neskôr Veľkej Moravy (Čaplovič, 1998, s. 167 – 169, 190). Nitrianske

kniežatstvo (po pričlenení k Moravskému kniežatstvu okolo r. 833) sa ako relatívne samostatný a rázovitý celok stalo údelným kniežatstvom v rámci Veľkomoravskej ríše. K jeho pôvodnému územiu bol pričlenený aj Spiš a Gemer, kde žili obyvatelia veľmi príbuzní nitrianskym Slovanom, a tým sa podľa R. Marsinu za základ vytvárajúceho sa vedomia predkov Slovákov dá pokladať práve vedomie spolupatričnosti obyvateľov niekdajšieho Pribinovho kniežatstva. Tento integračný proces trval okolo dvesto rokov. Východnejšia časť dnešného územia Slovenska bola k údelu pričlenená o čosi neskôr, asi v 3. štvrtine 9. storočia, teda od 10. – 11. storočia sa uskutočňoval proces utvárania sa spoločného vedomia hornouhorských Slovanov. Dokončený bol najneskoršie do konca 12. storočia (Marsina, 1995, s. 107 – 109). Po zániku Veľkej Moravy zdedili vládu nad Moravou a nakrátko aj nad niekdajším Nitrianskym kniežatstvom Přemyslovci, príbuzní vymretých Mojmiróvcov. Potom oblasť ležiacu na východ od rieky Moravy postupne ovládli starí Maďari.

Už počas 9. storočia sa starí Maďari z juhokrajinských stepí občas zjavili aj pri dolnom Dunaji. V druhej polovici 9. storočia na územie Veľkej Moravy prichádzali menšie vojenské skupiny Maďarov. Časť z nich sa istotne so súhlasom veľkomoravských predstaviteľov usadila na jej území ako hostia. Nešlo teda o dobýjanie (Marsina, 1996, s. 122). Hromadný príchod asi štvrt' milióna Maďarov do Karpatsko-dunajskej kotliny sa uskutočnil až v rokoch 894 – 896 (porov. Marsina, 1996, s. 122; Čaplovič, 1998, s. 43; Štefanovičová, 1989, s. 147). Po roku 900, keď zaujali celé Zadunajsko, uvažovali aj o obsadení územia severne od Dunaja. S datovaním výbojných akcií Maďarov na toto územie sú isté problémy – archeológovia ich kladú do 2. štvrtiny 10. storočia, historici sa nazdávajú, že sa uskutočňovali už na začiatku 10. storočia (porov. Čaplovič, 1998, s. 43). Asi dvadsať rokov obsadzovali sídliská južného a juhozápadného Slovenska, ostatné časti boli začleňované do vytvárajúceho sa uhorského štátu neskôr.

V Zadunajsku sa pomer medzi domácim slovanským obyvateľstvom, ktorého bolo asi rovnako ako starých Maďarov, začal zvyhodňovať v prospech Maďarov, pretože časť slovanského obyvateľstva bola vyhubená, časť sa odsťahovala do iných oblastí. V okrajových častiach Karpatsko-dunajskej kotliny (možno sem začleniť aj územie dnešného Slovenska) bol pomer výhodnejší pre slovanské obyvateľstvo – Maďari sa neraz asimilovali s domácim obyvateľstvom. Asi od roku 920 bolo územie Slovenska pod kontrolou staromaďarských vojenských posádok. Najstaršie staromaďarské jazdecké hroby a nevelké pohrebiská sa v skúmanom regióne našli v myslenom oblúku po mestá Hlohovec, Nitra a Levice (Steinhübel, 1998, s. 44). Aj z južných častí juhozápadného Slovenska sa pôvodné obyvateľstvo sťahovalo severnejšie, ale iba najjužnejšie časti juhozápadného Slovenska sa napokon stali prevažne maďarské. Zotrvanie starých Slovákov vo svojich pôvodných sídliskách istým spôsobom podmienili viaceré skutočnosti – porážka starých Maďarov na Lechu, pričlenenie centra niekdajšieho Nitrianskeho kniežatstva Arpádovcom, ktorí nemohli toto priveľké územie obsadiť svojimi ľuďmi, a takisto existencia špecializovaných remeselníckych osád (systém tzv. zamestnaneckých alebo služobníckych osád; Marsina, 1996, s. 124 – 126; porov. Krajčovič, 1965, s. 205 – 247), pretože – ako r. 1933 poznamenáva P. Bujnák – „Slováci svojimi remeselníckymi produktami, svojou prácou bývali potrební Maďarom, ktorí ešte vždy viac válčili než pracovali a od Slovanov prejímali také produkty a od nich sa učili mnohému“ (1933, s. 374).

Územie starého Nitrianskeho kniežatstva bolo postupne začlenené do formujúceho sa uhorského kráľovstva ako údel. Roku 1108 sa končí vláda Arpádovcov a s ňou aj história Nitrianskeho kniežatstva, osobitného politického subjektu, ktorý položil národné, územné a historické základy Slovenska (Steinhübel, 1998, s. 51). Na území bývalého Nitrianskeho kniežatstva však malo slovenské obyvateľstvo aj v 10. – 13. storočí jednoznačne dominujúce postavenie a z viacerých etnických skupín zohrávalo rozhodujúcu úlohu vo vývoji osídlenia (Čaplovič, 1998, s. 197). Potvrďuje to i Ján Stanislav, ktorý upozorňuje, že napr. v 12. storočí bolo v okolí Nitry iba 25,7% maďarských osád (Slovenský juh v stredoveku, 1. zv., s. 14) a osadné názvy z 11. – 15. storočia z dolného toku Nitry zasa svedčia o tom, že základná vrstva obyvateľstva na dolných tokoch Nitry i Váhu (a medzi nimi) bola slovenského pôvodu a Maďari sa tu usadili ako cudzí etnický element (porov. osadné názvy Bánovská Kesa, dnes Bánov; Slovenský Meder, dnes Palárikovo; Šalgov, dnes Svätoplukovo a i.). Do severnejších oblastí Maďari prenikali postupne a ich osídlenie bolo ešte redšie (Stanislav, SJ. I, s. 264).

Iný charakter malo osídlenie daktorých častí skúmaného regiónu ďalším etnikom, ktoré zanechalo stopy aj vo vrstve mladších hydroným – osídlenie nemeckého etnika. Osadnými názvami je prítomnosť Nemcov na území skúmaného regiónu doložená už v 12. storočí, o čom svedčia napr. názvy Nemčice (pri Jelenci: 1156 *villa Nemcyc*, pri Topoľčanoch: 1235 *terra Nemchey*). V 12. storočí vznikli aj Hontianske Nemce (1246 *villa Nympti*), o čosi ďalej, už v Pohroní, sa nachádzajú Tekovské Nemce (1275 *t. Nempty*; Varsik, 1984, s. 24 – 25, 155). Doklady na prítomnosť Nemcov možno nájsť i v okolí Nitry (Stanislav, SJ. I, s. 256). Drobné donácie, ktoré mali mať za následok zvýšenie počtu kráľovského vojska, však prilákali menšie skupinky Nemcov už pred tatárskym vpádom r. 1241 aj do okolia Trenčína a do Tekova (Dejiny, s. 258).

Po pustošivom vpáde Tatarov (1241) sa ako jedna z možností hospodárskeho rastu ukázalo osídľovanie alebo dosídľovanie územia domácim obyvateľstvom (na základe emfymetického práva) a pozývaním cudzích hostí z hospodársky vyspelejších oblastí. Nemci kolonizovali západné pohraničie Uhorska (juhozápadnú časť Bratislavskej stolice a západnú časť Žitného ostrova), kde sa usadili v pôvodných (šťasti alebo úplne vyľudnených) osadách a zakladali nové sídliská (Varsik, 1984, s. 132). Tento proces sa uskutočňoval v 13. až 14. storočí a umožňoval rýchly rozvoj obchodu, remesiel a zakladanie nových miest. Tieto mestá vznikali na kráľovskej aj zemepanskej pôde. Medzi hosťami zakladajúcimi mestá na území Slovenska prevažovali Nemci zo severonemeckej (saskej) oblasti, ale prichádzali aj hostia z juhonemeckého (rakúsko-bavorského) regiónu. Najviac miest s nemeckým obyvateľstvom vzniklo na Spiši a v stredoslovenskom banskom regióne. Relatívne vyvrcholenie počtu Nemcov na Slovensku možno klásť do 14. storočia (asi 120 000 ľudí). Nemecké obyateľstvo žijúce na Považí a v Ponitří bolo rozptýlené, a preto sa čiastočne asimilovalo. Na Slovensku sa takto vytvorili tri ostrovy s nemeckým obyvateľstvom – Bratislava a vých. úpätia Malých Karpát, hornonitrianska oblasť, ktorá zahrnovala aj Turiec, tretím regiónom je Spiš (Dejiny, s. 270, 276). V týchto kompaktných oblastiach sa nemecké obyateľstvo čiastočne udržalo až podnes (po roku 1945 bola veľká časť Nemcov vysídlená a obce, napr. Malinová, Kľačno, Tužina a iné, boli dosídlené repatriantmi, a to najmä z Maďarska). V hornom Ponitří prichádzali nemeckí hostia do pôvodných slovenských obcí, ktoré vznikali najčastejšie v rozmedzí 10. – 13. storočia. Priamo v nich nadviazali na staršie

slovenské osídlenie alebo si zakladli svoje osady v bezprostrednej blízkosti Slovákov. Takýmto spôsobom vznikla napr. obec Malinová (1339 *Cach*), ktorú na zákupnom práve založili r. 1339 nemeckí baníci pod vedením dedičného richtára Henricha (VSO. II, s. 225) v katastri slovenskej obce Požeha (1332 *Pozega*). Pôvodná slovenská obec po vyše sto rokoch napokon splynula s rýchlo rozrastajúcou sa nemeckou obcou. V blízkosti pôvodného veľkomoravského hradiska zasa vzniklo r. 1393 banské mestečko Nitrianske Pravno (1309 *Prona*, 1493 *Nemeth-prona*, 1920 *Nemecké Pravno*, 1946 *Nitrianske Pravno*). Ďalších nemeckých hostí potom pozývali sami pravnianski zemepáni, Nemci. Podobným spôsobom sa utváralo bilingválne prostredie aj v Prievidzi, kde nemecké etnikum nadväzovalo na slovanské osídlenie siahajúce pravdepodobne až do 10. storočia. Na zákupnom práve sa vyvinuli aj v hornom toku rieky Nitry ďalšie nové sídliská Nemcov, napr. Vyšehrad (v prvej polovici 14. st.), Kľačno (v druhej polovici 14. storočia) a iné. Spočiatku vznikli ako banské obce, no po asi stopäťdesiatročnej ťažbe zlata sa ukázali ložiská ako nevýnosné, a tak sa obyvatelia v týchto obciach postupne začali venovať poľnohospodárskej a remeselníckej výrobe (porov. VSO. II, s. 225, 527 atď.). Zlato sa najdlhšie, až do 18. storočia, ťažilo v Malinovej. V ťažbe uhlia sa podnes pokračuje v prievidzskom hnedouhoľnom revíri a v Handlovej (aj toto mesto bolo založené v 14. st. na zákupnom práve a lokalitu osídľovali Nemci). Po 2. svetovej vojne bolo z týchto oblastí vysídlené početné nemecké obyvateľstvo (napr. v Chvojnici r. 1945 prevažovalo nemecké obyvateľstvo nad slovenským; VSO. I, 487). Staršia nemecká hydronymia z hornej Nitry sa nám nezachovala. K dispozícii však máme doklady z mladšieho obdobia (podľa katastrálnych máp z 19. a 20. st.) najmä z povodia Chvojnice. Ide o krátke prítoky s miestnym významom (**Zajský potok*, **Štôľňový potok*, **Hepešský potok*), ktorých pomenovateľmi bolo nemecké obyvateľstvo. V mladších kartografických či iných dielach figurujú ako nepomenované vodné objekty.

Naznačili sme, že jednotlivé regióny, ktoré sa nachádzajú v povodí Nitry – hoci sa formovali ako oblasti veľmi úzko prepojené s niekdajším Nitrianskym kniežatstvom – boli v nasledujúcich storočiach v rozmanitej miere ovplyvnené aj pôsobením iných etníc, osobitne Maďarov a na hornom Ponitří Nemcov. Prítomnosť týchto etnických skupín zanechala stopy aj v toponymii obcí. V práci sa však zaoberáme iba hydronymami a s nimi súvisiacimi názvami.

Na základe excerpcie diplomatík a urbárií (CDSl. I, II, RDSl. I, II, Ur. I, II) sme identifikovali 80 onymických objektov, ktorých doklady pochádzajú z obdobia 11. až 18. storočia (v 11. storočí máme doložených 7 onymických objektov, v 12. storočí po prvý raz 12 onymických objektov, v 13. storočí 36, v 14. storočí 9, v 16. storočí 3, v 17. storočí sa po prvý raz stretávame s názvami dvoch onymických objektov a 11 dokladov pochádza z 18. storočia). Zdokumentovaním a excerpciou ďalších materiálov, osobitne kriticky nespracovaných urbárií nachádzajúcich sa v jednotlivých okresných a iných archívoch, by sme mohli túto bázu istotne rozšíriť nielen z hľadiska rozsiahlosti korpusu historických dokladov, ale aj z hľadiska jednotlivých onymických objektov.

Vlastné mená predstavujú osobitný a závažný lingvistický materiál s etnosignifikatívnou hodnotou, ktorý sa vo viac či menej vhodných grafických podobách dostával práve pre svoje špecifiká aj do úradných záznamov

koncipovaných v iných jazykoch. A keďže od 10. storočia sa úradným jazykom uhorských kancelárií stala latinčina, vyskytujú sa vlastné mená zo živého jazyka Slovanov (Slovákov), Maďarov a ďalších etník aj v latinských, príp. inojazyčných textoch. Predpokladať však musíme, že latinský jazyk sa používal aj v písomnostiach na Veľkej Morave už skôr, a to popri textoch písaných hlaholským písmom, hoci konkrétne texty sa nezachovali (Stanislav, 1956, s. 37, 65). Praktiky uhorskej kráľovskej kancelárie, ktorá vznikla za panovania kráľa Štefana, prenikli z nemeckého cisárskeho dvora. Strediskami, v ktorých sa vyhotovovali listiny, boli tzv. hodnoverné miesta (*locus credibilis*). Listiny však neraz vznikali aj v prepoštvách, kláštoroch a v kráľovskej kancelárii sa už len opatрили kráľovskou pečaťou.

Už mních Chrabr (predpokladá sa, že ide o Nauma, jedného zo žiakov Konštantína Filozofa a Metoda; porov. Habovštiaková – Krošláková, 1993, s. 111) vo svojej obhajobe slovanského písma známej pod názvom *O písmenách* naznačil problémy v zaznačovaní slovanských hlások v latinskom jazyku, pretože latinčina pre daktoré slovanské hlásky (š, ž, č a ďalšie) nemá osobitné grafémy. V jednotlivých obdobiach sa zapisovanie týchto spoluhlások menilo, navyše slovanské mená sa zaznačovali podľa zvyklostí pisárov, ktorí zapisovali latinské, nemecké a talianske texty. Podrobnejšie sa tejto problematike venoval napr. J. Stanislav (porov. 1956, s. 66 – 77).

Hydronymá, ktoré sme získali excerpciou listín do 15. storočia, pochádzajú z latinských diplomatík. Tieto doklady odzrkadľujú aj pomerne komplikované zaznačovanie slovanských (resp. slovenských), ale napríklad aj maďarských vlastných mien. Podoby takýchto názvov treba rekonštruovať. Nestálosť ortografických princípov v zapisovaní slovenských vlastných mien, pôvod pisárov, neznalosť slovanských jazykov a ich živých podôb, neznalosť správneho znenia vlastného mena a azda aj nepresnosť v zaznačovaní vlastných mien neraz spôsobujú, že pôvodná podoba mena sa nedá úplne spoľahlivo rekonštruovať (napr. 1113 *fons Narath*: 1. maď. **Nyárád* < maď. *nyáradi* < apel. *nyár* „topol“; Šmilauer, 1932, s. 342, 481; 2. **Nerad* < OM. *Něrad*; Stanislav, SJ. I, s. 267). V daktorých prípadoch je problematické určiť presnú podobu, pretože grafické podoby uvedené v listine nie sú úplne spoľahlivé. V Šmilauer (1932, s. 449 – 450) za také pokladá doklady, ktoré uvádzame pri heslách **Súteča* (*Zutisca*), *Jeleškový potok* (*Gelisca*) a **Rabčec* (*Rapchuch*). Podobný jav si možno všimnúť aj vo vývine grafických podôb jednotlivých názvov (*Trebianka*: 1113 fl. *Istobenize*, 1246 fl. *Zebnyche*, 1332 *Sthnebeche*).

Pri zapisovaní slovenských hydroným v latinských listinách skriptori pri vodnom názve uvádzali latinský hydrografický termín (napr. 1113 *fluvius Dreuniza*, CDSI. I, Nr. 69; 1293 *fosa Hudusher*, 1274 *fosa Hudosd*, Šmil., Nr. 343, 345 atď.). V. Šmilauer (1932, s. 455) upozorňuje, že latinská apelatívna hydrografická terminológia je nepresná a nemožno si na jej základe utvoriť adekvátnu predstavu o veľkosti alebo charaktere jednotlivých objektov. Z latinskej hydrografickej terminológie sme v excerpovaných dokladoch zaznamenali tieto termíny: *aqua* (voda všeobecne – potok, rieka, jazero a i.), *flumen*, *fluvius* (tečúca voda, rieka), *rivus* (tok, potok, jarok), *rivulus* (potôčik), *lacus* (stojatá voda – studňa, rybník, jazero, močiar; ale aj rieka), *fosa*, *fossa* (zavodňovacia priekopa, kanál), *piscina* (rybník), *stagnum* (močiar, jazero, rybník, ale aj pomaly tečúca voda), *puteus* (studňa), *fons* (prameň, studňa), *palus* (močiar, barina). V slovenských listinách nahrádza latinské termíny

slovenská hydrografická terminológia (*rieka, potok* a i.), a to i v prípade, ak ide o jednoslovné názvy (napr. 1649 *potok Radiša, na riece Radiša, na riece Svinica* a pod.; Ur. II, s. 254, 259, 261).

Z obdobia do 18. storočia sme identifikovali názvy sedemdesiatich onymických objektov. Jednotlivými názvami sa zaoberáme v slovníkovej časti. Z 11. storočia sa nám pre veľké množstvo listinného materiálu zachovalo pomerne málo dokladov na vlastné mená vodných objektov v povodí Nitry. Tieto názvy sú prevažne domáceho, slovenského pôvodu (*Žitava, Žikavka, *Jurkova studňa*), identifikovali sme však aj maďarské názvy (*Tormáš, *Močiarka: 1075 rivulus Sarraczka > *Šáročka* k maď. apelatívnomu základu *sár* „močiar“; predpokladat' však možno slovanský formant *-očka*). Názvy onymických objektov, ktoré sa po prvý raz v diplomatikách vyskytujú v 12. storočí, pochádzajú najmä zo Zoborskej listiny (1113), a tá je výrečným svedectvom o tom, že nielen osadné názvy, ale aj názvy vrchov, dolín a riek z územia Slovenska sú domáceho slovenského pôvodu (porov. napr. heslá *Jeleškový potok, Drevenica, Lelovský potok, *Opočen, *Súteča, Trebianka* a i.). Z dvanástich objektov sme identifikovali jeden s maďarským názvom (**Csikér*: apel. *csík* „čík“, *ér* „rameno, potôčik“). Ďalší doklad, ktorý interpretujeme ako **Horúci prameň* (1113 *fervidus fons*) pravdepodobne vznikol len ako dvojslovné apelatívne pomenovanie atributívneho typu, ibaže v hovorenej reči vôbec nemusel byť používaný, a to ani v rekonštruovanej podobe – mohlo ísť o apelatívne pomenovanie dôležitého orientačného bodu („miesto, kde vyviera horúci prameň“).

S nárastom listinného materiálu majetkového charakteru v 13. storočí súvisí väčšie množstvo dokladov – prinášajú názvy ďalších tridsiatich šiestich onymických objektov z povodia rieky Nitry. Väčšina z nich má nesporne slovenský pôvod. Daktoré názvy motivoval okolitý porast (*Topoľnica, Dubnica, Dubnička, *Svrčen*), terén, cez ktorý tiekol (*Diviacky potok – *Trebica*), vodné živočíchy (*Bebrava*), hydrofilná vegetácia (*Rohožnický potok – *Rohožnica, *Sitnica*), ale daktoré vodné názvy vznikli aj zo slovanských (resp. slovenských) osobných mien (podľa vlastníctva lokality: *Blažkov potok – *Nestašov potok, *Dobroč, Drahožica, *Sudin prameň*) a zo slovanských (slovenských) osadných názvov (podľa osady, vedľa ktorej alebo cez ktorú tečie: *Stránka*). Časť z týchto dokladov je rekonštruovaná (*), pretože pôvodné vžitú slovenské názvy si osvojovalo maďarské etnikum a jednotlivé doklady bývajú neraz poznamenané aj pisárskymi obyčajami (napr. v tej istej listine z r. 1284 sa uvádza močiar **Rohožnica* nachádzajúci sa na *Rohožnickom potoku* takto: ad lacus *Rasnicha*, rivulus *Rohozniche*; V. Šmilauer predpokladá vývin slov. názvu *Rohožnica > maď. Rohozsnica > Rahazsnica > Rázsnica*; 1932, s. 348). Podobných príkladov možno uviesť viac (porov. VN. *Dubnička, Topoľnica, *Trebica* a ďalšie v lexikografickej časti práce). Tieto tendencie možno doložiť aj v súbore názvov zo 14. storočia.

Pre obdobie 15. a 16. storočia nemáme naporúdzi doklady, ak nespomíname tie, ktoré sme prevzali z iných štúdií zaoberajúcich sa etymológiou jednotlivých hydroným. Po kritickom spracovaní a vydaní diplomatík bude istotne možné (či skôr nevyhnutné) tieto doklady doplniť. Doklady pochádzajúce zo 17. a 18. storočia sme excerpovali z kriticky spracovaných urbárií, ktorých editormi boli R. Marsina a M. Kušík (Ur. I, II). Keďže väčšinou ide o listiny zapísané v kultúrnej západnej slovenčine a kultúrnej strednej slovenčine, vlastné mená sú zapísané po slovensky

(napr. 1649 *Bebrava, Radiša, Svinica*). Z južného Slovenska (Nové Zámky) pochádzajú maďarské názvy **Velké Jazero* (1750 *Nagy tó*) a *Piritov* (1750 *Piritó*).

Z tohto stručného prehľadu vyplýva, že bolo to práve slovenské etnikum, ktoré zohralo rozhodujúcu úlohu v pomenovaní vodných objektov nachádzajúcich sa v povodí Nitry. Ukázalo sa, že maďarské obyvateľstvo od starých Slovákov postupne preberalo už vžitú názvy riek, a to najmä v 10. – 13. storočí. Ak sa v oblasti zachovala kontinuita pôvodného slovanského (resp. slovenského) obyvateľstva, zachovala sa aj kontinuita pôvodných slovanských (slovenských) názvov (porov. Varsik, 1990, s. 8).

4. Lexikálno-sémantická a štruktúrnotypologická stránka hydroným v skúmanom povodí

Názvy vodných objektov patria medzi najstaršie doložené vlastné mená, pretože rieky boli odpradáva spol'ahlivými prvkami orientácie v teréne. Vodné toky (resp. vodné objekty vo všeobecnosti) tvorili prirodzené hranice a spĺňali dôležité funkcie pri identifikácii ďalších objektov, prípadne osobného vlastníctva, ale takisto boli aj prirodzenými prekážkami v teréne, a preto sa s ich názvami stretáme už v najstarších listinných záznamoch (v skúmanom území siahajú zistené doklady do 11. storočia).

Excerpciou diplomatík, kartografických a iných diel sme v povodí Nitry identifikovali 850 onymických objektov (650 vodných tokov a 200 vodných plôch a prameňov). Priamo na vodohospodárskej mape (1977 – 1982) je na území povodia pomenovaných vedno 406 objektov. Zvyšných 444 onymických objektov je rôzneho charakteru – buď ide o zaznačené, ale nepomenované objekty vo vodohospodárskej mape, alebo o objekty, ktoré sa nám nepodarilo presne identifikovať, príp. mohli zaniknúť. Z tohto korpusu sme na vodohospodárskej mape presne identifikovali ďalších 251 tokov a ďalších objektov pomenovaných a presne lokalizovaných v iných (najmä kartografických) prameňoch. Šesťdesiatštyri objektov pokladáme za zaniknutých a 128 onymických objektov sa nám nepodarilo podľa vodohospodárskej mapy identifikovať, resp. lokalizovať (ide veľmi často o vodné diela, vodné nádrže, ktoré v čase tvorby vodohospodárskej mapy neboli vybudované, ale aj o nezaznačené pramene, vyvieračky a studne; iba zriedka ide o vodné toky, najmä veľmi krátke, príp. občasnú toky, resp. o také vodné toky, ktoré už mohli zaniknúť).

Všetky identifikované onymické objekty neboli pomenované od najstarších čias. Aj z dokladov, ktoré uvádzame v lexikografickej časti, vyplýva, že spoločenstvo istotne pomenúvalo najskôr výrazné objekty (najčastejšie veľké vodné toky), ďalej objekty, ktoré vymedzovali územia – vodné toky boli teda dôležité ako prirodzené hranice a takisto boli objektami dôležitými pri priestorovej orientácii.

Nezriedka sa pomenúvali – ako to vyplýva aj z analýzy zistených dokladov z 13. storočia – i malé, na prvý pohľad bezvýznamné toky, a to najmä vtedy, ak bolo nevyhnutné od seba odlíšiť viaceré vodné objekty toho istého typu, ktoré sa nachádzali v tej istej lokalite. Na označenie vodného objektu sa však používali (a v bežnej komunikácii sa používajú) apelatíva, napr. potok, jazero, močiar, prameň a pod. Presnejšie pomenovania, vlastné mená, našli výrazné uplatnenie v kráľovskej kancelárskej praxi, pretože boli nevyhnutné pri vymedzovaní hraníc rozličného druhu (Šmilauer, 1932, s. 455). Aj v diachrónnom pohľade sa však stávalo, že všeobecné mená označujúce vodu v najširšom zmysle sa onymizovali, stali sa vlastnými menami

(napr. *Rybniček, Potôčik* a pod.) vtedy, keď príslušné objekty boli ojedinelé a nebolo treba ich bližšie identifikovať, odlišiť ich od objektov toho istého druhu.

Príznačnejšie však bolo, že hydronymá motivovala lexika majúca istý vzťah k vode, resp. vyjadrujúca istý charakter, vlastnosti vody – veľkosť (veľký, široký), tvar (krivý a pod.), poloha toku, množstvo a spád vody, charakter dna atď. Veľká časť vodných názvov vznikla z apelatív vzťahujúcich sa na okolitý terén, teda na okolie toku. Tieto hydronymá vznikali z apelatívnych pomenovaní geomorfologických útvarov (*dolina* > *Dolinový potok*, **mogyla* > *Mohelnica*), nestromových a stromových porastov, ktorými tečie (*lúka* > *Lúčny kanál*, *topol* > *Topolnica*, *slivka* > *Slivkový jarok*), takisto z apelatívnych označení živočíchov žijúcich v blízkosti vodných objektov (*Jelení potok*, **Vlčec*, *Baraní jarok*, *Soví kanál*). Z daktorých názvov sa dozvedáme, aké stavebné objekty sa nachádzajú v ich blízkosti (*Tehelný kanál*, *Kostolný jarok*).

Veľmi početná je skupina hydroným, ktoré vznikli z proprií. Ide o názvy motivované vlastníctvom lokality alebo samého vodného objektu – takéto názvy vznikali z antroponým (**Nestašov potok*, *Bederov jarok*), prípadne z apelatívnych pomenovaní osôb (*Farárova studňa*, *Pustovníkova studňa*). Medzi hydronymami odvodenými od iných vlastných mien dominuje skupina vodných názvov, ktoré vznikli z osadných názvov. Túto skupinu tvoria najčastejšie dvojčlenné adjektívno-substantívne názvy atributívneho typu. Adjektívnu časť hydroným tvorí adjektívny tvar ojkonyma, vyjadrujúci, že objekt sa nachádza v katastrálnom území obce, resp. obcou alebo jej katastrom tečie (ON. *Malinová* > VN. *Malinovský potok*, ON. *Dlžín* > VN. *Dlžínsky potok*).

Názvy odvodené z osadných názvov majú často substantívnu podobu. Z diachrónneho aj zo súčasného hľadiska možno v daktorých prípadoch uviesť príklady na onymickú homonymiu (ojkonymum *Prievidza* > hydronymum *Prievidza*, dnes *Handlovka*; ojkonymum *Kanianska* > hydronymum *Kanianska*, ojkonymum *Choča* > hydronymum *Choča*, dnes *Čerešňový potok* a pod.). V súvislosti s onymickou homonymiou bývalo častým javom, že osada nachádzajúca sa na brehu riečky prebrala názov vodného objektu; teda primárny bol vodný názov. Vodný tok neraz postupne strácal svoju komunikačnú alebo inú dôležitosť a významnejšou sa stávala osada, resp. jej názov, a preto bolo potrebné odlišiť názov vodného objektu od názvu osady. Takýmto spôsobom, onymickou polarizáciou, vznikli daktoré derivované názvy (hydronymum *Radošina* > ojkonymum *Radošina* > hydronymum *Radošinka*; hydronymum *Dubnica* > ojkonymum *Dubnica* > hydronymum *Dubnička*). Hydronymá, ktoré vznikli onymickou polarizáciou, preto nezaraďujeme medzi deminutívne názvy (porov. Majtán, 1982, s. 283 – 288). Zo skúmaného korpusu dokladov takisto vyplynulo, že do vzťahu onymickej homonymie vstupujú takmer vždy názvy vodných nádrží a názvy osád. Ide o názvy vyjadrujúce skutočnosť, že vodná nádrž sa nachádza v katastrálnom území obce, resp. osady (*Brezolupy*, *Duchonka*, *Nitrianske Rudno* a i.). Napr. v korpuse názvov vodných plôch sme identifikovali 68 prípadov onymickej homonymie vo vzťahu ojkonymum > hydronymum (ide takmer výlučne o vodné nádrže, napr. *Čápor*, *Maňa*, *Svätoplukovo* a ďalšie), 8 prípadov onymickej homonymie vo vzťahu terénny názov (názov vrchu, doliny a i.) > hydronymum (ide o názvy prameňov, a to podľa názvu lokality, v ktorej vyvierajú, napr. *Hlavina*, *Repeš*, *Kamenná dolina*, *Koreňová* a i.). Zo všetkých názvov vodných plôch a prameňov do vzťahu onymickej homonymie vstupuje až

44,9% hydroným. Pochopiteľne, najmä v prípade vodných nádrží ide o umelé objekty, ktoré vznikli len v ostatných desaťročiach, a teda nejestvovala v týchto prípadoch ani tradícia vlastného mena. Azda z dôvodu jednoduchej identifikácie vodohospodársky dôležitého objektu boli umelé vodné nádrže pomenúvané podľa osady v katastri, v ktorom boli vybudované. V komunikácii obyvateľov týchto obcí sa na označenie vodnej nádrže bežne používa len apelatívum (nádrž, jazero, priehrada a pod.).

V iných prípadoch hydronymá vznikali z ojkónym odvodzovaním, napr. sufixami *-ka* (ON. *Choča* > VN. *Chočka*, dnes *Čerešňový potok*, ON. *Handlová* > VN. *Handlovka*, ON. *Žikava* > VN. *Žikavka* a pod.), *-anka/-ianka* (ON. *Bojná* > VN. *Bojnianka*, ON. *Hostie* > VN. *Hostianka*, dnes *Hostiansky potok*, ON. *Cigel'* > VN. *Cigľanka* a i.), *-ica* (ON. *Hradište* > VN. *Hradištnica*, ON. *Svinná* > VN. *Svinnica* atď.).

Podobným spôsobom vznikali hydronymá z terénnych názvov – názvov chotárných častí, dolín, lúk či vrchov. Takisto ide o veľmi početnú skupinu názvov doložených v absolútnej väčšine len v posledných desaťročiach (napr. 13 z nich je po prvý raz doložených až vo vodohospodárskych plánoch povodia z roku 1994 a pravdepodobne z tohto kartografického prameňa boli prevzané do mladších turistických máp). Výnimku tvoria názvy riečok *Machnáč* (v tomto prípade ide znova o vzťah onymickej homonymie: oronymum *Machnáč* > hydronymum *Machnáč*), *Bratinovský potok* (< TN. *Bratinovec*, apel. *potok*), ktoré vznikli z názvov vrchov, okolo (alebo od) ktorých tečú. Ďalším výskumom urbaniálií, pozemkových kníh a iných historických prameňov by sme mohli túto skupinu istotne rozšíriť o nové doklady. Naznačili sme, že aj v tejto skupine hydroným možno identifikovať onymickú homonymiu (*Tátoš*, *Zvernica*, *Chrček*, *Cípec* a i.). Ide väčšinou o názvy kratších tokov s miestnou dôležitosťou, ktoré sú pomenované podľa lokality, ktorou tečú, hoci v niektorých prípadoch bol prvotný názov vodného objektu, ktorý sa rozšíril aj na označenie lokality, v ktorej tok pramenil, príp. ňou tiekol (*Blatina*, *Striebornica* a i.). Aj tu sa však ako veľmi produktívny spôsob vzniku hydroným ukázalo odvodzovanie dvojslovných adjektívno-substantívnych názvov (adjektívna časť vznikla z terénneho názvu, substantíva časť označuje druh vodného objektu, napr. apelatíva *potok*, *jarok*, *kanál*). Tento proces sa uplatnil v procese vzniku hydroným z jednočlenných (oronymum *Onžiar* > *Onžiar sky potok*, terénny názov *Breziny* > *Brezinský potok*) i dvojčlenných terénnych názvov (TN. *Blažkov rožtek* > VN. *Blažkov potok*, TN. *Gazdovské lúky* > VN. *Gazdovský kanál*). Daktoré názvy (je ich však podstatne menej ako v skupine hydroným odvodených z osadných názvov) vznikli deriváciou sufixom *-ka* z jednočlenných (príp. univerbizovaných) terénnych názvov (TN. *Rokoš* > VN. *Rokoška*, TN. *Hlavina* > VN. *Hlavinka*, TN. *Škrípová* > VN. *Škrípovka*).

V nasledujúcej systematike členenia vodných názvov z lexikálno-sémantického hľadiska sme vychádzali z výstižnej sústavy vodných názvov, ktorú podľa významu základného slova zostavil V. Šmilauer (1932, s. 453 – 500). V systematike sa usilujeme od seba odlíšiť názvy tokov od názvov vodných plôch a prameňov, pretože, ako sme už naznačili, najmä názvy vodných nádrží sú špecifické tým, že vstupujú v súčasnej štandardizovanej podobe do vzťahu onymickej homonymie, a to s názvom osady, pri ktorej sa objekt nachádza. Názvy vodných plôch, studničiek, prameňov a ďalších vodných plôch sú v nasledujúcom prehľade

podčiarknuté (napr. Motešice). Štandardizované názvy vodných tokov uvádzame bežným typom písma (napr. Machnáč), neštandardizované názvy sú odlišené kurzívou (napr. *Machnáčka*). Homonymné názvy s tou istou motiváciou neopakujeme, ale uvádzame len číslo objektu (podobne ako v hesle), napr. Hraničný potok (1), (2), (3). Ak štandardizovaný názov patrí do inej triedy, uvádza sa štandardizovaný názov menším typom písma v zátvorke, čo značí, že je zaradený do inej skupiny názvov, napr. **Jaseňový potok* (Hostiansky potok). Rekonštruovaný názov označujeme znakom *.

Do prehľadu sme nezaradili technické označenia objektov, hoci sa uvádzajú (samozrejme, ako neštandardizované) aj v názvoslovných zoznamoch (napr. hlavný vnútorný odpad č. 3, dnes Trnovský kanál; vnútorný obvod č. 2, dnes Komočský kanál a pod.). Názvy motivované náboženskou tradíciou (**Božia studňa*, Mariánska studnička a i.) sme zaradili do samostatnej triedy.

I. Názvy utvorené z apelatív:

A. Názvy utvorené z apelatív označujúcich vodu:

**Fokér*, *Folyáš* (Cabajský potok), Jarok (1), (2), (3), *Jarky* (Žikavka), **Jazero* (1), *(2), *(3), 4 (*Jazerný prameň*), *Kyselka* (1), (2) (Dastínska kyselka), *Močiar*, **Potok* (1), (2) (Morovniansky potok), (3) (Brezinský potok), (4) (Melecký potok), (5) (Trávnický potok), (6) (Vrátištský potok), (7), *Potôčik*, *Potôčky*, **Rameno*, **Rameno Nitry*, **Rameno Žitavy*, *Rybniček* (1), *Rybničky* (Lefantovský potok), *Rybník* (1) (Lelovský potok), *Rybník* (1), (2), *(3) (Horné Obdokovce), *(4), *(5), *Rybničky*, **Slopňa*, *Stoky*, *Studienka*, *Studnička*, *Stuha* (?), *Vodná nádrž* (Melek), *Želíb* (Chosniansky potok);

B. Názvy utvorené podľa charakteru toku:

1. Veľkosť, tvar potoka, vody:

a) veľkosť:

Dlhý kanál (*Veľký kanál*), Chudý potok, Livina (?), **Krátke jazero*, **Malé jazero* (Jelenec 2), **Malý kanál* (1) (Bohatský kanál), *Malý kanál* (2) (Chrček), *Malý potok* (Sľažiansky potok), *Širočina*, **Veľké jazero* (1), *(2) (Jelenec 1), **Veľké rameno*, *Veľký potok*;

b) tvar:

Bankový jarok (?), Hajlášsky kanál (?), **Krivé rameno*, *Krivý potok* (1), (2), *Morské oko*, **Súteča* (?), *Vidlicový potok*, **Vlčec* (?);

c) vzájomná poloha:

lokalizácia:

Na pánkových lúčkach, Pod Drahami, Pod Šestákov, Pod Šuriankami, Podhájsky potok (1), (2), Podhradský potok (1), *Podmájsky potok* (Telinský potok), Podpoliansky potok, Podskalský potok, *Podzámčok* (Machulinský potok), *Potok pod Dlhým vrchom* (Branovský potok), *Prameň pod Jakubovou*, *Pri moste*, *Pri Súdkovej studničke*, *Rybničky nad Turňou* (*Rybničky*);

smerovanie:

Bočovka, Od hradskej , *Od Sliváča* (Slivášsky potok), Z kotlín, Z vrtiel doliniek, *Zbanský potok* (Banský potok), Zo Šúdola (Šúdol), Zo Zadnej;

relatívna poloha:

Na brode (Žitava), *Surdok* (Stoličný potok), *Stoličný potok*, **Dolný potok* (*Tvrdošovský potok*), **Dolné rameno* (Komočský kanál), *Horná Kyselá*, **Közpatakfő*, *Medzi stupami*, *Na blate*, *Na rybníčku* (Rybníček 1), *Predný potok*, *Studnička na dolinke*, *Za brôdkom* (Vápenný potok 2);

presné vymedzenie:⁵

Andovec-pasienok, *Hantó-Gúta I.* (Hantovský kanál), *Chotárny-Andovce*, *Imeľ-Dolný Ostrov* (Dolnoostrovny kanál), *Imeľ-Zemetva* (Imeľský kanál), **Lándor-Hajlás* (Hajlášsky kanál), *Neded-Tilalmaš* (Nededský kanál), **Nesvady-Behát* (Behátsky kanál), *Nesvady-Sarad* (Nesvadský kanál), *Pribeta-Stanica* (Pribetský kanál), *Pribeta-Stanica I.* (Staničný kanál), *Pribeta-Tehelňa* (Tehelný kanál), *Selice-Nagyút* (Jánošíkovský kanál), **Stará Gúta-Malá Aňala* (Malá Aňala);

rozhraničujúca poloha:

Hraničný kanál (1), Hraničný potok (1) (**Chotárna voda*), *Hraničný potok* (3) (Lukavec), *Medeš*, *Medzný potok* (1), (2) (*Medzník*);

d) relatívna dôležitosť toku:

*Hlavné rameno

e) počet:

Tri studničky

2. Množstvo, spád, povaha vody:

a) množstvo:

Hlboká (1), Hlboký potok (1), (2), (3), *Stratený potok*, *Suchý potok* (1), (2), (3), (4), (5), *Suchý potok* (6) (Žikavka), (7) (Jarky), (8) (Kopanický jarok), *Sucháň* (Sľažiansky potok);

b) spád, rýchlosť:

Bystrica (1) (*Bystrá 1*, *Bystrý potok 3*), *Bystrý potok (4)* (Malinovský potok), (5) (Kamenský potok), *Bystrica (2)*, *Bystrina (1)* (Omastiná), (2) (Podhradský potok 1), *Bystrá (3)*, *Bystrý potok (4)* (Malinovský potok), *Bystrý potok (1)* (*Bystrá 2*), *Bystrý potok (2)*, *Divý kanál*, *Chotina (?)*, *Krútidlo* (Čereniansky potok), *Leveš (Leveška)*, *Morotva (1)*, (2), **Mŕtva Nitra* (Malá Aňala), **Mŕtva Nitra* (Stará Nitra 1), *Mŕtvy Dunaj (Listové jazero)*, *Sáčený potôčik (?)*, *Strhanec*, *Tužina*;

c) zvuk:

Cržička, *Drndava*, **Gamota*, *Hučadlo*, *Hučák*, *Klokočový jarok*, *Šepkár (?)*;

3. Farba, teplota, chuť, zápach vody:

⁵ Zaráďujeme sem názvy vymedzujúce smerovanie kanálov, avšak iba tie názvy, ktorých prvý člen je osadným názvom a druhý terénnym názvom, prípadne apelatívom.

Názvy vymedzujúce smerovanie kanálov, ktoré vznikli koordináciou dvoch osadných názvov, zaráďujeme do triedy názvov utvorených z osadných názvov, názvy vzniknuté koordináciou dvoch terénnych názvov zaráďujeme do triedy názvov utvorených z terénnych názvov. Tieto názvy majú charakter technických názvov vzniknutých opisom smerovania kanála.

a) farba dna, vody (príp. aj podľa obsahu kovov a pod.):

Belianka (Belá, Belanka → Nitrica), Biely potok, Červená hlinka, Červený kanál (**Červené rameno*), Čierna voda (1), (2) (Jánošíkovský kanál), Čierna voda, Čierny kanál (**Čierny močiar*), Čierny močiar, Čierny potok (1), (2), (3), (4), Striebornica, Zlatná, Zlatno, Zlatný potok, *Zlatňanka* (Hostiansky potok), *Železnica*;

b) teplota vody:

*Horúci prameň, Mraznica, Studená studňa, *Studený kanál* (Lándorský kanál), Studený potok (1), (2), Teplá (*Forráž*), Teplý potok;

c) chuť vody:

Slaný potok (Osliansky potok);

d) fyzikálne vlastnosti vody:

Dendeš, Dršňa, Uhličitý prameň;

4. Povaha riečišťa (dna):

Bahná, Bahno, Barina, Blatina, Blatnica, Brusné, Brusný, Kalný potok, Kamenný potok (1), (2), (3), (4) (Lazný potok), Ilus, **Opočen*, Rašelinový kanál (**Veľké rašelinisko*), Slatina, Slatinka;

5. Porast:

Chrenovka (*Chrenová*, *Tormáš*), *Rohožnica* (Rohožnický potok), *Rohožnica, Sitnica, Trstená, Trstie, Trstina, Trstinový potok;

6. Vodné živočíchy:

Bebrava, **Bobrie rameno*, Račí potok, Rakovec (1), (2), (3), Rakovinský jarok (*Rakovica*), *Žabný jarok* (*Žabný potok*);

ryby: **Csíkér*, Rybný kanál (*Süllös IV.*), Struhár;

7. Hospodárska funkcia:

Bager, Čatorňa (1) (Martovský kanál), (2) (Divý kanál), *Kanál (1), *(2), *(3), *(4), (5), *(6) (Pelúsok), *(7) (Trnovec), *Mlynica, Mlynská hrádza, *Mlynské rameno, *Mlynský jarok (1), *Mlynský jarok *(2), *(3), *(4), *(5), *(6 → Mlynský potok 13), *(7) (Kuzmov jarok), Mlynský kanál, Mlynský náhon (1), (2), (3), (4) (Machulinský jarok), (5), (6), Mlynský potok (1), (2), (3), (4), (5), (6), *(7), *(8), *(9), (10), *(11), *(12), *(13), *(14), *(15), 16 (Cerová), *(17), (18), Močidelník, Močidlá (1), (2), (3), *Močidlo (1), Močidlo (2), Odvodňovací jarok, Pytlíkový mlyn, Rezervár, Sviniarsky potok, *Vodná struha, Žľaby, Žliabok, Zvodnica;

8. Prirodzený priechod cez tok:

Brodíštné jarky, Brody, Brôdok;

9. Upravenosť – neupravenosť toku:

Nová hrádza (*Nový týteš*, → Komočský kanál), Nová Žitava, Nový kanál, Nový potok (1), (2) (Mlynský náhon 6), Nový prameň, Nový rybník, Stará hrádza (1), (2) (Palárikovský potok), *Staré rameno Nitry* (Stará Nitra 1), Stará Nitra (2), (3), **Stará Nitra* (4) (Dobrotka), (5) (Malá Aňala), Stará Radošinka, **Stará Žitava* (1), (2), Stará Žitava (3),

Starý potok (1) (Hrnčiarovský kanál), (2) (Libichavský potok), (3) (Osliansky potok), (4) (Stránka), Starý potok (5), Starý prameň, Starý rybník;

C. Vodné názvy podľa charakteru územia, ktorým tok tečie:

1. Povaha prameňa:

Jazerný prameň, Jarkový potôčik, Studničný kanál;

2. Povrchové útvary:

*Dobročá, *Dolina* (2) (Čausiansky potok), *Dolinka* (2), *Dolinkový potok* (Tajniansky potok), *Dolinový potok* (Lehotský potok), Hliník (1), (2) (Hul), Korytá, Kotrba, Lišňa, *Mohelnica* (Pažitský potok 2), Obecné mohelnice, Popolové jazero, Porošňa, Skalica, *Trebica, Vrchovište (1), (2);

3. Nestromová vegetácia:

Lúčny kanál, Lúčny potok, Ružový kanál, Senný kanál, Žitava;

4. Všeobecné pomenovania podľa lesa, dreva a i.:

*Berecká dolina, Drevenica, Lubená, *Trnava* (Lysecký potok), **Erdej* (Trnovský kanál);

5. Ihličnaté stromy a kry:

Chvojnica (**Chvojná*), Ihličie, *Svrčen;

6. Listnaté stromy:

*Bodza, **Brestový kanál* (Vrbovský kanál), Brekovský potok, Brezový potok, Bukový jarok, Cergát (?), Drieňový potok, Dubnica (1) (*Kalinos* ?), (2), *Dubnica* (3) (Dubnička 2), Dubnička (1) (**Dúbrava*), Dubový potok, Jarabina, Jasenina, **Jaseňový potok* (Host'ovský potok), Javorník, Jelšina (Jelšová studňa), Jeleškový potok, Jelešnica (*Jelešina*), Jelšie (*Jalša*, *Jalšie*), Jelšina (*Jalšina*), Jelšovec (*Lajšovec*), *Jelšovka* (Pelúsok), Jelšovník, *Jelšový, Jelšový potok, Lieskový potok, Lipovec (1), Olešnica (*Olešná*), *Osikový potok, Slivkový jarok, Slivnica, Topoľnica, Topoľový potok, Topoľový prameň, Višňová (*Višňov*, *Višňovka*);

7. Zvieratá:

a) cicavce:

Jelení potok, *Vlčec, *Vlčec;

domáce:

Baraní jarok (1), Baraní jarok (2), Morka;

b) vtáky:

Soví kanál (Vlkanovský kanál), Sýkorka, Vraní kanál;

8. Stavby a ľudské diela:

a) obranné budovy:

Hradištský potok (Hradský potok 2), Hradný potok (1), Hradský potok (1), (2);

b) budovy a stavebné objekty:

Cintorínsky potok (*Cintorínsky jarok*), Farský potok, *Kostolný jarok* (Lazinky), Staničný kanál, Tehelný kanál;

c) iné hospodárske objekty:

Banský lúžtek, Kápostáš, *Štôľňový potok, Štrandový kúpeľ, Vinohradnícky potok

d) vodné stavby:

Hať (Čereniansky potok), *Istobnica, Moštenica, Priehradka;

II. Názvy vzniknuté z osobných, osadných, terénnych názvov:

1. Z názvov národov a kmeňov:

*Česká studňa, Nemecká studňa;

2. Z osobných mien:

*Alicina studňa, Bederov jarok, Bodorka, Bučkova studňa, *Ditrichov potok, Drahožica, Drgačov jarok, *Drnov potok, Dugovský kanál, Ferov potok, Gáborka, Gočalov potok (Pažitský potok 2), Godinova studnička, *Györkeho trstina, Harajka, *Héderovo jazero, *Herbánovo jazero, *Horváthovo jazero, *Choča*, (Čerešňový potok), *Jachová*, Jánova studňa, *Jurkova studňa, Kalunderova studnička, Kolárová, Konštantín, *Kornikovo rameno, Kadaň, *Kučinov potok, Lazárova studnička, Lešteková kyslá voda, Markovičov potok, Müllerov prameň (*Müller*), *Nestašov potok (Blažkov potok), *Rabčec, Račkova studňa, Radeckého potok (Od hradskej), *Rochov potok, Rumanov jarok, *Sudinin prameň, Svoradov prameň, *Šarcov potok (Lúžtek), Šebeš (?), Švarcov potok, Ťapkov potok, *Tököliho potok (Kováčovský potok), Urbanova studnička, *Uroš (Jelenský potok), Vrátikova studnička, *Wemerдова studňa, *Zajský potok, Zorkov potok, Žánova studňa, Žikavského studňa;

3. Z apelatívnych pomenovaní osôb:

Babica, Farárova studňa, Kňazov potok, Mlynárov potok, Pustovníkova studňa (Pustovnícka studňa), Zbehov potok (Nitrica), Žobrákova studňa (Pustovníkova studňa);

4. Podľa náboženskej tradície:

*Božia studňa (Studničný kanál), Mariánska studnička (*Svätá studňa), *Studňa svätého Martina;

5. Z osadných názvov:

Abovský kanál (*Aba-Hurbanovo*), Alekšinské rybníky, Alekšinský potok, Aňala, Aňalský kanál (1), Aňalský kanál (2) (Malá Aňala), Andač, Andač, Zemný kanál (*Andovce-Zemné*), Andovec, Andovský kanál, Babindolský potok, Bačalský kanál, Bádický kanál, Bánov, Bánovce, Banský potok, Batoňa, Bedziansky potok, Beladice, Bešiansky potok, Betlehemský kanál, Blesovský potok, Bobot, Bobotský potok, Bodok, Bodok (Bodocká vodná nádrž), Bohatský kanál (*Bageta*), Bojnianka (*Bojná*, *Bojnianska voda*), Bolkov, Branovo, Branovský potok, Breziansky potok, Brezolupy, Brodziansky potok, *Bystričiansky potok* (Bystrica 1), Bzinský potok, Cabaj, Cabajský potok, Cebovský kanál, Cerová, Cigľanka (*Cigel'*, *Cigel'ka*), Cigliansky kanál, Čápor, Čausiansky potok, Češiansky rybník (*Čechy*), Čeľadický potok, Čerenianska voda, Čereniansky potok, Čereniansky Žnatín, Čifáre, Čiky, *Choča* (*Chočianka*, *Chočka*, *Chočský potok* → Čerešňový potok), *Solka* (Čertov potok), Čifársky kanál, Čížovec,

Dastínska kyselka, Diviacky potok, Dlížnsky potok, Dobrotka, Dolinský potok (1), Dolná Malanta, Dolnokrižoviansky kanál (*Dolné Križovany*), Ďotva, **Gýmeškokostolianský potok* (Drevenica), Dubnička (2) (*Dubnický potok*), Ďurčekovský potok, Duchonka, Dvorský kanál, Galanovka, Geňov, Golianovo, Haláčovce, Haláčovka, Hajná Nová Ves, Handlovka (**Prievidza, Handlovský potok, Handlová*), Handlovský rybník (*Handlová*), Hastrgáň, Hlinický kanál, Hliník-Martovce, Horné Lefantovce, Horné Lelovce, Horné Obdokovce, Horné Štitáre, Hornokrižoviansky kanál (*Horné Križovany*), Hostiansky potok (*Hostianka*), Host'ovce, Host'ovský potok, Hruboňovo, **Chyndický potok* (2) (Host'ovský potok), Chyndický potok (1) (*Chyndice, Džindžava*), Hradecký potok, Hradištnica, Hradniansky potok, Hrnčiarovský kanál, Hul, Hulský kanál, Chosniansky potok, *Nemečkovský potok* (Chotina), Chrabriansky kanál, *Chvojnický potok* (Chvojnica), Imeľský kanál, Jalovský potok, Janíkovský kanál (*Janíkovský potok*), Jánošíkovský kanál, Jarok, Jastrabský potok (*Jastrabica*), Jatov, Jatovský kanál (**Dolnojatovský kanál*), Javor, Jelenec (1), (2), Jelenský potok (*Gýmeš, Gýmešský potok*), Jerichov (Brezolupy), *Lutovský potok, Pruský potok* (Jelešnica), **Pohranický potok* (Kadaň), Kajsiansky kanál (*Kajsy*), Kamenský potok, Kanec, Kanianka (*Kanianský potok*), Kanianka, Kapinský rybník, Kavský kanál (*Kava-Lándor*), Kľačniansky potok, Klasovský potok (*Kalázsky potok*), Klížsky potok, Kľučiarenský kanál, Kochnáčsky potok, Kolačniansky potok, Kolačno, Kolárovský kanál, *Koliňanský potok* (Bocegaj), Kolíňany, Komjatické štrkoviská, Komočský kanál, Koniarovská zátoň, Kotelnický kanál (*Kotelnica*), Kotrbál, Kováčovský potok (*Tehlianský potok*), Krnovec, Kršteniansky potok, Krtovce (*Krtovská Mara, Krtovská vodná nádrž*), Krušovský kanál, Kšinka, Kuzmický potok, Kynecký potok, Lándorský kanál (*Stará Gúta-Lándor, *Gegský potôčik*), **Laskársky potok, Podhradský potok 2* (Ľakov), Lazany (Laziansky rybník), Lefantovský potok, Lehotský potok (*Lehota*), Lelovský potok, Libichavský potok, Liešťany, Lipníček (*Lipnícky potok*), Listové jazero, Listový kanál (**Nesvady-Listová*), **Livinská rieka* (Bebrava), Lovce, Lovčiansky potok (*Lovecký potok, Veľkolovčiansky potok*), *Janíkovský odpad "B"* (Lúčny kanál), Lukáčovské rybníky, Luliansky potok (*Lulianka*), Machulinský potok, **Májsky potok* (Širočina), Malé Bedzany, Malé Zálužie, Malinovský potok, *Mancický potok* (Manický potok), Mankovce, Mankovec, Maňa, *Maňský potok* (*Dolinský potok 2*), *Martinovsko-maniansky kanál* (*Martinová-Maňa*), Martovce-Lándor (**Martovský kanál 2*), Martovský kanál (1), Melek, Miezgovský potok, Michalovo, Michalovský kanál (*Pribeta-Michalovo*), Mikulášsky kanál (*Dvory-Mikuláš*), Mítický potok, Modošský potok, Morovnianský potok, Motešice, Necpalský potok, Nedanovský potok, Nedašovský rybník, Nededský kanál, Nemečkovský potok (Chotina), Nemčický kanál, Nemčiňany, Nemečky, Nesvadský kanál, Nevidzany, Nevidzianka (*Dobročnica, Nevidzianský potok*), Nitrianske Rudno (*Nitrianskorudnianska priehradná nádrž*), Nová Ves nad Žitavou, Novácky potok, Nováky (*Novácka vodná nádrž*), Obdokovský potok, Omastiná (*Žitná*), Opačitá, Oponický jarok (*Oponický potok*), Oponický kanál, Orešiansky potok, Osliansky potok (*Hornejský potok, Hornejsa, Radobický potok*), Ostrovský kanál, Paňčava (*Pačala*), Palárikovský potok, Pانيينsky potok, Párovský potok, Pata, Patinský kanál, Pažitný potok (2), Perkovský potok, Petrovka (*Petrovský potok, Petrovanský potok*), *Portlov jarok* (Banský potok), Porubský potok, Pravotický potok, Pribetský kanál, Radava, (*Radavka* → Liska), Radavský kanál, Radiša, Radošinka, Rajčiansky potok, Rakytová, Horná Rakytová (Raktový potok) (Košiarny potok), Repkovský potok, Rohožnícký potok, Rudnianska, Rybianský kanál, Čakyň (*Čakaňský*)

potok, Čakýnsky potok → Rybníček 1), Sarcov potok, Sebedražský potok, Sečiansky potok, Selenecký potok (*Selenec*), Silastov (*Silastovský potok*), Hreždovský potok (Slamený jarok), Slávikovský potok, Sľažiansky potok, Solčiansky potok (2), *Merašický potok* (Stoličný potok), *Sokolnícky potok* (Hunták), Stránka (*Stráňanský potok*), Sučiansky potok, Suliansky potok, Sviniansky potok, Svinnica, Šalgovský potok, Šindeliarska, Šišovský potok, Štitársky kanál, Súdol, Šutovský potok, Tajniansky potok (*Tajná*), Tekoldiansky potok, Telinský potok, Tichý kanál, Timoradzský potok, *Trávnica* (Nový rybník), Trávnický potok (*Trávník*), *Trávnický rybník* (*Starý rybník*), Trebianska, Trebichavský potok (*Trebichava*), Trhovišťský potok, Trenčianka, Trnovec (*Trnovecký potok, Trnovský kanál 2*), Trnovský kanál (1), Turčiansky potok, *Dvorský kanál III* (Turecký kanál), Tvrdošovský potok (*Taraňský potok*), *Urmince* (*Hajná Nová Ves*), Veterník, Világoš, Vitkovský potok, Vozokanský potok, Vrbovský kanál, Výčapský kanál, *Majzel* (*Majzlianka* → Vyšehradný potok), *Zálužie* (Malé Zálužie), Zámocký kanál, Závada, Zemniansko-palárikovský kanál (*Zemné-Palárikovo*), Zemný kanál (*Andovce-Zemné*), *Zlatniansky potok* (Stránka), Zliechovský potok, Zlobina, Žabokrecký potok, *Žikava*, Žikavka (*Žikava, Žikavský potok*), Žofin kanál (*Žofin kanál*);

6. Podľa druhu osady:

Dedinský potok, Domovina, *Lasce* (?), Lázkový potok, Majerský potok, *Miestny potok* (Suliansky potok), *Vieska* (Sľažiansky potok), *Selnica* (Porubský potok), Selecký potok, Selenec;

7. Z terénnych názvov:

Bartoškútsky potok* (Pažitský potok 1), *Belanský*, Blažkov potok, Bocegaj (*Šalga, Góca*), *Vratičov* (*Vratič, Vrativcov potok* → Bočovka), Bradliansky potok, Bratinovský potok, Breštácky kanál, *Brestovický potok* (Kršteniansky potok), Brezinský potok, *Buganka*, Cerový potok (*Podcerie, Podcerský potok, Pod Ceryt*), Cicný háj, Cípec, **Cuca*, *Dolina* (Čausiansky potok), Čerešňová, Čerešňový potok, Čertov potok, *Čičon* (*Čičonka*), Čiernohradský potok, Čierťaž, Čihoc, Čiky, Čižmár, *Diel* (Kolačiansky potok), Dívecký potok, Dobranská, Dolina (1), (3), Dolinka (1), Dolinový potok, Dolinský potok (2), *Dolné lúky* (Čierna voda), Dolnoostrovny kanál, **Ďotva*, *Drieňová studňa*, Dudocký potok, Gajdy, Gazdovský kanál, *Habrovec* (Vracovský potok), Haranča, Havránkovský potok, *Hepešský potok, *Hlavina*, Hlavinka (*Hlavina*), Hlboká (2), Hlboké, Hlinky, Hlomniansky potok (*Hlomná dolina, Hlomné*), Hodislavy, Hornoostrovny kanál, *Hradná dolina* (Hradný potok 1), *Humienková studňa*, Huňadovský kanál, Hunták, Chladnovský potok (?), Chrček, Chrenovka, Inovec, *Nemeštag* (Jatovský kanál), Jarok na Lučišti, Jelšovník, Kakanova bukovina, *Kalište, Kilište* (Telinský potok), Kamencový jarok, Kamenistá, Kamenná dolina, Kamenný kanál (Kamenný chotár*), *Gepnárov potok* (Kamenský potok), Kebelka, Klimková (*Klimkov jarok*), *Kodbiansky potok* (Luliansky potok), Kompanovský potok, Kopanický jarok, Kopanický potok (1), Kopanička, *Koreňová* (*Koreňová studienka*), Koša, Krátke, Kravská (*Kravský potok*), Krstenica, Brestoviansky potok (Kršteniansky potok), Kutnianska bukovina, Kuzmov jarok, Kyjovec, Lagáň, Látočné, Lazenský potok, Lazinky, Lázky, Lazzný potok, *Lažtek* (Libichavský potok), *Leštinská priehrada* (Maňa), **Lipinský potok* (Dubnička 2), Lipovec (2), *Lihotský potok* (Lubená), *Lomský potok* (Hlboký potok 3), Lubenský potok, *Lúčne* (Nový rybník), Lysecký potok, Machnác (*Machnáčka*), Malá Aňala, Malé Jastrabie, Manický potok, Medvedí potok, *Medzník* (Medzný potok 2), *Mokrú dolina*, Nemečiansky potok (*Nemčiniansky potok*), Nitrolínska

dolina, Novohorský potok, Odva, Onžiarisky potok, Osný potok (*Osné*), Ošipanský potok, Pasienkový kanál (*Pasienkový*), Pasienok (*Pasienky*), Pažitský potok (1), Pelúsok (*Peluský potok*), *Perkypotocký jarok* (Perkovský potok), Pínerovský potok, Plačkov, Pod Bôry, Podegerský potok, Polátny potok, *Poncík, *Ragoňa, *Ragoňská studňa, Repeš, Repíkovský jarok, Rokoška, Rysný potok, Saková, Sitárka, Sítenský kanál, Slače, Slamenný jarok, *Slanodolinský potok, Slivásky potok (*Sliváč*), Slivkovský potok (*Slivkový jarok*), Solčiansky potok (1), Stavný jarok, *Bočina* (Stoličný potok), Stračí kanál (**Dlhé Stračie*), Strečkov, Suchý potok (2) (*Suchá*), Svetlov, Svitavský potok, Škripovka, Štvorné, Ťakov, Tátoš (**Tátoš-Tedemeš*), *Zakázané (Tilalmaš)*, *Tilmašská studnička, Timenský kanál (*Timen-Kotelnica*), Tmavá (?), Tmavá dolina, Tošánsky potok, Trstinový potok (?), Turecký kanál, Vápenný potok (1), (2), *Veľká bukovina* (Stránka), Veľký Selenov, Veskejský kanál, Vlčí kanál, Vlkanovský kanál (*Chrast-Vlkanovo*), Vrabeľka, Vracovský potok, *Vraňanský potok* (Lubenský potok), Vrátištský potok, Vrbovský potok, Vrchovište, *Uhrovská dolina* (Vyčoma), Vyšehradný potok, *Zakázané*, Závozná, Zľavský potok (*Zľavy*), *Zliechovská dolina* (Zliechovský potok), Zvernica, Žiare, Žiarny potok (1), (2), Želiarsky kanál (**Želiarska lúka*), Žltá dolina, *Žňatín* (Čereniansky potok);

8. Z vodných názvov:

Dolinky	(< Dolina I),
Chotinka	(< Chotina),
Niterka (1), Niterka (2) (Nový kanál),	
Niterka (3) (Stará Nitra), Nitrica, Nitrička (1),	
Nitrička (2) (Nitrica)	(< Nitra),
Slivnička	(< Slivnica),
Žitavica, Žitavka (Hostiansky potok)	(< Žitava);

III. Názvy nejasnej alebo neznámej etymológie:

Cedron, Dalinský potok, Danóc (1), Dugocký kanál, *Géci (Komočský kanál), *Gubaj (Breštácky kanál), Hantovský kanál, Chotenovský potok, Ineu, Kaplnogaga, Kistaszi patak (Babindolský potok), Klavský potok (Teplá), Liska, Lópira, Metrbos, Nara (Manický potok), Nitra, *Rabčec, Vyčoma (Huscarló patak), Zohor, Zungov, Želeňa.

Z uvedeného prehľadu vyplýva, že v súbore hydroným z povodia Nitry majú z lexikálno-sémantického hľadiska dominantné postavenie vodné názvy odvodené z osadných a terénnych názvov. Vznikali podľa názvov osád, cez ktoré pretekajú, resp. podľa názvov terénnych útvarov (dolín, vrchov, lesov a i.), okolo ktorých (alebo cez ktoré) pretekajú. Časť z dokladov na túto motiváciu (17 vodných názvov utvorených z osadných názvov a 14 z terénnych názvov) sú relatívne nové názvy, ktoré po prvý raz boli zapísané v novších vodohospodárskych dielach (VP. 50, HPN. 50; Slovenský vodohospodársky podnik, Povodie Váhu 1994, 2000) a neskôr sa uplatnili v mladších turistických mapách.

5. Príčiny polyonymie hydroným

Pri výskume hydronymie často zistujeme, že na označenie jedného denotátu (objektu; v prípade hydronomastiky vodného toku, prameňa, vodnej plochy a pod.) sa používajú viaceré designáty. V takomto prípade však pokladáme za nevyhnutné rozlišovať varianty jedného názvu (teda hláskovo a graficky odlišné varianty toho istého názvu; Majtán, 1976, s. 45) a polyonymiu (onymickú synonymiu), v rámci ktorej treba zasa odlišiť tie vlastné mená, ktoré vznikli zo synonymických odvodzovacích základov a sú názvami osobitných denotátov, od paralelného pomenovania toho istého denotátu niekoľkými vlastnými menami. „Synonymické vlastné mená sú pomenovania tohože denotátu rozličnými topolexémami alebo antropoformantmi“ (Blanár, 1996, s. 141). Variantnosť, ale aj viacnázvovosť (polyonymiu) možno sledovať vo viacerých rovinách: na rovine starší – nový názov, všeobecne – individuálne používaný názov, nárečová – spisovná podoba, neštandardizovaná – štandardizovaná (úradná) podoba, neutrálny – expresívny názov, pôvodný – do iného jazyka substituovaný (adaptovaný) názov a pod. (Majtán, 1996, s. 9).

Polyonymiou teda nazývame jav, pri ktorom sa na jeden denotát viažu najmenej dva designáty. Rozumieme ňou existenciu lexikálne, slovotvorne a gramatickým číslom (ktoré sa vo vlastných menách väčšinou lexikalizuje) odlišených názvov toho istého objektu (Majtán, 1996, s. 9). V hydronymii možno polyonymiu hodnotiť z hľadiska diachronie a synchronie. V diachrónnom pohľade pritom ide skôr o chápanie mien jedného objektu na pozadí protikladu starý názov – nový názov, hoci ani tu nemožno predpokladať, že starší názov vodného objektu – najčastejšie vodného toku – sa automaticky vytratí z povedomia komunikantov a v komunikácii ho nahradí nový názov. Jasným dokladom na to je napr. skutočnosť, že dodnes sa v niektorých kartografických dielach či monografiách uvádza názov *Belanka* ako označenie horného toku *Nitrice* a takisto aj v ústnej komunikácii obyvateľov horného Ponitria naďalej dominuje neúradný názov *Belanka* oproti štandardizovanému názvu *Nitrica*. Spoločenský dosah či spoločenský význam toponyma totiž závisí od jeho akčného rádia, od okruhu pôsobnosti, používania názvu (Majtán, 1996, s. 12). Akási „neochota“ prijímať nové názvy, resp. názvy, ktoré sa v živej komunikácii obyvateľov regiónu nepoužívali, sa najčastejšie prejavuje práve v komunikácii a je odrazom kontinuálneho používania, tradície staršieho názvu. Jeho používanie v bežnej komunikácii podporuje aj orientačná, identifikačná, hospodárska dôležitosť takéhoto objektu, a tým aj pomerne vysoká frekvencia mena objektu v jazykovokomunikačných aktoch (Hladký, 2002, s. 18).

V prípade významných tokov sa s viacnázvovosťou stretávame len zriedkavo (polyonymiu sme nezistili napr. v prípade riek Žitava, Bebrava, Machnáč). Vzácna je aj v prípade nevýznamných tokov, ktorých názvy sú doložené už v 11. – 13. storočí a dnes ich pokladáme za odsémantizované (Livina, Chotina, Dršňa, Hydina a i.).

Vo výskume hydronymie možno vyčleniť niekoľko typov polyonymie a jej príčin:

1. V prípade nevýznamných tokov sa častejšie stretávame s diachrónnou viacnázvosťou.⁶ Súvisí to vari s tým, že takéto toky nie sú svojím charakterom dôležité pre orientáciu, vyčleňovanie väčších alebo menších území či pre hospodárske využitie (porov. Majtán, 1982, s. 280). O týchto zväčša niekoľkokilometrových tokoch zvyčajne ani nemáme naporúdzi historické doklady staršie ako sto-dvesto rokov. Neraz sa stretáme s prípadmi, v ktorých napr. potok pretekajúci piatimi katastrálnymi územiami mal v minulosti v každom z nich iný názov, porov.:

Bocegaj (11,5 km dlhý prítok Drevenice ústiaci južne od Beladíc):

1. *Šalga* → 2. *Bocegaj* → 3. *Kolíňanský potok* → 4. *Góca*
 (Žirany, 1979) (Kolíňany, 1892) (Neverice, 1937) (M. Chrašťany, 1891;
 V. Chrašťany, 1947)⁷

V tomto prípade pôvodne išlo o synchronne používanie viacerých názvov, ktoré označovali jeden objekt, a to vo viacerých lokalitách. Používanie uvedených mien bolo územne obmedzené, čo dosvedčuje existencia súvisiacich terénnych názvov v jednotlivých katastrálnych územiach (Žirany: pole *Bocegaj*, tu zanikol aj názov poľa *Šalga*, M. Chrašťany: pole *Góca*), ale i smer pomenúvania (*Bocegaj* v Kolíňanoch: *Bocegaj*, *Bocegaj* v k. ú. Neverice: *Kolíňanský potok* „potok tečúci z Kolíňan“), pričom oprávnené možno predpokladať, že tieto názvy používalo sociálne spoločenstvo žijúce v konkrétnom mikrorajóne (viac o tom napr. J. Krško, 2003, s. 33 – 38). V novšom období, čo dosvedčujú kartografické pramene, jestvovali a používali sa tieto názvy popri sebe, prípadne sa v kartografických dielach obmieňali, a to až do štandardizácie, ktorá za jediný úradný názov pokladá názov *Bocegaj*. Dnes sa rieka nazýva *Bocegaj* vo všetkých spomínaných katastrálnych územiach. Podobných príkladov možno uviesť viac, napr.:

Stoličný potok (10,5 km dlhý prítok Radošinky ústiaci severne od Biskupovej):

1. *Bočina* → 2. *Slatina* → 3. *Szurdok patak*
 (D. Otrokovce, 1894) (M. Ripňany, 1903) (Biskupová, 1903)

Roku 1898 sa po prvý raz vyskytuje názov *Stoličný potok*⁸, ktorý bol napokon aj štandardizovaný. V dnešných kartografických dielach sa týmto názvom označuje horný tok rieky, dolný tok sa označuje ako *Merašický potok*, ba niekedy sa týmto menom označuje celé povodie *Stoličného potoka*.

Jednotlivé názvy vznikali v istej onymickej situácii a v istom čase. Spoločenstvo, ktoré tok pomenúvalo v istej lokalite, teda tam, kde žilo a kde mal tok dajaký konkrétny miestny význam, zvyčajne vyberalo najviac špecifický príznak, vlastnosť alebo okolnosť, ktoré motivovali vznik vlastného mena. Keďže však väčšinou išlo o nevýznamný tok, ktorého názov nebol pri identifikácii vždy nevyhnutný, v komunikácii ho neraz nahrádzalo apelatívum (potok, bystrina, jarok a

⁶ Doklady o historickej viacnázvosťi jedného objektu môžeme získať z katastrálnych máp, z urbaniálií, listín, z kartografických podkladov rôzneho druhu a mierky, z hydrologických zoznamov, z turistických máp a pod.

⁷ Vychádzame zo stavu v katastrálnych mapách obcí (1891 – 1947) a z názvoslovného zoznamu Geografické názvy okresu Nitra (1988). Obce sme zoradili podľa katastrálnych území v smere od prameňa po ústie vodného toku. Ďalšie doklady uvádzame v lexikografickej časti práce.

⁸ Mapa vzdialeností Slovenska. M 1 : 50 000. 1898.

pod.)⁹. Vlastné meno preto nevstupovalo do širšieho komunikačného priestoru, a tak jednotlivé pomenúvacie spoločenstvá (obyvatelia obcí) mohli podľa špecifických miestnych pomerov vnímať iný príznak pomenúvaného objektu, ktorý mohol v inej obci motivovať vznik ďalšieho názvu viazaného na istú lokalitu alebo istý okruh potenciálnych používateľov, zvyčajne obyvateľov obce atď.

Komunikačná spätosť vlastného mena s konkrétnym priestorom je zrejmá najmä v tých prípadoch, v ktorých názov toku bol v konkrétnej lokalite motivovaný existujúcim terénnym názvom alebo antroponymom (na základe vlastníctva lokality, cez ktorú potok tiekol).

2. Iný prípad diachrónej polyonymie zisťujeme pri kratších tokoch, ktoré väčšinou pretekajú len jedným, prípadne dvoma katastrálnymi územiaми. Z dokladov, ktoré máme k dispozícii, môžeme vyabstrahovať prípady, v ktorých sa nahrádzali staršie hydronymá vzniknuté propriálizáciou apelatíva (všeobecného mena označujúceho vodný tok, napr. potok > Potok), a to najčastejšie za dvojčlenný názov (z dokladov vyplýva, že najčastejšie sa ním stával názov odvodený z osadného názvu), napr.:

Morovnianský potok (5 km dlhý prítok Handlovky ústiaci v Ráztočne):

1910 *Patak* (KMp. Morovno), 1965 *Morovnianský potok* (HP.), 1971 *Morovnianský potok* (HČ.) atď.;

Podhradský potok (6,2 km dlhý prítok Omastinej ústiaci západne od Uhrovského Podhradia):

1938 *Bystrina* (KMp. Uhrovské Podhradie), 1939 *Bystrina* (KMp. Žitná), 1965 *Podhradský potok* (HP.), 1971 *Podhradský potok* (HČ.) atď.;

Omastiná (6,8 km dlhý prítok Radiše ústiaci v Žitnej-Radiši):

1. *Bystrina* → 2. *Žitná*

(Omastiná, 1938)(Žitná, 1939)

Názov *Omastiná* sa v prameňoch vyskytuje prvý raz r. 1965 (HP.).

Predpokladáme, že táto zmena nastala z pragmatických príčin, pretože používanie apelatív *potok*, *bystrina* vo funkcii vlastného mena vzťahujúceho sa na jediný konkrétny vodný objekt by mohla spôsobovať jazykovokomunikačnú entropiu (osobitne tam, kde je viacero vodných objektov, ktoré sa dajú označiť všeobecnými menami *potok*, *bystrina* a pod.). Nezriedka by tak nastala i zámena denotátov.

3. Ďalšou príčinou na osi starší názov – novší názov môže byť uprednostnenie daktorého motívu, ktorý je podnetom na vznik vlastného mena (porov. Blanár, 1996, s. 27), napr.:

Malinovský potok (3,7 km dlhý prítok Chvojnice ústiaci východne od Malinovej):

1912 *Bisztra potok* (KMp. Poruba, Malinová), 1935 *Bystrý* (KMp.-od. Malinová), 1991 *Malinovský potok* (ZMp. 10), 1994 *Malinovský potok* (GNPr.) atď.

TN. *Bystrá dolina* (dolina), *Bystré* (les, pole)

⁹ Nezriedka sa to stávalo vtedy, keď sa v lokalite (v mikrorajóne) nachádzal len jeden vodný objekt toho istého druhu (napríklad cez katastrálne územie obce tiekol len jeden potok).

1. *Bystrý potok* < adj. *bystrý* „rýchly, prudký“, apel. *potok*: „rýchlo tečúci potok“,
2. *Malinovský potok* < osadný názov *Malinová*, apel. *potok*: „potok tečúci obcou Malinová“;

Libichavský potok (4,3 km dlhý prítok Liviny ústiaci jv. od obce Libichava):

1906 *Sztari patak* (KMp. V. Hostie), 1965 *Libichovský potok* (HP.), 1971 *Libichovský potok* (HČ.), 1985 *Libichavský potok* (GNTó.) atď.

1. *Starý potok* < adj. *starý*, apel. *potok*: „potok tečúci v neupravenom koryte“,
2. *Libichavský potok* < osadný názov *Libichava*, apel. *potok*: „potok tečúci v katastri obce Libichava“.

4. Pomerne častou príčinou polyonymie z hľadiska diachronie bývala zmena povahy objektu. Z teórie vlastného mena vyplýva, že vlastné meno postupne stráca relevantnosť motivujúceho lexikálneho významu apelatíva a rozhodujúcim sa pri ňom stáva onymický príznak vlastného mena (porov. napr. Majtán, 1996, 29). Závažná zmena povahy objektu (napr. úprava pôvodného toku na odvodňovací kanál s upraveným vodným režimom) však môže vyvolať potrebu zmeniť názov. Táto zmena sa zvyčajne prejavuje aj v apelatívnej časti dvojčlenných názvov, ktorá vyjadruje druhové zaradenie vodného objektu medzi súradnými názvami (potok, rieka, kanál a i.), napr.:

Hrnčiarovský kanál (2,6 km dlhý kanál spájajúci sa južne od Nitrianskych Hrnčiaroviec s potokom Seleneč):

1892 *Öreg patak* (KMp. Nitrianske Hrnčiarovce, Chrenová), 1935 *Starý potok* (KMp.-od. Nitrianske Hrnčiarovce), 1979 *Hrnčiarovský kanál* (neúradný názov *Hrnčiarovská zvodnica*; GN. 10), 1988 *Hrnčiarovský kanál* (GNNi.)

1. *Starý potok* < adj. *starý* (maď. *öreg*), apel. *potok* (maď. *patak*): „potok tečúci v neupravenom koryte“,
2. *Hrnčiarovský kanál* < osadný názov *Hrnčiarovce* (Nitrianske Hrnčiarovce), apel. *kanál*: „kanál nachádzajúci sa v katastri Hrnčiaroviec“;

Rybiansky kanál (5,5 km dlhý kanál spájajúci Pravotický potok, potok Hydina a nepomenovaný tok západne od obce Chynorany):

1905 *Hygyina patak* (KMp. Chynorany), 1907 *Hygyina patak* (KMp. Nadlice), 1987 *Rybiansky potok* (ZMp. 10), 1994 *Rybiansky kanál* (VP. 50)

1. = vodný názov *Hydina* (pôvodné povodie potoka *Hydina* tvoril okrem dnešného toku aj *Miezgovský potok* a *Rybiansky kanál*),
2. *Rybiansky potok* > *Rybiansky kanál*: osadný názov *Rybany*, apel. *potok*, apel. *kanál*.

5. S osobitným typom polyonymie, ktorý možno vyznačiť protikladom starší cudzí názov – novší domáci názov, sa stretávame najčastejšie v bilingválnom prostredí. V súvislosti so spracúvanou hydronymiou v povodí Nitry možno v južnej časti povodia identifikovať bohatý register dokladov na tento typ viacnázvovosti. Ten, pochopiteľne, odráža jazykové vzťahy v konkrétnom regióne (či mikroregióne). Zdá sa však, že príčiny na vznik nového (štandardizovaného) názvu sú tu viaceré (porov. predchádzajúci text):

Komočský kanál (18 km dlhý kanál odvodňujúci povodie Nitry sa spája s riekou Váh severne od obce Selice):

1930 *Uj teltés* (ŠMp. 75), 1938 *Új töltés* (ŠMp. 75), 1975 *Čotorna* (SHM.), 1979 *Komočský kanál* (neúradné podoby: *Dolné rameno*, *Géci*, *vnútorný obvod č. 2*, *spojovací odpad Komoča*; GN. 10); 1993 *Komočský kanál* (GNNZ.) atď.

1. **Nová hrádza* < maď. *új* „nový“, *töltés* „hrádza“,

2. **Kanál* < maď. *csatorna* „kanál“ atď.;

Palárikovský potok (7,7 km dlhý prítok Komočského kanála):

1930 *Ó teltés* (ŠMp. 75), 1938 *Ó töltés* (ŠMp. 75), 1979 *Palárikovský potok* (GN. 10), 1993 *Palárikovský potok* (GNNZ.)

1. **Stará hrádza* < maď. *ó* „starý“, *töltés* „hrádza“,

2. *Palárikovský potok* < osadný názov *Palárikovo*, apel. *potok*.

6. Niektoré činitele vyvolávajúce vo vývinovom pohľade viacnázvovosť jednotlivých vodných objektov sa môžu niekedy prekrývať, resp. nemožno určiť presne primárnu príčinu polyonymie, napr.:

Lefantovský potok (6 km dlhý prítok Nitry ústiaci na záp. okraji obce Lefantovce):

1971 *Rybničky* (HČ.), 1987 *Lefantovský potok*, *Rybničky* (ZMp. 10), 1988 *Lefantovský potok* (neúradná podoba *Rybničky*; GNNi.) atď.

1. *Rybničky* < apel. *rybníček* < *rybník*: „potok, na ktorom sa nachádzajú rybníčky“,

2. *Lefantovský potok* < osadný názov *Lefantovce*, apel. *potok*: „potok tečúci cez Lefantovce“;

(porov. predchádzajúci text: body č. 2, 4, čiastočne aj bod č. 3)

Martovce-Lándor (2,6 km dlhý kanál spájajúci sa s Lándorským kanálom južne od Hurbanova):

1889 *Kis Nyitra* (KMp. Martovce), *Martos ér* (KMp. Kameničná), 1979 *Martovce-Lándor* (GN. 10), 1991 *Martovce-Lándor* (GNKo.) atď.

1. **Malá Nitra* < maď. *kis* „malý“, vodný názov *Nitra*

2. **Martovský potôčik* < historický názov obce *Martovce* (Martos), maď. *ér* „potôčik“: „potôčik tečúci cez Martovce“

3. *Martovce-Lándor* < osadné názvy *Martovce*, *Lándor*: „kanál začínajúci sa v k. ú. Martovce a končiaci sa v k. ú. Lándor“ (porov. body č. 1, 4, 5).

7. O polyonymii vodných názvov z hľadiska súčasného stavu hovoríme aj v súvislosti s protikladmi štandardizovaný názov – neštandardizovaný názov, spisovný názov – nárečová podoba, všeobecne – individuálne používaný a pod. Neraz sa stretáme aj s príkladmi, ktoré súvisia s diachrónnym chápaním polyonymie – v komunikácii sa bežne používa oproti štandardizovanému názvu zastaraný, neúradný názov. Osobitne výrazný je tento jav vtedy, keď hydronymum má oporu vo vlastnom mene inej onymickej triedy, napr.:

Vyšehradný potok (6,2 km dlhý prítok Nitry ústiaci v k. ú. Nitrianske Pravno):

1913 *Majzel patak* (KMP. Solka), 1965 *Vyšehradný potok* (HP.), 1985 *Majzlanka* (ThMp. Valaská Belá), 1994 *Vyšehradný potok* (GNPr.) atď.

Majzel je starší názov Vyšehradného, miestnej časti Nitrianskeho Pravna.

Miestne sa okrem štandardizovaného názvu používa aj staršie hydronymum *Majzlanka* (< ON. *Majzel*).

8. Mnohé z neštandardizovaných živých názvov vodných tokov vznikli prostým uprednostnením daktorého špecifika konkrétneho vodného objektu, ktorý motivoval vznik názvu, napr.:

Kršteniansky potok (6,5 km dlhý prítok Nitrice ústiaci severne od Partizánskeho):

1965 *Kršteniansky potok* (HP.), 1971 *Kršteniansky potok* (HČ.), 1985 *Kršteniansky potok* (GNTó.)

Miestne sa nazýva *Čierny potok* (< adj. *čierny*, apel. *potok*: „potok s čiernym dnom“).

9. Tam, kde je to nevyhnutné, sa v komunikácii obyvateľov príslušnej oblasti uplatňujú názvy jednotlivých úsekov jedného toku. Najčastejšie sa to stáva v prípade potreby identifikovať jedinečnú časť toku. Tieto názvy sa pri štandardizácii odstránili, a to i v prípade viacerých pramenných tokov jedného toku (porov. Macko, 1989, s. 54 – 55). V komunikácii spoločenstva, žijúceho v istom mikrorajóne, naďalej môžu slúžiť aj na identifikáciu jedinečnej časti toku, napr.:

Moštenica (ľavostranný prítok Handlovky ústiaci na juhozápadnom okraji Prievidze):

v miestnom úze sa používajú názvy na označenie daktorých častí toku (postupujeme od prameňa po ústie):

1. *Zadná Moštenica*: Moštenica v pramennej oblasti,
2. *Šedivá Moštenica*: úsek potoka nachádzajúci sa severne od chát v blízkosti lesa Žiarec (motivácia: adj. *šedivý* „sivý“; obyvatelia motiváciu vysvetľujú tak, že breh rieky je v lokalite zarastený trávou, ktorá pri zatopení vysychá, nadobúda sivú farbu),
3. *Predná Moštenica*: prítok Moštenice na južnom okraji mesta Prievidze (motivácia: adj. *predný* „nachádzajúci sa vpredu“; podľa polohy prítoku v blízkosti miesta, kde Moštenica ústi do Handlovky).

Ako sme ukázali, prirodzené podmienky na vznik viacnázvovosti vodných objektov spočívajú predovšetkým v tom, že denotát (obyčajne vodný tok) neraz zasahuje do viacerých katastrálnych území, mikroregiónov s vlastnou toponymiou (porov. Majtán, 1982, s. 280). Vlastné mená vodných objektov nevstupujú do komunikácie len vo svojej úradnej štandardizovanej podobe, ale v istom komunikačnom prostredí, ktoré tvorí zvyčajne úzky okruh komunikantov (obyvateľov obce či regiónu), sa v bežnej hovorenej reči používajú aj neúradné mená týchto objektov (alebo ich častí), a to nielen zo synchronného, ale aj z diachrónneho pohľadu

(tu môže ísť o prirodzený zánik vodného názvu, ktorý dnes možno doložiť len z výskumu starších prameňov rôznej proveniencie, alebo o paralelné používanie názvov na rovne starší – novší názov).

6. Štruktúra hesla a charakteristika základných prameňov

V monografii podľa jednotných metodologických zásad rešpektujúcich princípy projektu *Hydronymia Europaea* spracúvame hydronymiu povodia *Nitry*. V úvodných štúdiách sme sa zaoberali daktorými otázkami, ktoré bezprostredne súvisia so štúdiom hydronymie. Ide najmä o problematiku polyonymie v hydronymii (jav, pri ktorom sa na jeden denotát viaže viacero designátov), a to z diachrónneho aj synchronného hľadiska. Etnické vplyvy na hydronymiu rieky *Nitry* si všimame v kapitolke Etnické pomery v skúmanom regióne a ich vplyv na hydronymiu (so zreteľom na doklady hydroným do 18. storočia). V ďalšej štúdii sme sa zaoberali problematikou lexikálno-sémantickej a štruktúrnotypologickej stránke vodných názvov. Všimli sme si v nej proces pomenúvania vodných objektov, ale aj skutočnosti, ktoré spĺňali v procese pomenúvania funkciu motivačných činiteľov jednotlivých názvov.

Lexikografická časť práce sa skladá z dvoch častí – v prvej sa zaoberáme názvami vodných tokov (vrátane ramien), do druhej sme zaradili názvy vodných plôch a prameňov. Heslár je usporiadaný abecedne. Heslové slovo (tučne vysádzané) predstavuje štandardizovanú (alebo na štandardizáciu vhodnú) podobu hydronyma; ak ide o nemecký alebo maďarský názov (alebo o slovanský, resp. slovenský názov adaptovaný do maďarčiny), ktorý sme získali heuristickým výskumom, heslové slovo je označené znakom * (to značí, že ide o názov, ktorý bol adaptovaný, rekonštruovaný do slovenčiny¹⁰). Nazdávame sa, že rekonštruované podoby treba pokladať len za návrh heslového slova, pretože neraz sa vzťahujú na také vodné toky, pri ktorých máme naporúdzi len jeden-dva doklady, a to neraz len z 12. – 13. storočia. Nevylučujeme preto, že ďalším výskumom a dopĺňaním dokladov bude treba rekonštrukciu, prípadne aj výklad názvu korigovať. Etymológiou variantných názvov sa zaoberáme vždy na mieste, kde analyzujeme heslový názov. Variantný názov zaradený do heslára nie je vysádzaný tučne a nachádza sa pri ňom odkaz na heslo, v ktorom sa ním zaoberáme (napr. *Aba-Hurbanovo* → *Abovský kanál*). Pri každom hesle (1) uvádzame úvodný odsek s identifikáciou vodného objektu. Pri homonymných názvoch (označujúcich odlišné denotáty, vodné objekty) v zátvorkách uvádzame číslo analyzovaného homonymného názvu, resp. číslo objektu. Ďalej uvádzame, či ide o ľavý alebo pravý prítok (2) a tok začleňujeme do hydrografickej siete povodia (3). Súčasťou odseku je aj určenie dĺžky toku, presná identifikácia prameňa toku a jeho ústia v katastrálnom území obce (resp. obcí) a vymedzenie smeru toku (4). Ak objekt zanikol a dnes ho už nemožno spoľahlivo lokalizovať, údaj o miestopisej lokalizácii prispôbujeme zachovaným informáciám o objekte. Ak ide o významnejší vodný tok, do úvodnej informácie zaradíme údaje o priemernom dennom prietoku, lesnatosti povodia a pod. V prípade, že vodný objekt mal v

¹⁰ Časť takýchto názvov tvoria maďarské doklady získané z katastrálnych máp. Neraz ide o umelé názvy (napr. *Halastó* → **Rybník*, *Csatorna* → **Kanál*) vytvorené kartografom a vznikli prostým prekladom slovenských apelatív (rybník, kanál), v bilingválnom prostredí možno aj proprializáciou neslovanského apelatíva. Apelatívum ani takéto vlastné meno (napr. *halastó* – *Halastó*, *csatorna* – *Csatorna* a pod.) v komunikácii obyvateľov mikrorajónu pritom vôbec nemuselo byť živé.

minulosti viacero názvov (prípadne ich môže mať aj v súčasnosti), vyratujeme ich pod zhrnúcim pomenovaním varianty (nejde tu však o hláskové varianty toho istého názvu, ale o lexikálne, resp. aj slovotvorne a gramatickým číslom odlišné názvy toho istého objektu zo synchronného i diachrónneho hľadiska) (5). Skúmané vodné názvy veľmi často súvisia s vlastnými menami z iných onymických sústav (s oronymom, ojkonymom, názvom chotárnej časti a pod.). Vodné názvy sú neraz odvodené od nich, a preto informáciu o súvisiacich terénnych názvoch (TN) a osadných názvoch (ON), príp. osobných menách (OM), vodných názvoch (VN) alebo etnonymách (EN) zaraďujeme ako záverečnú informáciu do úvodného odseku (6), napr.:

Podhradský potok (1) (1) Ľ. Omastiná (2) (Radiša → Bebrava → Nitra) (3), 4,2 km; pramení jv. od obce Uhrovske Podhradie, tečie záp. smerom, ústi záp. od obce (4); variant: Bystrina (5); ON. Uhrovske Podhradie. (6)

Súčasťou každého hesla je lokalizácia objektu podľa poradových listov Vodohospodárskej mapy SSR (SR) 1 : 50 000. V lokalizácii uvádzame číslo listu (7), v daktorých prípadoch aj s poznámkou, že objekt nie je vo vodohospodárskej mape pomenovaný, príp. že sa ho nepodarilo identifikovať (lokalizovať). Ak sa objekt v mape nenachádza, číslo mapového listu uvádzame v hranatých zátvorkách. Ide často o zaniknuté objekty (pred heslovým slovom sa v takých prípadoch nachádza znak †).

Ďalšiu časť hesla tvorí súbor chronologicky zoradených dokladov názvu (8). Za štandardizované pokladáme tie názvy, ktoré sme získali excerpciou zo zoznamov geografického názvoslovia vydávaného v edícii *Kartografické informácie* (zv. 9, 10) a najmä z názvoslovných zoznamov jednotlivých okresov vydávaných v edícii *Geografické názvoslovné zoznamy OSN Slovenskej republiky* (resp. ČSSR, ČSFR). V takýchto prípadoch súčasťou dokladu názvu je neraz i údaj o starších názvoch, resp. o variantoch názvu, ktorý však bolo treba upraviť, štandardizovať. Pri štandardizovanom (úradnom) názve uvádzame aj neštandardizovaný názov z názvoslovných zoznamov, avšak kvôli odlišeniu je vysádzaný menším typom písma, kurzívou a na neštandardizovanosť názvu poukazuje i kvalifikátor ^x. Za dokladom uvádzame skratku prameňa, z ktorého sme doklad získali. Ak ide o doklady z katastrálnych máp a z názvoslovných zoznamov, pri skratke prameňa uvádzame aj skratku obce, resp. skratky obcí (9). Tam, kde sa nám podarilo získať živý miestny názov, uvádzame ho takisto so skratkou obce ako posledný doklad o vodnom názve, napr.:

VMp. 50: 35-24 (7)

VN.: 1938 *Bystrina* KMp.-od. UPodh. (9)

1939 *Bystrina* KMp.-od. Žitná (9)

1965 *Podhradský potok* HP.

1971 *Podhradský potok* HČ.

1978 *Podhradský potok* VMp. 50

1979 *Podhradský potok* GN. 10

1982 *Podhradský potok* ZMp. 10 (8)

1983 *Podhradský potok* ZMp. 50

1985 *Podhradský potok* GNTto. UPodh. (9)

1986 *Podhradský potok* LTMp. 6

1990 *Podhradský potok* ZMp. 10

1994 *Podhradský potok* VP. 50

1999 *Podhradský potok* TMp. 131

2000 *Podhradský potok* HPN. 50

Doklady vodných názvov sme získali z viacerých zdrojov. Historické názvy sme excerpovali z monografie V. Šmilauera *Vodopis starého Slovenska* (1932), zo zbierok diplomatík, ktorých editormi boli R. Marsina (*Codex diplomaticus et epistolaris Slovaciae*, tomus I., II.; 1971) a V. Sedlák (*Regesta diplomatica nec non epistolaria Slovaciae*, tomus I., 1980; II., 1987), R. Marsina a M. Kušík (*Urbáre feudálnych panstiev na Slovensku*, zv. 1., 2.; 1959). Doklady sme excerpovali aj z diela M. Bela *Notitia Hungariae Novae Historico-geographica* (zv. 4. *Comitatus Neogradiensis, Comit. Barsiensis, Comit. Nitriensis, Comit. Hontensis*; 1742). Mladšie doklady (od 19. storočia) sme získali zo súpisu geografických objektov v Uhorsku zostaveného J. Lipským (*Repertorium locorum objectorumque in XII tabulis mappae regnorum Hungariae, Slavoniae, Croatiae et confinium militarium occurrentium*; 1808), z vlastivednej monografie Nitrianskej župy (*Nyitra vármegye monografiája*; 1898) a *Vzdialenostnej mapy Slovenska 1 : 50 000* (1898) atď. Bohatý korpus mladších dokladov nám poskytli vodohospodárske kartografické diela (*Vodohospodárska mapa SSR 1 : 50 000*; 1977 – 1982; *Vodohospodársky plán povodia Nitry 1 : 50 000*; 1994; *Hydrologický plán povodia Nitry v úseku od prameňa po zaústenie preložky Nitry 1 : 50 000*; 2000), vodohospodárske (hydrografické) zoznamy (*Hydrologické pomery ČSSR*, zv. 1; 1965; *Hydrografický číselník tokov na Slovensku*; 1971), katastrálne mapy a mladšie odtlačky katastrálnych máp jednotlivých obcí v skúmanom povodí podľa fondov Ústredného archívu geodézie a kartografie SR v Bratislave (v mierke 1 : 1 440, 1 : 2 880). Ďalšie sme excerpovali z vlastivedných sprievodcov, turistických máp s rozmanitými mierkami, zo *Základnej mapy ČSSR* (resp. SR) 1 : 50 000, 1 : 10 000, rozmanitých tematických máp, špeciálnych máp (1 : 25 000, 1 : 50 000), z jednotlivých ročníkov periodika *Krásky Slovenska*, *Encyklopédie Slovenska* (1977 – 1982), regionálnych vlastivedných a obecných monografií a pod. Vymenúvame ich v zozname prameňov.

Doklady o súvisiacich osadných a ďalších názvoch (**10**) sme excerpovali zo spomínaných kódexov a registárov, z *Vlastivedného slovníka obcí na Slovensku* (1977 – 1978) a z publikácie M. Majtána *Názvy obcí Slovenskej republiky (Vývin v rokoch 1773 – 1997)*; 1998). Doklady súvisiacich terénnych názvov sme čerpali z edícií *Geografické názvoslovné zoznamy OSN Slovenskej republiky* (resp. ČSSR, ČSFR), *Kartografické informácie* (9., 10. zv.), z katastrálnych máp, kartografických diel s rozličnými mierkami a zameraniami. Staršie doklady sme excerpovali zo spomínaného súpisu urbanií zostaveného R. Marsinom a M. Kušíkom (1959).

V záverečnej časti každého hesla je výklad motivácie a etymologický výklad názvu (resp. názvov) vodného objektu (**11**). Ak konkrétny názov bol interpretovaný aj v minulosti, uvádzame všetky zistené názory. Tam, kde je to možné, zaoberáme sa stručne aj etymológiou osadných alebo terénnych názvov, ktoré sú v dajakom vecnom alebo pomenúvacom súvisi s interpretovaným vodným názvom (**12**). V daktorých prípadoch uvádzame aj prehľad etymologickej literatúry, avšak iba tej, ktorá priamo súvisí s vodným názvom (vysádzaná je menším typom písma), napr.:

ON.: Uhrovské Podhradie:

1295 *Castrum Vgrog* VSO. III, 218

1297 *Vgroch* VSO. III, 218

1352 *Wgrowg* VSO. III, 218

1446 *Vhurocz* VSO. III, 218

1481 *Podhradye* VSO. III, 218 (10)

1483 *Podhrade* VSO. III, 218

1598 *Podhradya Nowa* VSO. III, 218

1773 *Podhradie* VSO. III, 218

1808 *Uhrowské Podhradí* VSO. III, 218

(11) Etym.: Názov *Podhradský potok* vznikol podľa lokalizácie toku (adj. *podhradský* < apel. *hrad*, apel. *potok*; „potok tečúci pod hradom“), príp. z osadného názvu *Uhrovské Podhradie* (etn. *Uhor*, apel. *podhradie* < apel. *hrad*) (12), apel. *potok* („potok tečúci pod Uhrovským Podhradím“). Variant *Bystrina* vznikol proprializáciou substantíva *bystrina* (< adj. *bystrý*; „rýchlo tečúci potok“).

7. NÁZVY VODNÝCH TOKOV

A

Aba-Hurbanovo → Abovský kanál

Abovský kanál 2 km; kanál začínajúci sa záp. od mesta Hurbanova, smeruje juhovýchodne, spája sa zľava s riekou Žitava; variant: Aba-Hurbanovo; ON. 1. Abovská pusta, 2. Hurbanovo; TN. Abov.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1979 *Abovský kanál (Aba-Hurbanovo^x)* GN. 10

1982 *Abovský kanál* VMp. 50

1983 *Abovský kanál* ZMp. 10

1991 *Abovský kanál* GNKo. Hur.

1992 *Abovský kanál* ZMp. 10

ON.: 1. Abovská pusta

(zaniknutá samota; Hurbanovo):

1244 *Aba* VSO. I, 474

1808 *praedium Aba h.* Lip. 1

1938 *Abovská ps.* ŠMp. 75

1977 *Aba* VSO. I, 474¹¹

1981 zan. samota *Abovská ps.* GN. 11

1982 *Abovská pusta* VMp. 50

2. Hurbanovo:

1302 *Gyala* RDSl. I, Nr. 160

1306 *Gyala* RDSl. I, Nr. 441

1329 *Gyalla* VSO. I, 474

1357 *Gylla* VSO. I, 474

1495 *Gyalya* VSO. I, 474

1786 *O-Gyalla* VSO. I, 474

1920 *Stará Ďala* VSO. I, 474

1948 *Hurbanovo* VSO. I, 474

TN.: 1888 *Abai hegy* (vrch) KMp. Hur.

1979 *Abov* GN. 10

1983 *Abov* ZMp. 10

1991 *Abov* GNKo. Hur.

Etym.: Názov *Abovský kanál* vznikol z názvu zaniknutej samoty *Abovská pusta*

¹¹ Môže ísť o chybnú identifikáciu (porov. CDSl. II, heslo Aba).

(< OM. *Aba*), apel. *kanál*. Názov *Aba-Hurbanovo* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov *Aba*, *Hurbanovo* (< OM. *Hurban*; Jozef Miloslav Hurban; LMŠ., s. 120).

Alekšinský potok p. Andač (→ Nitra), 2,6 km; pramení juž. od obce Alekšince, tečie sev. smerom, ústi v obci; ON. Alekšince.

VMp. 50: 35-34 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Alekšinský potok* VP. 50

2000 *Alekšinský potok* HPN. 50

ON.: Alekšince:

1156 *Alexu* CDSl. I, Nr. 81

1275 *Elekchy* VSO. I, 108

1323 *Elekchy* RDSl. II, Nr. 943, 944

1773 *Alaxincze* VSO. I, 108

1808 *Alakssince* VSO. I, 108

1920 *Alekšince* VSO. I, 108

Etym.: Názov *Alekšinský potok* vznikol z osadného názvu *Alekšince* (< OM. *Alex*; Stan. SJ. II, s. 10), apel. *potok* a pomenúva potok tečúci v katastri obce Alekšince.

Aňala kanál, 0,8 km; začína sa sev. od obce Nesvady, spája Timenský kanál s riekou Nitra; ON. Aňala; TN. 1. Aňala, 2. Veľká Aňala

VMp. 50: 45-41

VN.: 1952 *Aňala* Mp. 25

1979 *Aňala* GN. 10

1982 *Aňala* VMp. 50

ON.: Aňala (č. o. Nesvady):

1239 *Anala* CDSl. II, Nr. 56

1571–73 *Anyala* Ur. I, 279

1571–73 *Aniala* Ur. I, 323

1808 *Kis Anyala*, *Öreg Anyala* Lip. 308

1889 *Anyala puszta* KMp. Nesv.

1938 *Kis Anyala* ŠMp. 75

1959 *Aňala* CMp.

1977 *Aňala* VSO. II, 294

1982 *Aňala* VMp. 50

TN.: 1. 1979 *Aňala* (pole) GN. 10

1982 *Aňala* VMp. 50

1981 *Aňala* ZMp. 10

2. 1889 *Nagy Anyala* (pole) KMp. Nesv.

1979 *Veľká Aňala* GN. 10

1982 *Veľká Aňala* VMp. 50
1991 *Veľká Aňala* GNKo. Nesv.
Etym.: Názov *Aňala* vznikol z osadného názvu *Aňala* (ten asi z OM. **Aněla*; Stan. SJ. II, s. 10).

Aňalský kanál (1) 1,75 km; začína sa sev. od obce Nesvady, spája sa s Patinským kanálom; varianty: Čalovár hlavný, Čalovár III.; ON. 1. Aňala, 2. Čalovár.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1979 *Aňalský kanál* (*Čalovár hlavný, Čalovár III.*^x) GN. 10

1982 *Aňalský kanál* VMp. 50

1982 *Aňalský kanál* ZMp. 10

1989 *Aňalský kanál* ZMp. 10

1991 *Aňalský kanál* GNKo. Nesv.

1994 *Aňalský kanál* VP. 50

2000 *Aňalský kanál* HPN. 50

ON.: 1. → *Aňala*

ON. > TN. 1952 *Csalavár mjr.* Mp. 25

1977 *Csalavár* (pole) VSO. II, 294

1981 neosídl. *Čelavársky mjr.* GN. 11

1982 *Čelavársky mjr.* VMp. 50

1991 *Čalovár* GNKo. Nesv.

Etym.: Názov *Aňalský kanál* vznikol z osadného názvu *Aňala* (→ kanál *Aňala*). Názvy *Čalovár hlavný* a *Čalovár III.* vznikli z názvu pôvodnej osady *Čalovár* (< pravdepodobne OM. *Čál, Čala*, maď. apel. *vár* „hrad“; porov. Stan. SJ. I, 100).

Aňalský kanál (2) → Malá Aňala

Andač p. Radošinka (→ Nitra), 15,6 km; pramení sz. od obce Kľačany vo výške asi 185 m n. m., tečie jv. až vých. smerom, ústi sv. od obce Andač vo výške asi 141 m n. m.; plocha povodia 87 km² (ES. 1, 50); ON. Andač.

VMp. 50: 35-34

VN.: 1958 *Andač* MVP. 100

1964 *Andač* TS. 38, 107, mapa

1965 *Andač* HP.

1971 *Andač* HČ.

1974 *Andač* Mp. 500

1975 *Andač* SVP. 1

1977 *Andač* VSO. I, 108; VSO. II, 27

1978 *Andač* VMp. 50; ZMp. 10

1979 *Andač* GN. 10

1983 *Andač* Mp. T.; Mp. N. 50

1985 *Andač* GNTn. Kľč.

1986 *Andač* TS. 24, 19

1987 *Andač* ZMp. 10; Mp. 100

1988 *Andač* ZMp. 50; GNNi. Andač, Ale., Riš.

1989 *Andač* AMp. 15

1991 *Andač* ZMp. 50; Mp. 100

1994 *Andač* VP. 50

1996 *Andač* MTZ.

1997 *Andač* PAS.; LTMp. 50

2000 *Andač* HPN. 50

ON.: Andač:

1245 *Andacs* CDSl. II, Nr. 181

1773 *Andács* Majt. 341

1808 *Andač* VSO. I, 108

Etym.: Názov *Andač* vznikol z osadného názvu *Andač*.

Andovce-Zemné → Zemný kanál

Andovec kanál, 0,75 km; začína sa jz. od obce Andovce, spája sa s nepomenovaným kanálom; varianty: Chotárny-Andovce, Chotárny kanál; ON. Andovce.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1979 *Andovec* (*Chotárny-Andovce*^x) GN. 10

1982 *Andovec* VMp. 50

1982 *Chotárny kanál* ZMp. 10

1989 *Andovec* ZMp. 10

1993 *Andovec* GNNZ. And., NZám.

1994 *Andovec* VP. 50

2000 *Andovec* HPN. 50

ON.: Andovce:

1421 *Ondod* VSO. I, 108

1433 *Ondod* VSO. I, 108

1808 *Ondod* VSO. I, 108

1948 *Andovce* VSO. I, 108

Etym.: Názov *Andovec* vznikol podľa názvu osady *Andovce*, v ktorej katastrálnom území sa nachádza. Názov *Chotárny kanál* vznikol podľa polohy kanála z adj. *chotárny* (< apel. *chotár* <

maď. *határ*, Mach., s. 160; Stan., 1956, s. 464; podľa Š. Ondruša: *chotár* < psl. **chot-árĕ* < **chot-ór* k ver. **šetati* < **chetati* „chodiť“; Ondr., 2002, s. 103), apel. kanál. Názov *Chotárny-Andovec* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála (adj. *chotárny* < apel. *chotár*, ON. *Andovec*).

Andovec-pasienok → Pasienok

Andovský kanál 1,4 km; začína sa záp. od obce Andovce, spája sa s nepomenovaným kanálom; variant: hlavný Andovský odpad; ON. Andovce. VMp. 50: 45-41

VN.: 1979 *Andovský kanál* (hlavný *Andovský odpad^x*) GN. 10

1982 *Andovský kanál* VMp. 50

1982 *Andovský kanál* ZMp. 10

1989 *Andovský kanál* ZMp. 10

1993 *Andovský kanál* GNNZ. And.

1994 *Andovský kanál* VP. 50

1999 *Andovský kanál* NZ. K. 10

2000 *Andovský kanál* HPN. 50

ON.: Andovce: → [kanál] *Andovec*

Etym.: Názov *Andovský kanál* vznikol z osadného názvu *Andovce*, apel. *kanál*. Názov *hlavný Andovský odpad* vznikol podľa charakteru kanála (adj. *hlavný*, ON. *Andovce*, apel. *odpad* „odtok“).

B

Babica (p. nepomenovaný kanál → Nitra), 1 km; pramení sv. od obce Nedanovce, tečie jz. smerom, ústi sev. od obce Nedanovce; TN. Babica.

VMp. 50: 35-41

VN.: 1898 *Babica* MTT.75

1937 *Babica* ŠMp. 75

1945 *Babica* ŠMp. 75

1959 *Babica* Tmp. 75

1964 *Babica* TS. 39m

1965 *Babica* HP.

1971 *Babica* HČ.; ZMp. 50

1978 *Babica* VMp. 50

1979 *Babica* GN. 10

1980 *Babica* VMp. 50

1981 *Babica* ZMp. 50

1983 *Babica* TS. 13m

1984 *Babica* LTMp. 5

1985 *Babica* GNTTo. Nedan.

1987 *Babica* ZMp. 10

1994 *Babica* VP. 50

2000 *Babica* HPN. 50; GMp. 50

TN.: 1985 *Babica* (pole) GNTTo. Nedan.

1987 *Babica* ZMp. 10

Etym.: Názov *Babica* vznikol proprializáciou apel. *babica*. V. Uhlár (1987, s. 355) názov dáva do súvislosti s apel. *baba* (psl. **baba*); možno aj *Baba* (mytologická bytosť Slovanov).

Lit.: V. Uhlár, 1987, s. 355.

Babindolský potok p. Host'ovský potok (→ Žitava → Nitra), 7,5 km; pramení sv. od obce Babindol, tečie jv. smerom, ústi vo vodnej nádrži Vrábľe; variant: Kistaszi patak; ON. Babindol.

VMp. 50: 45-21

VN.: 1890 *Kistaszi patak* KMp. Vrab.

1965 *Babindolský potok* HP.

1971 *Babindolský potok* HČ.

1976 *Babindolský potok* ZMp. 10

1977 *Babindolský potok* VSO. II, 28

1979 *Babindolský potok* GN. 10; Nit. 147

1981 *Babindolský potok* ZMp. 50

1982 *Babindolský potok* VMp. 50

1984 *Babindolský potok* LTMp. 5

1985 *Babindolský potok* ZMp. 10

1987 *Babindolský potok* ZMp. 10

1988 *Babindolský potok* GNNi. Bab., Vrab.

1994 *Babindolský potok* VP. 50

1999 *Babindolský potok* Tmp. 155

2000 *Babindolský potok* HPN. 50

ON.: Babindol:

1271 *Babyndal* VSO. I, 112

1339 *Babundal* VSO. I, 112

1773 *Babindall* VSO. I, 112

Etym.: Názov *Babindolský potok* vznikol z osadného názvu *Babindol* (adj. *babin* < apel. *baba*, apel. *dol* „dolina“; Stan. SJ. II, s. 14), apel. *potok*. Názov *Kistaszi patak* je nejasný.

Bačalský kanál 4,2 km; začína sa záp. od obce Veľká Dolina, spája sa s Huňadovským kanálom; variant: Bačalský odpad; ON. Bačala.

VMp. 50: 45-12; 21; 23

VN.: 1979 *Báčalský kanál* (*Báčalský odpad^x*) GN. 10

1981 *Báčalský kanál* VMp. 50; ZMp. 50

1982 *Báčalský kanál* VMp. 50

1988 *Báčalský kanál* GNNi. VDol.

1994 *Báčalský kanál* VP. 50

2000 *Báčalský kanál* HPN. 50

ON.: Bačala (samota; Veľká Dolina):

1898 *Bacsala mjr.* (*Drack mjr.*) MTT.75

1938 *dv. Bačala* ŠMp. 75

1952 *dv. Bačala* ŠMp. 75

1956 *Báčala* GŠ. 25

1978 *Báčala* VSO. III, 237; ZMp. 10

1980 *Báčala* ZMp. 10

1981 samota *Báčala* GN. 11

1988 *Báčala* ZMp. 10

1996 *Báčala* MTZ.

TN.: 1898 *Bacsala* (pole) MTT.75

1988 *Báčala* GNNi. VDol.

Etym.: Názov *Báčalský kanál* vznikol z osadného názvu *Báčala* (ten vari z OM. *Bača*; Stan. SJ. I, s. 270), apel. *kanál*. Variant *Báčalský odpad* vznikol z ON. *Báčala*, apel. *odpad* („odtok“).

Báčalský odpad → Báčalský kanál

Bádický kanál 3,2 km; začína sa jz. od obce Lefantovce, spája sa s riekou Nitra záp. od obce Bádice; ON. Bádice.

VMp. 50: 35-43

VN.: 1977 *Bádický kanál* VMp. 50

1987 *Bádický kanál* ZMp. 10

1992 *Bádický kanál* VASR. 25

1994 *Bádický kanál* VP. 50

1997 *Bádický kanál* LTMP. 50

2000 *Bádický kanál* HPN. 50

ON.: Bádice (č. o. Podhorany):

1291 *Beed* VSO. II, 403

1328 *Bead* RDSI. II, Nr. 858

1773 *Beadicze* VSO. II, 403

1920 *Badice* VSO. II, 403

1927 *Bádice* VSO. II, 403

Etym.: Názov *Bádický kanál* vznikol z osadného názvu *Bádice* (ten azda z OM. *Bada*; Stan. SJ. II, s. 17), apel. *kanál*.

Bageta → Bohatský kanál

Bankový jarok vyschnutý potok v k. ú. obce Bystričany

VMp. 50: 35-42 (neidentifikovaný)

1975 náreč. *Bankoví jarok* Krišt. Bys.

Etym.: Názov nie je jasný, motivoval ho azda tvar koryta (< apel. *banka*, apel. *jarok*).

Banský lúžtek p. Roháčov potok (→ Červený potok → Nitra), 1,3 km; pramení a ústi sz. od obce Veľčice, tečie jz. smerom.

VMp. 50: 35-43 (nepomenovaný)

1975 náreč. *Banskí luoštek* Krišt. 365

Etym.: Názov vznikol z adj. *banský* a apel. *luh* (> demin. *lúžtek*); „potok tečúci v blízkosti bane“.

Banský potok p. Cerová (→ Osliansky potok → Nitra), 4 km; pramení jv. od obce Radobica, tečie sz. smerom, ústi na sev. okraji osady Cerová; varianty: Pertlov jarok, Zbanský potok; ON. 1. Banská, 2. Portl.

VMp. 50: 35-41 (nepomenovaný)

VN.: 1980 *Pertlov jarok* OMP. 25

1994 *Banský potok* VP. 50

1999 *Banský potok* Tmp. 131

2000 *Banský potok* HPN. 50

náreč. *Zbánski potok* Krišt. Radob.

ON.: 1. Banská (č. o. Cerová):

1977 *Banská* VSO. II, 469

1981 samota *Banská* GN. 11

1994 *Banská* GNPr. Radob.

2. Portl (zaniknutá osada; Veľké Pole):

1978 *Portl* VMp. 50

1981 *Portl* GN. 11

Etym.: Názov *Banský potok* vznikol z ON. *Banská* (adj. *banský* < apel. *baňa*, psl. **baňa*; Mach., s. 24), apel. *potok* a pomenúva tok pritekajúci od osady

Banská; podobne názov *Zbanský potok* (potok pritekajúci z Banskej). Názov *Pertlov jarok* vznikol z osobného mena *Portl*, apel. *jarok*.

Baraní jarok (1) Ľ. Machnáč (→ Bebrava → Nitra), 700 m; pramení sv. od obce Hornáň, tečie záp. smerom, ústi sev. od obce.

VMp. 50: 35-23 (nepomenovaný)

1940 *Baraní jarok* KMp. Horn.

1981 *Baraní jarok* ZMp. 10

1987 *Baraní jarok* ZMp. 10

1991 *Baraní jarok* GNTr. Horn.

1994 *Baraní jarok* VP. 50

2000 *Baraní jarok* HPN. 50

Etym.: Názov *Baraní jarok* vznikol z adj. *baraní* (< apel. *baran* „samec ovce domácej“, lat. *Ovis aries*), apel. *jarok* a pomenúva potok, ktorý slúžil na napájanie hospodárskych zvierat.

Baraní jarok (2) p. Jelšie (→ Bebrava → Nitra), 550 m; pramení a ústi sev. od obce Podlužany, tečie jz. smerom; TN. Baraní jarok.

VMp. 50: 35-23 (neidentifikovaný)

VN.: 1943 *Baraní jarok* KMp. Podl.

TN.: 1943 *Baraní jarok* KMp. Podl.

Etym.: → vyššie; VN. > TN. *Baraní jarok*.

Barina Ľ. Handlovka (→ Nitra), 2 km; pramení záp. od mesta Handlová, ústi na severnom okraji mesta, tečie sv. smerom.

VMp. 50: 36-13 (nepomenovaný)

1987 *Barina* Uhl., 1987, 350

1994 *Barina* GNPr. Han.

Etym.: Názov *Barina* motivoval charakter toku (apel. *barina* „mokré bahnisté miesto“; SSJ. I, s. 72; porov. Uhl., 1987, s. 350).

Lit.: V. Uhlár, 1987, s. 350.

*Bartoškútsky potok → Pažitský potok (1)

Batoňa 2 km; kanál spájajúci Kolárovskej kanál a Hantovský kanál vých. od mesta Kolárovo; variant: Kolárovo spojovací; ON. 1. Batoňa, 2. Kolárovo; TN. Batoňa.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1979 *Batoňa* (Kolárovo spojovací^x) GN. 10

1982 *kan. Batoňa* VMp. 50

1991 *Batoňa* GNKo. Kolá.

1992 *Batoňa* ZMp. 10

1994 *Batoňa* VP. 50

2000 *Batoňa* HPN. 50

ON.: 1. Batoňa (samota, Kolárovo):

1938 *Battonya* ŠMp. 75

1981 samota *Batoňa* (*Battonya*^x) GN. 11

1982 *Battonya* VMp. 50

1983 *Batoňa* ZMp. 10

1991 *Batoňa* GNKo. Kolá.

1992 *Batoňa* ZMp. 10

2. Kolárovo: → Kolárovskej kanál

TN.: 1991 *Batoňa* (pole) GNKo. Kolá.

1992 *Batoňa* ZMp. 10

Etym.: Názov *Batoňa* vznikol z názvu samoty *Batoňa* (< azda OM. *Bata*; Stan. SJ. I, s. 36 – 37; skôr však podľa OM. *Batona*; porov. Uhl., 1970, s. 208). Názov *Kolárovo spojovací* je umelý názov, vznikol z osadného názvu Kolárovo (< OM. *Kollár*; Ján Kollár; LMS., s. 151) a prístavkovej konštrukcie *spojovací kanál* (kanál spája Kolárovskej kanál a Hantovský kanál).

Bebrava p. Nitra, 49 km; pramení sev. od obce Čierna Lehota na jz. svahoch Strážovských vrchov vo výške asi 770 m n. m. Tečie jz. až juž. smerom cez Bánovce nad Bebravou, ústi sev. od mesta Topoľčany vo výške 165 m n. m.; povodie je vymedzené rozvodnicami Váhu, Chotiny a Nitrice a meria 634 km²; prevažnú časť povodia zaberá Nitrianska pahorkatina, menšiu Strážovské vrchy a Považský Inovec; zalesnených je asi 40% povodia; priemerný prietok v Biskupiciach dosahuje približne 2,33 m³·s⁻¹, max. 75

- $m^3 \cdot s^{-1}$, priemerný denný prietok je $0,3 m^3 \cdot s^{-1}$ (ES. I, 164); varianty: *Livinská rieka (s. t.); Livina (d. t.).
 M. Bel uvádza názov *Livina* aj pre časť toku Bebravy od sútoku s Livinou až po sútok Bebravy s Nitrou (Not., s. 430).
 VMp. 50: 35-23; 41
 VN.: 1296 *fluuium Bebre* Šmil. 318
 1323 *antiqua Bebre, fluvius Bebre* RDSl. II, Nr. 1012
 1388 *fluv. Bebre* Var. 1990, 46
 1408 *fluv. Bebrew* Var. 1990, 46
 1409 *fluv. Bebre, parvum Bebre, ad magnum fluvium Bebre* Var. 1990, 46
 1649 *vedle potoka Bebravy* Ur. II, 254
 1649 *na rieke Bebrava* Ur. II, 256
 1742 *confluentis Livinae* Not. 430
 1862 *Bebrava, Bebravá* Št.-Kor. 33
 1864 – 65 *Bebrava* (h. t.), *Livinaí folyó* (s. t.), *Hetenye* (d. t.) Šmil. 340
 1890 *Bebrava* Atl.
 1895 *Bebrava patak* KMp. Práz., Baš.
 1898 *Bebrava p.* MTT.75
 1898 *Bebrava* Nyit. 10
 1903 *Bebrava* Šmil. 340
 1905 *Bebrava patak* KMp. HChl.
 1907 *Bebrava patak* KMp. Nadl., Rajč., Liv.
 1913 *Bebrava* Var. 1990, 46
 1928 *Bebrava* KMp.-od. BnB.
 1930 *Bebrava* KMp.-od. VOst., MOst.
 1940 *Bebrava* KMP.-od. Dež.
 1943 *Bebrava* KMp.-od. Podl.
 1946 *Bebrava* KMp.-od. Timo.
 1948 *Bebrava* ŠMp. 75
 1949 – 1950 *Bebrava* KMp. DNaš.
 1951 *Bebrava* ŠMp. 75
 1954 *Bebrava* MK.
 1959 *Bebrava* Cmp.; MVP. 100
 1961 *Bebrava* KS 2, 66
 1964 *Bebrava* TS. 39, 21; 38, 5; 38m
 1965 *Bebrava* HP.
 1971 *Bebrava* HČ.; DP. 26
 1974 *Bebrava* Mp. 500
 1975 *Bebrava* SVP. 1
 1977 *Bebrava* VSO. I, 120; VSO. II, 114
 1978 *Bebrava* VMp. 50; VSO. III, 67
 1979 *Bebrava* GN. 10
 1981 *Bebrava* ZMp. 10; ZMp. 50
 1982 *Bebrava* ZMp. 10
 1983 *Bebrava* TS. 13m; KS 8, 34; Mp. T.
 1984 *Bebrava* ZMp. 50; LTMP. 5
 1985 *Bebrava* GNTó. Kru., BnB., Bis., DOzo., HOzo., ČLeh., Dež., DNaš., KVes, Nadl., Podl., Rajč., SnB., Šíp., SknB, Liv., Timo.
 1986 *Bebrava* TS. 24, 134; LTMP. 6
 1987 *Bebrava* ZMp. 10; LTMP. 5
 1988 *Bebrava* AMp. 12; OT. 15
 1989 *Bebrava* KS 1, 2
 1990 *Bebrava* KS 9, 29
 1991 *Bebrava* ZMp. 50
 1992 *Bebrava* KS 8, 7
 1994 *Bebrava* KS 5–6, 18; VP. 50
 1996 *Bebrava* MTZ.
 1997 *Bebrava* PAS.
 1999 *Bebrava* Tmp. 131
 2000 *Bebrava* HPN. 50
 ON.: Livina: →[rieka] Livina
 Etym.: Názov *Bebrava* vznikol podľa výskytu bobrov (< apel. **bebrъ/bobrъ*; hydroformant *-ava*; Šmil., s. 340, 472; Mach., s. 36). V. Šmilauer a B. Varsik (1990, s. 46) predpokladajú vplyvom maďarčiny vývin: slov. *Bebrava* > maď. *Bebra* > *Bebre*.
 Označenie stredného toku možno interpretovať ako **Livinská rieka* (maď. *Livinaí folyó*; ON. *Livina* → *rieka Livina*, maď. *folyó* „rieka“). Názov *confluentis Livinae* označuje úsek rieky podľa starého hydrografického členenia (*Bebrava* → *Livina* → *Nitra*)
 Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 340, 472; B. Varsik, 1990, s. 46; V. Uhlár, 1983, s. 100; V. Machek, 1957, s. 36.
Bederov jarok ľ. Kochnáčsky potok (→ Svinnica → Bebrava → Nitra), 1,1 km; pramení a ústi vých. od osady Kochnáč, tečie jz. smerom.
 VMp. 50: 35-23 (nepomenovaný)
 1948 *Bederov jarok* ŠMp. 75
 Etym.: Názov *Bederov jarok* vznikol z osobného mena *Beder*, apel. *jarok*, a to

podľa vlastníctva územia, cez ktoré potok tečie.

Bedziansky potok p. Nitra, 10,7 km; pramení sv. od obce Tvrdomestice, tečie jv. smerom, ústi na záp. okraji obce Práznovce; ON. 1. Malé Bedzany, 2. Veľké Bedzany.

VMp. 50: 35-41

VN.: 1959 *Bedziansky potok* MVP. 100

1965 *Bedziansky potok* HP.

1971 *Bedziansky potok* HČ.

1975 *Bedziansky potok* SVP. 1

1977 *Bedziansky potok* VSO. II, 219

1978 *Bedziansky potok* VMp. 50

1979 *Bedziansky potok* GN. 10

1981 *Bedzianský potok* ZMp. 10

1983 *Bedziansky potok* TS. 13m

1984 *Bedziansky potok* LTMp. 5

1985 *Bedziansky potok* GNT. Kru., MBedz., VBedz., Tvr., Nor.

1986 *Bedziansky potok* TS. 24m

1987 *Bedziansky potok* ZMp. 10

1991 *Bedziansky potok* ZMp. 50

1994 *Bedziansky potok* VP. 50

1999 *Bedziansky potok* TMP. 131

2000 *Bedziansky potok* HPN. 50

ON.: 1. Malé Bedzany (č. o. Topoľčany):

1245 *Belgyan* CDSl. II, Nr. 185

1387 *Kysbulgen* VSO. II, 219

2. Veľké Bedzany (č. o. Topoľčany):

1245 *Belgyan* CDSl. II, Nr. 185

1387 *Bulgen* VSO. III, 241

Etym.: Názov *Bedziansky potok* vznikol z osadného názvu *Bedzany*, apel. *potok*.

Behátsky kanál 2,1 km; začína sa vých. od mesta Kolárovo, spája sa s Martovským kanálom záp. od obce Nesvady; variant: *Nesvady-Behát; ON. Nesvady.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1979 *Behátsky kanál*

(*Nasvad-Behát^x*) GN. 10

1982 *Behátsky kanál* VMp. 50

1991 *Behátsky kanál* GNKo. Kolá., Nesv.

1992 *Behátsky kanál* ZMp. 10

1994 *Behátsky kanál* VP. 50

2000 *Behátsky kanál* HPN. 50

ON.: Nesvady: → Nesvadský kanál

Etym.: Názov *Behátsky kanál* vznikol z vlastného mena *Behát*, apel. *kanál*. Názov **Nesvady-Behát* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadného názvu *Nesvady* a osadného alebo terénneho názvu *Behát* (v uvedených prameňoch nie je doložené).

Belá → Nitrica

Belanka, Belianka → Nitrica

Belianska → Nitrica

Belusky → Pelúsok

***Berecká dolina** dnes neidentifikovaný tok ústiaci južne od Bánova do Nitry.

VMp. 50: [45-23]

1274 *fluvium Berukwelg* Šmil. Nr. 343

Etym.: V. Šmilauer (1932, s. 343) doklad *fluvium Berukwelg* rekonštruoval ako **Berekvölgy* (maď. *berek* „háj“ aj „mokrú lúku“, *völgy* „dolina“). Názov motivoval charakter lokality.

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 343.

Bešiansky potok p. Liska (→ Žitava → Nitra), 12,2 km; pramení sev. od obce Iňa, tečie jz. smerom, ústi záp. od obce Pozba; varianty: Bešský potok, Liska; ON. Beša.

VMp. 50: 45-22; 24

VN.: 1930 *Bešský potok* Mp. 25

1932 *Bešský potok* Šmil. 348

1965 *Bešský potok* HP.

1971 *Bešský potok* HČ.

1979 *Bešiansky potok* GN. 10

1981 – 82 *Bešiansky potok* VMp. 50

1983 *Bešiansky potok* ZMp. 10

1992 *Bešiansky potok* ZMp. 50

1993 *Bešiansky potok* GNLu. Iňa, Jes., Beša; GNNZ. Bard., Pháj., Poz.

1996 *Bešianský potok* MTZ.

1997 *Bešianský potok* PAS.

1999 *Bešiansky potok* TMP. 155

2000 *Bešiiansky potok* HPN. 50
1975 náreč. *Beski potok* Krišt. Pháj., C
1975 náreč. *Liska* Krišt. Beša, C
ON.: Beša:

1292 *Bese* VSO. I, 161
1298 *Besse* VSO. I, 161
1321 *Besey* RDSl. II, Nr. 632
1330 *Bese* Krišt. 500
1564 *Besse* Krišt. 500
1599 *Kis-Besse* Krišt. 500
1773 *Bessa* VSO. I, 161
1920 *Beša* VSO. I, 161

Etym.: Názov *Bešiiansky potok* a variant *Bešký potok* vznikli z osadného názvu *Beša* (< OM. *Beša*, príp. od OM. *Benedikt*; Stan. SJ. II, 49; 1947, s. 11), apel. *potok*. Názov → *Liska* vznikol stotožnením toku s názvom nadradeného vodného toku (→ *Liska*).

Bešký potok → Bešiiansky potok

Betlehenský kanál 1,7 km; začína sa vých. od obce Golianovo, spája sa s potokom Kadaň jv. od obce; ON. Betlehem.

VMp. 50: 45-23
VN.: 1982 *Betlehenský kanál* VMp. 50
1987 *Betlehenský kanál* ZMp. 10
1992 *Betlehenský kanál* VASR. 25
1994 *Betlehenský kanál* VP. 50
2000 *Betlehenský kanál* HPN. 50
ON.: Betlehem (zan. samota; Golianovo):
1938 *dv. Betlehem* ŠMp. 75
1947 *dv. Betlehem* ŠMp. 75

Etym.: Názov *Betlehenský kanál* vznikol podľa názvu zaniknutej samoty *Betlehem* (podľa mesta *Betlehem* v historickej Palestíne; hebr. *Bét-lechem* „dom bohyne Lachmu“, neskôr „dom chleba“; LKH., s. 38), apel. *kanál*.

Biely potok p. Tmavá (→ Nitra), 1,5 km; pramení a ústi sv. od obce Kľačno, tečie Tmavou dolinou sz. smerom.

VMp. 50: 36-11 (nepomenovaný)
VN.: 1983 *Biely potok* ZMp. 10
1994 *Biely potok* GNPr. Kľač.

Etym.: Názov *Biely potok* vznikol podľa sfarbenia (čistoty) vody (príp. dna potoka) z adj. *biely* (psl., stsl. **bělъ*; Mach., s. 32), apel. *potok*.

Blatina Ľ. Andač (→ Radošinka → Nitra), 8 km; pramení v obci Pastuchov, tečie jv. smerom, ústi sz. od obce Andač; varianty: Blatiná, Blatna; TN. Blatina.

VMp. 50: 35-34
VN.: 1898 *Blatina* p. MTT.75
1958 *Blatina* MVP. 100
1964 *Blatina* TS. 38, 145
1965 *Blatina* HP.
1971 *Blatina* HČ.
1977 *Bratina* (!) VSO. II, 373
1977 *Blatiná* VSO. II, 204
1978 *Blatina* VMp. 50; ZMp. 10
1979 *Blatina* GN. 10
1983 *Blatina* Mp. T.; Mp. N. 50
1985 *Blatina* GNTn. Past.
1987 *Blatina* ZMp. 10
1988 *Blatina* GNNi. Luk.; ZMp. 10
1988 *Blatna* ZMp. 10
1989 *Blatina* AMp. 15
1991 *Blatina* ZMp. 50; Mp. 100
1994 *Blatina* VP. 50
1996 *Blatina* MTZ.
1997 *Blatina* PAS.; LTMp. 50
2000 *Blatina* HPN. 50
TN.: 1894 *Blatini* KMp. Past.
1902 *Blatini* KMp.-od. Past.
1978 *Blatina* ZMp. 10
1985 *Blatina* GNTn. Past.
1988 *Blatina* ZMp. 10
1997 *Blatina* PAS., LTMp. 50

Etym.: Názov *Blatina* vznikol podľa charakteru lokality, cez ktorú preteká (apel. *blatina* < apel. *blato* < psl. **bolto* „močaristé miesto“; „potok tečúci blatistým terénom“); VN. > TN. *Blatina*. Variant *Blatna* vznikol z adj. *blatný* („blatná voda“), tú istú motiváciu možno identifikovať vo variantnom názve *Blatiná*. Zápis *Bratina* (1977) je tlačová chyba.

Lit.: J. Udolph, 1979, s. 73 – 74.

Blatiná → Blatina

Blatna → Blatnica

Blatnica ľ. Stará Radošinka (→ Radošinka → Nitra), 4,2 km; pramení sev. od obce Nitrianska Blatnica, tečie jv. smerom, ústi na sev. okraji obce Behynce (časť obce Veľké Ripňany); ON. Nitrianska Blatnica.

VMp. 50: 35-32

VN.: 1964 *Blatnica* TS. 38m

1965 *Blatnica* HP.

1971 *Blatnica* HČ.

1977 *Blatnica* VSO. II, 303

1978 *Blatnica* VMp. 50

1979 *Blatnica* GN. 10

1981 *Blatnica* ZMp. 50

1983 *Blatnica* Mp. T.; Mp. N. 50

1985 *Blatnica* GNTTo. NBla., Radoš., Beh.

1986 *Blatnica* ZMp. 50; TS. 24, 19

1987 *Blatnica* Mp. 100

1988 *Blatnica* OT. 397

1989 *Blatnica* AMp. 15

1991 *Blatnica* Mp. 100

1994 *Blatnica* VP. 50

2000 *Blatnica* HPN. 50

ON.: Nitrianska Blatnica:

1185 *Sarfew* CDSI. I, Nr. 97

1249 *Sarfew* CDSI. II, Nr. 232

1773 *Sarfia* VSO. II, 303

1920 *Šarfia* VSO. II, 303

1948 *Nitrianska Blatnica* VSO. II, 303

Etym.: Názov *Blatnica* vznikol podľa charakteru terénu, cez ktorý preteká, príp. podľa charakteru dna (adj. *blatný* < apel. *blato* < psl. **bolto*); VN. *Blatnica* > ON. *Nitrianska Blatnica*.

Lit.: J. Udolph, 1979, s. 67 – 70.

Blažkov potok p. Hostiansky potok (→ Žitava → Nitra), 2,7 km; pramení a ústi sev. od obce Hostie v Nestašovej doline, tečie jv. smerom; variant: *Nestašov potok; TN. 1. Nestašova dolina; 2. Blažkov rožtek.

VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)

VN.: 1293 *rivulus Nastasov* Šmil., Nr. 3110

1994 *Blažkov potok* VP. 50

2000 *Blažkov potok* HPN. 50

TN.: 1957 *Nestašova dolina* (dol.) GŠ. 25

1966 *Nestašová dolina* TS. 24m

1983 *Nestašová dolina* TS. 13m

1987 *Nestašova dolina* LTMp. 5

1988 *Nestašova dolina* GNNi. Hos.

1995 *Nestašova dolina* LTMp. 137

1975 náreč. *Nestašová* (hora) Krišt. Hos.

2. 1978 *Blažkov rožtek* (les) VMp. 50

1979 *Blažkov rožtek* GN. 10

1988 *Blažkov rožtek* GNTTo. Skýc.

Etym.: Názov *Blažkov potok* vznikol z terénneho názvu *Blažkov rožtek* (OM. *Blažko* < OM. *Blažej*; Habov., 1979, s. 90). Názov **Nestašov potok* vznikol z osobného mena **Nestaš* (*Nestašъ*, príp. *Nestasъ*; Šmilauer, 1932, s. 492), apel. *potok* (lat. *rivulus*) podľa vlastníctva územia („potok pretekajúci cez lokalitu patriacu Nestašovi“).

Etym.: V. Šmilauer, 1932, s. 492.

Blesovský potok → Dolina (1)

Bobotský potok ľ. Machnáč (→ Bebrava → Nitra), 3,1 km; pramení sev. od obce Bobot, tečie juž. smerom, ústi v obci; ON. Bobot.

VMp. 50: 35-23 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Bobotský potok* VP. 50

2000 *Bobotský potok* HPN. 50

ON.: Bobot:

1332 *Bodac* VSO. I, 171

1439 *Boboth* VSO. I, 171

Etym.: Názov *Bobotský potok* vznikol z osadného názvu *Bobot* (apel. *bobot* „šum, hučanie“; „osada ležiaca pri hučiacom potoku alebo lese“; Krajč., 1983, s. 41), apel. *potok* a pomenúva potok tečúci v katastri obce *Bobot*.

***Bobrie rameno** dnes neidentifikovaná spojnica medzi ramenami Chrenovka a *Berecká dolina.

VMp. 50: [45-23]

- 1264 *fosa Hudusher* Šmil. Nr. 345
 1274 *aqua Hudosa* Šmil. Nr. 343
 Etym.: Doklady sa dajú rekonštruovať ako **Hódosér* (maď. *hód* „bobor“, *ér* rameno, potôčik“; Šmilauer, 1932, s. 344); názov možno interpretovať ako **Bobrie rameno* a motivovalo ho živočíšstvo žijúce v ramene alebo jeho okolí.
 Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 344.
- Bocegaj** p. Drevenica (→ Žitava → Nitra), 11,5 km; pramení v obci Žirany, tečie jv. smerom, ústi na juž. okraji obce Beladice; varianty: Góca, Koliňanský potok, Koleniansky potok, Šalga, Gačov; TN. Góca, Šalga, Bocega.
 VMp. 50: 35-43; 45-21
 VN.: 1891 *Gócza patak* KMp. VChr.
 1937 *Kolenianský potok* KMp. Never.
 1947 *Góca* KMp. VChr.
 1959 *Bocegai* MVP. 100
 1965 *Bocegaj* HP.
 1969 *Koliňanský potok, Gačov* Rak. 34
 1971 *Bocegaj* HČ.
 1971 *Bocegai* ZMp. 50
 1975 *Bocegaj* SVP. 1
 1976 *Góca* ZMp. 50
 1977 *Bocegaj* VMp. 50
 1977 *Bocegi* VSO. II, 43
 1979 *Bocegaj (Bocegai^x)* GN. 10
 1979 *Šalga* (h. t.) ZMp. 50
 1979 *Bocegaj* ZMp. 10
 1981 *Bocegaj* ZMp. 50
 1982 *Bocegaj* VMp. 50; ZMp. 50
 1983 *Bocegaj* TS. 13m
 1983 *Bocegi* Mp. N. 50
 1984 *Bocegaj* LTMp. 5
 1985 *Bocegai* ZMp. 50
 1987 *Šalga* (h. t.) ZMp. 10
 1987 *Bocegaj* ZMp. 50; LTMp. 5
 1988 *Bocegaj (Šalga^x)* GNNi. Žir.
 1988 *Bocegaj* GNNi. Kol.
 1988 *Bocegaj (Góca^x)* GNNi. VChr., MChr.
 1989 *Bocegaj* AMp. 15
 1991 *Bocegaj* ZMp. 50
 1994 *Bocegaj* VP. 50
- 1995 *Bocegaj* ZMp. 10
 1995 *Bocegai* LTMp. 137
 1996 *Bocegai* MTZ.
 1997 *Bocegai* PAS.; LTMp. 50
 1999 *Bocegai* Le. 10
 2000 *Bocegaj* HPN. 50
 1975 náreč. *Bodzega, Bocegaj, Bodzegaj* Krišt. Bel.
 ON.: Koliňany:
 1113 *Colin* CDSl. I, Nr. 69
 1156 *Colunch* CDSl. I, Nr. 81
 1251 *Colun* CDSl. II, Nr. 369
 1253 *Kolun* CDSl. II, Nr. 421
 1256 *Kolon* VSO. II, 43
 1308 *Kolun* RDSl. I, Nr. 561
 1335 *Kolun* Stan. SJ. II, 275
 1358 *Kolon* Stan. SJ. II, 275
 1360 *Colon utraque* VSO. II, 43
 1733 *Kolenany* VSO. II, 43
 1920 *Koleňany* VSO. II, 43
 1948 *Koliňany* VSO. II, 43
 TN.: 1. 1892 *Boczega* (pole) KMp. Žir.
 1979 *Šalga* ZMp. 10
 1987 *Šalga* ZMp. 10
 1988 *Bocegaj (Šalga^x)* GNNi. Žir.
 2. 1891 *Góca* (pole) KMp. MChr.
 1938 *Goca* ŠMp. 75
 1946 *Góca* KMp.-od. MChr.
 1976 *Góca* ZMp. 10
 1980 *Góca* GNNi. Bel.
 1975 náreč. *Guoca* Krišt. Chr.
 3. *Šalga* → TN. Bocegaj
 4. 1988 *Gačov* (pole) Bel.
 1975 náreč. *Gáčou* Krišt. Bel.
 Etym.: Názov *Bocegaj* vznikol z terénneho názvu *Bocega* (porov. pôv. maďarskú grafiku: *Bocegai*: „*Bocegský potok*“), názov *Šalga* vznikol podľa terénneho názvu *Šalga* (maď. *salgó* „kruh“), názov *Góca* podľa terénneho názvu *Góca* (pôv. vari **Golica*), názov *Gáčov* z terénneho názvu *Gáčov* (< OM. *Gáčo?*). Názvy *Koliňanský potok* a variant *Koleniansky potok* vznikli z osadného názvu *Koliňany* (< azda OM. *Kola* < OM. *Kolimír*; porov. LMŠ., s. 151; Stan. SJ. I, s. 275 – 276; 1947, s. 39), apel. *potok*.

Bočina → Stoličný potok

Bočovka ľ. Širočina (→ Žitava → Nitra), 11,9 km; pramení v pohorí Pohronský Inovec sev. od obce Volkovce, tečie juž., od obce Volkovce záp. smerom, ústi juž. od obce Čierne Kľačany; varianty: Vratič, Vratičov, Vratícov potok; ON. Olichov; TN. 1. Bočovka, 2. Vratičov. VMp. 50: 35-44; 45-22
VN.: 1742 *Olichocsky-Potok* Not. 278
1898 *Boczovka patak* MTT.75
1939 *Bočovka* ŠMp. 75
1947 *Bočovka* ŠMp. 75
1959 *Bočovka* MVP. 100
1965 *Bočovka* HP.
1969 *Bočovka* Rak. 33
1971 *Bočovka (Vratič)* HČ.
1974 *Bočovka* ZMp. 10
1976 *Bočovka, Vratícov* ZMp. 10
1978 *Bočovka* VSO. III, 392
1979 *Bočovka (aj Vratícov potok, aj Vratič^x)* GN. 10
1980 *Bočovka* VMp. 50
1981 *Vratičov* (h. t.), *Bočovka* (d. t.) ZMp. 50
1982 *Bočovka* VMp. 50
1983 *Bočovka* TS. 13, 121; Mp. N. 50
1984 *Bočovka* LTMP. 5
1985 *Bočovka* ZMp. 50
1987 *Bočovka* LTMP. 5
1988 *Bočovka (Vratičov^x)* GNNi. ČKĽ., VVoz.
1988 *Bočovka (Vratičov, Vratícov^x)* GNNi. Vol.
1989 *Bočovka* ZMp. 10
1991 *Bočovka* ZMp. 10
1992 *Bočovka* ZMp. 50
1994 *Bočovka* VP. 50
1999 *Bočovka* Le. 10
2000 *Bočovka* HPN. 50
1975 náreč. *Bočovka* Krišt. Vol.
ON.: Olichov (č. o. Volkovce):
1209 *Golluch* VSO. III, 280
TN.: 1. 1891 *Boczovka* KMP. VVoz.
1929 *Bočovka* KMP. VVoz.
1939 *Bočovka* ŠMp. 75

1947 *Bočovka* ŠMp. 75

1976 *Bočovka* ZMp. 10

1988 *Bočovka (aj Vratičov^x)* pole GNNi. VVoz.

1975 náreč. *Bočovka* Krišt. Vol.

2. 1974 *Vratičov* (les) ZMp. 10

1981 *Vratičov* ZMp. 10

1988 *Vratičov* GNNi. ZMor.

1975 náreč. *Vratičou* Krišt. Vol.

Etym.: Názov *Bočovka* vznikol azda podľa orientácie toku (< adj. *bočný* < apel. *bok*, psl. **bokъ*; „tok pritekajúci a vlievajúci sa z boku“). Názov *Vratič* a varianty *Vratičov* a *Vratícov potok* vznikli z terénneho názvu *Vratičov* (ten z OM. *Vratič* alebo podľa porastu v lokalite z apel. *vratič*, bot. *vratič* obyčajný, *Tanacetum vulgare*). Názov *Olichovský potok* vznikol z ON. *Olichov*, apel. *potok* („potok tečúci od osady Olichov“).

Bodok ľ. Perkovský potok (→ Bojnianka → Nitra), 1,6 km; pramení a ústi sev. od obce Horné Obdokovce, tečie jz. smerom; ON. Bodok.

VMp. 50: 35-41; 43 (nepomenovaný)

VN.: 1981 *Bodok* ZMp. 10

1985 *Bodok* GNTTo. HOb.

1994 *Bodok* VP. 50

2000 *Bodok* HPN. 50

ON.: *Bodok* (č. o. Horné Obdokovce → v. n. *Horné Obdokovce*)

Etym.: Názov *Bodok* vznikol podľa osadného názvu *Bodok* (< OM. **Bǫdъkъ*, *Budok* k OM. *Budislav* < *bǫd-* „bdieť“; porov. Stan. SJ. II, s. 372; 1956, s. 261; Top., s. 391).

Bodorka p. Radošinka (→ Nitra), 0,5 km; pramení a ústi sev. od obce Zbehy, tečie jv. smerom; TN. Bodorky.

VMp. 50: 35-43 (neidentifikovaný)

VN.: 1893 *Bodorka patak* KMP. Zbe.

ON. > TN.: 1948 os. *Bodorky* Stan. SJ. II, 59

1985 *Bodorky (aj Doliny^x)* pole; GNNi. MZál.

Etym.: Názov *Bodorka* vznikol vari z OM. *Bodor* (maď. *bodor* „kučeravý“; porov. Šmilauer, 1932, s. 494), maď. *patak* < slov. *potok*; tu niekde (v k. ú. obce Malé Zálužie) pôvodne jestvovala osada *Bodorky*, preto je možné, že názov vznikol podľa osadného názvu *Bodorky* (< azda OM. *Bodor*).

***Bodza** 1,5 km dlhý kanál sa nachádzal v severnej časti osady Kava (časť mesta Komárno); dnes už nejestvuje.

VMp. 50: [45-43]

1889 *Bogya ér* KMp. Kam.

Etym.: Doklad možno rekonštruovať ako ***Bodza** (> maď. *Bogya*; pravdepodobne z OM. ***Bodz**; porov. Stan., SJ. II, s. 59; príp. z maď. apel. *bodza* < apel. ***b̥za** „baza“, bot. baza čierna, lat. *Sambucus nigra*; porov. Šmil., s. 483; maď. *ér* „rameno, malý potok“; asi 15 km sz. smerom sa nachádza osada Bodza).

Bohatský kanál 2 km; začína sa a končí sa sev. od mesta Hurbanovo (v č. o. Bohatá), spája sa s riekou Žitava; varianty: ***Malý kanál**, *Bageta*; ON. Bohatá.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1889 *Kis kanális* KMp. Boh.

1979 *Bohatský kanál* (*Bageta*^x) GN. 10

1982 *Bohatský kanál* VMp. 50

1983 *Bohatský kanál* ZMp. 10

1991 *Bohatský kanál* GNKo. Hur.

1992 *Bohatský kanál* ZMp. 10

1994 *Bohatský kanál* VP. 50

2000 *Bohatský kanál* HPN. 50

ON.: Bohatá:

1304 *Bogata* RDSl. I, Nr. 279, 280, 281

1404 *Bagatha* VSO. I, 175

1786 *Bagotta* VSO. I, 175

1948 *Bohatá* VSO. I, 175

Etym.: Názov *Bohatský kanál* a variant *Bageta* vznikli z osadného názvu *Bohatá* (< adj. *bohatý*, psl. ***bogaty**), apel. *kanál*. Starší maďarský názov možno interpretovať ako ***Malý kanál** (maď. *kis* „malý“, apel. *kanális* „kanál“; názov motivovala veľkosť (šírka) kanálu).

Bojkov → Bolkov

Bojná → Bojnianka

Bojnianka p. Nitra, 25,1 km; pramení na juž. svahoch Považského Inovca vo výške 370 m n. m., tečie jv. smerom cez obec Bojná, ústi záp. od obce Nitrianska Streda vo výške 157 m n. m.; plocha povodia: 118,3 km², listnaté lesy pokrývajú 40% celkovej plochy povodia (ES. I, 218); varianty: Bojná, Bojnianska voda, Bojnianska; ON. Bojná.

VMp. 50: 35-32; 41

VN.: 1862 *Bosná Št.-Kor.* 33

1898 *Bojnánka-patak* Nyit. 76

1904 *Bajna patak* KMp. Urm., VDvo.

1908 *Bajna patak* KMp.-od. Urm., VDvo.

1937 *Bojnanska voda* ŠMp. 75

1945 *Bojnanská voda* ŠMp. 75

1959 *Bojnianka* CMP.; MVP. 100

1964 *Bojnianka* TS. 38, 82

1964 *Bojnianska voda* TS. 38, 115

1965 *Bojnianka* HP.

1971 *Bojnianka* HČ.; ZMp. 50

1974 *Bojnianka* Mp. 500

1975 *Bojnianka* SVP. 1

1977 *Bojnianka* VSO. I, 177; II, 333

1978 *Bojnianka* VMp. 50; VSO. III, 221

1978 *Bojniarka* (!) Haj. 16

1979 *Bojnianka* GN. 10

1981 *Bojnianka* ZMp. 10; ZMp. 50

1983 *Bojnianka* TS. 13, 197; Mp. T.

1984 *Bojnianka* LTMp. 5

1985 *Bojnianka* GNTo. Chrab., MDvo., Urm., VDvo.; LTMp. 3; ZMp. 50

1986 *Bojnianka* TS. 24, 139; ZMp. 50

1987 *Bojnianka* ZMp. 10; LTMp. 5

1989 *Bojnianka* AMp. 15

1991 *Bojnianka* GNTr. NLeh.

1994 *Bojnianka* VP. 50

1995 *Bojnianka* LTMp. 137

1996 *Bojnianka* MTZ.

1997 *Bojnianka* PAS.

2000 *Bojnianka* HPN. 50

2000 *Bojnianska* GMp. 50

ON.: Bojná:
1424 *Bayna* VSO. I, 177
1773 *Bojna, Bajna* Majt. 37
1786 *Bojna* VSO. I, 177
Etym.: Názvy *Bojnianka* a *Bojná* vznikli z osadného názvu *Bojná*. Názov *Bojnianska voda* vznikol z ON. *Bojná* (apel. *bojňa* „bojisko, miesto, kde sa bojovalo“; R. Krajčovič názov odvodzuje od adj. *bojný* „bojovný“; Krajč., 1983, s. 42), apel. *voda* > univerbizáciou *Bojnianska*. Tvar *Bojniarka* (1978) je chybný zápis, zápis z roku 1862 (*Bosná*) by mal znieť *Bojná* (ON. *Bojná*).

Bojnianka → Bojnianka

Bojnianska voda → Bojnianka

Bolkov Ľ. Pelúsook (→ Žitava → Nitra), 3,8 km; pramení v obci Lovce, tečie južným smerom okrajom osady Starý Bolkov, ústi južne od obce Lovce; variant: Bolkov potok; ON. Bolkov; TN. 1. Bolkov, 2. Starý Bolkov.

ZMp. 50: 35-44

VN.: 1938 *jarok Bolkov* ŠMp. 75

1939 *jarok Bolkov* ŠMp. 75

1947 *jarok Bolkov* ŠMp. 75

1948 *jarok Bojkov* Stan. JS. I, 281

1959 *Bolkov* MVP. 100

1969 *Bolkov* Rak. 34

1971 *Bolkov* HČ.

1977 *Bolkov* VSO. II, 189

1979 *Bolkov* GN. 10

1980 *Bolkov* VMp. 50

1981 *Bolkov* ZMp. 10

1983 *Bolkov* TS. 13, 121

1984 *Bolkov* LTMp. 5

1985 *Bolkov* ZMp. 50

1987 *Bolkov* LTMp. 5

1988 *Bolkov* GNNi. Lov.

1989 *Bolkov* ZMp. 10

1995 *Bolkov potok* LTMp. 137

1999 *Bolkov potok* Le. 10

1975 náreč. *Bolkou* Krišt. Hosv.

ON.: Starý Bolkov (samota; Host'ovce):

1898 *Bojkó* MVS.

1938 *dv. Bolkov* ŠMp. 75

1939 *dv. Bolkov* ŠMp. 75

1947 *dv. Bolkov* ŠMp. 75

1948 samota *Bojkov* Stan. JS. I, 281

1959 *Bolkov* MVP. 100

1980 *Starý Bolkov* VMp. 50

1981 samota *Starý Bolkov* GN. 11

1989 *Bolkov* ZMp. 10

1996 *Starý Bolkov* MTZ.

1999 *Starý Bolkov* Le. 10

TN.: 1. 1892 *Bolkov* KMp. Hosv.

1929 *Bolkov* KMp.-od. Hosv.

1892 *Bojkov* (!) KMp. Lov.

1931 *Bojkov* (!) KMp.-od. Lov.

1988 *Bolkov* GNNi. Hosv.

2. 1981 *Dolný Bolkov* ZMp. 10

1988 *Dolný Bolkov* (pole) GNNi.

Hosv., Lov.

1989 *Dolný Bolkov* ZMp. 10

1975 náreč. *Bolkou* Krišt. Lov.

Etym.: Názov *Bolkov* a variant *Bolkov potok* vznikol z osadného názvu *Bolkov* (< OM. *Bolek, Bolko*; porov. Kopeč., 1974, s. 46; Stan. SJ. II, s. 66), apel. *potok*. Podoba *Bojkov* (1948 a staršie doklady TN.) môže byť tlačová chyba, ale takisto podoba adaptovaná do maďarčiny (*l' = j*).

Bolkov potok → Bolkov

*Božia studňa → Studničný kanál

Bradliansky potok p. Dubnička (→ Bebrava → Nitra), 2,7 km; pramení sev. od obce Ľutov, tečie jv. smerom, ústi na sev. okraji obce Dubnička; TN. Bradlo.

VMp. 50: 35-23 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Bradliansky potok* VP. 50

1999 *Bradliansky potok* TMp. 131

2000 *Bradliansky potok* HPN. 50

TN.: 1979 *Bradlo* (kopec) GN. 10

1985 *Bradlo* GNTó. Ľut.

1994 *Bradlo* VP. 50

1999 *Bradlo* TMp. 131

Etym.: Názov *Bradliansky potok* vznikol z terénneho názvu *Bradlo* (apel. *bradlo*,

bralo „útes, skalisko“; porov. LMS., s. 59; Mach., s. 40), apel. *potok*.

Branovský potok ľ. Žitava (→ Nitra), 14,4 km; pramení sev. od obce Čechy, tečie záp. smerom obcou Branovo, ústi sev. od obce Dvory nad Žitavou; varianty: Danóc, Potok pod Dlhým vrchom; ON. Branovo; TN. Dlhý vrch.

VMp. 50: 45-23;24

VN.: 1959 *Danóc* CMp.; MVP. 100

1965 *Danóc* HP.

1966 *Danóc* TS. 37m

1971 *Branovský potok (Danóc)* HČ.

1975 *Branovský potok* SVP. 1

1979 *Branovský potok* GN. 10

1981 *Branovský potok* VMp. 50

1982 *Branovský potok* VMp. 50

1983 *Branovský potok* ZMp. 10

1989 *Branovský potok* ZMp. 10

1993 *Branovský potok* GNNZ. Čechy, Bran., DnŽ, Sem., VLov.

1994 *Branovský potok* VP. 50

1997 *Branovský potok* PAS.

1975 náreč. *Potok pot' Dlhím vrchom* Krišt. VLov.

ON.: Branovo:

1418 *Barumlak* VSO. I, 188

1424 *Baromlak* VSO. I, 188

1948 *Branovo* Majt. 40

TN.: 1993 *Dlhý vrch* (dolina, les) GNNZ. VLov.

Etym.: Názov *Branovský potok* vznikol z osadného názvu *Branovo* (< OM. *Branъ*; resp. **Bran* > *Boron* > *Barom* > *Baromlak*; maď. *-lak* má privlastňovaciu funkciu; Stan. SJ. I, s. 35), apel. *potok*. Názov *Danóc* nie je jasný (pôv. azda **Danovec*). Nárečový názov *Potok pod Dlhým vrchom* pomenúva potok tečúci od *Dlhého vrchu*.

Bratinovecký potok → Bratinovský potok

Bratinovský potok p. Inovec (→ Bebrava → Nitra), 5 km; pramení v Považskom Inovci v k. ú. obce Dubodiel,

tečie jv. smerom, ústi jv. od obce Dubodiel; variant: Bratinovecký potok; TN. Bratinovec.

VMp. 50: 35-23

VN.: 1898 *Bratinovski patak* MTT.75

1948 *Bratinovecký potok* ŠMp. 75

1951 *Bratinovský potok* ŠMp. 75

1959 *Bratinovský potok* MVP. 100

1964 *Bratinovecký potok* TS. 38, 132

1964 *Bratinovský potok* TS. 38m

1965 *Bratinovský potok* HP.

1971 *Bratinovský potok* HČ.

1974 *Bratinovský potok* Mp. 500

1978 *Bratinovský potok* VMp. 50

1979 *Bratinovský potok* GN. 10

1982 *Bratinovský potok* ZMp. 10

1986 *Bratinovský potok* TS. 24, 157

1987 *Bratinovský potok* ZMp. 10

1991 *Bratinovský potok* GNTr. Dubod.

1994 *Bratinovský potok* VP. 50

2000 *Bratinovský potok* HPN. 50

TN.: 1649 *Bratnovec* (les) Ur. II, 265

1898 *Bratinovec h.* MTT.75

1948 *Bratinovec* ŠMp. 75

1951 *Bratinovec* ŠMp. 75

1982 *Bratinovec* ZMp. 50

1987 *Bratinovec* ZMp. 10

1991 *Bratinovec* GNTr. Dubod.

Etym.: Názov *Bratinovský potok* a variant *Bratinovecký potok* vznikli z terénneho názvu *Bratinovec* (< OM. *Bratina* < apel. *brat*, psl., stsl. **bratrъ*; Mach., s. 41), apel. *potok*.

Brekovský potok ľ. Bebrava (→ Nitra), 2,4 km; pramení vých. od obce Čierna Lehota, tečie jz. smerom, ústi v obci Čierna Lehota.

VMp. 50: 35-21;22 (nepomenovaný)

1985 *Brekovský potok* GNTo. ČLeh.

1989 *Brekovský potok* ZMp. 10

1991 *Brekovský potok* ZMp. 10

1994 *Brekovský potok* VP. 50

2000 *Brekovský potok* HPN. 50

TN. 1989 *Brekov* (pasienok) ZMp. 10

Etym.: Názov vznikol z TN. *Brekov* (ten z apel. *brek* „listnaté stromy z rodov jarabina, javor, platan“; *brekyňa*, bot.

jarabina brekyňová, lat. Sorbus torminalis; Kál., s. 39, HSSJ. I, s. 155)

Brestoviansky potok → Kršteniansky potok

Brestovický potok → Kršteniansky potok

*Brestový kanál → Vrbovský kanál

Breštácky kanál 2 km; začína sa a s nepomenovaným kanálom sa spája jz. od mesta Palárikovo; variant: *Gubaj; TN. Breštácke lúky.

VMp. 50: 45-23

VN.: 1979 *Breštácky kanál* (Gubar^x) GN. 10

1982 *Breštácky kanál* VMp. 50

1984 *Breštácky kanál* ZMp. 10

1989 *Breštácky kanál* ZMp. 10

1991 *Breštácky kanál* ZMp. 50

1993 *Breštácky kanál* GNNZ. Pal.

TN.: 1979 *Breštácke lúky* (pole) GN. 10

1982 *Breštácke lúky* VMp. 50

1984 *Breštácke lúky* ZMp. 10

1989 *Breštácke lúky* ZMp. 10

1991 náreč. *Breštácke lúky* Szabó 54

Etym.: Názov *Breštácky kanál* vznikol z terénneho názvu *Breštácke lúky* (ten pravdepodobne z osobného mena, príp. z apel. *brest*; porov. Szabó, 1991, s. 54), apel. *kanál*. Názov **Gubaj* nie je jasný.

Brezanský potok → Breziansky potok

Breziansky potok ľ. Nitra, 6,3 km; pramení vých. od obce Nedožery-Brezany, tečie záp. smerom cez obec, ústi na jej záp. okraji; variant: Brezanský potok; ON. Brezany.

VMp. 50: 36-13; 35-24

VN.: 1898 *Berezsényi patak* MTT.75

1933 *Brezanský potok* KMp.-od. Brez.

1945 *Brezanský potok* ŠMp. 75

1952 *Brezanský potok* ŠMp. 75

1959 *Brezanský potok* MVP. 100

1978 *Breziansky potok* VMp. 50

1981 *Breziansky potok* VMp. 50

1965 *Brezianský potok* HP.

1971 *Breziansky potok* HČ.

1974 *Breziansky potok* ZMp. 10

1975 *Breziansky potok* ZMp. 10

1977 *Breziansky potok* GN. 9

1983 *Breziansky potok* TMp.

1985 *Breziansky potok* TS. 19m

1986 *Breziansky potok* LTMp. 6

1987 *Breziansky potok* LTMp. 9

1989 *Breziansky potok* ZMp. 10

1994 *Breziansky potok* (*Brezanský potok^x*) GNPr. Ne.-Br.

1994 *Breziansky potok* VP. 50

1996 *Breziansky potok* MTZ.

1997 *Breziansky potok* PAS.

1999 *Breziansky potok* TMp. 131

2000 *Breziansky potok* HPN. 50

ON: Brezany (č. o. Nedožery-Brezany):

1430 *Berzen* VSO. II, 289

1773 *Brezan, Brecsany* Majt. 197

1786 *Bresan* Majt. 197

1808 *Brezán, Březany* Majt. 197

1863 – 1898 *Brezán* Majt. 197

1900 – 1907 *Berzeny* Majt. 197

1913 *Berzensy* Majt. 197

1920 – 1964 *Brezany* Majt. 197

1964 zlúč. do obce *Nedožery-Brezany*

Etym.: Názov *Breziansky potok* a variant *Brezanský potok* vznikli z osadného názvu *Brezany* (< apel. *breza*, psl. **berza*; Mach., s. 49), apel. *potok*.

Brezinský potok ľ. Drevenica (→ Žitava → Nitra), 3,8 km; pramení v Babovej doline, tečie juž. smerom, ústi v lokalite Breziny v k. ú. Kostol'any pod Tribečom; variant: Potok; TN. Breziny.

VMp. 50: 35-43 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Brezinský potok* VP. 50

2000 *Brezinský potok* HPN. 50

1975 náreč. *Potok* Krišt. Kost.

TN.: 1988 *Breziny* (pole) GNNi. Kost.

1975 náreč. *Brezini* Krišt. Kost.

Etym.: Názov *Brezinský potok* vznikol podľa názvu lokality, cez ktorú tečie (*Breziny* < apel. *brezina* < apel. *breza*). Názov *Potok* vznikol propriálizáciou apelatíva *potok*.

Brezový potok ľ. Hostiansky potok (→ Žitava → Nitra), 2 km; pramení a ústi sev. od obce Jedľové Kostol'any, tečie sz. smerom; TN. Brezový vrch, ON. Brezov štál.

VMp. 50: 35-44 (nepomenovaný)
VN.: 1992 *Brezový potok* ZMp. 10
1994 *Brezový potok* VP. 50
2000 *Brezový potok* HPN. 50
ON.: Brezov štál

(samota; Jedľové Kostol'any):

1892 *Brezov stal* Krišt. 388
1980 *Brezov štál* VMp. 50
1981 samota *Brezov štál* GN. 11
1987 *Brezov štál* LTMp. 5
1988 samota *Brezov štál* GNNi. JKost.
1992 *Brezov štál* ZMp. 10
TN.: 1892 *Brezov vrch* Krišt. 388
1979 *Brezový vrch* (*Brezov vrch^x*) GN. 10
1980 *Brezový vrch* VMp. 50
1988 *Brezový vrch* GNNi. JKost.
1987 *Brezový vrch* LTMp. 5
1992 *Brezový vrch* ZMp. 10
1995 *Brezový vrch* LTMp. 137

Etym.: Názov *Brezový potok* vznikol z adj. *brezový* (< apel. *breza* → vyššie), apel. *potok*; potok tečie od Brezového vrchu.

Brodištné jarky p. Radošinka (→ Nitra), 2 km; pramení a ústi sz. od obce Radošina, tečie jv. smerom.

VMp. 50: 35-32 (nepomenovaný)
1985 *Brodištné jarky* GNTTo. Radoš.
Etym.: Názov *Brodištné jarky* vznikol podľa charakteru koryta (adj. *brodištný* < apel. *brodište* < apel. *brod*, psl. **brodъ* k psl. ver. **brestī*, resp. *bredō* „brodiť sa“; Mach., s. 49; Rej., s. 91; apel. *jarok*, pl. *jarky*).

Brody ľ. Vyčoma (→ Nitra), 0,5 km; pramení a ústi záp. od obce Ješkova Ves, tečie sz. smerom; TN. Brody.

VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)
VN.: 1957 *Brody* GŠ. 25
1959 *Brody* MVP. 100

1982 *Brody* ZMp. 10
1985 *Brody* GNTTo. Jves
1992 *Brody* ZMp. 10
TN.: 1938 *Brody* ŠMp. 75
1947 *Brody* ŠMp. 75
1982 *Brody* ZMp. 10
1985 *Brody* GNTTo. Jves
1992 *Brody* ZMp. 10

Etym.: Názov *Brody* vznikol podľa prechodu v rieke z apel. *brod* („plytké miesto na prechod v rieke“); VN. *Brody* > TN. *Brody*.

Brodziansky potok ľ. Nitra, 3,2 km; pramení jv. od obce Brodzany, tečie cez obec sz. smerom, ústi sev. od obce; variant: Geradza; ON. Brodzany; TN. Geradza.

VMp. 50: 35-42
VN.: 1965 *Brodziansky potok* HP.
1971 *Brodziansky potok* HČ.
1978 *Brodziansky potok* VMp. 50
1979 *Brodziansky potok* GN. 10
1982 *Brodziansky potok* ZMp. 10
1984 *Brodziansky potok* LTMp. 5
1985 *Brodziansky potok* GNTTo. Bro.
1987 *Brodziansky potok* LTMp. 5
1991 *Brodziansky potok* ZMp. 50
1992 *Brodziansky potok* ZMp. 10
1994 *Brodziansky potok* VP. 50
1999 *Brodziansky potok* Tmp. 131
2000 *Brodziansky potok* HPN. 50
náreč. 1975 *Geradza* Krišt. Bro.
ON.: Brodzany:

1293 *Brogen, Borogen* VSO. I, 249
1295 *Baragan* VSO. I, 249
1327 *Baragian* Krišt. 327
1352 *Bragyan* Krišt. 327
1773 *Brogyan, Brogyany* Majt. 45
TN.: 1931 *Geradza* Krišt. Bro.
1985 *Geradza* (les) GNTTo. Bro.
1975 náreč. *Geradza* Krišt. Bro.

Etym.: Názov *Brodziansky potok* vznikol z osadného názvu *Brodzany* (< apel. *brod*, psl. **brodъ*; Top., s. 388), apel. *potok*. Názov *Geradza* odvodzuje V. Uhlár od OM. *Gerad* (k OM. *Gerard* < *Gebhard*, nem. *Gerhard*): poses. **Gerad-iä* „Geradova dolina, osada atď.“ >

Geradza (porov. ON. Timoradza, Neporadza a i.). Podľa V. Uhlára (1972, s. 80 – 83) išlo o osobné meno vlastníka alebo pustovníka.

Brôdok Ľ. Leveš (→ Hostiansky potok → Žitava → Nitra), 0,3 km; pramení a ústi na jv. okraji obce Skýcov, tečie jz. smerom.

VMp. 50: 35-44 (neidentifikovaný)

1933 *potok Bruodok* KMp.-od. Skýc.

Etym.: Názov *Brôdok* vznikol podľa prechodu v potoku (apel. *brod* > demin. *brôdok*, *brôdik* „malý brod“).

Brusné p. Radiša (→ Bebrava → Nitra), 1,4 km; pramení a ústi sev. od obce Žitná-Radiša, tečie jv. smerom; TN. Brusné.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

VN.: 1982 *Brusné* ZMp. 10

1985 *Brusné* GNTTo. Ži.-Ra.

1990 *Brusné* ZMp. 10

1991 *Brusné* ZMp. 10

1994 *Brusné* VP. 50

1999 *Brusné* Tmp. 131

2000 *Brusné* HPN. 50

TN.: 1939 *Brusné* (les) KMp. Ži.-Ra.

1982 *Brusné* ZMp. 10

1985 *Brusné* GNTTo. Ži.-Ra.

1991 *Brusné* ZMp. 10

Etym.: Názov *Brusné* vznikol podľa rýchlosti toku z adj. *brúsny* < *brúsenie*; „miesto, kde sa rýchlym prúdom obrusujú kamene“ (porov. LMŠ., s. 64); napriek absencii starších dokladov predpokladáme prvotnosť VN. (VN. *Brusné* > TN. *Brusné*).

Brusný p. Omastiná → Radiša → Bebrava → Nitra), 1 km; pramení a ústi sv. od obce Žitná-Radiša, tečie juž. smerom; TN. Brusné.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

VN.: 1939 *Brusný* KMp.-od. Žitná

TN.: 1939 *Brusné* KMp.-od. Žitná

1985 *Brusné* GNTTo. Ži.-Ra.

Etym.: → vyššie.

Bučkova studňa p. Nitrica (→ Nitra), 1,7 km; pramení sev. od obce Nitrica, tečie jv. smerom, pramení sv. od obce.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

1982 *potok Bučkova studňa* ZMp. 10

1991 *potok Bučkova studňa* ZMp. 10

1994 *Bučkova studňa* GNPr. Nitri.

Etym.: Názov *Bučkova studňa* vznikol podľa vlastníctva z osobného mena *Bučko*, apel. *studňa*.

Bukový jarok Ľ. Lišňa (→ Lázkový potok → Nitra), 2,4 km; pramení vých. od obce Kovarce, ústi južne od obce Solčany; TN. Buková.

VMp. 50: 35-43 (nepomenovaný)

VN.: 1895 *Bukovi jarek* KMp. Kov.

TN.: 1895 *Bukova* (les) KMp. Kov.

1985 *Buková* GNTTo. Kov.

Etym.: Názov *Bukový jarok* vznikol z terénneho názvu *Buková* (< apel. *buk*, psl. **bukъ*; bot. buk lesný, lat. *Fagus silvatica*), apel. *jarok*, alebo podľa porastu buka lesného; potok tečie cez bukový porast.

Bukový potok neidentifikovaný pravostranný prítok Žitavice sv. od obce Jedľové Kostol'any s dĺžkou 1 km; TN. Bukový vrch..

VMp. 50: 35-44 (neidentifikovaný)

VN.: 1975 náreč. *Bukovi potok* Krišt. JKost.

TN.: 1892 *Bukov vrch* Krišt. 388

1988 *Bukový vrch* (vrch) GNNi. JKost.

Etym.: → vyššie; apel. *potok*.

Bystrá (1) → Bystrica (1)

Bystrá (2) → Bystrý potok (1)

Bystrá (3) → Malinovský potok

Bystrý → Malinovský potok

Bystrica (1) Ľ. Nitra, 12,9 km; pramení jv. od obce Bystričany na úpätí vrchu

Balaton, tečie sz. smerom cez Bystričiansku dolinu, ústi záp. od obce Bystričany; varianty: Bystrá, Bystrý potok, Bystričiansky potok, Zo Šándorovej (h. t.), Ráztoky; ON. Bystričany; TN. 1. Bystričianska dolina, 2. Šándorová.

VMp. 50: 35-42

VN.: 1959 *Bystrá* MVP. 100

1965 *Bystrá* HP.

1966 *Bystra* TS. 42m

1971 *Bystrá* HČ.

1972 *Bystrá* Mp. Z. 50

1974 *Bystrá* Mp. P. 50

1974 *Bystrý potok* Mp. 500

1975 *Bystrý potok* SVP. 1

1976 *Bystričiansky p.* HN. 7, 339, 367

1977 *Bystrica* (*Bystrá^x*) GN. 9

1978 *Bystrica* VMp. 50

1982 *Bystrica* ZMp. 10

1983 *Bystrica* TS. 13m

1984 *Bystrica* LTMp. 5

1985 *Bystrica* ZMp. 50

1987 *Bystrica* LTMp. 9; LTMp. 5

1986 *Bystrica* LTMp. 6

1988 *Bystrica* AMp. 12

1989 *Bystrá* TS 35, 24

1991 *Bystrica* ZMp. 50

1992 *Bystrica* ZMp. 10

1994 *Bystrica* GNPr. Bys.; VP. 50

1996 *Bystrica* MTZ.

1999 *Bystrica* ZMp. 10; TMp. 131

2000 *Bystrica* HPN. 50

1975 náreč. *Zo Šándorovej* (pri pameni),
Bistrica (h. t.), *Bistrá* (d. t.),
Ráztoky (s. t.) Krišt. Bys.

ON.: Bystričany:

1388 *Biztriche* VSO. I, 259

1508 *Biszterczen* Krišt. 305

1564 *Byztriczzen* Krišt. 305

1773 *Bistricsin*, *Bisztricsin*, *Bistriczany*
Majt. 49

TN.: 1. 1985 *Bystričianska dolina*
ZMp. 50

1994 *Bystričianska dolina* GNPr. Bys.

2. 1994 *Šándorová* (les) GNPr. Bys.

Etym.: Názov *Bystrica* a varianty vzniknuté univerbizáciou *Bystrý* < *Bystrý* [potok], *Bystrá* < *Bystrá* [voda] vznikli

podľa rýchlosti toku alebo čistoty z adj. *bystrý* (psl. **bystrъ*; „rýchly, prudký, čistý“). Názov *Bystričiansky potok* vznikol z osadného názvu *Bystričany*, apel. *potok* (VN. *Bystrica* > ON. *Bystričany* > VN. *Bystričiansky potok*, TN. *Bystričianska dolina*). Názov *Zo Šándorovej* vznikol podľa smeru toku (prep. *zo*, TN. *Šándorová*). Názov strednej časti toku *Ráztoky* motivoval charakter toku (rozdelenie *Bystrice* na dva toky < ver. *roztiect'*).

Bystrica (2) p. Nitrica (→ Nitra), 6 km; pramení sz. od obce Rudnianska Lehota na úpätí Čierneho vrchu (996 m), tečie jv. smerom, ústi vo vodnej nádrži Nitrianske Rudno sev. od obce Nitrianske Rudno.

VMp. 50: 35-24

1898 *Bistricza patak* MTT.75

1898 *Bisztricza* Nyit. 2

1913 *Bistricza patak* KMp. NRud.

1926 *Bystrica* KMp.-od. NRud.

1945 *Bystrica* ŠMp. 75

1952 *Bystrica* ŠMp. 75

1959 *Bystrica* MVP. 100

1965 *Bystrica* HP.

1968 *Bystrica* HN. 4, 275

1971 *Bystrica* HČ.

1974 *Bystrica* Mp. P. 50

1976 *Bystrica* HN. 7, 363

1977 *Bystrica* GN. 9

1978 *Bystrica* VMp. 50

1982 *Bystrica* ZMp. 10; HN. 10, 118

1983 *Bystrica* ZMp. 50

1985 *Bystrica* TS. 19, 203

1986 *Bystrica* LTMp. 6

1987 *Bystrica* LTMp. 9

1991 *Bystrica* ZMp. 10

1994 *Bystrica* GNPr. RLeh., NRud.

1996 *Bystrica* MTZ.

1997 *Bystrica* PAS.

1999 *Bystrica* TMp. 131

2000 *Bystrica* HPN. 50

Etym.: → vyššie.

Bystrica (3) → Stoličný potok

Bystričiansky potok → Bystrica (1)

Bystrina (1) → Omastiná

Bystrina (2) → Podhradský potok (1)

Bystrý potok (1) p. Chotina (→ Nitra), 4 km; pramení v pohorí Považský Inovec vých. od Panskej Javoriny (943 m) a záp. od obce Zlatníky, tečie vých. smerom; variant: Bystrá; TN. Bystré.

VMp. 50: 35-23

VN.: 1898 *Bistry patak* MTT.75

1906 *Bisztre potok* KMp. Zlat.

1937 *Bystrý potok* ŠMp. 75

1945 *Bystrý potok* ŠMp. 75

1964 *Bystrý potok* TS. 38, 94

1971 *Bystrý potok* ZMp. 10

1978 *Bystrý potok* VMp. 50

1979 *Bystrý potok* GN. 10; ZMp. 10

1985 *Bystrý potok* GNTTo. Zlat.; LTMp. 3

1986 *Bystrý potok* TS. 24, 143

1987 *Bystrý potok* ZMp. 10

1987 *Bystrá* KS. 7, 55

1994 *Bystrý potok* VP. 50

2000 *Bystrý potok* HPN. 50

TN.: 1906 *Bisztre* (les) KMp. Zlat.

1985 *Bystré* GNTTo. Zlat.

Etym.: Názov *Bystrý potok* vznikol z adj. *bystrý* (→ vyššie), apel. *potok*. Variant *Bystrá* vznikol univerbizáciou < *Bystrá* [voda]; VN. *Bystré* > TN. *Bystré*.

Bystrý potok (2) p. Nitrica (→ Nitra), 3,7 km; pramení a ústi jv. od obce Valaská Belá (juž. od samoty Mäkýšovci), tečie sv. smerom; TN. 1. Bystrý vrch, 2. Veľké Bystré.

VMp. 50: 35-22 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Bystrý potok* VP. 50

2000 *Bystrý potok* HPN. 50

TN.: 1. 1978 *Bystrý vrch* (vrch) VMp. 50

1994 *Bystrý vrch* (*Chorvačina^x*) GNPr. VBelá

1994 *Bystrý vrch* VP. 50

2. 1978 *Veľké Bystré* (les) VMp. 50

1994 *Veľké Bystré* GNPr. VBelá; VP. 50

Etym.: → vyššie; VN. > TN. *Bystrý vrch*, *Veľké Bystré*.

Bystrý potok (3) → Bystrica (1)

Bystrý potok (4) → Malinovský potok

Bystrý potok (5) → Kamenský potok

Bzinecký potok → Bzinský potok

Bzinský potok p. Radošinka (→ Nitra), 3,6 km; pramení v obci Šalgovce, tečie vých. smerom, ústi vých. od obce Bzince (č. o. Radošina); variant: Bzinecký potok; ON. Bzince.

VMp. 50: 35-32 (nepomenovaný)

VN.: 1981 *Bzinecký potok* ZMp. 10

1985 *Bzinský potok* (*Bzinecký potok^x*)

GNTTo. Beh.

1986 *Bzinský potok* ZMp. 10

1994 *Bzinský potok* VP. 50

2000 *Bzinský potok* HPN. 50

ON.: Bzince

(č. o. Radošina; zluč. r. 1976):

1390 *Both* VSO. I, 262

1773 *Bzincz*, *Bzincze* Majt. 244

1786 *Bzincz*, *Bzinze* Majt. 244

1808 *Bzincz*, *Bzýnce* Majt. 244

1863 – 1907 *Bzinc* Majt. 244

1913 *Bod* Majt. 244

1920 – 1976 *Bzince* Majt. 244

Etym.: Názov *Bzinský potok* a variant *Bzinecký potok* vznikli z osadného názvu *Bzince* (< apel. *bzina*, *bzinec* „miesto s porastom bazy; bot. baza čierna, lat. *Sambucus nigra*“; porov. HSSJ. I, s. 170), apel. *potok*.

C

Cabajský potok ľ. Dlhý kanál (→ Nitra), 29,2 km; pramení v juž. časti Nitrianskej pahorkatiny vo výške asi 200 m n. m. sev. od obce Cabaj-Čápor, tečie cez ňu juž. smerom, ústi západne od obce Jatov vo výške 111 m n. m.; plocha povodia: 119 km², takmer bez lesného

porastu (ES. I, 299); varianty: Cedron, Cedron I., Cedronka, Folyáš; ON. Cabaj. VMp. 50: 45-21; 23
 VN.: 1891 *Czedron patak* KMp. Cab.
 1898 *Folyás* MVS.
 1930 *Folyáš* ŠMp. 75
 1938 *Folyáš* ŠMp. 75
 1952 *Cabajský potok* ŠMp. 75
 1953 *Folyáš* ŠMp. 75
 1965 *Cabajský potok (Cedronka)* HP.
 1971 *Cabajský potok (Cedron I.)* HČ.
 1974 *Cedronka* Mp. 500
 1975 *Cabajský potok* SVP. 1
 1977 *Cabajský potok* VSO. I, 265
 1978 *Cabajský potok* VSO. III, 237
 1979 *Cabajský potok (aj Cedron I.)* GN. 10
 1980 *Cabajský potok* ZMp. 10
 1981 *Cabajský potok* ZMp. 50
 1982 *Cabajský potok* VMp. 10
 1984 *Cabajský potok* ZMp. 10
 1985 *Cabajský potok* ZMp. 10
 1986 *Cabajský potok (predtým Folyáš)* KS. 7, 34–35
 1987 *Cabajský potok* ZMp. 10
 1988 *Cabajský potok* GNNi. PHáje, C.-Č., Moj. m., PKes.; ZMp. 10
 1989 *Cabajský potok* AMp. 15
 1993 *Cabajský potok* GNNZ. Jatov, Rast.
 1994 *Cedron* VP. 50
 1995 *Cabajský potok* ZMp. 10
 1996 *Cabajský potok* MTZ.
 1997 *Cabajský potok* PAS., LTMP. 50
 2000 *Cedron* HPN. 50
 ON.: Cabaj (č. o. Cabaj-Čápor):
 1246 *Choboy* CDSl. II, Nr. 222
 1247 *Chobay* CDSl. II, Nr. 272
 1306 *Chobay* RDSl. I, Nr. 431
 1773 *Czabay, Csabay* Majt. 51
 1786 *Czabai* Majt. 51
 1808 *Czabaj, Csabaj* Majt. 51
 1863–1924, 1939–1973 *Cabaj* Majt. 51
 1974 *Cabaj-Čápor* Majt. 51
 Etym.: Názov *Cabajský potok* vznikol z osadného názvu *Cabaj* (< OM. *Cabaj* alebo apel. *cabaj* „neporiadny chlapčisko“; Stan. SJ. I, s. 92), apel. *potok*. Názov *Folyáš* vznikol proprializáciou maď. apelatíva *folyás*

(„tok, prúd rieky“). Názov *Cedron* a jeho varianty *Cedron I*, *Cedronka* (vznikol deriváciou sufixom -ka z VN. *Cedron*) nie sú jasné, vari súvisia s apel. *céder*, hoci ide o exotickú drevinu (*ceder*, *cedor*, porov. Mach., s. 55; maď. *cédrus*).

Cebovský kanál p. Bebrava (→ Nitra) 2 km; začína sa sv. od obce Dežerice, s Bebravou sa spája sv. od obce; ON. Cebová; TN. Cebová; OM. Ceba. VMp. 50: 35-23 (nepomenovaný)
 VN.: 1994 *Cebovský kanál* VP. 50
 2000 *Cebovský kanál* HPN. 50
 ON.: Cebová (samota; Dežerice):
 1977 *Cebová* VSO. I, 315
 1981 samota *Cebová* GN. 11
 TN.: 1985 *Cebová* (les) GNT. Dež.
 OM.: 1555 *Mathias Czeba* Ur. I, 208
 Etym.: Názov *Cebovský kanál* vznikol z názvu samoty *Cebová* (< OM. *Ceba*), apel. *kanál*.

Cedron (1) Ľ. Cabajský potok (→ Dlhý kanál → Nitra), 2,4 km; pramení a ústi jz. od Nitry; variant: Cedron II.; VN. Cedron. VMp. 50: 45-21
 VN.: 1971 *Cedron II.* HČ.
 1982 *Cedron* VMp. 50
 1995 *Cedron* ZMp. 10
 2000 *Cedron* GMp. 50
 VN.: Cedron → Cabajský potok
 Etym.: → vyššie; číselné odlišenie číselným znakom *II.* (porov. *Cedron*, *Cedron I.* → *Cabajský potok*).

Cedron (2) → Cabajský potok

Cedron I. (2) → Cabajský potok

Cedron II. → Cedron

Cedronka (2) → Cabajský potok

Cergát → Dlhý kanál

Cerová ľ. Osliansky potok (→ Nitra), 5,2 km; pramení v juž. časti pohoria Vtáčnik juž. od obce Radobica, tečie sev. smerom, ústi vých. od obce Radobica; varianty: Mlynský potok, Radobický potok, Štieflejský potôčik; ON. 1. Cerová, 2. Radobica, 3. Štiefleje.

VMp. 50: 35-42

VN.: 1933 *Mlynský potok* KMp. Radob.

1965 *Cerová* HP.

1971 *Cerová* HČ.

1977 *Cerová* GN. 9;

1978 *Cerová* VMp. 50

1982 *Cerová* ZMp. 10

1983 *Cerová* TS. 13, 176

1984 *Cerová* LTMp. 5

1985 *Cerová* ZMp. 50

1987 *Cerová* LTMp. 5

1991 *Cerová* ZMp. 50

1992 *Cerová* ZMp. 10

1994 *Cerová* GNPr. Radob.; VP. 50

1995 *Cerová* LTMp. 137

1999 *Cerová* Tmp. 131

2000 *Cerová* HPN. 50

1975 náreč. *Radobický potok, Štiefleje potuočik* (Krišt. Radob.)

ON.: 1. Cerová (č. o. Radobica):

1808 *Czerova h., Cerová* Lip. 121

1898 *Cserové* MTT.75

1977 *Cerová* VSO. II, 469

2. Radobica: → Oslianky potok

3. Štiefleje (osada; Radobica):

1977 *Štiefleje* VSO. II, 469

1994 *Štiefleje* GNPr. Radob.

náreč. *Štiefleje* Krišt. Radob.

Etym.: Názov *Cerová* motivoval výskyt duba cerového v okolí (< apel. *cer* < lat. *cerrus*; Mach., s. 57; bot. dub cerový, lat. *Quercus Cerris*); nevedno, či bolo prvotné ojkonymum („cerová osada“) alebo hydronymum („cerová rieka“). Názov *Mlynský potok* vznikol podľa hospodárskeho využitia toku, na ktorom stál mlyn (adj. *mlynský* < apel. *mlyn*, apel. *potok*). Názov *Radobický potok* vznikol stotožnením s nadradeným tokom (→ Osliansky potok). Názov *Štieflejský potôčik* pomenúva horný tok

Cerovej; vznikol z ON. *Štiefleje*, demin. apel. *potôčik* (< apel. *potok*).

Cerový potok p. Radošinka (→ Nitra), 8 km; pramení sev. od obce Orešany, tečie jz. merom, ústi v obci Veľké Ripňany; varianty: Pod Ceryt, Podcerie, Podcerský potok, *Malá Vieska; TN. Podcerie.

VMp. 50: 35-34

VN.: 1898 *Kis Vieszka p.* (pri prameni) MTT.75

1971 *Pod Ceryt'* HČ.

1978 *Cerový potok* VMp. 50

1978 *Podcerie* ZMp. 10

1979 *Cerový potok (Pod Ceryt^x)* GN. 10

1983 *Cerový potok* Mp. T.

1985 *Cerový potok (Podcerský potok^x)* GNTTo. Oreš.

1985 *Cerový potok (Podcerie^x)* GNTTo. VRip.

1985 *Podcerie* ZMp. 10

1985 *Cerový potok* LTMp. 3

1986 *Cerový potok* TS. 24m

1987 *Cerový potok* Mp. 100

1988 *Podcerský potok* ZMp. 10

1989 *Cerový potok* AMp. 15

1991 *Cerový potok* ZMp. 50; Mp. 100

1994 *Cerový potok* VP. 50

1997 *Cerový potok* PAS., LTMp. 50

2000 *Cerový potok* GMp. 50

TN.: 1903 *Proti czeru* KMp. VRip.

1978 *Podcerie* ZMp. 10

1985 *Podcerie* GNTTo. VRip.; ZMp. 10

1988 *Podcerie* ZMp. 10

Etym.: Názov *Cerový potok* motivoval výskyt duba cerového v okolí (vyššie → Cerová). Staršie varianty *Pod Ceryt*, *Podcerie*, *Podcerský potok* vznikli z terénneho názvu *Podcerie* (< apel. *cer*; → potok Cerová); „potok tečúci cerovým porastom“. Názov *Kis vieszka* možno interpretovať ako **Malá Vieska* (maď. *kis* „malý“, apel. *ves*, psl. **vьsbь* > demin. *vieska*); „potok pretekajúci vieskou, osadou“.

Cicný háj ľ. Hydina (→ Bebrava → Nitra), pramení sz. od mesta Partizánske,

tečie sz. smerom, ústi na okraji obce Ostratice; TN. Cicný háj.

VMp. 50: 35-41 (nezaznačený)

VN.: 1930 *Potok Cicný háj* KMp. MOst.

TN.: 1930 *Cicný háj* (pole, les) KMp.

VOst.

Etym.: Názov vznikol podľa terénneho názvu *Cicný háj*.

Cigel' → Cígl'anka

Cigel'ka → Cígl'anka

Ciglianka ľ. Handlovka (→ Nitra), 11 km; pramení jv. od obce Cigel' na vých. svahoch Vtáčnika vo výške 700 m, tečie sz. smerom cez Sebedražie, ústi na sz. okraji obce Koš; varianty: Cigel', Cigel'ka; ON. Cigel'; TN. Cigel'.

VMp. 50: 35-24

VN.: 1898 *Ciggel patak* MTT.75

1938 *Cigel'* ŠMp. 75

1947 *Cigel'* ŠMp. 75

1959 *Cigl'anka* MVP. 100

1959 *Ciglianka* TMp. 75

1965 *Ciglianka* HP.

1968 *Cigl'anka* HN. 4, 275

1966 *Cigl'anka* TS. 42, 146

1971 *Ciglianka* HČ.

1974 *Ciglianka* Mp. 500

1975 *Ciglianka* SVP. 1

1976 *Ciglianka* HN. 7, 232

1976 *Cigel'ka* HN. 7, 363

1977 *Ciglianka* GN. 9; VSO. I, 268;

1977 *Cígl'anka* VSO. II, 258

1978 *Ciglianka* VMp. 50

1978 *Cígl'anka* ZMp. 10

1978 *Cígl'anka* VSO. III, 12

1983 *Ciglianka* ZMp. 50

1987 *Ciglianka* LTMP. 9

1989 *Ciglianka* TS. 35, 24

1990 *Cígl'anka, Cigel'ka* Prír. 62

1991 *Cígl'anka* ZMp. 10

1994 *Cígl'anka (Ciglianka^x)* GNPr. Cig., Koš, Seb.

1996 *Ciglianka* MTZ.

1997 *Cígl'anka* PAS.

1999 *Ciglianka* TMp. 131

2000 *Ciglianka* HPN. 50

ON.: Cigel':

1362 *Luchka* VSO. I, 268

1461 *Cyglen* VSO. I, 268

1773 *Czigell* Majt. 52

1786 *Czigel* Majt. 52

1808 *Czigel, Zigel* Majt. 52

1863 – 1882 *Ciggel* Majt. 52

1888 – 1907 *Cigel* Majt. 52

1913 *Cégely* Majt. 52

1920 *Cigla* Majt. 52

1927 *Cigel'* Majt. 52

TN.: 1976 baňa *Cigel'* HN. 7, 363

1978 *Cigel'* VMp. 50

Etym.: Názov *Ciglianka* a jeho varianty *Cigel'* a *Cigel'ka* vznikli z osadného názvu *Cigel'*.

Cigliansky kanál 3,5 km; kanál spájajúci Ciglianku na záp. okraji obce Sebedražie s Lehotským potokom sv. od mesta Nováky; VN. Ciglianka; ON. Cigel'.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Cigliansky kanál* VP. 50

1999 *Cigliansky kanál* TMp. 131

2000 *Cigliansky kanál* HPN. 50

ON.: Cigel': → [potok] Ciglianka

Etym.: Názov vznikol z osadného názvu *Cigel'* a správne by mal znieť *Cigel'ský kanál* (< ON. *Cigel'*).

Cintorínsky jarok → Cintorínsky potok

Cintorínsky potok ľ. Nitra, 5,7 km; pramení vých. od obce Kovarce, tečie sv. smerom, ústi na sev. okraji obce; variant: Cintorínsky jarok.

VMp. 50: 35-43

1971 *Cintorínsky potok* HČ.

1977 *Cintorínsky potok* VMp. 50

1979 *Cintorínsky potok* GN. 10

1979 *Cintorínsky jarok* ZMp. 10

1984 *Cintorínsky potok* LTMP. 5

1985 *Cintorínsky potok (Cintorínsky jarok^x)* GNT. Kov.; LTMP. 3

1986 *Cintorínsky potok* TS. 13m

1987 *Cintorínsky potok* ZMp. 10

1994 *Cintorínsky potok* VP. 50

1995 *Cintorínsky potok* LTMp. 137
1997 *Cintorínsky potok* LTMp. 50
Etym.: Názov *Cintorínsky potok* vznikol podľa spôsobu používania lokality, popri ktorej tečie (adj. *cintorínsky* < apel. *cintorín* < strlat. apel. *cimeterium*; Mach., s. 59, apel. *potok*). Variant *Cintorínsky jarok* vznikol z adj. *cintorínsky*, apel. *jarok*.

Cípec ľ. Svinnica (→ Bebrava → Nitra), 3,5 km; pramení jv. od obce Neporadza, tečie jv. smerom, ústi na sz. okraji obce Svinná; TN. Cípec.

VMp. 50: 35-23

VN.: 1965 *Cípec* HP.

1971 *Cípec* HČ.

1978 *Cípec* VMp. 50

1979 *Cípec* GN. 10

1981 *Cípec* ZMp. 10

1985 *Cípec* LTMp. 3

1986 *Cípec* TS. 24m; LTMp. 6

1987 *Cípec* ZMp. 10

1991 *Cípec* GNTTo. RNep., Svin.

1994 *Cípec* VP. 50

2000 *Cípec* HPN. 50

TN.: 1981 *Cípec* (pole) ZMp. 10

1987 *Cípec* ZMp. 10

1991 *Cípec* GNTTo. RNep.

Etym.: Názov *Cípec* vznikol z terénneho názvu *Cípec* (< apel. *cíp* „zúžená časť plochy“ < sthnem. *Zipf*; Mach., s. 59); nie je však vylúčené, že názov potoka motivovala šírka a tvar pramennej oblasti potoka.

Č

Čakaňský potok → Rybníček (1)

Čakyň → Rybníček (1)

Čakýnsky potok → Rybníček (1)

Čalovár hlavný → Aňalský kanál

Čalovár III. → Aňalský kanál

Čatorňa (1) p. Širočina (→ Žitava → Nitra), 1 km; pravostranné rameno rieky Širočina na vých. okraji obce Červený Hrádok.

VMp. 50: [45-22]

1891 *Csatorna* KMp. ČHr.

1929 *Čatorňa* KMp.-od. ČHr.

Etym.: Názov *Čatorňa* vznikol podľa funkcie pôvodného ramena a možno ho preložiť ako **Kanál* (mad. apel. *csatorna* „kanál“)

Čatorňa (2) → Dlhý kanál

Čausiansky potok p. Handlovka (→ Nitra), 7 km; pramení sv. od obce M. Čausa, tečie cez obec jz. smerom, ústi v obci Veľká Čausa; variant: Dolina; ON. 1. Malá Čausa, 2. Veľká Čausa, TN. 1. Dolina, 2. Čausianska hora, 3. Čausianske lazy.

VMp. 50: 36-13

VN.: 1912 *Dolina patak* KMp. MČau.

1936 *Dolina* KMp.-od. MČau.

1965 *Čausianský potok* HP.

1971 *Čausiansky potok* HČ.

1977 *Čausiansky potok* GN. 9

1981 *Čausiansky potok* VMp. 50

1988 *Čausiansky potok* AMP. 12

1994 *Čausiansky potok* GNPr. MČau.,

VČau.; VP. 50

1994 *Dolina* GNPr. MČau.

1996 *Čausiansky potok* MTZ.

1997 *Čausiansky potok* PAS.

1999 *Čausiansky potok* Tmp. 131

2000 *Čausiansky potok* HPN. 50

ON.: 1. Malá Čausa:

1430 *Kys Chewche* VSO. II, 213

1430 *Kischeuche* HN. 4, 105

1773 *Mala Czausa* VSO. II, 213

2. Veľká Čausa:

1430 *Nagy Chewche* VSO. III, 237

1773 *Kiss-Csaus, Klein-Csaus, Mala Czausa* Majt. 316

TN.: 1. 1986 *Čausianská dolina*

HN. 12, 61

1994 *Dolina (Do doliny^x)* GNPr. VČau.

2. 1994 *Čausianska hora* (vrch)
GNPr. MČau.
3. *Čausianske lazy* (les) GNPr. MČau.
Etym.: Názov *Čausiansky potok* vznikol z osadného názvu *Čausa* (Malá Čausa, Veľká Čausa), apel. *potok* a pomenúva potok tečúci cez obec Čausa. Názov *Dolina* vznikol propriálizáciou pomenovania terénneho útvaru (apel. *dolina*, psl. **dolъ*).

Čeľadický potok ľ. Host'ovský potok (→ Žitava → Nitra), 3,6 km; pramení na sz. okraji obce Čeľadice, ústi jv. od obce Čeľadice; ON. Čeľadice.

VMp. 50: 45-21

VN.: 1971 *Čeľadický potok* ZMp. 10

1979 *Čeľadický potok* GN. 10; ZMp. 10

1981 *Čeľadický potok* ZMp. 50

1982 *Čeľadický potok* VMp. 50

1983 *Čeľadický potok* TS. 13, 125

1984 *Čeľadický potok* LTMp. 5

1987 *Čeľadický potok* ZMp. 10; LTMp. 5

1988 *Čeľadický potok* GNNi. Čeľ.

1994 *Čeľadický potok* VP. 50

1999 *Čeľadický potok* Tmp. 155

2000 *Čeľadický potok* HPN. 50

ON.: Čeľadice:

1113 *Scala* CDSl. I, Nr. 69

1156 *Sulad* CDSl. I, Nr. 81

1235 *Chalad* VSO. I, 284

1309 *Chalad* RDSl. I, Nr. 638

1311 *Chalad* RDSl. I, Nr. 886

1312 *Chalad* RDSl. I, Nr. 997, 998, 1031

1316 *Chalad* RDSl. II, Nr. 136

1318 *Chalad* RDSl. II, Nr. 312

1773 *Csalad* Majt. 55

1786 *Cschala[d]* Majt. 55

1808, 1863 – 1913 *Család* Majt. 55

1920 *Čalád* Majt. 55

1927 – 48 *Čalad* Majt. 55

1948 *Čeľadice* Majt. 55

Etym.: Názov *Čeľadický potok* vznikol z osadného názvu *Čeľadice* (< apel. *čeľad'* „služobníctvo, resp. rodina v službe na feudálnom dvorci“; Stan. SJ. I, s. 268; Krajč., 1989, s. 257), apel. *potok*.

Čerenianska voda 2,6 km dlhé ľavostranné rameno Bystrice; odpája sa jv. od obce Bystričany, tečie záp. smerom, vých. od obce Čereňany sa spája so Žiarnym potokom (→ Nitra); ON. Čereňany; TN. Za Čerenianskou vodou.

VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)

VN.: 1975 náreč. *Čereňan voda* (aj *Čerenjan voda*) Krišt. Bys.

ON.: Čereňany: → Čereniansky potok

TN.: 1994 *Za Čerenianskou vodou* (pole)
GNPr. Bys.

Etym.: Názov *Čerenianska voda* (náreč. *Čereňan voda*) vznikol z ON. *Čereňany*, apel. *voda*; pomenúva tok smerujúci od Čerenian.

Čereniansky potok ľ. Nitra, 7,6 km; pramení jv. od obce Čereňany, tečie sz. smerom, ústi západne od obce; varianty: Krútidlo, Žňatín, Osliansky Žňatín, Hat'; ON. Čereňany; TN. Žňatín.

VMp. 50: 35-42

VN.: 1965 *Čereňanský potok* HP.

1971 *Čereňanský potok* HČ.

1977 *Čereniansky potok* GN. 9

1978 *Čereniansky potok* VMp. 50

1982 *Čereniansky potok* ZMp. 10

1984 *Čereniansky potok* LTMp. 5

1987 *Čereniansky potok* LTMp. 5

1993 *Čereniansky potok* ZMp. 10

1994 *Čereniansky potok* GNPr. Čer.

1999 *Čereniansky potok* Tmp. 131

2000 *Čereniansky potok* HPN. 50

1975 náreč. *Krútilo, Žňatín, Oslianski Žňatín* Krišt. Čer.

náreč. *Hat'* (Oslany)

ON.: Čereňany:

1329 *Cherinen* VSO. I, 286

1388 *Cherene* VSO. I, 286

1564 *Cheremyen* Krišt. 308

UN.: *Žňatín* (aj *Povrazníkeje ul'ica*)
Krišt. Čer.

TN.: *Žňetín (!)* (pole) Krišt. Čer.

Etym.: Názov *Čereniansky potok* vznikol z osadného názvu *Čereňany*, apel. *potok* a pomenúva potok tečúci cez obec

Čereňany. Názov *Krútidlo* (náreč. *Krútilo*; v nárečí *dl > l*) motivoval charakter toku s miestami, kde sa voda víri (< ver. *krútiť*). Názov *Žňatín* vznikol podľa názvu časti obce a názvu poľa *Žňatín*, cez ktoré potok tečie. Názov *Osliansky Žňatín* vznikol z ON. *Oslany* a VN. *Žňatín*; „Žňatín tečúci k Oslanom“. Názov *Hať* motivovala stavba na toku v obci Oslany (apel. *hať* „hrádza, ktorou sa upravuje vodný tok).

Čereniansky Žňatín p. Čereniansky potok (→ Nitra), 2,5 km; pramení jv. od obce Čereňany, tečie záp. smerom, ústi juž. od obce; ON. Čereňany, TN. Žňatín, VN. Osliansky Žňatín.

VMp. 35-42 (nepomenovaný)

1975 náreč. *Čereňianski Žňatín* Krišt. Čer.

ON.: Čereňany → Čereniansky potok

TN.: Žňatín → Čereniansky potok

VN.: Osliansky Žňatín → Čereniansky potok

Etym.: Názov *Čereniansky Žňatín* vznikol podľa názvu nadradeného toku (→ Osliansky Žňatín); „Žňatín tečúci v k. ú. obce Čereňany“.

Čerešňová ľ. Jarky (→ Žikavka → Hostiansky potok → Žitava → Nitra), 0,6 km; pramení a ústi sz. od obce Lovce, tečie juž. smerom; TN. 1. Čerešňová, 2. Čerešňová dolina.

VMp. 50: 35-44 (nepomenovaný)

VN.: 1992 *Čerešňová* ZMp. 10

TN.: 1. 1988 *Čerešňová* (pole)

GNNi. Lov.

2. 1939 *Čerešňová dol.* ŠMp. 75

1973 *Čerešňová* OMP. 25

1979 *Čerešňová dolina* GN. 10

1980 *Čerešňová dolina* VMp. 50

1988 *Čerešňová dolina* GNNi. Lov.

1992 *Čerešňová dolina* ZMp. 10

Etym.: Názov *Čerešňová* vznikol z terénneho názvu *Čerešňová dolina* (< adj. *čerešňový* < apel. *čerešňa*, psl. **čeršbna* < lat. *cerasus*; Mach., s. 539,

psl. **cersnja*; Habovštiak, 1993, s. 24; bot. čerešňa vtáčia, lat. *Prunus avium*); „potok tečúci cez lokalitu s porastom čerešní“.

Čerešňový potok p. Žitava (→ Nitra), 24,1 km; pramení na jv. svahoch pohoria Tribeč vo výške okolo 640 m n. m., tečie jv. až juž. smerom, ústi juž. od obce Slepčany vo výške 153 m n. m.; plocha povodia 60 km² (ES. I, 360); varianty: Choča, Chočka, Chočianka, Chočský potok, Polom (h. t.), Mlynský potok; ON. Choča; TN. 1. † Choča, 2. Čerešňové vršky, 3. Polom.

VMp. 50: 35-43

VN.: 1234 *fluvius Hecha* CDSl. I, Nr. 437; Šmil., Nr. 352

1355 *rivulus Hethche, Hechcha* Šmil. 346

1742 *Kocsinka* Not. 279

1860 *Cseresnyovi Potok, Polom potok* Krišt. 366

1864 – 65 *Hecsei patak* Šmil. 346

1891 *Hecse patak* KMP. Choča, Mlyň., Slep.

1898 *Cseresnyov p.* MTT.75

1923 *Choča potok* KMP.-od.Choča

1932 *Chočský potok* Šmil. 346

1937 *Choča* KMP.-od. Vies., Slep.

1938 *Čerešňový potok* ŠMp. 75

1947 *Čerešňový potok* ŠMp. 75

1959 *Čerešňový potok* CMP.; MVP. 100

1969 *Choča* Rak. 24, 34

1965 *Čerešňový potok* HP.

1971 *Čerešňový potok* HČ.

1974 *Čerešňový potok* Mp. 500

1975 *Čerešňový potok* SVP. 1

1976 *Choča, Čerešňový potok* ZMp. 10

1977 *Čerešňový potok* VMp. 50

1978 *Čerešňový potok* VSO. III, 49

1979 *Čerešňový potok* ZMp. 10; KI. 10

1982 *Čerešňový potok* ZMp. 50

1983 *Čerešňový potok* TS. 13, 126

1984 *Čerešňový potok* LTMp. 5

1985 *Choča* ZMp. 10

1987 *Čerešňový potok* ZMp.; KS. 9, 39

1988 *Čerešňový potok* GNNi. Choča, Sľaž., Mlyň., Velč.
 1989 *Čerešňový potok* AMp. 15
 1989 *Choča* ZMp. 10
 1991 *Čerešňový potok* ZMp. 50
 1994 *Čerešňový potok* VP. 50
 1995 *Čerešňový potok* LTMp. 137
 1996 *Čerešňový potok* ZMp. 10
 1999 *Čerešňový potok* TMp. 155; Le. 10
 2000 *Čerešňový potok* HPN. 50
 1969 náreč. *Chočka* Rak. 24, 34
 1975 náreč. *Polom potok* (h. t.), *Čerešňoví potok* Krišt. Velč., TMlyň.
 1975 náreč. *Chočianka* Krišt. Vies.
 1975 náreč. *Čerešňoví potok*, aj *Mlinskí potok* NVes
 ON.: Choča:
 1209 *villa Heche* CDS1, I, Nr. 158
 1209 *Hecze* Stan. SJ. I, 279
 1234 *Hecha* Krišt. 402
 1275 *Hetchen* Krišt. 402
 1268 *Heche* VSO. I, 482
 1298 *Hereche* Krišt. 402
 1302 *Heche* Krišt. 402
 1564 *Hecche* Krišt. 402
 1773 *Hecze, Hotsa, Chocza* Majt. 110
 1786 *Hecze, Hotscha* Majt. 110
 1808 *Hecse, Hoča, Choča* Majt. 110
 1863, 1913 *Hecse* Majt. 110
 1920 *Choča* Majt. 110
 TN.: 1. 1891 *Chocsa* (pole) KMp. Vieska, Slep.
 1937 *Chocsa* KMp.-od. Vieska, Slep.
 2. 1890 *Cseresnyova* Krišt. Velč.
 1898 *Čeresnov* MTT.75
 1983 *Čerešňova* TS. 13m
 1892 *Cseresnyova* KMp. Velč.
 1988 *Čeršňové vřšky* (!) GNNi. Velč.
 1995 *Čerešňové vřšky* LTMp. 137
 3. 1988 *Polom* (lúka) GNNi. Velč.
 Etym.: Názov *Čerešňový potok* vznikol podľa terénneho názvu *Čerešňové vřšky* alebo podľa porastu (< adj. *čerešňový* < apel. *čerešňa*), apel. *potok*; „potok tečúci porastom čerešní“. Názov *Choča* vznikol podľa osobného mena *Chotъkъ* (Stan. SJ. II, s. 226); V. Šmilauer odvodzuje VN. od maď. OM. *Hecse*; (1932, s. 346, 491,

495); VN. *Choča* > ON. *Choča*. Variant *Chočka* vznikol onymickou polarizáciou z osadného názvu *Choča*. Názvy *Chočianka*, *Chočský potok* vznikli z ON. *Choča*, apel. *potok*. Doklad z r. 1742 (*Kocsinka*) by sa dal azda rekonštruovať ako **Chočianka* (< ON. *Choča*; „potok tečúci cez obec Choča“). Názov *Mlynský potok* motivovalo hospodárske využitie toku, na ktorom stál mlyn (adj. *mlynský* < apel. *mlyn*). Názov h. t. *Polom* vznikol podľa názvu lúky *Polom*, cez ktorú potok tečie (apel. *polom* „polámaný, zničený les“).
 Lit.: Šmilauer, 1932, s. 346, 491, 495.

Čertov potok Ľ. Nitra, 3,5 km; pramení vých. od obce Nitrianske Pravno, tečie záp. smerom, ústi juž. od obce; variant: Solka; ON. Solka, TN. Čertova dolina. VMp. 50: 35-22 (nepomenovaný) VN.: 1912 *Szolka patak* KMp. Pec.; Solka zač. 20. st. *Solka potok* KMp. NPr. 1924 *Solka* KMp.-od. NPr. 1930 *Solka* KMp.-od. Solka 1932 *Solka potok* KMp.-od. Pec. 1994 *Čertov potok* VP. 50 2000 *Čertov potok* HPN. 50 ON.: Solka (č. o. Nitrianske Pravno): 1424 *Zalka* VSO. II, 304 1786 *Solka* VSO. II, 304 TN.: 1970 *Čertova dolina* (dol.) VMp. 50 1994 *Čertova dolina* GNPr. NPr., Pec. 2000 *Čertova dolina* HPN. 50 Etym.: Názov *Čertov potok* vznikol z terénneho názvu *Čertova dolina* (adj. *čertov* < apel. *čert*, psl. **čьртъ*, apel. *dolina*), apel. *potok*. Názov *Solka* vznikol podľa názvu osady *Solka*, pri ktorej tečie.

Červená hlinka p. Čereniansky Žňatín (→ Čereniansky potok → Nitra), 1,2 km; pramení a ústi jv. od obce Čereňany, tečie záp. smerom; TN. Červená skala. VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný) VN.: 1975 náreč. *Červená hlínka* Krišt. Čer.

TN.: 1994 *Červená skala* (vrch) GNPr. Čer.

Etym.: Názov motivovalo sfarbenie a charakter dna potoka alebo okolitého terénu (adj. *červený*, apel. *hlinka* < *hlina*).

*Červené rameno → Červený kanál

Červený kanál 1,5 km; spája rameno rieky Nitry s kanálom Malá Aňala sev. od obce Nesvady, variant: *Červené rameno.

VMp. 50: 45-41

1889 *Vörös ér* KMp. Nesv.

1979 *Červený kanál* (*Vörös ér^x*) GN. 10

1982 *Červený kanál* VMp. 50; ZMp. 10

1989 *Červený kanál* ZMp. 10

1991 *Červený kanál* GNKo. Nesv.

1994 *Červený kanál* VP. 50

2000 *Červený kanál* HPN. 50

Etym.: Názov *Červený kanál* vznikol podľa sfarbenia dna (adj. *červený*, apel. *kanál*). Názov *Vörös ér* možno interpretovať ako *Červené rameno (maď. *vörös* „červený“, *ér* „1. potôčik, 2. rameno“).

Čierna voda (1) 1,1 km; pravostranné rameno rieky Nitry, z hlavného toku sa odpája a spája sa s ním vých. od mesta Šurany.

VMp. 50: 45-23 (nepomenovaný)

1994 *Čierna voda* VP. 50

1999 *Čierna voda* Tmp. 155

2000 *Čierna voda* HPN. 50

Etym.: Názov *Čierna voda* vznikol podľa sfarbenia dna z adj. *čierny* (psl. **čьrnъ*; Mach., s. 70), apel. *voda*.

Čierna voda (2) → Jánošíkovský kanál

Čiernohradský potok Ľ. Čerešňový potok (→ Nitra), 1,6 km; pramení sz. od obce Velčice, tečie jz. smerom, ústi sev. od obce; TN. Čierny hrad

VMp. 50: 35-54 (nepomenovaný)

VN.: 1975 náreč. *Čiernohradský potok* Krišt. Velč.

TN.: 1892 *Cserni hrad* Krišt. 366

1988 *Čierny hrad* (vrch) GNNi. Velč.

Etym.: Názov *Čiernohradský potok* motivoval názov vrchu, pod ktorým pramení (< adj. *čierny*, apel. *hrad*; hrad postavený na zač. 14. stor. v k. ú. Zlatno spustol ešte v 14. st.).

Čierny kanál 0,8 km; začína sa a končí sa sz. od obce Komoča, vznikol ako vedľajší kanál spájajúci Komočský kanál s preložkou Nitry; variant: *Čierny močiar; TN. Čierny močiar.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1910 *Fekete láp* KMp. Kom.

1979 *Čierny kanál* (*Feketeláb^x*) GN. 10

1982 *Čierny kanál* VMp. 50

1982 *Čierny kanál* ZMp. 10

1989 *Čierny kanál* ZMp. 10

1993 *Čierny kanál* GNNZ. Kom.

1994 *Čierny kanál* VP. 50

2000 *Čierny kanál* HPN. 50

TN.: 1910 *Fekete láp* (pole) KMp. Kom.

1982 *Čierny močiar* ZMp. 10

1989 *Čierny močiar* ZMp. 10

1993 *Čierny močiar* GNNZ. Kom.

Etym.: Názov *Čierny kanál* vznikol podľa sfarbenia dna pôvodného močiara, ktorý bol neskôr upravený na kanál (adj. *čierny*, apel. *kanál*); VN. *Čierny močiar (maď. *fekete* „čierny“, *láp* „močiar“) > TN. *Čierny močiar*.

*Čierny močiar → Čierny kanál

Čierny potok (1) p. Handlovka (→ Nitra), 2,7 km; pramení vých. od mesta Handlová, tečie záp. smerom, ústi na sev. okraji mesta.

VMp. 50: 36-13 (nepomenovaný)

1994 *Čierny potok* GNPr. Han.

Etym.: Názov *Čierny potok* vznikol podľa sfarbenia dna (adj. *čierny*, apel. *potok*).

Čierny potok (2) p. Breziansky potok (→ Nitra), 2,1 km; pramení a ústi sv. od obce Nedožery-Brezany, tečie jz. smerom; TN. Čierne.

VMp. 50: 35-24; 36-13 (nepomenovaný)

VN.: 1912 *Cserni patak* KMp. Necp., Ned.

1932 *Černý potok* KMp.-od. Ned.

1974 *Čierny potok* ZMp. 10

1975 *Čierny potok* ZMp. 10

1981 *Čierny potok* ZMp. 10

1989 *Čierny potok* ZMp. 10

1994 *Čierny potok* GNPr. Ne.-Br.

1999 *Čierny potok* Tmp. 131

2000 *Čierny p.* HPN. 50

TN.: 1994 *Čierne* (pole) GNPr. Ne.-Br.

Etym.: → vyššie.

Čierny potok (3) ľ. Bebrava (→ Nitra), 2 km; pramení sv. od obce Čierna Lehota, tečie jz. smerom, ústi v obci Čierna Lehota; ON. Čierna Lehota, TN. Čierny vrch.

VMp. 50: 35-22 (nepomenovaný)

VN.: 1984 *Čierny potok* ZMp. 10

1985 *Čierny potok* GNTTo.

1991 *Čierny potok* ZMp. 10

ON.: Čierna Lehota:

1389 *Cherna Lehota* VSO. I, 295

1481 *Cherna Lyhota* VSO. I, 295

1601 *Feketelehota, Czerna Lehota* VSO. I, 295

TN.: 1945 *Čierny vrch* (vrch) ŠMp. 75

1978 *Čierna h.* VMp. 50

1979 *Čierna hora* GN. 10

1985 *Čierny vrch* GNTTo. ČLeh.

Etym.: → vyššie.

Čierny potok (4) ľ. Radiša (→ Bebrava → Nitra), 2,8 km; pramení a ústi vých. od obce Kšinná, tečie záp. smerom; TN. Čierny vrch.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Čierny potok* VP. 50

2000 *Čierny potok* HPN. 50

TN.: 1978 *Čierny vrch* VMp. 50

1985 *Čierny vrch* (vrch) GNTTo. Kšin.

1994 *Čierny vrch* VP. 50

2000 *Čierny vrch* HPN. 50

Etym.: Názov *Čierny potok* vznikol podľa sfarbenia dna potoka (adj. *čierny*, apel. *potok*), príp. z terénneho názvu *Čierny vrch*.

Čierny potok (5) → Kršteniansky potok

Čiert'áž p. Čerešňový potok (→ Nitra), 2 km; pramení pod vrchom Malý Tribeč, tečie jz. smerom, ústi sev. od obce Velčice; TN. Čiert'áž.

VMp. 50: 35-43 (nepomenovaný)

VN.: 1975 náreč. *Čirt'áš potok* Krišt. Velč.

TN.: 1892 *Csirtasz völgy* Krišt. 365

Etym.: Názov potoka motivoval starší názov doliny, v ktorej tečie (apel. *čiert'áž* „vyklčované miesto“, „vyklčovaná lúka, pasienok“ < ver. **čer(s)*- *čersti*, *črtati* „ŕtať, vytínať“; Majt. 1996, s. 67 – 68.)

Čifársky kanál 1,1 km; začína sa na sev. okraji obce Čifáre, končí sa v obci, kde sa spája s Telinským potokom; ON. Čifáre.

VMp. 50: 45-22

VN.: 1982 *Čifársky kanál* VMp. 50

ON.: Čifáre: → v. n. Čifáre

Etym.: Názov *Čifársky kanál* vznikol z osadného názvu *Čifáre* (→ v. n. Čifáre), apel. *kanál*.

Čihoc p. Nitrica (→ Nitra), 2,6 km; pramení a ústi sev. od obce Nitrica, tečie jv. smerom; TN. Čihoc.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

VN.: 1982 *Čihoc* ZMp. 10

1991 *Čihoc* ZMp. 10

1994 *Čihoc* GNPr. Nitri.; VP. 50

1999 *Čihoc* Tmp. 131

2000 *Čihoc* HPN. 50

TN.: 1898 *Csihocz nevü hegyi* Nyit. 107

1938 *Velký Čihoč* (les, pasienok)

KMp.-od.UPOdh.

1977 *Čihoc* GN. 9

1978 *Čihoc* VMp. 50

1982 *Čihoc* ZMp. 10

1991 *Čihoc* ZMp. 10
1994 *Čihoc* GNPr. Nitri.
1999 *Velká Čihoc* TMp. 131
Etym.: Názov vznikol podľa terénneho názvu *Čihoc* (< azda **Čihovec*).

***Čikóš** p. Nitra zaniknuté rameno, 2 km; od rieky Nitry sa odpájal jz. od obce Imeľ, spájal sa s ňou sev. od obce Martovce.

VMp. 50: [45-41]

1889 *Csikos ér* KMp. Im.

Etym.: Názov **Čikóš* vznikol z maď. apel. *csikós* („čikóš, pastier koní“ SSJ. I, s. 210), apel. *ér* „potôčik, rameno“ pravdepodobne podľa rozšíreného chovu koní.

Čiky 2,4 km, spája nepomenovaný kanál s Tvrdošovským potokom záp. od obce Šurany; ON. Čiky, TN. 1. Čiky, 2. Veľké Čiky.

VMp. 50: 45-23

VN.: 1982 *kan. Čiky* VMp. 50

1994 *Čiky* VP. 50

2000 *Čiky* HPN. 50

ON.: Čiky (č. o. Šurany):

1221 *Cheke* VSO. III, 144 (r. 1221/1616 Stan. SJ. II, 127)

1264 *Cheke, Cheka* Stan. SJ. II, 127

1431 *Chykew* Šur. 34

1808 *praedium Czike* Lip. 123

1890 *Csike puszta* KMp. Šur.

1898 *Csiki* MTT.75

1930 *dv. Čike* ŠMp. 75

1938 *dv. Čike* ŠMp. 75

1948 *samota Malé Čiky, samota Veľké Čiky* Stan. SJ. II, 127

1952 *dv. Čike* ŠMp. 75

1953 *dv. Čike* ŠMp. 25

1959 *Čiky* MVP. 100

1978 *Čiky* VSO. III, 144

TN.: 1. 1967 *Čiky* Koč. 442

1982 *Čiky* VMp. 50

2. 1982 *Veľké Čiky* (pole) VMp. 50

1993 *Veľké Čiky* GNNZ. Pal.

Etym.: Názov *Čiky* vznikol podľa osadného názvu *Čiky* (< OM. *Čeka*; Stan. SJ. II, s. 127).

Čiky prítok → Dalinský potok

Čižmár p. Handlovka (→ Nitra), 1,8 km; pramení jv. od mesta Handlová, tečie sz. merom, ústi v meste Handlová; TN.

**Čižmárov vrch*.

VMp. 50: 36-13

VN.: 1971 *Čižmár* HČ.

1977 *Čižmár* GN. 9

1981 *Čižmár* VMp. 50

TN.: 1911 *Suzterhegy, Schussterhegy, Schusterberg* KMp. Han.

1921 *Schusterberg* KMp.-od Han.

Etym.: Názov *Čižmár* motivovalo vlastníctvo lokality, vznikol prekladom OM. *Schuster*, príp. nem. apel. *Schuster* „obuvník, čižmár“ (porov. zaniknutý TN. *Schusterhegy, Schusterberg*; nem. apel. *Berg* „vrch“, maď. apel. *hegy* „vrch“; porov. Uh., 1983, s. 102).

Lit.: V. Uhlár, 1983, s. 102.

Čížovec p. Bojnianka (→ Nitra), 5,3 km; pramení záp. od obce Bojná, tečie jv. smerom a ústi v obci Bojná; ON. Čížovec.

VMp. 50: 35-32; 41

VN.: 1964 *Čížovec* TS. 38, 147

1965 *Čížovec* HP.

1971 *Čížovec* HČ.

1978 *Čížovec* VMp. 50

1979 *Čížovec* GN. 10

1981 *Čížovec* ZMp. 10; ZMp. 50

1982 *Čížovec* VMp. 50

1985 *Čížovec* GNTto. MDvo.; LTMp. 3

1986 *Čížovec* ZMp. 10

1991 *Čížovec* ZMp. 50

1994 *Čížovec* VP. 50

2000 *Čížovec* HPN. 50

ON.: Čížovec (samota; Bojná):

1380 *Chyzoch* VSO. I, 177

1898 *Felső-Cizsovce mjr., Alsó-Cizsovce mjr.* MTT.75

1904 *Csizócz, Felső Csizócz pusta, Alsó Csizócz puszta* KMp. MDvo.

1945 *Hor. Čížovec, Dol. Čížovec* ŠMp.75

1948 *Vyšný Čížovec, Nižný Čížovec*
 Stan. SJ. II, 129
 1977 *Dolný Čížovec, Horný Čížovec*
 VSO.I, 177
 1981 samota *Čížovec* GN. 11; ZMp. 10
 1985 samota *Čížovec* GNT0. MDvo.
 1997 *Horný Čížovec, Dolný Čížovec*
 PAS.
 2000 *Čížovec* GMp. 50
 Etym.: Názov *Čížovec* vznikol podľa
 názvu samoty *Čížovec* (< OM. *Číž*; Stan.
 SJ. II, s. 129; Top., s. 388).

Čatorňa → Komočský kanál

D, Ď

Dalinský potok Ľ. Tvrdošovský potok
 (→ Dlhý kanál → Nitra), 7 km; pramení
 jz. od obce Šurany, tečie sz. smerom, ústi
 južne od obce Tvrdošovce; variant: Čiky
 prítok; ON. Čiky, TN. 1. Čiky, 2. Veľké
 Čiky.
 VMp. 50: 45-23
 VN.: 1979 *Dalinský potok (aj Čiky prítok^X)*
 ZMp. 10
 1981 *Dalinský potok* ZMp. 10
 1982 *Dalinský potok* VMp. 50
 1984 *Dalinský potok* ZMp. 10
 1988 *Dalinský potok* ZMp. 10
 1989 *Dalinský potok* ZMp. 10
 1993 *Dalinský potok* GNNZ. Šur.,
 Tvrdoš.
 1994 *Dalinský potok* VP. 50
 2000 *Dalinský potok* HPN. 50
 ON.: Čiky → [kanál] Čiky
 TN.: 1. Čiky → [kanál] Čiky
 2. Veľké Čiky → [kanál] Čiky
 Etym.: Názov *Dalinský potok* nie je
 jasný. Názov *Čiky prítok* vznikol z
 osadného názvu *Čiky* (→ Čiky), apel.
prítok („prítok z osady Čiky“).

Danóc → Branovský potok

Dedinský potok p. Svitavský potok (→
 Svinnica → Bebrava → Nitra) 0,3 km;
 pramení a ústi v obci Bošianska
 Neporadza, tečie jv. smerom.
 VMp. 50: 35-23 (nezaznačený)
 1938 *Dedinský potok* KMp.-od. BNep.
 Etym.: Názov *Dedinský potok* vznikol
 podľa apelatívneho označenia miesta,
 ktorým tiekol (adj. *dedinský* < apel.
dedina, apel. *potok*; „potok pretekajúci
 cez dedinu“).

Dendeš Ľ. Bebrava (→ Nitra), 11 km;
 pramení sz. od obce Pravotice, tečie juž.
 smerom, ústi záp. od obce Chynorany;
 variant: Pravotický potok; TN. Dendeš.
 Na VMp. do jeho povodia treba zahrnúť
 aj Rybiarsky kanál a juž. časť
 Pravotického potoka.

VMp. 50: 35-23; 41
 VN.: 1930 *Dendeš* KMp. VOst., MOst.
 1965 *Pravotický potok* HP.
 1971 *Dendeš* HC.
 1978 *Dendeš* VMp. 50
 1981 *Dendeš* ZMp. 10; ZMp. 50
 1982 *Dendeš* ZMp. 10
 1983 *Dendeš* Mp. T.
 1984 *Dendeš* LTMP. 5
 1985 *Dendeš* GNT0. Chyn., Nadl., Ostr.,
 Prav., Rajč.
 1986 *Dendeš* LTMP. 6
 1987 *Dendeš* CHKO. 50; LTMP. 5
 1992 *Pravotický potok* VASR. 25
 1994 *Dendeš* VP. 50
 1996 *Dendeš* MTZ.
 1997 *Dendeš* PAS.
 1999 *Dendeš* T. P. 10; Tmp. 131
 2000 *Dendeš* HPN. 50; Tmp. 130
 TN.: 1935 *Dendeš* (pole) KMp. Prav.
 1982 *Dendeš* ZMp. 10
 Etym.: Názov *Dendeš* vznikol z maď.
 adj. *gyöngyös* „perlový“ azda podľa
 okysličenej vody, VN. > TN. *Dendeš*;
 názov *Pravotický potok* vznikol z
 osadného názvu *Pravotice* (< OM.
Pravota; Top., s. 400), apel. *potok*.

Diel → Kolačniansky potok

Ditrichov potok p. Chvojnica (→ Nitra), 2,2 km; pramení a ústí sev. od obce Malinová, tečie sv. smerom; TN. Ditrich. VMp. 50: 35-22 (nepomenovaný)
VN.: 1912 *Ditrich patak* KMp. Mali.
1935 *Ditrichov potok, Dittrichsbach* KMp.-od. Mali.
TN.: 1983 *Ditrich* (les) ZMp. 10
1991 *Ditrich* ZMp. 10
1994 *Ditrich* GNPr. Chvoj.
Etym.: Názov *Ditrichov potok* vznikol z terénneho názvu *Ditrich* (< nem. OM. *Dietrich*), apel. *potok*, nem. apel. *Bach* „potok“ a pomenúva potok pretekajúci územím, ktoré patrilo Dietrichovi.

Dívecký potok p. Bešiansky potok (→ Liska → Žitava → Nitra), 0,9 km; pramení a ústí vých. od obce Tehla sev. od samoty Iňa, tečie jv. smerom; TN. Dívecká dolina.
VMp. 50: 45-22 (neidentifikovaný)
VN.: 1975 náreč. *Díveckí potok* Krišt. Teh.
TN.: 1975 náreč. *Ďívecká dolina* (pole) Krišt. Teh.
Etym.: Názov motivoval názov lokality *Dívecká dolina*, v ktorej potok tečie.

Diviacky potok p. Nitrica (→ Nitra), 3,5 km; pramení západne od obce Diviacky nad Nitricou pod vrchom Malý Rokoš, tečie vých. smerom, ústí na vých. okraji obce; variant: *Trebica; ON. Diviacky nad Nitricou.
VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)
VN.: 1271 *fluvius Terepche, Tripche* Šmil. Nr. 313
1965 *Diviacky potok* HP.
1968 *Diviacky potok* HN. 4, 275
1971 *Diviacky potok* HČ.
1977 *Diviacky potok* GN. 9
1982 *Diviacky potok* ZMp. 10
1983 *Diviacky potok* ZMp. 50
1985 *Diviacky potok* TS. 19, 203
1991 *Diviacky potok* ZMp. 10
1994 *Diviacky potok* GNPr. DnN.

1999 *Diviacky potok* TMp. 131
2000 *Diviacky potok* HPN. 50
ON.: Diviacky nad Nitricou:
1246 *Dywek* CDSI. II, Nr. 232
1257 *Dyvegh* CDSI. II, Nr. 584
1260 *Dyuek* CDSI. II, Nr. 646
1271 *Deuek* VSO I., 317
1301 *Dywek* RDSI. I, Nr. 45
1302 *Dywek, Dyuek* RDSI. I, Nr. 88
1302 *Deuek* RDSI. I, Nr. 118
1302 *Dyuegh* RDSI. I, Nr. 176
1303 *Dyuegh* RDSI. I, Nr. 269
1307 *Dyuek* RDSI. I, Nr. 467
1310 *Dyuek* RDSI. I, Nr. 822
1313 *Gyuek* RDSI. I, Nr. 1147
1316 *Dyuek* RDSI. II, 87, 101, 103, 485
1319 *Ujfalú in Divék* RDSI. II, Nr. 507
Etym.: Názov *Diviacky potok* vznikol z osadného názvu *Diviacky* (< OM. *Diviak* alebo apel. *diviak*), apel. *potok*; starší názov **Trebica* vznikol zo základu *tréb-podľa* toku smerujúceho vyčisteným, odlesneným priestorom (< ver. **trebiti*; Uhl. 1987, s. 353; Šmil. 477; Krajč., 1989, s. 256). V. Šmilauer (1932, s. 340) predpokladá vývin sl. *Trébica* > m. *Trebce* > *Trepce* > *Terepce*; ev. *Tribce* > *Tripce*.
Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 340, 477; V. Uhlár, 1987, s. 353.

Divý kanál 2,5 km; začína sa sev. od obce Vrbová nad Váhom, spája kanál Ihličie s Martovským kanálom jz. od obce Nesvady.
VMp. 50: 45-41
1889 *Vadásztvány* KMp. Nesv.
1979 *Divý kanál (Vadástvány^x)* GN. 10
1982 *Divý kanál* VMp. 50
1983 *Divý kanál* ZMp. 10
1991 *Divý kanál* GNKo. VnV., Nesv.
1992 *Divý kanál* ZMp. 10
1994 *Divý kanál* VP. 50
1997 *Divý kanál* PAS.
2000 *Divý kanál* HPN. 50
Etym.: Názov *Divý kanál* je umelý, vznikol nepresným prekladom staršieho maďarského názvu *Vadásztvány* (< maď.

vadász „poľovník“ < *vad* „divý“; v súvislosti so zvierat'om).

*Dlhé Stračie → Stračí kanál

Dlhý kanál ľ. Nitra, 51,1 km; pôvodne tok prameniaci v juž. časti Nitrianskej pahorkatiny jv. od obce Lehota vo výške okolo 235 m n. m., tečie juž. až jv. smerom cez obec Sládečkovce, ústi jz. od mesta Nové Zámky vo výške 110 m n. m. Dolná časť tvorená sústavou kanálov vznikla ako súčasť regulácie rieky Nitry v rokoch 1889 – 1891 (Szabó, 1991, s. 55). Povodie vymedzené rozvodnicami Radošinky, Váhu a Starej Nitry meria 428 km² a je takmer bez lesného porastu (ES. I, 527); varianty: Cergát, Čatorňa, *Samostatný kanál, Veľký kanál, Obvodný odpad II.

VMp. 50: 45-12; 14; 23; 41

VN.: 1891 *Czergát* KMp. Tvrdoš.

1898 *Öncsatorna* MTT. 75

1930 *Catorna* ŠMp. 75

1938 *Čatorna, Cergát* ŠMp. 75

1952 *Dlhý kanál* ŠMp. 75

1953 *Čatorna* Mp. 25

1958 *Dlhý kanál* MVP. 100

1959 *Dlhý kanál* Cmp.

1965 *Dlhý kanál* HP.

1965 *Čatorna* HP. (mapa)

1966 *Dlhý kanál, Dlhý kanál (Čatorňa)* TS. 37m

1971 *Obv. odp. II. (Dlhý kanál)* HČ.

1974 *Dlhý kanál* Mp. 500

1975 *Dlhý kanál* SVP. 1

1977 *Dlhý kanál* VSO. I, 511; II, 139

1978 *Dlhý kanál* VSO. III, 41; ZMp. 50

1978 *Čatorna* Haj. 16

1979 *Dlhý kanál (aj obvodný odpad č. I^x)* GN. 10

1980 *Dlhý kanál* ZMp. 10

1981 *Dlhý kanál* VMp. 50; ZMp. 10

1982 *Dlhý kanál* VMp. 50; ZMp. 10

1983 *Dlhý kanál* ZMp. 10

1984 *Dlhý kanál* ZMp. 10

1986 *Dlhý kanál* KS. 7, 34

1987 *Dlhý kanál* ZMp. 10

1988 *Dlhý kanál* GNNi. Jarok, Leh., Slád., VZál.; ZMp. 10

1989 *Dlhý kanál* AMp. 15; ZMp. 10

1991 *Dlhý kanál* ZMp. 50

1991 *Veľký kanál, Cergát* Szabó, 55

1993 *Dlhý kanál* GNNZ. NZám., And., Pal., Tvrdoš., Zem.; GNGa. Trn.

1994 *Dlhý kanál* VP. 50

1996 *Dlhý kanál* MTZ.

1997 *Dlhý kanál* PAS., LTMP. 50

2000 *Dlhý kanál* HPN. 50

náreč. *Cirgát* Szabó, 55

Etym.: Názov *Dlhý kanál* vznikol podľa dĺžky toku (adj. *dlhý*, apel. *kanál*), názov *Öncsatorna* vznikol podľa dominantného charakteru, resp. centrálného postavenia v sústave odvodňovacích kanálov juhozápadnej časti povodia Nitry (< maď. *önálló* „samostatný“, apel. *csatorna* „kanál“; „kanál nezávislý od iných kanálov“), názov *Čatorňa* vznikol propriálizáciou maď. apel. *csatorna* („kanál“). Názov *Veľký kanál* vznikol podľa veľkosti (adj. *veľký*, apel. *kanál*). Názov *Cergát* by sme azda mohli preložiť ako **Cerová hrádza* (maď. *cser* „cer“, *gát* „hrádza“; porov. → *Cerový potok*). I. Szabó (1993, s. 55) názov odvodzuje od nem.-maď. kompozita **Zergat* (< nem. *zer* „naskrz, úplne“, maď. *gát* „hrádza“). Názov *Obvodný odpad č. II* vznikol ako technický názov v sústave kanálov regulujúcich prietok vody v jz. časti povodia Nitry a Váhu (adj. *obvodný* < apel. *obvod*, apel. *odpad* „odtok“, číselné odlišenie znakom *II.*). Lit.: I. Szabó, 1993, s. 55.

Dlžínsky potok ľ. Nitrica (→ Nitra), 5 km; pramení sv. od obce Dlžín, tečie jz. smerom, ústi jz. od obce; ON. Dlžín.

KMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Dlžínsky potok* GNPr. Dlžín

1999 *Dlžínsky potok* Tmp. 131

2000 *Dlžínsky potok* HPN. 50

ON.: Dlžín:

1272 *Dolsyn* VSO. I, 321

1773 *Dlžén* Majt. 65

1786 *Dlžen* Majt. 65

1808 *Dlzsén, Dlžen* Majt. 65
1863 – 1882 *Delzsén* Majt. 65
1888 *Dlzsén* Majt. 65
1892 – 1907 *Dlzsín* Majt. 65
1913 *Delzsény* Majt. 65
1920 *Dlžín* Majt. 65

Etym.: Názov *Dlžínsky potok* vznikol z osadného názvu *Dlžín*, apel. *potok* a označuje potok tečúci v katastri obce *Dlžín*.

Dobranská Ľ. Omastiná (→ Radiša → Bebrava → Nitra), 0,5 km; pramení a ústi jv. od obce *Žitná-Radiša*, tečie záp. smerom; TN. *Dobranská*.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

VN.: 1939 *Dobranská* KMp.-od. *Žitná*

TN.: 1939 *Dobranská* KMp.-od. *Žitná*

Etym.: Názov *Dobranská* vznikol podľa terénneho názvu *Dobranská*.

***Dobroč**a neidentifikovaný tok v Tekove (V. Šmilauer predpokladá, že môže ísť o potok → *Rybniček* prameniaci sv. do obce *Neverice*).

VMp. 50: 35-43 (neidentifikovaný)

1286 *rivulus Dobracha* Šmil. Nr. 359

Etym.: Názov **Dobroč*a vznikol z osobného mena *Dobroč* (< **Dobrъ* < adj. *dobrý*, psl. **dobrъ* < ide. **bod-rъ*; Šmil., 1932, s. 347; Mach., s. 90), príp. z apel. **dъbrъ* *debra*, *dobra* „dolina, jama“; porov. Ondr., 2002, s. 190 – 191).

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 347.

Dobročnica → *Nevidzianka*

Dobrotka Ľ. Nitra, 11 km; kanál spájajúci potok *Hunták* v k. ú. obce *Podhorany* s riekou *Nitrou* na jz. okraji mesta *Nitry*, orientovaný jz. až jv. smerom; varianty: **Rabčec*, **Stará Nitra*; ON. *Dobrotka*; TN. *Dobrotka*.

VMp. 50: 35-43; 45-21

VN.: 1226 *fluvius Rapchuch* CDSl, I, Nr. 321; Šmil. 325

1892 *Régi Nyitra* KMp. *Draž.*, *Sok.*, *Čak.*

1893 *Dobrotka* KMp. *Jelš.*, *Mlyn.*

1958 *potok - Dobrotka* KMp.-od. *Nitra*

1959 *Dobrotka* MVP. 100

1964 *Dobrotka* TS. 38m

1965 *Dobrotka* HP.

1970 *Dobrotka* ZMp. 10

1971 *Dobrotka* HČ.

1977 *Dobrotka* VMp. 50

1978 *Dobrotka* ZMp. 10

1979 *Dobrotka* GN. 10; Nit. 137

1980 *Dobrotka* ZMp. 10

1982 *Dobrotka* VMp. 50; ZMp. 50

1983 *Dobrotka* TS. 13, 158; Mp. N. 50

1984 *Dobrotka* LTMp. 5

1985 *Dobrotka* ZMp. 10; ZMp. 50

1987 *Dobrotka* ZMp. 10; LTMp. 5

1988 *Dobrotka* GNNi. *Nitra*, *Čak.*, *Jelš.*, *Phor.*

1991 *Dobrotka* ZMp. 50

1994 *Dobrotka* VP. 50

1995 *Dobrotka* ZMp. 10

1997 *Dobrotka* PAS., LTMp. 50

2000 *Dobrotka* HPN. 50

ON.: *Dobrotka* (samota; *Nitra*):

1113 *villa Dobroduc* CDSl. I, Nr. 69

1226 *Dobroduc* CDSl. I, Nr. 321;

1226 *Dobroduct* Šmil. 102

1349 *Dobratok* Stan. SJ. II, 155

1892 *Dobrotka* KMp. *Draž.*

1938 *Dobrotka* ŠMp. 75

1947 *Dobrotka* ŠMp. 75

1948 horáreň *Dobrotka* Stan. SJ. II, 155

1970 *Dobrotka* VMp. 50

1977 *Dobrotka* VSO. I, 353

1979 *Dobrotka* Nit. 137

1981 samota *Dobrotka* GN. 11

1984 *Dobrotka* LTMp. 5

1995 *Dobrotka* LTMp. 137

TN.: 1979 *Dobrotka* (les) GN. 10

1988 *Dobrotka* GNNi. *Nitra*

Etym.: Názov *Dobrotka* vznikol z názvu samoty *Dobrotka*. Názov *Régi Nyitra* možno interpretovať ako **Stará Nitra* (maď. *régi* „starý“, VN. *Nitra*, maď. tvar *Nyitra*). Názov **Rabčec* vznikol azda z osobného mena so základom *Rab-*. V. Šmilauer (1932, s. 341, 499) upozorňuje, že tento tvar nie je spoľahlivý, ale môže byť deformovaný.

Dolina (1) Ľ. Hlavinka (→ Radošinka → Nitra), 6,2 km; pramení sz. od obce Blesovce, tečie jz. smerom, ústi sev. od obce Lužany; variant: Blesovský potok; ON. Blesovce; TN. Dolina.

VMp. 50: 35-41

VN.: 1965 *Dolina* HP.

1977 *Dolina* VSO. I, 170

1978 *Dolina* VMp. 50

1981 *Dolina* ZMp. 10

1985 *Dolina* GNTTo. Bles.

1994 *Blesovský potok* VP. 50

2000 *Blesovský potok* HPN. 50

ON.: Blesovce:

1246 *t. Beles* CDSI. II, Nr. 227

1249 *v. Belhuzth* CDSI. II, Nr. 336

1262 *Belez* VSO. I, 170

1317 *Belhuzth* RDSI. II, Nr. 252

1399 *Belhozth* VSO. I, 170

1773 *Blessowcze* VSO. I, 170

TN.: 1985 *Dolina* GNTTo. Hajná

Etym.: Názov *Dolina* vznikol proprializáciou pomenovania teréneho útvaru (apel. *dolina* < psl. **dolъ*). Názov *Blesovský potok* vznikol z osadného názvu *Blesovce* (< OM. *Bles*; Top., s. 388), apel. *potok*.

Dolina (2) → Čausiansky potok

Dolina (3) pravostranný prítok nepomenovaného toku (→ Nitra), 2,5 km; pramení sz. od obce Ludanice, tečie jv. smerom, ústi v obci; TN. Dolina.

VMp. 50: 35-43 (nepomenovaný)

VN.: 1978 *Dolina* ZMp. 10

1985 *Dolina* GNTTo. Lud.

1987 *Dolina* ZMp. 10

TN.: 1977 *Dolina* (dolina) VMp. 50

1978 *Dolina* ZMp. 10

1985 *Dolina* GNTTo. Urm.

1987 *Dolina* ZMp. 10

1996 *Dolina* MTZ.

Etym.: → vyššie.

Dolinka (1) p. Omastiná (→ Radiša → Bebrava → Nitra), 0,4 km; pramení a ústi

vých. od obce, tečie juž. smerom; TN. Dolinka.

VMp. 50: [35-24]

VN.: 1939 *Dolinka* KMp.-od. Žitná

TN.: 1939 *Dolinka* (dolina) KMp.-od. Žitná

Etym.: Názov *Dolinka* vznikol proprializáciou demin. pomenovania teréneho útvaru (apel. *dolina*, demin. *dolinka*; < psl. **dolъ*).

Dolinka (2) → Tajniansky potok

Dolinkový potok → Tajniansky potok

Dolinky p. Dolina (→ Hlavinka → Radošinka → Nitra), 4 km; pramení juž. od obce Lipovník, tečie jv. smerom, ústi v obci Hajná Nová Ves; variant: Lipovnícky potok; ON. Lipovník; VN. Dolina (1); TN. Dolina.

VMp. 50: 35-41

VN.: 1971 *Dolinky* HČ.; ZMp. 50

1978 *Lipovnícky potok* VMp. 50

1979 *Lipovnícky potok* GN. 10

1981 *Dolinky* ZMp. 10; ZMp. 50

1985 *Dolinky* LTMp. 6; GNTTo. Hajná

1986 *Dolinky* TS. 24m

1992 *Lipovnícky potok* VASR. 25

1994 *Lipovnícky potok* VP. 50

2000 *Lipovnícky potok* TMp. 130

ON.: Lipovník:

1244 *Lipolnuch* CDSI. II, Nr. 179

1283 *Lypolnuk* VSO. II, 164

1317 *Lipolnok* VSO. II, 164

1808 *Lipovník* VSO. II, 164

VN.: → *Dolina* (1)

TN.: → [potok] *Dolina* (1)

Etym.: Názov *Dolinky* motivoval terénny útvar (apel. *dolina*, pl. *doliny*, demin. *dolinky*). Názov *Lipovnícky potok* vznikol z osadného názvu *Lipovník* (< apel. *lipa*; lat. *Tilia*; Top., s. 394), apel. *potok*.

Dolinový potok (1) p. Lehotský potok (→ Nitra), pramení a ústi juž. od obce Podhradie, tečie sz. smerom; TN. Doliny. VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)

VN.: 1982 *Dolinový potok* ZMp. 10
1992 *Dolinový potok* ZMp. 10
1994 *Dolinový potok* GNPr. Podh.
1999 *Dolinový potok* TMp. 131
2000 *Dolinový potok* HPN. 50

TN.: 1982 *Doliny* (les) ZMp. 10
1992 *Doliny* ZMp. 10
1994 *Doliny* GNPr. Podh.

Etym.: Názov *Dolinový potok* vznikol z terénneho názvu *Doliny* (apel. *dolina*, pl. *doliny*), apel. *potok*.

Dolinový potok (2) → Lehotský potok

Dolinský potok (1) p. Cabajský potok (→ Dlhý kanál → Nitra), 6 km; pramení sz. od obce Veľká Dolina, tečie jv. smerom cez samotu Malá Dolina, ústi vých. od obce Veľká Dolina; ON. 1. Veľká Dolina, 2. Malá Dolina.

VMp. 50: 45-21

VN.: 1959 *Dolinský potok* MVP. 100

1965 *Dolinský potok* HP.

1971 *Dolinský potok* HČ.

1979 *Dolinský potok* GN. 10

1980 *Dolinský potok* ZMp. 10

1981 *Dolinský potok* ZMp. 50

1982 *Dolinský potok* ZMp. 10

1983 *Dolinský potok* Mp. N. 50

1988 *Dolinský potok* GNNi. VDol.,

Mojm.; ZMp. 10

1994 *Dolinský potok* VP. 50

1996 *Dolinský potok* MTZ.

1997 *Dolinský potok* PAS., LTMp. 50

1999 *Dolinský potok* TMp. 155

2000 *Dolinský potok* GMp. 50

ON.: 1. Veľká Dolina

(r. 1956 vyčl. z obce Mojmirovce):

1947 *Veľká Dolina* ŠMp. 75

1956 *Veľká Dolina* Majt. 316

1978 *Veľká Dolina* VSO. III., 237

1982 *Veľká Dolina* VMp. 50

2. Malá Dolina (samota; Veľká Dolina):

1947 *Malá Dolina* ŠMp. 75

1981 samota *Malá Dolina* GN. 11

1988 *Malá Dolina* GNNi. VDol.

1996 *Malá Dolina* MTZ

1997 *Malá Dolina* LTMp. 50

Etym.: Názov *Dolinský potok* vznikol z osadného názvu *Veľká Dolina* (apel. *dolina*), príp. z názvu samoty *Malá Dolina* (apel. *dolina*), apel. *potok*.

Dolinský potok (2) Ľ. Žitava (→ Nitra), 5 km; pramení sv. od obce Maňa, tečie jz. smerom do vodnej nádrže Maňa, ústi v obci Maňa; variant: Maňský potok; TN. 1. Dolina, 2. Za dolinou.

VMp. 50: 45-23

VN.: 1965 *Maňský potok* HP.

1971 *Dolinský potok* (*Maňský potok*) HČ.

1979 *Dolinský potok* GN. 10

1982 *Dolinský potok* VMp. 50

1991 *Dolinský potok* ZMp. 50

1993 *Dolinský potok* GNNZ. Maňa

2000 *Dolinský potok* HPN. 50

1975 náreč. *Dolinskí potok* Krišt. Maňa

ON.: Maňa: → v. n. Maňa

TN.: 1. 1890 *Völgy* (pole) KMp. VMaňa

1993 *Dolina* (pole) GNNZ. Maňa

2. 1982 *Za dolinou* (pole) VMp. 50

1993 *Za dolinou* (pole) GNNZ. Maňa

Etym.: Názov *Dolinský potok* vznikol z terénneho názvu *Dolina* (apel. *dolina*). Názov *Maňský potok* vznikol z osadného názvu *Maňa* (→ v. n. Maňa), apel. *potok* a pomenúva potok tečúci cez obec *Maňa*.

Dolné Križovany → Dolnokrižoviansky kanál

Dolné rameno → Komočský kanál

*Dolnojatovský kanál → Jatovský kanál

Dolnokrižoviansky kanál 4,2 km; začína sa sev. od obce Palárikovo (sev. od samoty Dolné Križovany), záp. od nej sa spája s Hornokrižovianskym kanálom; variant: Dolné Križovany; ON. Dolné Križovany, TN. Dolné Križovany.

VMp. 50: 45-23

VN.: 1979 *Dolnokrižoviansky kanál*

(*Dolné Križovany*^x) GN. 10

1982 *Dolnokrižoviansky kanál* VMp. 50

1984 *Dolnokrižoviansky kanál* ZMp. 10

- 1991 *Dolnokrižoviansky kanál* ZMp. 50
 1993 *Dolnokrižoviansky kanál*
 GNNZ. Pal.
 1994 *Dolnokrižoviansky kanál* VP. 50
 2000 *Dolnokrižoviansky kanál* HPN. 50
 ON.: Dolné Križovany
 (samota; Palárikovo):
 1424 *Kerezthur* VSO. II, 366
 1808 *Keresztur* VSO. II, 366
 1891 *Alsó-Keresztúr puszta* KMp. Pal.
 1898 *Al.-Kereszturi mjr.* MTT.75
 1952 *Dol. Križovany* ŠMp. 75
 1981 samota *Dolné Križovany* GN. 11
 1993 samota *Dolné Križovany*
 GNNZ. Pal.
 TN. 1993 *Dolné Križovany* (pole)
 GNNZ. Pal.
 Etym.: Názov *Dolnokrižoviansky kanál*
 vznikol z názvu samoty *Dolné*
Križovany, apel. *kanál*. Názov *Dolné*
Križovany vznikol podľa názvu samoty
Dolné Križovany.
- Dolnoostrovny kanál** 2,8 km; začína sa
 vých. od obce Imeľ, sv. od obce
 Martovce sa spája s Martovským
 kanálom; variant: Imeľ-Dolný Ostrov;
 ON. Imeľ, TN. Ostrov.
 VMp. 50: 45-41
 VN.: 1979 *Dolnoostrovny kanál*
(Imeľ-Dolný Ostrov^x) GN. 10
 1982 *Dolnoostrovny kanál* VMp. 50
 1983 *Dolnoostrovny kanál* ZMp. 10
 1991 *Dolnoostrovny kanál* GNKo.
 Mart., Im.
 1992 *Dolnoostrovny kanál* ZMp. 10
 1994 *Dolnoostrovny kanál* VP. 50
 2000 *Dolnoostrovny kanál* HPN. 50
 ON.: Imeľ: → v. n. Imeľ
 TN.: 1959 *Ostrov* CMp.
 1991 *Ostrov* (pole) GNKo. Mart.
 Etym.: Názov *Dolnoostrovny kanál*
 vznikol pravdepodobne z terénneho
 názvu *Ostrov* (na základe vzájomnej
 polohy → Hornoostrovny kanál; TN.
 Dolný Ostrov nie je doložený). Názov
Imeľ-Dolný Ostrov vznikol podľa
- vymedzenia smeru kanála z osadného
 názvu *Imeľ* a terénneho názvu *Ostrov*.
- *Dolný potok → Tvrdošovský potok
- Domovina** ľ. Melecký potok (→ Žitava
 → Nitra), 2 km; pramení a ústi v obci
 Melek, tečie sz. smerom; variant: Pod
 dolnou domovinou.
 VMp. 50: 45-21
 VN.: 1971 *Domovina* HČ.
 1979 *Domovina* GN. 10
 1971 *Domovina* ZMp. 10
 1976 *Domovina* ZMp. 10
 1981 *Domovina* ZMp. 50
 1982 *Domovina* VMp. 50
 1985 *Domovina* ZMp. 10
 1988 *Domovina* GNNi. Melek; ZMp. 10
 1994 *Domovina* VP. 50
 2000 *Domovina* HPN. 50
 1975 náreč. *Po dolňou domovinou* Krišt.
 Melek
 Etym.: Názov *Domovina* vznikol podľa
 názvu časti obce *Domovina*. Názov *Pod*
dolnou domovinou vznikol podľa
 lokalizácie toku.
- Ďotva** 5,3 km; kanál začínajúci sa záp.
 od obce Imeľ, spája sa s riekou Nitrou
 záp. od obce Martovce; ON. Ďotva; TN.
 Ďotva.
 VMp. 50: 45-41
 VN.: 1979 *Ďotva (Gyotva^x)* GN. 10
 1980 *Ďotva* VMp. 50
 1983 *Ďotva* ZMp. 10
 1991 *Ďotva* GNKo. Im.
 1992 *Ďotva* ZMp. 10
 1994 *Ďotva* VP. 50
 2000 *Ďotva* HPN. 50
 ON.: 1898 *Gyótva puszta* KMp. Mart.
 1898 *Gyótva psz.* MTT.75
 TN.: 1889 *Gyótva* (lúka, pole) KMp. Im.
 1889 *Gyótva* KMp. Mart.
 1983 *Ďotva* ZMp. 10
 1991 *Ďotva* GNKo. Im., Mart.
 1992 *Ďotva* ZMp. 10
 Etym.: Názov *Ďotva* (v maďarskej
 grafike *Gyotva*) vznikol podľa osadného

názvu *Dotva* (J. Stanislav predpokladal pôv. tvar osadného názvu **Děvotava* < apel. **děva*; SJ. I., s. 264).

Drahošský potok → Drahožica

Drahožica l'. Nitra, 13,3 km; pramení na sz. svahoch pohoria Tribeč sev. od obce Skýcov vo výške okolo 560 m n. m., tečie sev. smerom Drahožickou dolinou a obcou Veľké Uherce, ústí sev. od obce Malé Uherce vo výške 190 m n. m.; plocha povodia: 60 km² (ES. I, 562); varianty: Drahožná, Drahožná dolina; Drahožická dolina, Drahožnica, Drahožický potok, Drahošský potok, Uhrecký potok; ON. 1. Veľké Uherce, 2. Malé Uherce; TN. Drahožická dolina. VMp. 50: 35-42
VN.: 1293 *rivulus Drahosiche* Šmil., Nr. 3310
1892 *Drahozsicza patak* KMp. Skýc.
1932 *Drahožna* Šmil. 339
1933 *Drahožica* KMp.-od. Skýc., VUh.
1933 *Uhrecký potok* KMp.-od. VUh.
1965 *Drahožná dolina* HP.
1971 *Drahožická dolina* HČ.
1977 *Drahožica* KS. 12, 559
1977 *Drahožica* ES. I, 562
1978 *Drahožica* VMp. 50
1980 *Drahožica* OMp. 25
1982 *Drahožica* ZMp. 10
1983 *Drahožnica* Ad. 57
1985 *Drahožica* GNTó. MUh., VUh., VKlíž
1986 *Drahožná* TS. 24, 171
1988 *Drahožica* GNNi. Skýc.; OT. 392
1988 *Drahožický potok* OT. 13
1990 *Drahošský potok* Prír. 60
1991 *Drahožica* ZMp. 50
1992 *Drahožica* ZMp. 10
1993 *Drahožica* ZMp. 10
1994 *Drahožica* VP. 50
1995 *Drahožica* LTMP. 137
1999 *Drahožica* Tmp. 131
2000 *Drahožica* HPN. 50
1975 náreč. *Drahožica* Krišt. VUh.

ON.: 1. Veľké Uherce → v. n. Veľké Uherce

2. Malé Uherce:

1274 *Vgrich* VSO. II, 223

1352 *Kysugroch, Minor Vgrouch* VSO. II, 223

1424 *Kis-Ugroc, Male Uhercze* Krišt. 330

1773 *Male Uhercze* VSO. II, 223

1808 *Malé Uhrovce* VSO. II, 223

1920 *Malé Uherce* VSO. II, 223

TN.: 1895 *Drahozicza* (dol.) KMp. KHr.

1898 *Drahozsna* v. MTT.75

1933 *Drahožica* KMp. VUh.

1938 *Drahožná dol.* ŠMp. 75

1947 *Drahožná dol.* ŠMp. 75

1968 *Drahožská dolina* HN. 4, 275

1968 *Drahožná dolina* HN. 4, 250

1974 *Drahožica* Mp. P. 50

1977 *Drahožica* KS. 12, 559

1978 *Drahožická dol.* VMp. 50

1979 *Drahožická dolina* GN. 10

1983 *Drahožická dol.* TS. 13m

1985 *Drahožická dolina* GNTó.

VKlíž, VUh.

1987 *Drahožická dolina* LTMP. 5

1988 *Drahožická dolina* GNNi. Skýc.

1994 *Drahožická dolina* KS. 11-12, 18

1999 *Drahožická dolina* Tmp. 131

Etym.: V. Šmilauer predpokladal, že názov *Drahožica* vznikol z osobného mena *Drahoš* (< **Dorgъ* k adj. **dragъ* „drahý“; porov. Stan., SJ. II, s. 164; pôvodný zápis z roku 1293 interpretuje ako *Drahoš(ov)ica*; 1932, s. 339, 491; porov. *Drahošský potok*). V. Uhlár (1970 b, s. 106 – 111; 1987, s. 352) vidí pôvod v osobnom mene **Drahožit* a v názve obce *Drahožica* z pôv. **Drahožit-ja* (ves); predpokladá, že obec V. Uherce sa ešte pred príchodom Maďarov v 9. – 10. st. volala **Drahožica* (porov. Top., s. 405). VN. > TN. *Drahožica*. Názov *Drahožický potok* vznikol z terénneho názvu *Drahožica*, apel. *potok*. Názov *Drahožická dolina* vznikol z TN. *Drahožická dolina*. Univerbizáciou zo staršieho terénneho názvu *Drahožná dolina* vznikol vodný názov *Drahožná*, z

neho VN. *Drahožnica*. Názov *Uherecký potok* vznikol z osadného názvu *Uherce* (< etnonymum *Uher*; Var., 1984, s. 162), apel. *potok*.

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 339, 491; Uhlár, 1970 b, s. 106 – 111; Uhlár, 1987, s. 352.

Drahošský potok → Drahožica

Drahožická dolina → Drahožica

Drevenica p. Žitava (→ Nitra), 22 km; pramení na južnom svahu Veľkého Tribeča vo výške okolo 530 m n. m., tečie jv. až juž. smerom cez obec Kostol'any pod Tribečom, ústi na juž. okraji Novej Vsi nad Žitavou vo výške 145 m n. m.; plocha povodia 120 km², 30% pokrývajú listnaté lesy; varianty: *Drevenica* (h. t.) *Potok Drevenica*, **Gýmeškokostoliánsky potok*; ON.: *Kostol'any pod Tribečom*; TN. *Drevenica*.

VMp. 50: 35-43; 45-21

VN.: 1113 *fluvius Dreuenizza*
CDS1. I, Nr. 69

1113 *fluvius Dreuenizza* Šmil., Nr. 353

1229 *rivus Deruenche* CDS1., I, Nr. 358

1229 *rivus Bowenche, Beruenche*
Šmil. 352

1234 *flumen Terenche* CDS1., I, Nr. 437;
Šmil. 352

1274 *rivus Derewnce* Šmil., Nr. 352

1275 *fluv. Druvenche* Var., 1990, 51

1355 *rivulus Dervenche* Šmil., Nr. 356

1864 – 65 *Ghimes-Kosztolányi patak*
Šmil. 347

1890 *Dervencze* Atl

1891 *Dervence patak, Dervencze patak*
KMp. Slep.

1891 *Drevence patak* KMp. Bel.

1891 *Dervencze patak* KMp. VChr.

1891 *Dervencze* KMp. NVes

1892 *Dermencze patak* KMp. MChynd.

1892 *Drevenice patak, Drevenicze patak*
KMp. Never.

1898 *Dervencze patak* MTT.75

1898 *Drevenicza patak, Drevenicza*
Nyit. 1, 11

1903 *Dervencze Bars* 8

1933 *Potok Drevenica* KMp.-od. NVes

1937 *Drevenica* KMp.-od. Never., Slep.

1938 *Drevenica* ŠMp. 75

1947 *Drevenica* KMp.-od. VChr.

1954 *Drevenica* MK.

1959 *Drevenica* (h. t.), *Drevenica* (s. t.,
d. t.) MVP. 100

1965 *Drevenica* HP.

1969 *Drevenica* Rak. 24

1971 *Drevenica* HČ.

1971 *Drevenica (aj Drevnica)* ZMp. 10

1974 *Drevenica* Mp. 500

1975 *Drevenica* SVP. 1

1976 *Drevenica* ZMp. 10

1977 *Drevenica* (s. t., d. t.), *Drevenica*
(h. t.) VMp. 50

1979 *Drevenica (aj Drevenica^x)* GN. 10

1979 *Drevenica* ZMp. 10

1981 *Drevenica* ZMp. 50

1982 *Drevenica* (s. t., d. t.), *Drevenica*
(h. t.) VMp. 50

1983 *Drevenica* TS. 13, 128

1984 *Drevenica* LTMP. 5

1985 *Drevenica* LTMP. 3

1987 *Drevenica* ZMp. 10; KS. 9, 59

1988 *Drevenica* GNNi. Never., NVes,
Slep., Kost., Lad., Bel.

1989 *Drevenica* AMP. 15

1994 *Drevenica* Trub. 139; VP. 50

1995 *Drevenica* LTMP. 137

1996 *Drevenica* MTZ.

1997 *Drevenica* PAS.

1999 *Drevenica* TMP. 155; Le. 10

2000 *Drevenica* HPN. 50

1975 náreč. *Dreveňica* (Krišt. Never.),
Dervence (Krišt. Lad., Never.)

ON.: *Kostol'any pod Tribečom*:

1113 *Costelan* CDS1. I, Nr. 69

1253 *Koztulan* CDS1. II, Nr. 421

1773 *Gymes-Kosztolany* Majt. 138

1786 *Gymesch-Kosztolan* Majt. 138

1808 *Ghimes-Kosztolán,*

1808 *Gemes-Kosztolán,*

1808 *Gymessowské Kostelany* Majt. 138

1863 *Ghimeskosztolán* Majt. 138

1873 – 77 *Ghimeskosztolány* Majt. 138

1882 *Gimeskosztolány* Majt. 138

1888 *Gimeskosztolány* Majt. 138

1892 – 1913 *Ghymeskosztolány*
Majt. 138
1920 *Dýmeš Kostolany* Majt. 138
1927 – 1948 *Gýmešské Kostolany*
Majt. 138
1948 *Kostolany pod Tribečom* Majt. 138
TN.: 1891 *Drevenica* (pole, les)
KMP. Slep.
1892 *Dermencze* KMP. M. Chynd.
1937 *Drevenica* KMP.-od. Slep.
Etym.: Názov *Drevenica* a varianty
Potok Drevenica, *Drevnica* (v slov.-maď.
prostredí *Dervence*) vznikli z apel. *drevo*
(stsl. *drěvo*, psl. **dervo*; Rej., s. 147; v
pôvodnom význame „les“; „potok tečúci
okolo dreva“, „potok tečúci zalesneným
územím“; porov. Šmil., s. 477; Kál., s.
113; Krajč., 1980, s. 219 – 220; HSSJ. I,
s. 311). VN. *Drevenica* > TN. *Drevenica*.
Staršie názory zhrnul V. Šmilauer (1932,
s. 347, 477). Uvedený výklad názvu
pokladal za nesprávny V. Prask, ktorý ho
vykladal deformovaním predpokladaného
tvaru *Trebnica* > *Drevnica* (Šmil., s.
477). Križko rekonštruoval doklad z
roku 1234 ako **Trnča* (< apel. *trň*; Šmil.,
s. 347). V. Šmilauer predpokladá vývin
**Drěvěnica* > maď. *Derevenca* >
Dervence (s. 347). Starší názov *Ghímes-*
Kosztolányi patak vznikol zo staršieho
názvu obce Kostolany pod Tribečom
(*Gýmešské Kostolany*), maď. *patak* <
slov. *potok* a možno ho interpretovať ako
Gýmeškokostoliánsky potok.
Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 347, 477; R. Krajčovič,
1980, s. 219 – 220.

Drevenica → Drevenica

Drgačov jarok Ľ. Osné (→ Žitava →
Nitra), 1,1 km; pramení a ústi sev. od
obce Obyce.
VMp. 50: 35-44
1979 *Drgačov jarok* GN. 10
1980 *Drgačov jarok* VMp. 50
1981 *Drgačov jarok* ZMp. 10
1985 *Drgačov jarok* ZMp. 50
1988 *Drgačov jarok* GNNi. Oby.
1994 *Drgačov jarok* VP. 50

2000 *Drgačov jarok* HPN. 50
Etym.: Názov *Drgačov jarok* vznikol
podľa vlastníctva územia z osobného
mena *Drgač*, apel. *jarok*.

Drieňový potok Ľ. Žitava (→ Nitra), 2
km; pramení vých. od obce Obyce, tečie
záp. smerom, ústi v obci; TN. Drienka;
VN. Drieňová studňa.

VMp. 50: 35-44 (nepomenovaný)

VN.: 1981 *Drieňov potok* ZMp. 10

1989 *Drieňov potok* ZMp. 10

TN.: 1945 *Drenová* (vrch) ŠMp. 75

1947 *Drienka* ŠMp. 75

1980 *Drienka* VMp. 50

1981 *Drienka* ZMp. 10

1984 *Drienka* LTMp. 5

1988 *Drienka* GNNi. Oby.

1989 *Drienka* ZMp. 10

1997 *Drienka* PAS.

1999 *Drienka* Le. 10

VN.: → Drieňová studňa

Etym.: Názov *Drieňový potok* vznikol
podľa porastu v okolí toku (adj. *drieňový*
< apel. *drieň*, *Cornus mas*; apel. *potok*),
príp. podľa TN. *Drienka* z apel. *drienka*
(„plod drieňa“), apel. *potok*.

Drndava Ľ. Drahožica (→ Nitra), 3,4
km; pramení jz. od obce Kolačno, tečie
sv. smerom do vodnej nádrže Kolačno,
ústi v obci. Na VMp. je tento tok
omylom označený ako Kolačniansky
potok. Variant: Kolačniansky potok; ON.
Kolačno; TN. Drndava.

VMp.: 35-42 (tok je chybné označený
ako → Kolačniansky potok)

VN.: 1932 *Drndava* KMP. Kolač.

1978 *Kolačniansky potok* VMp. 50

1982 *Drndava* ZMp. 10

1985 *Drndava* GNTTo. Kolač.

1987 *Drndava* LTMp. 5

1992 *Drndava* ZMp. 10

1999 *Kolačniansky potok* TMp. 131

1975 náreč. *Drndava* Krišt. Kolač.

TN.: 1932 *Drndava* (les, pole) KMP.-od.
Kolač.

1975 náreč. *Drndava* Krišt. Kolač.

Etym.: Názov *Drndava* nie je významovo priezračný, ale súvisí azda so zvukomalebným citoslovcom *drn* > *drndať* (porov. HSSJ. I, s. 314; Kál., s. 115; Rej., s. 144), prípadne vznikol prenesením významu na základe nevýraznosti toku z apel. *drnda* („chudý človek alebo zviera“; SSN. I, s. 392). Názov Kolačniansky potok → Kolačniansky potok.

***Drnov potok** ľ. Jelšový potok (→ Dubnica → Nitra), 1,8 km; pramení a ústi jv. od obce Kovarce, tečie sz. smerom; TN. Drnova skala.

VMp. 50: 35-43 (nepomenovaný)

VN.: 1895 *Drnov patak* KMp. Kov.

TN.: 1895 *Drnova szkala* KMp. Kov.

Etym.: Názov potoka vznikol pravdepodobne podľa vlastníctva lokality z osobného mena *Drn(o)*, príp. podľa charakteru okolitého terénu z apel. *drn* („kus pažite so zemou“; psl. **drnъ*; Mach., s. 96), apel. *potok* (> maď. *patak*). Zo zápisu sa nedá vylúčiť ani to, že názov môže súvisieť s apel. *drieň*, *drienka* (→ vyššie; Drieňový potok).

Drsňa → Dršňa

Dršňa ľ. Nitra, 11,1 km; pramení v pohorí Tribeč južne od vrchu Brloh (599 m), tečie sz. smerom obcou Krnča, ústi vých. od mesta Topoľčany; variant: Krnovec; VN. Krnovec; ON. Krnča.

VMp. 50: 35-41

1246 *aqua drescyna* Šmil., Nr. 3111

1246 *aqua Drescyna* CDSl. II, Nr. 232

1324 *fluvium Drazne* Uh. 1987, 347

1413 *rivulum Dresna* Uh. 1987, 347

1438 *Dirsna pataka* Uh. 1987, 347

1895 *Drsznya* KMp. Práz.

1959 *Dršňa* MVP. 500

1965 *Dršňa* HP.

1971 *Dršňa* HČ.

1977 *Dršňa* VSO. II, 109

1978 *Dršňa* VMp. 50

1979 *Dršňa (Dršňa^x)* GN. 10

1979 *Dršňa* ZMp. 10

1981 *Dršňa, Krnovec* ZMp. 10

1982 *Krnovec* ZMp. 10

1983 *Dršňa* TS. 13, 128; Mp. T.

1985 *Dršňa* GNT. Top., Boš., Krn.

1986 *Dršňa, Krnovec* ZMp. 10

1987 *Dršňa* ZMp. 50; LTMp. 5

1987 *Drsňa, Dršňa*, novšie *Krnovec* Uhl. 1987, 347

1988 *Dršňa* Top. 17; KS. 10, 30

1988 *Drsňa* Top. 393, 400

1989 *Dršňa* SMp. 15

1991 *Dršňa* ZMp. 50

1994 *Dršňa* VP. 50

1995 *Dršňa* LTMp. 137

1996 *Dršňa* MTZ.

1997 *Dršňa* PAS.

2000 *Dršňa* HPN. 50

miest. (Praznovce) *Drsňa* Uhl., 1983, 102

VN.: → Krnovec

ON.: → Krnča

Etym.: V. Šmilauer predpokladá, že názov *Dršňa* vznikol z apel. *drška* („trieska“, psl. **trěska* „ratolest“; Šmil., s. 477; Rej., s. 680), a to podľa množstva naplaveného dreva v ústí potoka. V. Uhlár (1987, 347) so zreteľom na mladšie doklady predpokladá, že názov má základ v koreni *drs-*, a to v súvislosti s komparáciou (opak *liš-*, → *Lišňa*), názov interpretuje podľa vlastnosti vody ako „drsná voda“ (porov. miest. v Praznovciach *Drsňa*). Záznam *Krnovec* (1987) sa môže viazať na miestny úzus (nezistené), → Krnovec je ľavostranným prítokom Dršne.

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 340, 477; V. Uhlár, 1987, s. 347.

Dubnica (1) ľ. Nitra, 6,5 km; pramení sv. od obce Súlovce, tečie sz. smerom, ústi jz. od obce Kovarce; variant: Kalinos; ON. Dubnica (v k. ú. Súlovce).

VMp. 50: 35-43

VN.: 1244 *rivus Dubniche* CDSl. II, Nr. 165

1895 *Dubnicza patak* KMp. Súl.

1898 *Kalinos p.* MTT.75

1938 *Dubnica* ŠMp. 75
 1947 *Dubnica* ŠMp. 75
 1959 *Dubnica* MVP. 100
 1964 *Dubnica* TS. 38m
 1965 *Dubnica* HP.
 1971 *Dubnica* HČ.
 1972 *potok Dubnica* ŠMp. 50
 1977 *Dubnica* VMp. 50
 1979 *Dubnica* GN. 10; ZMp. 10
 1982 *Dubnica* ZMp. 50
 1983 *Dubnica* TS. 13, 208
 1984 *Dubnica* LTMp. 5
 1985 *Dubnica* GNTTo. Kov., Súl.
 1987 *Dubnica* ZMp. 10; LTMp. 5
 1991 *Dubnica* ZMp. 50
 1994 *Dubnica* VP. 50
 1995 *Dubnica* LTMp. 137
 1996 *Dubnica* MTZ.
 1997 *Dubnica* PAS., LTMp. 50
 2000 *Dubnica* HPN. 50
 ON.: *Dubnica* (dnes č. o. Súlovce):
 1244 *terra Dubniche* CDSl. II, Nr. 165
 1261 *Dubnicze* VSO. III, 107
 1318 *Dobnicha* RDSl. II, Nr. 312
 Etym.: Názov *Dubnica* vznikol podľa porastu v okolí toku (adj. *dubný* < apel. *dub*, suf. *-ica*; psl. **dobъ*; bot. dub letný, lat. *Quercus robur*; dub zimný, lat. *Quercus sessilis*); VN. *Dubnica* > ON. *Dubnica* (porov. Uhlár, 1983, s. 100). Názov *Kalinos* nie je významovo priezračný (súvisieť môže vari s apel. *kalina* „rastlina rastúca pri potokoch a močiaroch“, bot. kalina obyčajná, jarabina vtáčia; porov. HSSJ. I, s. 13).
 Lit.: V. Uhlár, 1983, s. 100.

Dubnica (2) p. Čausiansky potok (→ Handlovka → Nitra), 1,1 km; pramení sev. od obce Malá Čausa, tečie juž. smerom, ústi v obci Malá Čausa.
 VMp. 50: 36-13 (nepomenovaný)
 1936 *Dubnica* KMp.-od. MČau.
 Etym.: Názov *Dubnica* vznikol podľa porastu v lokalite (adj. *dubný* < apel. *dub*, suf. *-ica*; „potok tečúci dubovým porastom“).

Dubnický potok → Dubnička (2)

Dubnička (1) ľ. Bebrava (→ Nitra), 11 km; pramení sv. od obce Dubnička, tečie jz. smerom, ústi na sz. okraji mesta Bánovce nad Bebravou; variant: *Dúbrava, Dubnica; ON. Dubnička.
 VMp. 50: 35-23
 VN.: 1232 *rivus Dabra* CDSl. I, Nr. 396; Šmil. Nr. 315
 1898 *Dubnicska patak* MTT.75
 1928 *Dubnička* KMp. BnB.
 1938 – 39 *Dubnička* KMp. HNaš.
 1948 *Dubnička* ŠMp. 75
 1952 *Dubnica* ŠMp. 75
 1953 *Dubnička* Mp. 25
 1954 *Dubnica* MK
 1964 *Dubnička* TS. 39m
 1965 *Dubnička* HP.
 1971 *Dubnička* HČ.
 1974 *Dubnička* ZMp. 50; Mp. P. 50
 1977 *Dubnička* VSO. I, 360
 1978 *Dubnička* VMp. 50
 1979 *Dubnička* GN. 10
 1981 *Dubnička* ZMp. 10
 1982 *Dubnička* ZMp. 10
 1983 *Dubnička* ZMp. 50
 1985 *Dubnička* GNTTo. BnB., HNaš., Prusy, Dubnič., Ži.-Ra.
 1986 *Dubnička* LTMp. 6
 1987 *Dubnička* ZMp. 10
 1988 *Dubnička* AMp. 12; OT. 390
 1994 *Dubnička* VP. 50
 1999 *Dubnička* Tmp. 131
 2000 *Dubnička* HPN. 50
 ON.: Dubnička:
 1389 *Dubnycha* VSO. I, 360
 1481 *Dubnyczka* VSO. I, 360
 Etym.: → vyššie. V. Šmilauer (1932, s. 340) sa domnieva, že záznam z r. 1232 (*rivus Dabra*) treba rekonštruovať ako **Dúbrava*, resp. **Dobrava*, a ten bol v maďarčine adaptovaný (*-ava* > *-va* > *-a*). Názov by označoval riečku pretekajúcu cez les, príp. cez dubový porast (porov. apel. *dúbrava* < psl. **dobrava* „les“; z etymologického hľadiska nejde o dubový les, ale o všeobecné označenie lesa; Mach., s. 92; porov. Rej., s. 141).

Nevylučuje však, že zápis by sa dal šítať aj ako *Dobrá (adj. *dobrǫ). Vylúčiť sa však nedá ani to, že prvý doklad vznikol z apel. základu *dobr-* (*debr-*) < psl. *dǫbrǫ* „roklna, jama“; Ondr., 2002, s. 190) a motivovala ho poloha toku. Prvému výkladu zodpovedá aj názov *Dubnica*; VN. *Dubnica* > ON. *Dubnica* > VN. *Dubnička*.

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 340; V. Uhlár, 1987, s. 354.

Dubnička (2) p. Nitra, 7,2 km; pramení sz. od Dubnice (časť mesta Bojnice), tečie jv. smerom, ústi vých. od mesta Bojnice; ON. *Dubnica*, varianty: *Dubnica*, *Dubnický potok*, **Lipinský potok*; TN. *Lipiny*.

VMp. 50: 35-24

VN.: 1898 *Dubnicza* MTT.75

1911 *Lipini patak* KMp. Boj.

1927 *Dubnický potok* LMŠ., s. 90

1965 *Dubnický potok* HP.

1970 *Dubnička* VMp. 50

1971 *Dubnička* HČ.

1977 *Dubnička* GN. 9

1978 *Dubnička* ZMp. 10

1982 *Dubnička* ZMp. 10

1982 *Dubnička, Dubnický potok* LMŠ., s. 90

1986 *Dubnička* LTMP. 6

1987 *Dubnička* LTMP. 9

1994 *Dubnička* GNPr. Boj.

1997 *Dubnický potok* P. B. 10

1999 *Dubnička* Tmp. 131

ON.: *Dubnica* (č. o. Bojnice):

1244 *terra Dubnice* VSO. I, 177

1773, 1786, 1808 *Dubnicza* Majt. 38

1863 – 1907 *Dubnica* Majt. 38

1913 *Bajmóctölgyes* Majt. 38

1920 – 1960 *Dubnica* Majt. 38

(1960 zlúč. s mestom Bojnice; Majt. 38)

TN.: 1978 *Lipiny* ZMp. 10

1982 *Lipiny* ZMp. 10

1994 *Lipiny* GNPr. Dub.

Etym.: Názov *Dubnička* vznikol onymickou polarizáciou z osadného názvu *Dubnica*; osadný názov vznikol z pôvodného hydronyma *Dubnica*, ktorý

označoval potok tečúci cez dubový porast (adj. *dubný* < apel. *dub*; → vyššie). Názov *Dubnický potok* vznikol z osadného názvu *Dubnica*, apel. *potok* (LMŠ., s. 90). Názov **Lipinský potok* vznikol z terénneho názvu *Lipiny* (*lipina* < apel. *lipa*, lat. *Tilia*), maď. *patak* < slov. *potok*.

Dubový potok dnes neidentifikovaný tok v k. ú. obce Jedľové Kostolany.

VMp. 50: 35-44 (neidentifikovaný)

1892 *Dubovi potok* Krišt. 388

Etym.: Názov potoka motivoval porast v okolí toku (adj. *dubový* < apel. *dub*, apel. *potok*).

*Dúbrava → **Dubnička** (1)

Dudocký potok p. Világoš (→ Host'ovský potok → Žitava → Nitra), 0,8 km; pramení a ústi záp. od obce M. Chyndice; TN. *Dudok*.

VMp. 50: 45-21

VN.: 1979 *Dudocký potok* (*Dudokský potok^x*) GN. 10

1981 *Dudocký potok* ZMp. 50

1982 *Dudocký potok* VMp. 50

1987 *Dudocký potok* ZMp. 10; LTMP. 5

1994 *Dudocký potok* VP. 50

2000 *Dudocký potok* HPN. 50

TN.: 1892 *Dutka* (pole) KMp. MChynd.

1987 *Dudok* ZMp. 10

1988 *Dudok* GNNi. Chynd.

Etym.: Názov *Dudocký potok* vznikol z terénneho názvu *Dudok* (< azda OM. *Dudka*, *Dudok*), apel. *potok*.

Dugocký kanál 2,7 km; začína sa vých. od obce Zemné, spája sa s Komočským kanálom jv. od obce. Odvodňuje povodie Nitry do nadradeného vodného toku (→ Váh).

VMp. 50: 45-41

1979 *Dugocký kanál* (*Dugóczi^x*) GN. 10

1982 *Dúgocký kanál* VMp. 50

1989 *Gugocký kanál* ZMp. 10

1993 *Dugocký kanál* GNNZ. Zem.

Etym.: Názov *Dugocký kanál* nie je významovo priezračný. Záznam *Gugocký kanál* (1989) vyvoláva analógiu s osadným názvom *Gúg*, čo môže byť zapríčinené aj blízkosťou oboch objektov. Ide však pravdepodobne len o chybný zápis (navyše, správne by malo byť *Gúcky kanál*).

Dugovský kanál 5 km; kanál začínajúci sa na sev. okraji obce Komoča, spája sa s Martovským kanálom záp. od obce Nesvady.

VMp. 50: 45-41

1979 *Dugovský kanál* (*Dugóci^x*) GN. 10

1982 *Dugovský kanál* VMp. 50; ZMp. 10

1983 *Dugovský kanál* ZMp. 10

1991 *Dugovský kanál* (*Dugocký kanál^x*) GNKo. Kolá., Nesv.

1993 *Dugovský kanál* (*Dugocký kanál^x*) GNNZ. Kom.

Etym.: Názov *Dugovský kanál* vznikol úpravou staršieho názvu *Dugóci* (< *Dugóc* < **Dugovec*), apel. *kanál*.

Ďurčekovský potok Ľ. Nitrica (→ Nitra), 2,5 km; pramení sz. od obce Valaská Belá, tečie jv. smerom, ústi na záp. okraji obce; ON. Ďurčekovci.

VMp. 50: 35-22 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Ďurčekovský potok* VP. 50

2000 *Ďurčekovský potok* HPN. 50

ON.: 1978 *Ďurčekovci* VMp. 50

1981 samota *Ďurčekovci* GN. 11

1994 samota *Ďurčekovci* GNPr. VBelá.

Etym.: Názov *Ďurčekovský potok* vznikol z názvu samoty *Ďurčekovci* (< OM. *Ďurček* < OM. *Juraj*, hypokor. *Ďurček*), apel. *potok*.

Dvorský kanál 5 km; začína sa vých. od obce Dvory nad Žitavou, na záp. okraji obce sa spája s nepomenovaným kanálom; variant: Dvorský odpad; ON. Dvory nad Žitavou.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1971 *Dvorský kanál* ZMp. 50

1979 *Dvorský kanál* (*Dvorský odpad^x*) GN. 10

1982 *Dvorský kanál* VMp. 50

1993 *Dvorský kanál* GNNZ. DnŽ.

1994 *Dvorský kanál* VP. 50

1999 *Dvorský kanál* NZ. K. 10

2000 *Dvorský kanál* HPN. 50

ON.: Dvory nad Žitavou:

1075 *Villa Hudwordiensium Bissenorum super aguam Sitoua* CDSI. I, Nr. 58

1209 *Oudouort* CDSI. I, Nr. 150

1228 *Wdword, Wduord* CDSI. I, Nr. 337

1229 *Wduord* CDSI. I, Nr. 347

1256 *Vduord* CDSI. II, Nr. 557

1307 *Odword* RDSI. I, Nr. 475;

1307 *Wdword* RDSI. I, Nr. 478

1312 *Odwarth* RDSI. I, Nr. 965

1416 *Nagvdvard* VSO. I, 372

1786 *Udward* VSO. I, 372

Etym.: Názov *Dvorský kanál* vznikol z osadného názvu *Dvory* (dnes Dvory nad Žitavou; apel. *dvor*, pl. *dvory*, psl. **dvorъ*; Kuč. 1982, s. 256 – 257), apel. *kanál*. Variant *Dvorský odpad* vznikol z ON. *Dvory*, apel. *odpad* („odtok“).

Dvorský odpad → Dvorský kanál

Dvorský odpad III. a → Turecký kanál

Dvory-Mikuláš → Mikulášsky kanál

Džindžava → Chyndický potok

E

*Erdej → Trnovský kanál (1)

F

Farský potok Ľ. Dlhý kanál (→ Nitra), 1,7 km; pramení na jv. okraji obce

Sládečkovce, tečie sz. smerom, ústi v obci.

VMp. 50: 45-12

1978 *Farský potok* ZMp. 10

1979 *Farský potok* GN. 10

1981 *Farský potok* VMp. 50

1988 *Farský potok* GNNi. Slád.;

1989 *Farský potok* ZMp. 50

1991 *Farský potok* ZMp. 50

1994 *Farský potok* VP. 50

2000 *Farský potok* HPN. 50

Etym.: Názov *Farský potok* vznikol podľa stavby, okolo ktorej tečie (adj. *farský* < apel. *fara*, apel. *potok*; „potok tečúci popri fare“).

Ferov potok p. Žitavica (→ Žitava → Nitra), 0,8 km; pramení a ústi vých. od obce Jedľové Kostolňany, tečie jv. smerom; TN. Ferovie bok.

VMp. 35-44 (nepomenovaný)

VN.: 1975 náreč. *Ferou potok* Krišt. JKost.

TN.: 1988 *Ferovie bok* (pole) GNNi. JKost.

Etym.: Názov potoka motivovalo vlastníctvo územia, cez ktoré potok tečie; vznikol z OM. *Fero* (demin. k OM. *František*), apel. *potok*.

***Fokér** dnes neidentifikované rameno Nitry v blízkosti obce Bánov.

VMp. 50: [45-23]

1264 *Fukher* Šmil. Nr. 345

Etym.: Názov rekonštruoval V. Šmilauer (1932, s. 343) ako **Fokér* (maď. *fok* „malé koryto, ktoré sa naplňa vodou len počas povodne“, *ér* „rameno“). Šmilauer uvádza aj Jerneyovu rekonštrukciu *Fok-köz* (maď. *fok*, *köz* „stredný“); teda názov by mohol byť motivovaný situovaním ramena medzi korytami Nitry a Starej Nitry a mohli by sme uvažovať o jeho stotožnení s **Hlavným ramenom*.

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 343.

Folyáš → Cabajský potok

Forráž → Teplá

G

Gáčov → Bocegaj

Gajdy Ľ. Pelúsok (→ Žitava → Nitra), 0,7 km; pramení a ústi na jv. okraji obce Martin nad Žitavou, tečie jz. smerom; TN. Gajdy.

VMp. 50: 35-44

VN.: 1979 *Gajdy* GN. 10

1980 *Gajdy* VMp. 50; ZMp. 10

1985 *Gajdy* ZMp. 50

1988 *Gajdy* GNNi. Martin

1994 *Gajdy* VP. 50

TN.: 1862 *Gajdy* Krišt. 375

1988 *Gajdy* (pole) GNNi. Martin

1975 náreč. *Gajdi*, zriedkavo *Gejdi* Krišt. Martin

Etym.: Názov *Gajdy* vznikol podľa terénneho názvu *Gajdy*.

Galanovka p. Trhovištský potok (→ Radošinka → Nitra), 2 km; pramení v obci Tepličky, tečie jv. smerom osadou Jelenová, ústi južne od obce Horné Trhovište; ON. Jelenová. Keďže sa pri štandardizácii hodnotil pravdepodobne ako jeden z pramenných tokov Trhovištského potoka, zo štandardizácie bol názov vypustený (v kartograf. dielach sa uvádza i naďalej).

VMp. 50: 35-34

VN.: 1971 *Galanovka* HČ.

1978 *Galanovka* VMp. 50; ZMp. 10

1979 *Galanovka* GN. 10

1983 *p. Galanovka* Mp. N. 50

1985 *Trhovištský potok* (*Galanovka*^x)

GNTn. DTrh., HTrh.

1986 *Galanovka* TS. 24m

1987 *Galanovka* Mp. 100

1988 *Galanovka* ZMp. 10

1989 *Galanovka* AMp. 15

1991 *Galanovka* ZMp. 50; Mp. 100

1994 *Galanovka* VP. 50

1997 *Galanovka* LTMp. 50

2000 *Galanovka* HPN. 50; GMp. 50

ON.: Jelenová
 (č. o. Dolné Trhovište, prichl. po r. 1902; Majt. 69):
 1156 *villa Jelen* Chal. 231 (neistá identifikácia, porov. Stan. SJ. II, 241)
 1404 *Kylyanvsardya* VSO. I, 339
 1773 *Gelinfalva, Jаланau, Galanowa* Majt. 69
 1786 *Gelengalwa, Jelenau, Gallsocz, Galanowa* Majt. 69
 1808 *Gellényfalwa, Gelenau, Galanowá* Majt. 69
 1863, 1888 – 1902 *Gellénfalu* Majt. 69
 1873 – 1882 *Gelénfalva* Majt. 69
 Etym.: Názov *Galanovka* vznikol z osadného názvu *Galanová* (dnes *Jelenová* < OM. *Kilianus*; Stan. SJ. I, s. 260), apel. *potok*. Názov → *Trhovištský potok* (pôvodne názov nadradeného toku) je štandardizovaným názvom aj pre tento objekt.

Gamota → Hliník-Martovce

Gazdovský kanál 2,5 km; začína sa záp. od obce Palárikovo, spája sa so Žofiným kanálom jz. od obce; TN. Gazdovské lúky.

VMp. 50: 45-23

VN.: 1982 *Gazdovský kan.* VMp. 50

1993 *Gazdovský kanál* GNNZ. Pal.

TN.: 1891 *Réti Gazdasák* (pole)

KMp. Pal.

1979 *Gazdovské lúky* GN. 10

1980 *Gazdoské lúky* VMp. 50

1984 *Gazdovské lúky* ZMp. 10

1989 *Gazdovské lúky* ZMp. 10

1993 *Gazdovské lúky* GNNZ. Pal.

1999 *Gazdovské lúky* NZ. K. 10

Etym.: Názov *Gazdovský kanál* vznikol z terénneho názvu *Gazdovské lúky* (maď. *gazdasák* „gazdovský“, *rét* „lúky“), apel. *kanál*.

Géci → Komočský kanál

*Gegský potôčik → Lándorský kanál

Geňov p. Andač (→ Radošinka → Nitra), 3,5 km; pramení jv. od obce Rišňovce, tečie sv. smerom, ústi záp. od obce Alekšince; variant: Geňov potok; ON. Geňov, TN. Geňov.

VMp. 50: 35-34

VN.: 1971 *Geňov* HČ.

1978 *Geňov potok* ZMp. 10

1978 *Geňov* VMp. 50

1979 *Geňov* GN. 10

1987 *Geňov p.* Mp. 100

1988 *Geňov (Geňov potok^x)* GNNi. Ale., Riš.

1988 *Geňov potok* ZMp. 10

1989 *Geňov* AMp. 15

1991 *Geňov potok* ZMp. 50; Mp. 100

1994 *Geňov potok* VP. 50

1997 *Geňov* LTMp. 50

2000 *Geňov* HPN. 50

ON.: Geňov (zan. samota; Rišňovce):

1938 *Geňov* ŠMp. 75

1947 *Geňov* ŠMp. 75

1964 *Geňov* TS. 38m

1978 *Geňov* ZMp. 10

1981 zaniknutá samota *Geňov* GN. 11

TN.: 1988 *Geňov* (les) ZMp. 10; GNNi. Riš.

1997 *Geňov* LTMp. 50

Etym.: Názov *Geňov* vznikol podľa osadného názvu *Geňov* (< OM. *Eugen*, hypokor. *Geňo*, porov. SSJ. VI, s. 133). Názov *Geňov potok* → vyššie, apel. *potok*.

Geňov potok → Geňov

Gepnárov potok → Kamenský potok

Geradza → Brodziansky potok

Geréb ér → Martovský kanál (1)

Góca → Bocegaj

Gočalov potok → Pažitský potok (2)

*Gubaj → Breštácky kanál

Gúcky kanál 3 km; začína sa sv. od obce Zemné, spája sa sv. od obce s Palárikovským kanálom; variant: Gúgsky; ON. Gúg.

VMp. 50: 45-23

VN.: 1979 *Gúcky kanál (Gúgsky^x)* GN. 10

1982 *Gúcky kanál* VMp. 50

1981 *Gúcky kanál* ZMp. 10

1989 *Gúcky kanál* ZMp. 10

1993 *Gúcky kanál* GNNZ. Zemné

1994 *Gúcky kanál* VP. 50

2000 *Gúcky kanál* HPN. 50

ON.: Gúg (č. o. Zemné):

1214 *Gug* CDSl. I, Nr. 188

1217 *Gug* CDSl. I, Nr. 211

1247 *Gueg* CDSl. II, Nr. 262

1312 *Guug* RDSl. I, Nr. 969, 970

1571 – 73 *Gugh, Gwgh* Ur. I, 280, 329

1978 *Gúg* VSO. III, 349

Etym.: Názov *Gúcky kanál* a variant *Gúgsky* vznikli z osadného názvu *Gúg* (J. Stanislav nevyučuje, že pôv. tvar osadného názvu bol **Gyugy* < slov. *Ďědž* „ded, dedo“; Stan. SJ. I, s. 199), apel. *kanál*.

Gúgsky → Gúcky kanál

Gýmeš → Jelenský potok

*Gýmeškokostolienský potok → Drevenica

Gýmešský potok → Jelenský potok

H

Habrovec → Vracovský potok

Hajlášsky kanál 2,6 km; začína sa a končí sa sev. od mesta Komárno, kde sa spája so Zámockým kanálom; variant: *Lándor-Hajlás; ON. Lándor.

VMp. 50: 45-43

VN.: 1979 *Hajlášsky kanál*

(*Lándor-Hajlás^x*) GN. 10

1982 *Hajlášsky kanál* VMp. 50; ZMp. 10

1991 *Hajlášsky kanál* GNKo. Komá.

1992 *Hajlášsky kanál* ZMp. 10

ON.: Lándor: → Lándorský kanál

Etym.: Názov *Hajlášsky kanál* vznikol z terénneho alebo osadného názvu *Hajlás* (maď. apel. *hajlás* „okľuka“, „ohyb“), apel. *kanál*. Názov **Lándor-Hajlás* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadného názvu *Lándor* a v uvedených prameňoch nedoloženého TN. alebo ON. *Hajlás*.

Haláčovka p. Bebrava (→ Nitra), 12,1 km; pramení sz. od obce Cimenná, tečie jv. smerom cez obec Haláčovce, ústi jv. od obce Pečeňany; ON. Haláčovce.

VMp. 50: 35-23

VN.: 1930 *Halačovka* KMp. Peč.

1959 *Haláčovka* MVP. 100

1965 *Halačovka* HP.

1971 *Haláčovka* HČ.

1977 *Halačovka* VSO. I, 400; II, 400;

1977 *Halašovka* VSO. I, 269

1978 *Haláčovka* VMp. 50

1979 *Haláčovka* GN. 10

1982 *Haláčovka* ZMp. 10

1985 *Haláčovka* GNTTo. Cim., Hal., Peč., Čuk., HDrž.; TS. 19m; LTMp. 3

1986 *Haláčovka* TS. 24m

1987 *Haláčovka* ZMp. 10

1994 *Haláčovka* VP. 50

1996 *Haláčovka* MTZ.

1997 *Haláčovka* PAS.

2000 *Haláčovka* HPN. 50

ON.: Haláčovce:

1407 *Halach* VSO. I, 400

1467 *Halacz* VSO. I, 400

Etym.: Názov *Haláčovka* vznikol z osadného názvu *Haláčovce* (< OM. *Haláč*; Top., s. 390).

Lit.: V. Uhlár, 1983, s. 101.

Handlová → Handlovský potok

Handlovka ľ. Nitra, 34,5 km; pramení na vých. svahoch Vtáčnika jz. od mesta Handlová vo výške okolo 770 m n. m., tečie sev. smerom cez obec Ráztočno, záp. smerom po mesto Prievidza, ústi

- záp. od obce Koš vo výške 245 m n. m.; plocha povodia: 178 km², lesnatosť: 40%. Priemerný prietok v Handlovej (38 km²) je za obdobie 1931 – 1960 0,58 m³·s⁻¹, max. 12,9 m³·s⁻¹, min. 0,05 m³·s⁻¹; v minulosti značne znečistená (ES. II, 224); varianty: Handlová, Handlovský potok, Prievidza.; ON. 1. Handlová, 2. Prievidza.
VMp. 50: 35-24; 36-13
VN.: 1376 *Preuga* Han. 16
1383 *circum flumen Preuge* Uhl., 1983, 100
1716 *fluvio Prevge* LMS. 107
1742 *fluvius Privicza* Not. 443
1862 *Handlová* Št.-Kor. 33
1898 *Handlova patak* MTT.75
1898 *Handlova-patak, Handlovka-patak* Nyit. 11, 122, 129, 132
1909 *Handlovka, Handlovka patak* KMp. Prievidza.
1909 *Handlovka patak* KMp. Koš
1910 *Handlovka patak* KMp. Jal., Ráz., Chren., Brus., Opat.
1911 *Handlovka patak* KMp. Boj., VČau., Han.
1912 *Handlovka patak* KMp. Lip.
1921 *Handlovka* KMp.-od. Han.
1924 *Handlovka* KMp.-od. VČau.
1925 *Handlovka* KMp.-od. Ráz., Jal.
1935 *Handlovka* KMp.-od. Chren.
1945 *Handlová* ŠMp. 75
1952 *Handlovka* ŠMp. 75
1954 *Handlovka* MK.
1959 *Handlovka* CMp.; TMp. 75
1962 *Handlovka* HN. 1, 136
1965 *Handlovka* HP.
1966 *Handlovka* TS. 42, 14; KS. 6, 213
1968 *Prievidza (Handlovka)* HN. 4, 101
1971 *Handlovka* HČ.; DP. 16
1971 *Handlovka (Handlovský potok)* DP. 15
1972 *Handlovka* Mp. Z. 50
1973 *Handlovka* ZMp. 50
1974 *Handlovka* Mp. P. 50; Mp. 500
1975 *Handlovka* ZMp. 50; SVP. 1
1976 *Handlovka* Han. 7; HN. 7, 202
1977 *Handlovka* GN. 9; VSO. I, 402
1978 *Handlovka* VMp. 50; VSO. III, 237
1980 *Handlovka* HN. 9, 32
1981 *Handlovka* VMp. 50; KS. 5, 7
1982 *Handlovka* ZMp. 10
1984 *Handlovka* HN. 11, 9
1985 *Handlovka* TS. 19, 261; ZMp. 50
1986 *Handlovka* TS. 24, 171; KS. 7, 13
1987 *Handlovka* LTMp. 9
1988 *Handlovka* AMp. 12
1989 *Handlovka* ZMp. 10; TS. 35, 20
1991 *Handlovka* ZMp. 10
1994 *Handlovka* GNPr. Prievidza., Han., Ch.-B., Koš, Lip., Opat., Ráz., VČau.
1996 *Handlová* MTZ.
1997 *Handlovka* PAS.
1999 *Handlovka* TMp. 131
2000 *Handlovka* HPN. 50
ON.: 1. Handlová:
1367 *Crykershaw* VSO. I, 402
1430 *Henellehota* VSO. I, 402
1571 *Handlowa* VSO. I, 402
2. Prievidza:
1113 *v. Preuigan* CDSl. I, Nr. 69
1289 *Preuge* VSO. II, 456
1308 *Preuge* RDSl. I, Nr. 547
1323 *Preuge* RDSl. II, Nr. 921
1352 *Preugia* VSO. II, 456
1383 *Prewge, Prewga, Preudyl* VSO. II, 456
1388 *Priwidya* VSO. II, 456
1773 *Privicza* VSO. II, 456
1786 *Prewicza* VSO. II, 456
1920 *Prievidza* VSO. II, 456
Etym.: Názov *Handlovka* vznikol z osadného názvu *Handlová* a pomenúva rieku tečúcu cez mesto Handlová. Variant *Handlová* motivovalo ON. *Handlová* (< OM. *Heinrich*, hypokor. *Hennel, Hendl, Händl*; LMS., s. 100; V. Uhlár uvádza meno lokátora *Hendrich (Heyndl) Kryker*; 1983, s. 100). Názov *Handlovský potok* vznikol z ON. *Handlová*, apel. *potok*. Názov *Prievidza* motivoval osadný názov *Prievidza* (< OM. *Prěvid*, LMS., s. 146; príp. z apel. *prěvidza* < psl. **prěvidja* „priesek lesom“; Kraj., 1983, s. 52). Podľa V. Uhlára sa názov *Prievidza* prestal

používať koncom 18. storočia (Uhlár, 1983, s. 100).

Lit.: Lutterer, I.–Majtán, M.–Šrámek, R., 1982, s. 100; V. Uhlár, 1983, 100.

Handlovský potok → Handlovka

Hantó-Gúta I. → Hantovský kanál

Hantovský kanál 5 km; začína sa vých. od mesta Kolárovo, spája sa s Divým kanálom záp. od obce Nesvady; variant: Hantó-Gúta I.; ON. Kolárovo.

VMp. 50: 45-41

1979 *Hantovský kanál (Hantó-Gúta I.^x)* GN. 10

1982 *Hantovský kanál* VMp. 50

1983 *Hantovský kanál* ZMp. 10

1991 *Hantovský kanál* GNKo. Kolá., Nesv.

1992 *Hantovský kanál* ZMp. 10

1994 *Hantovský kanál* VP. 50

2000 *Hantovský kanál* HPN. 50

ON.: Kolárovo: → Kolárovský kanál

Etym.: Názov *Hantovský kanál* vznikol z ON. *Hantó* (slvk. *Hantov*), apel. *kanál*. Názov *Hantó-Gúta I.* vznikol na základe vymedzenia smerovania kanálu z ON. *Hantó* (slvk. *Hantov*) a staršieho názvu mesta Kolárovo (*Gúta* < pravdepodobne z OM. nemeckého pôvodu; LMS., s. 151) a číselného odlišenia znakom *I.*

Haranča 1,7 km; kanál začínajúci sa na vých. okraji obce Nitrianske Hrnčiarovce, spája sa s Hrnčiarovským kanálom juž. od obce; TN. 1. Haranča; 2. Haranč.

VMp. 50: 45-21

VN.: 1979 *Haranča* GN. 10; Nit. 137

1981 *Haranča* ZMp. 50

1982 *Haranča* VMp. 50

1984 *Haranča* LTMp. 5

1987 *Haranča* CHKO. 50; LTMp. 5

TN.: 1. 1988 *Haranča* (les) GNNi. Phor.

2. 2. pol. 14. st. *Greczen* Stan. SJ. II, 206

1918 *Nagy Harancse* Stan. SJ. II, 206

1928 *Vel. Haranč* Stan. SJ. II, 206

1979 *Haranč* (vrch; 476 m) GN. 10

1982 *Haranč* VMp. 50

1988 *Haranč (Haranča^x)* GNNi. Nitra

Etym.: Názov Haranča vznikol podľa terénneho názvu *Haranča* (J. Stanislav odvodzuje TN. *Haranč* od apel. *grič* „vrch“ a predpokladal vývin **Gričen* > **Hričen* > maď. **Hiricsen* > **Herecsen* > *Herencs*; Stan. SJ. II, s. 206, 183).

Hasniansky potok → Chosniansky potok

Hastrgáň Ľ. Branovský potok (→ Žitava → Nitra), 1,5 km; pramení sv. od obce Čechy, tečie jz. smerom, ústi sa sev. okraji obce; ON. 1. Dolný Hastrgáň, 2. Horný Hastrgáň.

VMp. 50: 45-24

VN.: 1979 *Hastrgáň* GN. 10

1981 *Hastrgáň* VMp. 50

1983 *Hastrgáň* ZMp. 10

1993 *Hastrgáň* GNNZ. Čechy

ON.: Dolný Hastrgáň (samota; Čechy):

1890 *Hasztergán* KMp. Čechy

1930 *Dol. Hastrgán* Mp. 25

1959 *Dol. Hastrgáň* CMp.

1977 *Hastrgáň* VSO. I, 284

1981 *Dol. Hastrgáň* VMp. 50

1983 *Hastrgáň* ZMp. 10

1993 *Dolný Hastrgáň* GNNZ. Čechy

2. Horný Hastrgáň (samota; Čechy):

1890 *Hasztergán* KMp. Čechy

1930 *Hor. Hastrgán* Mp. 25

1959 *Hor. Hastrgáň* CMp.

1977 *Hastrgáň* VSO. I, 284

1981 *Hor. Hastrgáň* VMp. 50

1993 *Horný Hastrgáň* GNNZ. Čechy

Etym.: Názov *Hastrgáň* vznikol podľa názvu samoty *Hastrgáň*.

Hať → Čereniansky potok

Havránkovský potok p. Machnáč (→ Bebrava → Nitra) 3 km; pramení juž. od obce Omšenie v Havránkovej doline, tečie záp. smerom, ústi jz. od obce; TN. Havránkova dolina.

VMp. 50: 35-21 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Havránkovský potok* VP. 50
2000 *Havránkovský potok* HPN. 50
TN.: 1979 *Havránkova dolina* (dolina)
GN. 10
1991 *Havránkova dolina* GNTr. Omš.
Etym.: Názov *Havránkovský potok*
vznikol z terénneho názvu *Havránkova
dolina* (< OM. *Havránok*, *Havráneek*,
apel. *dolina*), apel. *potok*.

***Hepešský potok** p. *Štôľňový potok (→
Chvojnica → Nitra), 1 km; pramení a ústi
záp. od obce Malinová, tečie vých.
smerom; TN. *Hepeš.
VMp. 50: 35-22 (nepomenovaný)
VN.: 1912 *Hepesch potok* KMp. Mali.
1935 *Hépes patak* KMp.-od. Mali.
TN.: 1912 *Hepesch* (polia) KMp. Mali.
1935 *Hépes* KMp. Mali.
Etym.: Názov **Hepešský potok* vznikol z
terénneho názvu **Hepeš* (etymológia nie
je jasná), apel. *potok* (> maď. *patak*).

Hlavina → Hlavinka

Hlavinka Ľ. Radošinka (→ Nitra), 16,2
km; pramení na jv. svahoch Považského
Inovca vo výške okolo 550 m n. m., tečie
juž. smerom cez obec Krtovce, ústi juž.
od obce M. Ripňany vo výške 157 m n.
m.; plocha povodia: 43 km², lesnatosť:
10% (ES. II, 261); variant: Hlavina, TN.
Hlavina.
VMp. 50: 35-34; 41; 43
VN.: 1898 *Hlavina patak* MTT.75
1904 *Hlavina patak* KMp. Voz.
1937 *Hlavinka* ŠMp. 75
1938 *Hlavinka* ŠMp. 75
1945 *Hlavinka* ŠMp. 75
1947 *Hlavinka* ŠMp. 75
1958 – 59 *Hlavinka* MVP. 100
1964 *Hlavinka* TS. 38m
1965 *Hlavinka* HP.
1971 *Hlavinka* HČ.
1974 *Hlavinka* MP. 500
1975 *Hlavinka* SVP. 1
1977 *Hlavinka* VSO. I, 398; VSO. II, 112
1978 *Hlavinka* VMp. 50; VSO. III, 281

1979 *Hlavinka* HP.
1981 *Hlavinka* ZMp. 10; ZMp. 50
1983 *Hlavinka* Mp. T.; Mp. N. 50
1985 *Hlavinka* VMp. 50; GNTó. Obs.,
Voz., VRip., Luž., MRip., Liv.,
Krt.
1986 *Hlavinka* ZMp. 10; TS. 24, 19
1987 *Hlavinka* ZMp. 10; Mp. 100
1988 *Hlavinka* ZMp. 10; OT 41
1989 *Hlavinka* AMp. 15
1991 *Hlavinka* ZMp. 50; Mp. 100
1994 *Hlavinka* VP. 50
1996 *Hlavinka* MTZ.
1997 *Hlavinka* PAS., LTMp. 50
2000 *Hlavinka* HPN. 50
TN.: 1979 *Hlavina* (les) GN. 10
1981 *Hlavina* ZMp. 10
1985 *Hlavinka* GNTó. Voz.
1986 *Hlavina* ZMp. 10
Etym.: Starší názov *Hlavina* vznikol
podľa terénneho názvu *Hlavina*
(„vyvýšenina zaobleného tvaru, kopec“;
porov. Cuř., s. 131). Názov *Hlavinka*
vznikol z terénneho názvu *Hlavina*
demin. sufixom *-ka*.

***Hlavné rameno** 9 km dlhé rameno
Nitry, ktoré sa odpájalo na vých. okraji
obce Branč zo Starej Nitry a na záp.
okraji obce Černík sa spájalo s riekou
Nitrou; dnes nejestvuje.
VMp. 50: [45-21; 23]
1891 *Vezér, Vecz ér, Vöcze, Vöcze ér*
KMp. Br., Vno., Komj., Čern.
Etym.: Vychádzajúc z viacerých
grafických podôb možno predpokladať,
že názov možno interpretovať ako
**Hlavné rameno* (maď. *vez* „hlavný,
vedúci“, *ér* „potôčik, rameno“; porov.
apel. *vezér* „vodca“ < tur. *vezír* „vysoký
turecký hodnostár“; SESJČ, s. 506).

hlavný Andovský odpad → Andovský
kanál

Hlavný odpad → Trnovský kanál

hlavný vnútorný odpad č. 3 → Lándorský kanál

hlavný vnútorný odpad č. 4 → Patinský kanál

Hlboká (1) Ľ. Chvojnica (→ Nitra), 4 km; pramení a ústi sz. od obce Malinová v Hlbokej doline, tečie jv. smerom; TN. Hlboká dolina.

VMp. 50: 35-22

VN.: 1965 *Hlboká* HP.

1966 *Hlboká* TS. 42m

1971 *Hlboká* HČ.

1978 *Hlboká* VMp. 50

1983 *Hlboká* ZMp. 10

1991 *Hlboká* ZMp. 10

1994 *Hlboká* VP. 50

2000 *Hlboká* HPN. 50

TN.: 1978 *Hlboká dolina* VMp. 50

1977 *Hlboká dolina* GN. 9

1983 *Hlboká dolina* ZMp. 10

1991 *Hlboká dolina* ZMp. 10

1994 *Hlboká dolina* GNPr. Mali.

Etym.: Názov *Hlboká* vznikol univerbizáciou z terénneho názvu *Hlboká dolina* (adj. *hlboký*, psl. **globokъ*, apel. *dolina*), príp. z názvu *Hlboká* [voda] podľa hĺbky koryta.

Hlboká (2) → Hostiansky potok

Hlboké p. Rakovec (→ Ťapkov potok → Cigliansky kanál → Lehotský potok → Nitra), 2,8 km; pramení sv. od obce Lehota pod Vtáčnikom, tečie sz. smerom, ústi jv. od obce Koš; TN. Hlboké.

VMp. 50: 35-24

VN.: 1972 *Hlboké* Mp. Z. 50

1977 *Hlboké* GN. 9

1978 *Hlboké* VMp. 50

1982 *Hlboké* ZMp. 10

1983 *Hlboké* ZMp. 50

1986 *Hlboké* LTMP. 6

1987 *Hlboké* LTMP. 9

1991 *Hlboké* ZMp. 10

1994 *Hlboké* GNPr. LpV., Koš

1999 *Hlboké* Tmp. 131

TN.: 1994 *Hlboké* (lúka, les) GNPr. LpV. Etym.: Názov *Hlboké* vznikol podľa terénneho názvu *Hlboké* (adj. *hlboký*), príp. ho motivovala hĺbka koryta potoka.

Hlboký potok (1) p. Kravská (→ Nitra), 4,2 km; pramení vých. od obce Tužina, tečie jv. smerom, ústi vých. od mesta Nitrianske Pravno pri samote Bôrik; TN. Hlboká dolina.

VMp. 50: 35-22 (nepomenovaný)

VN.: 1991 *Hlboký potok* ZMp. 10

1994 *Hlboký potok* VP. 50

2000 *Hlboký potok* HPN. 50

TN.: 1978 *Hlboká dolina* VMp. 50

1991 *Hlboká dolina* ZMp. 10

1994 *Hlboká dolina* GNPr. Tuž.

Etym.: Názov *Hlboký potok* vznikol podľa hĺbky koryta (adj. *hlboký*, apel. *potok*), príp. podľa terénneho názvu *Hlboká dolina* (→ vyššie).

Hlboký potok (2) p. Bystrica (→ Nitrica → Nitra, 1,8 km; pramení a ústi sz. od obce Rudnianska Lehota, tečie vých. smerom.

VMp.: 35-24 (nepomenovaný)

1913 *Mély patak* KMp. RLeh.

1928 *Hlboký potok* KMp.-od. RLeh.

Etym.: → vyššie; (maď. *mély* „hlboký“, *patak* „potok“).

Hlboký potok (3) Ľ. Osliansky potok (→ Nitra), 2,5 km; pramení a ústi jv. od obce Horná Ves, tečie sz. smerom; variant: Lomský potok, TN. 1. Lom, 2. Lomská dolina.

VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)

VN.: 1933 *Hlboký potok* KMp.-od. Hves

1975 náreč. *Luomský potok* Krišt. Hves

TN.: 1. 1975 náreč. *Luom* (les, pasienok) Krišt. Hves

1994 *Lomy* (*Lómy*) (rekr. stred.) GNPr. Hves

2. 1994 *Lomská dolina* (dol.) GNPr. Hves

Etym.: *Hlboký potok* → vyššie. Názov *Lomský potok* motivoval názov lesa *Lom*

(1. „les s vyvrátenými stromami“, 2. „miesto na povrchové dobývanie kameňa“), cez ktorý potok tečie.

Hlinický kanál 2 km; spája nepomenovaný kanál so Senným kanálom jv. od obce Vrbová nad Váhom; variant: Szénástúr; ON. Hliník, TN. Hliník.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1979 *Hlinický kanál* (*Szénástúr^x*)

GN. 10

1982 *Hlinický kanál* VMp. 50

1991 *Hlinický kanál* (*Hlinický kanál^x*)

GNKo. Komá., VnV.

1992 *Hlinický kanál* ZMp. 10

ON.: Hliník (č. o. Vrbová nad Váhom):

1938 *dv. Hliníky* ŠMp. 75

1952 *dv. Hliníky* (*Agyagos ps.*) Mp. 25

1959 *Hliník* CMp.

1978 *Hliník* VSO. III, 286

TN.: 1983 *Hliník* (pole) ZMp. 10

VN.: → Senný kanál

1991 *Hliník* GNKo. VnV., Komá.

Etym.: Názov *Hlinický kanál* vznikol z osadného názvu *Hliník* (< apel. *hlina* < psl. **glina*; Udolph, 1979, s. 111 – 125), apel. *kanál*. Starší názov *Szénástúr* (maď. *szénás* „senný“, *túr* „hrabať“; „lokalita, kde sa získava seno) súvisí s VN. *Senný kanál*, s ktorým sa spája.

Hliník-Martovce 1,5 km; kanál spájajúci Lándorský kanál s riekou Nitrou záp. od obce Martovce; varianty: Gamota, Martovce spojovací; ON. 1. Hliník, 2. Martovce, TN. Gamota.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1889 *Gamota ér* KMp. Hur.

1979 *Hliník-Martovce* (*Martovce spoj.^x*)

GN. 10

1980 *Hliník-Martovce* VMp. 50

1983 *Hliník-Martovce* ZMp. 10

1991 *Hliník-Martovce* GNKo. Mart.

1992 *Hliník-Martovce* ZMp. 10

1994 *Hliník-Martovce* VP. 50

2000 *Hliník-Martovce* HPN. 50

ON.: 1. Hliník: → Hlinický kanál

2. Martovce:

1438 *Marthos* VSO. II, 240

1786 *Martosch* VSO. II, 240

1927 *Martoš* VSO. II, 240

1948 *Martovce* VSO. II, 240

TN.: 1889 *Gamota* (pole, močiar)

KMp. Hur.

Etym.: Názov *Hliník-Martovce* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov *Hliník* (→ vyššie; Hlinický kanál), *Martovce* (< OM. **Martiš* < OM. *Martin*; Stan. SJ. II, s. 336). Názov *Martovce spojovací* je umelý názov, vznikol z ON. *Martovce* a prístavkovej konštrukcie *spojovací* [kanál]; „kanál spájajúci Lándorský kanál s riekou Nitra“. Starší názov *Gamota ér* pravdepodobne vznikol z psl. apel. **gamъ* („šum, krik“), verbum **gaměti*/**gamiti* („šumieť, kričať“; ESSJ. VI, s. 98), maď. *ér* „potôčik“ („šumiaci potôčik“).

Hlinky Ľ. Moštenica (→ Nitra), 6 km; pramení jv. od mesta Prievidza v lokalite Hlinky, tečie sz. smerom, ústi na juž. okraji mesta Prievidza; TN. Hlinky.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Hlinky* VP. 50

2000 *Hlinky* HPN. 50

TN.: 1978 *Hlinky* (les) VMp. 50

1994 *Hlinky* GNPr. Prievidza; VP. 50

Etym.: Názov *Hlinky* vznikol podľa terénneho názvu *Hlinky* (< apel. *hlina* < psl. **glina*; Udolph, 1979, s. 111 – 125).

Lit.: J. Udolph, 1979, s. 111 – 125.

Hlomná → Hlomniansky potok

Hlomná dolina → Hlomniansky potok

Hlomniansky potok p. Vyčoma (→ Nitra), 4 km; pramení vých. od obce Veľký Klíž, tečie jz. smerom, ústi juž. od obce V. Klíž; varianty: Hlomná dolina, Hlomná; TN. Hlomné.

VMp. 50: 35-42

VN.: 1965 *Hlomná dolina* HP.

- 1971 *Hlomná dolina* HČ.
 1978 *Hlomná* VMp. 50
 1982 *Hlomniansky potok* ZMp. 10
 1985 *Hlomniansky potok* GNTTo. KHR., Klíž
 1992 *Hlomniansky potok* ZMp. 10
 1994 *Hlomniansky potok* VP. 50
 2000 *Hlomniansky potok* HPN. 50
 TN.: 1898 *Hlomna völgy* (dol.) MTT.75
 1977 *Hlomná* KS. 12, 559
 1978 *Hlomné* VMp. 50
 1979 *Hlomné* (*Hlomná dolina*^x) GN. 10
 1982 *Hlomné* ZMp. 10
 1983 *Hlomné* TS. 13m
 1988 *Hlomné* GNTTo. Klíž
 1992 *Hlomné* ZMp. 10
 1995 *Hlomné* LTMp. 137
 2000 *Hlomné* HPN. 50
 Etym.: Názov *Hlomniansky potok* vznikol z terénneho názvu *Hlomné* (azda z apel. *hlom*, *hlomoz* z psl. apel. základu **glom-* „lomoz, prenikavý zvuk“; porov. Kál., s. 170; Mach., s. 131 – 132; ESSJ, s. 137). Z terénneho názvu *Hlomná dolina* vznikol VN. *Hlomná dolina*, univerbizáciou *Hlomná*; vylúčiť sa však nedá, že prvotný bol práve vodný názov (nemožno presne určiť, či názov motivoval zvuk vody alebo vetra).
- Hodislavy** p. Omastiná (→ Radiša → Bebrava → Nitra), 1,4 km; pramení a ústi sv. od obce Žitná-Radiša, tečie juž. smerom; TN. Hodislavy.
 VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)
 VN.: 1939 *Hodislavy* KMp.-od. Žitná
 TN.: 1939 *Hodislavy* (pole) KMp.-od. Žitná
 1982 *Hodislavy* ZMp. 10
 1985 *Hodislavy* GNTTo. Ži.-Ra.
 1990 *Hodislavy* ZMp. 10
 Etym.: Názov *Hodislavy* vznikol podľa terénneho názvu *Hodislavy* (ten z OM. *Hodislav*, fem. *Hodislava*; OM. je doložené už v Cividalskom evanjeliári; porov. Stanislav, 1947, s. 77).
- Hontiansky potok → Hostiansky potok
- Horná Rakytová → Košiarny potok
- Horné Križovany → Hornokrižoviansky kanál
- Hornejský potok → Osliansky potok
- Hornejší potok → Osliansky potok
- Hornický potok → Osliansky potok
- Hornokrižoviansky kanál** 4,4 km; začína sa juž. od obce Tvrdošovce, spája Komočský kanál s Dlhým kanálom; variant: Horné Križovany; ON. Horné Križovany. Odvodňuje povodie Nitry do nadradeného vodného toku (→ Váh).
 VMp. 50: 45-23
 VN.: 1979 *Hornokrižoviansky kanál* (*Horné Križovany*^x) GN. 10
 1982 *Hornokrižoviansky kanál* VMp. 50
 1984 *Hornokrižoviansky kanál* ZMp. 10
 1991 *Hornokrižoviansky kanál* ZMp. 50
 1993 *Hornokrižoviansky kanál* GNNZ. Pal., Tvrdoš.
 1994 *Hornokrižoviansky kanál* VP. 50
 2000 *Hornokrižoviansky kanál* HPN. 50
 ON.: Horné Križovany (zaniknutá samota; Palárikovo):
 1424 *Kerezthur* VSO. II, 366
 1808 *Keresztur* VSO. II, 366
 1891 *Felső-Keresztur puszta* KMp. Pal.
 1952 *Hor. Križovany* ŠMp. 75
 1959 *Horné Križovany* CMp.
 1981 hosp. JRD *Horné Križovany* GN. 11
 1991 zaniknutá samota *Horné Križovany* GNNZ. Pal.
 TN.: 1938 *Horný Kerestúr* (pole) ŠMp. 75
 1977 *Horný Kerestúr* VSO. II, 366
 1984 *Horné Križovany* ZMp. 10
 1993 *Horné Križovany* GNNZ. Pal.
 Etym.: Názov *Hornokrižoviansky kanál* vznikol z názvu samoty *Horné Križovany*, apel. *kanál*. Variant *Horné*

Križovany vznikol podľa názvu samoty *Horné Križovany*.

Hornoostrovný kanál 1,4 km; spája Dolnoostrovný kanál s Martovským kanálom jz. od obce Imeľ; variant: Horný Ostrov; TN. Ostrov.

VMp. 50: 45-41

1979 *Hornoostrovný kanál (Horný Ostrov^x)*
GN. 10

1982 *Hornoostrovný kanál* VMp. 50

1983 *Hornoostrovný kanál* ZMp. 10

1991 *Hornoostrovný kanál* GNKo. Im.

1992 *Hornoostrovný kanál* ZMp. 10

1994 *Hornoostrovný kanál* VP. 50

2000 *Hornoostrovný kanál* HPN. 50

TN.: → Dolnoostrovný kanál

Etym.: Názov *Hornoostrovný kanál* vznikol z TN. *Ostrov* (TN. *Horný Ostrov* nie je v uvedených prameňoch doložený), apel. *kanál*. Názov *Horný Ostrov* vznikol z TN. *Ostrov*; bližšie určenie prívlastkom vari súvisí s vymedzením smeru kanála (porov. → Dolnoostrovný kanál).

Hornoveský potok → Osliansky potok

Horný Ostrov → Hornoostrovný kanál

Hostianka → Hostiansky potok

Hostiansky potok p. Žitava (→ Nitra), 25,3 km; pramení na juž. svahoch pohoria Tribeč sz. od obce Malá Lehota vo výške okolo 620 m n. m., tečie jz. smerom cez Hlbokú dolinu a cez obec Hostie, ústi na juž. okraji mesta Zlaté Moravce vo výške 160 m n. m.; z celkovej plochy povodia 119 km² je 60% pokrytých lesom (ES. II, 312). V minulosti zlatonosný potok. Varianty: Hostianka, Zlatno, Zlatný potok, Zlatňanka, Leveš, Leveška, Levešský potok, Hlboká, Žitavka, Hontiansky potok; ON. Hostie; TN. 1. Hlboká dolina, 2. Zlatno; VN. 1. Leveš, 2. Žitava. VMp. 50: 35-42; 44

VN.: 1892 *Zlatni patak* (h. t.) KMp. JKost.

1890 *Hlboka* Atl.

1892 *Leves patak* KMp. ZMor., Chyz.

1898 *Hostjansky p.* MTT.75

1903 *Hlboka, Hluboka* Bars 8

1936 *Zlatno* (h. t.) KMp.-od. JKost.

1932 *Levešský potok* KMp.-od. Chyz.

1938 *Hlboká* ŠMp. 75

1939 *Zlatňanka* (h. t.) KMp.-od. ZMor.

1939 *Hostianský potok* (d. t.), *Hlboká* (h. t.) ŠMp. 75

1947 *Hostianský potok, Hlboká* ŠMp. 75

1954 *Hostianský potok* MK.

1959 *Hlboká* (h. t.), *Zlatnianka* (d. t.) MVP. 100

1966 *Hlboká* TS. 42m

1969 *Hlboká* Rak. 26

1965 *Hostiansky potok (Hlboká)* HP.

1971 *Hostiansky potok (Hlboká)* HČ.

1974 *Hostianka* OMP. 25

1975 *Hostiansky potok* SVP. 1

1977 *Hostiansky potok* VSO. I, 447

1978 *Hostiansky potok* VMp. 50

1979 *Hostiansky potok (aj Hlboká^x)*
GN. 10

1979 *Hlboká* Nit. 12

1979 *Zlatňanka* Nit. 155

1979 *Hostiansky potok* Nit. 163

1980 *Hostiansky potok* VMp. 50

1981 *Hostiansky potok* ZMp. 10

1982 *Hostiansky potok* ZMp. 50

1983 *Hostiansky potok* TS. 13, 130

1983 *Hostiansky potok* (h. t.), *Zlatnianka* (s. t.) LTMp. 5

1983 *Žitavka* (d. t.) Mp. N. 50

1984 *Hostianka* OMP. 50

1985 *Hostiansky potok* ZMp. 50

1986 *Hostiansky potok* GNZH. MLeho.

1987 *Hostiansky potok* LTMp. 9

1987 *Zlatnianka* KS. 9, 5

1988 *Hostiansky potok (Hlboká^x)* GNNi. Hos., JKost., Topk., Mach.

1988 *Hostiansky potok* GNNi. Skýc.

1988 *Leveš, miest. Zlatnianka* KS. 11, 11

1989 *Hostiansky potok* AMp. 16

1991 *Hostiansky potok* ZMp. 50

1992 *Hostiansky potok* ZMp. 10

1994 *Hostiansky potok* VP. 50
 1995 *Hostiansky potok* LTMp. 137
 1996 *Hostiansky potok* MTZ.
 1997 *Hostiansky potok* PAS.
 2000 *Hostiansky potok* HPN. 50
 1975 náreč. *Hostianski potok, Hontianski potok* (Krišt. Hos.), *Žitav/uka, Zlatňanka* (Krišt. ZMor.), *Hostianski potok* (Krišt. Topk.)
 náreč.. *Leveš, Zlatňanka* (ZMor.)
 ON.: Hostie:
 1332 – 37 *Ecclesia Sancte Crucis* VSO. I, 447
 1388 v. *Kerezthur* Var. 1984, 193
 1647 *Host* Var. 194, 193
 1773 *Keresztur, Hastin, Hostye* Majt. 100
 1786 *S[ent]-Keresztur, Hostye, Hostin* Majt. 100
 1808 *Hosti, vulgo Hostie* Var. 1984, 193
 TN.: 1. 1978 *Hlboká dolina* (dol.) VMp. 50
 1979 *Hlboká dolina* GN. 10
 1980 *Hlboká dolina* VMp. 50
 1983 *Hlboká dolina* TS. 13, 130
 1984 *Hlboká dolina* LTMp. 5
 1985 *Hlboká dolina* ZMp. 50
 1986 *Hlboká dolina* GNZH MLeho.
 1987 *Hlboká dolina* LTMp. 9; LTMp. 5
 2. 1892 *Zlatnó* (les) KMp. Hos.
 1926 *Zlatno* KMp.-od. Hos.
 1969 *Zlatno* Rak. 159
 1975 náreč. *Zlatno* Krišt. Hos.
 VN.: 1. → [potok] *Leveš*
 2. → *Žitava*
 Etym.: Názov *Hostiansky potok* vznikol z osadného názvu *Hostie* (< apel. *host'*, psl. **gostь* „osadník“; Var. 1984, s. 193; porov. Krajč. 1993, s. 59; so zreteľom na staršie názvy obce (*Ecclesia Sancte Crucis, Keresztur*) nemožno vylúčiť, že osadný názov súvisí s apel. *hostia* „oblátka premenená pri sv. omši na Kristovo telo“ (KSSJ), apel. *potok*. Názov *Hostianka* vznikol z osadného názvu *Hostie*. Názov *Zlatný potok* vznikol podľa výskytu zlata (pravdepodobne z prítokov → Topoľnica, → *Leveš*) z adj. *zlatný* (<

apel. *zlato*, psl. **zolto*), apel. *potok*. Varianty *Zlatno, Zlatnianka* vznikli z terénneho názvu *Zlatno* (v minulosti sa v lokalite ťažilo zlato; porov. Var. 1984, s. 193). Názov *Hlboká*, ktorý sa najčastejšie používal ako označenie horného toku, vznikol univerbizáciou z terénneho názvu *Hlboká dolina* (adj. *hlboká*, psl. **globokъ*, apel. *dolina*), prípadne podľa hĺbky koryta univerbizáciou z názvu *Hlboká [voda]*. Názov *Leveš* označoval dolný tok od sútoku potoka → *Leveš* s Hostianskym potokom. Názov *Levešský potok* (označenie od sútoku *Leveša* s Hostianskym potokom) vznikol z vodného názvu *Leveš*, apel. *potok*. Variant *Žitavka* (d. t.) vznikol deminutívnu príponou z vodného názvu *Žitava* ako označenie prítoku *Žitavy*.

Host'ovecký potok → Host'ovský potok

Host'oveský potok → Host'ovský potok

Host'ovský jarok → Host'ovský potok

Host'ovský potok p. *Žitava* (→ *Nitra*), 16,4 km; pramení na sev. okraji obce *Host'ová*, tečie jv. smerom do vodnej nádrže *Vráble*, ústi jz. od mesta *Vráble*; varianty: **Jaseňový potok, Host'ovecký potok, Host'oveský potok, Host'ovský jarok, Obdokovecký potok* (d. t.), *Chyndický potok*; ON. 1. *Host'ová*, 2. *Malé Chyndice*, 3. *Veľké Chyndice*, 4. *Malé Obdokovce*, 5. *Veľké Obdokovce*; VN.: 1. *Obdokovský potok*, 2. *Chyndický potok*.

VMp. 50: 45-21

VN.: 1274 *rivus Kevrus Šmil.*, Nr. 356

1890 *Hindi patak* KMp. *Vráb.*

1892 *Kőrös patak* KMp. *MChynd.*

1965 *Obdokovecký potok* HP.

1971 *Host'ovský potok* HČ.

1975 *Host'ovský potok* SVP. 1

1976 *Host'ovský potok, Chyndický potok* ZMp. 10

1979 *Host'ovský potok* GN. 10; ZMp. 10

- 1981 *Hostovský potok* ZMp. 50
 1982 *Hostovský potok* VMp. 50
 1983 *Hostovský potok* Mp. N. 50
 1984 *Hostovský potok* LTMp. 5
 1985 *Hostovský potok, Chyndický potok* ZMp. 10
 1987 *Hostovský potok, Chyndický potok* ZMp. 10
 1988 *Hostovský potok (Hostovský jarok^x)* GNNi. Čeľ., Vráb., MChynd., Pohr., Host'.
 1988 *Hostovský potok (Chyndický potok^x)* GNNi. Klas.
 1989 *Hostovský potok* AMp. 15
 1994 *Hostovský potok* Trub. 142;; VP. 50
 1994 *Hostovecký potok* Trub. 9;
 1994 *Hostoveský potok* Trub. 139
 1996 *Hostovský potok* MTZ.
 1997 *Hostovský potok* PAS.
 1999 *Hostovský potok* Tmp. 155
 2000 *Hostovský potok* HPN. 50
 1975 náreč. *Chindický potok* Krišt. Vráb.
 ON.: 1. Host'ová:
 1232 *Guesta* CDSl. I, Nr. 392
 1274 *Guezte* VSO. I, 447
 1300 *Gezthe* Stan. SJ. I, 268
 1311 *Guztte* RDSl. I, Nr. 886
 1773 *Geszthe* VSO. I, 447
 1920 *Gest'* VSO. I, 447
 1927 *Gest'* VSO. I, 447
 1948 *Host'ová* VSO. I, 447
 2. Malé Chyndice:
 1264 *Hind* VSO. II, 220
 1287 *Hymud* VSO. II, 220
 1411 *Kishind* VSO. II, 220
 1773 *Male Hindicze* VSO. II, 220
 1920 *Malé Hyndice* VSO. II, 220
 1948 *Malé Chyndice* VSO. II, 220
 1976 – 92 *Chyndice* Majt. 179
 1992 *Malé Chyndice* Majt. 179
 3. Veľké Chyndice:
 1234 *Hymd 1234* CDSl. I, Nr. 437
 1268 *Hynd* VSO. III, 243
 1306 *Hynd* RDSl. I, Nr. 445
 1470 *Naghynd* VSO. III, 243
 1773 *Hindicze* VSO. III, 243
 1920 *Veľké Hyndice* VSO. III, 243
 1948 *Veľké Chyndice* VSO. III, 243
 1976 – 92 *Chyndice* Majt. 319
 1992 *Veľké Chyndice* Majt. 319
 4. Malé Obdokovce: → Obdokovský potok
 5. Veľké Obdokovce: → Obdokovský potok
 VN.: 1. → Chyndický potok
 2. → Obdokovský potok
 TN.: zač. 20. st. *Alsó Kőrös, Felső Kőrös* (pole) KMp. MChynd.
 Etym.: Názov *Hostovský potok* vznikol z osadného názvu *Host'ová* (< apel. *host'*, psl. **gostb*; Stan. SJ. I, s. 268; Mach., s. 138), apel. *potok*. Názov *Hostovský jarok* vznikol z osadného názvu *Host'ová*, apel. *jarok*. Názov *Kőrös patak* (latiniz. tvar *rivus Kevrus*) vznikol podľa porastu, popri ktorom potok tiekol (maď. *kőrös* „jaseň“, *patak* < slov. potok; porov. Šmil., s. 347, 481) a možno ho interpretovať ako **Jaseňový potok*. Názov *Hindi patak* vznikol z osadného názvu *Chyndice* (< OM. *Chynda*, príp. k ver. *chynit'* „klamať“; Stan. SJ. I, s. 267; SR, 1947, s. 34), apel. *potok* a interpretovať ho možno ako **Chyndický potok*. Názov *Obdokovecký potok* vznikol z osadného názvu *Obdokovce* (porov. → *Bodok*), apel. *potok*.
 Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 347, 481.
- Hradecký potok** Ľ. Handlovka (→ Nitra), 4 km; pramení jv. od obce Hradec, tečie cez obec sz. smerom, ústi na vých. okraji mesta Prievidza; ON. Hradec.
 VMp. 50: 35-24; 36-13
 VN.: 1965 *Hradecký potok* HP.
 1971 *Hradecký potok* HČ.
 1975 *Hradecký potok* ZMp. 10
 1977 *Hradecký potok* GN. 9
 1978 *Hradecký potok* VMp. 50
 1981 *Hradecký potok* VMp. 50
 1982 *Hradecký potok* ZMp. 10
 1983 *Hradecký potok* ZMp. 50
 1989 *Hradecký potok* ZMp. 10
 1991 *Hradecký potok* ZMp. 10
 1994 *Hradecký potok* GNPr. Prievidza.

1999 *Hradecký potok* Tmp. 131
 2000 *Hradecký potok* HPN. 50
 ON.: Hradec (č. o. Necpaly nad Nitrou):
 1433 *Hradec* VSO. II, 456
 1773 *Hradecz* Majt. 240
 1786 *Hradek, Hradecz* Majt. 240
 1808 *Hradecz, Hradec* Majt. 240
 1863 *Hragyec* Majt. 240
 1983 – 1907 *Hradec* Majt. 240
 1913 *Váracska* Majt. 240
 1920 – 1964 *Hradec* (pričl. k obci Necpaly nad Nitrou) Majt. 240
 Etym.: Názov *Hradecký potok* vznikol z osadného názvu *Hradec* (< apel. *hradec* < apel. *hrad*; stsl. *gradъ*, psl. **gordъ* „ohradené sídlisko“; Mach., s. 143), apel. *potok*.

Hradištnica p. Nitrica (→ Nitra), 4,6 km; pramení sev. od obce Dolné Vestenice, tečie jz. až juž. smerom, ústi sev. od obce Hradište; ON. 1. Hradište, 2. Hradištnica; TN. Hradištnica.

VMp. 50: 35-24

VN.: 1965 *Hradištnica* HP.

1971 *Hradištnica* HČ.

1977 *Hradištnica* GN. 9

1978 *Hradištnica* VMp. 50

1982 *Hradištnica* ZMp. 10

1983 *Hradištnica* Mp. T.

1985 *Hradištnica* GNT_o. Hrad.

1986 *Hradištnica* LTMp. 6

1988 *Hradištnica* AMP. 12

1990 *Hradištnica* ZMp. 10

1994 *Hradištnica* GNPr. DV.; VP. 50

1999 *Hradištnica* Tmp. 131

2000 *Hradištnica* VPN. 50

ON.: 1. Hradište:

1533 *Hradysya* VSO. I, 452

1773 *Hradistya, Hradist, Hradisste* Majt. 103

1786 *Hradischtya* Majt. 103

1808 *Hradistye, Hradisstě* Majt. 103

1863 – 1882 *Hradistye* Majt. 103

1888 – 1907 *Szkacsányhradistye* Majt. 103

1913 *Szklavárhegy* Majt. 103

1920 *Hradište* Majt. 103

2. Hradištnica

(horáreň; Dolné Vestenice):

1978 *Hradištnica* VMp. 50

1981 *Hradištnica* GN. 11

1985 *Hradištnica* GNPr. DV.

1999 *Hradištnica* Tmp. 131

TN.: 1908 *Hradisnicza* (dolina)

KMp. DV.

1947 *Hradisnica* ŠMp. 75

1976 *Dolina Hradištnica* HN. 7, 361

1982 *Hradištnica* ZMp. 10

1985 *Dolina Hradištnica* TS. 19, 203

1986 *Hradištnica* LTMp. 6

1991 *Hradištnica* ZMp. 10

1994 *Hradištnica* GNPr. DV.; VP. 50

1996 *Hradištnica* MTZ.

2000 *Hradištnica* HPN. 50

Etym.: Názov *Hradištnica* vznikol z osadného názvu *Hradište* (adj. *hradištný* < apel. *hradište* < apel. *hrad*; → vyššie). Názov horárne a terénny názov *Hradištnica* vznikli z VN. *Hradištnica*.

Hradištský potok → Hradský potok (2)

Hradná dolina → Hradný potok

Hradňanský potok → Hradniansky potok

Hradniansky potok p. Svinnica (→ Bebrava → Nitra), 10,2 km; pramení sz. od obce Dubodiel, tečie jv. smerom cez obce Veľká Hradná, Malá Hradná, ústi vých. od obce Ruskovce; variant: Hradňanský potok; ON. Malá Hradná, Veľká Hradná.

VMp. 50: 35-23

VN.: 1898 *Hradnai patak* MTT.75

1948 *Hradňanský potok* ŠMp. 75

1964 *Hradňanský potok* TS. 38, 132

1964 *Hradniansky potok* TS. 38, 147

1965 *Hradniansky potok* HP.

1971 *Hradniansky potok* HČ.

1977 *Hradniansky potok* VSO. II, 213

1978 *Hradniansky potok* VSO. III, 237

1979 *Hradniansky potok* GN. 10

1982 *Hradniansky potok* ZMp. 10

1985 *Hradniansky potok* GNT_o MHrad., Rus., Dubod.

1986 *Hradniansky potok* TS. 24, 157
 1987 *Hradniansky potok* ZMp. 10
 1991 *Hradniansky potok* GNTr. Vhrad.
 1994 *Hradniansky potok* VP. 50
 1996 *Hradninský potok* (!) MTZ.
 1997 *Hradninský potok* (!) PAS.
 2000 *Hradniansky potok* HPN. 50
 ON: 1. Malá Hradná:
 1318 *Gradna* RDSl. II, 1012
 1329 *Garadna Superior* VSO. II, 213
 1439 *Kys Hradna* VSO. II, 213
 2. Veľká Hradná:
 1329 *locus castris Garadna* VSO. III, 237
 1493 *Nag Hradna* VSO. III, 237
 Etym.: Názov *Hradniansky potok* a variant *Hradňanský potok* vznikli z osadného názvu *Hradná* (< apel. *hrad*), apel. *potok*. Záznamy z rokov 1996, 1997 (*Hradninský potok*) pokladáme za tlačovú chybu.

Hradný potok (1) p. Bojnianka (→ Nitra), 5,7 km; pramení juž. od obce Stará Lehota, tečie jv. smerom Hradnou dolinou, ústí sev. od obce Bojná; variant: *Hradná dolina*; TN. *Hradná dolina*. VMp. 50: 35-41 (nepomenovaný) VN.: 1965 *Hradná dolina* HP. 1971 *Hradná dolina* HČ. 1994 *Hradný potok* VP. 50 2000 *Hradný potok* HPN. 50 TN.: 1937 *Hradná dolina* ŠMp. 75 1945 *Hradná dolina* ŠMp. 75 1964 *Hradná dolina* TS. 38, 129 1970 *Hradná dolina* VMp. 50 1979 *Hradná dolina* GN. 10 1985 *Hradná dolina* GNTTo. Bojná 1986 *Hradná dolina* TS. 24, 154 2000 *Hradná dolina* HPN. 50 Etym.: Názov *Hradný potok* vznikol podľa stavby, popri ktorej tečie (adj. *hradný* < apel. *hrad*; → vyššie), apel. *potok*. Variant *Hradná dolina* vznikol podľa terénneho názvu *Hradná dolina* (adj. *hradný* < apel. *hrad*, apel. *dolina*).

Hradný potok (2) → Hradský potok (2)

Hradský potok (1) p. Stránka (→ Žitava → Nitra), 0,5 km; pramení a ústí sz. od obce Zlatno pod Čiernym hradom, tečie jv. smerom; TN. Čierny hrad. VMp. 50: 35-43 (nepomenovaný) VN.: 1892 *Hraczki potok* Krišt. 362 1994 *Hradský potok* VP. 50 1995 *Hradský potok* LTMp. 50 2000 *Hradský potok* HPN. 50 1975 náreč. *Hrackí potok* Krišt. Zlatno TN.: 1977 *Čierny hrad* (vrch) VMp. 50 1988 *Čierny hrad* GNNr. Zlatno 1989 *Čierny hrad* KS. 1, 44 1990 *Čierny hrad* NHZ. 15 1995 *Čierny hrad* LTMp. 50 Etym.: Názov *Hradský potok* vznikol podľa lokality, ktorou preteká (vrch *Čierny hrad*; adj. *hradský* < apel. *hrad* → vyššie, apel. *potok*; porov. Čiernohradský potok).

Hradský potok (2) l'. Vyčoma (→ Nitra), 9,0 km; pramení na jv. okraji pohoria Tribeč sev. od vrchu Rakytká (598 m), tečie sz. smerom, ústí v Klátovej Novej Vsi; varianty: *Hradištský potok*, *Hradný potok*. VMp. 50: 35-41; 42; 44 1898 *Hradisky patak* MTT.75 1938 *Hradištský potok* ŠMp. 75 1945 *Hradištský potok* ŠMp. 75 1947 *Hradištský potok* ŠMp. 75 1952 *Hradištský potok* CMp. 1959 *Hradský potok* MVP. 100; Tmp. 75 1965 *Hradištský potok* HP. 1971 *Hradský potok* HČ. 1977 *Hradský potok* VSO. I, 511 1978 *Hradský potok* VMp. 50 1979 *Hradský potok* GN. 10 1979 *Hradný potok* ZMp. 10 1980 *Hradský potok* VMp. 50 1982 *Hradský potok* ZMp. 10 1981 *Hradský potok* ZMp. 50 1983 *Hradský potok* TS. 13, 132; Mp. T. 1984 *Hradský potok* LTMp. 5 1985 *Hradský potok* GNTTo. Klát. 1986 *Hradský potok* ZMp. 10 1987 *Hradský potok* ZMp. 10

1988 *Hradský potok* OT. 385
 1989 *Hradský potok* AMp. 15; AMp. 16
 1992 *Hradský potok* ZMp. 10
 1994 *Hradský potok* VP. 50
 1995 *Hradský potok* LTMp. 137
 1996 *Hradský potok* MTZ.
 1997 *Hradský potok* PAS.
 1999 *Hradský potok* TMp. 131
 2000 *Hradský potok* HPN. 50
 Etym.: Názov *Hradský potok* a variant *Hradný potok* vznikli podľa lokality, cez ktorú tiekol (< adj. *hradský*, *hradný* < apel. *hrad* → vyššie, apel. *potok*; „potok tečúci popri hrade“; v k. ú. obce Veľký Klíž zaniknutý hrad *Mihalwara* „Michalov hrad“ s dokladom z r. 1329; KS. 1987, č. 7, s. 7). Variant *Hradištský potok* vznikol z apel. *hradište* (< apel. *hrad*; → vyššie), apel. *potok*.

*Hraničná voda → Hraničný potok (1)

Hraničný (1) → Hraničný kanál

Hraničný (2) → Hraničný potok (1)

Hraničný kanál ľ. Širočina (→ Žitava → Nitra), 1 km; vodný tok prameniaci sv. od obce Čierne Kľačany, tečie jz. smerom, ústi v obci; variant: Hraničný. VMp. 50: 35-44

1979 *Hraničný kanál* (*Hraničný^x*) GN. 10

1980 *Hraničný kanál* VMp. 50

1981 *Hraničný kanál* ZMp. 10

1984 *Hraničný kanál* LTMp. 5

1985 *Hraničný kanál* ZMp. 50

1987 *Hraničný kanál* CHKO. 50

1988 *Hraničný kanál* GNNi. ČKĽ.

1989 *Hraničný kanál* ZMp. 10

1991 *Hraničný kanál* ZMp. 50

1994 *Hraničný kanál* VP. 50

2000 *Hraničný kanál* HPN. 50

Etym.: Názov *Hraničný kanál* a variant *Hraničný* vznikli podľa polohy toku na hranici katastrálnych území obce Čierne Kľačany a mesta Zlaté Moravce (č. o. Prílepy) z adj. *hraničný* (< apel. *hranica*, psl. **granь-ica*; Mach., s. 143) a apel.

kanál vyjadrujúceho upravenosť pôvodného toku.

Hraničný potok (1) p. Handlovka (→ Nitra), 5 km; pramení sv. od mesta Handlová, tečie sz. smerom, ústi juž. od obce Ráztočno; varianty: *Chotárna voda, *Hraničná voda, Hraničný.

VMp. 50: 36-13

1898 *Határviz* MTT.75

1911 *Grenczvasser patak*, *Grencz vasser patak*, *Grenzvasser patak* KMp. Han.

1921 *Grenzwasser* KMp.-od. Han.

1945 *Grenzwasser* ŠMp. 75

1952 *Hraničný potok* ŠMp. 75

1959 *Hraničný potok* MVP. 100

1965 *Hraničný potok* HP.

1966 *Hraničný potok* TS. 42m

1971 *Hraničný potok* HČ.

1972 *Hraničný potok* Mp. Z. 50

1974 *Hraničný potok* Mp. P. 50

1975 *Hraničný potok* ZMp. 10

1976 *Hraničný potok* Han. 7

1977 *Hraničný potok* GN. 9

1981 *Hraničný potok* VMp. 50

1984 *Hraničný potok* HN. 11, 23

1986 *Hraničný potok* HN. 12, 82

1987 *Hraničný potok* LTMp. 9

1989 *Hraničný potok* ZMp. 10

1989 *Hraničný potok* TS. 35, 136

1994 *Hraničný potok* (*Hraničný^x*) GNPr. Han., Ráz.

1994 *Hraničný potok* VP. 50

1998 *Hraničný potok* LTMp. 132

2000 *Hraničný potok* HPN. 50

Etym.: Názov *Hraničný potok* vznikol podľa polohy toku (adj. *hraničný* < apel. *hranica*, apel. *potok*; „potok tečúci hranicou; potok tečúci na hranici dvoch katastrálnych území“; porov. Uh., 1983, s. 101). Názov *Hraničný* vznikol univerbizáciou z VN. *Hraničný* [potok]. Názov *Határviz* (maď. *határ* „chotár“, *víz* „voda“) možno interpretovať ako **Chotárna voda* a názov *Grenzwasser* ako **Hraničná voda* (nem. *Grenze*

„hranica“, *Wasser* „voda“; „voda tečúca hranicou“) s tou istou motiváciou.
Lit.: V. Uhlár, 1983, s. 101.

Hraničný potok (2) p. Nitra, 4 km; pramení sv. od obce Tužina, tečie juž. smerom, ústi jv. od obce; TN. Stará hranica.

VMp. 50: 35-22 (nepomenovaný)
VN.: 1976 *Hraničný potok* HN. 7, 339
1991 *Hraničný potok* ZMp. 50
1994 *Hraničný potok* GNPr. Tuž.; VP. 50
2000 *Hraničný potok* HPN. 50
TN.: 1952 *Stará hranica* ŠMp. 75
1970 *Stará hranica* VMp. 50
1979 *Stará hranica* GN. 10
1994 *Stará hranica* GNPr. Tuž.; VP. 50
2000 *Stará hranica* HPN. 50
Etym.: → vyššie.

Hraničný potok (3) → Lukavec

Hrežd'ovský → Slamený jarok

Hrežd'ovský potok → Slamený jarok

Hrnčiarovská zvodnica → Hrnčiarovský kanál

Hrnčiarovský kanál 2,6 km; začína sa na jv. okraji obce Nitrianske Hrnčiarovce, juž. od obce sa spája s potokom Selenec, varianty: Starý potok, Hrnčiarovská zvodnica; ON. Nitrianske Hrnčiarovce.

VMp. 50: 45-21
VN.: 1892 *Öreg patak* KMp. NHrn., Chr.
1935 *Starý potok* KMp.-od. NHrn.
1979 *Hrnčiarovský kanál (Hrnčiarovská zvodnica^x)* GN. 10
1981 *Hrnčiarovský kanál* ZMp. 50
1982 *Hrnčiarovský kanál* VMP. 50
1987 *Hrnčiarovský kanál* ZMp. 10
1988 *Hrnčiarovský kanál* GNNi. Nitra
1992 *Hrnčiarovský kanál* ASR. 25
1994 *Hrnčiarovský kanál* VP. 50
1995 *Hrnčiarovský kanál* ZMp. 10
1996 *Hrnčiarovský kanál* LTMp. 137

1997 *Hrnčiarovský kanál* LTMp. 50
2000 *Hrnčiarovský kanál* HPN. 50
ON.: 1113 *Grincha* CDSI. I., Nr. 69
1302 *Gerenger* RDSI. I, Nr. 161, 164
1302 *Gerenger* RDSI. I., Nr. 175
1344 *Gerenger* VSO. II, 304
1773 *Hrnčiarowetz* VSO. II, 304
1808 *Hrnčiarowce* VSO. II, 304
1948 *Nitrianske Hrnčiarovce*
VSO. II, 304

Etym.: Názov *Hrnčiarovský kanál* vznikol z osadného názvu *Hrnčiarovce* (apel. **grъньčari* „hrnčiari“; Krajč., 1965, s. 238; Stan., 1956, s. 225), apel. *kanál*. Variant *Hrnčiarovská zvodnica* vznikol z ON. *Hrnčiarovce*, apel. *zvodnica* („kanál na odvádzanie vody“; SSJ. V, s. 763). Názov *Starý potok* vznikol podľa neupravenosti pôvodného koryta (maď. *öreg* „starý“, maď. *patak* < slvk. *potok*).

† **Hučák** ľavostranné rameno rieky Stará Nitra s dĺžkou 1,8 km, začínalo sa južne od obce Nitriansky Hrádok a so Starou Nitrou sa znova spájalo vých. od obce Bánov.

VMp. 50: [45-23]
1890 *Hucsák patak* KMp. Bán., NHrád.
Etym.: Názov *Hučák* vznikol podľa zvuku rýchlo tečúcej vody (< verb. *hučať*).

Hulský kanál 1,5 km; začína sa sz. od obce Hul, na záp. okraji obce sa spája so Starou Žitavou, ON. Hul.

VMp. 50: 45-23 (nepomenovaný)
VN.: 1982 *Hulský kanál* VMp. 50
1993 *Hulský kanál* GNNZ Hul, Vlk.
1994 *Hulský kanál* VP. 50
1999 *Hulský kanál* TMp. 155
2000 *Hulský kanál* HPN. 50
ON.: → vodná nádrž Hul
Etym.: Názov *Hulský kanál* vznikol z osadného názvu *Hul* (→ vodná nádrž Hul), apel. *kanál*.

Huňadovský kanál 5,5 km, začína sa juž. od obce Veľká Dolina, jz. od obce sa spája s Dlhým kanálom; variant: Huňadovský odpad.

VMp. 50: 45-14; 23

1979 *Huňadovský kanál (Huňadovský odpad^x)* GN. 10

1982 *Huňadovský kanál* VMp. 50

1984 *Huňadovský kanál* ZMp. 10

1988 *Huňadovský kanál* GNNi. VDoI.

1991 *Huňadovský kanál* ZMp. 50

Etym.: Názvy *Huňadovský kanál* a *Huňadovský odpad* vznikol z terénneho názvu *Huňadovské* (v uvedených prameňoch bez dokladu), apel. *kanál*, apel. *odpad* („odtok“).

Hunták ľ. Nitra, 6,8 km; pramení v obci Žirany, tečie záp. smerom po okraji obce Sokolníky, ústi sz. od obce Sokolníky (č. o. Podhorany). Pôv. sa rozlišoval Sokolnícky potok a jeho pravostranný prítok Hunták, ktorý ústil do potoka Dobrotka; variant: Sokolnícky potok (d. t.); TN. Hunták, ON. Sokolníky.

VMp. 50: 35-43

VN.: 1892 *Hunta patak* KMp.

Sok., Mech.

1959 *Hunták* MVP. 100

1965 *Hunták* HP.

1971 *Sokolnícky potok* HČ.

1977 *Hunták* VMp. 50

1978 *Hunták* (h. t.), *Sokolnícky potok* (d. t.) ZMp. 10

1978 *Hunták* VSO. III, 392

1979 *Hunták* GN. 10; ZMp. 10; Nit. 153

1979 *Sokolnícky potok* Nit. 138

1983 *Hunták* TS. 13, 135

1984 *Hunták, Sokolnícky potok* LTMP. 5

1985 *Hunták* ZMp. 50

1987 *Hunták, Sokolnícky potok* LTMP. 5

1988 *Hunták (Sokolnícky potok^x)* GNNi. Sok., Výč.; KS. 12, 22

1994 *Hunták* VP. 50

1997 *Hunták* LTMP. 50

2000 *Hunták* HPN. 50

ON.: Sokolníky (č. o. Podhorany):

1113 *villa Solocus* CDS1. I, Nr. 69

1156 *Zaltinc* CDS1. I, Nr. 81

1276 *Zalakuz* VSO. II, 403

1786 *Salakasz* VSO. II, 403

1920 *Salakúzy* VSO. II, 403

1948 *Sokolníky* VSO. II, 403

TN.: 1892 *Huntára véggel* (pole)

KMp. Mech.

1977 *Hunták* VSO. II, 403

1978 *Hunták* ZMp. 10; VSO. III, 392

1985 *Hunták* ZMp. 10

1987 *Hunták* ZMp. 10

1988 *Hunták* GNNi. Mech.; ZMp. 10

Etym.: Názov *Hunták* vznikol podľa terénneho názvu *Hunták*. Názov *Sokolnícky potok* vznikol z osadného názvu *Sokolníky* (< apel. *sokol*, stsl. *sokolъ*; Mach., s. 463; zool. sokol sťahovavý, lat. *Falco peregrinus*; LMŠ., s. 279), apel. *potok*.

Huscarló patak → Vyčoma

Hydina ľ. Bebrava (→ Nitra), 14,5 km; pramení na juž. svahoch Strážovských vrchov sz. od obce Hradište vo výške okolo 290 m n. m., tečie sz. okrajom obce Nedašovce, ústi sev. od obce Nadlice vo výške 175 m n. m. Pôvodne zahŕňal aj povodie Miezgovského potoka a Rybianskeho kanála; plocha povodia v súčasnosti: 47 km²; lesnatosť 40% (ES. II., 382); TN. Hydina.

VMp. 50: 35-24; 41

VN.: 1905 *Higyina patak* KMp. Chyn.

1907 *Higyina patak* KMp. Rajč., Nadl.

1907 *Hygyina patak, Higyina patak* KMp. Nedaš.

1930 *Hydina* KMp. MOst., VOst.

1935 *Hydina* KMp. Prav.

1937 *Hidjina* ŠMp. 75

1938 – 39 *Hydina* KMp. Miezg.

1945 *Hidjina* ŠMp. 75

1953 *Hidjina potok* Mp. 25

1954 *Hydjina* MK.

1959 *Hydina* MVP. 100; Tmp. 75

1964 *Hydina* TS. 38m; TS. 39, 226

1965 *Hydina* HP.

1971 *Hydina* HČ.

1974 *Hydina* Mp. P. 50
 1975 *Hydina* SVP 1, 500
 1977 *Hydina* VSO. II, 288
 1978 *Hydina* VSO. III, 295; VMp. 50
 1979 *Hydina* GN. 10
 1981 *Hydina* ZMp. 50
 1982 *Hydina* ZMp. 10
 1983 *Hydina* TS. 13m
 1984 *Hydina* LTMp. 5
 1985 *Hydina* GNT. Hrad., Nadl., Vys.,
 Nedaš., Žab., Lát., MOst., VOst.,
 Prav.; TS. 19, 382
 1986 *Hydina* LTMp. 6
 1987 *Hydina* ZMp. 10; LTMp. 5
 1988 *Hydina* OT. 17
 1990 *Hydina* ZMp. 10
 1994 *Hydina* VP. 50
 1996 *Hydina* MTZ.
 1997 *Hydina* PAS.
 1999 *Hydina* Tmp. 131
 2000 *Hydina* HPN. 50
 TN.: 1907 *Hidini; Higyini erdõ* (lúky)
 Kmp. Hrad.
 1935 *Hidiny; Hydinské lány* Kmp.-od.
 Hrad.
 1935 *Hydiny* Kmp. Prav.
 Etym.: V. Uhlár (1987, s. 318) odvodzuje
 vodný názov *Hydina* od apelatíva *hyd*
 „príživnícky hmyz aj nečistota“; formant
-ina; „potok s nečistým, bahnistým
 dnom“.
 Lit.: V. Uhlár, 1987, s. 318.

CH

Chladnovský potok pôv. tok, dnes 1 km
 dlhý kanál spájajúci sa s v. n. Čifáre
 vých. od obce Čifáre.
 VMp. 50: 45-22 (nepomenovaný)
 1975 náreč. *Chladnouskí potok* Krišt. Čif.
 TN.: 1954 *Chladno* (pole, samota) MK.
 Etym.: Názov potoka vznikol z TN.
Chladno, apel. *potok*.

Chocina → Chotina

Chocinka → Chotinka

Choča → Čerešňový potok

Chočianka → Čerešňový potok

Chočka → Čerešňový potok

Chočský potok → Čerešňový potok

Chosniansky potok I. Drevenica (→
 Žitava → Nitra), 2,5 km; pramení vých.
 od obce Ladice, tečie jz. smerom, ústi
 juž. od obce; varianty: Hasniansky potok,
 *Želíb; ON. Choseň.

VMp. 50: 35-43

VN.: 1971 *Hasniansky potok* HČ.

1977 *Chosniansky potok* VMp. 50

1979 *Chosniansky potok* (*Hasniansky*
potok^x) GN. 10

1979 *Hasniansky potok* ZMp. 10

1984 *Chosniansky potok* LTMp. 5

1985 *Chosniansky potok* ZMp. 50

1987 *Chosniansky potok* CHKO. 50

1988 *Chosniansky potok* (*Hasniansky*
potok^x) GNNi. 9 Lad.

1991 *Chosniansky potok* ZMp. 50

1992 *Chosniansky potok* VASR. 25

1994 *Chosniansky potok* VP. 50

2000 *Chosniansky potok* HPN. 50

1975 náreč. *Zselíp* (vyschnutý jarok)
 Krišt. Lad.

ON.: Choseň (samota; Ladice):

1981 hosp. JRD *Choseň* GN. 11

1988 samota *Choseň* GNNi. Lad.

Etym.: Názov *Chosniansky potok* a
 variant *Hasniansky potok* vznikli z názvu
 osady *Choseň* (apel. *choseň* < maď.
haseň „osoh, úžitok“; Mach., s. 160),
 apel. *potok*. Nárečová podoba *Zselíp* azda
 súvisí s maď. apel. *zsilip* (< slov. *žľab*).

*Chotárna voda → Hraničný potok (1)

Chotárny-Andovce → Andovec

Chotárny kanál → Andovec

- Chotenovský potok** ľ. Vyčoma (→ Nitra), 2,5 km; pramení sv. od obce Klátova Nová Ves, tečie jz. smerom, ústi jv. od obce.
VMp. 50: 35-41; 42
1978 *Chotenovský potok* VMp. 50
1992 *Chotenovský potok* VASR. 25
1994 *Chotenovský potok* VP. 50
1999 *Chotenovský potok* TMp. 131
2000 *Chotenovský potok* Part. 10
Etym.: Názov *Chotenovský potok* vznikol z osobného mena so základom *Choten-*, apel. *potok*.
- Chotina** p. Nitra, 29,2 km; pramení na jv. svahoch Považského Inovca vo výške okolo 800 m n. m., tečie jv. smerom, ústi na juž. okraji mesta Topoľčany vo výške 162 m n. m.; plocha povodia: 112 km², listnatý porast pokrýva až 60% plochy (ES. II, 410); varianty: Chocina, Chocinka, Nemečkovský potok; ON. Nemečky; TN. Chocina.
VMp. 50: 35-23; 41
VN.: 1235 *aqua*, *Potok Huzina* Šmil. 341
1235 *aqua Huzina* CDSl. II, Nr. 1
1742 *Kocsina* Šmil. 341
1864 – 65 *Choczina* Šmil. 341
1881 *Chocina* Šmil. 341
1883 *Koczina (Choczina)* Šmil. 341
1898 *Chocina patak* MTT.75
1898 *Koczina* Nyit. 10
1904 *Choczina patak* KMp. Tov.
1905 *Choczina patak* KMp. Praš.
1905 *Chloczina patak, Choczina patak* KMp. Tvrn.
1906 *Choczina patak, Chozina patak, Chocina patak* KMp. Nemeč.; KMp. Zlat.
1911 *Choczina patak* KMp. Jac.
1937 *Chocina* ŠMp. 75
1945 *Chocina* ŠMp. 75
1954 *Chocina* MK.
1957 *Chotina* GŠ. 25
1959 *Chotina* MVP. 100
1964 *Chotina* TS. 38m; TS. 39m
1964 *Chocina* TS. 38, 82
1965 *Chocina* HP.
1966 *Chocina* KS. 6, 206
1971 *Chotina* HČ
1972 *Chotina* SHM. 500
1974 *Chotina* Mp. 500
1977 *Chotina* VSO. II, 292
1978 *Chotina* VMp. 50
1978 *Chocina* ES. II, 410
1979 *Chotina* GN. 10; VSO. III, 166
1979 *Chocina* VSO. III, 212
1981 *Chotina* ZMp. 10
1982 *Chotina* ZMp. 10
1983 *Chotina* TS. 13m; Mp. T.
1984 *Chotina* LTMp. 5
1985 *Chotina* GNTto. Zlat., Tvrn., Praš., Nemeč., Top., Jac., Tov.
1986 *Chotina* TS. 24m; LTMp. 6
1987 *Chotina* KS. 7, 55; LTMp. 5
1988 *Chotina* AMp. 12
1989 *Chotina* AMp. 15
1991 *Chotina* ZMp. 50
1992 *Chotina* VASR. 25
1994 *Chotina* VP. 50
1995 *Chotina* LTMp. 137
1996 *Chotina* MTZ.
1997 *Chotina* PAS.;
1998 *Chotina* OT. 17
1999 *Chotina* T. P. 10
2000 *Chotina* TMp. 130; HPN. 50 miest. *Nemečkovský potok* Uhl., 1987, 349
ON. Nemečky:
1359 *Nemechke* VSO. II, 292
1773 *Nemečzky* VSO. II, 292
TN.: 1905 *Choczina* (lúka) KMp. Praš.
1987 *Chocinka* Uh. 1987, 349
1906 *Choczina I, Choczina II* (pole) KMp. Zlat.
Etym.: V. Šmilauer pokladal etymológiu názvu *Chotina* za nejasnú (1932, s. 341). Podľa V. Uhlára (1987, s. 319) názov vznikol zo základu **chotь*, *chotě* (apel. **chotь* malo viacero významov: „túžba“, „žiadost“, „živost“, „bystrosť“), a to na základe živosti, bystrosti toku. Hoci V. Uhlár nepredpokladá, že by šlo o vlastné meno odvodené z osobného mena so základom *chotь*, *chotě*, názov mohol vzniknúť z osobného mena s apelatívnym základom *Chot-* (porov. *Chotenovský*

potok). Názov *Nemečkovský potok* vznikol z osadného názvu *Nemečky* (< etnonymum *Nemec*), apel. *potok*.
Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 341; V. Uhlár, 1987, s. 319.

Chotinka p. Chotina (→ Nitra), 6 km; pramení v Považskom Inovci v k. ú. Zlatníky, tečie vých. smerom, ústi záp. od obce Zlatníky; variant: Chocinka; VN. Chotina; TN. Chotinka.

VMp. 50: 35-23

VN.: 1898 *Choczinka patak* MTT.75

1906 *Choczinka patak* KMp. Zlat.

1937 *Chocinka* ŠMp. 75

1945 *Chocinka* ŠMp. 75

1954 *Chocinka* MK.

1957 *Chotinka* GŠ. 25

1971 *Chotinka* HČ.

1978 *Chotinka* VMp. 50

1979 *Chotinka* GN. 10; ZMp. 10

1985 *Chotinka* GNT. Zlat.; LTMp. 3

1986 *Chotinka* TS. 24m; LTMp. 6

1987 *Chotinka* ZMp. 10; KS. 7, 55

1994 *Chotinka* VP. 50

1996 *Chotinka* MTZ.

1997 *Chotinka* PAS.

2000 *Chotinka* Tmp. 130; HPN. 50

VN.: → [potok] Chotina

TN.: 1906 *Choczinka* (kopec) KMp. Zlat.

1985 *Chotinka* GNT. Zlat.

Etym.: Názov *Chotinka* a nárečová podoba *Chocinka* vznikli z vodného názvu *Chotina* demin. sufixom *-ka*; VN. > TN. *Chotinka*.

Chrabriansky kanál 3,6 km; spája potok Bojnianka s potokom Dolina juž. od obce Chrabrany; ON. Chrabrany.

VMp. 50: 35-41

VN.: 1980 *Chrabriansky kanál* VMp. 50

1987 *Chrabriansky kanál* ZMp. 10

1994 *Chrabriansky kanál* VP. 50

2000 *Chrabriansky kanál* HPN. 50

ON.: 1291 *Hrabor* VSO. I, 484

1355 *Hrabor* Stan. SJ. II, 226

1808 *Chrabrany* VSO. I, 484

Etym.: Názov *Chrabriansky kanál* vznikol z osadného názvu *Chrabrany* (<

OM. *Chrabrъ* > stredosloven. *Chrabor* k adj. *chrabrý*, psl. **chorbrъ* „udatný“; Stan. SJ. II, s. 226; Top., s. 391; Mach., s. 161), apel. *kanál* a pomenúva kanál nachádzajúci sa v obci Chrabrany.

Chrast'-Vlkanovo → Vlkanovský kanál

Chrček Ľ. Dolinský p. (→ Cabajský potok → Dlhý kanál → Nitra), 6,2 km; pramení a ústi vých. od obce Mojmírovce; variant: Malý kanál; TN. Chrček.

VMp. 50: 45-21

VN.: 1959 *Chrček* MVP. 100

1957 *Chrček* GŠ. 25

1971 *Chrček* ZMp. 50

1977 *Malý kanál* ZMp. 10

1979 *Chrček* GN. 10

1980 *Chrček* ZMp. 10

1981 *Chrček* ZMp. 50

1982 *Chrček* VMp. 50

1983 *Chrček* Mp. N. 50

1985 *Malý kanál* ZMp. 10

1988 *Chrček* (*Malý kanál^x*) GNNi. Mojm.

1994 *Chrček* VP. 50

2000 *Chrček* HPN. 50

TN.: 1952 *dv. Chrček* ŠMp. 75

1959 *Chrček* MVP. 100

1988 *Chrček* (pole) GNNi. Mojm.

Etym.: Názov *Chrček* vznikol podľa terénneho názvu *Chrček* (apel. *chrček*, zool. lat. *Mus cricetus*), názov *Malý kanál* vznikol podľa množstva vody v koryte kanála (adj. *malý*, apel. *kanál*).

Chrenová → Chrenovka (1)

Chrenovka (1) Ľ. Nitra, 14 km; ľavostranné rameno rieky Žitava, ktoré sa začína sev. od obce Hul, s Nitrou sa spája sev. od mesta Nové Zámky; varianty: Tormáš, Chrenová; TN.: 1. Dolná Chrenovka, 2. Horná Chrenovka, 3. *Chrenovka, 4. *Chrenovský hon.

VMp. 50: 45-23

VN.: 1075 *aqua Tarmas* CDSl. I, Nr. 58;

1075 *aqua tarmas* Šmil. Nr. 344

- cca 1200 *rivulum Turmas* Šmil. Nr. 345
 1264 *aqua Turmas* Šmil. Nr. 343
 1889 *Tormás patak* KMp. NZám.
 1890 *Tormás patak* KMp. Bán.,
 DOhaj, Beš.; Atl.
 1898 *Tormás patak* Nyit. 10
 1929 *Tormás, Tormás* KMp.-od NZám.
 1930 *potok Tormás* ŠMp. 75
 1935 *potok Tormás, Tormás patak*
 KMp.-od NZám.
 1938 *potok Tormás* ŠMp. 75
 1952 *potok Chrenová* ŠMp. 75
 1953 *Tormás* Mp. 25
 1959 *Chrenovka* CMp.; MVP. 100
 1965 *Chrenovka* HP.
 1966 *Chrenovka* TS. 37m
 1967 *Tormás* Koč. 12
 1971 *Chrenovka* HČ.
 1971 *Tormás* DP. 16
 1972 *Chrenovka* SHM. 500
 1974 *Chrenovka* Mp. 500
 1975 *Chrenovka* SVP. 1
 1977 *Chrenová* VSO. I, 346
 1978 *Chrenovka* Haj. 16
 1979 *Chrenovka* GN. 10
 1981 *Chrenovka* ZMp. 10
 1982 *Chrenovka* VMp. 50
 1988 *Chrenovka* ZMp. 10
 1989 *Chrenovka* ZMp. 10
 1991 *Chrenovka* ZMp. 50
 1993 *Chrenovka* GNNZ NZám., Bán.,
 Beš., DOhaj, Hul
 1994 *Chrenovka* VP. 50
 1997 *Chrenovka* PAS.
 1999 *Chrenovka* NZ. K. 50; TMp. 155
 2000 *Chrenovka* HPN. 50
 1975 náreč. *Tormás* Krišt. DOhaj
 TN.: 1. 1889 *Alsó tormás* (pole) KMp.
 NZám.
 1929 *Dolný Tormás* KMp.-od. NZám.
 1935 *Alsó tormás, Dolný Tormás*
 KMp.-od. NZám.
 1979 *Chrenovka (Tormás^x)* GN. 10
 1982 *Chrenovka* VMp. 50
 1981 *Dolná Chrenovka* ZMp. 10
 1993 *Dolná Chrenovka* GNNZ NZám.
 2. 1889 *Felső tormás* (pole) KMp.
 NZám.
 1929 *Horný Tormás* KMp.-od. NZám.
 1935 *Felső tormás, Horný Tormás*
 KMp.-od. NZám.
 1979 *Chrenovka (Tormás^x)* GN. 10
 1982 *Chrenovka* VMp. 50
 1981 *Horná Chrenovka* ZMp. 10
 1993 *Horná Chrenovka* GNNZ NZám.
 3. 1890 *Tormás* (lúka) KMp. Bán.
 1952 *Tormásške lúky, Tormási-rétek,*
Chreňovské lúky, Tormásške lúky
 ŠMp. 75
 1953 *Tormásške lúky* Mp. 25
 4. 1890 *Tormásza dülő* KMp. Beš.
 Etym.: Názov *Chrenovka*, variant
Chrenová a názov *Tormás* vznikli podľa
 typického porastu (apel. *chren*, maď.
torm; Šmil., 1932, s. 344, 471; Stan. SJ.
 I, s. 273). V. Šmilauer uvádza aj názor G.
 Czirbusza (1908, s. 67), ktorý názov
Tormás odvodzoval z apel. *drn* („trávník,
 mačina“; Šmil. s. 475). V minulosti sa
 názov *Tormás* nesprávne spájal s
 osadným názvom *Tormoš* (< apel.
 **trēmъ*; dnes *Chrenová*, miestna časť
 Nitry) a vodný názov sa interpretoval ako
Tormošský potok, prítok Nitry
 (pravdepodobne dnešný Janíkovský
 kanál; porov. Šmil., s. 344).
 Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 344.
- Chrenovka** (2) 1 km; kanál začínajúci sa
 záp. od obce Vrbová nad Váhom, spája
 sa s Divým kanálom na záp. okraji obce;
 variant: **Tormás*; TN. *Chrenové*.
 VMp. 50: 45-41
 VN.: 1979 *Chrenovka (Tormás^x)* GN. 10
 1982 *Chrenovka* VMp. 50
 TN.: 1983 *Chrenové* (pole) ZMp. 10
 1991 *Chrenové* GNKo. VnV.
 1992 *Chrenové* ZMp. 10
 Etym.: Názov *Chrenovka* a maď. podoba
Tormás vznikli z terénneho názvu
Chrenové (< apel. *chren*, maď. *torm*),
 resp. podľa porastu chrenu (bot. *chren*
 obyčajný, lat. *Armoracia rusticana*).
- Chudý potok** p. Žitava (→ Nitra), 3,3
 km; pramení sev. od obce Hostie v
 lokalite Panský diel, tečie jv. smerom,
 ústi sz. od obce Jedľové Kostol'any.

VMp. 50: 35-42; 44 (nepomenovaný)
1994 *Chudý potok* VP. 50
2000 *Chudý potok* HPN. 50
Etym.: Názov vznikol podľa šírky koryta
(adj. *chudý*, psl. **chudъ*, apel. *potok*).

Chvojná → Chvojnica

Chvojnica p. Nitra, 14,5 km; pramení na východných svahoch Strážovských vrchov sz. od obce Chvojnica vo výške okolo 900 m n. m., tečie jv. smerom, ústi v obci Nedožery-Brezany vo výške 295 m n. m.; plocha povodia 45 km², lesnatosť 60% (ES. II, 427); varianty: *Chvojná, Chvojnický potok; ON. Chvojnica.

VMp. 50: 35-22; 24

VN.: 1742 fluuium *Chwognitz* Not. 440

1912 *Chvojnica patak* KMp. Mali.

1912 *Hajna patak* KMp. Ned., Laz.

1924 *Chvojnica* KMp.-od. NPr.

1932 *Hajna* KMp.-od. Ned.

1935 *Chvojnica* KMp.-od. Mali.

1964 *Chvojnica* TS. 39, 21

1965 *Chvojnica* HP.

1971 *Chvojnica* HČ.

1977 *Chvojnica* VSO. I, 487; II, 225

1978 *Chvojnica* VSO. III, 197; ES. I, 427

1982 *Chvojnica* ZMp. 10

1983 *Chvojnica* ZMp. 10; TMp. SNP

1985 *Chvojnica* TS. 19m, 220

1985 *Chvojnický potok* TS. 19, 197

1986 *Chvojnica* TS. 24, 171; LTMp. 6

1987 *Chvojnica* LTMp. 9

1988 *Chvojnica* AMp. 12

1990 *Chvojnica* Prír. 17

1991 *Chvojnica* ZMp. 10

1994 *Chvojnica* GNPr. Chvoj., Laz., Mali., NPr.; VP. 50

1996 *Chvojnica* MTZ.

1997 *Chvojnica* PAS.

1999 *Chvojnica* TMp. 131

2000 *Chvojnica* HPN. 50

ON: Chvojnica:

1614 *Chojnica* VSO. I, 487

1920 *Chvojnica* VSO. I, 487

Etym.: V. Uhlár (1987, s. 353 – 354) predpokladá, že názov *Chvojnica* pochádza z pôvodnejšieho názvu doliny, cez ktorú potok tečie (doklady naporúdzi nemáme). Názov potoka motivoval ihličnatý porast v okolí toku a vznikol z adj. *chvojný* (< apel. *chvoj*, psl. **chvojá* „vetva pokrytá ihličím“; HSSJ. I, s. 485; Mach., s. 166). Názov **Chvojná* vznikol z adj. *chvojná* (**Chvojná* > **Hvojná* > skrátením *Hajna*; porov. Šmil., s. 520), nemožno však vylúčiť ani eliptický tvar **Hájna* (< apel. *háj*; „potok tečúci cez háj“). Z vodného názvu *Chvojnica* vznikol osadný názov *Chvojnica*. Názov *Chvojnický potok* vznikol z ON. *Chvojnica*, apel. *potok*.

Lit.: V. Uhlár, 1987, s. 353 – 354.

Chvojnický potok → Chvojnica

Chyndice → Chyndický potok (1)

Chyndický potok (1) ľ. Host'ovský potok (→ Žitava → Nitra), 4 km; pramení sev. od obce Malé Chyndice, tečie cez obec juž. smerom, ústi jv. od obce Veľké Chyndice; varianty: *Džindžava, Chyndice; ON. 1. Malé Chyndice, 2. Veľké Chyndice, 3. Džindžava.

VMp. 50: 45-21

VN.: 1892 *Dzsinszava patak* KMp. MChynd.

1971 *Chyndický potok* (*Chyndice*^x) ZMp. 50

1979 *Chyndický potok* (*Chyndice*^x) GN. 10

1981 *Chyndický potok* ZMp. 50

1982 *Chyndický potok* VMp. 50

1984 *Chyndický potok* LTMp. 5

1988 *Chyndický potok* GNNi. Chynd.

1994 *Chyndický potok* VP. 50

2000 *Chyndický potok* HPN. 50

ON.: 1. Malé Chyndice: → Host'ovský potok

2. Veľké Chyndice: → Host'ovský potok

3. Džindžava (č. o. Malé Chyndice):

1977 *Džindžava* VSO. II, 220

Etym.: Názov *Chyndický potok* vznikol z osadného názvu *Chyndice* (→ Host'ovský potok), apel. *potok* a pomenúva potok tečúci cez obec Chyndice. Názov *Chyndice* vznikol z osadného názvu *Chyndice*. Názov *Džindžava* vznikol podľa osadného názvu *Džindžava* (hoci so zreteľom na to, že v názve môže ísť o hydroformant *-ava*, nie je jasné, či bol prvotný osadný názov).

Chyndický potok (2) → Host'ovský potok

I

Ihličie 1,2 km; kanál začínajúci sa jv. od mesta Kolárova, vých. od Listového jazera sa spája s Divým kanálom.

VMp. 50: 45-41

1889 *Fenyő hid ere* KMp. Nesv.

1979 *Ihličie (Fenyőhidér)* GN. 10

1982 *Ihličie* VMp. 50

1991 *Ihličie* GNKo. Kolá.

1992 *Ihličie* ZMp. 10

1994 *Ihličie* VP. 50

2000 *Ihličie* HPN. 50

Etym.: Názov *Ihličie* je motivovaný porastom ihličnatých stromov (apel. *ihličie*); názov je umelý, vznikol úpravou staršieho *Fenyőhidér* (maď. *fenyő* „jedľa, smrek“, *hid* „most“, *ér* „potôčik, rameno“; podľa premostenia ramena, vedľa ktorého rastú ihličnaté stromy).

Ilus p. Bedziarsky potok (→ Nitra), 4 km; pramení sev. od obce Veľké Bedzany, tečie obcou jv. smerom, ústi na juž. okraji obce M. Bedzany; ON. *Ilus, TN. 1. Iluský breh, 2. Veľký Ilus.

VMp. 50: 35-41 (nepomenovaný)

VN.: 1130 *Illwss* CDSl. I, Nr. 72

1235 *potok Ylouch* CDSl. II, Nr. 1

1293 *Potok Ylouch* Šmil. Nr. 3112

1905 *Ilus patak* KMp. VBedz.

1981 *Ilus* ZMp. 10

1985 *Ilus* GNTTo. Top.

1987 *Ilus* ZMp. 10

1988 *Ilus* OT. 65

1999 *Ilus* TMp. 131

2000 *Ilus* TMp. 130

ON. 1130 *terra Illws* CDSl. I, Nr. 72; Šmil. 319

1235 v. *Ylouch* CDSl. II, Nr. 1

1244 v. *Ilus* CDSl. II, Nr. 189

TN.: 1. 1985 *Iluský breh* GNTTo. Top.

2. 1981 *Veľký Ilus* ZMp. 10

1985 *Veľký Ilus* GNTTo. Top.

1987 *Veľký Ilus* ZMp. 10

2000 *Veľký Ilus* TMp. 130

Etym.: V. Šmilauer predpokladá, že názov *Ilus* vznikol podľa ílovitej pôdy, resp. dna potoka (< adj. *ílový* < apel. *íl*, psl. **ilъ*) a predpokladá vývin **Ilovec*, **Ilovc* > **Ilouc* (*Ilóc* je maďarčinou deformovaná podoba: **Il-ov-vc* > **Ilovec* > *Ilóc*; porov. Udolph, 1979, s. 154). Nevylučuje však, že staršie zachované podoby by sa dali rekonštruovať aj ako **Jalovec* (*ja-* > *i-*; Šmil., s. 341) < apel. *jalovec* (bot. borievka obyčajná, lat. *Juniperus communis*), skôr však z adj. *jalový* („neúrodný, neprinášajúci úžitok“) podľa nižšej bonity pôdy v lokalite, cez ktorú tečie.

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 341; J. Udolph, 1979, s. 154.

Imeľ-Dolný Ostrov → Dolnoostrovný kanál

Imeľ-Zemetva → Imeľský kanál

Imeľský kanál 2,5 km; kanál začínajúci sa v obci Imeľ, záp. od obce sa spája s Patinským kanálom; variant: Imeľ-Zemetva; ON. Imeľ; TN. Zemetva.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1979 *Imeľský kanál (Imeľ-Zemetva^x)* GN. 10

1982 *Imeľský kanál* VMp. 50

1983 *Imeľský kanál* ZMp. 10

1991 *Imeľský kanál* GNKo. Im.

1992 *Imeľský kanál* ZMp. 10

1994 *Imeľský kanál* VP. 50

2000 *Imeľský kanál* HPN. 50

ON.: Imeľ:

1404 *Emo* VSO. I, 492

1438 *Imee* VSO. I, 492

1786 *Imöl* VSO. I, 492

1920 *Imel* VSO. I, 492

1927 *Imeľ* VSO. I, 492

TN.: 1991 *Zemetva* (pole) GNKo. Imeľ

Etym.: Názov *Imeľský kanál* vznikol z osadného názvu *Imeľ*, apel. *kanál* a pomenúva kanál nachádzajúci sa v obci Imeľ. Názov *Imeľ-Zemetva* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadného názvu *Imeľ* a terénneho názvu *Zemetva*.

Inovec p. Bebrava (→ Nitra), 18,9 km; pramení v Považskom Inovci na vých. svahoch Považského Inovca vo výške okolo 880 m n. m., tečie jv. smerom cez obec Čuklasovce, ústi vých. od obce Veľké Chlievany vo výške 190 m n. m.; plocha povodia: 31 km², lesnatosť: 40% (ES. II, 447); variant: Zlatnička; TN. Inovec.

VMp. 50: 35-23

VN.: 1742 *Zlatnicska* Not. 299

1929 *Inovec* KMp. DDrž.

1957 *Inovec* GŠ. 25

1959 *Inovec* MVP. 100

1964 *Inovec* TS. 39m

1965 *Inovec* HP.

1971 *Inovec* HČ.

1972 *Bratinovský potok* SHM. 500

1975 *Inovec* SVP. 1

1977 *Inovec* VSO. I, 302; VSO. II, 220

1978 *Inovec* VMp. 50; 243; ES. II, 447

1979 *Inovec* GN. 10; ZMp. 10

1982 *Inovec* ZMp. 10

1985 *Inovec* GNTo. Bis., Dvor., Čuk.,

VChl., DDrž; TS. 19m; LTMp. 3

1986 *Inovec* TS. 24m, 205; LTMp. 6

1987 *Inovec* ZMp. 10

1991 *Inovec* GNTr. Dubod.

1996 *Inovec* MTZ.

1997 *Inovec* PAS.

1998 *Inovec* OT. 17

2000 *Inovec* Tmp. 130

TN.: 1649 *les a hora Inovec* (vrch, pohorie) Ur. II, 262

1862 *Inovec* Št.-Kor. 47

1898 *Inovecz*, *Inovec* MVS.; Nyit. 1, 354

1948 *Inovec* ŠMp. 75

1959 *Inovec* MVP. 100

1966 *Inovec* KS. 267

1970 *Inovec* VMp. 50

1972 *Inovec* SHM. 500

1978 *Inovec* Haj. 15; KS. 1, 5

1979 *Inovec* ZMp. 10

1982 *Inovec* ZMp. 10

1985 *Inovec* LTMp. 3

1986 *Inovec* LTMp. 6

1987 *Inovec* ZMp. 10

1990 *Inovec* KS. 11, 55

1991 *Inovec* GNTo. Selec

1994 *Inovec* KS. 5-6, 21; VP. 50

1996 *Inovec* MTZ.

1997 *Inovec* PAS.

2000 *Inovec* LTMp. 130; HPN. 50

Etym: Názov *Inovec* vznikol podľa terénneho názvu *Inovec* (< adj. *inový* < apel. *inovat'* „zmrznutá vodná para na vetvičkách, srieň“; porov. LMŠ., s. 128; KS. 1984, č. 5, s. 27; za pôvodné pokladáme vlastné meno vrchu, ktoré sa rozšírilo na celý geomorfologický celok). Doklad z roku 1972 (*Bratinovský potok*) vznikol zámenou označenia hlavného toku a prítoku (nevyčleňujeme ho preto ako variant). Starší názov *Zlatnička* vznikol podľa čistej (trblietajúcej sa) vody, príp. ho motivoval výskyt zlata (< adj. *zlatný* < apel. *zlato*).

Lit.: V. Uhlár, 1983, s. 102.

*Istobnica → Trebianka

J

Jalovský potok Ľ. Handlovka (→ Nitra), 2,5 km; pramení juž. od obce Jalovec, tečie sv. smerom, ústi v obci Brusno; ON. Jalovec.

VMp. 50: 36-13

VN.: 1898 *Jaloveci patak* MTT.75

1898 *Jalovski - patak* Nyit. 11
1945 *Jalovský potok* ŠMp. 75
1952 *Jalovský potok* ŠMp. 75
1965 *Jalovský potok* HP.
1966 *Jalovský potok* TS. 42m
1968 *Jalovský potok* HN. 4, mapa
1971 *Jalovský potok* HČ.
1981 *Jalovský potok* VMp. 50
1983 *Jalovský potok* TMp. SNP
1987 *Jalovský potok* LTMp. 9
1994 *Jalovský potok* GNPr. Ch.-B.
1997 *Jalovský potok* P. B.
1999 *Jalovský potok* TMp. 131
2000 *Jalovský potok* HPN. 50

ON.: Jalovec:

1430 *Alloc* VSO. I, 506;

1430 *Jaldek* HN. 4, 105

1773 *Jalovecz* VSO. I, 506

Etym.: Názov *Jalovský potok* vznikol z osadného názvu *Jalovec* (apel. *jalovec*, bot. borievka obyčajná, lat. *Juniperus communis* alebo *Juniperus nana*), apel. *potok* a pomenúva potok tečúci v katastri obce Jalovec.

Jalša → Jelšie

Jalšie → Jelšie

Jalšina → Jelšina

Janíkovský odpad "A" → Janíkovský kanál

Janíkovský odpad "B" → Lúčny potok

Janíkovský potok → Janíkovský kanál

Janíkovský kanál 6,4 km; kanál začínajúci sa v meste Nitra, spája potok Selenec s riekou Nitrou juž. od m. č. Janíkovce; varianty: *Čierna voda, Janíkovský odpad "A", Janíkovský potok; ON. Janíkovce; TN. *Od Čiernej vody.

VMp. 50: 45-21

VN.: 1891 *Fekete víz* KMp. Nitra I.

1892 *Fekete víz* KMp. Chr.

1965 *Janíkovský potok* HP.

1979 *Janíkovský kanál* (*Janíkovský odpad "A"^x*) GN. 10; ZMp. 10

1971 *Janíkovský kanál* ZMp. 50

1980 *Janíkovský kanál* ZMp. 10

1981 *Janíkovský kanál* ZMp. 50

1982 *Janíkovský kanál* VMp. 50

1984 *Janíkovský kanál* LTMp. 5

1985 *Janíkovský kanál* ZMp. 10

1987 *Janíkovský kanál* ZMp. 10

1988 *Janíkovský kanál* GNNi. Nitra

1992 *Janíkovský kanál* VASR. 25

1994 *Janíkovský kanál* VP. 50

1995 *Janíkovský kanál* ZMp. 10

1997 *Janíkovský kanál* LTMp. 50

1999 *Janíkovský kanál* TMp. 155

2000 *Janíkovský kanál* HPN. 50

ON.: Janíkovce (č. o. Nitra):

1113 v. *Emna* CDSI. I, Nr. 69

1231 v. *Emőke* CDSI. I, Nr. 380

1245 *Emeyka* VSO. III, 243

1247 *Emeke, Emeyke* CDSI. II, Nr. 272

1255 *Emeyka* CDSI. II, Nr. 503

1318 *Emeka* RDSI. II, Nr. 312

1326 *Nogemeike* VSO. III, 243

1520 *Nagh Emewke* VSO. III, 243

1773 *Janikowcz* VSO. III, 243

1808 *Welke Janikowce* VSO. III, 243

TN.: 1892 *Fekete vízen innen* (pole)

KMp. Chr.

Etym.: Názov *Janíkovský kanál* vznikol z osadného názvu *Janíkovce*, apel. *kanál* a pomenúva kanál nachádzajúci sa v katastri obce Janíkovce. Názov *Janíkovský odpad "A"* vznikol z ON. *Janíkovce*, apel. *odpad* („odtok“), označenie "A" má platnosť technického označenia odlišujúceho iný objekt (porov. Janíkovský odpad "B" → Lúčny potok). Variant *Janíkovský potok* vznikol z ON. *Janíkovce*, apel. *potok*. Maďarský názov *Fekete víz* vznikol podľa sfarbenia dna a možno ho interpretovať ako *Čierna voda* (maď. *fekete* „čierny“, *víz* „voda“). Z názvu *Čierna voda vznikol dnes už zaniknutý terénny názov *Od Čiernej vody* (maď. *Fekete vízen innen*).

Jánošíkov → Jánošíkovský kanál

Jánošíkovský kanál 5 km; začína sa sev. od obce Selice, spája sa s Komočským kanálom jz. od obce Tvrdošovce pri samote Jánošíkovo; varianty: Jánošíkov, Selice-Nagyút; ON. 1. Jánošíkovo, 2. Selice; TN. Jánošíkovo.

VMp. 50: 45-14; 23

1979 *Jánošíkovský kanál* (*Jánošíkov, Selice-Nagyút^x*) GN. 10

1982 *Jánošíkovský kanál* VMp. 50

1983 *Jánošíkovský kanál* ZMp. 10

1984 *Jánošíkovský kanál* ZMp. 10

1987 *Janíkovský kanál* (!) GŠ. 25

1988 *Jánošíkovský kanál* ZMp. 10

1992 *Jánošíkovský kanál* ZMp. 50

1993 *Jánošíkovský kanál* GNGa. Seli.; GNNZ. Tvrdoš.

1994 *Jánošíkovský kanál* VP. 50

2000 *Jánošíkovský kanál* HPN. 50

ON.: 1. Jánošíkovo

(samota; Tvrdošovce):

1891 *Jánosháza puszta* KMp. Tvrdoš.

1898 *Jánosi mjr.* MTT.75

1959 *Jánošíkovo* CMp.

1978 *Jánošíková* VSO. III, 213

1981 samota *Jánošíkovo* GN. 11

1983 *Jánošíkovo* ZMp. 10

1984 *Jánošíkovo* ZMp. 10

1988 *Jánošíkovo* ZMp. 10

1993 samota *Jánošíkovo* GNNZ. Tvrdoš.

2. Selice:

1078 *Seleuch* VSO. III, 18

1113 v. *Kimelan* CDSl. I, Nr. 69

1323 t. *Scelecen* RDSl. II, Nr. 105

1808 *Selice* VSO. III, 18

TN.: 1993 *Jánošíkovo* (pole)

GNNZ. Tvrdoš.

Etym.: Názov *Jánošíkovský kanál* vznikol z názvu samoty *Jánošíkovo* (< OM. *Jánošík*, príp. *János*, slvk. *Ján*), apel. *kanál*. Eliptický názov *Jánošíkov* vznikol z ON. *Jánošíkovo*. Názov *Selice-Nagyút* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z ON. *Selice*, názov *Nagyút* možno interpretovať ako **Veľká cesta*,

resp. *Veľká ulica*. Doklad z roku 1987 (Janíkovský kanál) pokladáme za tlačovú chybu (→ Janíkovský kanál).

Jarabina ľ. Inovec (→ Bebrava → Nitra), 1,3 km; pramení a ústi záp. od obce Dubodiel, tečie jv. smerom; ON. Jarabinské studienky, TN. Jarabský vrch. VMp. 50: 35-23 (nepomenovaný)

VN.: 1979 *Jarabina* ZMp. 10

1987 *Jarabina* ZMp. 10

1991 *Jarabina* GNTr. Dubod.

1994 *Jarabina* VP. 50

2000 *Jarabina* HPN. 50

ON.: 1978 *Jarabinské studienky*

VMp. 50

1979 *chata Jarabinské studienky*

ZMp. 10

1985 *Jarabinské studienky* LTMp. 3

1986 *Jarabinské studienky* LTMp. 6

1987 *chata Jarabinské studienky*

ZMp. 10

1991 *chata Jarabinské studienky*

GNTr. Dubod.

1994 *ch. Jarabinské studienky* VP. 50

1996 *ch. Jarabinské studienky* MTZ.

2000 *chata Jarabinské studienky*

LTMp. 130

TN.: 1978 *Jarabský vrch* VMp. 50

1990 *Jarabský vrch* KS. 11, 5

2000 *Jarabský vrch* Tmp. 130

Etym.: Názov *Jarabina* vznikol podľa porastu, cez ktorý preteká (apel. *jarabina*, bot. *jarabina vtáčia*), vylúčiť sa však nedá ani to, že názov toku motivoval terénny názov *Jarabský vrch* (deriváciou sufixom *-ina* > VN. *Jarabina*).

Jarkový potôčik p. Bebrava (→ Nitra), 1,5 km; pramení záp. od obce Čierna Lehota, tečie jv. smerom, ústi v obci.

VMp.: 35-21; 22 (nepomenovaný)

1975 *Jarkový potôčik* ZMp. 10

1985 *Jarkový potôčik* GNTTo. ČLeh.

1987 *Jarkový potôčik* ZMp. 10

Etym.: Názov *Jarkový potôčik* vznikol podľa nevýraznosti toku z adj. *jarkový* (<

apel. *jarok* „priekopa pri ceste, menší potok, pozdĺžna priekopa“, KSSJ. 219), demin. apel. *potôčik* (< apel. potok); „malý, nevýdatný potok tečúci v plytkej priehlbine“.

Jarky p. Žikavka (→ Hostiansky potok → Žitava → Nitra), 10,7 km; pramení sev. od obce Lovce južne od vrchu Rakytka (598 m), tečie jv. smerom cez obec Žikava; varianty: Žikavka, Suchý potok.

VMp. 50: 35-44

1898 *Suchý patak* MTT.75

1939 *Jarky* ŠMp. 75

1947 *Jarky* ŠMp. 75

1965 *Jarky* HP.

1971 *Jarky* HČ.

1978 *Jarky* VSO. III, 383

1979 *Jarky* GN. 10

1980 *Jarky* VMp. 50

1980 *Žikavka* (h. t.) ZMp. 10

1981 *Žikavka* ZMp. 10

1983 *Jarky* TS. 13, 220

1984 *Jarky* LTMp. 5

1985 *Jarky* ZMp. 50

1987 *Jarky* LTMp. 5; CHKO. 50

1988 *Jarky* GNNi. Lov.,

1988 *Jarky* (*Žikavka*^x) GNNi. Topk., Žik.

1989 *Jarky* ZMp. 10

1991 *Jarky* ZMp. 50

1992 *Jarky* ZMp. 10

1994 *Jarky* VP. 50

1995 *Žikavka* LTMp. 137

1999 *Žikavka, Jarky* Le. 10

2000 *Jarky* HPN. 50

1975 náreč. *Žikav/uka* Krišt. Žik.

Etym.: Názov *Jarky* vznikol podľa charakteru pramennej oblasti toku (apel. *jarok*, pl. *jarky*; „tok tvorený viacerými jarkami“), názov → *Žikavka* zo synchronného pohľadu vznikol zámenou hlavného toku a prítoku. Názov *Suchý potok* vznikol podľa charakteru koryta (adj. *suchý*, psl. **suchъ*, apel. *potok*), nadväzuje na starší stav (→ *Žikavka*).

Jarok (1) p. Stránka (→ Žitava → Nitra), 1,1 km; pramení a ústi sev. od obce Tesáre nad Žitavou.

VMp. 50: 35-44

1979 *Jarok* (*Járok*^x) GN. 10

1980 *Jarok* VMp. 50

1985 *Jarok* ZMp. 50

1987 *Jarok* CHKO. 50

1991 *Jarok* ZMp. 50

1994 *Jarok* VP. 50

2000 *Jarok* HPN. 50

Etym.: Názov *Jarok* vznikol proprializáciou apel. *jarok* („plytká priehlbina, menší potok“).

Jarok (2) neidentifikovaný prítok Nitry v meste Bojnice.

VMp. 50: 35-24 (neidentifikovaný)

1976 *Járok* HN. 1, 32

Etym.: → vyššie.

Jarok (3) p. Telinský potok (→ Žitava → Nitra), 0,5 km; pramení záp. od obce Mochovce, tečie jz. smerom, ústi sv. od obce Čifáre.

VMp. 50: 45-22 (neidentifikovaný)

1975 náreč. *Jarok* Krišt. Moch.

Etym.: → vyššie.

Jarok na Lučišti neidentifikovaný kanál v k. ú. obce Veľké Kršteňany; TN. 1. Lučište, 2. Jarok na Lučišti.

VMp. 50: 35-42 (neidentifikovaný)

VN.: 1975 náreč. *Jarok na Lučišti* Krišt. VKršt.

TN.: 1. 1975 náreč. *Lučište* (pole) Krišt. VKršt.

2. 1975 náreč. *Jarok na Lučišti* Krišt. VKršt.

Etym.: Názov motivoval názov lokality, v ktorej sa kanál nachádza (apel. *jarok*, prep. *na*, TN. *Lučište*).

Jasenina Ľ. Nitrica (→ Nitra), 8 km; pramení na vých. svahoch Strážovských vrchov sev. od obce Čavoj vo výške okolo 700 m n. m., tečie jv. smerom, ústi jz. od obce Valaská Belá vo výške 385 m

n. m.; ploha povodia: 58 km², lesnatosť: 70% (ES. II, 487); TN. Jasenina. VMp. 50: 35-22
 VN.: 1898 *Jasenina* MTT.75
 1945 *Jasenina* ŠMp. 75
 1952 *Jasenina* ŠMp. 75
 1959 *Jasenina* MVP. 100
 1965 *Jasenina* HP.
 1971 *Jasenica* HČ.
 1971 *Jasenina* ZMp. 50
 1974 *Jasenina* Mp. P. 50
 1976 *Jasenina* HN. 7, 340
 1977 *Jasenina* GN. 9
 1978 *Jasenina* ES. II, 487; VMp. 50
 1985 *Jasenina* TS. 19m, 203
 1990 *Jasenina* Prír. 60
 1991 *Jasenina* ZMp. 10
 1994 *Jasenina* GNPr. Čav., VBelá
 2000 *Jasenina* HPN. 50
 TN.: 1983 *Jasenina* (dolina) ZMp. 10
 1991 *Jasenina* ZMp. 10
 Etym.: Názov *Jasenina* vznikol podľa porastu, ktorým potok tečie (< apel. *jaseň*, psl. **j-asenъ*/**osenъ*, Mach., s. 171; *Fraxinus excelsior*; „potok tečúci jaseňovým porastom“). Doklad *Jasenica* (1971) je tlačová chyba.

*Jaseňový potok → Host'ovský potok

Jastrabica → Jastrabský potok

Jastrabský potok p. Sviniansky potok (→ Svinnica → Bebrava → Nitra), 2,7 km; pramení jv. od obce Trenčianske Jastrabie, tečie sv. smerom, ústi na sv. okraji obce; variant: Jastrabica; ON. Trenčianske Jastrabie; TN. Jastrabský vrch. VMp. 50: 35-23
 VN.: 1978 *Jastrabica* VMp. 50
 1987 *Jastrabica* ZMp. 10
 1994 *Jastrabský potok* VP. 50
 2000 *Jastrabský potok* HPN. 50
 ON.: Trenčianske Jastrabie:
 1269 *Wisnio* VSO. III, 177
 1439 *Jaztreby* VSO. III, 177
 1463 *Elwed* VSO. III, 177

1467 *Jazterbowcze* VSO. III, 177

1483 *Jastrabye* VSO. III, 177

1946 *Trenčianske Jastrabie* VSO. III, 177

TN.: 1898 *Jastrabszky h.* MTT.75

1948 *Jastrabský vrch* ŠMp. 75

1978 *Jarabský vrch* VMp. 50

Etym.: Názov *Jastrabský potok* vznikol z osadného názvu *Jastrabie*, apel. *potok*; názov *Jastrabica* vznikol z ON. *Jastrabie* a pomenúva tok v obci Jastrabie.

Jatovský kanál 5,9 km; kanál spájajúci Cabajský potok s Tvrdošovským potokom, začína sa pri obci Jatov, končí sa na záp. okraji obce Tvrdošovce; varianty: *Dolnojatovský kanál, Jatovský potok, Nemeštag; ON. Jatov; TN. Jatovské, Dolnojatovské, Malojatovské. VMp. 50: 45-23

VN.: 1898 *Alsó-játtói csat.* MTT.75

1979 *Jatovský kanál* (*Nemeštag^x*) GN. 10

1980 *Jatovský kanál* VMp. 50

1984 *Jatovský potok* ZMp. 10

1988 *Jatovský kanál* ZMp. 10

1992 *Jatovský kanál* ZMp. 50

1993 *Jatovský kanál* GNNZ. Jatov, Tvrdoš.

2000 *Jatovský kanál* GMp. 50

ON.: 1951 *Jatov* (vyčlenením z obce Tvrdošovce; Majt. 121):

1258 *Iechy Inferior* CDSI. I, Nr. 600

1236 *Itou* CDSI. II, Nr. 17

1245 *Jatho* CDSI. II, Nr. 181

1808 *Dolní Jatow, Alsó Jató* Lip. 9, 274

1808 *Horní Jatow, Felső Jató* Lip. 177, 274

1900 *Alsó Jattó* KMp. DJat.

1930 *dv. Dol. Jatov* ŠMp. 75

1938 *dv. Dol. Jatov* ŠMp. 75

TN.: 1. 1993 *Jatovské* (pole) GNNZ. Jatov

2. 1993 *Dolnojatovské* (pole) GNNZ. Jatov

3. 1993 *Malojatovské* (pole) GNNZ. Jatov

VN.: *Jatov* → [vodná nádrž] Jatov

Etym.: Názov *Jatovský kanál* vznikol z osadného názvu *Jatov* (< OM. *Jätěj*; Stan. SJ. I, s. 264), apel. *kanál*; pomenúva kanál v katastri obce Jatov. Názov *Jatovský potok* vznikol z ON. *Jatov*, apel. *potok*. Maďarský názov *Alsó-játtói csatorna* vznikol z osadného názvu *Dolný Jatov* a maď. apel. *csatorna* („kanál“), možno ho interpretovať ako **Dolnojatovský kanál* (maď. *csatorna* „kanál“). Názov *Nemeštag* vznikol z terénneho názvu *Nemestag* (maď. *nemes* „zemiansky“, *tag* „člen, diel“; „zemiansky diel“; v uvedených prameňoch chýba doklad).

Jatovský potok → Jatovský kanál

Javorník pôv. vodný tok, dnes kanál dlhý 1,9 km, spájajúci sa s Drndavou v obci Kolačno; TN. Javorník.

VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)

VN.: 1975 náreč. *Javorňík* Krišt. Kolač.

TN.: 1985 *Javorník* (les, lúka) GNT0. Kolač.

1975 náreč. *Javorňík* Krišt. Kolač.

Etym.: Názov potoka je motivovaný názvom lokality *Javorník*, cez ktorú tečie (< apel. *javor* „strom z rodu javor, Acer“).

Jelení potok Ľ. Jalovský potok (→ Handlovka → Nitra), 2,5 km; pramení jz. od obce Chrenovec, tečie sv. smerom, ústi juž. od obce; TN.: Jelení vrch.

VMp. 50: 36-13 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Jelení potok* VP. 50

1999 *Jelení potok* TMp. 131

2000 *Jelení potok* HPN. 50

TN.: 1981 *Jelení v.* VMp. 50

1994 *Jelení vrch* GNPr. Ch.-B.

Etym.: Názov *Jelení potok* vznikol z terénneho názvu *Jelení vrch* (< adj. *jelení* < apel. *jeleň*, psl. **j-elень/*olenь*; Mach., s. 175; zool. jeleň európsky, lat. *Cervus elaphus*; jeleň karpatský) apel. *potok*, prípadne bol motivovaný výskytom jeleňa.

Jelenecký potok → Jelenský potok

Jelenský potok p. Drevenica (→ Žitava → Nitra), 10,3 km; pramení v pohorí Tribeč južne od vrchu Drža (499 m), tečie jv. smerom cez obec Jelenec, ústi na juž. okraji obce Neverice; varianty: Gýmeš, Gýmešský potok, Jelenecký potok, *Uroš; ON. Jelenec (Gýmeš).

VMp. 50: 35-43

VN.: 1253 *rivus Wrios, rivus Bunos* Šmil. Nr. 354

1253 *rivilus Wnos, Wrios* CDSI. II, Nr. 421 (bez bližšej lokalizácie)

1295 *fluvium Gymus* Šmil. Nr. 354

1892 *Ghymesi patak* KMP. Never.

1932 *Gýmešský potok* Šmil. 347

1937 *Gýmešský potok* KMP.-od. Never.

1965 *Jelenecký potok* HP.

1969 *potok Gýmeš, Jelenecký potok* Rak. 24, 34

1971 *Jelenecký potok* HČ.

1977 *Jelenský potok* VMp. 50

1979 *Jelenský potok* GN. 10; ZMp. 10; Nit. 147

1982 *Jelenský potok* ZMp. 50

1983 *Jelenský potok* TS. 13m, 77

1984 *Jelenský potok* LTMp. 5

1985 *Jelenský potok* ZMp. 50

1987 *Jelenský potok* ZMp. 10; KS. 9, 39

1988 *Jelenský potok* GNNi. Jelen.

1991 *Jelenský potok* ZMp. 50

1992 *Jelenský potok* VASR. 25

1994 *Jelenský potok* VP. 50

1995 *Jelenský potok* LTMp. 137

2000 *Jelenský potok* HPN. 50

1975 náreč. *Gimeskí potok* Krišt. Never.

ON.: Jelenec:

1113 *Gimes* CDSI. I, Nr. 69

1226 *Gumes* CDSI. I, Nr. 326

1232 *Guymes* CDSI. I, Nr. 392

1253 *Gymus* CDSI. II, Nr. 421

1256 *Gymus* CDSI. II, Nr. 548

1310 *Gymes* RDSI. I, Nr. 839

1318 *Gymes* RDSI. II, Nr. 312, 313

1322 *Ghimus* RDSI. II, Nr. 834

1322 *Gymus* RDSI. II, Nr. 839

1295 *inferior, superior Ghymes*
VSO. I, 518

1350 *Noggymus* VSO. I, 518

1386 *Gymes maior et minor, Kysgymes,*
Felgymes VSO. I, 518

1920 *Gymeš* VSO. I, 518

1948 *Jelenec* VSO. I, 518

Etym.: Názov *Jelenský potok* a variant *Jelenecký potok* vznikli z osadného názvu *Jelenec*, apel. *potok*; pomenúva potok v obci Jelenec. Názov *Gýmešský potok* vznikol zo staršieho názvu obce (*Gýmeš* < maď. *gím*, slvk. *laň*; porov. Šmil., s. 484, Stan. SJ. I, s. 273). Názov *Gýmeš* vznikol z ON. *Gýmeš*. Názov **Uroš V.* Šmilauer (1932, s. 347, 496) odvodzuje z maď. osobného mena *Uros (Urias > Urios)*, skôr však mohol vzniknúť podľa slovanského osobného mena *Uroš* (porov. Stan., 1956, s. 29).

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 347, 496.

Jelešina → Jelešnica

Jelešnica ľ. Bebrava (→ Nitra), 8 km; pramení sev. od obce Ľutov, tečie jz. smerom cez obec Prusy, ústi sz. od Bánoviec nad Bebravou; varianty: Jelešina, Ľutovský potok, Pruský potok; ON. 1. Ľutov, 2. Prusy.

VMp. 50: 35-23

VN.: 1928 *Jelešnica* KMP. BnB.

1932 *Pruský potok* Šmil. 340, 347

1965 *Ľutovský potok* HP.

1971 *Ľutovský potok* HČ.

1978 *Jelešnica* VMp. 50

1979 *Jelešnica (Ľutovský potok^x)* GN. 10

1982 *Jelešnica* ZMp. 10

1985 *Jelešnica* GNT. BnB., Ľut., Prusy

1986 *Jelešnica* TS. 24m

1987 *Jelešnica* ZMp. 10

1994 *Jelešnica* VP. 50

1999 *Jelešina* Tmp. 131

2000 *Jelešina* Tmp. 130

2000 *Jelešnica* HPN. 50

ON.: 1. Ľutov:

1389 *Ľutov* VSO. II, 207

1481 *Lywthw, Lywthow* VSO. II, 207

1506 *Lythow* VSO. II, 207

1598 *Lutow* VSO. II, 207

2. Prusy:

1208 *Prus* CDSl. I, Nr. 148

1389 *Prúzy* VSO. II, 462

1419 *Prwisy* VSO. II, 462

1773 *Prusy* VSO. II, 462

Etym.: Názov *Jelešnica* a *Jelešina* vznikli podľa porastu, ktorým potok tečie (*jelšina* < *jelša*, psl. **elbcha/*olbcha*, bot. jelša lepkavá, lat. *Alnus glutinosa*). Názov *Ľutovský potok* vznikol z osadného názvu *Ľutov* (< OM. *Luta*, porov. Stan., 1956, s. 29, 67), apel. *potok* a pomenúva potok tečúci cez obec Ľutov. Názov *Pruský potok* vznikol z osadného názvu *Prusy* (< etn. *Prus*), apel. *potok*; pomenúva potok tečúci cez obec Prusy.

*Jeleška → Jeleškový potok

Jeleškový potok p. Nitra, 3,7 km; pramení sev. od obce Kocurany, tečie okolo obce jv. smerom, ústi jv. od obce; variant: *Jeleška.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

1113 *fluvius Gelisca* Šmil. Nr. 314 A;
CDSl. I, Nr. 69

1982 *Jeleškový potok* ZMp. 10

1989 *Jeleškový potok* ZMp. 10

1991 *Jeleškový potok* ZMp. 10

1997 *Jeleškový potok* VP. 50; P. B.

2000 *Jeleškový potok* HPN. 50

Etym.: Názov *Jeleškový potok* vznikol azda podľa porastu v okolí toku (*jelšie, jelša*; → vyššie), apel. *potok*. V. Šmilauer (1932, s. 339) nevyklučuje, že tok zaznamenaný v Zoborskej listine možno stotožniť aj s tokom, ktorý ústi priamo v obci. Etymológiu a zvukovú podobu pokladá za nejasné. Doklad z roku 1113 (*fluvius Gelisca*) možno rekonštruovať ako **Jeleška* (k apel. *jelša*; → vyššie; porov. Stan., 1956, s. 70).

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 339; J. Stanislav, 1956, s. 70.

Jelšie p. Jelešnica (→ Bebrava → Nitra), 1,5 km; pramení a ústi vých. od obce

Podlužany; varianty: Jalša, Jalšie; TN. Jelšie.

VMp. 50: 35-23 (nepomenovaný)

VN.: 1943 *Jalšie* KMp. Podl.

1948 *Jalša* ŠMp. 75

1982 *Jelšie* ZMp. 10

1985 *Jelšie* GNTTo. Podl.

1994 *Jelšie* VP. 50

1999 *Jelšie* TMp. 131

2000 *Jelšie* TMp. 130; HPN. 50

TN.: 1982 *Jelšie* (pole) ZMp. 10

1985 *Jelšie* GNTTo. Pluž.

Etym.: Názov *Jelšie* a nárečový variant *Jalšie* vznikli z terénneho názvu *Jelšie* (apel. *jelšie*, náreč. *jalšie* „jelšový porast“ < apel. *jelša*; porov. Stan., 1956, s. 351). Variant *Jalša* vznikol z náreč. apel. *jalša* (jelša) a pomenúva potok tečúci popri jelšovom poraste.

Jelšina 4,2 km; kanál (pôv. vodný tok) začínajúci sa sz. od mesta Nitry pri č. o. Lužianky, v meste Nitra sa spája s riekou Nitra; variant: Jalšina; TN. Jelšina.

VMp. 50: 45-21

VN.: 1958 *potok Jalšina* KMp.-od. Nitra

1979 *Jelšina* GN. 10

1980 *Jelšina* ZMp. 10

1982 *Jelšina* VMp. 50

1983 *Jalšina* TS. 13, 158

1985 *Jelšina* ZMp. 10

1987 *Jelšina* CHKO. 50

1988 *Jelšina* GNNi. Nitra

1994 *Jelšina* VP. 50

1995 *Jelšina* ZMp. 10

2000 *Jelšina* HPN. 50

náreč. *Jalšina*

TN.: 1891 *Jalsina* (pole) KMp. Nitra I.

1958 *Jalšina* KMp.-od. Nitra I.

1988 *Jelšina* GNNi. Nitra

Etym.: Názov *Jelšina* a nárečová podoba *Jalšina* vznikli podľa porastu v okolí (apel. *jelša*, náreč. *jalša*, suf. *-ina*; apel. *jelšina*, náreč. *jalšina*), príp. ho motivoval TN. *Jelšina* (náreč. *Jalšina*); apel. *jelšina* „lokalita s jelšovým porastom“ (< apel. *jelša*; → vyššie).

Jelšovec Ľ. Osliansky potok (→ Nitra), 1,6 km; pramení na sev. okraji obce Radobica, tečie sv. smerom, ústi jv. od obce Horná Ves pri vrchu Chlmok; TN. Jelšovec.

VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)

VN.: 1975 náreč. *Lajšovec* Krišt. HVes

TN.: 1975 náreč. *Lajšovec* (les) Krišt. Hves

Eym.: Názov motivoval porast, okolo ktorého potok tečie (adj. *jelšový* < apel. *jelša*, náreč. *lajša*; suf. *-ov-ec*).

Jelšovka → Pelúsok

Jelšovník p. Radiša (→ Bebrava → Nitra), 2 km; pramení jz. od obce Žitná-Radiša, tečie jv. smerom, ústi sev. od obce Uhrovec; TN. Jelšovník.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

VN.: 1939 *Jelšovník* KMp.-od.

Radi., Uhr.

TN.: 1939 *Jelšovník* (pole, lúka)

KMp.-od. Žitná

Etym.: Názov *Jelšovník* vznikol podľa porastu v lokalite (< apel. *jelša*), príp. podľa terénneho názvu *Jelšovník* (< apel. *jelša*; → vyššie).

Jelšový Ľ. Dubnica (→ Nitra), 2 km; pramení a ústi jv. od obce Kovarce.

VMp. 50: 35-43 (nepomenovaný)

1895 *Jalšov* KMp. Kov.

Etym.: Názov *Jalšov* motivoval porast, ktorým tiekol (apel. *jelša*, nár. *jalša*; → vyššie); „potok tečúci jelšovým porastom“.

Jelšový potok p. Čierťaz (→ Čerešňový potok → Nitra), 0,5 km; pramení a ústi sev. od obce Velčice, tečie záp. smerom.

VMp. 50: 35-43 (nepomenovaný)

1975 náreč. *Jalšov potok* Krišt. Velč.

Etym.: → vyššie.

K

Kadaň ľ. Nitra, 17,9 km; pramení na jv. svahoch pohoria Tribeč na sev. okraji obce Pohranice vo výške okolo 235 m n. m., tečie juž. smerom do vodnej nádrže Golianovo, ústi záp. od obce Veľký Cetín vo výške 128 m n. m.; plocha povodia: 46 km², lesnatosť: 10% (ES. III. 19); variant: *Pohranický potok; ON. Pohranice; TN. *Kadaňský záhon. VMp. 50: 45-21
 VN.: 1300 *fluvium Pagran* Šmil. Nr. 335
 1891 *Kádán patak* Kmp. VCet.
 1892 *Kádán patak* Kmp. MLap., VLap.,
 1932 *Pogranický potok* Šmil. 343
 1950 *Kádán patak* Kmp.-od. VCet.
 1959 *Kadaň* Cmp.; MVP. 100
 1965 *Kadaň* HP.
 1966 *Kadaň* TS. 37m
 1971 *Kadaň* HČ.
 1975 *Kadaň* SVP. 1
 1976 *Kadaň* ZMp. 10
 1977 *Kadaň* VSO. I, 339; VSO. II, 134
 1978 *Kadaň* ZMp. 10
 1979 *Kadaň* GN. 10; ES. III, 19
 1980 *Kadaň* ZMp. 10
 1981 *Kadaň* ZMp. 50
 1982 *Kadaň* VMp. 50
 1983 *Kadaň* ZMp. 50
 1984 *Kadaň* LTMp. 5
 1985 *Kadaň* ZMp. 10
 1987 *Kadaň* ZMp. 10; GŠ. 25; LTMp. 5
 1988 *Kadaň* GNNi. VLap., MLap., Pohr., VCet.; ZMp. 10
 1989 *Kadaň* AMp. 15
 1992 *Kadaň* VASR. 25
 1994 *Kadaň* VP. 50
 1995 *Kadaň* ZMp. 10; LTMp. 137
 1996 *Kadaň* MTZ.
 1997 *Kadaň* PAS., LTMp. 50
 1999 *Kadaň* Tmp. 155
 2000 *Kadaň* HPN. 50
 ON.: Pohranice:
 1075 *Pagran* CDSI. I, Nr. 58
 1113 *Pogran* CDSI. I, Nr. 69
 1209 *Pagran* CDSI. I, Nr. 150
 1218 *Pagran* CDSI. I, Nr. 229
 1232 *Pagran* VSO. II, 413
 1251 *Pagran* CDSI. II, Nr. 369

1318 *Pogran* RDSI. II, Nr. 312
 1322 *Pagran* RDSI. II, Nr. 848
 1322 *Kys Pogran* RDSI. II, Nr. 826
 1322 *Kys Pagran* RDSI. II, Nr. 854
 1479 *Kyspogran, Nagpogran* VSO. II, 413
 1773 *Pogranicze* VSO. II, 413
 1948 *Pohranice* VSO. II, 413
 TN.: 1891 *Kádán dülö* Kmp. VCet.
 Etym.: Názov *Kadaň* pravdepodobne vznikol z osobného mena **Kadan* (porov. LMŠ., s. 139). Starší názov **Pohranický potok* vznikol z osadného názvu *Pohranice* (apel. *hranica*, psl. **granь* > *granь-ica*, Stan. SJ. I., s. 267, Mach., s. 143, resp. *po gran-* „pri hranici“; Krajč., 1994, s. 121; V. Chaloupecký sa nazdával, že osadný názov *Pohranice* sa vyvinul z mena *Pohronci* „obyvatelia žijúci blízko Hrona, v Pohroní“; Chal., 1923, s. 188; porov. aj Šmil., 1932, s. 497), apel. *potok* a pomenúva tok v obci Pohranice.
 Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 497.

Kajsiansky kanál 2 km; kanál začínajúci sa jz. od samoty Kajsa, spája sa s potokom Šúdol juž. od obce Lužianky; variant: Kajsy; ON. Kajsa. VMp. 50: 45-21
 VN.: 1979 *Kajsiansky kanál* (*Kajsy*^x) GN. 10
 1982 *Kajsiansky kanál* VMp. 50
 1985 *Kajsiansky kanál* ZMp. 10
 1987 *Kajsiansky kanál* ZMp. 10; GŠ. 25
 1988 *Kajsiansky kanál* GNNi. Nitra
 1994 *Kajsiansky kanál* VP. 50
 1995 *Kajsiansky kanál* ZMp. 10
 2000 *Kajsiansky kanál* HPN. 50
 ON.: Kajsa (č. o. Lužianky):
 1598 *Kaysza* VSO. II. 207
 1773 *Kajsza* VSO. II, 207
 1977 *Kajsa* VSO. II, 207
 Etym.: Názov *Kajsiansky kanál* vznikol z osadného názvu *Kajsa* (k ver. *kajat' sa*, stsl. *kajati se* „ľutovať“, psl. **kajati* „trestať“; Stan. SJ. II, 244, Mach., s. 195), apel. *kanál*. Názov *Kajsy* vznikol z ON. *Kajsa*.

Kajsy → Kajsiansky kanál

Kakanova bukovina ľ. Stránka (→ Nitra), 0,9 km; pramení a ústi sev. od obce Zlatno, tečie jv. smerom; TN. 1. Kakanova bukovina, Kakanove húšťavy. VMp. 50: 35-43 (nepomenovaný) VN.: 1975 náreč. *Kakanova bukovina* Krišt. Zlatno TN.: 1. 1975 náreč. *Kakanova bukovina* (pole, les) Krišt. Zlatno 2. 1975 náreč. *Kakanove húšťavi* (pole) Krišt. Zlatno Etym.: Názov motivoval názov lokality *Kakanova bukovina*, cez ktorú tečie (OM. *Kakan*, apel. *bukovina* < apel. *buk*).

Kalázsky potok → Klasovský potok

Kalinos → Dubnica (1)

Kalište → Telinský potok

Kalný potok ľ. Zorkov potok (→ Stránka → Nitra), 2 km; pramení sz. od obce Host'ovce, tečie jz. smerom, ústi sev. od obce Zlatno. VMp. 50: 35-43; 44 (nepomenovaný) 1975 náreč. *Kalní potok* Krišt. Zlatno Etym.: Názov *Kalný potok* motivoval bahnistý charakter dna, riečišťa potoka (adj. *kalný*, apel. *potok*; „potok s kalnou vodou“).

Kamencový jarok ľ. Lišňa (→ Lázkový potok → Nitra), 1,5 km; pramení vých. od obce Kovarce, ústi jv. od obce Solčany, TN. Kamenec, Kamenný jarok. VMp. 50: 35-43 (nepomenovaný) VN.: 1895 *Kamenczovi járek* KMp. Kov. TN.: 1895 *Kamenecz* (les) KMp. Kov. 1985 *Kamenný jarok* (les) GNT. Kov. Etym.: Názov *Kamencový jarok* vznikol z terénneho názvu *Kamenec* (apel. *kamenec* „skalnatý terén“, HSSJ. II, 18 < apel. *kameň*, psl. **kamy*; Mach., s. 189).

Terénny názov *Kamenný jarok* vznikol z VN. *Kamencový jarok*.

Kamenistá p. Chvojnica (→ Nitra), 2,8 km; pramení jz. od obce Chvojnica, tečie sv. smerom, ústi v obci Chvojnica; TN. Kamenistá dolina. VMp. 50: 35-22 VN.: 1974 *Kamenistá Mp.* P. 50 1977 *Kamenistá GN.* 9 1978 *Kamenistá VMp.* 50 1985 *Kamenistá TS.* 19m 1986 *Kamenistá LTMp.* 6 1987 *Kamenistá LTMp.* 9 1994 *Kamenistá GNPr.* Chvoj.; VP. 50 1997 *Kamenistá P. B.* 1999 *Kamenistá TMp.* 131 2000 *Kamenistá HPN.* 50 TN.: 1983 *Kamenistá dolina* (dolina) ZMp. 10 1994 *Kamenistá dolina GNPr.* Chvoj. Etym.: Názov *Kamenistá* vznikol univerbizáciou z terénneho názvu *Kamenistá dolina* (adj. *kamenistý* < apel. *kameň*, apel. *dolina*).

*Kamenný chotár → Kamenný kanál

Kamenný kanál 2,7 km; kanál začínajúci sa sv. od obce Neded, jz. od obce Tvrdošovce sa spája s Komočským kanálom; variant: *Kamenný chotár; TN. Kamenný chotár. VMp. 50: 45-14; 23 VN.: 1979 *Kamenný kanál (Kömatár^x)* GN. 10 1982 *Kamenný kanál VMp.* 50 1983 *Kamenný kanál ZMp.* 10 1991 *Kamenný kanál ZMp.* 50 1993 *Kamenný kanál GNNZ.* Tvrdoš., GNGa. Neded, Seli. TN.: 1891 *Köhatár* (pole) KMp. Neded 1993 *Kamenný chotár GNGa.* Neded Etym.: Názov *Kamenný kanál* vznikol podľa terénneho názvu *Kamenný chotár* (adj. *kamenný* < apel. *kameň*, apel. *chotár*). V doklade *Kömatár* (1979) je tlačová chyba (správne by malo byť

Kôhatár, porov. TN.), interpretovať ho možno ako **Kamenný chotár*. Vznikol z terénneho názvu *Kamenný chotár* (maď. *kő* „kamenný“, *határ* „chotár“).

Kamenný jarok Ľ. Svinnica (→ Bebrava → Nitra), 2 km; pramení sev. od obce Ruskovce, tečie juž. smerom, ústi na vých. okraji obce Ruskovce.

VMp. 50: 35-23 (nezaznačený)

1948 *Kamenný jarok* ŠMp. 75

Etym.: Názov *Kamenný jarok* vznikol podľa charakteru koryta alebo dna potoka (adj. *kamenný* < apel. *kameň*; apel. *jarok*).

Kamenný potok (1) Ľ. Lazný potok (→ Nitra), 2,8 km; pramení a ústi jv. od obce Lehota pod Vtáčnikom, tečie sz. smerom. VMp. 50: 35-24; 42 (nepomenovaný)

1959 *Kamenný potok* MVP. 100

1972 *Kamenný potok* Mp. Z. 50

1974 *Kamenný potok* Mp. P. 50

1986 *Kamenný potok* HN. 12, 82

1991 *Kamenný potok* ZMp. 10

1994 *Kamenný potok* GNPr. LpV.

1999 *Kamenný potok* TMp. 131

Etym.: Názov *Kamenný potok* vznikol podľa charakteru koryta alebo dna potoka (adj. *kamenný* < apel. *kameň*; apel. *potok*).

Kamenný potok (2) p. Drahožica (→ Nitra), 2,7 km; pramení a ústi jv. od obce Veľké Uherce; TN. *Kamenný potok*.

VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)

VN.: 1980 *Kamenný potok* OMp. 25

1985 *Kamenný potok* GNTTo. VUh.

TN.: 1985 *Kamenný potok* GNTTo. VUh.

Etym.: → vyššie; VN. > TN. *Kamenný potok*.

Kamenný potok (3) Ľ. Solčiansky potok (→ Nitra), 1,5 km; pramení a ústi vých. od mesta Nitrianske Pravno (č. o. Solka) pod vrchom Malý Vyšehrad (773 m), tečie záp. smerom.

VMp. 50: 36-11 (nepomenovaný)

1983 *Kamenný potok* ZMp. 10

1999 *Kamenný potok* TMp. 131

Etym.: → vyššie.

Kamenný potok (4) → Lazný potok

Kamenský potok p. Vidlicový potok (→ Lazný potok → Nitra), 3,8 km; pramení jv. od obce Kamenec pod Vtáčnikom, tečie sz. smerom, ústi na jz. okraji obce Zemianske Kostol'any; varianty: Gepnárov potok, Bystrý potok; ON. Kamenec pod Vtáčnikom; TN. Gepnárova dolina.

VMp. 50: 35-24; 42 (nepomenovaný)

VN.: 1976 *Gepnárov potok* HN. 7, 367

1982 *Kamenský potok* ZMp. 10

1990 *Gepnárov potok* Prír. 62

1992 *Kamenský potok* ZMp. 10

1994 *Kamenský potok* GNPr. KpV., ZKost.

2000 *Kamenský potok* HPN. 50

1975 náreč. *Bistrí potok* Krišt. KpV.

ON.: Kamenec pod Vtáčnikom:

1. *Horný Kamenec*:

1355 *Superior Caste Ilyan* VSO. II, 13

1419 *Kemenec* VSO. II, 13

1773 *Hornykamencz* VSO. II, 13

(zlúč. r. 1955)

2. *Dolný Kamenec*:

1518 *Also Kemenecz* VSO. II, 13

1564 *Also - Kamencz* Krišt. 302

1773 *Dolny Kamencz* VSO. II, 13

(zlúč. r. 1955)

TN.: 1966 *Gepniarova dolina* TMp.

1994 *Gepnárova dolina* GNPr. KpV.

1999 *Gepnárova dolina* TMp. 131

Etym.: Názov *Kamenský potok* vznikol z osadného názvu *Kamenec* (apel. *kamenec* „skalnatý terén“, ale aj „kamenisté koryto rieky, potoka“; porov. Mach., s. 189, HSSJ. II, s. 18), apel. *potok*. Názov *Gepnárov potok* vznikol podľa terénneho názvu *Gepnárova dolina* (< OM. *Gepnár*), apel. *potok*. Názov *Bystrý potok* vznikol podľa rýchlosti toku alebo čistoty z adj. *bystrý* („rýchly, prudký, čistý“), apel. *potok*.

***Kanál** (1) 2,8 km; kanál spájajúci sa s Trnovským kanálom vých. od obce Veča. VMp. 50: 45-14 (nepomenovaný) 1890 *Csatorna* KMp. Veča Etym.: Názov vznikol podľa funkcie vodného objektu propriálizáciou maď. apelatíva *csatorna* („kanál“).

***Kanál** (2) 0,6 km; kanál spájajúci sa s kanálom *Šepkár juž. od obce Selice. VMp. 50: 45-14 (nepomenovaný) 1891 *Csatorna* KMp. Seli. Etym.: → vyššie.

***Kanál** (3) 0,3 km; pôvodne 1 km dlhé pravostranné rameno rieky Žitava, nachádza sa na sev. okraji obce Dolný Ohaj. VMp. 50: 45-23 (nepomenovaný) 1890 *Csatorna* KMp. DOhaj Etym.: → vyššie.

***Kanál** (4) 0,4 km; zaniknuté pravostranné rameno rieky Žitava sa nachádzalo vých. od obce Martovce. VMp. 50: [45-41] 1889 *Csatorna* KMp. Mart. Etym.: → vyššie.

***Kanál** (5) 2 km; zaniknutý kanál sa začínal a končil juž. od obce Selice. VMp. 50: [45-14] 1891 *Csatorna* KMp. Seli. Etym.: → vyššie.

*Kanál (6) → Pelúsok

*Kanál (7) → Trnovec

Kanál Pribeta-Stanica → Pribetský kanál

Kance → Kanec

Kanec 2,1 km; kanál začínajúci sa záp. od obce Jarok, ústi vo vodnej nádrži Jarok jz. od obce Jarok; variant: Kance; ON. Kance, TN. Kance.

VMp. 50: 45-12

VN.: 1978 *Kanec* ZMp. 10

1979 *Kanec* (*Kance^x*) GN. 10

1981 *Kanec* VMp. 50

1987 *kanál Kanec* ZMp. 10

1988 *Kanec* GNNi. Jarok

1989 *Kanec* ZMp. 50

1991 *Kanec* ZMp. 50

1994 *Kanec* VP. 50

2000 *Kanec* HPN. 50

ON.: 1898 *Kancza mjr.* MTT. 75

1938 *dv. Kance* ŠMp. 75

1947 *dv. Kance* ŠMp. 75

1978 *Kance* VSO. III, 253

TN.: 1893 *Kancze* (pole) KMp. VZál.

1987 *Kance* ZMp. 10

1988 *Kance* GNNi. VZál.; ZMp. 10

Etym.: Názov *Kanec* a variant *Kance* vznikli podľa osadného názvu *Kance* (ten z osobného mena *Kanec* alebo apel. *kanec* „samec svine domácej alebo divej“).

Kanianska p. Nitra, 8,7 km; pramení sz. od obce Kanianska, tečie jv. smerom, ústi vých. od mesta Bojnice; variant: Kaniansky potok; ON. Kanianska.

VMp. 50: 35-24

VN.: 1962 *Kaňanka* HN. I, 32

1965 *Kanianska* HP.

1968 *Kanianska* HN. IV, 275

1971 *Kanianska* HČ.

1977 *Kanianska* GN. 9

1977 *Kaniansky potok* VSO. II, 16

1978 *Kanianska* ZMp. 10; VMp. 50

1982 *Kanianska* ZMp. 10

1983 *Kanianska* ZMp. 50

1987 *Kanianska* LTMp. 9

1990 *Kanianska* Prír. 17

1991 *Kanianska* ZMp. 10

1996 *Kanianska* MTZ.

1994 *Kanianska* GNPr. Boj., Kan.; VP. 50

1997 *Kanianska* P. B.

1999 *Kanianska* TMp. 131

2000 *Kanianska* HPN. 50

ON.: Kanianska:

1479 *Kanyanka* VSO. II, 16

1773 *Kananka* VSO. II, 16

1920 *Kanianska* VSO. II, 16

Etym.: Názov *Kanianka* vznikol podľa názvu obce, cez ktorú preteká (ON. *Kanianka*). Názov *Kaniansky potok* vznikol z osadného názvu *Kanianka*, apel. *potok*.

Kaniansky potok → Kanianka

Kápostáš kanál spájajúci sa sv. od obce Čifáre s Telinským potokom; 0,4 km.

VMp. 50: 45-22 (nepomenovaný)

1975 náreč. *Kápostáš* Krišt. Čif.

Etym.: Názov *Kápostáš* vznikol podľa hospodárskeho využitia lokality, cez ktorú potok tečie (maď. *káposztás* „kapustný“; „lokalita, kde sa pestuje kapusta“).

Kava-Lándor → Kavský kanál

Kavský kanál 2,1 km; kanál začínajúci sa sev. od mesta Komárno pri osade Kava, tam sa i spája s Lándorským kanálom; variant: Kava-Lándor; ON. 1. Kava, 2. Lándor.

VMp. 50: 45-43

VN.: 1979 *Kavský kanál* (*Kava-Lándor*^x) GN. 10

1982 *Kavský kan.* ZMp. 10; VMp. 50

1991 *Kavský kanál* GNKo. Komá.

1992 *Kavský kan.* ZMp. 10

ON.: 1. Kava (č. o. Komárno):

1247 *Kava* CDSl. II, Nr. 178, 179

1808 *praedium Kava* Lip. 295

1938 *Kavapuszta* ŠMp. 75

1952 *Kavapuszta* Mp. 25

2. Lándor (č. o. Komárno): → Lándorský kanál

Etym.: Názov *Kavský kanál* vznikol z osadného názvu *Kava*, apel. *kanál*. Názov *Kava-Lándor* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov *Kava*, *Lándor*.

Kebelka p. Dlhý kanál (→ Nitra), 3,2 km; pramení a ústi vých. od obce Veľké Zálužie, tečie juž. smerom; TN. Kebel.

VMp. 50: 45-12 (nepomenovaný)

VN.: 1978 *Kebelka* ZMp. 10

1987 *Kebelka* ZMp. 10

1988 *Kebelka* GNNi. VZál.

1994 *Kebelka* VP. 50

2000 *Kebelka* HPN. 50

TN.: 1978 *Kebel* (pole) ZMp. 10

1987 *Kebel* ZMp. 10

1988 *Kebel* GNNi. VZál.

Etym.: Názov *Kebelka* vznikol z terénneho názvu *Kebel* (apel. *kebel*, *gbel* „obsahová miera“ < psl. **kъbьlъ* < sthnem. **kubil* < strlat. *cubellum* „sud, nádoba; porov. HSSJ. I, s. 378; SSN. I, s. 730; Rej., s. 270).

Kilište → Telinský potok

Kľačiansky potok → Kľačniansky potok

Kľačniansky potok p. Tmavá (→ Nitra), 4,2 km; pramení sv. od obce Kľačno, tečie jz. smerom, ústi na sev. okraji obce, variant: Kľačiansky potok; ON. Kľačno.

VMp. 50: 35-22

VN.: 1965 *Kľačniansky potok* HP.

1971 *Kľačiansky potok* HČ.

1977 *Kľačniansky potok* GN. 9

1978 *Kľačniansky potok* VMp. 50

1989 *Kľačniansky potok* TS. 35, 176

1994 *Kľačniansky potok* GNPr. Kľač.

2000 *Kľačniansky potok* HPN. 50

ON.: Kľačno:

1413 *Geydel* VSO. II, 27

1464 *Geydellehota* VSO. II, 27

1808 *Gajdel* VSO. II, 27

1920 *Gajdel* VSO. II, 27

1948 *Kľačno* VSO. II, 27

Etym.: Názov *Kľačniansky potok* a jeho variant *Kľačiansky potok* vznikli z osadného názvu *Kľačno* (< slov. apel. *klak* „skala“, príp. apel. *kláča*, *kláč* „kobyla“; porov. LMS., s. 145 – 146), apel. *potok* a pomenúva potok tečúci cez obce Kľačno.

Klasovský potok p. Teplá (→ Host'ovský potok → Žitava → Nitra), 1,8 km; pramení a ústi južne od obce Klasov,

tečie jv. smerom; variant: Kalázsky potok; ON. Klasov.

VMp. 50: 45-21

VN.: 1971 *Klasovský potok* ZMp. 50

1976 *Klasovský potok* ZMp. 10

1979 *Klasovský potok* GN. 10

1982 *Klasovský potok* VMp. 50; ZMp. 50

1985 *Klasovský potok* ZMp. 10

1987 *Klasovský potok* ZMp. 10

1988 *Klasovský potok* GNNi. Klas.

1994 *Klasovský potok* Trub. 139; VP. 50

2000 *Klasovský potok* HPN. 50

1975 náreč. *Kaláski potok* Krišt. Vráb.

ON.: Klasov:

1156 *Qualiz* Stan. SJ. I, 273

1232 *Qualiz* CDSl. I, Nr. 81

1232 *Kaluz* CDSl. I, Nr. 392

1318 *Kaloz* RDSl. II, Nr. 312

1398 *Nag Kalaz* VSO. II, 28

1401 *Kis Kalaz* VSO. II, 28

1927 *Kalaz* VSO. II, 28

1948 *Klasov* VSO. II, 28

Etym.: Názov *Klasovský potok* (*Klasov*, maď. *Kalaz* > *Kalázsky potok*) vznikol z osadného názvu *Klasov* (< etn. *Chvalizi*; Stan. SJ. I, s. 272; porov. ES. II, s. 427), apel. *potok* a pomenúva potok tečúci cez obec Klasov.

Klavský potok → Teplá

*Klimkov jarok → Klimková

Klimková p. Tužina (→ Nitra), 3,5 km; pramení a ústi sz. od obce Tužina, tečie jv. smerom; variant: *Klimkov jarok; TN. Klimková dolina.

VMp. 50: 35-22

VN.: 1898 *Klimpen árok* MTT.75

1945 *Klimková* ŠMp. 75

1952 *Klimková* ŠMp. 75

1965 *Klimková* HP.

1971 *Klimková* HČ.

1977 *Klimková* GN. 9

1978 *Klimková* VMp. 50

1986 *Klimková* LTMp. 6

1994 *Klimková* GNPr. Tuž.; VP. 50

TN.: 1945 *Klimková* (dolina) ŠMp. 75

1994 *Klimková dolina* (*Klimkova dolina*^x)

GNPr. Tuž.

Etym.: Názov *Klimková* vznikol univerbizáciou z terénneho názvu *Klimková dolina* (< hypokor. OM. *Klimko* < *Kliment*, *Klement*; SSJ. VI, 138; porov. Stanislav, 1950, s. 72 – 74). Názov *Klimpen árok* azda možno interpretovať ako **Klimkov jarok* (maď. *árok* „jarok“).

Klížsky potok p. Vyčoma (→ Nitra), 4,5 km; pramení vých. od obce Veľký Klíž, tečie záp. smerom, ústi vých. od obce Ješkova Ves; ON. Veľký Klíž.

VMp. 50: 35-42

VN.: 1971 *Klišský potok* HČ.

1978 *Klížsky potok* VMp. 50

1979 *Klížsky potok* GN. 10

1984 *Klížsky potok* LTMp. 5

1985 *Klížsky potok* GNTTo. VKlíž., JVes

1987 *Klížsky potok* CHKO. 50; LTMp. 5

1992 *Klížsky potok* ZMp. 10

1994 *Klížsky potok* VP. 50

1995 *Klížsky potok* LTMp. 137

1999 *Klížsky potok* T. P. 10; Tmp. 131

2000 *Klížsky potok* Part. 10; HPN. 50

ON.: Veľký Klíž:

1244 *Clus* VSO. II, 258

1293 *t. Clus* Var. 1984, 27

1295 *Kolos* VSO. II, 258

1317 *Kolusmonustura* RDSl. II, Nr. 247

1327 *Colos, Clus* VSO. II, 258

1773 *Klíže* VSO. II, 258

1920 *Klíže* VSO. II, 258

Etym.: Názov *Klížsky potok* a jeho variant *Klišský potok* vznikli z osadného názvu *Klíž* (Veľký Klíž; slovan. *klíž* < nem. *Klus(e)* < lat. *clusa* „kotlina“; Var., 1984, s. 27; porov. Top., s. 405), apel. *potok*.

Klokočový jarok dnes neidentifikovaný potok v k. ú. obce Veľké Lovce.

VMp. 50: 45-23; 24 (neidentifikovaný)

1773 *Klokočovní járek* Krišt. 573

Etym.: Názov motivoval zvuk vody (< ver. *klokotať*).

Kľučiarenský kanál 3,4 km; kanál začínajúci sa sv. od obce Trnovec nad Váhom, končí sa vých. od obce; variant: Kľučiarenský odpad; ON. Kľučiareň; TN. 1. Kľučiarenská dolina; 2. Kľučiarenský úhor.

VMp. 50: 45-12; 14

VN.: 1979 *Kľučiarenský kanál*

(*Kľučiarenský odpad^x*) GN. 10

1981 – 82 *Kľučiarenský kanál* VMp. 50

1983 *Kľučiarenský kanál* ZMp. 10

1988 *Kľučiarenský kanál* ZMp. 10

1991 *Kľučiarenský kanál* ZMp. 50

1993 *Kľučiarenský kanál* GNGa. Trn.

1994 *Kľučiarenský kanál* VP. 50

2000 *Kľučiarenský kanál* HPN. 50

ON.: Kľučiareň

(č. o. Trnovec nad Váhom):

1890 *Kulcsár völgy major* KMp. HJat.

1898 *Kulcsár völgy mjr. (Szandner mjr.)*

MTT.75

1930 *Kľučiarňa* ŠMp. 75

1938 *Kľučiarňa* ŠMp. 75

1956 *Kľučiarňa* GŠ. 25

1958 *Kľučiarňa* MVP. 100

1979 *Kľučiarňa (!)* VSO. III, 197

1980 *Kľučiareň* VMp. 50

1993 *Kľučiareň* GNGa. Trn.

TN.: 1. 1993 *Kľučiarenská dolina*

(pasienok, pole) GNGa. Trn.

2. 1993 *Kľučiarenský úhor* (pole)

GNGa. Trn.

Etym.: Názov *Kľučiarenský kanál* vznikol z osadného názvu *Kľučiareň* (< apel. *klúč*, stsl. *ključь*, psl. **kluč*; Stan. SJ. I, s. 248; Mach., s. 204), apel. *kanál*. Názov *Kľučiarenský odpad* vznikol z ON. *Kľučiareň*, apel. *odpad* („odtok“).

Kľučiarenský odpad → Kľučiarenský kanál

Kňazov potok Ľ. Čereniansky potok (→ Nitra), 1,6 km; pramení vých. od obce Oslany, tečie sz. smerom, ústi južne od obce Čereňany.

VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)

1975 náreč. *Kňazeje potok* Krišt. Čer.

Etym.: Názov motivovalo vlastníctvo lokality, cez ktorú potok tečie (náreč. kolektívne poses. *Kňazeje/kňazeje* < apel. *kňaz*/OM. *Kňaz*; apel. *potok*).

Kodbiansky potok → Luliansky potok

*Kočínka → Čerešňový potok

Kochnáčsky potok p. Svinnica (→ Bebrava → Nitra), 4,5 km; pramení jz. od obce Malá Hradná, tečie jv. smerom, ústi na juž. okraji obce; ON. Kochnáč.

VMp. 50: 35-23 (nepomenovaný)

VN.: 1982 *Kochnáčsky potok* ZMp. 10

1985 *Kochnáčsky potok* GNTTo. Mhrad.

1987 *Kochnáčsky potok* ZMp. 10

1994 *Kochnáčsky potok* VP. 50

2000 *Kochnáčsky potok* HPN. 50

ON.: Kochnáč:

1329 *Kohnad* VSO. II, 213

1492 *Kohna* VSO. II, 213

1598 *Kochnaczo* VSO. II, 213

Etym.: Názov *Kochnáčsky potok* vznikol z osadného názvu *Kochnáč* (< azda z OM. **Kochan*; porov. Stanislav, 1947, s. 39), apel. *potok*.

Kolačniansky potok p. Drndava (→ Drahožica → Nitra), 4,7 km; pramení juž. od obce Kolačno, tečie sev. smerom

obcou, ústi juž. od obce Veľké Uherce; variant: Diel; ON. Kolačno; TN. Diel. Podľa stavu v iných prameňoch došlo v lokalizácii na VMp. pravdepodobne k zámene s potokom → Drndava.

VMp. 50: 35-42 (označený na mieste potoka → Drndava)

VN.: 1965 *Kolačniansky potok* HP.

1971 *Kolačniansky potok* HČ.

1978 *Kolačniansky potok* VMp. 50

1979 *Kolačniansky potok* GN. 10

1982 *Drndava* ZMp. 10

1985 *Kolačniansky potok*

GNTTo. Kolač., VUh.

1992 *Drndava* ZMp. 10

1994 *Kolačniansky potok* VP. 50

2000 *Kolačniansky potok* HPN. 50
 1975 náreč. *Ďiel* Krišt. Kolač.
 ON.: Kolačno:
 1293 *Kolechna* VSO. II, 41
 1327 *Kulucha* VSO. II, 41
 1355 *Karachna* Krišt. 332
 1365 *Kalachna* Krišt. 332
 1527 *Kolecsno, Kolacano* Krišt. 332
 1773 *Kolaczany* VSO. II, 41
 1808 *Koláčno, Koláčňany* VSO. II, 41
 1920 *Kolačnov, Kolačnô* VSO. II, 41
 1927 *Kolačno* VSO. II, 41
 VN.: → [potok] *Drndava*
 TN.: 1985 *Diel* (les) GNT_o. Kolač.
 1975 náreč. *Ďiel* Krišt. Kolač.
 Etym.: Názov *Kolačniansky potok* vznikol z osadného názvu *Kolačno* (apel. *koláč* „obec okrúhleho, kolesovitého tvaru“; Uhl., 1975 b, s. 211), apel. *potok*. Názov *Drndava* hodnotíme ako nepresné zaznačenie toku (→ heslo *Drndava*). Názov *Diel* (apel. *diel*) motivoval názov lesa, cez ktorý tečie.

Kolárová p. Handlovka (→ Nitra), 3,4 km; pramení sev. od obce Chrenovec-Brusno, tečie jv. smerom, ústi v č. o. Chrenovec; TN. Kolárovo.

VMp. 50: 36-13
 VN.: 1898 *Kolarova* MTT.75
 1945 *Kolarová* ŠMp. 75
 1952 *Kolarova, Kolárová* ŠMp. 75
 1965 *Kolárova* HP.
 1966 *Kolárová* TS. 42m
 1971 *Kolárová* HČ.
 1977 *Kolárová* GN. 9
 1981 *Kolárová* VMp. 50
 1987 *Kolárová* LTMp. 9
 1994 *Kolárová* GNPr. Ch.-B.; VP. 50
 1997 *Kolárová* P. B. 10
 1999 *Kolárová* TMp. 131
 2000 *Kolárová* HPN. 50
 TN.: 1910 *Kolarovo fölött* (les)
 KMp. Chren.
 1935 *Do Kolárova* KMp.-od. Chren.
 1994 *Kolárovo* GNPr. Ch.-B.

Etym.: Názov *Kolárová* vznikol univerbizáciou z názvu *Kolárova* [voda]

(< OM. *Kolár*; Uhl., 1983, s. 102) podľa vlastníctva územia.

Lit.: V. Uhlár, 1983, s. 102.

Kolárovo spojovací → Batoňa

Kolárovský kanál 2,6 km; začína sa a spája sa s Martovským kanálom sv. od mesta Kolárovo; variant: vedľajší odpad Kolárovo; ON. Kolárovo; TN. Kolárovské hony.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1979 *Kolárovský kanál* (vedľajší odpad Kolárovo^x) GN. 10

1982 *Kolárovský kanál* VMp. 50

1983 *Kolárovský kanál* ZMp. 10

1989 *Kolárovský kanál* ZMp. 10

1991 *Kolárovský kanál* GNKo. Kolá.

1994 *Kolárovský kanál* VP. 50

2000 *Kolárovský kanál* HPN. 50

ON.: Kolárovo:

1268 *Guta* VSO. II, 42

1281 *Gutha* VSO. II, 42

1312 *Guta, Gutta* RDSI. I, Nr. 967, 973

1349 *Gutta* VSO. II, 42

1773 *Guta* VSO. II, 42

1948 *Kolárovo* VSO. II, 42

Etym.: Názov *Kolárovský kanál* vznikol z osadného názvu *Kolárovo* (< OM. *Kolár*; Ján Kollár; LMŠ., s. 151), apel. *kanál* a pomenúva kanál v meste Kolárovo. Názov *vedľajší odpad Kolárovo* vznikol ako technický názov z adj. *vedľajší*, apel. *odpad* („odtok, kanál“), ON. *Kolárovo*.

Kolíňanský potok → Bocegaj

Komočský kanál 18 km; kanál začínajúci sa na jv. okraji obce Selice, odvodňuje povodie Nitry, spája sa sev. od obce s riekou Váh; varianty: Nová hrádza, Nový týteš, Dolné rameno, Géci, vnútorný obvod č. 2, vnútorný odpad č. 2, spojovací odpad Komoča, Čatorňa; ON. Komoča.

VMp. 50: 45-14; 23; 41

VN.: 1930 *Uj töltés* ŠMp. 75

1938 *Új töltés* ŠMp. 75

1972 Čotorna SHM. 500
 1975 vnútorný odpad č. 2 SVP. 1
 1979 Komočský kanál (Dolné rameno^x, Géci^x, vnútorný obvod č. 2^x, spojovací odpad Komoča^x) GN. 10
 1980 Komočský kanál VMp. 50
 1984 Komočský kanál ZMp. 10
 1988 Komočský kanál ZMp. 10
 1989 Komočský kanál ZMp. 10, AMp. 15
 1991 Komočský kanál ZMp. 50
 1993 Komočský kanál GNGa. Seli., Neded; GNNZ. And., Kom., Pal., Tvrdoš., Zem.
 1994 Komočský kanál VP. 50
 1997 Komočský kanál PAS.
 2000 Komočský kanál HPN. 50
 náreč. Nový týteš Szabó 55
 ON.: Komoča:
 1415 Kamacha, Kamocza Stan. SJ. I, 251
 1416 Kamacha VSO. II, 50
 1460 Kamocha VSO. II, 50
 1786 Kamocscha VSO. II, 50
 1927 Kamoča VSO. II, 50
 1948 Komoča VSO. II, 50
 Etym.: Názov Komočský kanál vznikol z osadného názvu Komoča, apel. kanál a pomenúva kanál v katastri obce Komoča. Názov Nová hrádza a miestny nárečový názov Nový týteš vznikli podľa charakteru kanála (adj. nový, maď. új; apel. hrádza, maď. töltés > týteš; porov. kanál → Stará hrádza: Starý týteš). Názov Čotorna (správne Čatorňa) vznikol propriálizáciou maď. apelatíva csatorna („kanál“). Názov Dolné rameno vznikol podľa relatívnej polohy objektu (adj. dolný, apel. rameno). Technické názvy vnútorný obvod č. 2 a vnútorný odpad č. 2 vznikli z adj. vnútorný, apel. obvod, resp. apel. odpad („odtok, kanál“) a z číselnej identifikácie (č. 2), technický názov spojovací odpad Komoča vznikol z adj. spojovací, apel. odpad, ON. Komoča. Názov Géci nie je významovo priezračný (vznikol azda z osobného mena).

Kompanovský potok p. Čerešňový p. (→ Žitava → Nitra), 3 km; pramení sz. od obce Velčice, tečie jv. smerom, ústi sev. od obce; TN. 1. Kompanová, 2. Čerešňová.
 VMp. 50: 35-43 (nepomenovaný)
 VN.: 1994 Kompanovský potok VP. 50
 2000 Kompanovský potok HPN. 50
 1975 náreč. Čerešňoví potok Krišt. Velč.
 TN.: 1. 1892 Kompanova Krišt. Velč.
 1979 Kompanová (lúka) GN. 10
 1988 Kompanová (Kompánová lúka^x) GNNi. Velč.
 2. Čerešňová → Čerešňový potok
 Etym.: Názov Kompanovský potok vznikol z terénneho názvu Kompanová (< azda z OM. Kompan), apel. potok a pomenúva potok tečúci v lokalite Kompanová. Názov Čerešňový potok označuje jeden z pramenných tokov → Čerešňového potoka.

Koniarovská zátoň 2,6 km; ľavostranné rameno rieky Nitra ležiace juž. od obce Koniarovce; variant: *Stará Nitra; ON. Koniarovce; VN. Nitra.
 VMp. 50: 35-43 (nepomenovaný)
 VN.: 1893 Régi Nyitra KMp. V.-Op.
 1997 Koniarovská zátoň LTMP. 50
 ON.: Koniarovce:
 1264 Luaz VSO. II, 50
 1532 Lowazy VSO. II, 50
 1570 Lovazy aliter Lowazowcze VSO. II, 50
 1773 Lowasowcze VSO. II, 50
 1907 Lovásziszomorfaľu VSO. II, 50
 1920 Somorová-Lovasovce VSO. II, 50
 1927 Lovasovce VSO. II, 50
 1948 Koniarovce VSO. II, 50
 Etym.: Názov Koniarovská zátoň vznikol z osadného názvu Koniarovce (< apel. koniar < apel. kôň, apel. zátoň „zátočina, chránené, tiché miesto“; SSJ. V, 545; porov. apel. toňa; Kál. s. 717), názov Régi Nyitra by sa dal preložiť ako *Stará Nitra (maď. régi „starý“, VN. Nitra, maď. podoba Nyitra).

Kopanický jarok ľ. Žitava (→ Nitra), 4,2 km; pramení vých. od obce Machulince, tečie záp. smerom, ústi v obci; varianty: Kopanický potok, Suchý potok; TN. Kopanica.

VMp. 50: 35-44

1939 *Kopanický jarok* ŠMp. 75

1969 *Kopanický jarok* Rak. 33

1979 *Kopanický jarok* Nit. 162

1980 *Kopanický jarok* VMp. 50

1980 *Suchý potok* ZMp. 10

1981 *Kopanický jarok* ZMp. 10

1983 *Kopanický jarok* TS. 13, 143

1984 *Kopanický jarok* LTMp. 5

1985 *Kopanický jarok* ZMp. 50

1987 *Kopanický jarok* CHKO. 50

1988 *Kopanický jarok (aj Suchý potok^x)*
GNNi. Mach.

1989 *Kopanický jarok* ZMp. 10

1989 *Kopanický potok* ZMp. 10

1989 *Suchý potok* ZMp. 10

1991 *Kopanický jarok* ZMp. 50

1994 *Kopanický jarok* VP. 50

1995 *Kopanický jarok* LTMp. 137

1999 *Kopanický jarok* Le. 10

2000 *Kopanický jarok* HPN. 50

1975 náreč. *Kopaňický jarok* Krišt. Mach.

TN.: 1977 *Kopanica* VSO. II, 210

Etym.: Názov *Kopanický jarok* vznikol z terénneho názvu *Kopanica* (apel. *kopanica* < ver. *kopať*, stsl. *kopati*; Mach., s. 219), apel. *jarok* a pomenúva tok v lokalite Kopanica. Názov *Kopanický potok* vznikol z TN. *Kopanica*, apel. *potok*. Názov *Suchý potok* vznikol podľa občasnosti alebo nevýdatnosti vody v koryte z adj. *suchý*, (psl. **suchъ*), apel. *potok*, no môže ísť aj o chybné pomenovaný objekt (Suchý potok tečie o 1 km južnejšie).

Kopanický potok (1) p. Hlavinka (→ Radošinka → Nitra), 3,6 km; pramení juž. od obce Nitrianska Blatnica, tečie jv. smerom okolo samoty Nový dvor, ústi juž. od obce Krtovce; TN. Kopanice.

VMp. 50: 35-32; 41 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Kopanický potok* VP. 50

2000 *Kopanický potok* HPN. 50

TN.: 1985 *Kopanice* (pole) GNTTo. NBla.

Etym.: Názov *Kopanický potok* vznikol z názvu poľa *Kopanice* (apel. *kopanica* „lokalita s kultivovanou pôdou“; Majt., 1996, s. 65 – 66), apel. *potok*, cez ktoré tečie.

Kopanický potok (2) → Kopanický jarok

Kopanička p. Bebrava (→ Nitra), 3 km; pramení sz. od obce Krásna Ves, ústi sev. od obce Timoradza; TN. Kopanica.

VMp. 50: 35-23

VN.: 1978 *Kopanička* VMp. 50

1987 *Kopanička* ZMp. 10

1994 *Kopanička* VP. 50

2000 *Kopanička* HPN. 50

TN.: 1898 *Kopanica* (pole) MTT.75

1948 *Kopanica* ŠMp. 75

1985 *Kopanica* GNTTo. Timo.

Etym.: Názov *Kopanička* vznikol z terénneho názvu *Kopanica* (apel. *kopanica*; → vyššie) > demin. *Kopanička*.

***Kornikovo rameno** zaniknuté rameno Nitry sa nachádzalo jz. od obce Nesvady.

VMp. 50: [45-41]

1889 *Kornýik ér* KMP. Nesv.

Etym.: Názov **Kornikovo rameno* vznikol azda z OM. *Kornýik*, maď. apel. *ér* („rameno, potôčik“).

Kostolný potok → Lazinky

Koša ľ. Dlhý kanál (→ Nitra), 6,6 km; pramení jv. od obce Jarok, tečie jz. smerom, ústi na vých. okraji obce; TN. Koša.

VMp. 50: 45-12

VN.: 1978 *Koša* ZMp. 10

1981 *Koša* VMp. 50

1987 *Koša* ZMp. 10

1988 *Koša* ZMp. 10

1989 *Koša* ZMp. 50

1991 *Koša* ZMp. 50

1994 *Koša* VP. 50

1997 *Koša* LTMp. 50
2000 *Koša* HPN. 50
TN.: 1978 *Koša* ZMp. 10
1987 *Koša* ZMp. 10
1988 *Koša* (pole) GNNi. Slád.,
1988 *Koša* (*Koša^x*) GNNi. Jarok
Etym.: Názov *Koša* vznikol podľa terénneho názvu *Koša* a pomenúva vodný objekt v lokalite *Koša*.

Košiarňny potok p. Leveš (Hostiansky potok → Žitava → Nitra), 1,7 km; pramení jz. od obce Hostie, tečie jv. smerom okolo samoty Rakytová, ústi sev. od obce Topoľčianky; varianty: Horná Rakytová, Rakytová, Rakytový potok; ON. 1. Rakytová, 2. Košiar; TN. Rakytovo.

VMp. 50: 35-44 (nepomenovaný)
VN.: 1892 *Rakitova p.* KMp. Topk.
1892 *Horna Rakitova* KMp. Hos.
1926 *Horná Rakytová* KMp.-od. Hos.
1928 *Rokyto* KMp.-od. Topk.
1994 *Košiarňny potok* VP. 50
2000 *Košiarňny potok* HPN. 50
1975 náreč. *Rakitov potok* Krišt. Topk.
ON.: 1. Rakytová
(samota; Topoľčianky):
1939 *Rakytká* ŠMp. 75
1969 *Rokytká* Rak. 25
1978 *Rakyťová* VSO. III, 168
1980 *Rakytová* VMp. 50
1981 samota *Rakytová* GN. 11
2. Košiar (samota; Hostie):
1981 samota *Košiar* GN. 11
1985 samota *Košiar* GNNi. Hos.
TN.: 1856 *Rakitova* Krišt. 352
1892 *Rakitova* (pole) KMp. Hos.
1926 *Rakitova* KMp.-od. Hos.
1982 *Rokytová* KMp.-od. Topk.
1984 *Rakytová* LTMp. 5
1987 *Rakytová* LTMp. 6
1988 *Rakyto* GNNi. Hos.
Etym.: Názov *Košiarňny potok* vznikol z názvu samoty *Košiar* (apel. *košiar* < psl. **košb*; Mach., s. 225), apel. *potok*. Názvy *Rakytová* a *Horná Rakytová* vznikli z osadného názvu *Rakytová* (< apel.

rakyta; bot. vrba *rakyta*, lat. *Salix caprea*), príp. zo spojenia *Rakytová* [voda]. Názov *Rakytový potok* motivoval okolitý porast (ad. *rakytový* < apel. *rakyta*, apel. *potok*).

Kotelnický kanál 2 km; začína sa a končí sa sz. od obce Bajč; ON. Kotelnica; TN. Kotelnica.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1979 *Kotelnický kanál* (*Ketelnica*) GN. 10

1982 *Kotelnický kan.* VMp. 50

1989 *Kotelnický kanál* ZMp. 10

1991 *Kotelnický kanál* GNKo. Bajč

ON.: Kotelnica (č. o. Bajč):

1938 *dv. Kotelnica* ŠMp. 75

1959 *Kotelnica* CMp.

1977 *Kotelnica* (!) VSO. I, 115

TN.: 1980 *Kotelnica* (les, pole) VMp. 50

1991 *Kotelnica* GNKo. Bajč

Etym.: Názov *Kotelnický kanál* vznikol z osadného názvu *Kotelnica* (ten azda podľa tvaru lokality ležiacej v *kotline* < apel. *kotol* stsl. *koťlbъ* < gót. **katil(u)s*, Mach., s. 227); za menej pravdepodobný pokladáme súvis s apel. *kotelnica* „ohrada pre kotné kozy, ovce“; HSSJ. II, 116), apel. *kanál*.

Kotrβάλ p. Radošinka (→ Nitra), 2,1 km; pramení jz. od obce Nové Sady, tečie jv. smerom až po ústie v obci Nové Sady; ON. Kotrbál.

VMp. 50: 35-34

VN.: 1978 *Kotrβάλ* VMp. 50

1971 *Kotrβάλ* HČ.

1979 *Kotrβάλ* GN.10

1987 *Kotrβάλ* Mp. 100

1991 *Kotrβάλ* ZMp. 50; Mp. 100

1994 *Kotrβάλ* VP. 50

2000 *Kotrβάλ* HPN. 50

ON.: *Kotrβάλ* (samota; Nové Sady):

1978 *Kotrβάλ* ZMp. 10

1981 samota *Kotrβάλ* GN. 11

1987 *Kotrβάλ* ZMp. 10

1988 samota *Kotrβάλ* GNNi. NSady

1991 *Kotrβάλ* ZMp. 50

1996 *Kotrβάλ* MTZ.

Etym.: Názov *Kotrbál* vznikol podľa názvu samoty *Kotrbál* (< azda apel. *kotrba*, expr. „neučesaná hlava“; Mach., s. 227 atď.).

Kováčovský potok Ľ. Žitava (→ Nitra), 7,2 km; pramení sev. od obce Tehla, tečie sz. smerom, ústi juž. od mesta Vráble; varianty: Kováčsky potok; Tehliansky potok; ON. 1. Kováčová, 2. Tehla; OM. Tököli.

VMp. 50: 45-22

VN.: 1890 *Töhöli patak* KMp. Vráb.

1930 *Kováčsky potok* ŠMp. 75

1938 *Kováčsky potok* ŠMp. 75

1952 *Kováčsky potok* ŠMp. 75

1953 *Kováčský potok* Mp. 25

1957 *Kováčsky potok* GŠ. 25

1959 *Kováčsky potok* MVP. 100

1965 *Kováčsky potok* HP.

1971 *Kováčovský potok* HČ.

1976 *Kováčsky potok* ZMp. 10

1979 *Kováčovský potok* GN. 10

1981 *Kováčovský potok* ZMp. 50

1982 *Kováčovský potok* VMp. 50

1983 *Kováčsky potok* Mp. N. 50

1985 *Kováčsky potok* ZMp. 10

1988 *Kováčovský potok* GNNi. Vráb.;

1992 *Kováčovský potok* ZMp. 50

1993 *Kováčovský potok* GNLe. Dom., HTrs., Teh.

1994 *Tehliansky potok* Trub. 163

1994 *Kováčovský potok* VP. 50

1996 *Kováčovský potok* MTZ.

1997 *Kováčovský potok* PAS.

1999 *Kováčovský potok* Tmp. 155

2000 *Kováčovský potok* HPN. 50

1975 náreč. *Kovácki potok* Krišt. Vráb.

ON.: 1. Kováčová (samota; Tehla):

1430 *Kowachy* VSO. III, 152

1808 praedium *Kovácsi, Kowáčowá* Lip. 341

1938 *dv. Kováčová* ŠMp. 75

1953 *dv. Kováčová* Mp. 25

1957 *Kováčová* GŠ. 25

1978 *Kováčová* VSO. III, 152

1981 samota *Kováčová (Kováčova^x)* GN. 11

1993 samota *Kováčová* GNLe. Teh.

2. Tehla:

1236 *Tvhla, Thuvl* CDSI. II, Nr. 20

1251 *Tuhl* VSO. III, 152

1262 *Tuhul* VSO. III, 152

1271 *Tuhl* VSO. III, 152

1506 *Thehel* Krišt. 497

1564 *Teohaoly* Krišt. 497

1773 *Tjehla* VSO. III, 152

1808 *Tehla* VSO. III, 152

náreč. *Töhöl* Krišt. 497

Etym.: Názov *Kováčovský potok* a jeho variant *Kováčsky potok* vznikol z názvu samoty *Kováčová* (< OM. *Kováč*, alebo apel. *kováč* < ver. *kovat'*, psl. **kovati*; Mach., s. 229), apel. *potok* a pomenúva potok tečúci od samoty *Kováčová*. Názov *Tehliansky potok* (maď. *Töhöli patak*) vznikol z osadného názvu *Tehla*, apel. *potok*.

Kováčsky potok → Kováčovský potok

Krátke p. Štvorné (→ Radiša → Bebrava → Nitra), 0,5 km; pramení a ústi záp. od obce Uhrovec, tečie jv. smerom; TN. Krátke.

VMp. 50: 35-23 (nepomenovaný)

VN.: 1939 *Krátke* KMp.-od. Uhr.

TN.: 1939 *Krátke* (pole) KMp.-od. Uhr.

1982 *Krátke* ZMp. 50

1985 *Krátke* GNTó. Uhr.

2000 *Krátke* Tmp. 130

Etym.: Názov *Krátke* vznikol podľa terénneho názvu *Krátke* (adj. *krátky*, psl. **kortькъ*; Mach., s. 233) a pomenúva tok v lokalite Krátke.

Kravská p. Nitra, 8,5 km; pramení záp. od obce Tužina, tečie jv. smerom, ústi v obci Poluvsie; varianty: Tužina, Kravský potok; TN. Kravská dolina; VN. Tužina.

VMp. 50: 35-22

VN.: 1965 *Kravská* HP.

1971 *Kravská* HČ.

1977 *Kravská* GN. 9

1978 *Kravská* VMp. 50

1983 *Tužina* ZMp. 10

1983 *Kravský potok* Uh. 1983, 101
 1986 *Kravská* LTMP. 6
 1987 *Kravská* LTMP. 8
 1991 *Tužina* ZMp. 10
 1994 *Kravská (Tužina^x)* GNPr. Pol., Tuž.
 1994 *Kravská* VP. 50
 1999 *Kravská* Tmp. 131
 2000 *Kravská* HPN. 50
 TN.: 1974 *Kravská dolina* Mp. P. 50
 1978 *Kravská dolina* VMp. 50
 1983 *Kravská dolina* ZMp. 10
 1985 *Kravská dolina* TS. 19m
 1986 *Kravská dol.* LTMP. 6
 1987 *Kravská dol.* LTMP. 9
 1991 *Kravská dolina* ZMp. 10
 1994 *Kravská dolina* GNPr. Tuž.; VP. 50
 1997 *Kravská dolina* P. B. 10
 2000 *Kravská dolina* HPN. 50
 VN.: → [potok] Tužina
 Etym.: Názov *Kravská* vznikol univerbizáciou z názvu *Kravská* [voda] podľa využitia toku na napájanie dobytky, príp. podľa terénneho názvu *Kravská dolina* z adj. *kravská* (< apel. *krava*, psl. **korva*; Mach., s. 233), apel. *dolina*; podobne názov *Kravský potok* (adj. *kravský* < apel. *krava*, apel. *potok*). Názov *Tužina* vznikol stotožnením tokov *Kravská* a → *Tužina* (tečie 0,5 km severnejšie).

Kravský potok → *Kravská*

***Krivé rameno** zaniknuté rameno jz. od obce Nesvady.

VMp. 50: [45-41]

1889 *Görbe ér* Kmp. Nesv.

Etym.: Názov vznikol podľa tvaru kanála (maď. *görbe* „krivý“, *ér* „potôčik, rameno“) a možno ho interpretovať ako **Krivé rameno*.

Krivý potok (1) p. Žitava (→ Nitra), 1,5 km; pramení jv. od mesta Zlaté Moravce, tečie sz. smerom, ústi na juž. okraji mesta.

VMp. 50: 35-44 (nezaznačený)

1988 *Krivý potok* GNNi. ZMor.

Etym.: Názov *Krivý potok* vznikol podľa tvaru toku z adj. *krivý* (psl. **krivъ*; Mach., s. 243), apel. *potok*; „nepriamo, kľukato tečúci potok“).

Krivý potok (2) p. Ľapkov potok (→ Cigliansky kanál → Lehotský potok → Nitra), 4,5 km; pramení a ústi vých. od obce Lehota pod Vtáčnikom, tečie sz. smerom.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

1982 *Krivý potok* ZMp. 10

1994 *Krivý potok* GNPr. LpV.; VP. 50

2000 *Krivý potok* HPN. 50

Etym.: → vyššie.

Krnovec ľ. Dršňa (→ Nitra), 4,2 km; na VMp. a v niektorých iných prameňoch sa v pramenných oblastiach zamieňajú toky Dršňa a Krnovec; názov sa používa aj na označenie h. t. alebo celého toku → Dršne (Uhlár, 1987, s. 347). Pramení pod vrchom Brloh (599 m) a ústi v k. ú. Krnča; ON. Krnča.

VMp. 50: 35-41; 43 (nepomenovaný)

VN.: 1985 *Krnovec* GNTö. Krn.

1999 *Krnovec* Tmp. 131; P. T. 10

2000 *Krnovec* Tmp. 130

ON.: Krnča:

1183 *Kernulch* CDSl. I, Nr. 96

1246 *Kernuch* CDSl. II, Nr. 232

1301 *Kernech* RDSl. I, Nr. Nr. 75

1313 *Kernewch, Kernulch*

RDSl. I, Nr. 1113

1773 *Krnčza* VSO. II, 109

1808 *Krnča* VSO. II, 109

Etym.: Názov *Krnovec* vznikol z osadného názvu *Krnča* (ten podľa charakteru terénu; < apel. *krn* „zakrivený terén“; Uhlár, 1983, s. 102; 1987, s. 347; porov. Top., s. 393, SSN., s. 882). Podľa V. Uhlára v súčasnosti označuje pôvodný tok potoka → Dršňa (v kartografických dielach je Krnovec ľavým prítokom Dršne).

Lit.: V. Uhlár, 1983, s. 102; 1987, s. 347.

Krstenica 4,4 km; pramení sz. od obce Liešťany, tečie jv. smerom osadou Lomnica, ústi sev. od obce; TN. Krstenica.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Krstenica* VP. 50

1999 *Krstenica* TMp. 131

2000 *Krstenica* HPN. 50

TN.: 1978 *Krstenice* (les, pasienok)

VMp. 50

1983 *Krstenice* Mp. T.

1994 *Krstenica* (*Krstenice^x*, *Krstenice^x*)

GNPr. Lieš.; VP. 50

1999 *Krstenice* TMp. 131

Etym.: Názov *Krstenica* vznikol podľa terénneho názvu *Krstenica* (azda *krstený* < *krst*, stsl. **krъstъ*, ver. **krъstiti* < sthnem. *kristen(en)*, doslova „skristustit“; Mach., s. 241).

Kršteniansky potok Ľ. Nitrica (→ Nitra), 6,5 km; pramení sev. od obce Veľké Kršteňany, tečie záp. smerom cez obec, ústi sev. od mesta Partizánske; varianty: Brestoviansky potok, Brestovický potok, Čierny potok; ON. Veľké Kršteňany; TN. 1. Brestovníky, 2. Brestovická studňa.

VMp. 50: 35-42

VN.: 1965 *Kršteniansky potok* HP.

1971 *Kršteniansky potok* HČ.

1978 *Kršteniansky potok* VMp. 50

1979 *Kršteniansky potok* GN. 10

1982 *Kršteniansky potok* ZMp. 10

1984 *Kršteniansky potok* LTMp. 5

1985 *Kršteniansky potok* GNTTo. Part.

1985 *Kršteniansky potok* (*Brestoviansky potok^x*) GNTTo. VKršt.

1986 *Kršteniansky potok* LTMp. 6

1987 *Kršteniansky potok* CHKO. 50

1992 *Kršteniansky potok* ZMp. 10

1993 *Kršteniansky potok* ZMp. 10

1994 *Kršteniansky potok* VP. 50

1996 *Kršteniansky potok* MTZ.

1997 *Kršteniansky potok* PAS.

1999 *Kršteniansky potok* T. P. 10

2000 *Kršteniansky potok* Part. 10

1975 náreč. *Brestovický potok* Krišt. VKršt.

náreč. *Čierni potok* VKršt.

ON.: Veľké Kršteňany:

1271 *utraque Keressnia* VSO. II, 246

1310 *Keresnen* CDSl. II, Nr. 765

1318 *Keresten* RDSl. II, Nr. 312

1329 *Kerestan* VSO. II, 246

1352 *Kereschenen* VSO. II, 246

1392 *Kerestenen, alia Kerestenen*

VSO. II, 246

1773 *Welke Krstenany* VSO. II, 246

TN.: 1.1985 *Brestovníky* (pole) GNTTo.

VKrš.

1975 náreč. *Brestovík* Krišt. VKršt.

2. 1975 náreč. *Brestovická stuňa* (?)

Krišt. VKršt.

Etym.: Názov *Kršteniansky potok* vznikol z osadného názvu (*Veľké*) *Kršteňany* (ten vari z hypokor. formy *Krštän* < OM. *Kristián*; Uhl., 1975, s. 210), apel. *potok* a pomenúva potok tečúci cez obec Kršteňany. Názov *Brestoviansky potok* vznikol z terénneho názvu *Brestovníky* (< apel. *brest*; geneticky súvisí s apel. *breza*, psl. **berza*; Mach., s. 47, 49), apel. *potok*; pomenúva tok v lokalite Brestovníky. Názov *Brestovický potok* vznikol z TN. *Brestovníky* (náreč. *Brestoviki*) podľa TN. *Brestovická studňa*. Nárečový názov *Čierny potok* vznikol podľa sfarbenia dna potoka z adj. *čierny* (psl. **čьrnъ*; Mach., s. 70), apel. *potok*).

Krušovský kanál 3,3 km; kanál začínajúci sa na sev. okraji obce Krušovce, spája sa s Bedzianskym potokom na sev. okraji mesta Topoľčany; ON. Krušovce

VMp. 50: 35-41 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Krušovský kanál* VP. 50

2000 *Krušovský kanál* HPN. 50

ON.: Krušovce:

1158 *Corus* CDSl. I, Nr. 85

1235 *Kvrus* CDSl. II, Nr. 1

1244 *Crus* CDSl. II, Nr. 179

1255 *Krus* CDSl. II, Nr. 519

1285 *Korus* VSO. II, 114

1312 *Koros* RDSI. I, Nr. 1028

1318 *Korus* RDSI. II, Nr. 1113

1322 *Koros* RDSI. II, Nr. 742, 744

1773 *Krussowcze* VSO. II, 114

1920 *Krušovce* VSO. II, 114

Etym.: Názov *Krušovský kanál* vznikol z osadného názvu *Krušovce*, apel. *kanál* a pomenúva kanál v katastri obce Krušovce.

Krútidlo → Čereniansky potok

Kšinka p. Radiša (→ Bebrava → Nitra), 2 km; pramení záp. od obce Kšinná, ústi južne od obce, tečie jv. smerom; ON. Kšinná.

VMp. 50: 35-24

VN.: 1978 *Kšinka* VMp. 50

1971 *Kšinka* HČ.

1979 *Kšinka* GN. 10

1982 *Kšinka* ZMp. 10

1983 *Kšinka* ZMp. 50

1985 *Kšinka* GNT. Kšin.

1986 *Kšinka* LTMp. 6

1999 *Kšinka* Tmp. 131

2000 *Kšinka* HPN. 50

ON.: Kšinná:

1352 *Xynna* VSO. II, 115

1382 *Kessyna* VSO. II, 115

1485 *Ksyna* VSO. II, 115

1598 *Ksynna* VSO. II, 115

Etym.: Názov *Kšinka* vznikol z názvu obce *Kšinná* (ten z osobného mena *Olekša, Okša*; Top., s. 394), cez ktorú tečie.

***Kučinov potok** ľ. Železnica (→ Chotina → Nitra), 2 km; pramení sz. od obce Podhradie, tečie jv. smerom.

VMp. 50: 35-23; 41 (nepomenovaný)

1905 *Kuczina patak* Kmp. Pod.

Etym.: Názov *Kučinov potok* vznikol pravdepodobne z osobného mena *Kučina*, apel. *potok* (> maď. *patak*), príp. ho motivoval charakter územia, cez ktoré tečie (apel. *klčina* „klčovanina“, teda „potok tečúci vyklčovaným územím“;

v tomto prípade by sme ho rekonštruovali ako **Klčina*).

Kutnianska bukovina p. Kakanova bukovina (→ Stránka → Nitra), 1 km; pramení a ústi sev. od obce Zlatno, tečie juž. smerom; TN. Kutnianska bukovina. VMp. 50: 35-43 (nepomenovaný)

VN.: 1975 náreč. *Kutňanská bukovina* Krišt. Zlatno

TN.: 1892 *Kutnynszka bukovina* Krišt. Zlatno

1975 náreč. *Kutňanská bukovina* (cesta) Krišt. Zlatno

Etym.: Názov motivoval názov cesty *Kutnianska bukovina*, okolo ktorej potok tečie.

Kuzmický potok ľ. Zľavský p. (→ Bojnianka → Nitra), 4,5 km; pramení sz. od mesta Topoľčany, tečie jv. smerom, ústi na sev. okraji m. č. Kuzmice; ON. Kuzmice.

VMp. 50: 35-41 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Kuzmický potok* VP. 50

2000 *Kuzmický potok* HPN. 50

ON.: Kuzmice (č. o. Topoľčany):

1390 *Kuzmych* VSO. II, 122

1773 *Kuzmicze* VSO. II, 122

Etym.: Názov *Kuzmický potok* vznikol z osadného názvu *Kuzmice* (< OM. *Kuzma*; Top., s. 394), apel. *potok* a pomenúva potok tečúci cez obec Kuzmice.

Kuzmov jarok ľ. Bohatský kanál (→ Žitava → Nitra), 3 km; pramení vých. od obce Dulovce, tečie sz. smerom, ústi sev. od mesta Hurbanovo; variant: **Mlynský jarok*; TN. Kuzma.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1979 *Kuzmov jarok* (*Kotyogopárok^x*) GN. 10

1982 *Kuzmov jarok* VMp. 50

1983 *Kuzmov jarok* ZMp. 10

1991 *Kuzmov jarok* GNKo. Dul., Hur.

1992 *Kuzmov jarok* ZMp. 10

1994 *Kuzmov jarok* VP. 50

2000 *Kuzmov j* HPN. 50

TN.: 1889 *Kuzma* (pole) KMp. Boh.
Etym.: Názov *Kuzmov jarok* vznikol z terénneho názvu *Kuzma* (< OM. *Kuzma*), apel. *jarok*. Názov *Kotyogopárok* možno interpretovať ako **Mlynský jarok* (maď. *kotyog* „dvojitý mlyn“, *árok* „jarok“; „potok, na ktorom stál dvojitý mlyn“).

Kyjovec Ľ. Lelovský potok (→ Nitra), 2 km; pramení sv. od obce Zemianske Kostolany, tečie jv. smerom, ústi sz. od obce; TN. Kyjovec.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

VN.: 1982 *Kyjovec* ZMp. 10

1991 *Kyjovec* ZMp. 10

1994 *Kyjovec* GNPr. ZKost.; VP. 50

1999 *Kyjovec* TMp. 131

2000 *Kyjovec* HPN. 50

TN.: 1982 *Kyjovec* (pole) ZMp. 10

1991 *Kyjovec* ZMp. 10

1994 *Kyjovec* GNPr. ZKost.

1999 *Kyjovec* TMp. 131

Etym.: Názov *Kyjovec* vznikol podľa terénneho názvu *Kyjovec* (ten pravdepodobne na základe tvaru lokality z apel. *kyj*, psl. **kyjъ*; Mach., s. 253).

Kynecký potok Ľ. Šúdol (→ Nitra), 1,7 km; pramení jz. od osady Šúdol (časť mesta Nitry), tečie sv. smerom, ústi na juž. okraji miestnej časti Mlynárce; ON. Kynek.

VMp. 50: 45-21

VN.: 1971 *Kynecký potok* HČ.

1979 *Kynecký potok* GN. 10

1980 *Kynecký potok* ZMp. 10

1981 *Kynecký potok* ZMp. 50

1982 *Kynecký potok* VMp. 50

1985 *Kynecký potok* ZMp. 10

1987 *Kynecký potok* ZMp. 10; GŠ. 25

1988 *Kynecký potok* GNNi. Nitra

1994 *Kynecký potok* VP. 50

1995 *Kynecký potok* ZMp. 10

2000 *Kynecký p.* HPN. 50

ON.: Kynek (č. o.; Nitra):

1246 *Kuniuk* VSO. II, 296

1257 *Kunuk* CDSI. II, Nr. 12

1873 *Könyök* Majt. 201

1877 – 19013 *Könyök* Majt. 201

1920 *Kinek* Majt. 201

1927 – 60 *Kynecký* Majt. 201

1960 *Kynecký* (pričl. k mestu Nitra) Majt. 201

Etym.: Názov *Kynecký potok* vznikol z osadného názvu *Kynecký*, apel. *potok* a pomenúva tok v obci Kynek.

L

Lagáň p. Lovčiansky potok (→ Branovský potok → Žitava → Nitra), 2,8 km; pramení vých. od obce Dolný Ohaj, tečie juž. smerom, ústi záp. od obce Veľké Lovce; variant: Logáň; TN. 1. Lagáň, 2. Vrchná strana, 3. Podhájičná. VMp. 50: 45-23

VN.: 1979 *Lagáň* (*Logáň*^x) GN. 10

1981 *Lagáň* ZMp. 10

1982 *Lagáň* VMp. 50

1986 *Lagáň* ZMp. 10

1988 *Lagáň* ZMp. 10

1991 *Lagáň* ZMp. 50

1993 *Lagáň* GNNZ. DOhaj, VLov.

1994 *Lagáň* VP. 50

1999 *Lagáň* TMp. 155

2000 *Lagáň* HPN. 50

TN.: 1. 1892 *V Laganszkom poli* – *Lagány* (pole) KMp. VLov.

1959 *Lagáň* CMp.

1981 *Lagáň* ZMp. 10

1986 *Lagáň* ZMp. 10

1988 *Lagáň* ZMp. 10

1993 *Lagáň* GNNZ. VLov.

1999 *Lagáň* TMp. 155

1975 náreč. *Lagáň* Krišt. Vol.

2. 1890 *Vrchova strana a lagány* (pole) KMp. Rada.

1993 *Vrchná strana* (*Vrchová strana*^x) GNNZ. Rada.

3. 1890 *Podhaicsne a lagány* (pole) KMp. Rada.

1993 *Podhájičná* GNNZ. Rada.

Etym.: Názov *Lagáň* a jeho variant *Logáň* vznikol podľa terénneho názvu

Lagáň (názov *Logáň* vyvoláva asociáciu s ver. *logat'* „hltavo piť“).

Lajšovec → Jelšovec

*Lándor-Hajláš → Hajlášsky kanál

Lándorský kanál 12,5 km; kanál spájajúci Divý kanál sev. od obce Vrbová nad Váhom s riekou Nitra sev. od mesta Komárno; varianty: *Gegský potôčik, Stará Gúta-Lándor, hlavný vnútorný odpad č. 3, Studený kanál (h. č.); ON. 1. Lándor, 2. Stará Gúta, 3. †Geg.

VMp. 50: 45-41; 43

VN.: 1889 *Geg ér* KMp. Mart., Kam.

1979 *Lándorský kanál* (hlavný vnútorný odpad č. 3^x) GN. 10

1982 *Lándorský kanál* VMp. 50

1982 *Stará Gúta-Lándor* ZMp. 10

1983 *Studený kanál* (sev. časť) ZMp. 10

1991 *Lándorský kanál* GNKo. VnV., Mart., Komá.

1992 *Studený kanál* (sev. časť) ZMp. 10

1992 *Stará Gúta-Lándor* ZMp. 10

1997 *Lándorský kanál* PAS.

ON.: Lándor (č. o. Komárno):

1247 *Nandur* CDSl. II, Nr. 179

1268 *Nandur* VSO. II, 45

1307 *Nandor* RDSl. I, Nr. 488

1571 – 73 *Nandor* Ur. I, 281

1808 *Belső-Lándor, Külső-Lándor* Lip. 369

2. Stará Gúta (samota; Nesvady):

1977 *Stará Gúta* VSO. II, 294

1981 *samota Stará Gúta* (*Pustatina Stará Gúta^x*) GN. 11

1991 *hosp. dvor Stará Gúta* GNKo. Nesv.

3. Gug

(niekde v blízkosti Hliníka; č. o. VnV.):

1075 v. *Gegu* CDSl. I, Nr. 58

1353 *Geeg* Stan. SJ. 251

Etym.: Názov *Lándorský kanál* vznikol z osadného názvu *Lándor* (s ohľadom na staršie doklady ON. vznikol azda z maďarskej hypokor. formy *Nandor* (Ferdinand; Ladó, 1972, s. 194), apel.

kanál. Názov *Stará Gúta-Lándor* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov *Stará Gúta, Lándor*. Technický názov *hlavný odpad č. 3* označoval jeden z hlavných odvodňovacích kanálov dolného toku Nitry (adj. *hlavný*, apel. *odpad* „odtok“, číselné odlišenie číslicou 3). Názov *Studený kanál* označujúci severnú časť kanála vznikol z adj. *studený* (psl. **studenъ*), apel. *kanál*. Starší variant *Geg ér* vznikol z názvu zaniknutej včasnostredovekej osady **Geg*, maď. apel. *ér* „potôčik“ (J. Stanislav predpokladal vývin osadného názvu **Gyégy* < slvk. **Ďědz* posesívnym tvorením suf. *-jb* z apel. *ded, dedo*, psl. **dědъ*; Mach., s. 82; osada ležala medzi riekami Váh a Nitra v blízkosti Hliníka, č. o. Vrbová nad Váhom; porov. CDSl. I, Nr. 385; Stan. SJ. I, s. 251).

Lánsziter-Lándor → Vrbovský kanál

Laskársky potok → Ťakov

Látočné p. Radiša (→ Bebrava → Nitra), 0,6 km; pramení a ústi záp. od obce Žitná-Radiša, tečie jv. smerom; TN. 1. Látočné, 2. Dolné Látočné.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

VN.: 1939 *Látočné* KMp.-od. Žitná

TN.: 1. 1939 *Látočné* (pole) KMp.-od.

Žitná

1985 *Látočné* GNTTo. Ži.-Ra.

2. 1939 *Dolné Látočné* (pole) KMp.-od.

Žitná

Etym.: Názov *Látočné* vznikol podľa názvu poľa *Látočné*, cez ktoré preteká.

Lazenský potok → Lazinský potok

Lazianky → Lazinky

Lazinky p. Hostiansky potok (→ Žitava → Nitra), 2,8 km; pramení sev. od obce Hostie, tečie juž. smerom, ústi v obci

- Hostie; varianty: Kostolný potok, TN.: 1895 *Horné lazy és vicsoma* (pole) Lazianky, Potôčik; TN. Lázky. KMp. J Ves
 VMp. 50: 35-44
 Etym.: Názov by mal správne znieť *Lazinský potok* a vznikol z apel. *lazina* (< *laz*, psl. **lazъ* „pozemok získaný klčovaním, prekopávaním“, príp. „usadlosť“; Stan., 1956, s. 54; HSSJ. II, s. 200 – 201), apel. *potok*.
- VN.: 1898 *Kostelni p.* MTT.75
 1939 *Kostelní potok* ŠMp. 75
 1957 *potok Lazinky* GŠ. 25
 1965 *Lazinky* HP.
 1971 *Lazinky* HČ.
 1979 *Lazinky* GN. 10
 1980 *Lazinky* VMp. 50
 1981 *Lazinky* ZMp. 10
 1983 *potok Lazinky* Mp. N. 50
 1984 *Lazinky* LTMp. 5
 1985 *Lazinky* ZMp. 50
 1987 *Lazinky* CHKO. 50
 1991 *Lazinky* ZMp. 50
 1992 *potok Lazinky* VASR. 25
 1992 *Lazinky* ZMp. 10
 1994 *Lazinky* VP. 50
 1995 *Lazinky* LTMp. 137
 1999 *Lazinky* Le. 10
 2000 *Lazinky* HPN. 50
- 1975 náreč. *Lazinki, Lazianki, Potuočik* Krišt. Hos.
 TN.: 1988 *Lázky* (pole) GNNi. Hos.
 Etym.: Názov *Lazinky* a nárečový variant *Lazianky* vznikli podľa vyklčovaného terénu z apel. *lazina* (→ vyššie). Starší názov *Kostolný potok* vznikol podľa objektu, popri ktorom tečie (adj. *kostolný* < apel. *kostol* < sthnem. *kastel*, lat. *castellu(m)*); porov. Mach., s. 224; Rej., s. 304; apel. *potok*; „potok tečúci vedľa kostola“). Názov *Potôčik* vznikol proprializáciou deminutíva *potôčik* (< apel. *potok*).
- Lazinský potok** Ľ. Klížsky potok (→ Vyčoma → Nitra), 2,5 km; pramení jv. od obce Veľký Klíž, tečie záp. smerom, ústi vých. od obce; TN. *Horné lazy a Vyčoma.
 VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)
 VN.: 1978 *Lazenský potok* VMp. 50
 1992 *Lazenský potok* ZMp. 10
 1994 *Lazenský potok* VP. 50
 2000 *Lazenský potok* HPN. 50
- Lázkový potok** Ľ. Solčiansky potok (→ Nitra), 7,5 km; pramení jv. od obce Solčany, tečie cez obec sz. smerom, ústi záp. od obce; TN. 1. Horné lazy, 2. Šimkove lazy, 3. Slivkový lázok, 4. Prostredné lazy.
 VMp. 50: 35-41
 VN.: 1971 *Lazkový potok* HČ.
 1978 *Lázkový potok* VMp. 50
 1979 *Lazkový potok* ZMp. 10
 1979 *Lázkový potok* (*Lazkový potok^x*) GN. 10
 1981 *Lazkový potok* ZMp. 10
 1984 *Lázkový potok* LTMp. 5
 1985 *Lázkový potok* GNTTo. Sol.
 1987 *Lazkový potok* ZMp. 10
 1987 *Lázkový potok* LTMp. 5; CHKO. 50
 1991 *Lázkový potok* ZMp. 50
 1992 *Lazkový potok* VASR. 25
 1994 *Lázkový potok* VP. 50
 1995 *Lazkový potok* LTMp. 137
 1996 *Lazkový potok* MTZ.
 1997 *Lázkový potok* PAS.
 1999 *Lázkový potok* P. T. 10
 2000 *Lázkový potok* (d. t.),
Medvedí potok (h. t.) Tmp. 130
 TN.: 1. 1895 *Horne lazy* (les) KMp. Sol.
 1957 *Horné lazy* GŠ. 25
 1970 *Horné lazy* VMp. 50
 1979 *Horné lazy* ZMp. 10
 1985 *Horné lazy* GNTTo. Sol.
 1987 *Horné lazy* ZMp. 10; CHKO. 50
 1995 *Lazy* LTMp. 137
 1999 *Horné lazy* P. T. 10
 2. 1985 *Šimkove lazy* (dolina) GNTTo. Sol.
 1999 *Šimkove lazy* P. T. 10
 3. 1979 *Slivkový lázok* ZMp. 10
 1987 *Slivkový lázok* ZMp. 10

4. 1895 *Prostredne lazi* (lúka) KMp. Sol.
Etym.: Názov *Lázkový potok* vznikol z
apel. *lázok* (< *laz*; → vyššie; „potok
pretekajúci cez lázok“). Názov →
Medvedí potok označuje pravý prítok
Lázkového potoka.

Lázky p. Žitava (→ Nitra), 1,8 km;
pramení a ústi záp. od mesta Vráble, tečie
vých. smerom m. č. Dyčka; TN. Laz.

VMp. 50: 45-21

VN.: 1982 *Lazky* VMp. 50

1987 *Lazky* ZMp. 10

1994 *Lazky* VP. 50

2000 *Lazky* HPN. 50

TN.: 1891 *Láz* (pole) KMp. Dyč.

1976 *Laz* ZMp. 10

1985 *Laz* ZMp. 10

1987 *Laz* ZMp. 10

1988 *Laz* GNNi. Vráb.

Etym.: Názov *Lázky* motivoval charakter
lokality, cez ktorú potok tečie; vznikol z
apel. *lázok* (pl. *lázky*; → vyššie).

Lazný potok Ľ. Nitra, 11,7 km; pramení
na sev. svahoch Vtáčnika vo výške okolo
1140 m n. m., tečie jz. až záp. smerom,
ústi juž. od obce Zemianske Kostol'any
vo výške 230 m n. m.; plocha povodia 31
km², lesnatosť 50% (ES. III, 321);
variant: Kamenný potok; TN. Lazy.

VMp. 50: 35-24; 42

VN.: 1957 *Lazný potok, Kamenný potok*
GŠ. 25

1959 *Lazný potok* CMp.

1965 *Lazný potok* HP.

1966 *Lazný potok* TS. 42m

1971 *Lazný potok* HČ.

1971 *Lazný potok (aj Kamenný potok)*
ZMp. 50

1972 *Lazný potok* SHM. 500; Mp. Z. 50

1974 *Lazný potok* Mp. P. 50; Mp. 500

1975 *Lazný potok* SVP. 1

1977 *Lazný potok (aj Kamenný potok)*
GN. 9

1978 *Lazný potok* VMp. 50

1979 *Lazný potok* ES. III, 321

1982 *Lazný potok* ZMp. 10

1983 *Lazný potok* ZMp. 10

1985 *Lazný potok* ZMp. 50

1986 *Lazný potok* LTMP. 6

1987 *Lazný potok* LTMP. 9

1989 *Lazný potok* TS. 35, 24

1991 *Lazný potok* ZMp. 10; ZMp. 50

1994 *Lazný potok* GNPr. KpV., LpV.,
ZKost.; VP. 50

1996 *Lazný potok* MTZ.

1997 *Lazný potok* P. B. 10; PAS.

1999 *Lazný potok* Tmp. 131

2000 *Lazný potok* HPN. 50

1975 náreč. *Lazní potok* Krišt. KpV.

TN.: 1994 *Lazy* (les aj pasienok)
GNPr. KpV.

Etym.: Názov *Lazný potok* vznikol z
terénneho názvu *Lazy* (apel. *laz*, pl. *lazy*;
→ vyššie), apel. *potok*. Názov →
Kamenný potok je názov ľavostranného
prítoku ústiaceho jv. od obce Lehota pod
Vtáčnikom.

Lit.: V. Uhlár, 1983, s. 101.

Lažtek → Libichavský potok

Lefantovský potok Ľ. Nitra, 6 km;
pramení vých. od obce Lefantovce, tečie
jz. smerom, ústi na záp. okraji obce;
variant: Rybníčky; ON. Lefantovce.

VMp. 50: 35-43

VN.: 1971 *Rybničky* HČ.

1977 *Lefantovský potok* VMp. 50

1978 *Rybničky* ZMp. 10

1979 *Rybničky* ZMp. 10

1985 *Lefantovský potok* ZMp. 50

1987 *Lefantovský potok, Rybničky*
ZMp. 10

1988 *Lefantovský potok (Rybničky^x)*
GNNi. Lef.

1991 *Lefantovský potok* ZMp. 50

1992 *Lefantovský potok* VASR. 25

1994 *Lefantovský potok* VP. 50

1995 *Rybničky* LTMP. 137

1997 *Lefantovský potok, Rybničky*
LTMP. 50

2000 *Lefantovský potok* HPN. 50

ON.: Lefantovce:

1. Dolné Lefantovce:

1113 *Elefant* CDS1. I, Nr. 69

- 1253 *Elephant* CDSl. II, Nr. 241
 1249 – 59 *Elefant* CDSl. II, Nr. 346
 1255 *Elephanth, Elephant* CDSl. II, Nr. 473
 1257 *Elefant* CDSl. II, Nr. 569
 1304 *Elephant* RDSl. I, Nr. 335
 1305 *Elefanth* RDSl. II, Nr. 363
 1307 *Elefa[n]th* RDSl. I, Nr. 463
 1309 *Elefanth* RDSl. I, Nr. 657
 1310 *Elefanth* RDSl. I, Nr. 780
 1311 *Elefanth* RDSl. I, Nr. 857, 858
 1312 *Elefant* RDSl. I, Nr. 969
 1315 *Elephant* RDSl. II, Nr. 40, 41
 1316 *Elefanth* RDSl. II, Nr. 124
 1319 *Elewant* RDSl. II, Nr. 463
 1320 *Elephant* RDSl. II, Nr. 537
 1321 *Elefan* RDSl. II, Nr. 616
 1321 *Elefanth* RDSl. II, Nr. 692, 693
 1321 *Elefant* RDSl. II, Nr. 706
 1322 *Elephant* RDSl. II, Nr. 858
 1322 *Inferior Elephanth* RDSl. II, Nr. 787
 1323 *Elefant* RDSl. II, Nr. 945
 1323 *Elewanth* RDSl. II, Nr. 1027, 1030
 1323 *Elephant* RDSl. II, Nr. 1110
 1337 *Elefant utraque* VSO. II, 336
 1372 *Alsoelephant* VSO. II, 336
 1773 *Dolne Lefantowcze* VSO. II, 336
 1976 (zlúč.) *Lefantowce* Majt. 157
 2. *Horné Lefantowce*:
 1113 *Elefant* CDSl. I, Nr. 69
 1218 *Elefant* VSO. II., 437
 1249 – 59 *Elefant* CDSl. II, Nr. 346
 1255 *Elephanth, Elephant* CDSl. II, Nr. 473
 1257 *Elefant* CDSl. II, Nr. 569
 1291 *Feulefanth* VSO. II., 437
 1304 *Elephant* RDSl. I, Nr. 335
 1305 *Elefanth* RDSl. II, Nr. 363
 1307 *Elefa[n]th* RDSl. I, Nr. 463
 1309 *Elefanth* RDSl. I, Nr. 657
 1310 *Elefanth* RDSl. I, Nr. 780
 1311 *Elefanth* RDSl. I, Nr. 857, 858
 1312 *Elefant* RDSl. I, Nr. 969
 1315 *Elephant* RDSl. II, Nr. 40, 41
 1316 *Elefanth* RDSl. II, Nr. 124
 1318 *Elephant* RDSl. II, Nr. 395
 1319 *Elewant* RDSl. II, Nr. 463
 1320 *Elephant* RDSl. II, Nr. 537
 1321 *Elefan* RDSl. II, Nr. 616
 1321 *Elefanth* RDSl. II, Nr. 692, 693
 1321 *Elefant* RDSl. II, Nr. 706
 1322 *Elephant* RDSl. II, Nr. 858
 1322 *Elephanth Superior* RDSl. II, Nr. 787
 1323 *Elefant* RDSl. II, Nr. 945
 1323 *Elewanth* RDSl. II, Nr. 1027, 1030
 1323 *Elephant* RDSl. II, Nr. 1110
 1773 *Horne Lefantowcze* VSO. II., 437
 1976 (zlúč.) *Lefantowce* Majt. 157
 Etym.: Názov *Lefantovský potok* vznikol z osadného názvu *Lefantowce* (< apel. *elefant* Stan. SJ. I, s. 273), apel. *potok* a pomenúva potok tečúci cez obec Lefantowce. Názov *Rybničky* vznikol podľa toho, že na strednom toku sa pôvodne nachádzali malé priehrady podobné rybníkom (*rybničky* < apel. *rybník* < apel. *ryba*, psl. **ryba*; Rej., s. 552; Habovštiak, 1993, s. 24).
- Lehota → Lehotský potok
- Lehotský potok** ľ. Nitra, 13,5 km; pramení v pohorí Vtáčnik na jz. úpätí vrchu Hrebienky (1086 m), tečie sz. smerom cez obec Lehota pod Vtáčnikom, ústi v meste Nováky; varianty: Lehota, Dolinový potok; ON. Lehota pod Vtáčnikom.
 VMp. 50: 35-24; 42
 VN.: 1898 *Lehota patak* MTT. 75
 1938 *Lehota* ŠMp. 75
 1947 *Lehota* ŠMp. 75
 1954 *Lehota* MK.
 1957 *Lehota, Dolinový potok* (h. t.) GŠ. 25
 1959 *Lehota* CMp.
 1965 *Lehota* HP.
 1966 *Lehota* TS. 42m
 1971 *Lehota* HČ.
 1977 *Lehotský potok (Lehota^x)* GN. 9
 1978 *Lehota* ZMp. 10
 1978 *Lehotský potok* VMp. 50
 1983 *Lehotský potok* ZMp. 50
 1985 *Lehotský potok* ZMp. 50
 1986 *Lehotský potok* LTMp. 6

- 1987 *Lehotský potok* LTMP. 9
 1988 *Lehotský potok* AMP. 12
 1991 *Lehotský potok* ZMp. 50
 1991 *Lehota, Dolinový potok* (h. t.)
 ZMp. 10
 1992 *Lehotský potok* ZMp. 10, VASR. 25
 1994 *Lehotský potok* (*Lehota^x, Dolinový potok^x*) GNPr. LpV., Nov., Podh.
 1999 *Lehotský potok* Tmp. 131
 2000 *Lehotský potok* HPN. 50
 ON.: Lehota pod Vtáčnikom:
 1. *Malá Lehota*:
 1533 *Paplehotya* VSO. II, 139
 1362 *Sceperdolehotaya, Paplehotya*
 VSO. II, 139
 1602 *Kis-Paplehotya* VSO. II, 139
 1773 *Mala Lehotta* VSO. II, 139
 1920 *Malá Lehôta* VSO. II, 139
 1927 *Malá Lehota* VSO. II, 139
 1960 *Malá Lehota* (zlúč.) Majt. 158
 2. *Veľká Lehota*:
 1388 *Istvanlehotaya* VSO. II, 139
 1773 *Welka Lehotta* VSO. II, 139
 1920 *Veľká Lehôta* VSO. II, 139
 1927 *Veľká Lehota* VSO. II, 139
 1960 *Veľká Lehota* (zlúč.) Majt. 158
 Etym.: Názov *Lehotský potok* vznikol z osadného názvu *Lehota*, apel. *potok*. Názov *Lehota* vznikol z ON. *Lehota* (apel. *lehota* „osada založená na nemeckom práve“; Majt. 1977, s. 313 – 315; < azda podľa čes. *lhůta* k adj. *lahký*, psl. **lbǫkъ*; porov. Mach., s. 266; Rej., s. 336). Názov *Dolinový potok* vznikol podľa lokality, cez ktorú preteká (adj. *dolinový* < apel. *dolina* < psl. **dolъ*; Mach, s. 101; apel. *potok*.
 Lit.: V. Uhlár, 1983, s. 102.
- Lelovský potok** p. Nitra, 3,5 km; pramení záp. od obce Nitrica, tečie jv. smerom cez obec Zemianske Kostolany, ústi na sz. okraji obce; variant: *Rybník; ON. Dolné Lelovce.
 VMp. 50: 35-24
 VN.: 1113 *fluvium Rybnuc* Šmil., Nr 314
 B; CDSl. I, Nr. 69
 1965 *Lelovský potok* HP.
 1971 *Lelovský potok* HČ.
- 1978 *Lelovský potok* VMp. 50
 1982 *Lelovský potok* ZMp. 10
 1983 *Lelovský potok* ZMp. 50
 1986 *Lelovský potok* LTMP. 6
 1987 *Lelovský potok* LTMP. 9
 1994 *Lelovský potok* GNPr. ZKost.,
 Nitri.; VP. 50
 1997 *Lelovský potok* P. B. 10
 1999 *Lelovský potok* Tmp. 131
 2000 *Lelovský potok* HPN. 50
 ON.: Dolné Lelovce:
 1232 *Lelevch* CDSl. I, Nr. 391
 1249 *t. Lelevch* CDSl. II, Nr. 69
 1254 *Leleuch* CDSl. II, Nr. 251
 1374 *Lelech utaque* VSO. III, 346
 Etym.: Názov *Lelovský potok* vznikol z osadného názvu *Lelovce*, apel. *potok* a pomenúva potok tečúci cez obec Lelovce. Starší názov **Rybník* vznikol z apel. *rybník* („potok, na ktorom bol rybník“).
 Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 339.
- Leveš** (1) p. Hostiansky potok (→ Žitava → Nitra), 11,1 km; pramení sv. od obce Skýcov, tečie juž. smerom, ústi v obci Topoľčianky (v minulosti zlatonosný); variant: Leveška; TN. Leveš.
 VMp. 50: 35-44
 VN.: 1742 *Leves* Not. 267
 1892 *Leves patak* KMp. Topk., Skýc.
 1898 *Leveska patak* MTT.75
 1928 *Leveš* KMp.-od. Topk.
 1933 *potok Leveš, potok Léveš*
 KMp.-od. Skýc.
 1939 *p. Leveš* ŠMp. 75
 1957 *Leveš* GŠ. 25
 1959 *Leveš* MVP. 100
 1965 *Leveš* HP.
 1969 *Leveš* Rak. 25
 1971 *Leveš* HČ.; Vod. 10
 1979 *Leveš* GN. 10; VSO. III, 168
 1980 *Leveš* VMp. 50; ZMp. 10
 1981 *Leveš* ZMp. 10
 1983 *Leveš* TS. 13, 198; Mp. N. 50
 1984 *Leveš* LTMP. 5
 1985 *Leveš* ZMp. 50
 1987 *Leveš* LTMP. 9; LTMP. 5
 1988 *Leveš* GNNi. Skýc., Topk.

1989 *Leveš* ZMp. 10
 1991 *Leveš* ZMp. 50
 1992 *Leveš* ZMp. 10; KS. 5, 24
 1994 *Leveš* VP. 50
 1995 *Leveš* LTMp. 137
 1996 *Leveš* MTZ.
 1997 *Leveš* PAS.
 2000 *Leveš* HPN. 50
 1975 náreč. *Leveš* Krišt. Topk.
 TN.: 1892 *Leves* (pole) KMp. Skýc.,
 Hos., Topk.
 1926 *Leves* KMp.-od. Hos.
 1928 *Leveš* KMp. Topk.
 1933 *Leveš, Léveš* KMp.-od. Skýc.
 1975 náreč. *Leveš* Krišt. Topk.
 Etym.: Názov *Leveš* vznikol z maď. apel.
leves („polievka“) podľa pomalého
 pohybu vody v koryte, príp. podľa
 sfarbenia vody alebo dna; VN. *Leveš* >
 TN. *Leveš*.

Leveš (2) → Hostiansky potok

Leveška → *Leveš*

Levešský potok → Hostiansky potok

Libichavský potok ľ. Livina (→
 Bebrava → Nitra), 4,3 km; pramení sv.
 od obce V. Hoste, tečie jv. smerom, ústi
 jv. od obce Libichava; varianty:
 Libichovský potok, Starý potok, Lažtek;
 ON. Libichava; TN. Laz.
 VMp. 50: 35-41
 VN.: 1906 *Sztari patak* KMp. VHos.
 1965 *Libichovský potok* HP.
 1978 *Libichavský potok* VMp. 50
 1971 *Libichovský potok* HČ.
 1979 *Libichavský potok* (*Libichovský potok^x*)
 GN. 10
 1981 *Libichovský potok* ZMp. 50
 1984 *Libichavský potok* LTMp. 5
 1985 *Libichavský potok* GNTo. Šiš.,
 VHos., Lib.
 1986 *Libichavský potok* LTMp. 6
 1987 *Libichavský potok* CHKO. 50
 1991 *Libichavský potok* ZMp. 50
 1994 *Libichavský potok* VP. 50

2000 *Libichavský potok* HPN. 50
 miest. (Libichava) *Lažtek* Uhl., 1983, 102
 ON.: Libichava:
 1329 *utraque Libaha* VSO. II, 155
 1373 *Liboha* VSO. II, 155
 1397 *Lubicha* VSO. II, 155
 1412 *Lybiha, Libika* VSO. II, 155
 1808 *Libichava* VSO. II, 155
 TN.: miest. *Laz* (Libichava) Uhl.,
 1983, 102

Etym.: Názov *Libichavský potok* a
 variant *Libichovský potok* vznikli z
 osadného názvu *Libichava* (< OM. *Libich*
 < *Lubomír?*; Top., s. 394), apel. *potok*
 a pomenúvajú potok tečúci cez obec
 Libichava. Názov *Starý potok* vznikol
 podľa neupravenosti (pôvodnosti) toku
 (adj. *starý*, psl. **starъ*, apel. *potok*).
 Miestny nárečový názov potoka *Lažtek*
 vznikol z terénneho názvu *Laz* (< apel.
laz; Uhl., 1983, 102) deminutívny
 suffixom *-tek* a pomenúva potok tečúci
 cez lokalitu Laz.

Lit.: V. Uhlár, 1983, s. 102.

Libichovský potok → *Libichavský potok*

Lieskový potok ľ. Bojnianka (→ Nitra),
 2 km; pramení a ústi v Považskom Inovci
 pod Čiernym vrchom, tečie juž. smerom
 okrajom Dolinovej kopanice v k. ú. obce
 Bojná; TN. Lieskový potok.
 VMp. 50: 35-41 (nepomenovaný)
 VN.: 1898 *Lieskovy patak* MTT.75
 1937 *Lieskový potok* ŠMp. 75
 1945 *Lieskový potok* ŠMp. 75
 1959 *Lieskový potok* MVP. 100
 1985 *Lieskový potok* GNTo. MDvo.
 1987 *Lieskový potok* ZMp. 10
 1991 *Lieskový potok* ZMp. 50
 2000 *Lieskový potok* LTMp. 130
 TN.: 1901 *Lieszkov potok* (dolina)
 KMp. NLeh.

Etym.: Názov *Lieskový potok* motivoval
 okolitý porast (adj. *lieskový* < apel.
lieska, psl. **lěska* < azda z apel. **lěszъ*
 „les“, „strom rastúci v lese“; Mach., s.
 271; Rej., s. 345; bot. lieska obyčajná,
 lat. *Corylus avellana*; apel. *potok*; „potok

pretekajúci lokalitou s lieskovým porastom“); VN. *Lieskový potok* > TN. *Lieskový potok*.

Lihotský potok → Lubená

*Lipinský potok → Dubnička (2)

*Lipnícky potok → Lipníček

Lipníček p. Handlovka (→ Nitra), 4,5 km; pramení sev. od obce Lipník, tečie jz. smerom, ústi v obci Lipník; variant: *Lipnícky potok; ON. Lipník.

VMp. 50: 36-13

VN.: 1898 *Lipniki patak* MTT.75

1945 *Lipníček* ŠMp. 75

1952 *Lipníček* ŠMp. 75

1959 *Lipníček* MVP. 100

1966 *Lipníček* TS. 42m

1974 *Lipníček* ZMp. 10; Mp. P. 50

1975 *Lipníček* ZMp. 10

1977 *Lipníček* GN. 9

1981 *Lipníček* VMp. 50

1983 *Lipníček* TMp.

1985 *Lipníček* TS. 19m; ZMp. 10

1986 *Lipníček* LTMP. 6

1987 *Lipníček* LTMP. 9

1989 *Lipníček* ZMp. 10

1994 *Lipníček* GNPr. Lip., VP. 50

1997 *Lipníček* P. B. 10

1999 *Lipníček* TMp. 131

2000 *Lipníček* HPN. 50

ON.: Lipník:

1432 *Lypnek* VSO. II, 161

1773, 1786, 1877 – 1907 *Lipnik*

Majt. 163

1808 *Lipnik, Lipnik* Majt. 163

1863 – 73, 1888 *Lippnik* Majt. 163

1913 *Hársas* Majt. 163

1920 – 75 *Lipnik* Majt. 163

1990 *Lipnik* Majt. 163

Etym.: Názov *Lipníček* vznikol deriváciou deminutívnyim sufixom *-ek* z osadného názvu *Lipník* (< apel. *lipa*, psl.

**lipa* < ide. **leip-* „potrieť tukom, lepiť“; Rej., s. 344, 338; porov. Uhlár, 1983, s. 102) a pomenúva potok tečúci cez obec

Lipník. Názov *Lipniki patak* (ON. *Lipník*, maď. *patak* < slov. *potok*) možno interpretovať ako **Lipnícky potok*.

Lit.: V. Uhlár, 1983, s. 102.

Lipovec (1) Ľ. Nitrica, 1 km; pramení vých. od obce Liešťany, tečie jz. smerom, ústi na južnom okraji obce.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

1913 *Lipovecz patak* KMp. Lieš.

Etym.: Názov *Lipovec* vznikol podľa porastu lokality, cez ktorú potok tečie (< adj. *lipový* < apel. *lipa*, lat. *Tilia*; maď. *patak* < slov. *potok*; „potok tečúci lokalitou s lipovým porastom“).

Lipovec (2) p. Chotina (→ Bebrava → Nitra), 3,5 km; pramení a ústi záp. od obce Zlatníky, tečie jv. smerom; TN. Lipová.

VMp. 50: 35-23 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Lipovec* VP. 50

2000 *Lipovec* HPN. 50

TN.: 1979 *Lipová* (vrch, pasienok, les) GN. 10

1985 *Lipová* GNT. Zlat.

1994 *Lipová* VP. 50

2000 *Lipová* HPN. 50

Etym.: → vyššie; príp. vznikol z TN. *Lipová* (< apel. *lipa*; → vyššie).

Lipovnícky potok → Dolinky

Liska Ľ. Žitava (→ Nitra), 20,1 km; pram. na záp. svahoch Hronskej pahorkatiny sev. od obce Tehla vo výške okolo 175 m n. m., tečie jz. smerom dovodnej nádrže Hul, ústi na záp. okraji obce Hul vo výške 122 m n. m.; plocha povodia: 101 km², lesnatosť: 10% (ES. III, 375); varianty: Radava, Radavka, Luliansky potok, Zlaté líčko; ON. 1. Liska 2. Radava, 3. Lula.

VMp. 50: 45-22; 23; 24

VN.: 1304 *fluvius Lychche* RDSl. I, Nr. 315

1890 *Litsa patak, Licsa patak* KMp. Hul

1965 *Liska* HP.

1971 *Liska* HČ.
 1979 *Liska* GN. 10
 1975 *Liska* SVP. 1
 1977 *Radava* VSO. II, 403
 1977 *Radavka* VSO. II, 469
 1977 *Lyska* VSO. I, 161
 1978 *Lyska* VSO. III, 152
 1979 *Liska* ES. III, 375
 1981 *Liska* ZMp. 10
 1982 *Liska* ZMp. 10; VMp. 50
 1983 *Liska* ZMp. 10
 1986 *Liska* ZMp. 10
 1988 *Liska* ZMp. 10
 1989 *Liska* AMp. 15; AMp. 16
 1991 *Liska* ZMp. 50
 1992 *Liska* ZMp. 50
 1993 *Liska* GNLe. Lula, Teh.
 GNNZ. Hul, Rada., Tráv.
 1996 *Liska* MTZ.
 1997 *Liska* PAS.
 1999 *Liska* TMP. 155
 2000 *Liska* HPN. 50
 náreč. *Zlaté líčko* (aj *Liska*; Krišt. Rada.,
 Lulanskí potok (aj *Liska*; Krišt.
 Podh., Tráv., Hul), *Liska* (Krišt.
 Teh.)
 ON.: 1. *Liska* (samota; Iňa):
 1977 *Kolónia* VSO. I, 492
 1981 samota *Liska* (*kolónia Janiček*^x)
 GN. 11
 1982 *Liska* VMp. 50
 1993 osada *Janiček* (*Liska*^x) GNLe. Iňa
 2. *Radava*: → *Radavský kanál*
 3. *Lula*: → *Luliansky potok*
 Etym.: Názov *Liska* nie je významovo
 priezračný. Staršie doklady možno
 interpretovať ako **Lička*. Názov *Radava*
 vznikol podľa osadného názvu *Radava*;
 názov *Radavka* vznikol deriváciou z ON.
Radava a pomenúva potok tečúci cez
 obec *Radava*. Názov *Luliansky potok*
 vznikol z ON. *Lula* a pomenúva potok
 pretekajúci k. ú. obce *Lula*; názov *Zlaté*
líčko nie je jasný, ale súvisí so staršou
 podobou názvu (**Lička*).

Liska (2) → *Bešiansky potok*

Listový kanál 0,8 začína sa a končí sa
 sev. od obce *Vrbová nad Váhom*, kde sa
 spája s *Divým kanálom*; variant:
 **Nesvady-Listová*; ON. *Listová*, TN.
Listové, VN. *Listové jazero*.
 VMp. 50: 45-41
 VN.: 1979 *Listový kanál* (*Naszvad-Leveles*^x)
 GN. 10
 1980 *Listový kanál* VMp. 50
 1983 *Listový kanál* ZMp. 10
 1991 *Listový kanál* GNKo. VnV.
 1992 *Listový kanál* ZMp. 10
 1994 *Listový kanál* VP. 50
 2000 *Listový kanál* VPN. 50
 ON.: 1. *Listová*
 (samota; *Vrbová nad Váhom*):
 1981 rekr. *Listová* (*Leveles*^x) GN. 11
 1991 samota *Listová* GNKo. VnV.
 1994 *Listová* VP. 50
 2. *Nesvady*: → *Nesvadský kanál*
 TN.: 1983 *Listové* (pole) ZMp. 10
 1991 *Listové* GNKo. VnV.
 1992 *Listové* ZMp. 10
 VN.: → *Listové jazero*
 Etym.: Názov *Listový kanál* vznikol z
 osadného názvu *Listová* (názov by mal
 preto správne znieť *Listovský kanál*),
 apel. *kanál*. Názov *Naszvad-Leveles*
 vznikol podľa vymedzenia smeru kanála
 z osadných názvov *Nesvady*, *Listová* a
 možno ho interpretovať ako **Nesvady-*
Listová.

Lišňa Ľ. *Solčiansky potok* (→ *Nitra*), 7,5
 km; pram. jv. od obce *Solčany*, tečie sz.
 smerom okrajom obce, ústi záp. od obce
Solčany; TN. Do *Lišne*.
 VMp. 50: 35-41
 VN.: 1334 *Leusna pataka* Uh. 1987, 346
 1742 rivo *Libna* Not. 430
 1895 *Lisnya patak* KMp. NStr.
 1895 *Lisna patak* KMp. Sol.
 1957 *Lišňa* GŠ. 25
 1959 *Lišna* MVP. 100
 1964 *Lišňa* TS. 38m
 1965 *Lišňa* HP.
 1971 *Lišňa* HČ.
 1972 *potok Lišňa* ŠMp. 50

- 1978 *Lišňa* VMp.
1979 *Lišňa* ZMp. 10; GN. 10
1981 *Lišňa* ZMp. 10
1983 *Lišňa* Mp. N. 50
1984 *Lišňa* LTMp. 5
1985 *Lišňa* GNTTo. Sol.; LTMp. 3
1986 *Lišňa* TS. 13m; 148
1987 *Lišňa* ZMp. 10; CHKO. 50
1991 *Lišňa* ZMp. 50
1992 *Lišňa* VASR. 25
1994 *Lišňa* VP. 50
1995 *Lišňa* LTMp. 137
1996 *Lišňa* MTZ.
1997 *Lišňa* PAS.
1999 *Lišňa* T. P. 10
2000 *Lišňa* TMp. 130; HPN. 50
TN.: 1981 *Do Lišne* (pole) ZMp. 10
1985 *Do Lišne* GNTTo. Sol.
1987 *Do Lišne* ZMp. 10
Etym.: V. Uhlár (1987, s. 346) názov *Lišňa* vykladá z koreňa *liš-*, ktorý spája s červenkastou farbou; názov interpretuje ako označenie potoka, ktorý tiekol „vypálenými, do červena vyhorenými miestami, prašivým terénom“ (porov. apel. *lišina*, *lišaj* „škvrna“; porov. HSSJ. II, s. 225; Mach., s. 271 – 272); VN. > TN. *Do Lišne*.
Lit.: V. Uhlár, 1987, s. 346.
- Livina** p. Bebrava (→ Nitra), 25,2 km; pramení na vých. svahoch Považského Inovca vo výške okolo 570 m n. m., tečie jv. smerom cez obec Zlatníky, ústi na vých. okraji obce Livina; plocha povodia: 59 km², lesnatosť: 40% (ES. III, 391); variant: *Livinka*; ON. *Livina*.
M. Bel uvádza názov *Livina* aj pre časť toku Bebravy od sútoku s *Livinou* až po sútok Bebravy s *Nitrou* (Not., s. 430).
VMp. 50: 35-23; 41
VN.: 1113 *aqua Liuina* CDS1. I, Nr. 69; Šmil., Nr. 317
1263 *fluv. Leuna* Šmil. 341; Var. 1990, 46
1340 *fl. Leuna* Šmil. 341; Var. 1990, 46
1742 *Liwina amnis*, *Liwina* fl. Not. 45, 442, 430
- 1898 *Livina* MTT.75; Nyit. 10
1905 *Livina patak* KMp. HChl.
1906 *Livina patak* KMp. Zlat.
1907 *Livina patak* KMp. Šiš., LOp.
1911 *Livina patak* KMp. Lib.
1937 *Livina* ŠMp. 75
1945 *Livina* ŠMp. 75
1953 *Livina potok* Mp. 25
1954 *Livina* MK.
1957 *Livina* GŠ. 25
1959 *Livina* MVP. 100; TMp. 75
1964 *Livina* TS. 39m; TS. 38m; 82
1965 *Livina* HP.
1970 *Livina* VMp. 50
1971 *Livina* HČ.
1972 *Livina* SHM. 500
1974 *Livina* Mp. 500
1975 *Livina* SVP. 1
1977 *Livina* VSO. II, 155
1978 *Livina* VSO. III, 356
1979 *Livina* GN. 10; ES. III, 391
1982 *Livina* ZMp. 10
1983 *Livina* TS. 13m
1984 *Livina* LTMp. 5
1985 *Livina* GNTTo. MHos., Nadl., Ryb., Šiš., VHos., Zlat.; LTMp. 3
1986 *Livina* TS. 24m; 210; LTMp. 6
1987 *Livina* ZMp. 10; LTMp. 5
1991 *Livina* ZMp. 50
1994 *Livina* VP. 50
1996 *Livina* MTZ.
1997 *Livina* PAS.
1998 *Livina* OT. 14; *Livinka* OT. 41
1999 *Livina* T. P. 10; Mp. T.
2000 *Livina* TMp. 130; HPN. 50
ON.: *Livina*:
1130 *terra Levna* CDS1. I, Nr. 70
1340 poss. *Leuna* Var. 1990, 46
1773, 1808, 1863 – 1898 *Livina* Majt. 168
1786 *Liwina*, *Loszin* Majt. 168
1900 – 1913 *Lévna* Majt. 168
1920 – 1960, 1990 *Livina* Majt. 168
Etym.: V. Šmilauer (1932, s. 341) pokladá etymológiu názvu *Livina* za neznámu, avšak predpokladá vývin slvk. *Livina* > maď. *Liuna*, *Leuna*; s neurčitou predpokladá pôv. tvar *Hlivina* (< *hlieviť* < psl. **glivěti* „byť

nečinný“; porov. ESSJ. VI, s. 130) podľa pomaly tečúcej vody pri ústí rieky. Tento predpoklad vylučuje B. Varsik (1990, s. 47), upozorňujúc, že pri prevzatí názvu Maďarmi v 10. – 11. storočí by sa bola utvorila maďarská podoba s hláskou g. V. Uhlár (1987, s. 348) spája koreň *liv-* so slovesom *liať/lejem*, resp. v staršom období predpokladá tvar *livati* (porov. rus. *razliv, liveň*) podľa rozlievajúcej sa vody z koryta pri ústí. R. Krajčovič (1980, s. 220) dokonca predpokladá existenciu apelatíva *livina* (deverbatívum od slovesa *livati* s významom „riečka s väčším množstvom vody, často sa vylievajúca riečka“). B. Varsik pripúšťa, že v názve mohlo ísť o starý slovanský základ (*Liv-*), ktorého význam dnes nepoznáme (1990, s. 47). Názov *Livinka* vznikol onymickou polarizáciou z ON. *Livina* (< VN. *Livina*).

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 341; V. Uhlár, 1987, s. 348; R. Krajčovič, 1980, s. 220; B. Varsik, 1990, s. 46 – 47.

Livinka → Livina

*Livinská rieka → Bebrava

Logáň → Lagáň

Lomský potok → Hlboký potok (3)

Lovecký potok → Lovčiansky potok

Lovčiansky potok p. Branovský potok (→ Žitava → Nitra), 7 km; pramení na sev. okraji obce Veľké Lovce, tečie cez obec jz. až juž. smerom, ústi jz. od obce; varianty: Veľkolovčianky potok, Lovecký potok, Danóc; ON. Veľké Lovce.

VMp. 50: 45-23

VN.: 1965 *Veľkolovčianský potok* HP.

1971 *Lovecký potok* HČ.

1979 *Lovčiansky potok* (*Lovecký potok^x*)

GN. 10

1981 *Lovčiansky potok* ZMp. 10

1982 *Lovčiansky potok* VMp. 50

1989 *Lovčiansky potok* ZMp. 10

1991 *Lovčiansky potok* ZMp. 50

1993 *Lovčiansky potok* GNNZ. VLov.

1994 *Lovčiansky potok* VP. 50

1975 náreč. *Danóc* Krišt. VLov.

ON.: Veľké Lovce:

1247 *Louth* CDSl. II, Nr. 262

1309 *Louch* RDSl. I, Nr. 721, 722

1322 *Loty* RDSl. II, Nr. 880

1339 *Louch* VSO. III, 247

1419 *Looth* VSO. III, 247

1531 *Nagy Loth* Krišt. 571

1564 *Loth* Krišt. 571

1647 *Nagy Looth* Krišt. 571

1715 *Nagy-Lotth* Krišt. 571

1720 *Nagy Lót* Krišt. 571

1773 *Luot* VSO. III, 247

1920 *Lót* VSO. III, 247

1948 *Veľké Lovce* VSO. III, 247

Etym.: Názov *Lovčiansky potok* a variant *Lovecký potok* vznikli z osadného názvu (*Veľké*) *Lovce* (< apel. *lovci* „lovci“, „osada lovcov“; Krajč., 1965, s. 241), apel. *potok*. Názov *Veľkolovčiansky potok* vznikol z ON. *Veľké Lovce*, apel. *potok* a pomenúva potok tečúci cez obec [Veľké] Lovce. Názov *Danóc* → Branovský potok.

Lubená Ľ. Nitra, 4,2 km; pramení sv. od obce Pravenec, tečie jz. smerom cez Lehotskú dolinou, ústi v obci; variant: Lihotský potok; TN. Lehotská dolina.

VMp. 50: 35-24; 36-11 (nepomenovaný)

VN.: 1912 *Lubena patak* KMp. Pol.; KMp. Ned.

1932 *Lubena* KMp.-od Pol.

1932 *Lubena, Lubena* KMp.-od. Ned.

1965 *Lubena* HP.

1973 *Lubena* ThMp. VBelá

1985 *Lubena* TS. 19m

1994 *Lubená* (*Lihotský potok^x*) GNPr. Pec.

TN.: 1970 *Lehotská dolina* (dolina)

VMp. 50

1994 *Lehotská dolina* GNPr. Pec.

Etym.: Názov *Lubená* vznikol z apel. *lub* (psl. **lubъ* „lyko“; Mach., s. 277, Šmil., s. 478) podľa zalesneného terénu, hoci zo

starších dokladov by sme predpokladali, že pochodí z osobného mena so základom *Lub-*. Názov *Lihotský potok* vznikol z nárečového terénneho názvu *Lihotská dolina* (*Lehotská dolina*), cez ktorú tečie, apel. *potok*.

Lubenský potok p. Osliansky potok (→ Nitra), 2,3 km; pramení a ústi jv. od obce Oslany, tečie sz. smerom okrajom vrchu Lubenská skala; variant: Vraňanský potok; TN. 1. Lubno, 2. Lubenská dolina, 3. Lubenská skala.

VMp. 50: 35-42

VN.: 1982 *Lubenský potok* ZMp. 10

1992 *Lubenský potok* ZMp. 10

1994 *Lubenský potok* VP. 50

1999 *Lubenský potok* TMp. 131

2000 *Lubenský potok* HPN. 50

1975 náreč. *Vraňanskí potok* Krišt. HVes

TN.: 1. 1807 *Horný Lubno, Dolný Lubno* Krišt. 312

1874 *Horný Lubno, Dolný Lubno* Krišt. 312

1931 *Lubno* Krišt. Osl.

1943 *Lubno* (les) KMp.-od. Osl.

1982 *Lubno* ZMp. 10

1992 *Lubno* ZMp. 10

1994 *Lubno* GNPr. Osl.

2. 1898 *Lubena v. (dolina)* MTT.75

1938 *Lubenská dol.* ŠMp. 75

1957 *Lubenská dolina* GŠ. 25

1982 *Lubenská dolina* ZMp. 10

1992 *Lubenská dolina* ZMp. 10

1994 *Lubenská dolina* GNPr. Osl.

3. 1957 *Lubenská skala* (vrch) GŠ. 25

1982 *Lubenská skala* ZMp. 10; KS. 9, 21

1985 *Lubenská skala* KS. 6, 11

1987 *Lubenská skala* LTMp. 9

1992 *Lubenská skala* ZMp. 10

1994 *Lubenská skala* GNPr. Osl.

1999 *Lubenská skala* TMp. 131

Etym.: Názov *Lubenský potok* vznikol z terénneho názvu *Lubno* alebo príbuzného terénneho názvu so základom *lub-* (< apel. *lubъ*; → vyššie), apel. *potok*. Názov *Vraňanský potok* nie je jasný;

vznikol azda z nedoloženého terénneho názvu.

Lúčny kanál 4,5 km; kanál spájajúci potok Selenec s Janíkovským kanálom juž. od obce Veľké Janíkovce; variant: Janíkovský odpad "B"; ON. Janíkovce; TN. 1. Horné lúky, 2. Nitrianske lúky.

VMp. 50: 45-21

VN.: 1979 *Lúčny kanál* (*Janíkovský odpad "B"*^x) GN. 10

1982 *Lúčny kanál* VMp. 50

1984 *Lúčny kanál* LTMp. 5

1988 *Lúčny kanál* GNNi. Nitra; ZMp. 10

1987 *Lúčny kanál* GŠ. 25; LTMp. 5

1992 *Lúčny kanál* ASR. 25

1994 *Lúčny kanál* VP. 50

1995 *Lúčny kanál* ZMp. 10

2000 *Lúčny kanál* HPN. 50

ON.: Janíkovce: → Janíkovský kanál

TN.: 1. 1892 *Felső rétek* (pole, lúka) KMp. VJan.

1979 *Horné lúky* GN. 10

1980 *Horné lúky* ZMp. 10

1982 *Horné lúky* VMp. 50

1985 *Horné lúky* ZMp. 10

1987 *Horné lúky* ZMp. 10; LTMp. 5

1988 *Horné lúky* GNNi. Nitra

1995 *Horné lúky* ZMp. 10

2. 1979 *Nitrianske lúky* GN. 10

1982 *Nitrianske lúky* VMp. 50

1987 *Nitrianske lúky* LTMp. 5

Etym.: Názov *Lúčny kanál* vznikol podľa charakteru lokality, v ktorej sa nachádza (adj. *lúčny* < apel. *lúka*, psl. **loka*, apel. *kanál*). Názov *Janíkovský odpad "B"* vznikol z osadného názvu *Janíkovce*, apel. *odpad* („odtok“), technické rozlíšenie označením "B".

Lúčny potok (1) p. Topoľový potok (→ Čerešňový potok → Žitava → Nitra), 1,4 km; pramení sz. od obce Choča, ústi sev. od nej.; TN. Lúčne.

VMp. 50: 35-41

VN.: 1978 *Lúčny potok* VMp. 50

1982 *Lúčny potok* ZMp. 50

1984 *Lúčny potok* LTMp. 5

1985 *Lúčny potok* ZMp. 50
 1987 *Lúčny potok* CHKO. 50
 1991 *Lúčny potok* ZMp. 50
 1992 *Lúčny potok* VASR. 25
 1994 *Lúčny potok* VP. 50
 2000 *Lúčny potok* HPN. 50
 TN.: 1988 *Lúčne* (pole) GNNi. Choča
 Etym.: Názov *Lúčny potok* vznikol podľa charakteru lokality, cez ktorú potok tečie (*lúčny* < apel. *lúka*, psl. **loka*), príp. podľa terénneho názvu *Lúčne*, apel. *potok*.

*Lúčny potok (2) → Širočina

Lukavec p. Chvojnica (→ Nitra), 3,2 km; pramení jz. od obce Malinová, tečie jv. smerom hranicou medzi k. ú. obcí Malinová a Poruba; variant: Hraničný potok; TN. Lukavce.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

VN.: 1935 *Hraničný potok*, *Grenzwasser*, *Grene Vaner potok* KMp.-od. Mali.

1982 *Lukavec* ZMp. 10

1991 *Lukavec* ZMp. 10

1994 *Lukavec* GNPr. Por.; VP. 50

1994 *Lukavec* (*Lukavce*^x) GNPr. Mali.

1999 *Lukavec* Tmp. 131

TN.: 1982 *Lukavce* (lúka) ZMp. 10

1991 *Lukavce* ZMp. 10

Etym.: Názov *Lukavec* vznikol z adj. **lokavъ* („zákerný, dravý“; porov. Šmil., s 463) podľa charakteru (nebezpečnosti) toku; VN. *Lukavec* > TN. *Lukavce*. Názov *Hraničný potok* (nem. *Grenzwasser*) vznikol podľa rozhraničujúcej polohy toku (adj. *hraničný* < apel. *hranica*, nem. *Grenze*; apel. *potok*, nem. *Wasser* „voda, vodný tok“; „potok tečúci chotárnou hranicou, medzou“). Doklad *Grene Vaner potok* je deformovaný.

Lulianka → Luliansky potok

Luliansky potok p. Liska (→ Žitava → Nitra), 1,4 km; pramení sz. od obce Lula,

tečie jv. smerom, ústi jz. od obce; varianty: Lulianka, Kodbiansky potok, Liska; ON. Lula, TN. Kodba, VN. Liska. VMp. 50: 45-22

VN.: 1982 *Luliansky potok* VMp. 50

1981 *Kodbianský potok* ZMp. 10

1988 *Luliansky potok* ZMp. 10

1993 *Luliansky potok* GNLe. Lula

1975 náreč. *Lulanskí potok* (*Lulianka*), *Liska* Krišt. Lula, Hul

ON.: Lula:

1218 *Lulha* Stan. SJ. I, 277

1226 *Lyvla* CDSI. I, Nr. 320

1232 *Yuley* VSO. II, 206

1236 *Lyla* CDSI. II, Nr. 16

1250 *Lyla* VSO. II, 206

1262 *Lule* VSO. II, 206

1275 *Lula* VSO. II, 206

1321 *Lule* RDSI. II, Nr. 632, 633, 709

1324 *Lwle* Krišt. 499

1386 *Lylie* Krišt. 499

1413 *Lylye* Krišt. 499

1531 *Nagy Lywle* Krišt. 499

1535 *Felsewlywle* Krišt. 499

1541 *Nagy Lywle*, *Naghlwle* Krišt. 499

1542 *Naglwle* Krišt. 499

1549 *Naghlwle* Krišt. 499

1770 *Welkeg-Lüly*, *Nagy-Lüle* Krišt. 499

1773 *Lula* VSO. II, 206

1808 *Welká Lula* VSO. II, 206

TN.: 1981 *Kodba* (pole) ZMp. 10

1993 *Kodba* GNLe. Lula

1975 náreč. *Kotba* Krišt. Lula

VN.: → Liska

Etym.: Názov *Luliansky potok* vznikol z osadného názvu *Lula* (ten vari z osobného mena *Luľa*; Stan. SJ. I, s. 277), apel. *potok*. Názov *Lulianka* vznikol deriváciou z ON. *Lula*. Názov *Kodbiansky potok* vznikol z terénneho názvu *Kodba*, apel. *potok* (Š. Krištof sa nazdáva, že TN. *Kodba* vznikol z apel. *kotrba*; 1975, s. 499). Názov *Liska* vznikol stotožnením tokov *Liska* a *Luliansky potok*.

Luliansky potok (2) → Liska

Lutovský potok → Jelešnica

Lúžtek p. Žitava (→ Nitra), 6,7 km; pramení sv. od obce Paňa, tečie jv. smerom, ústi sev. od obce Lúčnica nad Žitavou; varianty: Močka, Šarcov potok. VMp. 50: 45-21

1891 *Mocska patak* KMp. Vaj.

1891 *Szárcsó patak* KMp. Paňa

1971 *Luštek* HČ.

1976 *Močka* ZMp. 10

1979 *Lúžtek (Luštek^x)* GN. 10

1981 *Luštek* ZMp. 50

1982 *Lúžtek* VMp. 50

1985 *Močka* ZMp. 10

1987 *Lúžtek* ZMp. 10

1988 *Lúžtek* GNNi. LnŽ., ZMp. 10

1988 *Lúžtek (Močka^x)* GNNi. Paňa

1994 *Lúžtek* VP. 50

1999 *Lúžtek* Tmp. 155

2000 *Lúžtek* HPN. 50

Etym.: Názov *Lúžtek* vznikol podľa charakteru okolitého terénu (demin. *lúžtek* < apel. *luh*, psl. **logъ* „listnatými stromami, krovinami, trstím alebo inými vodomilnými rastlinami porastená časť terénu, močaristá alebo zaplavovaná, obyčajne v blízkosti vodného toku, ktorá sa nedá obrábať, ale sa môže využívať napr. ako pasienok“, Majtán, 1996, s. 39; porov. apel. **luža* < **loug-ia*; Udolph, 1979, s. 186 – 192; Mach., s. 278), podobne názov *Močka* (apel. *močka* k psl. ver. **močiti*; Mach., s. 303). Názov *Szárcsó patak* nie je významovo priezračný; možno interpretovať ako **Šarcov potok* (vznikol asi z osobného mena *Šarc*, apel. *potok* > maď. *patak*).

Lit.: J. Udolph, 1979, s. 186 – 192.

Lysecký potok p. Čerešňový p. (Žitava → Nitra), 3,5 km; pramení sz. od obce Veľčice, tečie jv. smerom, ústi v obci; variant: Trnava; TN. 1. Veľký Lysec, 2. Trnava.

VMp. 50: 35-43 (nepomenovaný)

VN.: 1969 *Trnava* Rak. 24

1994 *Lysecký potok* VP. 50

2000 *Lysecký potok* HPN. 50

1975 náreč. *Trnauskí potok* Krišt. Veľč.

TN.: 1. 1860 *Kis Liszecz* Krišt. Veľč.

1865 *Liszecz Krišt.* Veľč.

1979 *Veľký Lysec* (vrch) GN. 10

1988 *Veľký Lysec* GNTTo. Veľč.

1975 náreč. *Lisecz* Krišt. Veľč.

2. 1977 *Trnava* (lúka) VMp. 50

1988 *Trnava* GNNi. Veľč.

1975 náreč. *Trnava* Krišt. Veľč.

Etym.: Názov *Lysecký potok* vznikol z terénneho názvu *Veľký Lysec* (< adj. *lyšý*, psl. **lysъ* „bez porastu“; Mach., s. 280), apel. *potok*. Názov *Trnava* vznikol z apel. *trň* (psl. **tŕnъ*, „pichľavá časť rastliny“, Rej., s. 675; „potok tečúci popri poraste s trňmi“; porov. Var., 1994, s. 194), avšak staršie doklady nie sú známe; VN. *Trnava* > TN. *Trnava*. Názov *Trnavský potok* vznikol z TN. *Trnava*, apel. *potok*.

M

Machnáč p. Bebrava (→ Nitra), 18,7 km; pramení v Strážovských vrchoch pod vrchom Machnáč (569 m) vo výške okolo 510 m n. m., tečie juž. smerom, ústi sev. od obce Horné Ozorovce vo výške 210 m n. m.; plocha povodia bohatého na výskyt krasových prameňov je 58 km², lesnatosť 40% (ES. III, 453); variant: Machnáčka; TN. Machnáč.

VMp. 50: 35-23

VN.: 1808 *rivus Machnácska, Machnáčka* Lip. 395

1898 *Machnač p.* MTT.75

1937 *Machnáč* KMp. PLeh., HMot.

1937 *Machnáč, starý potok Machnáč* (h. t.) KMp. DMot.

1940 *Machnáč* KMp. Horn., HOzo., Dež., Vlč.

1948 *Machnáč* ŠMp. 75

1951 *Machnáč* ŠMp. 75

1954 *Machnáč* MK.

1957 *Machnáč* GŠ. 25

1959 *Machnáč* MVP. 100
 1964 *Machnáč* TS. 38m; TS. 39, 21
 1965 *Machnáč* HP.
 1971 *Machnáč* HČ.
 1972 *Machnáč* SHM. 500
 1975 *Machnáč* SVP. 1
 1977 *Machnáč* VSO. I, 171; II, 280
 1978 *Machnáč* VMp. 50
 1979 *Machnáč* GN. 10; ZMp. 10
 1981 *Machnáč* ZMp. 10
 1982 *Machnáč* ZMp. 10
 1985 *Machnáč* GNT. HOzo., Dež.
 1986 *Machnáč* TS. 24m; LTMp. 6
 1987 *Machnáč* ZMp. 10
 1991 *Machnáč* GNTr. Bob., Horň., Mot.
 1994 *Machnáč* VP. 50
 1996 *Machnáč* MTZ.
 1997 *Machnáč* PAS.
 2000 *Machnáč* Tmp. 130; HPN. 50
 TN.: 1719 *na Machnači* (vrch; 569 m)
 HSSJ. II, 245
 1808 *mons Machnács, Machnáč* Lip. 395
 1937 *Machnáč* Kmp. PLeh.
 1951 *Machnáč* ŠMp. 75
 1978 *Machnáč* ŠMp. 75
 1964 *Machnáč* TS. 38m
 1979 *Machnáč* ZMp. 10
 1980 *Machnáč* KS. 5, 220
 1983 *Machnáč* Ad. 56
 1985 *Machnáč* TS. 19m; 204; ZMp. 10
 1986 *Machnáč* LTMp. 6
 1988 *Machnáč* OT. 17
 1991 *Machnáč* KS. 9–10, 32
 1994 *Machnáč* VP. 50
 1996 *Machnáč* MTZ.
 1997 *Machnáč* PAS.
 2000 *Machnáč* HPN. 50
 Etym.: Názov *Machnáč* a variant *Machnáčka* vznikli z názvu vrchu *Machnáč* (< adj. *machnatý* „porastený machom“ < apel. *mach*, psl. **mъchъ*; porov. HSSJ. II, s. 245; SSJ. II, s. 79; Uhl., 1983, s. 102; Mach., s. 291).

Lit.: V. Uhlár, 1983, s. 102.

Machnáčka → *Machnáč*

Machulinský potok Ľ. Žitava (→ Nitra), 5 km; pramení vých. od obce Machulince, tečie záp. smerom, ústi na sev. okraji obce; varianty: Machulinský jarok, Machuliansky jarok, Podzámčok, Mlynský náhon; ON. Machulince. VMp. 50: 35-44 (nepomenovaný) VN.: 1969 *Machulinský jarok, Machuliansky jarok* Rak. 33
 1980 *Podzámčok* ZMp. 10
 1981 *Podzámčok* ZMp. 10
 1988 *Machulinský potok (Podzámčok^x)* GNNi. Mach.
 1989 *Machulinský potok* ZMp. 10
 2000 *Machulinský potok* HPN. 50
 1975 náreč. *Mlinskí náhon* Krišt. Mach. ON.: Machulince:
 1275 *Mohala* VSO. II, 211
 1564 *Mahwlcncze* VSO. II, 211
 1600 *Mahwlcncz* VSO. II, 211
 1773 *Mahwlcncze* VSO. II, 211
 1808 *Machulince* VSO. II, 211
 Etym.: Názov *Machulinský potok* vznikol z osadného názvu *Machulince* (ten z hypokor. formy *Machuľa* k OM. *Martin*; Stan. SJ. I, s. 281), apel. *potok* a pomenúva potok tečúci cez obec Machulince. Názov *Machulinský jarok* a jeho variant *Machuliansky jarok* vznikli z ON. *Machulince*, apel. *jarok*. Názov *Podzámčok* motivovala pravdepodobne existencia opevneného objektu v lokalite, cez ktorú tečie (v minulosti tu vari stál hrad, čo dokazuje oronymum *Hrádok*; 688 m; „potok tečúci pod zámkom alebo hradom“). Názov *Mlynský náhon* motivovala hospodárska funkcia potoka, ktorý sa používal ako mlynský náhon (adj. *mlynský* < apel. *mlyn*, apel. *náhon*).

Machuliansky jarok → Machulinský potok

Machulinský jarok → Machulinský potok

Majerský potok Ľ. Žitava (→ Nitra), 3,1 km; pramení vých. od obce Tesárske

Mlyňany, tečie záp. smerom, ústi v obci;
TN. Pod majerom.

VMp. 50: 35-44

VN.: 1979 *Majerský potok* GN. 10

1980 *Majerský potok* ZMp. 10; VMp. 50

1985 *Majerský potok* ZMp. 50

1987 *Majerský potok* CHKO. 50

1988 *Majerský potok* GNNi. TMlyň.

1989 *Majerský potok* ZMp. 10

TN.: 1980 *Pod majerom* (pole) ZMp. 10

1988 *Velká Sekera* (*Pod majerom^x*)

GNNi. TMlyň.

Etym.: Názov *Majerský potok* vznikol podľa objektu, popri ktorom tiekol (adj. *majerský* < *majer* < nem. *Meier-hof* „veľkostatok“; Mach., s. 283, apel. *potok*; „potok tečúci okolo majera, usadlosti“).

*Májsky potok → Širočina

Majzel → Vyšehradný potok

Majzlanka → Vyšehradný potok

Malá Aňala 2,5 km; kanál spájajúci nepomenovaný kanál sz. od obce Nesvady s Martovským kanálom záp. od obce; varianty: *Mŕtva Nitra, *Stará Gúta-Malá Aňala, Stará Nitra, Aňalský kanál; ON. 1. Aňala, 2. Stará Gúta; TN. Malá Aňala; VN. Nitra.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1889 (Holt) *Nyitra folyó* KMp. Nesv.

1979 *Malá Aňala* (*Sent. Gúta-Malá Angyala^x*) GN. 10

1982 *Stará Nitra* ZMp. 10

1982 *kanál Malá Aňala* VMp. 50

1989 *Stará Nitra* ZMp. 10

1991 *Malá Aňala* GNKo. Nesv.

1992 *Aňalský kanál* ZMp. 10

1994 *Malá Aňala* VP. 50

2000 *Malá Aňala* HPN. 50

ON.: 1. Aňala: → [kanál] Aňala

2. Stará Gúta (hosp. dvor; Nesvady):

1977 *Stará Gúta* VSO. II, 294

1981 samota *Stará Gúta* (*Pustatina Stará Gúta^x*) GN. 11

1982 *Pustatina St. Gúta* VMp. 50

1991 hosp. dvor *Stará Gúta* GNKo.

Nesv.

TN.: 1991 *Malá Aňala* (pole) GNKo.

Nesv.

VN.: → [rieka] Nitra

Etym.: Názov *Malá Aňala* vznikol z terénneho názvu *Malá Aňala*. Názov *Sent. Gúta-Malá Angyala* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadného názvu *Stará Gúta* a terénneho názvu *Malá Aňala* (→ Aňala). Názov *Aňalský kanál* vznikol z osadného názvu *Aňala*, príp. z TN. *Malá Aňala*, apel. *kanál*. Názov (*Holt*) *Nyitra folyó* možno interpretovať ako **Mŕtva Nitra* (maď. *holt* „mŕtvy“, *Nyitra* < slvk. *Nitra*, apel. *folyó* „rieka“), pretože kanál vznikol na mieste pôvodného koryta rieky. Túto motiváciu možno identifikovať aj v názve *Stará Nitra* (adj. *starý*, VN. *Nitra*).

***Malá Mohelnica** Ľ. Pažitský potok (→ Drahožica → Nitra), občasný vodný tok tvoriaci hranicu medzi katastrálnymi územiaми obcí Horná Ves a Pažiť; VN. Mohelnica, TN. Mohelnica.

VMp. 50: 35-42 (neidentifikovaný)

VN.: 1352 *rivulus Kysmohelnica*

Uhl. 1970 a, 176

VN.: → Pažitský potok

TN.: Mohelnica (→ Pažitský potok)

Etym.: Názov **Malá Mohelnica* motivoval názov nadradeného vodného toku, do ktorého sa vlieva; vznikol z adj. *malý* (maď. *kis*), VN. *Mohelnica* → Pažitský potok); môžeme ho interpretovať ako **Malá Mohelnica* (Uhl., 1970 a, s. 174 – 178; 1987, s. 351 – 352).

Lit.: V. Uhlár, 1970 a, s. 174 – 178; 1987, s. 351 – 352.

*Malá Nitra (1) → Martovce-Lándor

*Malá Nitra (2) → Martovský kanál

*Malá Nitra (3) → Nitrica

Malá Nitra (4) → Stará Nitra

*Malá Vieska → Cerový potok

Malé Jastrabie ľ. Slače (→ Vyčoma → Nitra), 2,7 km; pramení na sv. svahu vrchu Rakytka k. ú. obce Veľký Klíž, tečie sz. smerom, ústi jv. od obce; TN. Malé Jastrabie.

VMp. 50: 35-44; 42 (nepomenovaný)

VN.: 1985 *Malé Jastrabie* GNTTo. Jves

1992 *Malé Jastrabie* ZMp. 10

1999 *Malé Jastrabie* P. T. 10

TN.: 1938 *Malé jastrabie* (les) ŠMp. 75

1947 *Malé jastrabie* ŠMp. 75

1957 *Malé jastrabie* GŠ. 25

1982 *Malé Jastrabie* ZMp. 10

1985 *Malé Jastrabie* GNTTo. Jves

1987 *Malé Jastrabie* LTMP. 5

1992 *Malé Jastrabie* ZMp. 10; VASR. 25

1999 *Malé Jastrabie* P. T. 10

Etym.: Názov *Malé Jastrabie* vznikol podľa terénneho názvu Malé Jastrabie (adj. malý, psl. *malъ; apel. *jastrab*, psl. *jasъtrębъ; zool. *jastrab* obyčajný, lat. *Accipiter gentilis*; Mach., s. 177, 284).

Malinovský potok p. Chvojnica (→ Nitra), 3,7 km; pramení sv. od obce Poruba, tečie jv. smerom, ústi vých. od obce Malinová; variant: Bystrá, Bystrý; ON. Malinová, TN. 1. Bystrá dolina, 2. Bystré.

VMp. 50: 35-22 (nepomenovaný)

VN.: 1912 *Bisztra patak* KMp. Por.; KMp. Mali.

1935 *Bystrý* KMp.-od. Mali.

1991 *Malinovský potok* ZMp. 10

1994 *Malinovský potok* GNPr. Por., Mali.

2000 *Malinovský potok* HPN. 50

ON.: Malinová:

1339 *Chach* VSO. II, 225

1808 *Czachy* VSO. II, 225

1927 *Cach* VSO. II, 225

1948 *Malinová* VSO. II, 225

TN.: 1. 1983 *Bystrá dolina* (dolina) ZMp. 10

1993 *Bystrá dolina* ZMp. 10

1994 *Bystrá dolina* GNPr. Mali., Por.

2. 1994 *Bystré* (les, pole)

GNPr. Mali., Por.

Etym.: Názov *Malinovský potok* vznikol z osadného názvu *Malinová*, apel. *potok* a pomenúva potok tečúci v katastri obce Malinová. Názov *Bystrý* [potok] vznikol podľa charakteru toku (adj. *bystrý*, psl. *bystrъ „rýchlo tečúci, čistý“), podobne *Bystrá* [voda]; VN. *Bystrá* > TN. *Bystrá dolina*, *Bystré*.

*Malý kanál (1) → Bohatský kanál

Malý kanál (2) → Chrček

Malý potok → Sľažiansky potok

Mancický potok → Manický potok

Manický potok ľ. Perkovský potok (→ Radošinka → Nitra), 2,5 km; pramení vých. od obce Preseľany, tečie jz. smerom, ústi na sev. okraji obce Hruboňovo; varianty: Mancický potok, Nara; ON. Mancickov, TN. Manna. VMp. 50: 35-44; 43

VN.: 1895 *Mancziczko patak* KMp. Výčk.

1971 *Nara* HČ.; ZMp. 50

1977 *Manický potok* VMp. 50

1978 *Mancický potok* ZMp. 10

1979 *Manický potok* GN. 10

1980 *Manický potok* VMp. 50

1985 *Manický potok* LTMP. 3; ZMp. 50

1985 *Manický potok* (*Mancický potok^x*) GNTTo. Pres.

1987 *Manický potok* ZMp. 10

1988 *Manický potok* GNNi. Hrub.

1991 *Manický potok* ZMp. 50

1994 *Manický potok* VP. 50

1997 *Manický potok* LTMP. 50

2000 *Manický potok* HPN. 50

ON.: Mancickov (samota; Preseľany):

1938 *dv. Mancickov* ŠMp. 75

1947 *dv. Mancicko* ŠMp. 75

1958 *mjr. Mancickov* MVp. 100

1970 *Mancickov* VMp. 50
1978 *Mancickov* ZMp. 10
1981 samota *Mancickov* GN. 11
1985 samota *Mancickov* GNTTo. Pres.
1987 *Mancickov* ZMp. 10
1994 *Mancickov* VP. 50
1996 *Mancickov* MTZ.
1997 *Mancickov* LTMP. 50
TN.: 1. 1895 *Do manni* (pole, les) KMp.
Výčk.

1970 *Manna* VMp. 50
1978 *Manna* ZMp. 10
1985 *Manna* GNTTo. Pres.
1987 *Manna* ZMp. 10
1994 *Manna* VP. 50
2. 1896 *Na manczickám za zahradu*
(pole) KMp. Čerm.

Etym.: Názov *Manický potok* vznikol z terénneho názvu *Manna*; variant *Mancický potok* z názvu samoty *Mancickov*, apel. *potok*. Názov *Nara* nie je významovo priezračný.

Mankovec ľ. Chotina (→ Nitra), 3,5 km; pramení v Považskom Inovci na úpätí vrchu Horný lom (818 m), tečie po jeho východnom okraji, ústi sz. od obce Zlatníky; ON. Mankovec.

VMp. 50: 32-23
VN.: 1898 *Mankovecz p.* MTT.75
1906 *Mankovecz patak* KMp. Zlat.
1937 *Mankovec* ŠMp. 75
1945 *Mankovec* ŠMp. 75
1957 *Mankovec* GŠ. 25
1978 *Mankovec* VMp. 50
1979 *Mankovec* ZMp. 10; GN. 10
1985 *Mankovec* GNTTo. Zlat.
1986 *Mankovec* LTMP. 6; TS. 24m
1987 *Mankovec* ZMp. 10
1994 *Mankovec* VP. 50
2000 *Mankovec* Tmp. 130; HPN. 50
ON.: Mankovec (samota; Zlatníky):
1906 *Mankovecz* KMp. Zlat.
1979 samota *Mankovec* ZMp. 10
1985 samota *Mankovec* GNTTo. Zlat.
1987 *Mankovec* ZMp. 10
2000 *Mankovec* Tmp. 130

Etym.: Vodný názov *Mankovec* vznikol podľa názvu samoty *Mankovec*. V. Uhlár

(1983, s. 102) názov odvodzuje z terénneho názvu *Mancisko* v k. ú. obce Veľké Ripňany, ibaže tu pravdepodobne ide o nesprávnu miestopisnú identifikáciu objektov (porov. → *Manický potok*).
Lit.: V. Uhlár, 1983, s. 102.

Maňský potok → Dolinský potok (2)

Markovičov potok ľ. Hydina (→ Bebrava → Nitra), 2 km; pramení a ústi vých. od obce Ostratice, tečie záp. smerom.

VMp. 50: 35-41 (nepomenovaný)
1930 *Markovičov potok* KMp. MOst.
Etym.: Názov *Markovičov potok* vznikol z osobného mena *Markovič* (< OM. *Marek*, hypokor. *Marko*), apel. *potok*; označuje potok tečúci územím, ktoré patrilo Markovičovi.

Martinová-Maňa → Martinovsko-
-maniansky kanál

Martinovsko-maniansky kanál 3 km; kanál utvorený z pôv. ramena rieky Žitava začínajúceho sa vých. od obce Martinová, končí sa záp. od obce Veľká Maňa; varianty: Martinová-Maňa, *Stará Žitava; ON. 1. Martinová, 2. Veľká Maňa; VN. Žitava.

VMp. 50: 45-21; 23
VN.: 1891 *Régi Zsitva* KMp. Km.
1993 *Martinovsko-maniansky kanál*
(*Martinová-Maňa*^x) GNNZ. Mich.
1994 *Martinová-Maňa* VP. 50
1999 *kanál Martinová-Maňa* Tmp. 155
2000 *Martinová-Maňa* HPN. 50
ON.: Martinová
(č. o. Lúčnica nad Žitavou):
1437 *Martonfalva* VSO. II, 202
1773 *Martonfalva, Mártonfalva*
Majt. 172
1786 *Martonfalwa* Majt. 172
1808, 1863 – 82, 1902 – 1907 *Mártonfalva* Majt. 172
1888 – 98, 1920 *Mártonfalva* Majt. 172
1900 *Martonfalva* Majt. 172

1913, 1938 – 45 *Zsitvamártonfalva*
Majt. 172
1927 – 38, 1945 – 48 *Martinová,*
Mártonfalva Majt. 172
1948 – 60 *Martinová* Majt. 172
1960 *Martinová* (zlúč. s obcou Lúčnica
nad Žitavou) Majt. 172

2. Veľká Maňa: → [v. n.] Maňa
Etym.: Názov *Martinovsko-maniansky*
kanál motivovala geografická príslušnosť
kanála do katastrálnych území dvoch
obcí; vznikol z osadných názvov
Martinová (< OM. *Martin*) a *Maňa* (→ v.
n. *Maňa*), apel. *kanál*; podobne názov
Martinová-Maňa. Názov *Régi Zsitva*
možno interpretovať ako **Stará Žitava*
(maď. *régi* „starý“, slvk. VN. *Žitava* >
maď. *Zsitva*; kanál vznikol úpravou
pôvodného koryta rieky *Žitava*).

Martovce-Lándor 2,6 km; kanál
začínajúci sa záp. od obce Martovce, jz.
od mesta Hurbanovo sa spája s
Lándorským kanálom; varianty:
**Martovský kanál*, **Malá Nitra*; ON. 1.
Martovce, 2. Lándor; VN. Nitra.
VMp. 50: 45-41; 43
VN.: 1889 *Kis Nyitra* KMp. Mart.
1889 *Maros ér* KMp. Kam.
1979 *Martovce-Lándor* GN. 10
1982 *Martovce-Lándor* VMp. 50
1983 *Martovce-Lándor* ZMp. 10
1991 *Martovce-Lándor* GNKo. Mart.,
Hur.

1992 *Martovce-Lándor* ZMp. 10

ON.: 1. Martovce:

1307 *Martus* RDSl. I, Nr. 488

1438 *Marthos* VSO. II, 240

1786 *Martosch* VSO. II, 240

1927 *Martoš* VSO. II, 240

1948 *Martovce* VSO. II, 240

2. Lándor: → Lándorský kanál

VN.: → [rieka] Nitra

Etym.: Názov *Martovce-Lándor* vznikol
podľa vymedzenia smeru kanála z
osadných názvov *Martovce* (< OM.
Martin; Stan. SJ. I, s. 265) a *Lándor*,
apel. *kanál*. Názov *Maros ér* (správne

Martos ér) možno interpretovať ako
**Martovský kanál* (ON. *Martovce*, maď.
Martos, maď. apel. *ér* „potôčik“; keďže
objekt vznikol úpravou pôvodného
koryta rieky Nitry, uprednostňujeme
význam „kanál“). Názov *Kis Nyitra*
možno interpretovať ako **Malá Nitra*
(maď. *kis* „malý“, VN. *Nitra*, maď.
podoba *Nyitra*; kanál vznikol úpravou
pravostranného ramena rieky Nitra).

Martovce spojovací → Hliník-Martovce

Martovský kanál (1) 14,1 km; spája
preložku Nitry s riekou Nitra na záp.
okraji obce Martovce; varianty: Čatorňa,
**Malá Nitra*, Geréb ér; ON. Martovce;
VN. Nitra.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1888 *Geréb ér* KMp. Chot.

1889 *Csatorna* KMp. Nesv.

1889 *Kis Nyitra* KMp. Mart.

1889 *Geréb ér* KMp. Kam., Hur.

1903 *Geréb ér* KMp. SvP.

1972 *Čatorna* (!) SHM. 500

1974 *Čatorna* Mp. 500

1979 *Martovský kanál* GN. 10

1982 *Martovský kanál* VMp. 50

1983 *Martovský kanál* ZMp. 10

1989 *Martovský kanál* AMp. 15

1991 *Martovský kanál* GNKo. Im., Kolá.,
Mart., Nesv.

1992 *Martovský kanál* ZMp. 10

1993 *Martovský kanál* GNNZ. NZám.,
And., Kom.

1994 *Martovský kanál* VP. 50

1997 *Martovský kanál* PAS.

1999 *Martovský kanál* NZ. K. 10

2000 *Martovský kanál* HPN. 50

ON.: Martovce: → Martovce-Lándor

VN.: Nitra → [rieka] Nitra

Etym.: Mázov *Martovský kanál* vznikol z
osadného názvu *Martovce* (< OM.
Martin; Stan. SJ. I, s. 265), apel. *kanál*.
Doklad *Csatorna* (doklad *Čatorna* je
chyba) možno interpretovať ako **Kanál*
(maď. *csatorna* „kanál“), a to podľa
charakteru (resp. funkcie) vodného

objektu. Názov *Kis Nyitra* možno interpretovať ako **Malá Nitra* (maď. *kis* „malý“, VN. *Nitra*, maď. *Nyitra*; kanál vznikol úpravou pôvodného koryta rieky). Názov *Geréb ér* nie je významovo priezračný (vznikol vari zo slovan. základu **greb-* k slovesu *hrabať*; Mach., s. 142; maď. *ér* „potôčik“, „kanál“).

*Martovský kanál (2) → Martovce-Lándor

Medeš p. Cerový potok (→ Radošinka → Nitra), 1,3 km; pramení a ústi jv. od obce Orešany, tečie jv. smerom; TN. Medeš.

VMp. 50: 35-34 (nepomenovaný)

VN.: 1978 *Medeš* ZMp. 10

1985 *Medeš* GNTTo. Radoš.

1988 *Medeš* ZMp. 10

1994 *Medeš* VP. 50

2000 *Medeš* HPN. 50

TN.: 1901 *Medgyes* (pole, sam.; podobne názov *Pod Medgyesom*) KMp. Oreš.

1903 *Megyes* KMp. VRip.

1978 *Medeš* ZMp. 10

1988 *Medeš* ZMp. 10

1997 *Medeš* LTMp. 50

Etym.: Názov *Medeš* vznikol podľa polohy toku na hranici katastrálnych území (maď. *megyes* „hraničný, medzný“; → Medzný potok); VN. > TN. Medeš.

Medvedí potok p. Lázkový potok (→ Nitra), pramení a ústi juž. od obce Práznovec, tečie sz. smerom; TN. 1. Medvedí vrch, 2. Medvedia dolinka.

VMp. 35-41; 43 (nepomenovaný)

VN.: 1979 *Medvedí potok* ZMp. 10

1981 *Medvedí potok* ZMp. 10

1985 *Medvedí potok* GNTTo. Práz.

1987 *Medvedí potok* ZMp. 10

1994 *Medvedí potok* VP. 50

1999 *Medvedí potok* TMp. 131; P. T. 10

2000 *Medvedí potok* TMp. 130; HPN. 50

TN.: 1. 1957 *Medvedí v.* (vrch; 724 m)

GŠ. 25

1979 *Medvedí vrch* ZMp. 10

1985 *Medvedí vrch* GNTTo. Práz.

1987 *Medvedí vrch* ZMp. 10

1988 *Medvedí vrch* KS. 10, 13

1992 *Medvedí vrch* VASR. 25

1994 *Medvedí v.* VP. 50

1999 *Medvedí vrch* P. T. 10

2000 *Medvedí v.* HPN. 50

2. 1895 *Medveda dolinka* (dolina)

KMp. Práz.

Etym.: Názov *Medvedí potok* vznikol z terénneho názvu *Medvedí vrch* (< apel. *medved'*, psl. **medvědb* < ide. **medhved-i-s*; Mach., s. 291; zool. medveď hnedý, lat. *Ursus arctos*), apel. *potok*; príp. ho motivoval výskyt medveďa hnedého v blízkosti toku.

Medzi stupami p. Osliansky potok (→ Nitra), 0,8 km; pramení jv. od obce Oslany, tečie jz. smerom, ústi jv. od obce Horná Ves pri samote Rudica.

VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)

1975 náreč. *Medzi stupi* Krišt.HVes

Etym.: Názov motivovala poloha toku (prep. *medzi*, apel. *stupa* „zariadenie na drvenie materiálu“, príp. apel. *stupa* „stopa“, a to podľa chodníkov vychodených zverou v sútokovej oblasti.

Medzník → Medzný potok (2)

***Medzný potok** (1) dnes neidentifikovaný prítok Nitrice nachádzajúci sa južne od Vrbian (č. o. Diviaky nad Nitricou).

VMp. 50: 35-24 (neidentifikovaný)

1271 *Megespotok* Šmil. Nr. 313

Etym.: Názov vznikol podľa polohy toku (< maď. *Megyespatak*: maď. adj. *megyes* „medzný“ < apel. *megye* < slov. *medza*, psl. **meďa*, Mach., s. 296; maď. apel. *patak* < slov. „potok“; Šmil., s. 340) a možno ho interpretovať ako **Medzný potok* („potok tečúci medzou, hranicou“; porov. VN. → Medeš).

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 340.

Medzný potok (2) p. Breziansky potok (→ Nitra), 2,6 km; pramení sev. od obce Malá Čausa, tečie jz. smerom, ústi jv. od obce Nedožery-Brezany; variant: Medzník; TN. Medzník.

VMp. 50: 36-13 (nepomenovaný)

VN.: 1912 *Medzník patak* KMp. MČau.

1914 *Metník patak* KMp. Brez.

1933 *Medzný potok* KMp.-od. Brez.

1936 *Medrník* (!) KMp.-od. MČau.

TN.: 1932 *Medzník* KMp. Ned.

1952 *Medzník* ŠMp. 75

1966 *Medzník* TS. 42m

1983 *Medzník* Tmp.

Etym.: → vyššie; názov *Medzník* motivovala rozhraničujúca poloha toku, príp. vznikol podľa terénneho názvu *Medzník* (apel. *medzník* „hraničný znak“ < apel. *medza* „hranica“). Doklad z roku 1936 (*Medrník*) je deformovaný.

Melecký potok Ľ. Žitava (→ Nitra), 5,1 km; pramení vých. od obce Melek, ústi sz. od obce; variant: Potok; ON. Melek.

VMp. 50: 45-21

VN.: 1971 *Melecký potok* HČ.

1976 *Melecký potok* ZMp. 10

1979 *Melecký potok* GN. 10

1981 *Melecký potok* ZMp. 50

1982 *Melecký potok* VMp. 50

1988 *Melecký potok* GNNi. Melek

1994 *Melecký potok* Trub. 163; VP. 50

1999 *Melecký potok* Tmp. 155

2000 *Melecký potok* HPN. 50

1975 náreč. *Potok* Krišt. 435

ON.: Melek:

1332–1337 *Merlek* VSO. II, 247

1379 *Merlek* VSO. II, 247

1531 *Merlek* Krišt. 435

1541 *Merlegh* Krišt. 435

1567 *Melek* Krišt. 435

1647 *Mellek* Krišt. 435

1696 *Mellyek* Krišt. 435

1720 *Melleg, Mellek* Krišt. 435

1770 *Mellyek, Mellegh, Mellek* Krišt. 435

1773 *Mellek* VSO. II, 247

1920 *Melek* VSO. II, 247

Etym.: Názov *Melecký potok* vznikol z osadného názvu *Melek*, apel. *potok* a pomenúva potok tečúci v katastri obce Melek. Názov *Potok* vznikol proprializáciou apelatíva *potok*.

Merašický potok → Stoličný potok

Metrbos Ľ. Nitra, 2,8 km; pramení juž. od obce Koš, tečie záp. smerom, ústi jz. od obce.

VMp. 50: 35-24

1957 *Metrbos* GŠ. 25

1959 *Metrbos* MVP. 100

1972 *Metrbos* Mp. Z. 50

1977 *Metrbos* GN. 9

1978 *Metrbos* VMp. 50; ZMp. 10

1983 *Metrbos* ZMp. 50

1986 *Metrbos* LTmp. 6

1987 *Metrbos* LTmp. 9

1989 *Metrbos* TS. 35, 24

1991 *Metrbos* ZMp. 10

1994 *Metrbos* GNPr. Koš; VP. 50

1996 *Metrbos* MTZ.

1997 *Metrbos* PAS.

1999 *Metrbos* Tmp. 131

2000 *Metrbos* HPN. 50

Etym.: Názov *Metrbos* nie je jasný.

Miestny potok (1) Ľ. Dlhý kanál (→ Nitra), 2,1 km; pramení v obci Jarok, tečie cez obec záp. smerom, ústi na záp. okraji obce.

VMp. 50: 45-12

1981 *Miestny potok* VMp. 50

1994 *Miestny potok* VP. 50

2000 *Miestny potok* HPN. 50

Etym.: Názov *Miestny potok* vznikol podľa charakteru toku (adj. *miestny* < apel. *miesto*, psl. **město*; Mach., s. 298 „osídlené miesto, obec“; „domáci potok, potok pretekajúci obcou“).

Miestny potok (2) → Suliansky potok

Miezgovský potok p. Hydina (→ Bebrava → Nitra), 5,2 km (pôvodne horný tok rieky → Hydina); pramení

vých. od obce Miezgovce, tečie záp. a od obce Miezgovce juž. smerom do v. n. Brezolupy; variant: Hydina; ON. Miezgovce; VN. Hydina.

VMp. 50: 35-23

VN.: 1938, 1939 *Hydina* KMp. Miezg.

1965 *Miezgovský potok* HP.

1971 *Miezgovský potok* HČ.

1978 *Miezgovský potok* VMp. 50

1979 *Miezgovský potok* GN. 10

1982 *Miezgovský potok* ZMp. 10

1985 *Miezgovský potok* GNT. Brl., Miezg.

1987 *Miezgovský potok* ZMp. 10

1994 *Miezgovský potok* VP. 50

1999 *Miezgovský potok* TMp. 131

2000 *Miezgovský potok* HPN. 50

ON.: Miezgovce:

1389 *Negowycha* VSO. II, 249

1439 *Myzgoucz* VSO. II, 249

1450 *Mezgoch* VSO. II, 249

1477 *Mezgoucz* VSO. II, 249

1773 *Miezkocz* VSO. II, 249

1786 *Miezigowce* VSO. II, 249

1808 *Mjergowce (!)* VSO. II, 249

1920 *Miezgovce* VSO. II, 249

VN.: → [rieka] Hydina

Etym.: Názov *Miezgovský potok* vznikol z osadného názvu *Miezgovce* (< apel. *miazga*, náreč. *miezga*; Top., s. 396), apel. *potok* a pomenúva potok tečúci v katastri obce Miezgovce. Potok pôvodne tvoril súčasť rieky → *Hydina*.

Michalovo 1,3 km; začína sa a s Pribetským kanálom sa spája sev. od obce Pribeta; ON. Michalovo, TN. Michalovo.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1979 *Michalovo* GN. 10

1981 *Michalovo* ZMp. 10

1982 *Michalovo* VMp. 50

1983 *Michalovo* ZMp. 10

1989 *Michalovo* ZMp. 10

1992 *Michalovo* ZMp. 10

ON.: Michalovo (samota; Pribeta):

16. st. *Mihályvár* VSO. II, 451

1889 *Mihályvár major* (samota)

KMp. Prib.

1898 *Mihálszky mjr.* MTT.75

1938 *dv. Michalovo (Mihályavár ps.)* ŠMp. 75

1952 *dv. Michalovo (Mihályvár ps.)*

Mp. 25

1959 *Michalovo* CMp.

1977 *Michalovo* VSO. II, 451

1980 *Michalovo* VMp. 50

1981 samota *Michalovo* GN. 11

1991 samota *Michalovo* GNKo. Prib.

TN.: 1981 *Michalovo (pole)* ZMp. 10

1983 *Michalovo* ZMp. 10

1989 *Michalovo* ZMp. 10

1992 *Michalovo* ZMp. 10

1991 *Michalovo* GNKo. Prib.

Etym.: Názov *Michalovo* vznikol podľa osadného názvu *Michalovo* (< OM. *Michal*, maď. *Mihály*).

Michalovský kanál 9,8 km; kanál začínajúci sa na jv. okraji obce Pribeta, sz. od nej sa spája s Pribetským kanálom; variant: Pribeta-Michalovo; ON. 1. Michalovo, 2. Pribeta.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1979 *Michalovský kanál*

(*Pribeta-Michalovo*^x) GN. 10

1981 *Michalovský kanál* ZMp. 10

1982 *Michalovský kanál* VMp. 50

1983 *Michalovský kanál* ZMp. 10

1989 *Michalovský kanál* ZMp. 10

1992 *Michalovský kanál* ZMp. 10

1994 *Michalovský kanál* VP. 50

2000 *Michalovský kanál* HPN. 50

ON.: 1. Michalovo: → [kanál] Michalovo

2. Pribeta: → Pribetský kanál

Etym.: Názov *Michalovský kanál* vznikol z osadného názvu *Michalovo* (< OM. *Michal*), apel. *kanál* a pomenúva kanál nachádzajúci sa v lokalite Michalovo. Názov *Pribeta-Michalovo* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov *Pribeta* (→ Pribetský kanál), *Michalovo* (→ Michalovo).

Mikulášsky kanál 5,6 km; kanál začínajúci sa jv. od obce Dvory nad

Žitavou pri samote Dvor Mikuláš, jz. od obce sa spája s nepomenovaným kanálom; variant: Dvory-Mikuláš; ON. 1. Dvor Mikuláš, 2. Dvory nad Žitavou VMp. 50: 45-41

VN.: 1979 *Mikulášsky kanál*

(*Dvory-Mikuláš^x*) GN. 10

1982 *Mikulášsky kanál* VMp. 50

1989 *Mikulášsky kanál* ZMp. 10

1993 *Mikulášsky kanál* GNNZ. DnŽ.

1994 *Mikulášsky kanál* VP. 50

1999 *Mikulášsky kanál* NZ. K. 10

2000 *Mikulášsky kanál* HPN. 50

ON.: 1. Svätý Mikuláš (č. o. Pribeta):

1382 *Zenth Miklos* VSO. II, 451

1977 *Sv. Mikuláš* VSO. II, 451

1959 *Dvor Miklós* CMp.

1981 *Dvor Mikuláš* ZMp. 10

1982 *Dvor Mikuláš* VMp. 50

2. Dvory nad Žitavou: → Dvorský kanál

Etym.: Názov *Mikulášsky kanál* vznikol z názvu samoty *Svätý Mikuláš* (< OM. *Mikuláš*, maď. *Miklós*), apel. *kanál*. Názov *Dvory-Mikuláš* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov *Dvory nad Žitavou* (→ Dvorský kanál), [Svätý] *Mikuláš*.

Mitický potok ľ. Sviniansky potok (→ Svinnica → Bebrava → Nitra), 5 km; pramení sev. od obce Trenčianske Mitice, tečie jv. smerom, ústi vých. od obce; ON. Trenčianske Mitice.

VMp. 50: 35-23

VN.: 1965 *Mitický potok* HP.

1971 *Mitický potok* HČ.

1978 *Mitický potok* VMp. 50

1979 *Mitický potok* GN. 10

1982 *Mitický potok* ZMp. 10

1985 *Mitický potok* ZMp. 10; LTMp. 3

1986 *Mitický potok* TS. 24m; LTMp. 6

1987 *Mitický potok* ZMp. 10

1991 *Mitický potok* GNTr. TM.

1994 *Mitický potok* VP. 50

2000 *Mitický potok* TMp. 130; HPN. 50

ON.: 1960 Trenčianske Mitice:

1. *Kostolné Mitice*:

1269 *Mitha* VSO. III, 178

1406 *Mytta* VSO. III, 178

1433 *Mytych* VSO. III, 178

1493 *Mythycz* VSO. III, 178

1505 *Eghazas Mytha* VSO. III, 178

1598 *Koztelna Miticz* VSO. III, 178

1920 – 60 *Kostolné Mitice* Majt. 301

2. *Rožňové Mitice*:

1489 *Rosen Mytha* VSO. III, 178

1598 *Roson Miticz* VSO. III, 178

1927 – 60 *Rožňové Mitice* Majt. 302

3. *Zemianske Mitice*:

1369 *Felseu Mitha alias Lukach Mitaya* VSO. III, 178

1464 *Kezep Mytha* VSO. III, 178

1518 *Kezepse Mythycz* VSO. III, 178

1598 *Nemes Miticz* VSO. III, 178

1927 – 60 *Zemianske Mitice* Majt. 302

Etym.: Názov *Mitický potok* vznikol z osadného názvu *Mitice*, apel. *potok* a pomenúva potok tečúci cez obec Mitice.

Mlynárov potok ľ. Hostiansky potok (→ Žitava → Nitra), 2,7 km; pramení vých. od obce Hostie, tečie jz. smerom, ústi juž. od obce.

VMp. 50: 35-44 (nepomenovaný)

1939 *Mlynárov potok* ŠMp. 75

Etym.: Názov *Mlynárov potok* vznikol podľa vlastníctva, príp. podľa využívania toku (apel. *mlynár* < apel. *mlyn*, psl. **mъlinъ* < sthnem. **mulin* < strlat. **molina*, Mach., s. 301 – 302; apel. *potok*).

***Mlynica** ľ. Handlovka (→ Nitra), 0,7 km; ľavostranné rameno rieky Handlovka v k. ú. Brusno (č. o. Chrenovec-Brusno), časť sa nachádzala v k. ú. Chrenovec.

VMp. 50: [36-13]

1910 *Mlinicza patak* KMp. Chren.

1910 *mlynica patak* (!) KMp. Brus.

Etym.: Názov *Mlynica* vznikol podľa využitia ramena, na ktorom stál mlyn (< apel. *mlyn*).

***Mlynská hrádza** dve hate na rieke Žitave na záp. okraji obce Bešeňov.

VMp. 50: 45-23 (neidentifikovaný)

1975 náreč. *Malomgát* Krišt. Beš.

Etym.: Názov môžeme interpretovať ako **Mlynská hrádza* (maď. *malom* „mlyn“, *gát* „hrádza“).

***Mlynské rameno** Ľ. Nitra, 0,3 km; ľavostranné rameno rieky Nitry sz. od obce Súlovce, pôvodne v ňom ústila potok Dubnica.

VMp. 50: [35-43]

1895 *Malom ág* KMp. Súl.

Etym.: Názov vznikol podľa využitia ramena, na ktorom stál mlyn (maď. *malom* „mlyn“, *ág* „rameno“).

***Mlynský jarok** (1) Ľ. Vyčoma (→ Nitra), 2,2 km; ľavostranné rameno rieky Vyčoma, pôv. sa začínalo sv. a končilo sa sz. od obce Práznovce.

VMp. 50: 35-41 (nepomenovaný)

1895 *Malom árok* KMp. Práz.

Etym.: Názov vznikol podľa využitia ramena, na ktorom stál mlyn (maď. *malom* „mlyn“, *árok* „jarok“).

***Mlynský jarok** (2) p. Žitava (→ Nitra), 0,4 km; pravostranné rameno rieky Žitavy na vých. okraji obce Tesárske Mlyňany.

VMp. 50: [45-22]

1891 *Malom árok* KMp. Mlyň.

Etym.: → vyššie.

***Mlynský jarok** (3) p. Stará Nitra (→ Nitra), 0,5 km; pravostranné rameno Starej Nitry na vých. okraji obce Komjatice.

VMp. 50: [45-23]

1891 *Malomárok* KMp. Komj.

Etym.: → vyššie.

***Mlynský jarok** (4) Ľ. Širočina (→ Žitava → Nitra), 0,6 km; ľavostranné rameno rieky Širočina záp. od obce Tajná.

VMp. 50: [45-22]

1890 *Malom árok* KMp. Taj.

Etym.: → vyššie.

***Mlynský jarok** (5) p. Nitra, 0,3 km; pravostranné rameno rieky Nitra juž. od obce Poluvsie.

VMp. 50: [35-24]

1912 *Malom árok* KMp. Pol.

Etym.: → vyššie.

***Mlynský jarok** (6) → Mlynský potok (13)

***Mlynský jarok** (7) → Kuzmov jarok

Mlynský kanál 2,1 km; začína sa vých. od obce Bajč, spája sa s Vlkanovským kanálom; variant: **Veterný mlyn*.

VMp. 50: 45-41

1979 *Mlynský kanál (Szélmalom)* GN. 10

1982 *Mlynský kanál* VMp. 50

1983 *Mlynský kanál* ZMp. 10

1989 *Mlynský kanál* ZMp. 10

1991 *Mlynský kanál* GNKo. Bajč

1992 *Mlynský kanál* ZMp. 10

1994 *Mlynský kanál* VP. 50

2000 *Mlynský kanál* HPN. 50

Etym.: → vyššie, apel. *kanál*. Názov *Szélmalom* možno interpretovať ako **Veterný mlyn* (maď. *szélmalom* „veterný mlyn“).

Mlynský náhon (1) p. Radiša (→ Bebrava → Nitra), 1,3 km (pôvodne 0,3 km); pravostranné rameno rieky Nitry juž. od obce Žitná-Radiša.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

1939 *Mlynský náhon* KMp. Uhr.

Etym.: → vyššie; apel. *náhon*.

Mlynský náhon (2) Ľ. Bebrava (→ Nitra), 0,5 km; ľavostranné rameno rieky Bebravy na záp. okraji obce Dolné Naštice.

VMp. 50: 35-23 (nepomenovaný)

1949 – 50 *Mlynský náhon* KMp. DNáš.

Etym.: → vyššie.

Mlynský náhon (3) p. Omastiná (→ Radiša → Bebrava → Nitra), 0,2 km; pravostranné rameno potoka Omastiná na vých. okraji obce Žitná-Radiša (v časti Žitná).

VMp. 50: [35-24]

1939 *Mlynský náhon* KMp.-od. Žitná

Etym.: → vyššie.

Mlynský náhon (4) → Machulinský potok

Mlynský náhon (5) rameno Oslianskeho potoka v obci Oslany.

VMp. 50: 35-42 (neidentifikovaný)

náreč. *Mlinskí náhon* Oslany

Etym.: → vyššie.

Mlynský náhon (6) rameno Oslianskeho potoka v obci Horná Ves.

VMp. 50: 35-42 (neidentifikovaný)

1975 náreč. *Mlinskí náhon* (aj *Noví potok*) Kriš. HVes

Etym.: → vyššie. Názov *Nový potok* motivovala sekunárnosť, novosť ramena (adj. *nový*, apel. *potok*).

Mlynský potok (1) ľ. Cabajský potok (→ Dlhý kanál → Nitra), 3,4 km; pramení vých. od obce Cabaj-Čápor, tečie juž. smerom cez obec Svätoplukovo, ústi v obci.

VMp. 50: 45-21

1891 *Malom patak* KMp. Svät.

1965 *Mlynský potok* HP.

1957 *Mlynský potok* GŠ. 25

1959 *Mlynský potok* MVP. 100

1977 *Mlynský potok* ZMp. 10

1978 *Mlynský potok* ZMp. 10

1979 *Mlynský potok* GN. 10

1982 *Mlynský potok* VMp. 50

1983 *Mlynský potok* Mp. N. 50

1985 *Mlynský potok* ZMp. 10

1987 *Mlynský potok* ZMp. 10

1988 *Mlynský potok* GNNi. C.-Č.

1994 *Mlynský potok* VP. 50

1995 *Mlynský potok* ZMp. 10

2000 *Mlynský potok* HPN. 50

Etym.: Názov *Mlynský potok* vznikol podľa hospodárskeho využitia toku, na ktorom stál mlyn (adj. *mlynský* < apel. *mlyn*, maď. *malom*; apel. *potok* > maď. *patak*).

Mlynský potok (2) p. Handlovka (→ Nitra), 3,4 km; pramení jv. od mesta Handlová, tečie sz. smerom, ústi na juž. okraji mesta; TN. Mlynský vrch.

VMp. 50: 36-13

VN.: 1965 *Mlynský potok* HP.

1971 *Mlynský potok* HČ.

1973 *Mlynský potok* ZMp. 10

1977 *Mlynský potok* GN. 9

1981 *Mlynský potok* VMp. 50

1987 *Mlynský potok* LTMP. 9

1989 *Mlynský potok* ZMp. 10

1994 *Mlynský potok* GNPr. Han.; VP. 50

1997 *Mlynský potok* P. B. 10

1998 *Mlynský potok* LTMP. 132

2000 *Mlynský potok* HPN. 50

TN.: 1921 *Mühlberg* (pole, pasienok) KMp. Han.

1994 *Mlynský vrch* GNPr. Han.

Etym.: → vyššie.

Mlynský potok (3) p. Machnáč (→ Bebrava → Nitra), 0,7 km; pramení a ústi sev. od obce Motešice, tečie jv. smerom; TN. Pod starým mlynom.

VMp. 50: 35-21 (nepomenovaný)

1937 *Mlynský potok* KMp. HMot.

TN.: 1937 *Pod starým mlynom* (pole) KMp. HMot.

Etym.: → vyššie.

Mlynský potok (4) ľ. Žitava (→ Nitra), 0,37 km; ľavostranné rameno rieky Žitava na sev. okraji obce Machulince.

VMp. 50: 35-44 (nepomenovaný)

1892 *Malompatak* KMp. Mach.

1925 *Mlynský potok* KMp.-od. Mach.

Etym.: Názov *Mlynský potok* vznikol podľa využitia toku, na ktorom stál mlyn (adj. *mlynský* < apel. *mlyn*, apel. *potok*; maď. *malom* „mlyn“, *patak* „potok“).

- Mlynský potok** (5) ľ. Drevenica (→ Žitava → Nitra), 0,5 km; ľavostranné rameno potoka Drevenica južne od obce Beladice.
VMp. 50: 45-21 (nepomenovaný)
1891 *Malom patak* KMp. VChr.
1947 *Mlynský potok* KMp.-od. VChr.
Etym.: → vyššie.
- Mlynský potok** (6) ľ. Žitava (→ Nitra), 4,6 km; ľavostranné rameno rieky Žitava v meste Zlaté Moravce.
VMp. 50: 35-44 (nepomenovaný)
1892 *Malom patak* KMp. Chyz.
1932 *Mlýnský potok* KMp.-od. Chyz.
1939 *Mlynský potok* KMp.-od. ZMor.
Etym.: → vyššie.
- *Mlynský potok** (7) p. Bojnianka (→ Nitra), 3,5 km; pravostranné rameno rieky Bojnianka, pôvodne z nej odbočovalo vo Veľkých Dvoranoch a spájalo sa s Bojniankou vých. od obce Urmince pri samote Kľačany.
VMp. 50: 35-41 (nepomenovaný)
1904 *Malom patak* KMp. VDvo.
Etym.: → vyššie.
- *Mlynský potok** (8) ľ. Čerešňový potok (→ Žitava → Nitra), 0,3 km; ľavostranné rameno Čerešňového potoka na sev. okraji obce Choča.
VMp. 50: [35-43]
1891 *Malom patak* KMp. Choča
Etym.: → vyššie.
- *Mlynský potok** (9) ľ. Drevenica (→ Žitava → Nitra), 0,6 km; ľavostranné rameno rieky Drevenice na sev. okraji obce Ladice.
VMp. 50: [35-43]
1892 *Malom patak* KMp. Lad.
Etym.: → vyššie.
- Mlynský potok** (10) ľ. Bebrava (→ Nitra), 4,1 km; rameno odbočovalo sprava z rieky Radiša, zľava sa spájalo s riekou Bebrava v k. ú. mesta Bánovce nad Bebravou; TN. † Za pažitským mlynom.
VMp. 50: [35-23]
VN.: 1928 *Mlynský potok* KMp BnB.
TN.: 1928 *Za pažitským mlýnom* (pole) KMp. BnB.
Etym.: → vyššie.
- *Mlynský potok** (11) p. Žitava (→ Nitra), 0,4 km; pravostranné rameno na rieke Žitava záp. od obce Vieska nad Žitavou.
VMp. 50: [45-22]
1891 *Malom patak* KMp. Vies.
1937 *mlynský náhon* KMp.-od. Vies.
Etym.: → vyššie.
- *Mlynský potok** (12) ľ. Nitrica (→ Nitra), 0,6 km; ľavostranné rameno rieky Nitrica vých. od obce Brodzany.
VMp. 50: [35-42]
1934 *Mlýnský potok* KMp. Bro.
Etym.: → vyššie.
- *Mlynský potok** (13) p. Žitava (→ Nitra), 2 km; pravostranné rameno rieky Žitava vých. od obce Nová Ves nad Žitavou, variant: *Mlynský jarok.
VMp. 50: [45-21; 22]
1891 *Malom árok* KMp. NVes
1933 *Mlýnský potok* KMp.-od. NVes
Etym.: *Mlynský potok* → vyššie.
Názov *Malom árok* možno interpretovať ako **Mlynský jarok* (maď. *malom* „mlyn“, *árok* „jarok“).
- *Mlynský potok** (14) ľ. Čerešňový p. (→ Žitava → Nitra), 1,5 km; odbočuje z rieky Žitava a zľava sa spája s Čerešňovým potokom juž. od obce Slepčany.
VMp. 50: 45-22 (nepomenovaný)
1891 *Malom patak* KMp. Slep.
1937 *mlynský náhon* KMp.-od. Slep.
Etym.: → vyššie.

***Mlynský potok** (15) p. Chvojnica (→ Nitra), 0,3 km; pravostranné rameno potoka Chvojnica v obci Malinová.

VMp. 50: [35-22]

1935 *mlynský potok Mühlbach*

KMp.-od. Mali.

Etym.: Názov vznikol podľa využitia toku, na ktorom stál mlyn (adj. *mlynský* < apel. *mlyn*, apel. *potok*; nem. *Mühle* „mlyn“, *Bach* „potok“) a možno ho interpretovať ako **Mlynský potok*.

Mlynský potok (16) → Cerová

*Mlynský potok (17) → Kuzmov jarok

Mlynský potok (18) 2,6 km dlhé ľavostranné rameno Žiarneho potoka, odpája sa juž. od obce Bystričany, v obci Čereňany sa spája s Čerenianskym potokom.

VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)

1975 náreč. *Mlinskí potok* Krišt. Čer.

Etym.: → vyššie.

***Močiarka** dnes neidentifikované rameno alebo prítok Žitavy v blízkosti Opatoviec nad Žitavou.

VMp. 50: 35-44 (neidentifikovaný)

1075 *rivulus saraczka* Šmil. Nr. 432

1075 *rivulus Sarraczka* CDSl. I, Nr. 58

Etym.: V. Šmilauer (1932, s. 346) prijíma rekonštrukciu názvu J. Jerneyho v podobe **Sárocska* (k maď. apel. *sár* močiar), hoci pripomína, že so zreteľom na grafiku zaznamenananej podoby by mohlo ísť skôr o **Sároocku* (cz=c; cs=č). Názov možno interpretovať ako **Močiarka*.

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 345 – 346; 470.

Močka → Lúžtek

Močidelník Ľ. Bojnianka (→ Nitra), 0,5 km; pramení a ústi na sev. okraji osady Malé Dvorany (č. o. Bojná); TN. Močidelník.

VMp. 50: 35-41 (nepomenovaný)

VN.: 1985 *Močidelník* GNTTo. Bojná

TN.: 1985 *Močidelník* (les) GNTTo. Bojná

Etym.: Názov *Močidelník* vznikol z apel. *močidlo* (< **moč-(d)l-* k verbu *močiti*; „močaristé miesto“, „miesto na namáčanie konopí“; Udolph, 1979, s. 197 – 206).

***Močidlo** (1) kanál dlhý 2,5 km sa spája s riekou Žitavou sz. od obce Dolný Ohaj.

VMp. 50: [45-23]

1890 *Kenderáztató* KMp. DOhaj

Etym.: Názov *Močidlo* vznikol podľa využívania kanála, ktorý slúžil na močenie konopí (maď. *kenderáztató* „miesto slúžiace na močenie konopí“).

Močidlo (2) 1,3 km; kanál začínajúci sa záp. od obce Vieska nad Žitavou, jz. od obce sa spája s riekou Žitava.

VMp. 50: 45-22

1891 *Mocsidlo* KMp. Vies.

1937 *Močidlo* KMp.-od. Vies.

1982 *Močidlo* VMp. 50

1992 *Močidlo* ZMp. 50

Etym.: → vyššie.

Modošský potok Ľ. Hostiansky potok (→ Žitava → Nitra), 2,7 km; pramení jz. od obce Jedľové Kostolňany, tečie záp. smerom, ústi západne od samoty Modoš; ON. Modoš.

VMp. 50: 35-44

VN.: 1980 *Modošský potok* VMp. 50

1985 *Modošský potok* ZMp. 50

1987 *Modošský potok* CHKO. 50

1992 *Modošský potok* ZMp. 10

1994 *Modošský potok* VP. 50

2000 *Modošský potok* HPN. 50

1975 náreč. *Modošský potok* Krišt. Hos.

ON.: Modoš

(samota; Jedľové Kostolňany):

1892 *Modos* KMp. Hos.; Módos KMp.

JKost., VLeh.

1892 *Modos stal* Krišt. 389

1898 *Modos* MTT.75

1926 *Modoš* KMp.-od. Hos.

1936 *Modoš* KMp.-od. JKost.

1938 *Modoš* ŠMp. 75
 1939 *Modoš* KMp.-od. VLeh.
 1947 *Modoš* ŠMp. 75
 1957 *Modoš* GŠ. 25
 1959 *Modoš* CMp.
 1979 *Modoš* Nit. 164
 1981 samota *Modoš* GN. 11; ZMp. 10
 1984 *Modoš* LTMp. 5
 1985 *Modoš* ZMp. 50
 1987 *Modoš* CHKO. 50; LTMp. 5
 1988 samota *Modoš* GNTTo. JKost.
 1991 *Modoš* ZMp. 50
 1992 *Modoš* ZMp. 10; VASR. 25
 1995 *Modoš* LTMp. 137
 1975 náreč. *Modoš* Krišt. JKost.
 Etym.: Názov *Modošský potok* vznikol z názvu samoty *Modoš*, apel. *potok*.

Mohelnica → Pažitský potok (2)

Morka ľ. Slivkový jarok (→ Dubnica → Nitra), 1,5 km; pramení a ústi vých. od obce Kovarce, tečie sz. smerom.
 VMp. 50: 35-43
 1985 *Morka* GNTTo. Kov.
 Etym.: Názov *Morka* vari vznikol z apel. *morka* („kurovitý vták z rodu *Meleagris*“; KSSJ, s. 325).

Morotva (1) 1,1 km; kanál spájajúci Martovský kanál s nepomenovaným kanálom jz. od obce Nesvady; TN. Morotva.
 VMp. 50: 45-41
 VN.: 1979 *Morotva* GN. 10
 1980 *Morotva* VMp. 50
 1983 *Morotva* ZMp. 10
 1991 *Morotva* GNKo. Nesv.
 1994 *Morotva* VP. 50
 2000 *Morotva* HPN. 50
 TN.: 1889 *Morotva* (pole) KMp. Nesv.
 1983 *Morotva* ZMp. 10
 1991 *Morotva* GNKo. Nesv.
 1992 *Morotva* ZMp. 10
 Etym.: Názov *Morotva* vznikol podľa terénneho názvu *Morotva*, ten pravdepodobne zo staršieho, nedoloženého vodného názvu (adj. *mřtvy*,

psl. **mьrtvъ*; *mřtva* > maď. *morotva* „mřtva, nehybná voda“; Šmil. s. 344; Krajč., 1980, s. 220; Rej., s. 394).
 Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 344; R. Krajčovič, 1980, s. 220.

***Morotva** (2) zaniknuté rameno rieky Nitry, nachádzalo sa jz. od obce Bánov. VMp. 50: [45-23]
 1274 *aqua Morothwa* Šmil. Nr. 343
 Etym.: Názov vznikol podľa charakteru vodného objektu z adj. *mřtva* (> maď. *morotva*; „mřtva voda; zanesené, rákosím zarastené rameno“; Šmil., s. 344; porov. Stan. SJ. I, s. 272).
 Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 344.

Morovniansky potok ľ. Handlovka (→ Nitra), 5 km; pramení jz. od obce Morovno, tečie sv. smerom, ústi v obci Ráztočno; variant: *Potok; ON. Morovno.
 VMp. 50: 36-13
 VN.: 1910 *Patak* KMp. Mor.
 1965 *Morovniansky potok* HP.
 1971 *Morovniansky potok* HČ.
 1977 *Morovniansky potok* GN. 9
 1981 *Morovniansky potok* VMp. 50
 1983 *Morovniansky potok* Tmp.
 1986 *Morovniansky potok* LTMp. 6
 1987 *Morovniansky potok* LTMp. 9
 1994 *Morovniansky potok* GNPr. Mor.
 1997 *Morovniansky potok* P. B. 10
 1999 *Morovniansky potok* Tmp. 131
 2000 *Morovniansky potok* HPN. 50
 ON.: Morovno:
 1430 *Morovna* VSO. II, 271
 1786 *Morowno* VSO. II, 271
 Etym.: Názov *Morovniansky potok* vznikol z osadného názvu *Morovno* (< apel. *morava* „mokré trávnaté miesto; Mach., s. 305; porov. Gar., s. 79; Udolph, 1979, s. 219 – 226), apel. *potok* a pomenúva potok tečúci cez obec Morovno. Názov **Potok* vznikol proprializáciou apelatíva *patak* (< slov. „potok“).

Moštenica Ľ. Handlovka (→ Nitra), 5 km; pramení jv. od mesta Prievidza na juž. okraji č. o. Veľká Lehôtka, tečie sz. smerom, ústi v meste Prievidza; TN. Moštenica.

VMp. 50: 35-24

VN.: 1898 *Mostenicza* MTT.75

1945 *Moštenica* ŠMp. 75

1952 *Moštenica* ŠMp. 75

1965 *Moštenica* HP.

1966 *Moštenica* TS. 42m; 106

1971 *Moštenica* HČ.

1974 *Moštenica* ZMp. 10

1977 *Moštenica* GN. 9

1978 *Moštenica* VMp. 50; VSO. III, 13

1986 *Moštenica* LTMp. 6

1989 *Moštenica* ZMp. 10

1982 *Moštenica* ZMp. 10

1991 *Moštenica* ZMp. 10

1994 *Moštenica* GNPr. Prievidza; VP. 50

1999 *Moštenica* Tmp. 131

2000 *Moštenica* HPN. 50

TN.: 1909 *Mostenicza* (polia)

KMp. Sebed.

1997 *Moštenica* P. B. 10

Etym.: Názov *Moštenica* vznikol zo slovesa *mostiti* (> part. pas. *moščen*) podľa premosteného koryta alebo močaristého miesta, príp. podľa existencie hate na toku (psl. **mostь* < nem. *Mast* „žrd“; Mach., s. 305 – 306; porov. Krajč., 1983, s. 49).

Mraznica Ľ. Hradecký potok (→ Handlovka → Nitra), 2,2 km; pramení juž. od mesta Prievidza, tečie sz. smerom, ústi na jv. okraji mesta.

VMp. 50: 35-24; 36-13 (nepomenovaný)

1974 *Mraznica* ZMp. 10

1982 *Mráznica* ZMp. 10

1983 *Moštenica* ZMp. 50

1989 *Mraznica* ZMp. 10

1991 *Mraznica* ZMp. 10

1994 *Mraznica* (*Mráznica*^x) GNPr. Prievidza

1994 *Mráznica* VP. 50

1997 *Mráznica* P. B. 10

1999 *Mráznica* Tmp. 131

2000 *Mráznica* HPN. 50

Etym.: Názov *Mraznica* vznikol podľa teploty vody z adj. *mrazný* („mrazivý, studený“; porov. HSSJ. II, s. 337; SSJ. III, s. 189) < apel. *mráz*, psl. **morzъ* (Rej., s. 393).

*Mŕtva Nitra (1) → Stará Nitra (3)

*Mŕtva Nitra (2) → Patinský kanál

*Mŕtva Nitra (3) → Malá Aňala

N

Na brode → Žitava

Na pánkových lúčkach Ľ. Zorkov (→ Stránka → Nitra), 0,6 km; pramení sv. od obce Zlatno, tečie jz. smerom, ústi sev. od obce.

VMp. 50: 35-43 (nepomenovaný)

1975 náreč. *Na pánkovych lúčkach* Krišt. Zlatno

Etym.: Názov vznikol na základe lokalizácie toku (prep. *na*, adj. *pánkov* < apel. *pánko* < apel. *pán*, demin. apel. *lúčka* < apel. *lúka*).

Na rybníčku → Rybníček (1)

Nagylapos → Rašelinový kanál

Nara → Manický potok

Necpalský potok 4,4 km; pôv. potok, dnes kanál začínajúci sa na juž. okraji obce Nedožery-Brezany, na sev. okraji mesta Prievidza (v č. o. Necpaly nad Nitrou) sa spája s riekou Nitra; ON. Necpaly nad Nitrou.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

VN.: 1912 *Neczpál patak* Kmp. Necp.

1974 *Necpalský potok* ThMp. Necp.

1990 *Necpalský potok* ThMp. Necp.

1994 *Necpalský potok* VP. 50

1999 *Necpalský potok* Tmp. 131

2000 *Necpalský potok* VPN. 50
ON.: Necpaly nad Nitrou
(č. o. Prievidza):
1355 *Nezpal* VSO. II, 456
1430 *Necpal* VSO. II, 456
1927 *Necpaly nad Nitrou* VSO. III, 456
Etym.: Názov *Necpalský potok* vznikol z osadného názvu *Necpaly*, apel. *potok* a pomenúva potok tečúci cez obec Necpaly [nad Nitrou].

Nedanovský potok ľ. Nitra, 3 km; pramení juž. od obce Nedanovce, tečie sz. smerom cez obec, ústi sz. od nej; ON. Nedanovce.

VMp. 50: 35-41 (nepomenovaný)
VN.: 1994 *Nedanovský potok* VP. 50
1999 *Nedanovský potok* Tmp. 131
2000 *Nedanovský potok* Tmp. 130

ON.: Nedanovce:

1344 *Nadan* VSO. II, 288
1773 *Nedanowcze* VSO. II, 288

Etym.: Názov *Nedanovský potok* vznikol z osadného názvu *Nedanovce* (< OM. *Nedan*; Top., s. 397), apel. *potok* a pomenúva potok tečúci cez obec Nedanovce.

Neded-Tilalmaš → Nededský kanál

Nededský kanál 4,8 km; kanál začínajúci sa jv. od obce Neded, spája sa s Komočským kanálom jz. od obce Palárikovo; variant: *Neded-Tilalmaš; ON. Neded; TN. Zakázané.

VMp. 50: 45-14; 23

VN.: 1979 *Nededský kanál*

(*Neded-Tilalmas^x*) GN. 10

1982 *Nededský kanál* VMp. 50

1983 *Nededský kanál* ZMp. 10

1984 *Nededský kanál* ZMp. 10

1989 *Nededský kanál* ZMp. 10

1991 *Nededský kanál* ZMp. 50

1993 *Nededský kanál* GNGa. Neded;
GNNZ. Pal.

1994 *Nededský kanál* VP. 50

2000 *Nededský kanál* HPN. 50

ON.: Neded:

1113 *Niget* CDSI. I, Nr. 69

1206 *Nigied, Negyed, Negiedfel*
Asswarra, Negiedy CDSI. I, Nr.
137

1278 *Negeed* VSO. II, 288

1316 *Neged* RDSI. II, Nr. 130

1920 *Neded* VSO. II, 228

TN.: 1993 *Zakázané* (pole) GNGa.

Neded

Etym.: Názov *Nededský kanál* vznikol z osadného názvu *Neded* (*ne-dědč* k apel. *dědč* „dedo“; Stan. SJ. II, s. 358), apel. *kanál*; pomenúva kanál nachádzajúci sa v katastri obce Neded. Názov *Neded-Tilalmaš* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadného názvu *Neded* a z terénneho názvu *Tilalmaš* (*Zakázané*, maď. *tilalmas* „zakázané“).

Nemčický kanál 2,4 km; kanál začínajúci sa juž. od mesta Topoľčany, spája sa s potokom Bojnianka juž. od mesta; ON. Nemčice.

VMp. 50: 35-41 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Nemčický kanál* VP. 50

2000 *Nemčický kanál* HPN. 50

ON.: Nemčice:

1156 *Nemcyc* VSO. II, 290

1222 *Numchuny* (?)VSO. II, 290

1232 *Nemchez* VSO. II, 290

1235 *Nemchen* CDSI. II, Nr. 2

1235 *Nemchey* Šmil. 99

1253 *Nymchich* VSO. II, 290

1283 *Nympty* VSO. II, 290

1390 *Nemptich* VSO. II, 290

1410 *Nempchuch* VSO. II, 290

1773 *Nemczice* VSO. II, 290

Etym.: Názov *Nemčický kanál* vznikol z osadného názvu *Nemčice* (< etn. *Nemec*; Stan. SJ. II, s. 359), apel. *kanál*; pomenúva kanál nachádzajúci sa v katastri obce Nemčice.

Nemčiniansky potok → Nemečiansky potok

Nemečiansky potok p. Hlavinka (→ Radošinka → Nitra), 3,8 km; pramení sz.

od obce Krtovce, tečie jv. smerom, ústi juž. od obce; varianty: Nemčiniansky potok; TN. Nemečky.

VMp. 50: 35-41; 35-32 (nepomenovaný)

1981 *Nemčiniansky potok* ZMp. 10

1985 *Nemečiansky potok* GNTTo. Krt.

1987 *Nemčiniansky potok* ZMp. 10

2000 *Nemčiansky potok* Tmp. 130

TN.: 1985 *Nemečky* (pole) GNTTo.

Voz., NBl.

Etym.: Názov *Nemečiansky potok* vznikol z terénneho názvu *Nemečky* (ten vari z etnonyma *Nemec*), apel. *potok* a pomenúva potok tečúci cez lokalitu Nemečky. Doklad *Nemčiniansky potok* vyvoláva analógiu s osadným názvom Nemčiňany. Spolu s dokladom *Nemčiansky potok* ide o tlačové chyby.

Nemečkovský potok → Chotina

Nemeštag → Jatovský kanál

*Nestašov potok → Blažkov potok

Nesvadský kanál 3,5 km; kanál začínajúci sa jv. od obce Nesvady, spája sa s nepomenovaným kanálom na juž. okraji obce; variant: *Nesvady-Sarad; ON. Nesvady.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1979 *Nesvadský kanál*

(*Naszvad-Sarad^x*) GN. 10

1982 *Nesvadský kanál* VMp. 50

1983 *Nesvadský kanál* ZMp. 10

1992 *Nesvadský kanál* ZMp. 10

1991 *Nesvadský kanál* GNKo. Nesv.

1994 *Nesvadský kanál* VP. 50

2000 *Nesvadský kanál* HPN. 50

ON.: Nesvady:

1269 *Nouum Naswod* VSO. II, 294

1278 *Nazwad* VSO. II, 294

1307 *Nazwad* RDSl. I, Nr. 488

1312 *Nazwad* RDSl. I, Nr. 968

1312 *Nezwad* RDSl. I, Nr. 967

1416 *Nazvad* Stan. SJ. II, 358

1438 *Nazwaad* Stan. SJ. II, 358

1927 *Nasvad* VSO. II, 294

1948 *Nesvady* VSO. II, 294

Etym.: Názov *Nesvadský kanál* vznikol z osadného názvu *Nesvady*, apel. *kanál*; pomenúva kanál v katastri obce Nesvady. Názov *Naszvad-Sarad* vznikol z osadného názvu *Nesvady* a z terénneho alebo osadného názvu *Sarad* (v týchto prameňoch nie je doložený) podľa opisu smerovania kanálu.

*Nesvady-Behát → Behátsky kanál

*Nesvady-Listová → Listový kanál

*Nesvady-Šarad → Nesvadský kanál

Nevidzianka ľ. Nitrica (→ Nitra), 4,5 km; pramení sev. od obce Nevidzany zo svahov Malej Magury, tečie juž. smerom, ústi sev. od obce Liešťany; varianty: Nevidziansky potok, Dobročnica; ON. 1. Nevidzany; 2. Dobročná.

VMp. 50: 35-22; 24

VN.: 1898 *Nevidzanka* MTT.75; Nyit. 3

1913 *Nevidzanka patak* Kmp. Nev.

1913 *Dobrocnicza patak*

Kmp. Dobr. (d. t.)

1945 *Nevidzanka* ŠMp. 75

1952 *Nevidzanka* ŠMp. 75

1964 *Nevidzianka* TS. 39, 228

1965 *Nevidzanka* HP.

1968 *Nevidzanka* HN. IV, 277

1971 *Nevidzianka* HČ.

1974 *Nevidzianka* Mp. P. 50

1976 *Nevidzianka* HN. 7, 340

1977 *Nevidziansky potok* VSO. II, 294

1977 *Nevidzianka* GN. 9

1978 *Nevidzianka* VMp. 50

1982 *Nevidzianka* ZMp. 10

1983 *Nevidzianka* ZMp. 10

1985 *Nevidzianka* TS. 19m

1986 *Nevidzianka* LTmp. 6

1987 *Nevidzianka* LTmp. 9

1991 *Nevidzianka* ZMp. 10

1994 *Nevidzianka* GNPr. KVes, Lieš., Nev., Seč; VP. 50

1996 *Nevidzianka* MTZ.

1997 *Nevidzianka* PAS.; P. B. 10

1999 *Nevidzianka* Tmp. 131
 2000 *Nevidzianka* HPN. 50
 ON.: 1. Nevidzany:
 1307 *Novidzen* RDSl. I, Nr. 467
 1332 *Neugen* VSO. II, 294
 1337 *Nouidzen* VSO. II, 294
 1382 *Neuygen, Nyuygen, Neuden*
 VSO. II, 294
 1409 *Newiczin* VSO. II, 294
 1444 *Newidyen, Nevydczen* VSO. II, 294
 1773 *Nevizin* VSO. II, 294
 1808 *Newidzany* VSO. II., 294

2. Dobročná:

1332 *Dobrochna* VSO. II, 157
 1506 *Dobrachyna* VSO. II, 157
 1773 *Dobrocza* VSO. II, 157
 1808 *Dobročná* VSO. II, 157

Etym.: Názov *Nevidzianka* vznikol deriváciou sufixom *-ianka* z osadného názvu *Nevidzany* („osada pri hustom vysekávanom lese“ alebo „osada, ktorú pre hustý vysekávaný les nevidieť“; Kraj. 1983, s. 50; bližšie: → vodná nádrž Nevidzany). Názov *Nevidziasky potok* vznikol z osadného názvu *Nevidzany*, apel. *potok*; pomenúva potok tečúci cez obec Nevidzany. Názov *Dobročnica* vznikol z osadného názvu *Dobročná* (podľa polohy osady z apel. **dьbrь* > *debra, dobra* „dolina, jama“; porov. Ondr., 2002, s. 190 – 191).

Nevidziasky potok → Nevidzianka

Niterka (1) p. Stará Nitra (→ Nitra), 1,5 km; pravostranné rameno Starej Nitry na juž. okraji mesta Šurany; VN. Nitra. VMp. 50: 45-23 (nepomenovaný) VN.: 1890 *Nyiterka* KMp. Šur. 1968 *Niterka* Šur. 33 VN.: → Nitra

Etym.: Názov *Niterka* vznikol deriváciou deminutívnym sufixom *-ka* z vodného názvu *Nitra* ako označenie sekundárneho toku (ramena).

Niterka (2) → Nový kanál

Niterka (3) → Stará Nitra

Nitra p. Váh, 168,5 km; pramení na jv. svahoch Malej Fatry sz. od obce Kľačno pod Fačkovským sedlom vo výške okolo 800 m n. m., najskôr tečie jv., potom juž. smerom, pod mestom Partizánske mení smer veľkým oblúkom postupne na juh, neskôr juhovýchodne, nad mestom Šurany tečie juž. až juhozápadným smerom, priberá najväčší prítok Žitavu a na sev. okraji mesta Komárno vo výške 106 m n. m. ústi do Váhu. Južná časť povodia je čiastočne odvodňovaná 7,5 km dlhou preložkou vybudovanou r. 1971 v úseku Nové Zámky–Komoča, dĺžka starého koryta od preložky po ústie rieky je 21,5 km; plocha povodia po ústie preložky je 4499 km², pretiahnuté povodie hraničiace s povodiami Váhu, Hrona a Dunaja pôvodne meralo 5141 km²; asi 30% z neho je pokrytých prevažne listnatým lesom. Priemerný prietok v Nových Zámkoch (3156 km²) za obdobie rokov 1931–1960 je 18,1 m³·s⁻¹, max. 218 m³·s⁻¹, min. priemerný denný 2,42 m³·s⁻¹ (ES. IV, s. 93). Pred reguláciou južnej časti povodia bol hlavný tok orientovaný na mieste dnešného pravostranného ramena (→ Stará Nitra) začínajúceho sa v Dolných Krškanoch a končiaceho sa juž. od mesta Šurany. V 13. st. bol úsek rieky južne od obce Branč situovaný asi o 2 – 4 km východnejšie ako dnes (Šmil., 1932, s. 342). Varianty: Cetín, Cetínka (d. t.), preložka Nitry (d. t.); ON. 1. Nitra, 2. Veľký Cetín, 3. Malý Cetín. VMp. 50: 35-22; 41; 42; 24; 45-21; 23; 41; 43 VN.: 1006 *flumen Nittra* Var., 1990, 41 1006 *minoris fluminis Nittra, maioris fluminis Nittra* Šmil. Nr. 331; CDSl. I, Nr. 51 1113 *aqua Nitria, Nittria, Nitra, Nittra, Nytria* Šmil. Nr. 314, 326, 338 B; CDSl. I, Nr. 69

- 1113 *fluvium Cyrinc* Šmil. Nr. 338 B
1075 *aqua Nitra, Nittra* Šmil., Nr. 337
1214 – 1217 *aqua Nitra* Šmil. Nr. 349;
CDSI. I, Nr. 188, 213
1221 *fluvium Nitra* Šmil. Nr. 342 A;
CDSI. I, Nr. 266
1226 *fluvium Nytra* Šmil. Nr. 325
1226 *fluvium Nytrrie* CDSI. I, Nr. 321
1235 *fluvium Nitra* CDSI. II, Nr. 1;
Šmil. Nr. 3112
1239 *fluvium Nitra* CDSI. II, Nr. 61
1240 *fluvium Nitra* CDSI. II, Nr. 76
1245 *supra Nitria* CDSI. II, Nr. 185
1247 *fluvium Nitra* CDSI. II,
Nr. 270, 272
1247 *fluvium Nitria* CDSI. II, Nr. 272
1248 *fluvium Nitria, Nitra, Nitria* Šmil.
Nr. 332, 333 A, 334
1248 *Cetun, vulgo er* (rameno)
Šmil. 333 B
1248 *fluvio Cheten, Czethen* Šmil.
Nr. 334
1264 *fluvium Nitra, Nytra* Šmil.
Nr. 342 C, 345, 347, 348
1269 *fluvium Nitra* Šmil. Nr. 338 A
1269 *fluvium nytria* Šmil. Nr. 336 A
1272 *fluui nytrie* Šmil. Nr. 336
1274 *fluvium Nytra* Šmil. Nr. 339
1274 *fluvium Nittra* Šmil. Nr. 343
1274 *fluvium Nitra, Nitria* Šmil. Nr. 344
1287 *fluvium Nitria, Nytria* Šmil.
Nr. 336 B
1287 (1300) *fluvium Cheten, Cheten*
Šmil. Nr. 336 B
1291 *fluvium Nitriensis* Šmil. 338
1295 *fluvium Nitra* Šmil. 338
1296 *fluvium Nitria* Šmil. Nr. 318
1297 *litus nitra, fl. Nitra, Nytra, Nitria*
Šmil. Nr. 342 C
1299 *fluvium Nitria* Šmil. 338
1300 *fluuy Nitrie* Šmil. Nr. 336 B
1301 *fluvio Nitrie* RDSI. I, Nr. 2
1301 *fluvii Nitre* RDSI. I, Nr. 71
1302 *fluvium Nitrie* RDSI. I, Nr. 108
1307 *fluvium Nitra* RDSI. I, Nr. 488
1312 *fluvium Nitrie* RDSI. I, Nr. 1028
1316 *fluvius Nytria* RDSI. II, Nr. 103
1319 *fluvius Nitra* RDSI. II, Nr. 339, 507
1219 *fluvius Nittra* RDSI. II, Nr. 507
1322 *fluvius Nytria* RDSI. II, Nr. 858
1570 *fluvio Nittra* Ur. I, 262
1571 – 73 *fluminis Nittra* Ur. I, 323
1742 *Nitra, Nitria, Nitra maiori* Not. 438
1777 *Nitra, Nitria* Šmil. Nr. 338
1808 *fluvius Nitria* (lat.), *Nyitra* (madř.),
Nitra (slvk.) Lip. 462
1825 – 27 *Nitra* Šmil. 338
1862 *Nitra* Št.-Kor. 33
1864 – 65 *Nyitra* Šmil. 338
1888 *Nyitra folyó* KMp. Chot.
1889 *Nyitra folyó* (neskôr *Holt Nyitra*
folyó) KMp. NZám., Nesv.,
Mart., Hur.
1889 *Nyitra folyó* (neskôr *Öreg Nyitra*)
KMp. Im.
1890 *Czétény* KMp. Úř.
1890 *Czétény folyó, Czétényka patak*
KMp. NHRád.
1890 *Czéténke folyó* KMp. Šur.
1890 *Nyitra folyó* KMp. Bán.
1891 *Czétényke patak* (dnes hlavné
koryto, pôv. iba rameno Nitry začínajúce
sa v obci D. Krškany odčlenením sa od
ramena Stará Nitra) KMp. VCet., DVin.,
DKrš., Čern.
1891 *Czétény patak* KMp. VKýr
1891 *Nyitra folyó* HKrš., Nitra, Br.
1892 *Nyitra folyó* KMp. Čak., DLef.
1892 *Czétényke patak* KMp. VJan.,
Čech.
1893 *Nyitra folyó* KMp. Lužk., V.-Op.,
Jelš., Mlyn.
1895 *Nyitra folyó* KMp. Práz., Sol.,
NStr., Chrab., Súl., Op., Kov.,
Kama., Lud., Dvor., MNV., Pres.,
Kon.
1898 *Nyitra p., Nyitra f., Cetenka p.,*
1898 *Czetenka p., Czéténke* MTT.75
1898 *Nyitra patak* (h. t.), *Nyitra - folyó,*
Nyitra, Czétényke, Csetenka
(rameno) Nyit. 2, 10, 48
1903 *Nyitra* Šmil. 338
1905 *Nyitra folyó* KMp. Boš., Chyn.
1907 *Nyitra folyó* KMp. Nedan., VBiel.
1908 *Nyitra folyó* DNV., Nov., HLel.
1909 *Nyitra folyó* KMp. Koš
1910 *Nyitra folyó* KMp. Opat.
1911 *Nyitra folyó* KMp. Boj., MBiel.

- 1912 *Nyitra folyó* KMp. Pec., Laz.
1912 *Nýitra folyó, Nyitra folyó* KMp. Pol., Ned.
1913 *Nyitra folyó* KMp. Solka
1924 *Nitra* KMp.-od. NPr.
1927 *Nitra* KMp.-od. MBiel.
1928 *Nitra, Nyitra* KMp.-od. Šur.
1929 *Nitra, Nyitra* KMp.-od. NZám.
20. r. 20. st. *Nitra, Nitra potok* KMp.-od. NPr.
1930 *Nitra* KMp.-od. Solka, MBys.
1931 *Nitra* KMp.-od. Part., Bro.
1932 *Nitra* KMp.-od. Pec., Pol., Ned.
1933 *Nitra* KMp. VUh., Paž.
1934 *Nitra* KMp.-od. VBiel.
1937 *Nitra* ŠMp. 75
1938 *Nitra* (h. t.), *Cetínka* (d. t.) ŠMp. 75
1943 *Nitra* KMp.-od. Osl.
1947 *Nitra* (h. t.), *Cetínka* (d. t.) ŠMp. 75
1957 *Nitra* GŠ. 25
1958 *rieka Nitra* KMp.-od. Nitra
1959 *Nitra* CMp.
1960 *Nitra* KS. 8, 289
1961 *Nitra* KS. 2, 66
1962 *Nitra* TS. 43 m
1964 *Nitra* TS. 38, 5; TS. 39, 7
1965 *Nitra* HP.; TS. 43, 22
1966 *Nitra* TS. 37, 186; TS. 42, 112
1967 *Nitra* Koč. 7
1968 *Nitra* Šur. 21
1971 *Nitra* Hč.; ZMp. 50
1971 *Nitra* (h. t.), *Nitra-Cetínka* (d.t.) DP. 27
1972 *Nitra* SHM. II
1975 *Nitra* SVP. 1
1976 *Nitra* Han. 15; ZMp. 10
1977 *Nitra* GN. 9; VSO. I, 156; II, 58
1978 *Nitra* (d.t.), *veľká Nitra* (h. t.); VMp. 50
1979 *Nitra* GN. 10; Nit. 9
1980 *Nitra* ThMp. VBelá; ZMp. 50
1981 *Nitra* KS. 5, 6; ZMp. 10
1982 *Nitra* AMp. 12; KS. 8, 13; VMp. 50
1983 *Nitra* TS. 13, 168; ZMp. 50
1984 *Nitra* LTMp. 5
1985 *Nitra* GNTo. Kon., Kov., Lud., MKr., Pol., Pec., Top., Belin., Boš., Hrad., Chyn., Kamen., ZKost.; TS. 19, 159
1986 *Nitra* TS. 24, 171; LTMp. 6
1987 *Nitra* ZMp. 10; KS. 10, 27
1988 *Nitra* GNNi. Nitra, Čak., Jelš., VCet., V.-Op.; KS. 12, 22
1989 *Nitra* AMp. 16; ThMp. VBelá
1990 *Nitra* KS. 9, 29; Prír. 6
1991 *Nitra* ZMp. 50
1992 *Nitra* KS. 6, 9; VASR. 25; ZMp. 10
1993 *Nitra* GNNZ. NZám., Bán., Čern.-Moj., Šur., ÚP., VKýr
1993 *Nitra (preložka Nitry^x)* GNNZ. Kom.
1994 *Nitra* GNPr. Bys., Čer., DNV., Nitri., ČKĽ., VOstr., PrieV., Boj., KĽáč., Koš, Laz.; KS. 5-6, 18
1995 *Nitra* LTMp. 137; v ZMp. 10
1996 *Nitra* MTZ.
1997 *Nitra* Vysv. 20; PAS.; KS. 1-2, 6
1999 *Nitra* NZ. K.
2000 *Nitra* TMp. 130
ON.: 1. Nitra:
824 – 827 *sancte Nitrauensis ecclesie* Var. 1972, 148
870 – 871 *Nitraua* Var. 1972, 147
880 *ecclesie Nitrens* Var. 1972, 148
1006 *Nittra, Nitra* CDSl. I, Nr. 51
1111 *Nitrię, Nitrienses* CDSl. I, Nr. 68
1113 *Nitrię* CDSl. I, Nr. 69
1130 *Nytriensis, Nytriensi* CDSl. I, Nr. 72
1138 *Nitra, Nitram* CDSl. I, Nr. 78
1158 *Nitre* CDSl. I, Nr. 85
1211 *Nitriensibus* CDSl. I, Nr. 168
1212 *Nitriensi* CDSl. I, Nr. 173
1214 *Nitra* CDSl. I, Nr. 192
1216 *Nitria, Nytriensi* CDSl. I, Nr. 208
1221 *Nitra* CDSl. I, Nr. 266
1223 *Nitra, Nitriam, Nitriensis* CDSl. I, Nr. 286
1224 *Nitriensi, Nitrie* CDSl. I, Nr. 297
1226 *Nytriensis, Nytriensi* CDSl. I, Nr. 321
1231 *Nitriensis* CDSl. I, Nr. 380
1232 *Nitria, Nitriensi* CDSl. I, Nr. 386, 394
1236 *Nitriensis* CDSl. II, Nr. 17
1237 *Nitram, Nitriensis* CDSl. II, Nr. 23, 26
1238 *Nitriensis* CDSl. II, Nr. 35
1239 *Nitriensi* CDSl. II, Nr. 55

- (1237 – 1240) *Nitria* CDSl. II, Nr. 30
 1240 *Nitriensi* CDSl. II, Nr. 77
 1241 [*Nitri*]ensis CDSl. II, Nr. 95
 (1242) *Nitria* CDSl. II, Nr. 110
 1243 *Nitrie, Nytriensi* CDSl. II, Nr. 121, 122, 137
 (1244) *Nitra* CDSl. II, Nr. 176
 1244 *Nitria, Nitriense* CDSl. II, Nr. 177, 151, 165
 1245 *Nitriensis, Nitriensi* CDSl. II, Nr. 213, 208, 185
 1246 *Nitriensi, Nitriensis* CDSl. II, Nr. 227, 222, 221
 1247 *Nitriensis, Nitria, Nytriensis, Nitriensem* CDSl. II, Nr. 272, 270, 267
 1248 *Nyitra, Nitriensis, Nitriense, Nitrienses* CDSl. II, Nr. 293, 298, 291
 1249 *Nitriensis* CDSl. II, Nr. 336
 1251 *Nitriensis, Nitriensi* CDSl. II, Nr. 369, 370, 461
 1252 *Nitriensis, Nytriensis* CDSl. II, Nr. 400
 1253 *Nitriam* CDSl. II, Nr. 421
 Nytriensis CDSl. II, Nr. 422
 1254 *Nitriensis* CDSl. II, Nr. 461
 1255 *Nitria, Nitriensis, Nitriensi* CDSl. II, Nr. 503, 500, 505, 473, 475
 1256 *Nitria, Nitriensis, Nitriensis, Nitriensi* CDSl. II; Nr. 546, 548, 532, 521, 535
 1257 *Nitriensis* CDSl. II, Nr. 574
 1258 *Nitriensis* CDSl. II, Nr. 600, 618, 591
 1259 *Nitriensis, Nitriensi* CDSl. II, Nr. 627, 640, 638
 1260 *Nitriensis* CDSl. II, Nr. 648
 1786 *Neutra, Nitria, Nytra* Majt. 200
 1808 *Nitria, Nyitra, Neutra, Nitra* Majt. 200
 1863, 1882 – 1913 *Nyitra* Majt. 200
 1920 *Nitra* Majt. 200
2. Velký Cetín:
 1239 *Cheten* VSO. III, 255
 1283 *Cethen* VSO. III, 255
 1285 *Cheten* VSO. III, 255
 1773 *Welki Czitini* VSO. III, 255
 1920 *Velký Cetín* VSO. III, 255
3. Malý Cetín:
 1113 *Syrinc* VSO. II, 303
 1773 *Kiss-Czétény, Klein-Czeteny, Mali Czitiny* Majt. 181
 1786 *Czeteny* Majt. 181
 1808 *Kis-Czétény, Kis-Czitény, Klein-Zitin, Malý Citín* Majt. 181
 1863 – 1913 *Kiscétény* Majt. 181
 1920 *Malý Cityň* Majt. 181
 1927 – 1942 *Malý Cetín, Kis-Cétény* Majt. 181
 1942 – 1960, 1990 *Malý Cetín* Majt. 181
- Etym.: Komplexný prehľad starších pokusov o etymologický výklad názvu Nitra zostavil Vladimír Šmilauer vo svojom diele *Vodopis starého Slovenska* (1932, s. 338). Rozčlenil ich na tri skupiny. Slovanský pôvod názvu hľadali napr. F. Umflaut (1886) a G. Czirbusz (1908). Názov odvodzovali od slova **vъn-otrъ* > *vnutro, nutro* s motiváciou „rieka tečúca vovnútri, medzi štyrmi riekami“ a T. Tomicki (1925) pôvodný tvar rekonštruoval ako **Nitorna, Nutorna*. J. Červinka (1928) takisto v názve videl slovanský pôvod, avšak samé slovo pokladal za nejasné, no dával ho do súvislosti s osobným menom *Nitrabor* a baltoslovanským apelatívom *nitra* „zástava“. Okrem slovanského pôvodu nevyklučoval ani nemecký pôvod G. Czirbusz. Názov interpretoval ako kompozitum vzniknuté z nem. koreňa **nit-* „stiesnený“, *aar* „voda“. V. Chaloupecký (1932, s. 22 – 23) pokladal názov za pred slovanský a bez bližšieho vysvetlenia ho dáva do súvislosti s vlastnými menami Tatra, Matra, Fatra. J. Melich (1925, s. 334 – 340) pokladá názov Nitra za slovo kvádskeho pôvodu s nejasnou etymológiou, no predpokladá vývin **Nitrahwa* (vraj pôv. Netra + ahwa) > **Nitraha*. Predpokladal, že v tomto tvare ho mali prevziať Slovania a substituovali ho sufixom *-ava* > **Nitrava*. V podmienkach adaptácie do maďarčiny sa mal tvar **Nitrava* vyvíjať takto: > **Nitrva* > *Nitra*; teda dnešný tvar Nitra je spätné prevzatie z maďarčiny. Z

maď. *Nitra*, *Nyitra* sa vyvinulo nem. *Neitra*. V. Šmilauer však k Melichovmu výkladu poznamenáva, že maď. vývoj *-ava* > *-va* > *-a* sa kladie do veľmi starej doby, a tak už začiatkom 12. storočia by bolo len *-a*. V. Šmilauer sa takisto nedôverčivo vyjadruje aj k spätnému prijímaniu názvu významného názvu v centre slovenského územia. Navyše upozorňuje, že nie je isté, či doklady so sufixom *-ava* sú slovanské, alebo ide o slovanské meno rozšírené o germánsky sufix *-ava*. Sám pokladá etymológiu slova za nejasnú (s. 338). Za predslovanský pokladá pôvod názvu *Nitra* (resp. *Nitrava*) aj J. Stanislav (SJ., I, s. 255).

Podoba **Nitrahwa* sa dáva do súvisu s ide. koreňom **neid* „tieť“ a germ. **ahwa* „rieka, voda“ (LMŠ., 1982, s. 212; Uh. 1983, s. 98 – 99).

Novšie sa pôvodom názvu *Nitra* zaoberal Š. Ondruš (1979, s. 277 – 281; 2000, s. 9 – 16). Predpokladá, že názov je indoeurópskeho, resp. praslovanského pôvodu; vznikol zo slovesného základu *neiti* ako *r*-ový derivát s významom „kresať“ (1. „kresať, sekať stromy, porasty“, 2. „nietiť oheň“). Svoj výklad Š. Ondruš podopiera prítomnosťou oronyma *Tribeč* (pôv. **Třebič*; 1113 *Trebisc*; CDSl. I, Nr. 69: **terb-* > *treb-*, *-tereb-* „miesto, kde sa vyrúbe porast“, príp. zo stsl. *trěba* „obeta“, teda „miesto, kde sa koná obeta, obyčajne nietením“). Na otázku, či *Nitra* mala motiváciu „miesto, kde sa sekajú stromy, porasty“, alebo motiváciu „miesto, kde sa nieti, žiari oheň“ (v susedstve je pohorie *Žiar*) sa podľa neho nedá jednoznačne odpovedať. V súvislosti so sufixom *-ava* prijíma predpoklad slavistu M. Vasmera, že ide o slovanský sufix. K problematike sa vyslovil aj maďarský slavista a ugrofinista Gyula Déczy (1990, s. 33), ktorý predpokladá, že *Nitra* sa pôvodne nazývala *Zobor* a ešte pred 9. storočím tu začal pôsobiť maďarský kráľovský správca *Nyitrava* (< *verbum nyit*

„otvoriť“ + frekventatívny sufix *-r-*, substantivizujúce zakončenie *-a*). V súvislosti s týmto výkladom sa prikláňame k názoru Š. Ondruša (2000, s. 12 – 13), že spomínaný výklad je ťažko akceptovateľný už z historickej stránky. Š. Ondruš (2000, s. 13) odmieta aj názor nemeckého slavistu H. Kunstmanna, ktorý sa domnieva, že Slovania si z Balkánu priniesli do oblasti na sever od Dunaja ilýrske meno *Noutria* (podľa nedoloženého mesta, ktoré sa malo nachádzať neďaleko ústia rieky *Naron* do Jadrana, kde *Rimania* r. 229 pred n. l. utrpeli porážku pri lokalite *Noutrian* (> *Neutra* : *Nitra*, resp. *Nut-rava* : *Nitrava* (Ondr. 2000, s. 13). Podobne vysvetľuje aj pôvod hydroným *Cetínka* a *Žitava*.

B. Varsik (1990, s. 42) predpokladá, že názov *Nitra* poznali starí Slováci ako *Nitrava* a Maďari ho siahli do podoby *Nyitra* (občas sa zo sufixu *-ava* zachováva v maď. *-va*, napr. *Žitava* > maď. *Zsitva* a pod.). V 2. polovici 11. storočia bol už maď. názov vo forme *Nyitra* ustálený (spätné prevzatie vysvetľuje zdecimovaním slovanského obyvateľstva v Nitre a okolí a ich pomadžarčením). Za prvotnú, na rozdiel od Š. Ondruša, ktorý predpokladal paralelnú existenciu názvov *Nyitrava* a *Nitra*, pokladal formu so sufixom *-ava* a zmenu *Nitrava* → *Nitra* pripisuje prichádzajúcim Maďarom. Ondrušovo tvrdenie pokladá za nesprávne aj preto, že Š. Ondruš neberie na zreteľ, že listiny datované do 9. – 11. storočia sú falzá, a teda vychodí mu, že domáce obyvateľstvo súčasne používalo podoby *Nitra*, *Nitrava*. B. Varsik – podobne ako väčšina bádateľov – predpokladá, že v prípade názvu *Nitra* ide o predslovanský základ (pod. *Dunaj*, *Morava*, *Hron*); VN. > ON. *Nitra*.

Predslovanský pôvod názvu rieky *Nitry* najnovšie prijíma aj R. Krajčovič v závažnej štúdii z r. 1999. Podľa neho názov rieky aj lokality *Nitra* odráža napätú symbiózu včasnoslavo-

kvádsku asi v 4. – 5. storočí (porov. hydronymá Váh, Hron). Vo svojom výklade sa opiera o podoby starých nemeckých názvov mesta (*Neuter, Neutra, Neiter*). Vznik týchto starých nemeckých variantov bol motivovaný dvoma objektami pomenovania riekou a lokalitou azda s cieľom ich odlišiť. Podľa R. Krajčoviča tieto staronemecké názvy vznikli v kvádskom prostredí z latinsko-rímskych názvov *Novi-iter* a *Neui-iter*, čiže zo zložených názvov z latinsko-rímskeho *iter* „cesta, pochod“, ale aj „tok, rieka“ s prívlastkom *novi-us*, príp. so starším *neui-us* (porov. gréc. *neos* popri *neos*) s významom „to, čo je za hranicou, za limesom“). Takýto názov možno zaradiť medzi orientačno-informačné názvy, ktoré slúžili rímskym légiám (v štúdiu R. Krajčovič interpretuje aj názov podnes nelokalizovaného rímskeho tábora Laugaricio s podobnou funkciou). Jeden z nich pre ne znamenal cestu pre pochod vedúcu popri rieke za limesom a bol to názov rieky (apel. *iter* mal aj význam „tok, rieka“), druhý azda rímsku stanicu pri nej, ako to v súčasnosti predpokladajú aj historici. Poznomenáva ďalej, že dnešná aj historická podoba názvu rieky i mesta Nitra jednoznačne svedčí o tom, že asi v 4. – 5. storočí starí Slovania prevzali podobu *Neiter* od Kvádov, prípadne ich zvyškov a podľa zákona praslovančiny o otvorenosti slabík z prevzatej formy *Nei-ter* vznikol názov s otvorenými slabikami *Ni-tra* náležitou zmenou *-ei-* > *-i-* a zmenou zatvorenej slabiky *-ter* na slabiku otvorenú *-tra*. Pre výklad názvu Nitra, v ktorom sa počíta s motiváciou cesty popri rieke Nitre, R. Krajčovič nachádza oporu aj v (mladších) staroslovenských osadných názvoch na ľavom brehu Nitry (Krajčovič, 1999 s. 415 – 419).

Variant *Cetín*, ktorý v minulosti označoval ľavostranné rameno Nitry, vznikol z osobného mena *Cěta* (Šmil., 1932, s. 342); VN. *Cetín* > ON. *Cetín*

(Veľký Cetín, Malý Cetín) > onymickou polarizáciou variant *Cetinka*. G. Czirbusz názov bez výkladu rekonštruoval ako *Čečec* (Šmilauer, 1932, s. 342).

Názov *preložka Nitry* označoval úsek toku, ktorý odvodňoval riekou do nadradeného toku po preložení toku (apel. *preložka* < ver. *preložiť*, VN. *Nitra*).

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 338, 342; V. Chaloupecký, 1932, s. 22 – 23; Š. Ondruš, 1979, s. 277 – 281; 2000, s. 9 – 16; B. Varsik, 1992, s. 42; I. Lutterer – M. Majtán – R. Šrámek, 1982, s. 212; V. Uhlár, 1983, s. 98 – 99.

Nitrica p. Nitra, 54,5 km; pramení v Strážovských vrchoch sv. od Valaskej Belej vo výške okolo 820 m n. m., tečie jv. smerom cez Valaskú Belú, od Diviackej Novej Vsi jz. až juž. smerom po ústie v obci Malé Bielice vo výške 181 m n. m.; plocha povodia vymedzená rozvodiami Váhu, Bebravy a menších prítokov je 319 km², listnatý les pokrýva 60% plochy povodia; priemerný prietok v Liešťanoch (144 km²) za obdobie 1931 – 1960 je 1,62 m³·s⁻¹, min. priemerný denný 0,13 m³·s⁻¹ (ES. IV, 99); varianty: Belá, Belianka, Belanka, Belianska, Zbehov potok (d. t.), *Malá Nitra, Nitrička; ON. Valaská Belá, Nitrica, TN. 1. Belianska vrchovina, 2. Belianska kotlina.

VMp. 50: 35-22; 24; 42

VN.: 1252 *iuxta Minorem Nytriam*
Šmil., Nr. 339

1252 *iuxta minorem Nitriam* CDSl. II,
Nr. 400

1255 *Minori Nitra* CDSl. II, Nr. 519

1270 *iuxta minorem Nitriam, Nytriam*
Šmil. 339

1271 *fluvius Nytriche* Šmil. 339; Var.
1990, 47

1272 *Belapatak, Bela* Šmil. 339

1409 *fluv. Nytrycze, Nitrycze*
Var. 1990, 47

1742 *Parua Nitra, Nitra minoris* vulgus
Nitricska Not. 436, 297

- 1808 *fluv. Nitryčka* (slvk.), *Nyitricska* (mad'), *Valaszkabella*, *Walaska-Béla* Lip. 469
- 1862 *Belanka* Št.-Kor. 33
- 1864 – 65 *Kis-Nyitra*, *Belanka* Šmil. 339
- 1881 *Belánka* Šmil. 339
- 1890 *Belanka p.*, *Belanka* Atl.
- 1898 *Bellanka p.* MTT.75
- 1898 *Belanka* Nyit. 10, 11
- 1903 *Belanka p.* Bars 8
- 1907 *Belanka patak* KMp. Skač., Náv., VBiel.
- 1907 *Belanka* KMp. Hradi.
- 1908 *Belanka patak* KMp. Ban., JVN., Mač., Div., DNV., NSuč., HV., Rač., Dvor.
- 1908 *Bélapatak* KMp. DV.
- 1913 *Belanka patak*, *Zbehov patak* (h. t.) KMp. Tem.
- 1913 *Belanka patak* KMp. Lieš., Lom., Dob., Nev., NRud.
- 1913 *Béla patak* KMp. KoV.
- 1922 *Belanka* KMp.-od. VBela
- 1926 *Belanka* KMp.-od. NRud.
- 1927 *Belanka* KMp.-od. Lom.
- 1931 *Belanka* KMp.-od. Bro., Part.
- 1933 *Nitrica* KMp.-od. Hradi.
- 1934 *Nitrica* KMp.-od. VBiel.
- 1938 *Nitrica* ŠMp. 75
- 1945 *Nitrica* (d. t.), *Belanka* (h. t.) ŠMp. 75
- 1947 *Nitrica* ŠMp. 75
- 1952 *Nitrica* (d. t.), *Belanka* (h. t.) ŠMp. 75
- 1954 *Nitrica*, *Belianka* MK.
- 1957 *Nitrica* GŠ. 25
- 1959 *Nitrica* (d. t.), *Belanka* (h. t.) MVP. 100
- 1962 *Nitrica* HN. 1, 134
- 1964 *Belanka*, *Belanka - Nitrica* TS. 39, 11
- 1965 *Nitrica* (*Belianka*) HP.
- 1966 *Nitrica* TS. 42m
- 1968 *Belanka* (*Nitrica*) HN. IV, 271
- 1971 *Belánka* (*Nitrica*) HČ.
- 1971 *Nitrica* (*Belanka*) DP. 27
- 1972 *Belanka* (h. t.), *Nitrica* (d. t.) SHM.
- 1974 *Belanka* (h. t.), *Nitrica* (d. t.) Mp. 500
- 1975 *Belanka* (h. t.), *Nitrica* (d. t.) SVP. 1
- 1976 *Belianka* Han. 15
- 1977 *Nitrica* VSO. II, 307; GN. 9
- 1977 *Belianka* KS. 1, 218
- 1978 *Belanka* VSO. III, 226
- 1978 *Belánka* Haj. 15
- 1978 *Belanska* VSO. III, 154
- 1978 *Nitrica* VSO. III, 13; 226; VMp. 50
- 1982 *Nitrica* (*Belanka*) HN. X, 160
- 1983 *Nitrica* TS. 13m; ZMp. 10
- 1984 *Nitrica* (d. t.), *Belanka* (d. t.) HN. 11, 9
- 1985 *Nitrica* GNTo. Part., Skač.
- 1986 *Nitrica* TS. 24, 171; LTMp. 6
- 1987 *Nitrica* LTMp. 5; KS. 7, 55
- 1988 *Nitrica* AMp. 12; OT. 14
- 1989 *Nitrica* KS. 1, 2
- 1990 *Nitrica* ZMp. 10; (d. t.) Prír. 10
- 1990 *Belanka* (h. t.) Prír. 54
- 1990 *Belanka-Nitrica* (s. t.) Prír. 57
- 1991 *Nitrica* ZMp. 10
- 1992 *Nitrica* KS, 8, 7; VASR. 25
- 1994 *Nitrica* GNPr. DNV., Div., DV., HV., KoV, Lieš., Nev., NRud., NSuč., Nitri., Pod., VBela
- 1996 *Nitrica* MTZ.
- 1997 *Nitrica* PAS.; Vysv. 222; P. B. 10
- 1999 *Nitrica* T. P. 10; Tmp. 131
- 2000 *Nitrica* Part.; HPN. 10
- ON.: 1. *Nitrica*:
1960 zlúč. obcí Dvorníky nad Nitricou a Račice Majt. 220
2. *Valaská Belá*:
1324 *Belafelde* VSO. III, 226
1364 *Bella* VSO. III, 226
1808 *Valaska Bela* VSO. III, 226
- TN.: 1. 1990 *Belianska vrchovina* Prír. 53
2. 1990 *Belianska kotlina* Prír. 53
- Etym.: Zachované podoby naznačujú, že v minulosti – najneskôr už od 13. storočia – popri sebe koexistovali dva názvy toku, a to *Belá* (< adj. *biely*; podľa sfarbenia vody alebo dna) v hornej časti povodia a *Nitrica* (z VN. *Nitra*) v dolnej časti povodia rieky. Občas sa dokonca *Belianka* (náreč. *Belanka*) a *Nitrica* pokladali za dva toky (*Belianka* tečúca z

Valaskej Belej sa mala do Nitricy vlievať pri samote Klin v k. ú. V. Belej; porov. Šmilauer, 1932, s. 339; TS. 39, s. 181). V mladších kartografických a iných dielach sa uvádzali popri sebe oba názvy podľa polohy toku. Názov *Belanka* (v spisovnom jazyku by sme očakávali podobu *Belianka*, ako na to upozorovil V. Uhlár, 1983, s. 100) bol v procese štandardizácie odstránený a v súčasnosti je úradným názvom celého toku *Nitrica*.

Či sa pred vznikom názvu *Nitrica* celý tok nazýval *Belá*, ako to predpokladá B. Varsík (1990, s. 47), nemožno so zreteľom na absenciu dokladov do polovice 13. storočia s istotou tvrdiť. Od polovice 13. storočia sa v prameňoch vyskytujú názvy *Belá*, *Nitrica*, **Malá Nitra*. Vodný názov *Belá* sa rozšíril na označenie obce (*Belafeld*; dnes Valaská Belá). Názov *Belanka* je mladší, vznikol onymickou polarizáciou z osadného názvu *Belá* (Valaská Belá). Názov *Belianska* [voda] vznikol z ON. *Belá* univerbizáciou („voda tečúca od Belej“).

Názov *Nitrica* vznikol z vodného názvu *Nitra* (*Nitra* > *Nitr-ica*; porov. LMS., 1982, s. 212; Uhl., 1983, s. 99) ako deminutívny názov prítoku Nitry. Z názvu *Nitrica* vznikla maď. forma *Nitric* a v 18. storočí slovenská deminutívna podoba *Nitrička* (*Nitra* > *Nitrica* > *Nitrička*, maď. *Nitricska*; Var., 1990, s. 47). V 13. storočí popri názvoch *Nitrica*, *Belá* sa uvádza latinský názov *Minor Nitra* (*Minor Nitria*), ktorý možno preložiť ako **Malá Nitra* (lat. *minor*, *parvus* „malý“, VN. *Nitra*, lat. *Nitria*). Vodný názov *Nitrica* sa rozšíril na označenie obce *Nitrica* (vznikla r. 1960). Motivácia názvu *Zbehov potok* (h. t.; ide však pravdepodobne len o miestny úzus v Temeši, pretože sa tu používa popri názve *Belanka*) nie je jasná.

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 339; I. Lutterer–M. Majtán–R. Šrámek, 1982, s. 212–213; B. Varsík, 1990, s. 47; V. Uhlár, 1983, s. 99.

Nitrička (1) 0,7 km; pravostranné rameno pretínajúce oblúk rieky Nitry na severnej strane mesta Nitra; VN. Nitra.

VMp. 50: [45-21]

VN.: 1891 *Nyitricska* KMp. Nitra

1898 *Nyitricska* Nyit. 32

VN.: → Nitra

Etym.: Názov *Nitrička* vznikol ako deminutívny názov ramena Nitry z vodného názvu *Nitra* (*Nitra* > *Nitr-ica* > *Nitrič-ka*; Uhl., 1983, s. 101).

Lit.: V. Uhlár, 1983, s. 101.

Nitrička (2) → Nitrica

Nitrolínska dolina p. Hostiansky potok (→ Žitava → Nitra), 3 km; pramení vých. od obce Skýcov, tečie jv. smerom, ústi sv. od obce Hostie; TN. 1. Nitrolín, 2. Nitrolínska dolina.

VMp. 35-44 (nepomenovaný)

VN.: 1965 *Nitrolínska dolina* HP.

1971 *Nitrolínska dolina* HČ.

TN.: 1. 1892 *Nitrolin I*; *Nitrolin II* (les) KMp. Skýc.

1892 *Nitrolin*; *Velki Nitrolin* KMp. Hos.

1926 *Nitrolin*; *Velký Nitrolin*

KMp.-od. Hos.

1933 *Nitrolin I*; *Nitrolin II* KMp. Skýc.

1980 *Nitrolín* ZMp. 10

1984 *Malý Nitrolín*, *Velký Nitrolín* OMp. 25

1988 *Nitrolín* GNNi. Hos.

1992 *Nitrolín* ZMp. 10

1975 náreč. *Ňitrolín*, *Velkí Ňitrolín* Krišt. Hos.

2. 1939 *Nitrolínska dol.* (dolina) ŠMp. 75

1957 *Nitrolínska dolina* GŠ. 25

1969 *Nitrolínska dolina* Rak. 26

1979 *Nitrolínska dolina* (*Nitrolínska dolina^x*) GN. 10

1980 *Nitrolínska dolina* ZMp. 10

1983 *Nitrolínska dolina* TS. 13m; 169

1984 *Nitrolínska dolina* LTMp. 4

1987 *Nitrolínska dolina* CHKO. 50

1988 *Nitrolínska dolina* GNNi.

Skýc., Hos.

1992 *Nitrolínska dolina* ZMp. 10

1992 *Nitrolínská dolina* VASR. 25
1975 nářeč. *Nitrolínska dolina* Krišt. Hos.

Etym.: Názov *Nitrolínska dolina* vznikol podľa terénneho názvu *Nitrolínska dolina* (< TN. *Nitrolín* < VN. *Nitra*).

Nová hrádza → Komočský kanál

Nová Žitava p. Žitava (→ Nitra), 0,8 km; pravostranné rameno rieky Žitava nachádzajúce sa na sev. okraji obce Tesárske Mlyňany; VN. Žitava.

VMp. 50: 35-44 (nepomenovaný)

VN.: 1891 *Új Zsitva* KMp. TnŽ.

1937 *Nová Žitava (mlynský náhon)*

KMp.-od. TnŽ.

VN.: → *Žitava*

Etym.: Názov *Nová Žitava* vznikol podľa úpravy ramena Žitavy využívaného pôvodne ako mlynský náhon (maď. *új* „nový“, VN. → *Žitava* > maď. *Zsitva*).

Novácky potok ľ. Nitra, 2,8 km; pramení jv. od mesta Nováky, tečie sz. smerom, neskôr juž. smerom; ústi jv. od mesta Nováky; ON. Nováky.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Novácky potok* VP. 50

2000 *Novácky potok* HPN. 50

ON.: Nováky:

1113 *Nouac* CDSl. I, Nr. 69

1383 *Nowak* VSO. II, 326

1920 *Nováky* VSO. II, 326

Etym.: Názov *Novácky potok* vznikol z osadného názvu *Nováky* (< OM. *Novák*; LMŠ., s. 213 – 214), apel. *potok*; pomenúva potok tečúci cez mesto Nováky.

Novohorský potok p. Livina (→ Bebrava → Nitra), 3,3 km; pramení sz. od obce Zlatníky, tečie jv. smerom, ústi sz. od obce; TN. 1. Nová hora, 2. Dolná Nová hora.

VMp. 50: 35-23 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Novohorský p.* VP. 50

2000 *Novohorský p.* HPN. 50

TN.: 1. *Nová hora* (les) GNTTo. Zlat.

2. 1979 *Dolná Nová hora* (*Dolná nová*

hora^x) (dolina) GN. 10

1985 *Dolná Nová hora* GNTTo. Zlat.

1994 *Dolná Nová hora* VP. 50

2000 *Dolná Nová hora* HPN. 50

Etym.: Názov *Novohorský potok* vznikol z terénneho názvu *Nová hora* (adj. *nový*, apel. *hora*), apel. *potok*; pomenúva potok tečúci v lokalite Nová hora.

Nový kanál 4 km; kanál spájajúci sv. od obce Lipová Starú Nitru s ramenom Čierna voda jv. od obce; pôvodne iba ľavostranné rameno Nitry; variant: Niterka; VN. Nitra.

VMp. 50: 45-23 (nepomenovaný)

1891 *Nyiterka* KMp. Lipo.

1981 *Nový kanál* ZMp. 10

1988 *Nový kanál* ZMp. 10

1994 *Nový kanál* VP. 50

1999 *Nový kanál* TMp. 155

2000 *Nový kanál* HPN. 50

VN.: → [rieka] Nitra

Etym.: Názov *Nový kanál* vznikol z adj. *nový*, apel. *kanál*. Názov *Niterka* vznikol ako označenie pôvodného ramena rieky Nitry deminutívnou príponou *-ka* z vodného názvu *Nitra*.

Nový potok ľ. Machnáč (→ Bebrava → Nitra), 0,6 km; ľavostranné rameno potoka Machnáč v obci Motešice.

VMp. 50: 35-23 (nepomenovaný)

1937 *Nový potok* KMp. HMot.

Etym.: Názov *Nový potok* vznikol podľa úpravy, resp. sekundárnosti toku (adj. *nový*, psl. **novъ*, apel. *potok*).

Nový potok → Mlynský náhon (6)

Nový týteš → Komočský kanál

O

Obdokovecký potok → Host'ovský potok

Obdokovský potok p. Host'ovský potok (→ Žitava → Nitra), 3,7 km; pramení na záp. okraji obce Dolné Obdokovce, tečie vých. smerom, ústi vých. od obce; ON. Dolné Obdokovce.

VMp. 50: 45-21

VN.: 1976 *Obdokovský potok* ZMp. 10

1979 *Obdokovský potok* GN. 10

1981 *Obdokovský potok* ZMp. 50

1982 *Obdokovský potok* VMp. 50

1987 *Obdokovský potok* GŠ. 25

1988 *Obdokovský potok* GNNi. DOB.

1992 *Obdokovský potok* VASR. 25

1994 *Obdokovský potok* VP. 50

2000 *Obdokovský potok* HPN. 50

ON.: Dolné Obdokovce:

1228 *Bodok* CDSI. I, Nr. 340

1283 *Bodak* VSO. I, 337

1335 *utraque Bodak* VSO. I, 337

1786 *Obdokowce* VSO. I, 337

1808 *Malé Obdokowce* VSO. I, 337

1927 *Dolné Obdokovce* VSO. I, 337

Etym.: Názov *Obdokovský potok* vznikol z osadného názvu *Obdokovce* (J. Stanislav predpokladal pôv. podobu osadného názvu **Bdokovce* < **Bъdъkovъci* < OM. *Bъdъk*; začiatkové *o* pochádza podľa neho z predložky *vo*; SJ., I, s. 261), apel. *potok*; pomenúva potok tečúci cez obec Obdokovce.

Obvodný odpad č. 2 → Dlhý kanál

Od hradskej 2,5 km; kanál spájajúci sa s potokom Širočina sev. od Prílep (č. o. Zlaté Moravce); variant: Radeckého potok.

VMp. 50: 35-44 (nepomenovaný)

1892 *Radeczki patak* KMp. Kňaz.

1930 *Radeckého potok* KMp. Kňaz.

1979 *Od hradskej* GN. 10

1985 *Od hradskej* ZMp. 50

1988 *Od hradskej* GNNi. ZMor.

1991 *Od hradskej* ZMp. 50

Etym.: Názov *Od hradskej* vznikol podľa lokalizácie toku (prep. *od*, adj. *hradská* „hradská, štátna cesta“; „objekt smerujúci od hradskej cesty“). Názov *Radeckého potok* vznikol z OM. *Radecký*, apel. *potok* (nedá sa vylúčiť, že táto podoba názvu vznikla nepresným zápisom, o čom môže svedčiť zvuková podobnosť oboch názvov).

Od Sliváča → Slivášsky potok

Odva 2,8 km; kanál začínajúci sa jz. od obce Tvrdošovce, juž. od obce sa spája s Tvrdošovským potokom; TN. Odva.

VMp. 50: 45-23

VN.: 1979 *Odva* GN. 10

1982 *Odva* VMp. 50

1993 *Odva* GNNZ. Tvrdoš.

TN.: 1979 *Odva* (pole) GN. 10

1993 *Odva* GNNZ. Tvrdoš.

Etym.: Názov *Odva* vznikol podľa terénneho názvu *Odva*. Nie je vylúčené, že názov je starší a patrí do skupiny názvov ako sú *Udava* a *i*.

Odvodňovací jarok ľ. Žitava (→ Nitra), 0,4 km; ľavostranný kanál spájajúci → Mlynský potok (6) so Žitavou v obci Zlaté Moravce.

VMp. 50: 35-44 (nepomenovaný)

1939 *Odvodňovací jarok* KMp.-od. ZMor.

Etym.: Názov *Odvodňovací jarok* vznikol podľa funkcie kanála (adj. *odvodňovací* < ver. *odvodňovať*, apel. *jarok*; „jarok určený na odvodňovanie“).

Olešná → Olešnica

Olešnica p. Nitra, 3 km; pramení záp. od obce Kľačno, tečie jv. smerom, ústi jz. od obce; variant: Olešná.

VMp. 50: 35-22

1952 *Olešná* ŠMp. 75

1959 *Olešná* MVP. 100

1974 *Olešnica* Mp. P. 50

1977 *Olešnica* GN. 9

1978 *Olešnica* VMp. 50
1983 *Olešnica* ZMp. 10
1985 *Olešnica* TS. 19m
1994 *Olešnica* GNPr. KĽač.; VP. 50
1997 *Olešná* P. B. 10
2000 *Olešnica* HPN. 50

Etym.: Názov *Olešnica* a starší variant *Olešná* vznikli podľa porastu v lokalite, ktorou potok tečie (náreč. adj. *olešný* „jelšový“ < náreč. apel. *olša* „jelša“; „potok tečúci jelšovým porastom“). Názov *Olešná* vznikol univerbizáciou < *Olešná* [voda].

Olichovský potok → Bočovka

Omastiná Ľ. Radiša (→ Bebrava → Nitra), 6,8 km; pramení sv. od obce Omastiná, tečie jz. smerom cez obec, ústi v obci Žitná-Radiša; varianty: Bystrina, Žitná; ON. 1. Omastiná; 2. Žitná.

VMp. 50.: 35-24

VN.: 1938 *Bystrina* (h. t.) KMp.-od. Om.

1939 *Žitná* (d. t.) KMp.-od. Žitná

1965 *Omastiná* HP.

1971 *Omastiná* HČ.

1978 *Omastiná* VMp. 50

1979 *Omastiná* GN. 10

1982 *Omastiná* ZMp. 10

1983 *Omastiná* ZMp. 50

1985 *Omastiná* GNTó. Om., UPodh., Ži-Ra.

1986 *Omastiná* LTMP. 6

1990 *Omastiná* ZMp. 10

1994 *Omastiná* VP. 50

1999 *Omastiná* TMp. 131

2000 *Omastiná* HPN. 50

ON.: 1. Omastiná:

1389 *Lehota* VSO. II, 346

1389 *Lehota* Majt. 1977, 314

1481 *Lyhotka* VSO. II, 346

1481 *Lyhota* Majt. 1977, 314

1483 *Mazna Lehota* VSO. II, 346

1483 *Maznalehota* Majt. 1977, 314

1485 *Omazchyna Lhota* VSO. II, 346

1485 *Omazchymalhota* Majt. 1977, 314

1548 *Maztina Lehota* Majt. 1977, 314

1555 *Omastina Lehota* Majt. 1977, 314

1598 *Omastina Lehota* VSO. II, 346

1808 *Omastina* VSO. II, 346

2. Žitná:

1295 *Sythna* VSO. II, 393

1483 *Sithna* VSO. II, 393

1493 *opp. Zythna* VSO. II, 393

1598 *Zitthna* VSO. II, 393

1961 *Žitná-Radiša* (zlúč. s obcou Radiša) Majt. 352

Etym.: Názov *Omastiná* vznikol podľa osadného názvu *Omastiná* (< OM. *Omasta*; Top., s. 398) a označuje potok pretekajúci cez obec *Omastiná*. Názov *Žitná* vznikol podľa osadného názvu *Žitná* (< apel. *žito*, psl. **žito* „obilie“; Top., s. 407; Rej., s. 749). Názov *Bystrina* motivoval charakter toku (*bystrina* < adj. *bystrý* „rýchlo tečúci, čistý potok“ → *Bystrina*, *Bystrý potok*).

Onžarský potok → Onžiarsky potok

Onžiarsky potok Ľ. Hradišský potok (→ Vyčoma → Nitra), 2,5 km; pramení v pohorí Tribeč sev. od Javorového vrchu (730m), tečie sv. smerom, ústi vých. od vrchu Zadný Brloh (394 m) v k. ú. Klátova Nová Ves; variant: Onžarský potok; TN. Onžiar.

VMp. 50: 35-41

VN.: 1957 *Onžarský potok* GŠ. 25

1978 *Onžiarsky potok* VMp. 50

1979 *Onžiarsky potok* GN. 10; ZMp. 10

1982 *Onžiarsky potok* ZMp. 10

1983 *Onžarský potok* Mp. N. 50

1984 *Onžiarsky potok* LTMP. 5

1985 *Onžiarsky potok* GNTó. Klát.

1987 *Onžiarsky potok* ZMp. 10

1992 *Onžiarsky potok* VASR. 25

1994 *Onžiarsky potok* VP. 50

1995 *Onžiarsky potok* LTMP. 137

1999 *Onžiarsky potok* TMp. 131

2000 *Onžiarsky potok* TMp. 137

TN.: 1957 *Onžar* (les) GŠ. 25

1979 *Onžiar* GN. 10; ZMp. 10

1982 *Onžiar* ZMp. 10

1984 *Onžiar* LTMP. 5

1986 *Onžiar* ZMp. 10

1987 *Onžiar* CHKO. 50; LTMp. 5
1992 *Onžiar* VASR. 25
1995 *Onžiar* LTMp. 137
1999 *Onžiar* Part.
2000 *Onžiar* Tmp. 130
Etym.: Názov *Onžiar* a variant *Onžarský potok* vznikli z terénneho názvu *Onžiar*, apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci cez lokalitu Onžiar.

Opačitá p. Nitrica (→ Nitra), 3,5 km; pramení jv. od obce Valaská Belá sev. od vrchu Okružly (923 m), tečie sv. smerom, ústí vých. od osady Opačitá (č. o. Valaská Belá); ON. Opačitá. VMp. 50: 35-22 (nepomenovaný) VN.: 1922 *Opačitá* Kmp. VBelá ON.: Opačitá (č. o. Valaská Belá): 1922 *Opačitá* Kmp. VBelá 1959 *Opačitá* Cmp. 1974 *Opačitá* Mp. P. 50 1978 *Opačitá* VSO. III, 226 1981 (splyn.) *Opačitá* GN. 11 1983 *Opačitá* ZMp. 10 1991 *Opačitá* ZMp. 10 Etym.: Názov *Opačitá* vznikol podľa osadného názvu *Opačitá* (ten vari z OM. *Opačitý*); pomenúva potok pretekajúci cez obec Opačitá.

***Opočen** p. Nitra, 1,5 km; pramení sz. od obce Opatovce nad Nitrou, tečie jv. smerom, ústí juž. od obce. VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný) 1113 *fluvius Oposcen* Šmil. Nr. 311; CDSl. I, Nr. 69 Etym.: V. Šmilauer (1932, s. 339) a potom R. Krajčovič (1980, s. 221) názov rekonštruoval ako **Opočen* (k apel. *opoka* „skala“; Krajč., 1998, s. 258; Šmil., s. 468, porov. Rej., 2001, s. 430: *opuka* „svetlá, pukajúca hornina“); názov vznikol podľa okolitého terénu pokrytého horninami, skalami. Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 339, 468; R. Krajčovič, 1980, s. 221; 1998, s. 258.

Oponický jarok l. Nitra, 6 km; pramení jv. od obce Oponice, tečie sz. smerom

cez obec, pramení záp. od obce Oponice; variant: Oponický potok; ON. Oponice. VMp. 50: 35-43 (nepomenovaný) VN.: 1965 *Oponický potok* HP. 1979 *Oponický potok* ZMp. 10 1983 *Drevenica* (!) TS. 13m 1985 *Oponický jarok* GNT. Op. 1988 *Oponický potok* ZMp. 10 1994 *Oponický potok* VP. 50 1995 *Oponický potok* LTMp. 137 1997 *Oponický potok* LTMp. 50 2000 *Oponický potok* HPN. 50 ON.: Oponice:

1. *Veľké Oponice*:

1218 *Apon* VSO. II, 350
1244 *Opon, Oponu* CDSl. II, Nr. 165
1315 *Opon* RDSl. II, Nr. 41
1318 *Apon* RDSl. II, Nr. 395
1321 *Opon* RDSl. II, Nr. 656
1321 *Opun* RDSl. II, Nr. 662
1323 *Opon* RDSl. II, Nr. 921
1326 *Apon* VSO. II, 350
1808 *Welké Opoňice* VSO. II, 350

2. *Malé Oponice*:

1300 *Oponh* VSO. II, 350
1315 *Opon* RDSl. II, Nr. 41
1318 *Apon* RDSl. II, Nr. 395
1321 *Opon* RDSl. II, Nr. 656
1321 *Opun* RDSl. II, Nr. 662
1323 *Opon* RDSl. II, Nr. 921
1808 *Malé Opoňice* VSO. II, 350

Etym.: Názov *Oponický jarok* vznikol z osadného názvu *Oponice*, apel. *jarok*; pomenúva potok pretekajúce cez obec Oponice. Názov *Oponický potok* vznikol z ON. *Oponice*, apel. *potok*. Názov *Drevenica* vznikol nepresným zakreslením (stotožnením) Oponického potoka s potokom → *Drevenica*.

Oponický potok → Oponický jarok

Oponický kanál 4,5 km; kanál spájajúci Oponický potok s nepomenovaným tokom záp. od obce Lefantovce; ON. Oponice.

VMp. 50: 35-43

VN.: 1977 *Oponický kanál* VMp. 50

1992 *Oponický kanál* VASR. 25

1994 *Oponický kanál* VP. 50

1997 *Oponický kanál* LTMP. 50

2000 *Oponický kanál* HPN. 50

ON.: Oponice: → Oponický jarok

Etym.: Názov vznikol z osadného názvu *Oponice*, apel. *kanál*; pomenúva kanál nachádzajúci sa v katastri obce Oponice.

Orešiansky potok ľ. Cerový potok (→ Radošinka → Nitra), 3,3 km; pramení a ústi vých. od obce Orešany, tečie jv. smerom; ON. Orešany.

VMp. 50: 35-34 (nepomenovaný)

VN.: 1987 *Drešiansky potok* Mp. 100

1988 *Orešiansky potok, Drešiansky potok* ZMp. 10

1991 *Drešiansky potok* ZMp. 50; Mp. 100

1994 *Drešiansky potok* VP. 50

2000 *Drešiansky potok* HPN. 50

ON.: Orešany:

1330 *Gyos* VSO. II, 356

1336 *Gyos* VSO. II, 356

1406 *Dios* VSO. II, 356

1773 *Oressany* VSO. II, 356

Etym.: Názov *Orešiansky potok* vznikol z osadného názvu *Orešany*, apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci cez kataster obce Orešany. Doklady *Drešiansky potok* vznikli chybným prepisom názvu *Orešiansky potok*.

***Osikový potok** ľ. Železnica (→ Chotina → Nitra), 2 km; pramení v lokalite Osikový potok sz. od obce Podhradie, tečie jv. smerom; TN. Osikový potok; Osičie.

VMp. 50: 35-23 (nepomenovaný)

VN.: 1905 *Oszikov patak* KMp. Pod.

TN.: 1. 1905 *Osikove potoky* (les)

KMp. Pod.

1959 *Osikov potok* MVP. 100

1970 *Osikový potok* VMp. 50

1979 *Osikový potok* ZMp. 10

1985 *Osikový potok* GNT. Pod.

1987 *Osikový potok* ZMp. 10

1996 *Osikový potok* LTMP. 6; MTZ.

2000 *Osikový potok* Tmp. 130; HPN. 50

2. 1905 *Osičie* (les) KMp. Pod.

Etym.: Názov *Osikový potok* vznikol podľa porastu v okolí toku (adj. *osikový* < apel. *osika*, psl. **osika/*osa*; Mach., s. 342; bot. druh topol'a, lat. *Populus tremula*; apel. *potok*; „potok tečúci osikovým porastom“); VN. *Osikový potok* > TN. *Osikové potoky*.

Osliansky potok ľ. Nitra, 14,1 km; pramení v juž. časti pohoria Vtáčnik vo výške okolo 860 m n. m., tečie sz. smerom, ústi sev. od obce Oslany vo výške 200 m n. m.; plocha povodia je 51 km², lesnatosť 60% (ES. IV, 221); varianty: Starý potok, Hornoveský potok, Hornejší potok, Hornický potok, Radobický potok, Slaný potok, Slaná, Dolinka; ON. 1. Oslany, 2. Horná Ves, 3. Radobica.

VMp. 50: 35-42

VN.: 1898 *Horneiska patak* MTT.75

1933 *Starý potok* KMp.-od. HVes

1965 *Osliansky potok* HP.

1971 *Osliansky potok* HČ.

1975 *Osliansky potok* SVP. 1

1976 *Hornoveský potok* HN. VII, 339

1976 *Radobický potok* HN. VII, 367

1977 *Osliansky potok* GN. 9

1977 *Hornejský potok* VSO. II, 358

1977 *Hornejský potok* VSO. II, 469

1978 *Osliansky potok* VMp. 50

1980 *Osliansky potok* ES. IV, 221

1980 *Hornický potok* (!) OMP. 25

1982 *Osliansky potok* ZMp. 10

1983 *Osliansky potok* TS. 13, 176

1983 *Hornejský potok* TS. 13, 130

1984 *Osliansky potok* LTMP. 5

1985 *Osliansky potok* LTMP. 8

1987 *Osliansky potok* CHKO. 50

1988 *Osliansky potok* AMP. 12

1989 *Osliansky potok* TS. 35, 24

1990 *Radobický potok* Prír. 61

1991 *Osliansky potok* ZMp. 50

1992 *Osliansky potok* ZMp. 10

1993 *Osliansky potok* ZMp. 10

1994 *Osliansky potok* GNPr. HVes, Osl.

1996 *Osliansky potok* MTZ.
 1997 *Osliansky potok* PAS.
 1999 *Osliansky potok* TMp. 131
 2000 *Osliansky potok* Part.; HPN. 50
 1975 náreč. *Slaní potok, Slaná* (Kriš. Osl.), *Horňický potok, Dolinka* (Kriš. HVes)
 náreč.: *Slaný potok* Oslany
 ON.: 1. Oslany:
 1254 *Ozlan* CDSl. II, Nr. 456
 1283 *Ozolan* VSO. II, 358
 1293 *Hozlen superior* VSO. II, 358
 1304 *Ozlan* RDSl. I, Nr. 344
 1310 *Ozlan* RDSl. I, Nr. 765
 1321 *Ozlyan* RDSl. II, Nr. 656
 1323 *Zolyo* RDSl. II, Nr. 967
 1325 *Oszlyan* Krišt. 310
 1332 *Hoslan, Oslan* VSO. II, 358
 1564 *Ozlian* Krišt. 310
 1773 *Oslany* VSO. II, 358
 2. Horná Ves:
 1293 *Superior Hozlem* VSO. I, 435
 1329 *Felfalu* VSO. I, 435
 1388 *Fulfal* Krišt. 314
 1564 *Hornya – Wes, alias Felfalu* Krišt. 314
 1808 *Horní Wes* VSO. I, 435
 miest. *Hornejsa* Uhl., 1975a, 155
 náreč. 1975 *Horňejsa* Krišt. HVes
 3. Radobica:
 1324 *Radobicza* VSO. II, 469
 1352 *Radoniche* VSO. II, 469
 1786 *Radobicza* VSO. II, 469
 1808 *Radobica* VSO. II, 469
 TN.: 1957 *Hornoveská dolina* (dolina) GŠ. 25
 1969 *Hornejská dolina* Rak. 26
 1980 *Hornejská dolina* Omp. 25
 1992 *Hornoveská dolina* VASR. 25
 1994 *Hornoveská dolina* GNPr. HVes
 Etym.: Názov *Osliansky potok* vznikol z osadného názvu *Oslany* (< apel. *osla*, psl. **os(b)la*; Mach., s. 342; *oslička*; príp. apel. *osol* < gót. **asilus* < lat. *asinus*; Mach., s. 341, príp. z OM. *Osol*; Uhl., 1975 b, s. 208 – 209), apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci cez kataster obce Oslany. Názov *Hornoveský potok* vznikol z osadného názvu *Horná Ves*,

apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci cez obec Horná Ves. Názov *Hornejský potok* vznikol z miestnej nárečovej podoby osadného názvu Horná Ves *Horňejsa* (Uhl., 1975a, 155; Krišt., 1975, s. 315), apel. *potok*. Názov *Starý potok* vznikol podľa neupravenosti (pôvodnosti) toku z adj. *starý* (psl. **starъ*), apel. *potok*. Názov *Hornický potok* vznikol pravdepodobne deformovaním názvu *Hornejský potok* (čes. *hornický* „banický“ < čes. apel. *horník* „baník“; v lokalite sa ťaží kameň; VSO. I, s. 435). Názov *Radobický potok* vznikol z osadného názvu *Radobica* (< OM. **Radovít*; Uhl., 1970 b, s. 110 – 111), apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci cez kataster obce Radobica. Miestny názov *Slaný potok* vznikol podľa chuti vody z adj. *slaný* (psl. **solnъ*) < apel. *sol'* (psl. **solъ*; Mach., s. 484), apel. *potok*; podobne názov *Slaná* [voda]. Názov *Dolinka* motivovalo pomenovanie terénneho útvaru, cez ktorý tečie (apel. *dolina*, demin. *dolinka*).

Osliansky Žňatín → Čereniansky potok

Osné → Osný potok

Osný potok ľ. Žitava (→ Nitra), 4,4 km; pramení vých. od obce Osný vrch (519 m) jz. od obce Veľká Lehota, tečie jz. smerom cez Osnú dolinu, ústi sv. od obce Obyce; variant: Osné; TN. 1. Osný vrch, 2. Osná dolina, 3. Osné.
 VMp. 50: 35-44
 VN.: 1892 *Oszno patak* Kmp. Oby., JKost.
 1892 *Osznó patak* Kmp. VLeho.
 1925 *Osno patak* Kmp.-od. Oby.
 1936 *Osno* Kmp.-od. KJost.
 1939 *Osno* Kmp.-od. VLeho.
 1965 *Osné* HP.
 1969 *Osný potok* Rak. 31
 1971 *Osné* HČ.
 1974 *Osný potok* Omp. 25
 1977 *Osné* GN. 9

1979 *Osné* GN. 10
 1980 *Osné* VMp. 50
 1981 *Osné* ZMp. 10
 1983 *Osné* TS. 13, 176
 1985 *Osné* LTMp. 8
 1986 *Osné* GNZnH. VLeho.
 1987 *Osné* CHKO. 50; LTMp. 5
 1988 *Osný potok (Osné^x)*
 GNNi. JKost., Oby.
 1989 *Osné* AMp. 16
 1994 *Osné* VP. 50
 1995 *Osné* LTMp. 137
 1999 *Osné* Le. 10
 2000 *Osné* HPN. 50
 TN.: 1. 1892 *Oszni vrch* (vrch) KMp.
 VLeho.; KMp. JKost.
 1936 *Osný vrch* KMp. JKost.
 1939 *Osní vrch* ŠMp. 75
 1957 *Osný v.* GŠ. 25
 1972 *Osný vrch* Mp. Z. 50
 1981 *Osný vrch* ZMp. 10
 1985 *Osný v.* ZMp. 50
 1986 *Osný vrch* GNZnH. VLeho.
 1999 *Osný vrch* Le. 10
 1975 náreč. *Osní vrch* Krišt. JKost.
 2. 1892 *Oszino völgy* (dolina) KMp.
 JKost.
 1957 *Osné údolie* GŠ. 25
 1969 *Osná kotlina Osná dolina* Rak. 26
 1972 *Osné údolie* Mp. Z. 50
 1981 *Osná dolina* ZMp. 10
 1983 *Osná dol.* TS. 13m
 1985 *Osná dol.* ZMp. 50
 1987 *Osná dolina* CHKO. 50; LTMp. 5
 1988 *Osná dolina* GNNi. Oby.
 3. 1892 *Oszno* (les) KMp. Oby.; KMp.
 VLeho.
 1925 *Osno* KMp.-od. Oby.
 1939 *Osno* KMp.-od. VLeho.
 1975 náreč. *Osno (aj Osnuo, Osno)*
 Krišt. JKost.
 Etym.: Názov *Osný potok* vznikol podľa
 terénneho názvu *Osný vrch* (podľa Š.
 Rakovského terénny názov pochádza z
 názvu zaniknutej osady *Osná* < **Jasná*;
 Rak., 1969, s. 31; doklady naporúdzi
 nemáme). Terénny názov *Osné* (náreč.
Osno) azda vznikol z adj. *osný* („ostrý“;
 porov. Mach., s. 342, Kál., s. 432). Z

názvu vrchu vznikli ďalšie terénne
 názvy.

Ostrovský kanál 1,5 km; kanál spájajúci
 Vrbovský kanál s Lándorským kanálom
 vých. od obce Vrbová nad Váhom; ON.
 Ostrov (č. o. Vrbová nad Váhom).
 VMp. 50: 45-41
 VN.: 1979 *Ostrovský kanál* GN. 10
 1982 *Ostrovský kanál* VMp. 50
 1983 *Ostrovský kanál* ZMp. 10
 1991 *Ostrovský kanál* GNKo. VnV.
 1992 *Ostrovský kanál* ZMp. 10
 1994 *Ostrovský kanál* VP. 50
 2000 *Ostrovský kanál* HPN. 50
 ON.: Ostrov (č. o. Vrbová nad Váhom):
 1978 *Ostrov* VSO. III, 286
 Etym.: Názov *Ostrovský kanál* vznikol z
 názvu samoty *Ostrov* (apel. *ostrov*, psl.
 **ostrovъ*; Mach., s. 344), apel. *kanál*;
 pomenúva kanál nachádzajúci sa
 v katastri obce Ostrov.

Ošípanský potok ľ. Lazný potok (→
 Nitra), 3,5 km; pramení a ústi vých. od
 obce Kamenec pod Vtáčnikom jv. od
 Ošípaného vrchu (487 m), tečie sz.
 smerom; TN. 1. Ošípané, 2. Ošípaný
 vrch.
 VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)
 VN.: 1994 *Ošípanský potok* VP. 50
 1999 *Ošípanský potok* TMp. 131
 2000 *Ošípanský potok* HPN. 50
 TN.: 1. 1978 *Ošípané* (les) VMp. 50
 1994 *Ošípané* VP. 50; GNPr. KpV.
 2. 1994 *Ošípaný vrch* (vrch, 487 m)
 GNPr. KpV.
 1999 *Ošípaný vrch* TMp. 131
 Etym.: Názov *Ošípanský potok* vznikol z
 terénneho názvu *Ošípané*, apel. *potok* a
 pomenúva potok pretekajúci cez lokalitu
 Ošípané.

P

Pačala → Pančava

Pančava p. Alekšinský potok (→ Andač → Radošinka → Nitra), 2 km; pramení jv. od obce Alekšince, tečie sz. smerom, ústi juž. od obce Alekšince; variant: Pačala; ON. Pančava.

VMp. 50: 35-34

VN.: 1978 *Pačala* VMp. 50

1971 *Pačala* HČ.

1978 *Pačala* ZMp. 10

1979 *Pačala* GN. 10

1987 *Pačala* ZMp. 10

1988 *Pančava (Pačala^x)* GNNi. Ale.

1994 *Pačala* VP. 50

2000 *Pačala* HPN. 50

ON.: 1893 *Pancsava major* KMp. Ale.

Etym.: Názov *Pančava* vznikol z apel. *pančava* (< nem. *panschen* „máčať sa, čľapkať sa“; porov. Mach., s. 352: „nepříjemné postavení, rámus“) azda podľa množstva vody v koryte, príp. aj podľa zvuku vody. Podľa vodného názvu *Pančava* vznikol názov dnes už nejestvujúcej samoty *Pančava*. Variant *Pačala* zväzda hľadať súvislosť s OM. *Pača* (hypokor. forma k OM. *Pavol*); vznikol pravdepodobne deformáciou pôvodného názvu *Pančava*.

Palárikovský potok Ľ. Komočský kanál (→ Nitra/Váh), 7,7 km; pramení na sz. okraji obce Palárikovo, tečie jv. smerom, ústi juž. od obce; variant: *Stará hrádza; ON. Palárikovo.

VMp. 50: 45-23; 41

VN.: 1930 *Ó teltés* ŠMp. 75

1938 *Ó töltés* ŠMp. 75

1979 *Palárikovský potok* GN. 10

1981 *Palárikovský potok* ZMp. 10

1982 *Palárikovský potok* VMp. 50

1984 *Palárikovský potok* ZMp. 10

1989 *Palárikovský potok* ZMp. 10

1991 *Palárikovský potok* ZMp. 50

1993 *Palárikovský potok* GNNZ. Pal.

ON.: Palárikovo:

1248 *Meger* CDSl. II, Nr. 312

1274 *Meger* VSO. II, 366

1305 *Meger* RDSl. I, Nr. 393

1808 *Tót-Megyer* VSO. II, 336

1920 *Slovenský Meder* VSO. II, 336

1948 *Palárikovo* VSO. II, 366

Etym.: Názov *Palárikovský potok* vznikol z osadného názvu *Palárikovo* (< OM. *Palárik*; Ján Palárik; LMŠ., s. 230), apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci cez kataster obce Palárikovo. Názov *Ó töltés* možno interpretovať ako **Stará hrádza* (mad. *ó* „starý“, *töltés* „hrádza“).

Paniansky potok Ľ. Nitra, 7,5 km; pramení sev. od obce Paňa, tečie cez obec juž. smerom, ústi na sz. okraji obce Vinodol; variant: Paňský potok; ON. Paňa.

VMp. 50: 45-21

VN.: *Paňský potok* Šmil. 343

1971 *Paniansky potok* HČ.

1976 *Paniansky potok* ZMp. 10

1979 *Paniansky potok* GN. 10

1981 *Paniansky potok* ZMp. 50

1982 *Paniansky potok* VMp. 50

1985 *Paniansky potok* ZMp. 10

1988 *Paniansky potok* ZMp. 10

1988 *Paniansky potok (Panianský potok^x)*
GNNi. Paňa, Vno.

1994 *Paniansky potok* VP. 50

1999 *Paniansky potok* Tmp. 155

2000 *Paniansky potok* HPN. 50

ON.: Paňa:

1239 *Poonh* CDSl. II, Nr. 55

1310 *Pon* RDSl. I, Nr. 742, 743

1773 *Panya* VSO. II, 368

1808 *Paňa* VSO. II, 368

Etym.: Názov *Paniansky potok* a variant *Paňský potok* vznikli z osadného názvu *Paňa* (ten vari z pos. adj. **pan-jь* „pánov“; Stan. SJ. I, s. 265), apel. *potok*; pomenúvajú potok pretekajúci cez obec Paňa.

Paňský potok → Paniansky potok

Pápek Ľ. Solčiansky potok (→ Lázkový potok → Nitra), 1,8 km; pramení na záp. okraji obce Solčany, tečie sz. smerom, ústi sev. od obce.

VMp. 50: 35-41 (nepomenovaný)

1994 *Pápek* VP. 50

2000 *Pápek* HPN. 50

Etym.: Názov *Pápek* vznikol azda z apel. *papek* („tenší a kratší kus dreva, palica“; HSSJ. III, s. 469).

Párovský potok p. Cabajský potok (→ Dlhý kanál → Nitra), 1,1 km; pramení na vých. okraji mesta Nitra, tečie jv. smerom, ústi vých. od mesta; ON. Párovce.

VMp. 50: 45-21

VN.: 1957 *Párovský potok* GŠ. 25

1982 *Párovský potok* VMp. 50

1994 *Párovský potok* VP. 50

1995 *Párovský potok* ZMp. 10

2000 *Párovský potok* HPN. 50

ON.: Párovce (č. o. Nitra):

1301 *Parucha* RDSl. I, Nr. 35

1343 *Parlucha* VSO. II, 296

1368 *Parwcha* VSO. II, 296

1808 *Párowce* VSO. II, 296

Etym.: Názov *Párovský potok* vznikol z osadného názvu *Párovce* (J. Stanislav predpokladal pôvodný tvar osadného názvu **Parovica*; Stan. SJ. II, s. 393), apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci cez obec Párovce.

Pasienkový → Pasienkový kanál

Pasienkový kanál 3 km; kanál začínajúci sa v obci Zemné, s nepomenovaným kanálom sa spája jv. od obce; variant: Pasienkový; TN. Pasienky. VMp. 50: 45-41

VN.: 1979 *Pasienkový kanál* (*Pasienkový^x*) GN. 10

1982 *Pasienkový kanál* VMp. 50

1983 *Pasienkový kanál* ZMp. 10

1989 *Pasienkový kanál* ZMp. 10

1993 *Pasienkový kanál* GNNZ. Zem.

1994 *Pasienkový kanál* VP. 50

2000 *Pasienkový kanál* HPN. 50

TN.: 1993 *Pasienky* (pole) GNNZ. Zem.

Etym.: Názvy *Pasienkový kanál* a umelý názov *Pasienkový* vznikli z terénneho

názvu *Pasienky* (apel. *pasienok*), apel. *kanál*.

Pasienky → Pasienok

Pasienok 1,5 km; kanál; začína sa a s nepomenovaným kanálom sa spája záp. od obce Andovce; varianty: Andovce-pasienok, Pasienky; ON. Andovce, TN. Pasienok.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1979 *Pasienok* (*Andovce-pasienok^x*) GN. 10

1982 *Pasienok* VMp. 50

1982 *Pasienok* ZMp. 10

1989 *Pasienok* ZMp. 10

1993 *Pasienok* (*Pasienky^x*) GNNZ. And.

1994 *Pasienok* VP. 50

2000 *Pasienok* HPN. 50

ON.: Andovce: → [kanál] Andovec

TN.: 1. 1982 *Pasienky* (pole, pasienok) ZMp. 10

1989 *Pasienky* ZMp. 10

1993 *Pasienok* (*Pasienky^x*) GNNZ. And.

Etym.: Názov *Pasienok* a variant *Pasienky* vznikli z terénneho názvu *Pasienok* (staršie *Pasienky*; apel. *pasienok*). Názov *Andovce-pasienok* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadného názvu *Andovce*, apel. *pasienok*.

Pata Ľ. Telinský potok (→ Žitava → Nitra), 1,7 km; pramení a ústi vých. od obce Veľký Ďur; variant: Patiansky potok; ON. Pata.

VMp. 50: 45-22

VN.: 1965 *Pata* HP.

1979 *Pata* GN. 10

1982 *Pata* VMp. 50

1992 *Pata* ZMp. 50

1975 náreč. *Paťianski potok* Krišt. Čif.

ON.: Pata (horáreň; Veľký Ďur):

1898 *Páty mjr.* MTT.75

1938 *mysl. Pata* ŠMp. 75

1953 *mysl. Pata* Mp. 25

1959 *Pata* MVP. 100

1980 *Pata* VMp. 50

1981 horáreň *Pata* GN. 11
1993 horáreň *Pata* GNLe. VĎur
Etym.: Názov *Pata* motivoval názov pôvodnej samoty (dnes horárne) *Pata* (ten asi z OM. *Pata*; Stan. SJ. II., s. 394 – 395), vedľa ktorej tečie. Názov Patiansky potok vznikol z ON. *Pata*, apel. *potok*.

Patinský kanál 13,1 km (úsek po obec Martovce); kanál (pôvodný tok Žitavy) začínajúci sa sev. od obce Nesvady, pokračuje juž. smerom po preložku v Martovciach, kde sa začína nové hydrologické číslovanie toku (pokračuje 23-kilometrovým úsekom; ústi vých. od obce Patince do rieky Dunaj); varianty: Žitava (juž. časť), *Mŕtva Nitra, hlavný vnútorný odpad č. 4, Druhý Čalovar (sev. časť); ON. Patince; TN. Čalovár; VN. 1. Žitava, 2. Nitra.

VMp. 50: 45-41; 43

VN.: 1888 *Zsitva folyó* KMp. Chot.

1889 *Holt Nyitra* KMp. Mart.

1959 *Žitava* CMp.

1975 *hlavný vnútorný odpad č. 4*

1979 *Patinský kanál (hlavný vnútorný odpad č. 4^x)* GN. 10

1982 *Druhý Čalovar (sev. časť)* ZMp. 10

1982 *Patinský kanál* VMp. 50; ZMp. 10

1983 *Patinský kanál* ZMp. 10

1989 *Druhý Čalovar (sev. časť)* ZMp. 10

1989 *Patinský kanál* AMp. 15

1991 *Patinský kanál* GNKo. Komá., Hur., Mart., Nesv., Pat.

1992 *Patinský kanál* ZMp. 10

1999 *Patinský kanál* NZ. K. 10

ON.: Patince:

1260 *Poth* CDSI. II, Nr. 661

1268 *Poth* VSO. II, 375

1396 *Paach* VSO. II, 375

1464 *Path a. m. Kywrth* VSO. II, 375

1956 *Patince* VSO. II, 375

TN.: Čalovár: → Aňalský kanál

VN. 1.: → Žitava

2. → Nitra

Etym.: Názov *Patinský kanál* vznikol z osadného názvu *Patince* (< OM. *Pata*, Stan. SJ. II, s. 394), apel. *kanál*;

pomenúva kanál v katastri obce Patince. Názov *Žitava* (maď. *Zsitva folyó*) označuje pôvodný tok rieky → *Žitava* (južná časť kanála) a názov **Mŕtva Nitra* (maď. *holt „mŕtvy“*, vodný názov *Nyitra*, slvk. *Nitra*) označuje pôvodné koryto rieky Nitry (sev. časť kanála). Umelý názov *Druhý Čalovar* vznikol z terénneho názvu *Čalovár* (numer. *druhý* spĺňa funkciu identifikácie, porov. → *Čalovar* hlavný; o etymológii TN. *Čalovár* → Aňalský kanál). Technický názov *hlavný vnútorný odpad č. 4* vznikol z adj. *hlavný*, *vnútorný*, apel. *odpad*, číselné odlišenie č. 4 (porov. *hlavný vnútorný odpad č. 3*).

Pažitský potok (1) Ľ. Hunták (→ Nitra), 3,1 km; pramení juž. od obce Podhorany, tečie sz. smerom cez obec, ústi sz. od obce Podhorany; variant: **Bartoškútsky potok*; TN. Pažiť, Bartošova studňa.

VMp. 50: 35-43 (nepomenovaný)

VN.: 1892 *Pázsit patak* KMp. Sok.

1892 *Bartoskúti patak* KMp. Mech.

TN.: 1. 1892 *Pázsit* (pole, lúka)

KMp. Sok.

2. 1892 *Bartoskút* (pole) KMp. Mech.

1988 *Bartošova studňa* GNNi. Phor.

Etym.: Názov *Pažitský potok* vznikol z terénneho názvu *Pažiť* (apel. *pažiť*, psl. **pažitъ* < **pa-žiti*; Rej., s. 456; „lokalita s trávnatým porastom“), apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci cez lokalitu Pažiť. Názov *Bartoskúti patak* možno interpretovať ako **Bartoškútsky potok*; vznikol z terénneho názvu *Bartoskút* (dnes *Bartošova studňa* < OM. *Bartoš*, apel. *studňa*, maď. *kút*).

Pažitský potok (2) p. Drahožica (→ Nitra), 6,1 km; pramení a ústi v k. ú. obce Oslany, tečie sz. smerom; varianty: Mohelnica, Gočalov potok; ON. 1. Pažiť, 2. Gočalová; TN. 1. Mohelnica, 2. Gočalová.

VMp. 50: 35-42

VN.: 1329 *Mohantcha* Uhl. 1970 a, 177

- 1352 maioris rivuli *Moholnica*
Uhl. 1970 a, 176
- 1803 pri potoku *Mohelnici*
Uhl. 1970 a, 177
- 1978 *Pažit'ský potok* VMp. 50
- 1988 *Mohelnica* Top. 399
- 1992 *Pažit'ský potok* ZMp. 10
- 1993 *Pažit'ský potok* ZMp. 10
- 1994 *Pažit'ský potok* GNPr. Osl.; VP. 50
- 1999 *Pažit'ský potok* Tmp. 131
- 2000 *Pažit'ský potok* Part.
- 1975 nářeč. *Gočalou potok* Krišt. HVes
ON.: 1. *Pažit'*:
1351 *Pasyth* VSO. II, 377
1365 *Pantyt* Krišt. 339
1396 *Pasych* VSO. II, 377
1808 *Pažit'* VSO. II, 337
2. 1994 *Gočalová* (samota) GNPr. HVes
TN.: 1. 1803 *Mohelnický Hostinec*
Uhl. 1970 a, 177
1903 *Mohelnicza* Bars 70
1994 *Mohelnica* (les, pasienok,
trstinový porast) GNPr. HVes
1975 nářeč. *Mohelňica* (pole) Krišt. Paž.
2. 1933 *Gočalov* Krišt. 293
1994 *Gočalová* (les, pasienok) GNPr.
HVes
1975 nářeč. *Gočalová* (aj *Gočalou*) Krišt.
Rado.
- Etym.: Názov *Pažit'ský potok* vznikol z osadného názvu *Pažit'* (< apel. *pažit'*), apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci cez kataster obce *Pažit'*. Názov *Mohelnica* vznikol z apel. *mohyla* (< psl. **mogyla* „pahorok“; Mach., s. 304; Uhl., 1970 a, s. 177) podľa terénu s pahorkami hrobovitého tvaru. Názov *Gočalov potok* motivoval názov samoty, lesa a lúky, okolo ktorých tečie (TN. *Gočalová* < OM. *Gočal/Gočala*, apel. *potok*).
Lit.: V. Uhlár, 1970 a, s. 174 – 178.

Peluský potok → Pelúšok

Pelúšok p. Žitava (→ Nitra), 13,6 km; pramení sz. od obce Lovce, tečie juž. smerom cez obec Host'ovce, ústi južne od mesta Zlaté Moravce; varianty: Belusky,

Peluský potok, Jelšovka (h. t.), *Kanál (d. t.); TN. 1. Pelúsky, 2. Jelšovka.
VMp. 50: 35-44
VN.: 1892 *Csatorna* (d. t.) Kmp. Martin
1892 *Peluszky patak* Kmp. Chyz.
1932 *Peluský potok* Kmp.-od. Chyz.
1957 *Pelúšok* GŠ. 25
1959 *Pelúšok* MVP. 100
1965 *Belusky* HP.
1969 *Pelúšok* (d. t.), *Jelšovka* (h. t.)
Rak. 34
1971 *Pelúšok* HČ.
1977 *Pelúšok* VSO. I, 448; VSO. II, 239
1979 *Pelúšok* GN. 10
1980 *Pelúšok* VMp. 50; ZMp. 10
1981 *Pelúšok* ZMp. 10
1983 *Pelúšok jarok*, *Pelúšok* TS. 19m
1984 *Pelúšok* LTmp. 5
1985 *Pelúšok* ZMp. 50
1987 *Pelúšok* LTmp. 5; CHKO. 50
1988 *Pelúšok* GNNi. ZMor., Martin,
Lov., Hosv.
1989 *Pelúšok* ZMp. 10
1992 *Pelúšok* KS. 11, 28; VASR. 25
1994 *Pelúšok* VP. 50
1995 *Pelúšok* LTmp. 137
1996 *Pelúšok* MTZ.
1997 *Pelúšok* PAS.
1999 *Pelúšok* Le. 10
2000 *Pelúšok* HPN. 50
1975 nářeč. *Pelúšok* Krišt. Chyz., Hosv.
TN.: 1. 1892 *Peluszky* (pole) Kmp. Chyz.
1932 *Pelusky* Kmp.-od. Chyz.
1939 *Pelusky* Kmp.-od. ZMor.
1969 *Pelúsky* Rak. 143
1980 *Pelúsky* ZMp. 10
1988 *Pelúsky* GNNi. Martin, ZMor.
1975 nářeč. *Pelúski* Krišt. Chyz.
2. 1988 *Jelšovka* (les) GNNi. Lov.
Etym.: Názov *Pelúšok* vznikol podľa terénneho názvu *Pelúsky* (podľa Š. Rakovského názov vznikol z OM. *Paluška*; Rak., s. 143). Názov *Peluský potok* vznikol z terénneho názvu *Pelúsky*, apel. *potok*. Názov dolnej časti toku **Kanál* (mad'. *Csatorna*) vznikol podľa upravenosti toku (mad'. *csatorna* „kanál“). Názov *Jelšovka* (h. t.) vznikol podľa porastu, okolo ktorého potok

preteká (< adj. *jelšový* < apel. *jelša*, bot. *jelša lepkavá*, lat. *Alnus glutinosa*).

Perkovský potok Ľ. Radošinka (→ Nitra), 21,1 km; pramení v sev. časti Nitrianskej pahorkatiny sev. od obce Horné Obdokovce vo výške okolo 210 m n. m., tečie juž. smerom obcou Hruboňovo a okrajom osady Perkovce, ústi na sv. okraji obce Zbehy vo výške 143 m n. m.; plocha nezalesneného povodia je 54 km² (ES. IV, 308); variant: Perkyopotocký jarok; ON. Perkovce; TN. Perky potok.

VMp. 50: 35-43

VN.: 1892 *Perki patak* KMp. Čak.

1893 *Perki patak* KMp. Zbe; KMp. Šurk.

1898 *Perki patak* MTT.75; Nyit. 10

1957 *Perkyopotocký jarok* GŠ. 25

1959 *Perkyopotocký jarok* CMp.

1964 *Perkyopotocký jarok* TS. 38m

1965 *Perkovský potok* HP.

1971 *Perkovský potok* HČ.

1975 *Perkovský potok* SVP. 1

1977 *Perkovský potok* VMp. 50

1978 *Perkovský potok* VSO. III, 145

1979 *Perkovský potok* GN. 10

1980 *Perkovský potok* ES. IV, 308

1982 *Perkovský potok* ZMp. 50

1983 *Perkovský potok* ZMp. 50

1985 *Perkovský potok* GNT. HOb.

1987 *Perkovský potok* ZMp. 10

1988 *Perkovský potok* GNNi. Čak.,

Čerm., Šurk.

1988 *Perkovský potok* (*Perky potok^x*)

GNNi. Zbe.

1991 *Perkovský potok* ZMp. 50

1992 *Perkovský potok* VASR. 25

1994 *Perkovský potok* VP. 50

1996 *Perkovský potok* MTZ.

1997 *Perkovský potok* PAS., LTMp. 50

1998 *Perkovský potok* OT. 41

2000 *Perkovský potok* HPN. 50

ON.: Perkovce (č. o. Šurianky):

1270 *Peerch* VSO. II, 145

1296 *t. Perch* Šmil., Nr. 321

1773 *Nemes-Pergh, Perkowcze* Majt. 293

1786 *Perg, Nemesch-Pergh, Perkowce* Majt. 293

1808 *Nemes-Perk, Perkowce* Majt. 293

1863 – 1907 *Nemesperk* Majt. 293

1907 pričl. k obci Šurianky (Majt. 293)

TN.: 1893 *Perki potok* (polia) KMp. Zbe.

Etym.: Názov *Perkovský potok* (maď.

Perki patak) vznikol z názvu osady

Perkovce (< OM. *Perk*; St. SJ. II, s. 405),

apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci

cez osadu Perkovce. Názov *Perkyopotocký*

jarok vznikol deformáciou staršieho

názvu.

Perkyopotocký jarok → Perkovský potok

Pertlov jarok → Banský potok

Petrovka p. Machnáč (→ Bebrava → Nitra), 4,2 km; pramení vých. od obce Petrova Lehota, ústi juž. od nej; varianty: Petrovský potok, Petrovanský potok; ON. Petrova Lehota.

VMp. 50: 35-23

VN.: 1937 *Petrovský potok* KMp. PLeh.

1937 *Petrovanský potok* KMp. HMot.

1965 *Petrovka* HP.

1971 *Petrovka* HČ.

1978 *Petrovka* VMp. 50

1979 *Petrovka* ZMp. 10

1985 *Petrovka* ZMp. 10

1991 *Petrovka* GNTr. Mot.

1994 *Petrovka* VP. 50

2000 *Petrovka* HPN. 50

ON.: Petrova Lehota:

1346 *Lyhota Petri* VSO. II, 280

1431 *Peter Lehota* VSO. II, 280

1458 *Petrowa Lhota* VSO. II, 280

1520 *Petrowa Lehota* VSO. II, 280

Etym.: Názov *Petrovka* vznikol z

osadného názvu *Petrova Lehota* (< OM.

Peter, apel. *lehota*) deriváciou suf. *-ka*.

Varianty *Petrovský potok* a *Petrovanský*

potok vznikli z ON. *Petrova Lehota*,

apel. *lehota* a pomenúvajú potok

pretekajúci cez obec Petrova Lehota.

Petrovanský potok → Petrovka

Petrovský potok → Petrovka

Pínerovský potok p. Tmavá (→ Nitra), 2,1 km; pramení a ústi sv. od obce Kľačno pod vrchom Sedlo (863 m), tečie juž. smerom; TN.: 1. Pínerovské, 2. Pínerovský vrch.

VMp. 50: 36-11 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Pínerovský potok* VP. 50

2000 *Pínerovský potok* HPN. 50

TN.: 1. 1994 *Pínerovské (Pínerovské^x)* (les, lúka) GNPr. Kľač.

2. 1994 *Pínerovský vrch* (vrch) GNPr. Kľač.

Etym.: Názov *Pínerovský potok* vznikol z terénneho názvu *Pínerovské* alebo *Pínerovská dolina* (< OM. *Píner, Pínerovský*), apel. *potok* a pomenúva potok pretekajúci cez lokalitu Pínerovské alebo Pínerovská dolina.

Piritov 3,0 km; kanál začínajúci sa na sz. okraji mesta Nové Zámky, záp. od mesta sa spája s Dlhým kanálom; TN. 1. Dolný Piritov, 2. Horný Piritov.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1750 *Piritó* Koč. 42

1979 *Piritov (Piritó^x)* GN. 10

1980 *Piritov* VMp. 50

1982 *Piritov* ZMp. 10

1989 *Piritov* ZMp. 10

1993 *Piritov* GNNZ. NZám.

1994 *Piritov* VP. 50

1999 *Piritov* NZ. K. 10

2000 *Piritov* HPN. 50

TN.: 1. 1889 *Alsó piritó* (pole) KMp. NZám.

1929 *Dolný Piritov, Alsó piritó* KMp.-od. NZám.

1993 *Dolný Piritov* GNNZ. NZám.

2. 1889 *Felső piritó* (pole) KMp. NZám.

1929 *Horný Piritov* KMp.-od. NZám.

1993 *Horný Piritov* GNNZ. NZám.

Etym.: Názov *Piritov* vznikol zo staršieho maď. názvu *Piri tó* a môžeme ho interpretovať ako „*Pirské jazero*“ (porov. L. Kočiš, 1967, s. 42).

Plačkov p. Omastiná (→ Radiša → Bebrava → Nitra), 1,1 km; pramení sev. od obce Žitná-Radiša, tečie juž. smerom, ústi v obci; TN. Plačkov.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

VN.: 1939 *Plačkov* KMp.-od. Žitná

TN.: 1939 *Plačkov* (pole) KMp.-od.

Žitná

Etym.: Názov *Plačkov* vznikol podľa terénneho názvu *Plačkov* (ten vari z osobného mena *Plačko*) a pomenúva potok pretekajúci cez lokalitu Plačkov.

Pod Bôry p. Radiša (→ Bebrava → Nitra), 0,3 km; pramení a ústi juž. od obce Žitná-Radiša, tečie jv. smerom; TN. Pod Bôry.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

VN.: 1939 *Pod Bôry* KMp.-od. Žitná

TN.: 1939 *Pod Bôry* (pole) KMp.-od.

Žitná

Etym.: Názov *Pod Bôry* vznikol podľa terénneho názvu *Pod Bôry* (prep. *pod*, apel. *bôr*, psl. **borъ* „borovica lesná“ i „borovicový les“; Rej., s. 86) alebo podľa smerovania toku (prep. *pod*, apel. *bôr*, pl. *bôry*).

Pod Ceryt → Cerový potok

Pod dolnou domovinou → Domovina

Podcerie → Cerový potok

Podcerský potok → Cerový potok

Pod Drahami p. Bratinovský potok (→ Inovec → Bebrava → Nitra), 2,7 km; pramení jz. od obce Dubodiel, tečie jv. smerom, ústi juž. od obce; TN. Drahy.

VMp. 50: 35-23 (nepomenovaný)

VN.: 1982 *Pod Drahami* ZMp. 10

1987 *Pod Drahami* ZMp. 10

1991 *Pod Drahami* ZMp. 10

TN.: 1979 *Drahy (Dráhy^x)* (pole) GN. 10

1982 *Drahy* ZMp. 10

1987 *Drahy* ZMp. 10

1991 *Drahy* GNTr. Dubod.

Etym.: Názov *Pod Drahami* vznikol podľa lokalizácie toku z prep. *pod* a z terénneho názvu *Drahy* (< apel. *draha*, psl. **dorga* „cesta pre dobytok, výhon“; Majt. 1996, s. 62; Mach., s. 93).

Pod Šestákov p. Osliansky potok (→ Nitra), 2,8 km; pramení jv. od obce Oslany, tečie jz. smerom, ústi jv. od obce Horná Ves; ON. Šestákov.

VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)

VN.: 1975 náreč. *Pot Šestákov potok* Krišt. HVes

ON.: *Šestákov* (samota; Horná Ves):

1994 *Šestákov* GNPr. HVes

Etym.: Názov vznikol podľa lokalizácie toku z prep. *pod* a názvu samoty *Šestákov*; „potok tečúci pod samotou Šestákov“.

Pod Šuriankami ľ. Perkovský potok (→ Radošinka → Nitra), pramení a ústi juž. od obce Šurianky, tečie záp. smerom; ON. Šurianky.

VMp. 50: 35-43 (nepomenovaný)

VN.: 1971 *Pod Šuriankami* HČ.

ON.: Šurianky:

1295 *Suran* VSO. III, 145

1773 *Suranka* VSO. III, 145

1808 *Malé Ssurany* VSO. III, 145

1920 *Šuránky* VSO. III, 145

1948 *Šurianky* VSO. III, 145

Etym.: Názov *Pod Šuriankami* vznikol podľa lokalizácie toku z prep. *pod* a z osadného názvu *Šurianky* (< psl. adj. **šurъ* „krivý“; LMS., s. 298).

Podegerský potok ľ. Širočina (→ Žitava → Nitra), 4,5 km; pramení vých. od obce Nevidzany, tečie záp. smerom vodnou nádržou Nevidzany, ústi v obci; TN. Pod jelšou.

VMp. 50: 45-22

VN.: 1971 *Podegerský potok* HČ.

1976 *Podegerský potok* ZMp. 10

1979 *Podegerský potok* GN. 10

1982 *Podegerský potok* VMp. 50

1983 *Podegerský potok* ZMp. 50

1988 *Podegerský potok* GNNi. Nev.

1989 *Podegerský potok* ZMp. 10

1992 *Podegerský potok* ZMp. 50

1993 *Podegerský potok* GNLe. Kal.

1975 náreč. *Podegerskí potok* Krišt. Nevi.

TN.: 1988 *Po jelšou* (pole) GNNi. Nesv.

Etym.: Názov *Podegerský potok* vznikol z terénneho názvu **Pod egerom* (dnes *Pod jelšou*; slvk. prep. *pod*, maď. apel. *eger* „jelša“), apel. *potok*.

Podhájsky potok (1) p. Cabajský potok (→ Dlhý kanál → Nitra), 1,2 km; pramení a ústi na juž. okraji obce Cabaj-Čapor.

VMp. 50: 45-21

1979 *Podhájsky potok* GN. 10

1982 *Podhájsky potok* VMp. 50

1983 *Podhájsky potok* ZMp. 50

1988 *Podhájsky potok* GNNi. C.-Č.

1992 *Podhájsky potok* ZMp. 50

1994 *Podhájsky potok* VP. 50

2000 *Podhájsky potok* VPN. 50

Etym.: Názov *Podhájsky potok* vznikol podľa lokalizácie toku (adj. *podhájsky* < apel. *háj*, psl. **gajъ*, apel. *potok*; ESSJ., s. 85 – 86).

Podhájsky potok (2) ľ. Žitava (→ Nitra), 2,1 km; pramení jv. od mesta Zlaté Moravce, tečie sz. smerom, ústi na juž. okraji mesta Zlaté Moravce.

VMp. 50: 35-44

1979 *Podhájsky potok* GN. 10

1980 *Podhájsky potok* VMp. 50

1984 *Podhájsky potok* LTMp. 5;

1987 *Podhájsky potok* CHKO. 50

1988 *Podhájsky potok* GNNi. ZMor.

1994 *Podhájsky potok* VP. 50

2000 *Podhájsky potok* HPN. 50

Etym.: → vyššie.

Podhradský potok (1) ľ. Omastiná (→ Radiša → Bebrava → Nitra), 4,2 km; pramení jv. od obce Uhrovské Podhradie,

tečie záp. smerom, ústi záp. od obce;
variant: Bystrina; ON. Uhrovské
Podhradie.

VMp. 50: 35-24

VN.: 1938 *Bystrina* KMp.-od. UPodh.

1939 *Bystrina* KMp.-od. Žitná

1965 *Podhradský potok* HP.

1971 *Podhradský potok* HČ.

1978 *Podhradský potok* VMp. 50

1979 *Podhradský potok* GN. 10

1982 *Podhradský potok* ZMp. 10

1983 *Podhradský potok* ZMp. 50

1985 *Podhradský potok* GNT0. UPodh.

1986 *Podhradský potok* LTMp. 6

1990 *Podhradský potok* ZMp. 10

1994 *Podhradský potok* VP. 50

1999 *Podhradský potok* Tmp. 131

2000 *Podhradský potok* HPN. 50

ON.: Uhrovské Podhradie:

1295 *Castrum Vgrog* VSO. III, 218

1297 *Vgrog* VSO. III, 218

1352 *Wgrowg* VSO. III, 218

1446 *Vhurocz* VSO. III, 218

1481 *Podhradye* VSO. III, 218

1483 *Podhrade* VSO. III, 218

1598 *Podhradya Nowa* VSO. III, 218

1773 *Podhradie* VSO. III, 218

1808 *Uhrowské Podhradí* VSO. III, 218

Etym.: Názov *Podhradský potok* vznikol podľa lokalizácie toku (adj. *podhradský* < *hradský* < apel. *hrad*, stsl. *gradъ*, psl. **gordъ*; Mach., s. 143; apel. *potok*; „potok tečúci pod hradom“), príp. z osadného názvu (*Uhrovské*) *Podhradie* (etn. *Uhor*, apel. *podhradie*; → vyššie), apel. *potok* („potok tečúci cez obec Uhrovské Podhradie“). Variant *Bystrina* vznikol proprializáciou substantíva *bystrina* (< adj. *bystrý*, psl. **bystrъ*; „rýchlo tečúci, čistý potok“).

Podhradský potok (2) → Ťapkov potok

Podmájsky potok (1) → Telinský potok

Podmájsky potok (2) → Širočina

Pohranický potok → Kadaň

Podzámčok → Machulinský potok

Poncík p. Žitava (→ Nitra), 2,8 km; pravostranné rameno rieky Žitava jz. od mesta Vráble; TN. Pončíky.

VMp. 50: [45-21]

VN.: 1890 *Ponczik árok* KMp. Vráb.

1891 *Ponczik árok* KMp. Dyč.

TN.: 1890 *Ponczik* (pole) KMp. Vráb.

1988 *Pončíky* GNNi. Vráb.

1975 náreč. *Poncik* Krišt. Vráb.

Etym.: Názov *Poncík* motivoval názov poľa *Pončíky*, cez ktoré potok tečie.

Podpoliansky potok p. Nitrica (→ Nitra), 3,5 km; pramení juž. od mesta Valaská Belá, tečie sv. smerom, ústi vých. od mesta; TN. Závadská poľana.

VMp. 50: 35-22

VN.: 1952 *Podpoliansky potok* ŠMp. 75

1978 *Podpoliansky potok* VMp. 50

1994 *Podpoliansky potok* VP. 50

2000 *Podpoliansky potok* HPN. 50

TN.: 1898 *Zavadska polana* (vrch) MTT.75

1970 *Závadská poľana* VMp. 50

1945 *Závadská poľana* ŠMp. 75

1983 *Závadská Poľana* ZMp. 50

1986 *Závadská poľana* LTMp. 6

1991 *Závadská Poľana* ZMp. 50

1999 *Závadská poľana* Tmp. 131

Etym.: Názov *Podpoliansky potok* vznikol na základe lokalizácie alebo smerovania toku („potok tečúci pod poľanou“, „potok tečúci pod horskou lúkou“; apel. *poľana* < psl. **polě*; Mach., s. 383).

Podskalský potok p. Rokoška (→ Nitrica → Nitra), 2,5 km; pramení vých. od Košútovej skaly v k. ú. obce Nitrianske Rudno, ústi v obci.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

1994 *Podskalský potok* VP. 50

2000 *Podskalský potok* HPN. 50

Etym.: Názov *Podskalský potok* vznikol podľa lokalizácie alebo podľa

smerovania toku (adj. *podskalský* < apel. *skala*, psl. **skala* < ver. **skaliti* < ide. **(s)kel-* „štiepiť“; Rej., s. 574; apel. *potok*; „potok tečúci pod skalami“).

Polátny potok p. Predný potok (→ Kompanovský potok → Čerešňový potok → Nitra), 0,6 km; pramení a ústi sz. od obce Velčice, tečie záp. smerom, TN. Polátka.

VMp. 50: 35-43 (nepomenovaný)

VN.: 1975 náreč. *Polátni potok* Krišt. Velč.

TN.: 1860 *Polatka* Krišt. Velč.

Etym.: Názov vznikol z názvu lokality, cez ktorú tečie (TN. nie je jasný).

Polom → Čerešňový potok

Porošňa 2,7 km; kanál začínajúci sa vých. od obce Zemné; spája sa s Komočským kanálom; TN. Piesčiny.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1979 *Porošňa* GN. 10

1982 *Porošňa* VMp. 50

1983 *Porošňa* ZMp. 10

1989 *Porošňa* ZMp. 10

1993 *Porošňa* GNNZ. Zem.

1994 *Porošňa* VP. 50

2000 *Porošňa* HPN. 50

TN.: 1993 *Piesčiny* (pole) GNNZ. Zem.

Etym.: Názov *Porošňa* vznikol z maď. adj. *poros* („zaprášený“; azda podľa nánosov piesku; porov. → TN. Piesčiny).

Porubský potok p. Nitra, 10,9 km; pramení sz. od obce Poruba, tečie jv. smerom cez obec Lazany, ústi jz. od obce Nedožery-Brezany; variant: *Selnica*; ON. Poruba.

VMp. 50: 35-24

VN.: 1912 *Szelnyica patak* KMp. Ned.

1932 *Selnica* KMp.-od. Ned.

1965 *Porubský potok* HP.

1968 *Porubský potok* HN. IV, 275

1978 *Porubský potok* VMp. 50

1971 *Porubský potok* HČ.

1977 *Porubský potok* GN. 9;

VSO. II, 427

1982 *Porubský potok* ZMp. 10

1983 *Porubský potok* ZMp. 50

1986 *Porubský potok* LTMp. 6

1987 *Porubský potok* LTMp. 9

1988 *Porubský potok* AMp. 12

1991 *Porubský potok* ZMp. 10

1994 *Porubský potok* GNPr. Laz., Por., Ne.-Br.; VP. 50

1999 *Porubský potok* Tmp. 131

2000 *Porubský potok* HPN. 50

ON.: Poruba:

1339 *Konchlin* VSO. II, 427

1430 *Poruba* VSO. II, 427

Etym.: Názov *Porubský potok* vznikol z osadného názvu *Poruba* (apel. *poruba* < ver. *rúbat'*, psl. **robati*; Majt., 1977, s. 315 – 316; Mach., s. 426), apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci cez kataster obce Poruba. Názov *Selnica* vznikol z apel. *selo* („sedliacky majetok“, „osada s humnami a poľami“; porov. Krajč. 1983, s. 53).

Potôčik (1) p. Omastiná (→ Radiša → Bebrava → Nitra), 1 km; pramení a ústi sv. od obce Omastiná, tečie juž. smerom. VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

1938 *Potôčik* KMp.-od. Om.

Etym.: Názov *Potôčik* vznikol proprializáciou deminutívnej podoby apelatíva *potok* (> *potôčik* „malý potok“).

Potôčik (2) → Lazinky

Potôčky p. Železnica (→ Chotina → Nitra), 3,3 km; pramení vých. od obce Podhradie, tečie jv. smerom, ústi v obci Prašice; TN. Potôčky.

VMp. 50: 35-41 (nepomenovaný)

VN.: 1987 *Potôčky* ZMp. 10

1994 *Potôčky* VP. 50

2000 *Potôčky* Tmp. 130; HPN. 50

TN.: 1985 *Potôčky* (pole) GNT. Praš.

Etym.: Názov *Potôčky* vznikol podľa charakteru pramennej časti toku, ktorú tvorí viacero občasných tokov (apel.

potok > demin. *potôčik*, pl. *potôčiky*); VN. > TN. *Potôčky*.

***Potok** (1) 2,4 km; kanál (pôvodne vodný tok) spájajúci potok Kadaň s riekou Nitrou na záp. okraji obce Veľký Cetín.

VMp. 50: 45-21 (nepomenovaný)

1891 *Patak* KMp. VCet.

Etym.: Názov **Potok* vznikol proprializáciou apelatíva *potok* (> maď. *patak*).

*Potok (2) → Morovnianský potok

Potok (3) → Brezinský potok

Potok (4) → Melecký potok

Potok (5) → Trávnický potok

Potok (6) → Vrátištský potok

Potok (7) dnes neidentifikovaný tok v k. ú. obce Jedľové Kostolňany.

VMp. 50: 35-23; 24 (neidentifikovaný)

1773 *Potok* Krišt. JKost.

Etym.: Názov vznikol proprializáciou apelatíva *potok*.

Potok Drevenica → Drevenica

Potok pod Dlhým vrchom → Branovský potok

Potok Višňová → Višňová

Pravotický potok Ľ. Dendeš (→ Bebrava → Nitra) 2,5 km; pramení sev. od obce Pravotice, tečie cez obec juž. smerom, ústi juž. od obce. Na VMp. je ako Pravotický potok zaznačený aj → Dendeš; variant: Dendeš; ON. Pravotice. VMp. 50: 35-23; 41

VN.: 1979 *Pravotický potok* (aj *Dendeš*)

GN. 10

1982 *Pravotický potok* ZMp. 10

1985 *Pravotický potok* GNT. Prav.

1994 *Pravotický potok* VP. 50

1999 *Pravotický potok* T. P. 10

2000 *Pravotický potok* Tmp. 130; Part.

ON.: Pravotice:

1232 *Provta* CDSl. I, Nr. 391

1323 *Protha* VSO. II, 437

1370 *Prauota* VSO. II, 437

1598 *Prawoticz* VSO. II, 437

1773 *Pravoticze* VSO. II, 437

VN.: → [potok] Dendeš

Etym.: Názov *Pravotický potok* vznikol z osadného názvu *Pravotice* (< OM. *Pravota*; Top., s. 400), apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci cez obec Pravotice. Názov *Dendeš* vznikol stotožnením dolnej časti toku s potokom → Dendeš.

Predný potok p. Kompanovský potok (→ Čerešňový potok → Nitra), 1,8 km; pramení a ústi sz. od obce Velčice, tečie jv. smerom; TN. Predný potok.

VMp. 50: 35-43 (nepomenovaný)

VN.: 1860 *Predný potok* Krišt. 366

1892 *Predni patak* Krišt. 366

1975 náreč. *Preňi potok* Krišt. Velč.

TN.: 1975 náreč. *Preňi potok* (les) Krišt. Velč.

Etym.: Názov potoka vznikol na základe polohy toku (adj. *predný*, apel. *potok*); VN. > TN. Predný potok.

preložka Nitry → Nitra

preložka Žitavy → Žitava

Pribeta-Michalovo → Michalovský kanál

Pribeta-Stanica → Pribetský kanál

Pribeta-Stanica I. → Staničný kanál

Pribeta-Tehelňa → Tehelný kanál

Pribetský kanál 11 km; kanál začínajúci sa sv. od obce Pribeta, záp. od obce Bajč sa spája so Žitavou; varianty: Ragoňa hlavný odpad, Pribeta-Stanica, Pribetský

potok, Kanál Pribeta-Stanica; ON. 1. Pribeta, 2. Ragoňa.

VMp. 50: 45-41; 42

VN.: 1977 *Pribetský potok* VSO. II, 451

1979 *Pribetský kanál* (*aj Ragonya hlavný odpad, Pribeta-Stanica^x*) GN. 10

1981 *Pribetský kanál* ZMp. 10

1982 *Pribetský kanál* VMp. 50

1983 *Pribetský kanál* ZMp. 10

1989 *Pribetský kanál* AMp. 15

1992 *Pribetský kanál* ZMp. 10

1993 *Pribetský kanál* (*Kanál Pribeta-Stanica^x*) GNNZ. DnŽ.

1994 *Pribetský kanál* VP. 50

1997 *Pribetský kanál, Pribetský kanál* PAS.

2000 *Pribetský kanál* HPN. 50

ON.: 1. Pribeta:

1312 *Perbethe* RDSI. I, Nr. 969

1920 *Perbeta* VSO. II, 451

1927 *Perbete* VSO. II, 451

1948 *Pribeta* VSO. II, 451

2. Ragoňa (hosp. dvor; Bajč):

1889 *Ragonya* KMp. Bajč

1991 *Ragoňa* GNKo. Bajč

Etym.: Názov *Pribetský kanál* vznikol z osadného názvu *Pribeta* (< OM. **Pribäta* Stan. SJ. I, s. 276), apel. *kanál*; pomenúva kanál nachádzajúci sa v katastri obce Pribeta. Názov *Pribetský potok* vznikol z ON. *Pribeta*, apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci v katastri obce Pribeta. Technický názov *Ragonya hlavný odpad* vznikol z názvu samoty *Ragoňa* a prístavkovej konštrukcie *hlavný odpad* („odtok“). Názvy *Pribeta-Stanica* a *Kanál Pribeta-Stanica* vznikli podľa vymedzenia smeru kanála z osadného názvu *Pribeta* a apel. *stanica* („železničná stanica“).

Pribetský potok → Pribetský kanál

Priehradka p. Trenčianka (→ Machnác → Bebrava → Nitra), 0,4 km; pramení a ústí v obci Peťovka, tečie vých. smerom. VMp. 50: 35-21 (nezaznačený) 1937 *Priehradka* KMp. Peť.

Etym.: Názov *Priehradka* vznikol podľa prehradenia toku (< apel. *priehrada*; demin. *priehradka* „malá priehrada“).

Prievidza → Handlovka

Pruský potok → Jelešnica

Pytlíkový mlyn mlynský náhon s dĺžkou 1,3 km; v obci Horný Ohaj sa spája s potokom Širočina.

VMp. 50: 45-21 (nepomenovaný)

1975 náreč. *Pitlík mlin, Pitlík malom* Krišt. Horný Ohaj

Etym.: Názov vznikol z apel. *pytel'* (*pytlík*) („zariadenie v mlyne na oddeľovanie múky od otrúb“; HSSJ. VI, s. 581), apel. *mlyn*, mad'. *malom*.

R

*Rabčec → Dobrotka

Račí → Račí potok

Račí potok ľ. Handlovka (→ Nitra), 3,7 km; pramení záp. od mesta Handlová, tečie vých. smerom, ústí v meste; variant: Račí.

VMp. 50: 36-13

1971 *Račí potok* (*Račí*) ZMp. 50

1971 *Račí* HČ.

1981 *Račí potok* VMp. 50

1986 *Račí potok* LTMp. 6

1994 *Račí potok* GNPr. Han.

1999 *Račí potok* Tmp. 131

1997 *Račí potok* P. B. 10

2000 *Račí potok* HPN. 50

Etym.: Názov *Račí potok* a variant *Račí* vznikli podľa výskytu rakov (adj. *račí* < apel. *rak*, psl. **rakъ*, apel. *potok*; Mach., s. 413).

Radava → Liska

Radavka → Liska

Radavský kanál 3,2 km; začína sa sev. od obce Radava, východne od nej sa spája s potokom Liska; ON. Radava.

VMp. 50: 45-23

VN.: 1982 *Radavský kanál* VMp. 50

1993 *Radavský kanál* GNNZ. VIk.

1994 *Radavský kanál* VP. 50

1999 *Radavský kanál* TMp. 155

2000 *Radavský kanál* HPN. 50

ON.: Radava:

1237 *Renduuey* CDSl. II, Nr. 29

1245 *Renduey* VSO. II, 469

1246 *Renduey* CDSl. II, Nr. 214

1297 *Rendwe* VSO. II, 469

1299 *Rendwe* Šmil. Nr. 364

1304 *Rendwe* RDSl. I, Nr. 315, 324, 342

1307 *Rendwe* RDSl. I, Nr. 466

1312 *Renduey* RDSl. I, Nr. 1027

1319 *Renduey* RDSl. II, Nr. 473, 475

1324 *Rendwey* Krišt. 558

1332 *Randve* Krišt. 558

1458 *Heghazasrendwe* VSO. II, 469

1480 *Egyhazas Rendwa* VSO. II, 469

1564 *Rendwe* Krišt. 558

1773 *Rendwa* VSO. II, 469

1948 *Radava* VSO. II, 469

Etym.: Názov *Radavský kanál* vznikol z osadného názvu *Radava*, apel. *kanál* a pomenúva kanál v katastri obce Radava.

Radeckého potok → Od hradскеj

Radiša ľ. Bebrava (→ Nitra), 24,5 km; pramení na jz. svahoch Strážovských vrchov pod Okrúhlym vrchom vo výške okolo 810 m n. m., tečie juž. až jz. smerom cez obec Žitná-Radiša, ústi na juž. okraji obce Biskupice vo výške 190 m n. m.; plocha povodia, ktorej prevažnú časť zaberajú Strážovské vrchy, je 112 km²; lesnatosť 70% (ES. V, 21); ON. Radiša.

VMp. 50: 35-23; 24

VN.: 1649 *na riece Radiša, potok Radiša*

Ur. II., 254

1808 *rivus Radissa* Lip. 546

1862 *Radiša* Št.-Kor. 33

1890 *Radisa* Atl.

1898 *Radisa p.* MTT.75; Nyit. 48

1937 *Radiša* ŠMp. 75

1938 – 39 *Radiša* KMp.-od. HNaš.; Uhr.,

Žitná

1945 *Radiša* ŠMp. 75

1952 *Radiša* ŠMp. 75

1957 *Radiša* GŠ. 25

1959 *Radiša* CMp.; TMp. 75

1964 *Radiša* TS. 39, 21

1965 *Radiša* HP.

1971 *Radiša* HČ.

1972 *Radiša* SHM. 500

1974 *Radiša* Mp. 500

1975 *Radiša* SVP. 1

1977 *Radiša* VSO. II, 115; VSO. II, 115

1978 *Radiša* VMp. 50; VSO. III, 393

1979 *Radiša* GN. 10

1981 *Radiša* ES. V, 21

1982 *Radiša* ZMp. 10

1983 *Radiša* Mp. T.

1984 *Radiša* KS. 9, 4

1985 *Radiša* GNTto. Bis., HNaš., Kšin.,

Uhr., Ži.-Ra.; TS. 19m

1986 *Radiša* TS. 24, 134; LTMP. 6

1987 *Radiša* ZMp. 10

1988 *Radiša* AMp. 12; KS. 8, 6

1990 *Radiša* ZMp. 10

1994 *Radiša* VP. 50

1996 *Radiša* MTZ.

1997 *Radiša* PAS.

1999 *Radiša* TMp. 131

2000 *Radiša* HPN. 50

ON.: Radiša (č. o. Žitná-Radiša):

1295 *Radys* VSO. II, 393

1389 *Radych* VSO. II, 393

1481 *Radysna* VSO. II, 393

1598 *Radissa* VSO. II, 393

Etym.: Názov *Radiša* vznikol podľa osadného názvu *Radiša* (< OM. *Radiš*; Top., s. 407).

Radobický potok → Osliansky potok, Cerová

Radošina, Radošiná → Radošinka

- Radošinka** p. Nitra, 31 km; pramení na jv. svahoch Považského Inovca sz. od obce Radošina vo výške okolo 350 m n. m., tečie jv. až juž. smerom cez obec Veľké Ripňany, ústi juž. od obce Zbehy vo výške 143 m n. m.; plocha povodia, vymedzená rozvodnicami Váhu, Dlhého kanála, Bojnianky a menšími prítokmi Nitry, je 385 km², prevažnú časť zaberá Nitrianska pahorkatina, menšiu Považský Inovec; listnaté lesy pokrývajú 10% plochy povodia (ES. V, 23); varianty: Radošina, Radošiná, Radošná, *Radošinský potok; ON. Radošina. VMp. 50: 35-32; 34; 43 VN.: 1249 *fluvium Radusna* CDSl. II, Nr. 336
- 1279 *fluv. Radissna* Var. 1990, 48
 1280 *fluvium Radissna, Radusna* Šmil. 342
 1295 *fluvium Radosnya* Šmil. 342
 1330 *fluvium Radusna* Šmil. 342
 1742 *Radosnyensis amniculus, Radoschnya* Not. 456
 1862 *Radošná* Št.-Kor. 33
 1864 – 65 *Radosnai p.* Šmil. 342
 1883 *Radošinka* Šmil. 342
 1893 *Radosinka patak* KMp. Zbe.
 1893 *Radosanka patak* (!) KMp. Luž.
 1896 *Radosna patak, Radosnya patak* KMp. Bisk.
 1898 *Radosina patak* MTT.75
 1898 *Radosna, Radosinka patak* Nyit. 48, 75
 1903 *Radosinka patak, patak Radosinka* KMp. Beh., VRip.
 1903 *Radosina* Šmil. 342
 1937 *Radošiná* ŠMp. 75
 1938 *Radošinka* ŠMp. 75
 1945 *Radošiná* ŠMp. 75
 1947 *Radošinka* ŠMp. 75
 1954 *Radošinka* MK.
 1957 *Radošina* GŠ. 25
 1985 *Radošina* MVP. 100
 1964 *Radošina* TS. 38m
 1964 *Radošinka* TS. 38, 203
 1965 *Radošinka* HP.
 1970 *Radošinka* VMp. 50
- 1971 *Radošinka* HČ.
 1972 *Radošinka* Slov. II, 290
 1972 *Radošina* SHM. 500
 1974 *Radošina* Mp. 500
 1975 *Radošinka* SVP. 1
 1977 *Radošiná* VSO. I, 153; II, 222
 1978 *Radošiná* VSO. III, 318; ZMp. 10;
 1978 *Radošinka* ZMp. 10; KS. 6, 272
 1979 *Radošinka* GN. 10; Nit. 146
 1981 *Radošinka* ZMp. 10
 1982 *Radošinka* ZMp. 50
 1983 *Radošinka* Mp. T.
 1985 *Radošina* GNTTo. Bisk.; ZMp. 10
 1985 *Radošinka* GNTTo. Radoš., VRip.
 1986 *Radošinka* TS. 24m; ZMp. 10
 1987 *Radošinka* Mp. 100
 1988 *Radošinka* GNNi. Kap., MZál.
 1988 *Radošinka (Radošina^x)* GNNi. NSady, Zbe.
 1989 *Radošinka* AMp. 15; KS. 1, 2
 1991 *Radošinka* ZMp. 50
 1992 *Radošina* VASR. 25
 1994 *Radošinka* VP. 50
 1996 *Radošinka* MTZ.
 1997 *Radošinka* PAS.; LTMp. 50
 2000 *Radošinka* (h. t.), *Radošina* (d. t.) TMp. 130
- ON.: Radošina:
 1277 *Kend* VSO. II, 470
 1332 – 1337 *Radosna* VSO. II, 470
 1773 *Radossina* VSO. II, 470
- Etym.: Názov *Radošinka* vznikol onymickou polarizáciou z osadného názvu *Radošina* (sufix *-ka*); osadný názov vznikol zo staršieho vodného názvu *Radošina* (< OM. *Radoša, Radoš*; Šmil., s. 342, 493; Stan., 1947, s. 55; Var. 1990, s. 49; Top., s. 400). V. Šmilauer (1932, s. 342) predpokladal vývin slvk. *Radošiná* > maď. *Radosna (Radusna)* > *Radisna*. Názov **Radošinský potok* (maď. *Radosnai patak*) vznikol z ON. *Radošina*, apel. *potok* (maď. *patak*).
 Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 342; V. Uhlár, 1983, s. 101; B. Varsik, 1990, s. 48 – 49.
- *Radošinský potok → Radošinka

Radošná → Radošinka

Ragoňa hlavný odpad → Pribetský kanál

Rajec → Rajčiansky potok

Rajčiansky potok p. Bebrava (→ Nitra), 6 km; pramení sz. od obce Nadlice, tečie jv. smerom, ústi jv. od obce Rajčany; variant: Rajec; ON. Rajčany.

VMp. 50: 35-41

VN.: 1742 *riuulo Rajetz* Not. 442

1965 *Rajčianský potok* HP.

1971 *Rajčiansky potok* HČ.

1978 *Rajčiansky potok* VMp. 50

1979 *Rajčiansky potok* GN. 10

1981 *Rajčiansky potok* ZMp. 10

1984 *Rajčiansky potok* LTMp. 5

1985 *Rajčiansky potok* GNTTo. Liv., Rajč.

1987 *Rajčiansky potok* CHKO. 50

1991 *Rajčiansky potok* ZMp. 50

1994 *Rajčiansky potok* VP. 50

1999 *Rajčiansky potok* T. P. 10

2000 *Rajčiansky potok* HPN. 50

ON.: Rajčany:

1244 *Reichány* CDSI. II, Nr. 179

1299 *Rajcsan* VSO. II, 473

1317 *Raychan* VSO. II, 473

1323 *Raychan* RDSI. II, Nr. 969, 1012

1773 *Rajczany* VSO. II, 473

Etym.: Názov *Rajčiansky potok* vznikol z osadného názvu *Rajčany* (ten azda z obyvateľského mena; V. Uhlár sa nazdáva, že vznikol z chotárneho názvu *Rajec*; porov. starší VN. *Rajec* < apel. *raj*, psl. **rajъ*; Uhl. 1975, s. 210; Mach., s. 413), apel. *potok* a pomenúva potok pretekajúci v katastri obce Rajčany.

Rakovec (1) p. Ľapkov p. (→ Cigliansky kanál → Lehota → Lehotský potok → Nitra), 3,5 km; pramení a ústi v k. ú. obce Lehota pod Vtáčnikom, tečie sz. smerom.

VMp. 50: 35-24

1957 *Rakovec* GŠ. 25

1972 *Rakovec* Mp. Z. 50

1977 *Rakovec* GN. 9

1978 *Rakovec* VMp. 50

1983 *Rakovec* ZMp. 50

1986 *Rakovec* LTMp. 6

1987 *Rakovec* LTMp. 9

1994 *Rakovec* GNPr. LpV.; VP. 50

1997 *Rakovec* P. B. 10

1999 *Rakovec* Tmp. 131

2000 *Rakovec* HPN. 50

Etym.: Názov *Rakovec* vznikol podľa výskytu rakov (< adj. *rakový* < apel. *rak*, psl. **rakъ*; zool. rak riečny, *Astacus fluviatilis*).

Rakovec (2) Ľ. Radiša (→ Bebrava → Nitra), 2 km; pramení sv. od obce Žitná-Radiša, tečie záp. smerom, ústi sev. od obce; ON. Rakovec, TN. Rakovec.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

VN.: 1952 *Rakovec* ŠMp. 75

1982 *Rakovec* ZMp. 10

1985 *Rakovec* GNTTo. Ži-Ra.

1991 *Rakovec* ZMp. 10

1994 *Rakovec* VP. 50

1999 *Rakovec* Tmp. 131

2000 *Rakovec* HPN. 50

ON.: Rakovec (samota; Kšinná):

1898 *Rakovecz* MVS.

1945 *Rakovec* ŠMp. 75

1959 *Rakovec* MVP. 100

1974 *Rakovec* Mp. P. 50

1977 *Rakovec* VSO. II, 115

1959 *Rakovec* CMp.

1981 samota *Rakovec* GN. 11

1983 *Rakovec* ZMp. 50

1985 samota *Rakovec* GNTTo. Kšin.

1996 *Rakovec* MTZ.

1994 *Rakovec* VP. 50

1997 *Rakovec* PAS.

1999 *Rakovec* Tmp. 131

TN.: 1982 *Rakovec* (les) ZMp. 10

1985 *Rakovec* GNTTo. Ži-Ra.

1991 *Rakovec* ZMp. 10

Etym.: → vyššie; názov samoty *Rakovec* a terénny názov *Rakovec* vznikli z názvu vodného toku.

Rakovec (3) Ľ. Nitrica (→ Nitra), 1,5 km; pramení vých. od obce Dobročná,

tečie jz. smerom, ústi sev. od obce Liešťany; TN. Rakovec.
VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)
VN.: 1913 *Rakovecz patak* KMp. Dobr.
TN.: 1982 *Rakovec* (les) ZMp. 10
1991 *Rakovec* ZMp. 10
1994 *Rakovec* GNPr. Lieš.
Etym.: → vyššie; terénny názov *Rakovec* vznikol z vodného názvu.

Rakovica → Rakovinský jarok

Rakovický jarok → Rakovinský jarok

Rakovinský jarok p. Radošinka (→ Nitra), 5,1 km; pramení sz. od obce Radošina v lokalite Nad Petrovičom, tečie jv. smerom, ústi juž. od obce; varianty: Rakovinský potok, Rakovický jarok, Rakovica.

VMp. 50: 35-32 (nepomenovaný)

1981 *Rakovinský jarok* ZMp. 10

1985 *Rakovinský jarok* GNTto. Radoš.

1986 *Rakovinský jarok* ZMp. 10

1994 *Rakovinský potok* VP. 50

2000 *Rakovinský potok* HPN. 50

miest. (Ardanovce) *Rakovický jarok, Rakovica* Uhl. 1983, 102

Etym.: Názov *Rakovinský jarok* vznikol azda z apel. *rak* (porov. apel. *rakoviny* „račie oká“ Kál., s. 563; rus. *rakovina* „pancier raka“; Mach., s. 413; apel. *rak* > apel. *rakovina*), apel. *jarok*. Názov motivoval výskyt rakov v potoku. Identickú motiváciu nachádzame vo variantnom názve *Rakovinský potok* (apel. *potok*). V. Uhlár (1983, s. 102) predpokladá, že názov *Rakovický potok* (> univerbizáciou *Rakovica*) vznikol z terénneho názvu (nezistené).

Lit.: V. Uhlár, 1983, s. 102.

Rakovinský potok → Rakovinský jarok

Rakytová → Košiarny potok

Rakytový potok → Košiarny potok

***Rameno** dnes neidentifikované rameno Nitry nachádzajúce sa v k. ú. obce Bánov.

VMp. 50: [45-23]

1264 *vallis Her* Šmil. Nr. 345

Etym.: V. Šmilauer názov rekonštruuje ako **ÉR* a možno ho interpretovať ako **Rameno* (maď. apel. *ér* „riečne rameno, malý potôčik“).

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 343, 456.

***Rameno Nitry** p. Nitra, 0,4 km; zaniknuté pravostranné rameno rieky Nitry ležalo v meste Nitra; VN. Nitra.

VMp. 50: [45-21]

VN.: 1891 *Nyitra ág* KMp. Nitra

VN.: → Nitra

Etym.: Názov *Nyitra ág* možno interpretovať ako **Rameno Nitry* (maď. *ág* „rameno“, VN. *Nitra*, maď. podoba *Nyitra*).

***Rameno Žitavy** p. Žitava (→ Nitra), 0,2 km; pravostranné rameno rieky Žitavy južne od mesta Vráble; VN. Žitava.

VMp. 50.: [45-21]

VN.: 1890 *Zsitva ág* KMp. Vráb.

Etym.: Názov *Zsitva ág* možno interpretovať ako **Rameno Žitavy* (maď. *ág* „rameno“, VN. *Žitava* > maď. *Zsitva*).

Rašelinový kanál 2 km; kanál začínajúci sa sz. od obce Nesvady, spája sa s kanálom Malá Aňala sz. od obce; variant: Nagylapos.

VMp. 50: 45-41

1979 *Rašelinový kanál* (Nagylapos^x)

GN. 10

1982 *Rašelinový kanál* VMp. 50

1982 *Rašelinový kanál* ZMp. 10

1989 *Rašelinový kanál* ZMp. 10

1991 *Rašelinový kanál* GNKo. Nesv.

1994 *Rašelinový kanál* VP. 50

2000 *Rašelinový kanál* HPN. 50

Etym.: Názov *Rašelinový kanál* vznikol podľa charakteru lokality (adj. *rašelinový* < apel. *rašelina*, apel. *kanál*). Názov *Nagylapos* vznikol z maď. adj. *nagy*

„veľký“, adj. *lapos* „ploský“; motivoval ho tvar a veľkosť objektu.

Repíkovský jarok f. Nitra, 0,5 km; pramení jv. od obce Nitrianska Streda, tečie sz. smerom, ústi na sev. okraji obce; TN. Repíková.

VMp. 50: [35-41]

VN.: 1972 *Repíkovský jarok* ŠMp. 50

TN.: 1972 *Repíková* ŠMp. 50

1985 *Repíková* (*Repíkova*^x) (pole)

GNT. NStr.

Etym.: Názov *Repíkovský jarok* pomenúva potok pretekajúci cez lokalitu *Repíková* (adj. *repíková* < apel. *repík*, psl. **rěpъjъ*, **rěpuchъ* < ver. **rěpiti* „prichytiť plody na niečo“; bot. repík lekársky, *Agrimonia eupatoria*; apel. *jarok*).

Repkovský potok p. Nitrica (→ Nitra), 2,2 km; pramení a ústi sz. od obce Valaská Belá, tečie jv. smerom cez osadu Repkovci; ON. Repkovci.

VMp. 50: 35-22 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Repkovský potok* VP. 50

2000 *Repkovský potok* HPN. 50

ON.: Repkovci (samota; Valaská Belá):

1959 *Repkovci* MVP. 100

1974 *Repkovci* Mp. P. 50

1978 *Repkovci* VSO. III, 226

1981 samota *Repkovci* GN. 11

1994 samota *Repkovci* GNPr. VBelá

Etym.: Názov *Repkovský potok* vznikol z názvu samoty *Repkovci* (< OM. *Repka*), apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci cez osadu Repkovci.

Roháčov potok f. Čerešňový potok (→ Nitra), 1,8 km; pramení a ústi sz. od obce Veľčice, tečie juž. smerom; TN. Roháčová.

VMp. 50: 35-43 (nepomenovaný)

VN.: 1975 náreč. *Roháčou potok* Krišt. Velč.

Velč.

TN.: 1860 *Rohacsova* Krišt. 366

1975 náreč. *Roháčová* (les) Krišt. Velč.

Etym.: Názov *Roháčov potok* vznikol z OM. *Roháč*, apel. *potok*, názov motivovalo vlastníctvo lokality, cez ktorú potok tečie.

Rohožnica → Rohožnícky potok

Rohožnícky potok f. Širočina (→ Žitava → Nitra), 7,2 km; pramení jv. od obce Volkovce, tečie jz. smerom cez obec a ústi vých. od obce Vozokany; variant: Rohožnica; ON. Rohožnica.

VMp. 50: 45-22

VN.: 1295 *rivulus Rohozniche* Šmil., Nr. 357

1965 *Rohožnícky potok* HP.

1971 *Rohožnícky potok* HČ.

1976 *Rohožnícky potok* ZMp. 10

1977 *Rohožnica* VSO. II, 223

1977 *Rohožnícky potok* VSO. II, 291

1979 *Rohožnícky potok* GN. 10

1980 *Rohožnícky potok* VMp. 10

1984 *Rohožnícky potok* LTMP. 5

1987 *Rohožnícky potok* LTMP. 5

1988 *Rohožnícky potok* (*Rohožnícky potok*^x) GNNi. Nemč., Vol., NVoz.

1989 *Rohožnícky potok* AMp. 16

1989 *Rohožnícky potok* ZMp. 10

1999 *Rohožnícky potok* TMP. 155

1975 náreč. *Rohožnica* Krišt. MVoz., Nemč.

ON.: Rohožnica (č. o. Nemčiňany):

1283 *Rohosnicha* VSO. II, 291

1284 *terra Rasnicha* Var., 1990, s. 51

1292 *terra Rohosnycha* Var., 1990, s. 51

1295 *Rohozniche* VSO. II, 291

Etym.: Názov *Rohožnícky potok* vznikol z osadného názvu *Rohožnica*, apel. *potok*; osadný názov vznikol zo staršieho vodného názvu *Rohožnica* (< apel. **rogozъ* „trstie“; Šmil., 1932, s. 471; Var. 1990, s. 51; Mach., s. 420; v súčasnej slovenčine apel. *rohož* len vo význame „hrubé pletivo z trstia, z lyka, zo slamy“; SSJ., III. zv., s. 756). V Šmilauer (s. 348) predpokladal vývin VN. slvk. *Rohožnica* > m. *Rohozsnica* (-e) > *Rahazsnica* > *Rázsnica*.

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 348, 471; B. Varsik, 1990, s. 51; J. Stanislav, 1956, s. 168.

***Rochov potok** p. Kanianka (→ Nitra), 3,9 km; pram. sz. od obce Kanianka, tečie jv. smerom, ústi jv. od obce.

VMp. 50: 35-24

1911 *Roch patak* KMp. Boj.

1912 *Roch patak* KMp. Kan.

Etym.: Názov **Rochov potok* vznikol azda z osobného mena *Roch* (< OM. *Rochus*), maď. apel. *patak* (< slov. *potok*) podľa mena vlastníka lokality, cez ktorú tečie.

Rokoška p. Nitrica (→ Nitra), 2,8 km; pramení vých. od obce Nitrianske Rudno, tečie jv. smerom, ústi jv. od obce; TN. 1. Rokoš, 2. Predný Rokoš, 3. Malý Rokoš.

VMp. 50: 35-24

VN.: 1913 *Rokoska patak* KMp. NRud.

1965 *Rokoška* HP.

1971 *Rokoška* HČ.

1974 *Rokošky* (!) Mp. P. 50

1977 *Rokoška* GN. 9

1978 *Rokoška* VMp. 50

1983 *Rokoška* ZMp. 50

1985 *Rokoška* TS. 19m

1987 *Rokoška* LTMp. 9

1994 *Rokoška* VP. 50

1999 *Rokoška* TMP. 131

2000 *Rokoška* HPN. 50

TN.: 1249 *Rokus* (vrch) CDS1, No. 69

1271 *Rogus, Rakus* Majt. 1996, 131

1742 *Rokoss* Not. 433

1862 *Rokoš* Št.-Kor. 47

1898 *Rokosz* MTT.75;

1898 *Viszoki Rokos* Nyit. 2

1908 *Rokoš* KMp. DNV.

1938 *Rokoš* KMp. UPodh.

1945 *Rokoš* ŠMp. 75

1962 *Rokoš* HN. I, 209

1966 *Rokoš* KS. 6, 210

1970 *Rokoš* VMp. 50

1972 *Rokoš* SHM. 500

1976 *Rokoš* HN. VII, 339

1977 *Rokoš* KS. 11, 493

1978 *Rokoš* VSO. III, 218

1982 *Rokoš* ZMp. 10; KS. 9, 21

1983 *Rokoš* KS. 6, 12

1985 *Rokoš* TS. 13, 117

1986 *Rokoš* LTMp. 6

1987 *Rokoš* KS. 7, 56

1988 *Rokoš* OT. 10; KS. 8, 6

1989 *Rokoš* KS. 35, 141; KS. 6, 15

1990 *Rokoš* ZMp. 10; Prír. 6

1991 *Rokoš* KS. 6, 13

1992 *Rokoš* KS. 8, 22

1994 *Rokoš* GNPr. NRud.; KS. 5 – 6, 19

1996 *Rokoš* MTZ.

1999 *Rokoš* KS. 7 – 8, 21

2. 1994 *Predný Rokoš* (vrch) GNPr. NRud.

3. 1898 *Kis-Rokos* Nyit. 128

1994 *Malý Rokoš* GNPr. NRud., DNV

Etym.: Názov *Rokoška* je odvodený od názvu vrchu *Rokoš*, pri ktorom tečie, suf. *-ka* (etymológia TN. nie je jasná, súvislosť s maď. apel. *róka* „líška“ – údajne „*líščia hora*“ – je neistá; LMŠ., s. 258).

Rudnianka p. Nitrica (→ Nitra), 4 km; pramení záp. od obce Nitrianske Rudno, tečie vých. smerom, ústi vých. od obce; ON. Nitrianske Rudno; TN. Rudnianska dolina.

VMp. 50: 35-24

VN.: 1898 *Rudnanka* MTT.75

1913 *Rudnanka patak* KMp. NRud.

1945 *Rudnianka* Šmp. 75

1952 *Rudnianka* ŠMp. 75

1959 *Rudnianka* MVP. 100

1964 *Rudnianka* TS. 39m

1965 *Rudnianka* HP.

1968 *Rudnianka* HN. IV, 275

1971 *Rudnianka* HČ.

1974 *Rudnianka* Mp. P. 50

1977 *Rudnianka* GN. 9; KS. 8, 348

1978 *Rudnianka* VMp. 50

1982 *Rudnianka* ZMp. 10

1983 *Rudnianka* ZMp. 50

1985 *Rudnianka* TS. 19m

1986 *Rudnianka* LTMp. 6

1987 *Rudnianka* LTMp. 9

1990 *Rudnianka* Prír. 17

1991 *Rudnianka* ZMp. 10

1994 *Rudnianka* GNPr. NRud.; VP. 50

1997 *Rudnianka* P. B. 10
 1999 *Rudnianka* TMp. 131
 2000 *Rudnianka* HPN. 50
 ON.: Nitrianske Rudno:
 1275 *Ruda* VSO. II, 305
 1319 *Rudna* RDSL. II, Nr. 507
 1348 *Rudno* VSO. II, 305
 1924 *Nitrianske Rudno* VSO. II, 305
 TN.: 1982 *Rudnianska dolina* (les)
 ZMp. 10
 1986 *Rudnianska dolina* HN. XII, 117
 1991 *Rudnianska dolina* ZMp. 10
 1994 *Rudnianska dolina* GNPr. NRud.
 Etym.: Názov *Rudnianka* vznikol z osadného názvu (*Nitrianske*) *Rudno* (< apel. *ruda*, psl. **ruda* k adj. **rudъ* „červený“; „hornina obsahujúca červený kov“; Rej., s. 549); > TN. *Rudnianska dolina*.

Rumanov jarok p. nepomenovaný tok (→ Žitava → Nitra), 2 km; pramení a ústi juž. od obce Malá Lehota, tečie záp. smerom.

VMp. 50: 35-44 (nepomenovaný)
 1974 *Rumanov jarok* OMp. 25
 Etym.: Názov *Rumanov jarok* vznikol vari z OM. *Ruman* (príp. z apel. *ruman* < apel. *rum* podľa výskytu na rumoviskách, Mach., s. 428; príp. < lat. *romana* „bylina rímskeho pôvodu“; Stan., 1956, s. 423; bot. *ruman* poľný, lat. *Anthemis tinctoria*), apel. *jarok*.

Ružový kanál 3 km; kanál začínajúci sa záp. od obce Nesvady, jz. od obce sa spája s Dolnoostrovným kanálom.

VMp. 50: 45-41 (nepomenovaný)
 1992 *Ružový kanál* ZMp. 10
 1994 *Ružový kanál* VP. 50
 2000 *Ružový kanál* HPN. 50
 Etym.: Názov *Ružový kanál* vznikol podľa porastu ruže šírovej (adj. *ružový* < apel. *ruža* < lat. *rosa*; Mach., s. 429; bot. ruža šírová, *Rosa canina*; apel. *kanál*).

Rybiansky kanál 5,5 km; začína sa juž. od obce Rybany, spája sa s nepomenovaným tokom záp. od obce

Chynorany; spája Pravotický potok a potok Hydina (pred reguláciou súčasť jeho toku) s nepomenovaným tokom; varianty: Hydina, Rybiarsky potok; ON. Rybany.

VMp. 50: 35-41
 VN.: 1905 *Higyina patak* KMp. Chyn.
 1907 *Higyina patak* KMp. Nadl.
 1978 *Rybiarsky potok* VMp. 50
 1987 *Rybiarsky potok* ZMp. 10
 1992 *Rybiarsky potok* VASR. 25
 1994 *Rybiarsky kanál* VP. 50
 1999 *Rybiarsky kanál* T. P. 10
 2000 *Rybiarsky kanál* TMp. 130; Part. 10
 ON.: Rybany:

1323 *Ryblien* RDSL. II, Nr. 1012
 1332 *Riblen* VSO. II, 516
 1496 *Ryblyen* VSO. II, 516
 1598 *Rybany* VSO. II, 516

Etym.: Názov *Rybiarsky kanál* vznikol z osadného názvu *Rybany*, apel. *kanál* a pomenúva kanál v katastri obce Rybany. Názov *Rybiarsky potok* vznikol z ON. *Rybany* (< **rybiane* „ľudia zaoberajúci sa rybolovom“ < apel. *ryba*, psl. **ryba*; Krajč., 1981, s. 222), apel. *potok*. Pôvodne bol súčasťou toku rieky → *Hydina*.

Rybiarsky potok → Rybiarsky kanál

Rybniček (1) ľ. Drevenica (→ Žitava → Nitra), 5,5 km; pramení sv. od obce Neverice, tečie juž. smerom, ústi na juž. okraji obce Veľké Chrašťany; varianty: Čakyň, Čakaňský potok, Čakyňský potok, Na rybničku; ON. Čakyň. V. Šmilauer nevylučuje, že môže ísť o potok → **Dobročča*.

VMp. 50: 35-43; 45-21
 VN.: 1892 *Csékenyi patak* MTT.75
 1937 *Čakaňský potok* KMp.-od. Never.
 1969 *Čakyňský potok* Rak. 34
 1977 *Čakyň* VMp. 50
 1979 *Rybniček* ZMp. 10
 1982 *Čakyň* VMp. 50
 1987 *Čakyň* ZMp. 10
 1988 *Rybniček* GNNi. Bel.

1975 náreč. *Ribníček*, *Na ribníčku* Krišt. Bel.

ON.: Čakýň (samota; Neverice):

1892 *Csekényi* KMp. Never.

1937 *Dolní Čakýň* KMp.-od. Never.

1938 *dv. Čakýň* ŠMp. 75

1969 *Čakýň* Rak. 34

1970 *Čakýň* VMp. 50

1971 *Čakýň* ZMp. 50

1979 *Čakýň* ZMp. 10

1981 samota *Čakýň* (*Čakýň^x*) GN. 11

1982 *Čakýň* ZMp. 50

1987 *Čakýň* ZMp. 50

1988 samota *Čakýň* GNNi. Never.

1994 *Čakýň* VP. 50

1995 *Čakýň* LTMp. 137

1996 *Čakýň* MTZ.

1975 náreč. *Čakiň dolní*, *Čakiň horní* (pole) Krišt. Never.

TN.: 1984 *Čakýň* (pole) LTMp. 5

1988 *Čakýň* GNNi. Never.

1975 náreč. *Čakiň* Krišt. Bel.

Etym.: Názov *Rybniček* vznikol podľa existencie dvoch nádrží na toku (apel. *rybník*, demin. *rybniček*), názov *Čakýň* a variant *Čakýňský potok* vznikol z názvu samoty *Čakýň* (< OM. *Čak*; porov. Šmil., s. 491), apel. *potok*. V. Šmilauer (1932, s. 347) nevyklučuje, že môže ísť o pôvodný potok → **Dobročča*. Doklad *Čakaňský potok* vznikol nepresným zápisom názvu.

Rybniček (2) p. Bodorka (→ Radošinka → Nitra), 0,8 km; pramení a ústi sz. od obce Zbehy, tečie sv. smerom.

VMp. 50: 35-43 (nezaznačený)

1893 *Ribnicsek patak* KMp. Zbe.

Etym.: → vyššie.

***Rybničkový potok** Ľ. Hraničný potok (→ Chvojnica → Nitra), 0,45 km; pramení a ústi jv. od obce Malinová; TN. Rybníčky.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

VN.: 1935 *Teichbach* KMp.-od. Mali.

TN.: 1994 *Rybníčky* (pole) GNPr. Mali.

Etym.: Názov *Teichabch* vznikol podľa charakteru toku a možno ho interpretovať

ako **Rybničkový potok* (nem. *Teich* „rybník“, nem. *Bach* „potok“). Názov vznikol podľa niekdajších rybníčkov na toku. Terénny názov *Rybníčky* vznikol z VN. *Rybniček*.

Rybníčky → Lefantovský potok

*Rybník (1) → Lelovský potok

*Rybník (3) → Sučiansky potok

Rybný kanál 1,6 km; kanál spájajúci Vrbovský kanál s Kavským kanálom sev. od mesta Komárno; variant: Süllös IV. VMp. 50: 45-43

1979 *Rybný kanál* (*Süllös IV.^x*) GN. 10

1982 *Rybný kanál* VMp. 50

1982 *Rybný kanál* ZMp. 10

1992 *Rybný kanál* ZMp. 10

1999 *Rybný kanál* NZ. K. 10

Etym.: Názov *Rybný kanál* (adj. *rybný* < apel. *ryba*, apel. *kanál*) vznikol úpravou, resp. prekladom staršieho názvu *Süllös IV.* (maď. *süllö* „zubáč“, číselné odlišenie znakom *IV*),

Rysná → Rysný potok

Rysný potok Ľ. Nitra, 5 km; pramení sv. od obce Nedožery-Brezany v Rysnej doline, tečie jz. smerom, ústi v obci Nedožery-Brezany; variant: Rysná; TN. Rysná dolina.

VMp. 50: 35-24; 36-13

VN.: 1912 *Risznó patak*, *Risznó patak* KMp. Ned.

1914 *Risznó patak*, *Risznó patak* KMp. Brez.

1932 *Risznó* KMp.-od. Ned.

1933 *Risný potok* KMp.-od. Brez.

1965 *Risná* HP.

1971 *Risný potok* HČ.

1974 *Risný potok* ZMp. 10

1975 *Risný potok* ZMp. 10

1977 *Risný potok* GN. 9

1978 *Risný potok* VMp. 50

1981 *Risný potok* VMp. 50

1982 *Rysný potok* ZMp. 10
 1983 *Rysný potok* ZMp. 50
 1989 *Rysný potok* ZMp. 10
 1991 *Rysný potok* ZMp. 10
 1994 *Rysný potok* GNPr. Ne.-Br.; VP. 50
 1996 *Rysný potok* MTZ.
 1997 *Rysný potok* PAS.; P. B. 10
 1999 *Rysný potok* TMp. 131
 2000 *Rysný potok* HPN. 50
 TN.: 1912 *Risznó* (dolina) KMp. Ned.
 1932 *Rysno* KMp.-od. Brez.
 1970 *Rysná dolina* VMp. 10
 1974 *Rysná dolina* ZMp. 10
 1975 *Rysná dolina* ZMp. 10
 1985 *Rysná dolina* TS. 19m
 1986 *Rysná dol.* LTMp. 6
 1989 *Rysná dolina* ZMp. 10
 1994 *Rysná dolina* GNPr. Ne-Br.
 Etym.: Názov *Rysný potok* vznikol podľa terénneho názvu *Rysná dolina* (< apel. *rys*, psl. **rysъ*, pôv. asi **lysъ*; porov. Mach., s. 430, Rej., s. 552; zool. *rys* ostrovid, lat. *Lynx canadensis*), apel. *potok*. Názov *Rysná* vznikol univerbizáciou z TN. *Rysná dolina*. Názvy pomenúvajú potok pretekajúci cez Rysnú dolinu.

S

Sáčený potôčik Ľ. Bystrica (→ Nitra), 1,1 km; pramení a ústi jv. od obce Bystričany pri vrchu Malý Sádok, tečie sv. smerom.
 VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)
 1975 náreč. *Sáčení potuočik* Krišt. Bys.
 Etym.: Názov nie je jasný. Š. Krištof (1975, s. 306) ho odvodzuje od apel. *sak* („druh siete na ryby“; Mach., s. 438), vylúčiť sa však nedá ani to, že súvisí s ver. *sácat'*, a to podľa povahy alebo rýchlosti toku („prudko tečúci potok, prípadne „v teréne vytvárajúci zárezy, zlomy“).

Saková Ľ. Chotina (→ Nitra), 2,2 km; pramení a ústi sz. od obce Zlatníky (záp.

od vrchu Horný lom; 818 m); TN. Saková.

VMp. 50: 35-23
 VN.: 1945 *Saková* ŠMp. 75
 1978 *Saková* VMp. 50
 1979 *Saková* GN. 10; ZMp. 10
 1985 *Saková* GNTTo. Zlat.; LTMp. 3
 1986 *Saková* TS. 24m; LTMp. 6
 1987 *Saková* ZMp. 10
 1994 *Saková* VP. 50
 2000 *Saková* TMp. 130; HPN. 50
 TN.: 1906 *Szakova* (les) KMp. Zlat.

1979 *Saková* ZMp. 10
 1985 *Saková* GNTTo. Zlat.
 1987 *Saková* ZMp. 10
 2000 *Saková* TMp. 130

Etym.: Vodný názov *Saková* vznikol podľa terénneho názvu *Saková*. Nedá sa však vylúčiť ani súvis s apel. *sak* („druh siete na ryby“; Mach., s. 438). V tomto prípade by bol prvotný vodný názov.

Sarcov potok Ľ. Lovčiansky potok (→ Branovský potok → Žitava → Nitra), 1,9 km; pramení sv. od obce Branovo, tečie záp. smerom časťou Sarcovskej doliny; variant: Šarcov potok; ON. Sarcov, TN. Sarcov, Sarcovská dolina, Dolný Sarcov, Horný Sarcov.

VMp. 50: 45-23; 45-24

VN.: 1979 *Šarcov potok* GN. 10

1982 *Šarcov potok* VMp. 50

1993 *Sarcov potok* (*Šarcov potok^x*) GNNZ. Bran., Sem.

1994 *Šarcov potok* VP. 50

2000 *Šarcov potok* HPN. 50

ON.: Sarcov (č. o. Semerovo):

16. st. *Szarcipuszta* VSO. III, 19

1978 *Sarcov* VSO. III, 19

TN. 1. 1773 *Szárcó* (pole) Krišt. VLov.

1952 *Sarcovské polia* ŠMp. 75

1993 *Sarcov* (*Šarcov^x*) GNNZ. Semer.

2. 1930 *Sarcova dolina* Mp. 25

1959 *Šarcova dolina* MVP. 100

1993 *Sarcovská dolina* (*Šarcovská dolina^x*) GNPr. Sem.

3. 1930 *Dol. Sarcov* (pole) Mp. 25

1993 *Dolný Sarcov* (*Dolný Šarcov^x*)

GNNZ. Bran.

4. 1993 *Horný Sarcov (Horný Šarcov^x)*
(pole) GNNZ. Bran.

Etym.: Názov *Sarcov potok* a variant *Šarcov potok* potok vznikli z osadného názvu *Sarcov*, apel. *potok*. Názov pomenúva potok pretekajúci okolo osady Sarcov (staršie Šarcov).

Sebedražský potok Ľ. Ciglianka (→ Handlovka → Nitra), 5 km; pramení jv. od obce Sebedražie, tečie sz. smerom, ústi v obci; ON. Sebedražie.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)
VN.: 1994 *Sebedražský potok* VP. 50
2000 *Sebedražský potok* HPN. 50
ON.: Sebedražie:

1245 *Scepredras, Scepredras*
CDSI. II, Nr. 225

1388 *Zebedras* VSO. III, 12
1773 *Szebedras* VSO. III, 12
1808 *Sebedraží* VSO. III, 12
1920 *Sebedražie* VSO. III, 12

Etym.: Názov *Sebedražský potok* vznikol z osadného názvu *Sebedražie* (< OM. *Sebedrag* > *Sebedrah*; Stan., 1947, s. 56), apel. *potok* a pomenúva potok pretekajúci cez obec Sebedražie.

Sečiansky potok Ľ. Nitrica (→ Nitra), 6,5 km; pramení záp. od obce Nevidzany, tečie jz. smerom cez obec Seč, ústi na juž. okraji obce Kostolná Ves; variant: Sečský potok; ON. Seč.

VMp. 50: 35-24
VN.: 1965 *Sečský potok* HP.
1971 *Sečský potok* HČ.
1978 *Sečiansky potok* VMp. 50
1994 *Sečiansky potok* GNPr. Seč; VP. 50
1999 *Sečiansky potok* TMp. 131
2000 *Sečiansky potok* HPN. 50

ON.: Seč:

1275 *Zeech* VSO. III, 13
1773 *Szecs* VSO. III, 13
1820 *Seč* VSO. III, 13

Etym.: Názov *Sečiansky potok* a variant *Sečský potok* vznikli z osadného názvu *Seč* (apel. *seč* „vysekaná, vyrúbaná hora,

rúbaň; HSSJ. V, s. 223), apel. *potok* a pomenúva potok pretekajúci cez obec Seč.

Sečský potok → Sečiansky potok

Selecký potok Ľ. Žitava (→ Nitra), 1 km; pramení a ústi vých. od obce Tesárske Mlyňany, tečie sz. smerom.

VMp. 50: 45-22 (nepomenovaný)
1964 *Selecký potok* TS. 38, 94
1982 *Selecký potok* VMp. 50
1996 *Selecký potok* KS. 9 – 10, II
Etym.: Názov *Selecký potok* vari vznikol z apel. *selo* „osada s humnami a poľami“ (adj. *selecký*), apel. *potok*.

Selencov potok → Selenec

Selenec Ľ. Nitra, 6,6 km; pramení vých. od obce Nitrianske Hrnčiarovce, tečie jz. smerom, ústi na jv. okraji mesta Nitra; varianty: Selencov potok, Selenecký kanál; ON. Selenec, TN. Selenec.

VMp. 50: 45-21
VN.: 1892 *Szelencz patak* KMp. Chr.
1892 *Szelencze patak* KMp. Chr., NHrn.
1935 *Selencov patak* KMp.-od. NHrn.
1938 *Selencov potok* ŠMp. 75
1947 *Selencov potok* ŠMp. 75
1957 *Selenec* GŠ. 25
1965 *Selenec* HP.
1966 *Selenec* TS. 37, 104
1971 *Selenec* HČ.
1979 *Selenec* GN. 10
1980 *Selenec* ZMp. 10
1981 *Selenec* ZMp. 50
1982 *Selenec* VMp. 50
1985 *Selenec* ZMp. 10
1987 *Selenecký kanál, Selenec* ZMp. 10
1995 *Selenec* ZMp. 10
1988 *Selenec* GNNi. Nitra
1992 *Selenec* VASR. 25
1994 *Selenec* VP. 50
1996 *Selenec* MTZ.
1997 *Selenec* PAS., LTMp. 50
1999 *Selenec* TMp. 155
2000 *Selenec* HPN. 50

ON.: Selenec (samota; Nitra):
1959 *Selenec* MVP. 100
1981 samota *Selenec* GN. 11
1988 samota *Selenec* GNNi. Nitra
TN.: 1980 *Selenec* (pole) ZMp. 10
1982 *Selenec* VMp. 50
1987 *Selenec* ZMp. 10
1988 *Selenec* GNNi. Nitra
1995 *Selenec* ZMp. 10
1997 *Selenec* LTMp. 50

Etym.: Názov *Selenec* vznikol z osadného názvu *Selenec* (apel. *selo* → Selecký potok). Názov *Selencov potok* vznikol z osadného názvu *Selenec*, apel. *potok*. Názov *Selenecký kanál* vznikol z osadného názvu *Selenec*, apel. *kanál*.

Selenecký potok → Selenec

Selice-Nagyút → Jánošíkovský kanál

Selnica → Porubský potok

*Senné jazero → Senný kanál

Senný kanál 2 km; začína sa juž. od obce Vrbová nad Váhom, sev. od mesta Komárno sa spája s Vrbovským kanálom; variant: *Senné jazero.

VMp. 50: 45-43

1979 *Senný kanál* (*Szénastó^x*) GN. 10
1982 *Senný kanál* VMp. 50; ZMp. 10
1991 *Senný kanál* GNKo. Komá., VnV.
1999 *Senný kanál* NZ. K. 10

Etym.: Názov *Senný kanál* vznikol podľa hospodárskeho využitia lokality, v ktorej sa nachádza (adj. *senný* < apel. *seno*, psl., stsl. **sěno*; Mach., s. 443; apel. *kanál*). Názov *Szénastó* možno interpretovať ako **Senné jazero* (maď. *szénás* „senný“, *tó* „jazero“).

Silasto → Silastov

Silastov Ľ. Žitava (→ Nitra), 3,2 km; pramení a ústi v k. ú. úbce Žitavany, tečie sz. smerom; varianty: Silasto, Silastovský potok; ON. Silastov.

VMp. 50: 45-21

VN.: 1890 *Szilasztói patak* KMp. Žit.

1976 *Silastovský potok* ZMp. 10

1979 *Silastov* (*Silasto^x*) GN. 10

1981 *Silastovský potok* ZMp. 10

1981 *Silastov* ZMp. 50

1982 *Silastov* VMp. 50

1985 *Silastovský potok* ZMp. 10

1988 *Silastov* (*Silastovský potok^x*)
GNNi. Žit.

1988 *Silastovský potok* ZMp. 10

1994 *Silastov* Trub. 165; VP. 50

1999 *Silastovský potok* Tmp. 155

2000 *Silastov* HPN. 50

1975 náreč. *Silastovskí potok, Szilastói patak* Krišt. Žit.

ON.: Silastov (samota; Žitavce):

1957 *Silasto* GŠ. 25

1959 *Silasto* Cmp.

1976 *Silastov* ZMp. 10

1981 *Silastov* ZMp. 10

1981 hosp. JRD *Silastov* (*Silasto^x*) GN. 11

1982 *Silastov* VMp. 50

1986 *Silastov* ZMp. 10

1988 samota *Silastov* GNNi. Žit.

1992 *Silastov* ZMp. 50

1999 *Silastov* Tmp. 155

1975 náreč. *Silastov, Szilastó* Krišt. Žit.

Etym.: Názov *Silastov* a variant *Silasto* vznikli úpravou staršieho názvu *Szilasztó* (maď. *szil* „brest“, bot. brest poľný, lat. *Ulmus campestris*; *tó* „jazero“; interpretovať ho možno azda ako „Brestové jazero“). Názov *Silastovský potok* (maď. *Szilastói patak*) vznikol z osadného názvu *Silastov*, apel. *potok* a pomenúva potok pretekajúci okolo osady Silastov (< VN. Szilastó).

Silastovský potok → Silastov

Sitárka Ľ. Čerenianska voda (→ Žiarny potok → Nitra), 0,9 km; pramení a ústi jv. od obce Bystričany (sev. od horárne Suché), tečie záp. smerom; TN. Sitárka.

VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)

VN.: 1975 náreč. *Sitárka* Krišt. Bys.

TN.: 1994 *Sitárka* (les, pasienok) GNPr. Bys.

1975 náreč. *Sitárka* Krišt. Bys.

Etym.: Názov motivoval názov lokality *Sitárka* (TN. vznikol azda z OM. *Sitár*), cez ktorú potok tečie.

Sítenský kanál ľ. Hydina (→ Bebrava → Nitra), 4,2 km; pramení a ústí záp. od obce Skačany, tečie jz. smerom; variant: Sítenský potok; TN. Sítenie.

VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)

VN.: 1982 *Sítenský kanál* ZMp. 10

1985 *Sítenský kanál* GNTTo. Skač.

1992 *Sítenský kanál* ZMp. 10

1994 *Sítenský potok* VP. 50

1999 *Sítenský potok* TMp. 131

2000 *Sítenský potok* Part.; HPN. 50

TN. 1982 *Sítienie* (pole) ZMp. 10

1985 *Sítienie* GNTTo. Skač.

1992 *Sítienie* ZMp. 10

1999 *Sítienie* TMp. 131

2000 *Sítienie* Part.

Etym.: Názov *Sítenský kanál* a jeho variant *Sítenský potok* vznikli z terénneho názvu *Sítienie* (< apel. *sítie*, *sitina*, bot. *sitina* sivá, lat. *Juncus inflexus*), apel. *kanál*; apel. *potok* a pomenúva potok v lokalite Sítenie.

Sítenský potok → Sítenský kanál

***Sitnica** neidentifikovaný tok pri obci Nové Vozokany.

VMp. 50: 45-22 (neidentifikovaný)

1295 *rivulus Scinche* Šmil. Nr. 3515

Etym.: V. Šmilauer názov rekonštruoval ako **Sitnica* (< apel. *sito* „trstina, vodná tráva“; „potok s korytom zarasteným trstinou“; slov. *Sitnica* > maď. *Szitnice* > *Szintince* > *Szinice*; Šmil. s. 348, 471; porov. Mach., s. 455; Rej., s. 573); → porov. Sítenský kanál.

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 348, 471.

Skalica p. Trenčianka (→ Machnáč → Bebrava → Nitra), 0,3 km; pramení a ústí na sev. okraji obce Peťovka (č. o.

Motešice), tečie vých. smerom; TN. Skalice.

VMp. 50: [35-21]

VN.: 1937 *Skalica* KMp. Peť.

TN.: 1937 *Skalice* (pole) KMp. Peť.

Etym.: Názov *Skalica* vznikol podľa polohy toku z apel. *skalica* (< apel. *skala*, psl. **skala* → Podskalský potok); porov. LMS., s. 271.

Skripová → Škrípovka

Slače ľ. Vyčoma (→ Nitra), 4,1 km; pramení jv. od obce Veľký Klíž, tečie sz. smerom, ústí juž. od obce; TN. Slače.

VMp. 50: 35-42

VN.: 1938 *Sliače* ŠMp. 75

1947 *Sliače* ŠMp. 75

1957 *Slače* GŠ. 25

1959 *Slače* MVP. 100

1965 *Sliače* HP.

1978 *Slače* VMp. 50

1971 *Sliače* HČ.

1979 *Slače* (*Sliače*^x) GN. 10

1982 *Slače* ZMp. 10

1984 *Slače* LTMp. 5

1985 *Slače* GNTTo. Klíž

1986 *Slače* TS. 13m

1987 *Slače* CHKO. 50; LTMp. 5

1988 *Slače* KS. 11, 11

1992 *Slače* ZMp. 10

1994 *Slače* VP. 50

1995 *Slače* LTMp. 137

2000 *Slače* HPN. 50

TN.: 1957 *Slače* GŠ. 25

1981 *Slače* GN. 11

1985 *Slače* GNTTo. Klíž

1986 *Slače* TS. 13m

1995 *Slače* LTMp. 137

Etym.: Názov *Slače* vznikol podľa terénneho názvu *Slače* (apel. *slač* „chodník utvorený stopami zvierat, príp. stopami po vyrúbaných stromoch sťahovaných do doliny“; Majt., 1996, s. 63).

Slamený jarok p. Bebrava (→ Nitra), 2 km; pramení a ústí záp. od mesta

Bánovce nad Bebravou; varianty: Hrežd'ovský potok, Hrežd'ovský; ON. Hrežd'ovce, TN. 1 Hrežd'ovská, 2. Slamené.

VMp. 50: 35-23

VN.: 1978 *Hrežd'ovský* VMp. 50

1985 *Slamený jarok* GNTTo. MChl.

1987 *Hrežd'ovský potok* ZMp. 10

2000 *Slamený jarok* TMp. 130

ON. Hrežd'ovce (č. o. Malé Chlievany):

1232 v. *Egrest* CDSl. I, Nr. 396

1323 v. *Egresd* RDSl. II, Nr. 1012

1404 *Hresdovicz* VSO. II, 220

1649 *od Hrezdioviec* Ur. II, 254

1808 *Egresd, Hreßßowce, Hreßdowce*
Lip. 163

1930 *Hriežd'ovce* KMp. MChl.

1977 *Hrežd'ovce* VSO. II, 220

2. 1985 *Hrežd'ovská* (pole, les)

GNTTo. MChl.

1987 *Hrežd'ovská* ZMp. 10

2. 1985 *Slamené* (pole) GNTTo. MChl.

Etym.: Názov *Slamený jarok* vznikol z terénneho názvu *Slamené* (< adj. *slamený* < apel. *slama*, psl. **solma*), apel. *jarok* a pomenúva tok pretekajúci cez lokalitu Slamené. Názov *Hrežd'ovský potok* vznikol z osadného názvu *Hrežd'ovce*, apel. *potok*. Názov *Hrežd'ovský* vznikol univerbizáciou z názvu *Hrežd'ovský potok*. Oba varianty pomenúvajú potok pretekajúci cez osadu Hriežd'ovce.

Slaný potok → Osliansky potok

***Slanodolinský potok** Ľ. Lúžtek (→ Žitava → Nitra), 0,5 km; pramení a ústi jz. od mesta Vráble, tečie jv. smerom; TN., ON. Slaná dolina.

VMp. 50: 45-21 (nepomenovaný)

VN.: 1891 *Sósvölgyi patak* KMp. Dyč.

TN.: 1891 *Sósvölgy* (pole) KMp. Paňa

1952 *Slaná* ŠMp. 75

1988 *Slaná dolina* GNNi. Paňa, Vráb.

ON.: Slaná dolina (samota; Paňa):

1891 *Sósvölgyi major* KMp. Dyč.

1952 *Slaná* ŠMp. 75

1959 *Slanský Dv.* MVP. 100

1981 samota *Slaná dolina* GN. 11

1988 ŠM *Slaná dolina* GNNi. Paňa

Etym.: Názov *Sósvölgyi patak* vznikol z terénneho názvu *Slaná dolina* (maď. *sós* „slaný“, apel. *völgy* „dolina“, apel. *patak* < slvk. *potok*) a možno ho interpretovať ako **Slanodolinský potok*; pomenúva potok pretekajúci cez Slanú dolinu.

Slaný potok → Osliansky potok

Slatina Ľ. Merašický p. (→ Radošinka → Nitra), 1,1 km; pramení a ústi sev. od obce Biskupová; TN. Nad mlynom a slatina.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

VN.: 1896 *Szlatina patak* KMp. Bisk.

1898 *Slatina patak* MTT.75

TN.: 1896 *Nad mlinom a szlatina*

(pole, les) KMp. Bisk.

Etym.: Názov *Slatina* vznikol podľa prítomnosti minerálnych prameňov (apel. *slatina* „močaristé miesto, zamokrená lúka“; porov. Majt., 1996, s. 37 – 38; psl. **soltina* < **solb*; Mach., s. 452).

Slatinka p. Bebrava (→ Nitra), 1,5 km; ústi sev. od obce Slatinka nad Bebravou, ústi juž. od nej; ON. Slatinka nad Bebravou.

VMp. 50: 35-23

VN.: 1978 *Slatinka* VMp. 50

1987 *Slatinka* ZMp. 50

1994 *Slatinka* VP. 50

2000 *Slatinka* HPN. 50

ON.: Slatinka nad Bebravou:

1481 *Slacynka, Kysseb Zlathyna, Zlathynka* VSO. III, 45

1598 *Kys Zlatina* VSO. III, 45

1773 *Mala Slatina* VSO. III, 45

1808 *Slatinka* VSO. III, 45

Etym.: Názov vznikol z apel. *slatina* (demin. *slatinka*); → vyššie.

Slávikova dolina → Slávikovský potok

Slávikovský potok p. Jasenina (→ Nitrica → Nitra), 17,5 km; pramení jv.

od obce Zliechov, tečie jv. smerom cez Slávikovu dolinu, ústi vých. od obce Valaská Belá pri samote Slávikovci; variant: Slávikova dolina; ON. Slávikovci; TN. Slávikova dolina. VMp. 50: 35-22 (nepomenovaný) VN.: 1965 *Slávikova dolina* HP. 1971 *Slávikova dolina* HČ. 1991 *Slávikovský potok* ZMp. 10 1994 *Slávikovský potok* GNPr. VBelá 2000 *Slávikovský potok* HPN. 50 ON.: Slávikovci (samota; Valaská Belá): 1898 *Slavík* MTT.75 1945 *Slávici* ŠMp. 75 1952 *Slávici* ŠMp. 75 1959 *Slávici* MVP. 100 1974 *Slávici* Mp. P. 50 1978 *Slávikovci* VMp. 50; VSO. II, 226 1981 samota *Slávikovci* (*Slávici*^x) GN. 11 1986 *Slávikovci* LTMp. 6 1991 *Slávikovci* ZMp. 10 1994 samota *Slávikovci* GNPr. VBelá 1996 *Slavíkovci* MTZ. 1997 *Slávikovci* P. B. 10 TN.: 1976 *Slávikova dolina* HN. VII, 340 1977 *Slávikova dolina* GN. 9 1986 *Slávikova dolina* LTMp. 6 1990 *Slávikova dolina* Prír. 10 1991 *Slávikova dolina* ZMp. 10 1994 *Slávikova dolina* GNPr. VBelá Etym.: Názov *Slávikovský potok* vznikol z osadného názvu *Slávikovci* (< OM. *Slávik*), apel. *potok* a pomenúva potok pretekajúci okolo samoty Slávikovci. Variant *Slávikova dolina* vznikol podľa terénneho názvu *Slávikova dolina* (< OM. *Slávik*, apel. *dolina*).

Slávy → Zľavský potok

Sľažiansky potok Ľ. Čerešňový potok (→ Žitava → Nitra), 8 km; pramení jz. od obce Zlatno, tečie jv. až juž. smerom, ústi v obci Sľažany; varianty: Vieska, Sucháň, Malý potok; ON. Sľažany. VMp. 50: 35-43 VN.: 1892 *Vieszka patak* KMp. DSľaž. 1921 *Vieska patak* KMp.-od. DSľaž.

1965 *Sľažanský potok* HP. 1969 *Sucháň* Rak. 34 1971 *Sľažiansky potok* HČ. 1977 *Sľažiansky potok* VMp. 50 1979 *Sľažiansky potok* GN. 10; ZMp. 10 1983 *Sľažiansky potok* TS. 13m 1984 *Sľažiansky potok* LTMp. 5 1987 *Sľažiansky potok* CHKO. 50 1988 *Sľažiansky potok* GNNi. Man., Velč., Zlatno, Sľaž. 1991 *Sľažiansky potok* ZMp. 50 1992 *Sľažiansky potok* VASR. 25 1994 *Sľažiansky potok* VP. 50 1995 *Sľažiansky potok* LTMp. 137 1999 *Sľažiansky potok* Le. 10 2000 *Sľažiansky potok* HPN. 50 1975 náreč. *Sucháň, Malí potok* Krišt. Sľaž.

ON.: Sľažany:

1. *Dolné Sľažany*:

1156 *Scelemsan* CDSI. I, Nr. 81
1209 *Zelesen* CDSI. I, Nr. 158
1229 *Scelecen* CDSI. I, Nr. 357
1258 *Zeleben* CDSI. II, Nr. 618
1275 *Zelesen* VSO. III, 48
1323 *Selesen* RDSI. II, Nr. 1091
1468 *Zelchen* Krišt. 371
1773 *Welke Slazany* VSO. III. 48
1960 *Sľažany* (zlúč. s obcou Horné Sľažany) Majt. 1998, s. 266

2. *Horné Sľažany*:

1156 *Scelemsan* CDSI. I, Nr. 81
1209 *Zelesen* CDSI. I, Nr. 158
1229 *Scelecen* CDSI. I, Nr. 357
1258 *Zeleben* CDSI. II, Nr. 618
1379 *Kiszelesen* VSO. III, 48
1564 *Kys-Zelesen* Krišt. 371
1773 *Male Slazany* VSO. III, 48
1786 *Malé Sľažani* VSO. III, 48
1820 *Horné Sľažany* VSO. III, 48
1960 *Sľažany* (zlúč. s obcou Dolné Sľažany) Majt. 1998, s. 266

Etym.: Názov *Sľažiansky potok* vznikol z osadného názvu *Sľažany* (< etn. *Slezan*; Stan. SJ. I, s. 280), apel. *potok* a pomenúva potok pretekajúci cez obec Sľažany. Názov **Vieska* vznikol podľa lokalizácie toku (apel. *ves* < psl. **vьsь* „obec“, demin. *vieska*; „potok tečúci

vieskou, obcou“). Názov *Sucháň* vznikol podľa množstva vody v koryte, resp. podľa častého úbytku vody v koryte (< adj. *suchý*, psl. **suchъ*). Názov *Malý potok* motivovalo množstvo vody v potoku (adj. *malý*, apel. *potok*).

Sliváč → Slivášsky potok

Sliváčsky potok → Slivášsky potok

Slivášsky potok p. Andač (→ Radošinka → Nitra), 4,8 km; pramení vých. od obce Zbehy, tečie sz. smerom cez obec Andač, ústi sev. od nej; varianty: Od Sliváča, Sliváčsky potok, Sliváč; TN. Sliváš.

VMp. 50: 35-34

VN.: 1978 *Sliváčsky potok* VMp. 50

1971 *Od Sliváča* HČ.

1979 *Sliváčsky potok (Od Sliváča^x)* GN. 10

1987 *Sliváčsky potok* ZMp. 10

1988 *Slivášsky potok (Sliváč^x)*

GNNi. Zbe.

1994 *Sliváčsky potok* VP. 50

2000 *Sliváčsky potok* HPN. 50

TN.: 1245 *terra Szilvás* CDSI. II, Nr. 181

1893 *Szilvás* (pole) KMp. Ale.

1938 *Sliváš* ŠMp. 75

1947 *Sliváš* ŠMp. 75

1949 *Sliváš* KMp.-od. Ale.

1977 *Sliváš* VSO. I, 108

1978 *Sliváš, Sliváč* ZMp. 10

1987 *Sliváš* ZMp. 10

1988 *Sliváš (Od Sliváča, Sliváše^x)*

GNNi. Zbe.

Etym.: Názov *Slivášsky potok* vznikol z terénneho názvu *Sliváš* (< apel. *sliváš* „slivkový sad; Kál., s. 616; < *slivka*, psl. **sliva* pravdepodobne od psl. adj. **slivъ* „modravý“, Mach., s. 454, Rej., s. 582; > maď. *szilva*; bot. *slivka* domáca, lat. *Prunus domestica*), apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci cez lokalitu Sliváš. Názov *Sliváč* vznikol podľa terénneho názvu *Sliváč* (dnes *Sliváš*), takisto variant *Sliváčsky potok*. Názov *Od Sliváča* vznikol podľa smerovania

potoku (prep. *od*, TN. *Sliváč*); VN. > TN. *Od Sliváča*.

Slivkovský jarok → Slivkový jarok

Slivkovský potok → Slivkový jarok

Slivkový jarok p. Dubnica (→ Nitra), 4,8 km; pramení vých. od obce Kovarce, tečie sz. smerom, ústi juž. od obce; varianty: Slivkovský potok, Slivkovský jarok; TN. Pod slivkami.

VMp. 50: 35-43

VN.: 1971 *Slivkovský potok* HČ.

1972 *Slivkový jarok* ŠMp. 50

1977 *Slivkový jarok* VMp. 50

1979 *Slivkový jarok* ZMp. 10

1982 *Slivkovský jarok* ZMp. 50

1984 *Slivkový jarok* LTMp. 5

1985 *Slivkový jarok* LTMp. 3;

GNTTo. Kov.

1987 *Slivkový jarok* CHKO. 50; LTMp. 5

1991 *Slivkový jarok* ZMp. 50

1994 *Slivkový jarok* VP. 50

1995 *Slivkový jarok* LTMp. 137

1997 *Slivkový jarok* LTMp. 50

1999 *Slivkový jarok* T. P. 10

2000 *Slivkový jarok* HPN. 50

TN.: 1972 *Pod slivkami* (pole) ŠMp. 50

Etym.: Názov *Slivkový jarok* vznikol podľa porastu, ktorým potok preteká (adj. < *slivkový* < apel. *slivka*; → vyššie; apel. *potok*). Názvy *Slivkovský potok* a *Slivkovský jarok* vznikli z terénneho názvu *Pod slivkami*, apel. *potok* (*jarok*).

Slivnica p. Chotina (→ Nitra), 13,9 km; pramení sz. od obce Podhradie pod Smutným víškom, tečie jv. smerom cez obec Závada, ústi záp. od obce Tovarníky; TN.: 1. Slivnice, 2. Slivničná dolina.

VMp. 50: 35-41

VN.: 1898 *Slivnica* Nyit. 10

1904 *Slivnicza patak* KMp. Velu.

1905 *Slivnica patak, Slivnicza patak,*

1905 *Szlivnicza patak* KMp. Pod.

1911 *Szlivnyicza patak* KMp. Jac.

1937 *Slivnica* ŠMp. 75
 1945 *Slivnica* ŠMp. 75
 1954 *Slivnica* MK.
 1959 *Slivnica* MVP. 100; Tmp. 75
 1964 *Slivnica* TS. 38m; 82
 1965 *Slivnica* HP.
 1971 *Slivnica* HČ.
 1977 *Slivnica* KS. 10, 458
 1978 *Slivnica* VMp. 50; VSO. III, 335
 1979 *Slivnica* GN. 10
 1981 *Slivnica* ZMp. 50
 1983 *Slivnica* TS. 13m
 1984 *Slivnica* LTMp. 5
 1985 *Slivnica* GNTTo. Jac., Pod., Praš.,
 Velu., Záv.; LTMp. 3; ZMp. 50
 1986 *Slivnica* TS. 24m; 193; LTMp. 6
 1987 *Slivnica* LTMp. 5; CHKO. 50
 1988 *Slivnica* OT. 39
 1991 *Slivnica* ZMp. 50
 1994 *Slivnica* VP. 50
 1996 *Slivnica* MTZ.
 1997 *Slivnica* PAS.
 2000 *Slivnica* Tmp. 130; HPN. 50
 TN.: 1. 1905 *Slivnicze* (les) KMp. Pod.
 1985 *Slivnice* GNTTo. Pod.
 2. 1898 *Slivnicny h.* (dolina) MTT.75
 1937 *Slivničná dol.* ŠMp. 75
 1945 *Slivničná dol.* ŠMp. 75
 1957 *Slivničná dol.* GŠ. 25
 1959 *Slivničná dol.* Tmp. 75
 1964 *Slivničná dolina* TS. 38m
 1985 *Slivničná dolina* (dolina) GNTTo.
 Pod., Praš.; LTMp. 3
 1987 *Slivničná dol.* LTMp. 5
 2000 *Slivničná dol.* HPN. 50
 Etym.: Názov *Slivnica* vznikol podľa
 porastu, okolo ktorého tečie (< adj. *slivný*
 < apel. *sliva*, *slivka*; → vyššie); TN.
Slivničná dolina, *Slivnice* < VN. *Slivnica*.

Slivnička p. *Slivnica* (→ *Chotina* →
Nitra), 2,5 km; pramení a ústi juž. od
 obce Podhradie, tečie jv. smerom; VN.
Slivnica.
 VMp. 50: 35-41 (nepomenovaný)
 VN.: 1985 *Slivnička* GNTTo. Pod.
 2000 *Slivnička* Tmp. 130
 VN.: → [potok] *Slivnica*

Etym.: Názov *Slivnička* vznikol z názvu
 vodného toku, do ktorého ústi (VN.
Slivnica > demin. *Slivnička*).

Sokolnícky potok → Hunták

Solčiansko → Solčiansky potok (1)

Solčiansky potok (1) p. Leveš (→
Hostiansky potok → *Žitava* → *Nitra*), 0,8
 km; pramení záp. od obce Skýcov, tečie
 jv. smerom, ústi juž. od obce; variant:
Solčiansko; TN. *Lúky Solčiansko*.
 VMp. 50: 35-44 (nepomenovaný)
 VN.: 1892 *Szolcsanszko patak* KMp.
 Skýc.

1933 *potok Solčiansko* KMp.-od. Skýc.

1984 *Solčiansky potok* OMp. 25

1988 *Solčiansky potok* GNNi. Skýc.

1975 náreč. *Solčiansko* Krišt. Skýc.

TN.: 1933 *Lúky Solčiansko* (lúky)

KMp.-od. Skýc.

1975 náreč. *Solčianske* Krišt. Skýc.

Etym.: Názov *Solčiansky potok* vznikol z
 terénneho názvu *Solčiansko* (ten vari z
 apel. *sedlo* „osada“; porov. Krajč., 1983,
 s. 53; Top., s. 401), apel. *potok*;
 pomenúva potok pretekajúci cez lokalitu
Solčiansko. Názov *Solčiansko* vznikol z
 TN. *Solčiansko*.

Solčiansky potok (2) p. Bebrava (→
Nitra), pramení na sev. okraji obce
 Norovce, tečie jv. smerom cez obec
Solčianky, ústi juž. od obce Horné
Chlebany; ON. *Solčianky*.

VMp. 50: 35-41

VN.: 1965 *Solčiansky potok* HP.

1971 *Solčiansky potok* HČ.

1978 *Solčiansky potok* VMp. 50

1979 *Solčiansky potok* GN. 10

1981 *Solčiansky potok* ZMp. 10

1985 *Solčiansky potok* ZMp. 50

1987 *Solčiansky potok* ZMp. 10

1984 *Solčiansky potok* LTMp. 5

1985 *Solčiansky potok* Nor., Top., Rajč.

1987 *Solčiansky potok* LTMp. 5

1988 *Solčiansky potok* KS. 11, 11

1991 *Solčiansky potok* ZMp. 50
1994 *Solčiansky potok* VP. 50
1999 *Solčiansky potok* T. P. 10
2000 *Solčiansky potok* Tmp. 130
ON.: Solčianky:
1113 *Celsan* CDS1. I, Nr. 66
1245 *Scelchan* CDS1. II, Nr. 185
1773 *Solčianky* VSO. III, 68
1927 *Selčianky* VSO. III, 68
1948 *Solčianky* VSO. III, 68
Etym.: Názov *Solčiansky potok* vznikol z osadného názvu *Solčianky* (< apel. *sedlo* „osada“; Top., s. 401), apel. *potok* a pomenúva potok pretekajúci cez obec Solčianky.

Solka → Čertov potok

Soví kanál → Vlkanovský kanál

spojovací kanál Komoča → Komočský kanál

Staničný kanál 4,4 km; kanál začínajúci sa jz. od obce Dubník, spája sa s Pribetským kanálom sev. od obce Pribeta; variant: Pribeta-Stanica I.; ON. Pribeta.

VMp. 50: 45-41; 42

VN.: 1979 *Staničný kanál*

(*Pribeta-Stanica I.*^x) GN. 10

1982 *Staničný kanál* VMp. 50

1983 *Staničný kanál* ZMp. 10

1989 *Staničný kanál* ZMp. 10

1991 *Staničný kanál* GNKo. Prib.

1992 *Staničný kanál* ZMp. 10

1993 *Staničný kanál* GNNZ Dubí.

1994 *Staničný kanál* VP. 50

2000 *Staničný kanál* HPN. 50

ON.: Pribeta: → Pribetský kanál

Etym.: Názov *Staničný kanál* vznikol podľa lokalizácie kanála (adj. *staničný* < apel. *stanica* „železničná stanica“, apel. *kanál*). Názov *Pribeta-Stanica I.* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadného názvu *Pribeta*, apel. *stanica* („železničná stanica“) a číselného

rozlíšenia č. I (porov. → Pribeta-Stanica).

Stará hrádza (1) 4,2 km; kanál spájajúci záp. od obce Palárikovo Dolnokrižoviansky kanál so Žofiínym kanálom; variant: Starý týteš.

VMp. 50: 45-23 (nepomenovaný)

1952 *Stará hrádza* ŠMp. 75

1984 *Stará hrádza* ZMp. 10

1989 *Stará hrádza* ZMp. 10

1993 *Stará hrádza* (*Stará hradza*^x)

GNNZ. Pal.

miest. *Starý týteš* Szabó 55

Etym.: Názov *Stará hrádza* vznikol podľa pôvodnosti objektu (adj. *starý*, apel. *hradza*). Miestna nárečová podoba *Starý týteš* vznikla z adj. *starý*, apel. *týteš* (< maď. *töltés* „hradza“; porov. → *Komočský kanál: Nový týteš*).

*Stará hrádza (2) → Palárikovský potok

Stará Gúta-Lándor → Lándorský kanál

Stará Gúta-Malá Aňala → Malá Aňala

Stará Nitra (1) p. Nitra, 30 km; pravostranné rameno rieky Nitry, odbočuje v obci Dolné Krškany (v k. ú. mesta Nitra), tečie jv. smerom cez obec Veľký Kýr, ústi juž. od obce Nitriansky Hrádok; varianty: Nitra, Malá Nitra, Staré rameno Nitry, Nitra "stará rieka", Niterka; VN. Nitra.

VMp. 50: 45-21; 23

VN.: 1890 *Nyitra folyó* KMp. Šur.,
NHrad.

1891 *Nyitra folyó* KMp. L.-G., Ivan.,
DKrš., VKýr, Komj., Lipo.

1938 *Nitra* ŠMp. 75

1947 *Nitra* ŠMp. 75

1957 *staré rameno Nitry, Staré rameno Nitry* GŠ. 25

1959 *Staré rameno Nitry* Cmp.

1961 *Stará Nitra* KS. 8, 298

1965 *Stará Nitra* HP.

1966 *Stará Nitra* TS. 37m

1966 *Staré rameno Nitry* TS. 37m
 1971 *Stará Nitra* HČ.
 1971 *Nitra "stará rieka"* DP. 27
 1972 *Stará Nitra* SHM. 500
 1975 *Stará Nitra* SVP. 1
 1977 *Stará Nitra* ZMp. 10; VSO. II, 50
 1978 *Stará Nitra* ZMp. 10; VSO. III, 114
 1978 *Nitierka* Haj. 15
 1979 *Stará Nitra* (aj *staré rameno Nitry*^x)
 GN. 10
 1979 *Stará Nitra* Nit. 150
 1980 *Stará Nitra* ZMp. 10
 1981 *Stará Nitra* ZMp. 10
 1982 *Stará Nitra* VMp. 50
 1985 *Stará Nitra* ZMp. 10
 1987 *Stará Nitra* ZMp. 10
 1988 *Stará Nitra* GNNi. Nitra, Br.
 1989 *Stará Nitra* AMp. 15; ZMp. 10
 1993 *Stará Nitra* GNNZ. NZám.
 1993 *Malá Nitra* (*Stará Nitra*^x) (s. t.)
 GNNZ. Komj., Lipo., Šur., VKýr
 1994 *Stará Nitra, Malá Nitra* VP. 50
 1995 *Malá Nitra* (s. t.) ZMp. 10
 1995 *Stará Nitra* LTMp. 137
 1996 *Stará Nitra* MTZ.
 1997 *Stará Nitra* PAS.
 1999 *Malá Nitra* TMP. 155
 2000 *Stará Nitra, Malá Nitra* HPN. 50
 VN.: → *Nitra*

Etym.: Názov *Stará Nitra* označuje niekdajší hlavný tok rieky (ide o pôvodné koryto Nitry pred vodohospodárskymi úpravami; adj. *starý*, VN. *Nitra*), rovnako sú motivované aj varianty *Malá Nitra* (adj. *malý*, VN. *Nitra*), *Nitierka* (deminutívny tvar VN. *Nitra*) a *Staré rameno Nitry* (adj. *starý*, apel. *rameno*, VN. *Nitra*). Názov *Nitra* (> maď. *Nyitra*, *Nyitra folyó*) je označením pôvodného (neupraveného) koryta rieky Nitry.

Stará Nitra (2) p. Nitra, 3,5 km; pravostranné rameno rieky Nitry ležiace na vých. okraji mesta Nové Zámky; VN. Nitra.
 VMp. 50: 45-23; 41 (nepomenovaný)
 VN.: 1889 *Nyitra folyó* KMp. NZám.
 1981 *Stará Nitra* ZMp. 10

1989 *Stará Nitra* ZMp. 10
 VN.: → *Nitra*
 Etym.: → vyššie.

Stará Nitra (3) 2,5 km (pôv. 3,6 km), pravostranné rameno rieky Nitry spájajúce sa sz. od obce Nesvady s kanálom Malá Aňala; varianty: *Nitra*, **Mŕtva Nitra*; VN. *Nitra*.

VMp. 50: 45-41 (nepomenovaný)
 VN.: 1889 *Nyitra folyó, Holt Nyitra folyó*
 KMp. Nesv.

1982 *Stará Nitra* ZMp. 10

1992 *Stará Nitra* ZMp. 10

VN.: → *Nitra*

Etym.: → vyššie; názov *Holt Nyitra folyó* možno interpretovať ako **Mŕtva Nitra* (maď. *holt* „mŕtvy“, VN. *Nitra*, maď. podoba *Nyitra, Nyitra folyó*).

**Stará Nitra* (4) → *Dobrotka*

**Stará Nitra* (5) → *Malá Aňala*

Stará Radošinka p. Blatnica (→ *Radošinka* → *Nitra*), 6,5 km; pramení na sev. okraji obce *Radošina*, tečie jv. smerom, ústi v obci *Veľké Ripňany*; VN. *Radošinka*; ON. *Radošina*.

VMp. 50: 35-32 (nepomenovaný)
 VN.: 1994 *Stará Radošinka* VP. 50

2000 *Stará Radošinka* HPN. 50

VN.: → *Radošinka*

ON.: *Radošina*: → *Radošinka*

Etym.: Názov *Stará Radošinka* vznikol z adj. *stará* a vodného názvu → *Radošinka*.

Stará Žitava (1) ľ. *Žitava* (→ *Nitra*), 2,7 km; ľavostranné rameno *Žitavy* vých. od obce *Kmeťovo*; VN. *Žitava*.

VMp. 50: 45-21; 23 (nepomenovaný)

VN.: 1891 *Régi Zsitva* KMp. Km.

VN.: → *Žitava*

Etym.: Názov **Stará Žitava* označuje niekdajší hlavný tok rieky (maď. *régi* „dávny, starý“, slvk. VN. *Žitava* > maď. *Zsitva*).

Stará Žitava (2) ľ. Žitava (→ Nitra), 3,6 km; ľavostranné rameno rieky Žitava, začína sa sv. od obce Úľany nad Žitavou, končí sa juž. od obce Hul; VN. Žitava. VMp. 50: 45-23 (nepomenovaný) VN.: 1890 *Régi Zsitva* KMp. Hul, Úľ. VN.: → Žitava Etym.: → vyššie.

Stará Žitava (3) pôvodné koryto rieky Žitavy od preložky Žitavy v k. ú. obce Dolný Ohaj po Martovce, kde Žitava ústi do Nitry; varianty: Žitava, staré rameno Žitavy; VN. Žitava. VMp. 50: 45-23 VN.: 1979 *Stará Žitava (staré rameno Žitavy^x)* GN.10 1982 *Žitava* VMp. 50 1993 *Stará Žitava (Žitava^x)* GNNZ. DOhaj, Beš., DnŽ. 1999 *Stará Žitava* Tmp. 155 VN.: → Žitava Etym.: → vyššie.

Staré rameno Nitry → Stará Nitra

Starý potok (1) → Hrnčiarovský kanál

Starý potok (2) → Libichavský potok

Starý potok (3) → Osliansky potok

Starý potok (4) → Stránka

Starý potok (5) ľ. Drevenica (→ Žitava → Nitra) 2,1 km; pramení v obci Neverice, tečie juž. smerom, ústi juž. od obce. VMp. 50: 35-43 (nezaznačený) 1892 *Öreg patak* KMp. Never. 1937 *Starý potok* KMp.-od. Never. Etym.: Názov *Starý potok* vznikol pravdepodobne podľa pôvodnosti koryta (adj. *starý*, maď. *öreg*; apel. *potok* > maď. *patak*).

Starý týteš → Stará hrádza

Stavný jarok p. Baraní jarok (→ Jelšie → Bebrava → Nitra), 0,55 km; pramení a ústi sv. od obce Podlužany; TN. Stavné. VMp. 50: 35-23 (nezaznačený) 1943 *Stavný jarok* KMp. Podl. TN.: 1943 *Stavné* (pole) KMp. Podl. 1985 *Stavné* GNTó. Podl. Etym.: Názov *Stavný jarok* vznikol z terénneho názvu *Stavné* (adj. *stavný* < apel. *stávka* „čo je chránené, časovo obmedzené používať“, „obstavená časť majetku, role s cieľom predbežného získania nároku“; porov. HSSJ. V, s. 468 – 469), apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci cez lokalitu Stavné.

Stoličný jarok neidentifikovaný kanál sev. od mesta Partizánske. VMp. 50: 35-42 (neidentifikovaný) 1975 náreč. *Stoliční jarok* Krist. Part. Etym.: Názov nie je jasný.

Stoličný potok p. Radošinka (→ Nitra), 10,5 km; pramení v obci Horné Otrokovce, tečie jv. smerom, ústi sev. od obce Biskupová; varianty: Merašický potok (d. t.), Surdok (d. t.), Bočina (h. t.), Bystrica; ON. Merašice. VMp. 50: 35-34 VN.: 1113 *aqua Bistric* Šmil. Nr. 267 1894 *Bocsina patak* (h. t.) KMp. DOT. 1896 *Szurdok patak* (d. t.) KMp. Bisk. 1898 *Stolicsni patak* (h. t.), *Slatina patak* (s. t.) MTT.75 1903 *Szurdok patak* (d. t.) KMp. MRip. 1958 *Stoličný potok* MVP. 100 1964 *Stoličný potok* TS. 38m 1965 *Stoličný potok* HP. 1971 *Stoličný potok* HČ. 1977 *Stoličný potok* VSO. II, 248 1978 *Stoličný potok* (h. t.), *Merašický potok* (d. t.) VMp. 50 1979 *Stoličný potok* GN. 10 1983 *Stoličný potok* Mp. T. 1985 *Stoličný potok* GNTó. MRip.; GNTn. Mer., HOt., DOT.

1986 *Stoličný potok* TS. 24m; 19
 1988 *Stoličný potok* ZMp. 10
 1989 *Stoličný potok* (h. t.), *Merašický potok* (d.t.) AMp. 15
 1994 *Merašický potok* VP. 50
 1996 *Stoličný potok* (h. t.), *Merašický potok* (d. t.) MTZ.
 1997 *Stoličný potok* (h. t.), *Merašický potok* (d. t.) PAS.
 1997 *Stoličný potok* LTMP. 50
 2000 *Merašický potok* HPN. 50
 ON.: Merašice:
 1. *Dolné Merašice*:
 1390 *Mereche* VSO. II, 248
 1487 *Eghazasmerecze* VSO. II, 248
 1773 *Dolne Meracžice* VSO. II, 248
 1873 – 1888 *Alsómerasicz* Majt., 187
 po 1888 zlúč. s o. Horné Merašice (Majt., 187)
 2. *Horné Merašice*:
 1390 *Mereche* VSO. II, 248
 1773 *Horne Meracžice* VSO. II, 248
 1873 – 1888 *Felsőmerasic* Majt., 187
 po 1888 zlúč. s o. Dolné Merašice (Majt., 187)
 TN.: 1894 *Bocsina* (pole) KMp. HOt.
 1910 *Bocsina* KMp.-od. HOt.
 1985 *Bočina* GNTn. HOt.
 Etym.: Názov *Stoličný potok* z adj. *stoličný* < apel. *stolica* „administratívnoprávna jednotka, župa“, apel. *potok* (azda „potok tečúci stolicou, župou“). Názov *Merašický potok* vznikol z osadného názvu *Merašice* (< OM. *Měraš-*; Stan. SJ. II, s. 339), apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci v katastri obce Merašice. Variant *Bočina* vznikol podľa terénneho názvu *Bočina* (apel. *bočina* „úbočie“; HSSJ. I, s. 140). Názov *Slatina* vznikol pravdepodobne stotožnením dolného toku s prítokom → *Slatina*. Názov *Surdok* nie je významovo priezračný, súvisí vari s maď. *szurdék* (< slvk. *surdík* „skryša, zápecie, výklenok“; porov. Mach., s. 486, Kál., s. 658) pravdepodobne podľa polohy toku pri ústí.
 Názov **Bystrica* motivovala rýchlosť toku alebo čistota (< psl. **bystrъ* „rýchly,

prudký, čistý“). Stotožnenie dokladu so *Stoličným potokom* nie je isté (porov. Šmil., s. 78).

Stračí kanál 2,2 km; kanál začínajúci sa sev. od obce Selice, vých. od nej sa spája s Trnovským kanálom; variant: **Dlhé Stračie*; TN. *Stračie*.
 VMp. 50: 45-14

VN.: 1979 *Stračí kanál* (*Hoszú sarkalás^x*)
 GN. 10

1982 *Stračí kanál* VMp. 50

1983 *Stračí kanál* ZMp. 10

1988 *Stračí kanál* ZMp. 10

1993 *Stračí kanál* GNGa. Seli.

1994 *Stračí kanál* VP. 50

2000 *Stračí kanál* HPN. 50

TN.: 1890 *Szárkalás* KMp. Trn.

1979 *Stračie* (*Sarkalás^x*) GN. 10

1980 *Strakovište* VMp. 50

1983 *Stračie* ZMp. 10

1988 *Stračie* ZMp. 10

1993 *Stračie* (*Sarkalás^x*) GNGa. Trn., Seli.

Etym.: Názov *Stračí kanál* vznikol z terénneho názvu *Stračie* (apel. *straka* > maď. *szarka*), apel. *kanál* a pomenúva kanál nachádzajúci sa v lokalite *Stračie*. Názov *Hoszú sarkalás* je umelý názov, možno interpretovať ako **Dlhé Stračie* (maď. *hoszú* „dlhý“, *szarkalás* „stračí“).

Stráň → Stránka

Straňa → Stránka

Stránka p. Žitava (→ Nitra), 18,2 km; pramení sz. od obce Zlatno, tečie jv. smerom cez obec Mankovce, ústí v Tesárskych Mlyňanoch; varianty: *Starý potok*, *Stráň*, *Straňa*, *Straňanský potok*, *Žitava*, *Zlatniansky potok*, *Veľká bukovina*; ON. 1. *Straňa* (č. o. Mankovce), 2. *Zlatno*; TN. 1. *Stráň*, 2. *Veľká bukovina*.

VMp. 50: 35-43; 44

VN.: 1209 *fluvius Stranya* CDS1. I, Nr. 158; Šmil. Nr. 351

1864 – 65 *Strányai patak* Šmil. 346

- 1865 *Stranya* Krišt. Sľaž.
1890 *Sztránya p.* Atl.
1892 *Sztránya patak* KMp. Hosv., Chyz.
1892 *Sztranye patak* KMp. Martin
1892 *Sztari patak, Sztari patak* KMp.
Man.
1892 *Zsitva patak* KMp. HSľaž.
1892 *Stranya* Krišt. Zlatno
1898 *Stranjansky patak* MTT.75
1903 *Sztranya p.* Bars 8
1921 *Stráne potok* KMp.-od. Martin
1924 *Žitva potok* KMp.-od. HSľaž.
1929 *Stráňa* KMp.-od. Hosv.
1930 *Starý potok* Kmp.-od. Man.
1932 *Stráňa* KMp.-od. Chyz.
1932 *Stráňka, Straňanský potok*
Šmil. 346
1937 *Stráňa* KMp.-od. Tes.
1937 *Stráňka* ŠMp. 75
1938 *Stráňka* ŠMp. 75
1939 *Stráňka* ŠMp. 75
1947 *Stráňka* ŠMp. 75
1954 *Stráňka* MK.
1957 *Stráňka* GŠ. 25
1959 *Stráňka* MVP. 100
1965 *Stráň* HP.
1969 *Stráňa, Straňanský potok*
Rak. 34, 152
1971 *Stráňka* HČ.
1972 *Stránka* SHM. 500
1974 *Stránka* Mp. 500
1975 *Stránka* SVP. 1
1977 *Stránka* VMp. 50; VSO. II, 229
1978 *Stráňka* VSO. III, 356
1978 *Stránka* VSO. III, 159
1979 *Stránka (Stráňka^x)* GN. 10
1980 *Stránka* VMp. 50; ZMp. 10
1981 *Stránka* ZMp. 10
1983 *Stránka* TS. 13m; 127
1984 *Stránka* LTMp. 5
1985 *Stránka* ZMp. 50
1986 *Stráňka* KS. 12, 32
1986 *Zlatniansky potok* KS. 8, 38
1987 *Stránka* LTMp. 5; CHKO. 50
1988 *Stránka* GNNi. Hostľ., Man.,
Martin, Sľaž., TMlyň., ZMor.,
Zlatno
1989 *Stránka* ZMp. 10
1989 *Stráňka* KS. 1, 44
1991 *Stránka* ZMp. 50
1992 *Stránka* ZMp. 10
1992 *Stráňka* VASR. 25
1994 *Stránka* VP. 50
1995 *Stráňka* LTMp. 137
1996 *Stráňka* MTZ.
1997 *Stráňka* PAS.
1999 *Stránke, Stránka* Le. 10
2000 *Stránka* HPN. 50
1975 náreč. *Stráňka* Krišt. Zlatno, Sľaž.;
Velká bukovina (pri prameni)
Krišt. Zlatno
ON.: 1. *Stráňa* (č. o. Mankovce):
1386 *Stranya* Šmil. 346
1406 *Ztranya* VSO. II, 229
1977 *Straňa* VSO. II, 229
2. Zlatno:
1397 *Zalathna* VSO. III, 356
1424 *Zalakna* VSO. III, 356
1808 *Zlatno* VSO. III, 356
TN.: 1. 1892 *Sztranje* (pole) KMp.
Martin
1892 *Sztranya* KMp. HSľaž.
1921 *Stráne* KMp.-od. Martin
1924 *Stráňa* KMp.-od. HSľaž.
1980 *Stráň* ZMp. 10; VMp. 50
1981 *Stráň* ZMp. 10
1988 *Stráň* GNNi. Martin
1988 *Stráň (Stráňa^x)* GNNi. Sľaž.
1975 náreč. *Stráňa* Krišt. Zlatno
2. 1975 náreč. *Velká bukovina* (les) Krišt.
Zlatno
VN.: → Žitava
Etym.: Názov *Stránka* vznikol z názvu
pôvodnej osady *Stráňa* (< apel. *stráň* k
apel. *strana*, psl. **storna*; Šmil., s. 346,
497; Mach., s. 475) sufixom *-ka*. Názov
Stráň a variant *Stráňa* vznikli podľa
charakteru lokality, ktorou tečie (apel.
stráň „úpätie, úboč“). Názov *Straňanský*
potok vznikol z osadného názvu *Stráňa*,
apel. *potok*. Názov *Starý potok* vznikol
podľa neupravenosti (pôvodnosti) toku
(adj. *starý*, psl. **starъ*, apel. *potok*).
Názov *Zlatniansky potok* vznikol z
osadného názvu *Zlatno* (adj. *zlatný* <
apel. *zlato*, psl. **zolto*; Mach., s. 586; v
lokalite sa v minulosti ryžovalo zlato;

Var., 1984, s. 93), apel. *potok* a pomenúva potok pretekajúci v katastri obce Zlatno. Názov *Žitva potok* (maď. *Zsitva* < slvk. *Žitava*) vznikol stotožnením s nadradeným tokom (so *Žitavou*), apel. *potok*. Názov *Veľká bukovina* motivoval názov lesa *Veľká bukovina* (adj. *veľký*, apel. *bukovina* < apel. *buk*), cez ktorý potok tečie.
Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 346, 497.

Stráňanský potok → Stránka

Stratený potok p. Osliansky potok (→ Nitra), 2,3 km; pramení jv. od obce Horná Ves, tečie jv. smerom, ústi jv. od obce Oslany; TN. Stratený potok.
VMp. 50: 35-42
VN.: 1807 *Stratený potok* Krišt. 312
1874 *Stratený potok* Krišt. 312
1933 *Stratený potok* KMp.-od.
HVes
1957 *Stratený potok* GŠ. 25
1959 *Stratený potok* MVP. 100
1971 *Stratený potok* ZMp. 50
1974 *Stratený potok* Mp. P. 50
1976 *Stratený potok* HN. VII, 339
1978 *Stratený potok* VMp. 50
1982 *Stratený potok* ZMp. 10
1984 *Stratený potok* LTMp. 5
1985 *Stratený potok* LTMp. 8
1987 *Stratený potok* CHKO. 50
1991 *Stratený potok* ZMp. 50
1992 *Stratený potok* ZMp. 10; VASR. 25
1994 *Stratený potok* GNPr. Osl., Hves
1999 *Stratený potok* TMp. 131
2000 *Stratený potok* HPN. 50
1975 náreč. *Straňení potok* Krišt. HVes
TN.: 1933 *Stratený potok* (les) KMp.-od.
HVes
Etym.: Názov *Stratený potok* vznikol podľa charakteru (občasnosti) toku (najmä v pramennej oblasti); adj. *stratený* (k psl. ver. **tratiti*; Rej., s. 671), apel. *potok*; VN. *Stratený potok* > TN. *Stratený potok*.

Strečkov Ľ. Dobranská (→ Omastiná → Radiša → Bebrava → Nitra), 0,2 km; pramení a ústi jv. od obce Žitná-Radiša, tečie sev. smerom; TN. Strečkov.
VMp. 50: 35-24 (nezaznačený)
VN.: 1939 *Strečkov* KMp. Žitná
TN.: 1939 *Strečkov* (les) KMp. Žitná
1985 *Strečkov* GNTTo. Ži.-Ra.
Etym.: Názov *Strečkov* vznikol podľa terénneho názvu *Strečkov* (ten azda z OM. *Strečko*).

Strhanec p. Handlovka (→ Nitra), 2 km; pramení sv. od obce Lipník, tečie jz. smerom, ústi záp. od obce Chrenovec-Brusno.
VMp. 50: 36-13 (nepomenovaný)
1591 *ad Strhanou* (?) LMS. 90
1910 *Sztrhanyecz patak* KMp. Chren.
1935 *Strhanec* KMp.-od. Chren.
Etym.: Názov *Strhanec* vznikol z adj. *strhaný* „trhaním poškodený“ (k psl. ver. **tręgati*; Mach., s. 535) podľa polohy toku („prudko tečúci potok vytvárajúci zárezy v teréne“).

Striebornica Ľ. Radiša (→ Bebrava → Nitra), 3,5 km; pramení vých. od obce Uhrovec, tečie jz. smerom, ústi v obci; TN. Striebornica.
VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)
VN.: 1939 *Striebornica* KMp.-od. Uhr.
1965 *Striebornica* HP.
1982 *Striebornica* ZMp. 10
1991 *Striebornica* ZMp. 10
1994 *Striebornica* VP. 50
1999 *Striebornica* TMp. 131
2000 *Striebornica* HPN. 50
TN.: 1939 *Striebornica* (les) KMp.-od. Uhr.
1945 *Striebornica* ŠMp. 75
1952 *Striebornica* ŠMp. 75
1982 *Striebornica* ZMp. 10
1985 *Striebornica* GNTTo. Uhr.
1988 *Striebornica* OT. 271
1990 *Striebornica* ZMp. 10
1991 *Striebornica* ZMp. 10
1994 *Striebornica* TMp. 131

Etym.: Názov *Striebornica* vznikol z adj. *strieborný* (< apel. *striebro*, psl. **s̆rebro*; Mach., s. 481; „potok s obsahom striebra“, príp. podľa farby dna); VN. > TN. *Striebornica*.

Struhár p. Handlovka (→ Nitra), 4 km; pramení vých. od mesta Handlová pri vrchu Triesky (941 m), tečie jz. smerom, ústi v meste Handlová, TN. Pstruháre.

VMp. 50: 36-13

VN.: 1971 *Struhár* HČ.

1977 *Struhár* GN. 9

1981 *Struhár* VMp. 50

1987 *Struhár* LTMp. 9

1994 *Struhár* GNPr. Han.; VP. 50

1998 *Struhár* LTMp. 132

2000 *Struhár* HPN. 50

TN.: 1989 *Pstruháre* (les, pasienok)

TS. 35, 136

1994 *Pstruháre* GNPr. Han.

1998 *Pstruháre* LTMp. 132

Etym.: Názov *Struhár* pravdepodobne vznikol z apel. *struha* (psl. **strúga*, stsl. *struga*; Mach., s. 477) „vodná priekopa, jarok“. So zreteľom na terénny názov *Pstruháre* sa nedá vylúčiť, že vodný názov *Struhár* vznikol podľa výskytu pstruhov v potoku (apel. mask. *pstruh*, fem. *struha*, zool. pstruh potočný, lat. *Salmo trutta m. fario*) > TN. *Pstruháre*. V. Uhlár predpokladá, že vodný názov vznikol z osobného mena *Struhár* (1983, s. 102).

Lit.: V. Uhlár, 1983, s. 102.

Studený kanál → Lándorský kanál

Studený potok (1) p. Nitra, 2,2 km; pramení záp. od obce Kľačno, tečie jv. smerom, ústi v obci; TN. Studená dolina.

VMp. 50: 35-22 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Studený potok* GNPr. Kľač.

2000 *Studený potok* HPN. 50

TN.: 1983 *Studená dolina* (dol.) ZMp. 10

1991 *Studená dolina* ZMp. 10

1994 *Studená dolina* GNPr. Kľač.

Etym.: Názov *Studený potok* vznikol podľa teploty vody z adj. *studený* (psl.

**studenъ*; Mach., s. 483), apel. *potok*; „potok so studenou vodou“.

Studený potok (2) ľ. Struhár (→ Handlovka → Nitra), 2,7 km; pramení vých. od mesta Handlová, tečie sz. smerom, ústi na vých. okraji mesta.

VMp. 50: 36-13 (nepomenovaný)

1994 *Studený potok* VP. 50

2000 *Studený potok* HPN. 50

Etym.: → vyššie.

Studienka p. Čereniansky potok (→ Nitra), 2,2 km; pramení a ústi jv. od obce Čereňany, tečie záp. smerom.

VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)

1975 náreč. *Studienka* Krišt. Čer.

Etym.: Názov označuje jeden z pramenných tokov Čerenianskeho potoka; vznikol proprializáciou demin. apel. *studienka* (< apel. *studňa*).

Studničný kanál 1,3 km; kanál začínajúci sa jv. od obce Vrbová nad Váhom, sz. od mesta Komárno sa spája so Senným kanálom; variant: *Božia studňa.

VMp. 50: 45-43

1979 *Studničný kanál* (*Istenkút^x*) GN. 10

1982 *Studničný kan.* VMp. 50; ZMp. 10

1991 *Studničný kanál* GNKo.

Komá., VnV.

1992 *Studničný kanál* ZMp. 10

Etym.: Názov *Studničný kanál* vznikol z adj. *studničný* (< apel. *studňa*), apel. *kanál* úpravou staršieho názvu *Istenkút* (maď. *isten* „Boh“, *kút* „studňa“; **Božia studňa*).

Studničný potok neidentifikovaný tok vých. od mesta Prievidze (azda Lipniček).

VMp. 50: 36-13 (neidentifikovaný)

1591 *fluuium Studniczny potok* LMS. 90

Etym.: Názov motivovala pramenná časť toku (adj. *studničný* < apel. *studňa*, apel. *potok*).

Sučiansky potok p. Nitrica (→ Nitra), 5,1 km; pramení sz. od obce Nitrianske Sučany, tečie jv. smerom, ústi juž. od obce; variant: Rybník; ON. Nitrianske Sučany.

VMp. 50: 35-24

VN.: 1113 *fluvius Rybnuc* Šmil. Nr. 314; CDSI. I, Nr. 69

1965 *Sučiansky potok* HP.

1968 *Sučiansky potok* HN. IV, 275

1971 *Sučiansky potok* HČ.

1977 *Sučiansky potok* GN. 9

1978 *Sučiansky potok* VMp. 50

1982 *Sučiansky potok* ZMp. 10

1983 *Sučiansky potok* ZMp. 50

1987 *Sučiansky potok* LTMp. 9

1990 *Sučiansky potok* Prír. 17

1991 *Sučiansky potok* ZMp. 10

1994 *Sučiansky potok* GNPr. NSuč.

1997 *Sučiansky potok* P. B. 10

2000 *Sučiansky potok* HPN. 50

ON.: Nitrianske Sučany:

1249 *Zucsán* VSO. II, 306

1270 *Zuchan, Suchan, Zucham, Zuchchen* VSO. II, 306

1808 *Sučany* VSO. II, 306

1920 *Nitrianske Sučany* VSO. II, 306

Etym.: Názov *Sučiansky potok* vznikol z osadného názvu *Sučany* (ten pravdepodobne z OM. *Sudko*; porov. LMŠ., 1982, s. 288; Š. Ondruš ho odvodzuje od základu *suk-/suč-*; psl. **sukati* „spletať, zväzovať“ podľa ohradenia osady; 2002, s. 203 – 205), apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci v katastri obce Sučany. Názov *Rybník* vznikol podľa charakteru toku, na ktorom bol rybník (apel. *rybník*).

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 339, 340.

Suchá → Suchý potok (2)

Sucháň → Sľažiansky potok

Suchý potok (1) Ľ. Žitava (→ Nitra), 3,8 km; pramení jv. od obce Machulince, tečie záp. smerom, ústi sv. od mesta Zlaté Moravce.

VMp. 50: 35-44

1980 *Suchý potok* VMp. 50

1988 *Suchý potok* GNNi. Mach., ZMor.

1994 *Suchý potok* VP. 50

2000 *Suchý potok* HPN. 50

1975 náreč. *Suchí potok* Krišt. Mach.

Etym.: Názov *Suchý potok* vznikol podľa malého množstva vody v koryte (adj. *suchý*, psl. **suchъ* apel. *potok*).

Suchý potok (2), p. Vyčoma (→ Nitra), 2 km; pramení juž. od vrchu Veľká Slopňa, tečie jv. smerom, ústi pod vrchom Veľká Suchá v k. ú. Veľký Klíž; variant: Suchá; TN. 1. Veľká Suchá, 2. Malá Suchá.

VMp. 50: 35-42

VN.: 1898 *Sucha patak* MTT.75

1957 *Suchý potok* GŠ. 25

1959 *Suchý potok* MVP. 100

1965 *Suchý potok* HP.

1971 *Suchý potok* ZMp. 50

1978 *Suchý potok* VMp. 50

1979 *Suchý potok* GN. 10

1982 *Suchý potok* ZMp. 10

1983 *Suchý potok* Mp. N. 50

1984 *Suchý potok* LTMp. 5

1985 *Suchý potok* GNTó. VKlíž

1987 *Suchý potok* CHKO. 50; LTMp. 5

1992 *Suchý potok* ZMp. 10

1995 *Suchý potok* LTMp. 137

1999 *Suchý potok* T. P.

TN.: 1. 1959 *Veľká Suchá* (kopec, les) MVP. 100

1978 *Veľká Suchá* VMp. 50

1984 *Veľká Suchá* LTMp. 5

1999 *Veľká Suchá* T. P.

2. 1898 *Kis-Sucha* (kopec, les) MTT.75

1957 *Malá Suchá* GŠ. 25

1970 *Malá Suchá* VMp. 50

1995 *Malá Suchá* LTMp. 137

Etym.: → vyššie. Variant *Suchá* vznikol pravdepodobne podľa TN. *Veľká Suchá* alebo *Malá Suchá*, príp. podľa malého množstva vody v koryte: *Suchá* [voda].

Suchý potok (3) p. Lehotský potok (→ Nitra), 1,8 km; pramení v obci Lehota

pod Vtáčnikom (v č. o. Malá Lehota), tečie sev. smerom, ústi na sev. okraji obce.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)
1982 *Suchý potok* ZMp. 10
1991 *Suchý potok* ZMp. 10
1994 *Suchý potok* GNPr. LpV.; VP. 50
2000 *Suchý potok* HPN. 50
Etym.: → vyššie.

Suchý potok (4) Ľ. Bočovka (→ Širočina → Žitava → Nitra), 1,9 km; pramení a ústi sev. od obce Olichov, tečie jz. smerom.

VMp. 50: 35-44 (nepomenovaný)
1974 *Suchý potok* ZMp. 10
1981 *Suchý potok* ZMp. 10
1994 *Suchý potok* VP. 50
2000 *Suchý potok* HPN. 50
Etym.: → vyššie.

Suchý potok (5) p. Hostiansky potok → Žitava → Nitra), 1,2 km; pramení jv. od obce Žikava, tečie juž. smerom, ústi záp. od obce Topoľčianky.

VMp. 50: 35-44 (nepomenovaný)
1892 *Szuchi patak* KMp. Topk.
1928 *Suchý potok* KMp.-od. Topk.
1988 *Suchý potok* GNTo. Žik.
1975 náreč. *Suchí potok* Krišt. Topk.
Etym.: → vyššie.

Suchý potok (6) → Žikavka

Suchý potok (7) → Jarky

Suchý potok (8) → Kopanický jarok

Suliansky potok Ľ. Perkovský potok (→ Radošinka → Nitra), 2 km; pramení vých. od obce Suľany, tečie jz. smerom, ústi na juž. okraji obce; variant: Miestny potok; ON. Suľany (č. o. Hruboňovo).

VMp. 50: 35-43
VN.: 1971 *Miestny potok* ZMp. 50
1977 *Sulanský potok* VMp. 50
1979 *Suliansky potok* (*Miestny potok^x*)
GN. 10

1982 *Miestny potok* ZMp. 50
1985 *Suliansky potok* LTMp. 3
1991 *Suliansky potok* ZMp. 50
1994 *Suliansky potok* VP. 50
2000 *Suliansky potok* HPN. 50
ON.: Suľany:

1209 *Suillan* Stan. SJ. I, 261
1296 *Zulan* VSO. I, 466
1390 *Sulyen* VSO. I, 466
1773 *Welke Sulany* VSO. I, 466
1773 *Male Sulany* VSO. I, 466

Etym.: Názov *Suliansky potok* vznikol z osadného názvu *Suľany* (< OM. so základom *Sul-/Sulb-*; *sub-* „dobrý“ Stan. SJ. I, s. 261), apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci cez obec Suľany. Názov *Miestny potok* vznikol podľa lokalizácie toku (adj. *miestny* < apel. *miesto*, apel. *potok* „potok tečúci miestom, resp. obcou“).

Surdok → Stoličný potok

Süllös IV. → Rybný kanál

***Súteča** dnes neidentifikovaný prítok Jelenského potoka vari v blízkosti obce Žirany; TN. Sutucká úžina.

VMp. 50: 35-43 (neidentifikovaný)
VN.: 1113 *fluvius Zutisca* Šmil. Nr. 355;
CDSl. I, Nr. 69

TN.: 1985 *Sutucká úžina* (*Sutická úžina^x*)
dolina GNNi. Žir.

Etym.: V. Šmilauer pokladal presné znenie a etymológiu názvu za neznáme, nevylučuje však, že by sa dal rekonštruovať ako **Súteska* (1932, s. 347); takisto aj J. Stanislav (1956, s. 70). R. Krajčovič (1980, s. 222) názov interpretuje ako **Súteča* (*sc=č*; *sú-* < psl. **so-* „spolu“; **teč-a* < psl. **tek-ja* k psl. **tekti* „tieť“; „riečka po sútoku dvoch alebo viacerých tokov).

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 347; R. Krajčovič, 1980, s. 222; J. Stanislav, 1956, s. 70.

Svetlov p. Geňov (→ Andač → Radošinka → Nitra), 0,8 km; pramení vých. od obce Rišňovce, tečie sz. smerom,

ústi juž. od obce Alekšince; variant:
 Svetlov potok; TN. Svetlov.
 VMp. 50: 35-34
 VN.: 1971 *Svetlov* HČ.
 1978 *Svetlov potok* ZMp. 10
 1978 *Svetlov* VMp. 50
 1979 *Svetlov* GN. 10
 1987 *Svetlov potok* Mp. 100
 1988 *Svetlov* GNNi. Ale.
 1988 *Svetlov (Svetlov potok^x)* GNNi. Riš.
 1988 *Svetlov potok* ZMp. 10
 1991 *Svetlov potok* ZMp. 50
 1994 *Svetlov potok* VP. 50
 2000 *Svetlov potok* HPN. 50
 TN.: 1893 *Szvetlov* (vinica) KMp. Ale.
 1938 *Svetlovy v. ŠMp.* 75
 1947 *Svetlový v. ŠMp.* 75
 1979 *Svetlov* KMp.-od. Ale.
 1957 *Svetlový v. GŠ.* 25
 1970 *Svetlovský v. VMp.* 50
 1978 *Svetlov* ZMp. 10
 1979 *Svetlov (Svetlovský vrch^x)* GN. 10
 1987 *Svetlov* ZMp. 10
 1988 *Svetlov* GNNi. Ale.
 1991 *Svetlov* ZMp. 50; Mp. 100
 1994 *Svetlov* VP. 50
 1997 *Svetlov* LTMp. 50
 2000 *Svetlov* HPN. 50
 Etym.: Názov *Svetlov* vznikol podľa
 terénneho názvu *Svetlov*. Názov *Svetlov*
potok vznikol podľa TN. *Svetlov*, apel.
potok.

Svetlov potok → Svetlov

Sviniansky potok (→ Bebrava → Nitra),
 10 km; pramení v pohorí Považský
 Inovec, tečie vých. smerom okrajom obce
 Trenčianske Jastrabie, ústi na záp. okraji
 obce Svinná.
 VMp. 50: 35-23
 VN.: 1965 *Sviniansky potok* HP.
 1971 *Sviniansky potok* HČ.
 1978 *Sviniansky potok* VMp. 50
 1979 *Sviniansky potok* GN. 10
 1981 *Sviniansky potok* ZMp. 10
 1982 *Sviniansky potok* ZMp. 10
 1985 *Sviniansky potok* ZMp. 10

1986 *Sviniansky potok* TS. 24m
 1987 *Sviniansky potok* ZMp. 10
 1991 *Sviniansky potok* GNTr. TJas., TM.
 1994 *Sviniansky potok* VP. 50
 2000 *Sviniansky potok* TMp. 130
 1975 náreč. *Sviňarski potok* Krišt. Oby.
 ON.: Svinná:
 1439 *Zwynna* VSO. III, 112
 1501 *Swinna* VSO. III, 112
 1598 *Swinna* VSO. III, 112
 Etym.: Názov *Sviniansky potok* vznikol z
 osadného názvu *Svinná* (< apel. *sviňa*,
 psl. **svinъja* od adj. **svinъ*; Mach., s.
 489; zool. sviňa divá, *Sus scrofa*), apel.
potok; pomenúva potok pretekajúci cez
 obec Svinná.

Sviniarsky potok Ľ. Žitava (→ Nitra),
 4,5 km; pramení a ústi v k. ú. obce
 Obyce, tečie sz. smerom.
 VMp. 50: 35-44
 1939 *Sviniarský potok* ŠMp. 75
 1947 *Sviniarsky potok* ŠMp. 75
 1957 *Sviniarsky potok* GŠ. 25
 1959 *Sviniarsky potok* MVP. 100
 1965 *Sviniarsky potok* HP.
 1959 *Sviniarsky potok* Rak. 30
 1971 *Sviniarsky potok* HČ.
 1972 *Sviniarsky potok* Mp. Z. 50
 1979 *Sviniarsky potok* GN. 10; Nit. 164
 1981 *Sviniarsky potok, Sviniarský potok*
 ZMp. 10
 1983 *Sviniarsky potok* TS. 13m
 1985 *Sviniarsky potok* ZMp. 50
 1984 *Sviniarsky potok* LTMp. 5
 1980 *Sviniarsky potok* VMp. 50
 1987 *Sviniarsky potok* CHKO. 50
 1988 *Sviniarsky potok* GNNi. Oby.
 1989 *Sviniarsky potok, Sviniarský potok*
 ZMp. 10
 1992 *Sviniarsky potok* VASR. 25
 1994 *Sviniarsky potok* VP. 50
 1995 *Sviniarsky potok* LTMp. 137
 2000 *Sviniarsky potok* HPN. 50
 Etym.: Názov *Sviniarsky potok* vznikol z
 adj. *sviniarsky* (< apel. *sviniar* „pastier
 sviň“, apel. *potok* pravdepodobne podľa
 využitia toku na napájanie sviň alebo
 iných pasúcich sa zvierat.

Svinica → Svinnica

Svinná → Svinnica

Svinnica p. Bebrava (→ Nitra), 27,2 km; pramení jz. od obce Trenčianske Jastrabie, tečie jv. smerom cez obec Svinná, ústi na vých. okraji mesta Bánovce nad Bebravou; varianty: Svinná, Svinica; ON. Svinná.

VMp. 50: 35-23

VN.: 1649 *na riece Svinica* Ur. II, 259, 261

1862 *Svinnica* Št.-Kor. 33

1890 *Szvinna* Atl.

1898 *Svinnica p.* MTT.75

1937 *Svinnica* ŠMp. 75

1940 *Svinica* KMp.-od. Vlč., HOzo.

1945 *Svinnica* ŠMp. 75

1948 *Svinica* ŠMp. 75

1951 *Svinnica* ŠMp. 75

1954 *Svinnica* MK.

1957 *Svinnica* GŠ. 25

1959 *Svinnica* MVP. 100; TMp. 75

1964 *Svinnica* TS. 38m; 132

1964 *Svinnica* TS. 38, 176; TS. 39, 235

1965 *Svinnica* HP.

1971 *Svinica* HČ.

1974 *Svinnica* Mp. 500

1975 *Svinnica* SVP. 1

1977 *Svinica* VSO. II, 177; 293

1977 *Svinnica* VSO. I, 439; VSO. II, 112

1978 *Svinnica* VMp. 50; VSO. III, 112

1979 *Svinnica* GN. 10; ZMp. 10

1981 *Svinnica* ZMp. 10

1982 *Svinnica* ZMp. 10

1983 *Svinnica* Mp. T.

1985 *Svinnica* GNTó. BnB., HOzo., Dež., Rus.; TS. 19m; LTMp. 3

1986 *Svinnica* TS. 24m; 196; LTMp. 6

1987 *Svinnica* ZMp. 10

1988 *Svinica* AMp. 12

1991 *Svinnica* GNTr. TJas., Svin., Vhrad.

1994 *Svinnica* VP. 50

1996 *Svinnica* MTZ.

1997 *Svinnica, Svinica* PAS.

1998 *Svinnica* OT. 406

1998 *Svinica* OT. 17

2000 *Svinnica* TMp. 130; HPN. 50

ON.: Svinná: → Sviniansky potok

Etym.: Názov *Svinnica* a variant *Svinica* vznikol z osadného názvu *Svinná* (< apel. *sviňa*; → vyššie), suf. *-ica*. Pomenúva potok pretakúci cez obec Svinná. Názov *Svinná* vznikol podľa ON. *Svinná*; vylúčené však nie je, že starší (prvotný) je VN. (*svinný* < apel. *sviňa*; „rieka, pri ktorej sa zdržiavajú svine“).

Svitavský potok Ľ. Svinnica (→ Bebrava → Nitra), 7,5 km; pramení sev. od obce Neporadza, tečie jv. smerom, ústi jv. od obce Svinná; TN. Svitava.

VMp. 50: 32-23

VN.: 1937 *Svitavský potok* KMp. DMot.

1938 *Svitavský potok* KMp. BNep.

1965 *Svitavský potok* HP.

1971 *Svitavský potok* HČ.

1978 *Svitavský potok* VMp. 50

1979 *Svitavský potok* GN. 10

1981 *Svitavský potok* ZMp. 10

1982 *Svitavský potok* ZMp. 10

1985 *Svitavský potok* ZMp. 10; LTMp. 3

1986 *Svitavský potok* TS. 24m; LTMp. 6

1987 *Svitavský potok* ZMp. 10

1991 *Svitavský potok* GNTr. Nep., Svin.

1994 *Svitavský potok* VP. 50

1996 *Svitavský potok* MTZ.

1997 *Svitavský potok* PAS.

2000 *Svitavský potok* TMp. 130; HPN. 50

TN.: 1898 *Svitava* (vrch; 700 m) MTT.75

1938 *Svitava* KMp. BNep.

1948 *Svitava* ŠMp. 75

1970 *Svitava* VMp. 50

1979 *Svitava* ZMp. 10; GN. 10

1985 *Svitava* ZMp. 10; LTMp. 3

1991 *Svitava* GNTr. Tren.

1994 *Svitava* VP. 50

1997 *Svitava* MTZ.; PAS.

2000 *Svitava* HPN. 50

Etym.: Názov *Svitavský potok* vznikol podľa názvu vrchu *Svitava*, apel. *potok*; pomenúva potok tečúci od vrchu Svitava. Oronymum *Svitava* vzniklo vari

rozšírením staršej, no nedoloženej podoby hydronyma na označenie susediaceho vrchu (z koreňa *svit*, hydroformant *-ava*; „rieka so svetlou, priezračnou vodou“; porov. LMŠ., 1982, s. 290; Mach., s. 489).

***Svrčen** dnes neidentifikovaný pravostranný prítok Nitry pri obci Nedanovce.

VMp. 50: [35-41]

1293 *rivulus Scevrchen* Šmil. Nr. 3110

Etym.: V. Šmilauer (1932, s. 340) rekonštruoval názov ako **Svrčen* > maď. *szeurcsen* (< azda svrčina „smrek, smrekový porast“; Šmil., 1932, s. 478; porov. Mach., s. 490).

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 340, 478.

Szénástúr → Hlinický kanál

Š

Šalga → Bocegaj

Šalgovský potok p. Bzinský potok (→ Radošinka → Nitra), 2 km; pramení jv. od obce Šalgovce, tečie vých. smerom, ústi jv. od obce; ON. Šalgovce.

VMp. 50: 35-32

VN.: 1971 *Šalgovský potok* HČ.

1978 *Šalgovský potok* VMp. 50

1979 *Šalgovský potok* GN. 10

1981 *Šalgovský potok* ZMp. 10

1985 *Šalgovský potok* GNT. Bzin., Šal.

1986 *Šalgovský potok* TS. 24m; ZMp. 10

1987 *Šalgovský potok* Mp. 100

1991 *Šalgovský potok* ZMp. 50

1994 *Šalgovský potok* VP. 50

2000 *Šalgovský potok* Tmp. 130

ON.: Šalgovce:

1156 *Seka* CDS1. I, Nr. 81

1258 *Swk, altera Swk Sclauorum* VSO. III, s. 118 (chybná identifikácia; ide o dnešné Žlkovce v okr. Hlohovec; porov. CDS1. II, heslo *Swk*)

1773 *Salgowcze* VSO. III, 118

Etym.: Názov *Šalgovský potok* vznikol z osadného názvu *Šalgovce*, apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci v katastri obce Šalgovce.

Šarcov potok → Sarcov potok

Šindliarska Ľ. Jasenina (→ Nitrica → Nitra), 4 km; pramení záp. od obce Čavoj, ústi záp. od obce; ON. Šindliarovci.

VMp. 50: 35-22

VN.: 1898 *Sindeliarska* MTT.75

1952 *Šindeliarska* ŠMp. 75

1965 *Šindeliarska* HP.

1971 *Šindeliarska* HČ.

1974 *Šindeliarska* Mp. P. 50

1977 *Šindeliarska* GN. 9

1978 *Šindeliarska* VMp. 50

1985 *Šindeliarska* TS. 19m

1987 *Šindeliarska* LTMp. 9

1994 *Šindeliarska* VP. 50

1997 *Šindeliarska* P. B.

2000 *Šindeliarska* HPN. 50

ON.: Šindliarovci (samota; Čavoj):

1959 *Šindliarovci* MVP. 100

1970 samota *Šindliarovci* GNPr. Čav.

1974 *Šindliarovci* Mp. P. 50

1978 *Šindeliarska* VSO. III, 283

1981 samota *Šindliarovci* GN. 11

1983 *Šindliarovci* ZMp. 10

1985 *Šindliarovci* TS. 19m

1991 *Šindliarovci* ZMp. 10

1994 *Šindliarovci* VP. 50

1997 *Šindliarovci* P. B.

Etym.: Názov *Šindeliarska* vznikol z osobného mena *Šindliar* (pravdepodobne univerbizáciou z názvu *Šindeliarska* [voda]; správna podoba hydronyma by mala byť *Šindliarska*).

Širočina Ľ. Žitava (→ Nitra), 21 km; pramení na jz. svahoch Pohronského Inovca sv. od obce Čierne Kľačany vo výške okolo 320 m n. m., tečie jz. smerom cez Nevidzany, ústi na sev. okraji mesta Vráble vo výške 144 m n. m.; plocha povodia, vymedzená

rozvodnicami Hrona a menších prítokov Žitavy, je 101 km², lesnatosť 30% (ES. V, 701); varianty: *Lúčny potok, *Májsky potok, Podmájsky potok; ON. Máj; TN. Podmáj.
 VMp. 50: 35-44; 45-22
 VN.: 1890 *Luki p.* Atl
 1890 *Máj patak* KMp. Vráb.
 1898 *Siročiny patak* MTT.75
 1939 *potok Siročiny* ŠMp. 75
 1947 *Siročiny* ŠMp. 75
 1957 *Širočina* GŠ. 25
 1959 *Širočina* CMp.
 1965 *Širočina* HP.
 1966 *Širočina* TS. 37m
 1969 *Širočina* Rak. 33
 1971 *Širočina* HČ.
 1975 *Širočina* SVP. 1
 1976 *Širočina* ZMp. 10
 1977 *Širočina* VSO. II, 294, 297
 1978 *Širočina* VSO. III, 150
 1979 *Širočina* GN. 10
 1980 *Širočina* VMp. 50
 1981 *Širočina* ZMp. 10
 1982 *Širočina* VMp. 50
 1983 *Širočina* TS. 13, 126
 1984 *Širočina* LTMP. 5
 1985 *Širočina* ZMp. 10
 1987 *Širočina* ZMp. 10; CHKO. 50
 1988 *Širočina* GNNi. ČKĽ., Nevi., NVoz., Taj., Vráb., ZMor.
 1989 *Širočina* AMp. 16; AMp. 15
 1991 *Širočina* ZMp. 50
 1992 *Širočina* ZMp. 50
 1994 *Širočina* Trub. 12; VP. 50
 1995 *Širočina* LTMP. 137
 1996 *Širočina* MTZ.
 1997 *Širočina* PAS.
 1999 *Širočina* Tmp. 155
 2000 *Širočina* HPN. 50
 1975 náreč. *Širočina, Podmájski potok* Krišt. Vráb.
 ON.: 1892 – 1902 majer *Máj* Trub. 142
 TN.: 1890 *Alsó Máj* (pole) KMp. Vráb.
 1988 *Podmáj* GNNi. Vráb.
 1994 *Podmáj* Trub. 12
 1975 náreč. *Podmáj* Krišt. Vráb.

Etym.: Názov *Širočina* vznikol vari podľa charakteru toku z adj. *široký* (psl. **širokъ* < **širъ*; Mach., s. 500), suf. *-ina*; „široký tok“, príp. „potok tečúci širokým priestranstvom“. J. Trubíni (1994, s. 143) názov odvodzuje z apelatíva *širočina* (druh sekery z 9. st.). Doklad *Luki p.* môžeme azda interpretovať ako **Lúčny potok* („potok smerujúci cez lúky“). Názov *Máj patak* vznikol z názvu zaniknutej samoty *Máj*, okolo ktorej tečie, apel. *patak* (< slvk. *potok*) a možno ho interpretovať ako **Májsky potok*. Názov *Podmájsky potok* vznikol z TN. *Podmáj*, apel. *potok*; pomenúva potok tečúci cez lokalitu Podmáj.
 Lit.: J. Trubíni, 1994, s. 143.

Šišovský potok p. Livina (→ Bebrava → Nitra), 3,3 km; pramení sz. od obce Šišov, tečie jv. smerom, ústi v obci; ON. Šišov.
 VMp. 50: 35-41 (nepomenovaný)
 VN.: 1994 *Šišovský potok* VP. 50
 2000 *Šišovský potok* HPN. 50
 ON.: Šišov:
 1113 *Sis* CDSl. I, Nr. 69
 1247 *Sys* VSO. III, 131
 1458 *Sysow, Sisow* VSO. III, 131
 1808 *Sissow* VSO. III, 131
 Etym.: Názov *Šišovský potok* vznikol z osadného názvu *Šišov* (< OM. *Sixtus*, ľud. *Šiš*; Top., s. 402), apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci cez obec Šišov.

Škrípovka Ľ. Nitrica (→ Nitra), 2 km; pramení a ústi v k. ú. mesta Valaská Belá; TN. Škrípová.
 VMp. 50: 35-22
 VN.: 1945 *Skripová* ŠMp. 75
 1952 *Skripová* ŠMp. 75
 1965 *Škrípová* HP.
 1971 *Škrípová* HČ.
 1978 *Škrípovka* VMp. 50
 1994 *Škrípovka* (*Škrípovka^x*) GNPr. VBelá
 1994 *Škrípovka* VP. 50
 2000 *Škrípovka* HPN. 50
 TN.: 1898 *Skripova v.* (dolina) MTT.75

1922 *Škrípová skala* KMp.-od. VBelá
1970 *Škrípova dol.* VMp. 50
1978 *Škrípov* VSO. III, 226
1986 *Škrípov* LTMp. 6
1994 *Škrípová* GNPr. VBelá
1996 *Škrípov* MTZ.

Etym.: Názov *Škrípovka* vznikol z terénneho názvu *Škrípová* (< ver. *škrípať*; podľa kamenitej pôdy, kde radlica pri obrábaní pôdy škrípe; porov. Skála, 2000, s. 439 – 441, príp. podľa vodomilného porastu z apel. *škríp* „praslička, trstina“; Kál., s. 680; Mach., s. 449).

Štieflejský potôčik → Cerová

Štitárska zvodnica → Štitársky kanál

Štitársky kanál 1,9 km; kanál začínajúci sa záp. od obce Pohranice, jz. od nej sa spája s potokom Selenec; variant: Štitárska zvodnica; ON. Dolné Štitáre.

VMp. 50: 45-21

VN.: 1979 *Štitársky kanál (Štitárska zvodnica^x)* GN. 10

1980 *Štitársky kanál* ZMp. 10

1981 *Štitársky kanál* ZMp. 50

1982 *Štitársky kanál* VMp. 50

1984 *Štitársky kanál* LTMp. 5

1987 *Štitársky kanál* GŠ. 25; LTMp. 5

1988 *Štitársky kanál* GNNi. Pohr.

1992 *Štitársky kanál* VASR. 25

1994 *Štitársky kanál* VP. 50

1995 *Štitársky kanál* ZMp. 10

1997 *Štitársky kanál* LTMp. 5

2000 *Štitársky kanál* HPN. 50

ON.: Dolné Štitáre (č. o. Nitra):

1113 *Scitar, Sitar* CDSI. I, Nr. 69

1302 *Chithar* VSO. I, 339

1773 *Csitar* VSO. I, 339

1927 *Dolné Štitáry* VSO. I, 339

1948 *Dolné Štitáre* VSO. I, 339

Etym.: Názov *Štitársky kanál* vznikol z osadného názvu *Štitáre* (apel. **ščitari* „výrobcovia štítov“; Stan., 1947, s. 60; Krajč., 1965, s. 244), apel. *kanál*. Názov *Štitárska zvodnica* vznikol z ON. *Štitáre*,

apel. *zvodnica* („žliabok, priekopa na odvádzanie vody“; KSSJ, s. 931) a pomenúva kanál (zvodnicu) v katastri obce Štitáre.

***Štôľňový potok** p. Chvojnica (→ Nitra), 3,1 km; pramení sz. od obce, tečie jv. smerom, ústi na juž. okraji obce; TN. Štôľne.

VMp. 50: 35-22 (nepomenovaný)

VN.: 1912 *Stollen patak* KMp. Mali.

1935 *Stollen potok* KMp. Mali.

TN.: 1935 *Stollen* (pole) KMp. Mali.

1994 *Štôľne* GNPr. Mali.

Etym.: Názov vznikol podľa charakteru lokality, v ktorej pramení alebo cez ktorú tečie (nem. apel. *Stollen* „štôľňa“; v minulosti boli v lokalite bane na dolovanie zlata; porov. VSO. II, s. 225).

Štvorné p. Radiša (→ Bebrava → Nitra), 0,8 km; pramení a ústi záp. od obce Uhrovec, tečie juž. smerom; TN. Štvorné.

VMp. 50: 35-23 (nepomenovaný)

VN.: 1939 *Štvorné* KMp.-od. Uhr.

TN.: 1939 *Štvorné* (polia) KMp.-od. Uhr.

1982 *Štvorné* ZMp. 10

2000 *Štvorné* TMp. 130

Etym.: Názov potoka *Štvorné* vznikol podľa názvu poľa *Štvorné*, cez ktoré preteká.

Šúdol (→ Nitra), 3,8 km; pramení a ústi záp. od mesta Nitra, tečie sev. smerom; variant: Zo Šúdola; ON. Šúdol; TN. Šúdolská dolina.

VMp. 50: 45-21

VN.: 1971 *Zo Šúdola* HČ.

1982 *Šúdol* VMp. 50

1987 *Šúdol* ZMp. 10

1988 *Šúdol* GNNi. Nitra

1994 *Šúdol* VP. 50

1995 *Šúdol* ZMp. 10

2000 *Šúdol* HPN. 50

ON.: Šúdol (č. o. Nitra):

1247 *Sedew* CDSI. II, Nr. 272

1248/1323 *terra Ecclesiae nostrae Sedew* Šmil. 103, 104

1977 *Šúdol* VSO. II, 296
 TN.: 1957 *Šúdolská dolina* (dol.) GŠ. 25
 1979 *Šúdolská dolina* GN. 10
 1982 *Šúdolská dol.* VMp. 50
 1988 *Šúdolská dolina* GNNi. Nitra
 Etym.: Názov *Šúdol* vznikol podľa osadného názvu *Šúdol* (J. Stanislav názov odvodzuje z koreňa *šud-* „šudiť, klamať“; SJ. II, s. 510). Názov *Zo Šúdola* vznikol podľa smerovania potoka (prep. *zo*, ON. *Šúdol*; „potok tečúci od osady Šúdol“).

Šutovský potok p. Trebianka (→ Nitra), 3,5 km; pramení jv. od obce Šutovce, tečie jz. smerom okolo Šutovskej hory, ústi juž. od obce; ON. Šutovce; TN. Šutovská hora.
 VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)
 VN.: 1994 *Šutovský potok* VP. 50
 1999 *Šutovský potok* TMp. 131
 2000 *Šutovský potok* HPN. 50
 ON.: Šutovce:
 1. *Horné Šutovce*:
 1315 *Sotuch* VSO. III, 146
 1773 *Horne Sutowcze* VSO. III, 146
 1924 zlúč. obcí Dolné Šutovce a Horné Šutovce (Majt., 1998, 293)
 2. *Dolné Šutovce*:
 1531 *kys, Nagh Swthocz* VSO. III, 146
 1546 *Also Swthocz* VSO. III, 146
 1786 *Dolné Ssutowce* VSO. III, 146
 1924 zlúč. obcí Dolné Šutovce a Horné Šutovce (Majt., 1998, 293)
 TN.: 1978 *Šutovská h.* VMp. 50
 Etym.: Názov *Šutovský potok* vznikol z osadného názvu *Šutovce*, apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci v katastri obce Šutovce.

Švarcov jarok p. Chotina (→ Nitra), 2 km; pramení a ústi v Považskom Inovci jv. od Vtáčieho vrštea (910 m) v k. ú. obce Zlatníky.
 VMp. 50: 35-23
 1945 *Švarcov jarek* ŠMp. 75
 1957 *Švarcov jarok* GŠ. 25
 1978 *Švarcov jarok* VMp. 50
 1979 *Švarcov jarok* GN. 10; ZMp. 10

1985 *Švarcov jarok* GNTTo. Zlat.
 1986 *Švarcov jarok* LTMP. 6; TS. 24m
 1987 *Švarcov jarok* ZMp. 10
 1994 *Švarcov jarok* VP. 50
 2000 *Švarcov jarok* TMp. 130; HPN. 50
 Etym.: Názov *Švarcov jarok* motivovalo vlastníctvo lokality, cez ktorú potok preteká; názov vznikol z OM. *Švarc* (< nem. *schwarz* „čierny“), apel. *jarok*.

T, Ľ

Tajná → Tajniansky potok

Tajniansky potok p. Širočina (→ Žitava → Nitra), 2,1 km; pramení vých. od obce Tajná, tečie jv. smerom, ústi v obci; varianty: Tajná, Dolinka, Dolinkový potok; ON. Tajná.
 VMp. 50: 45-22
 VN.: 1980 *Tajná* VMp. 50
 1985 *Dolinka* ZMp. 10
 1988 *Tajniansky potok* ZMp. 10
 1992 *Tajniansky potok* ZMp. 50
 1999 *Tajniansky potok* TMp. 155
 1975 náreč. *Dolinkoví potok* Krišt. Taj. ON.: Tajná:
 1075 *Taina* CDS1. I, Nr. 58
 1209 *Tayna* CDS1. I, Nr. 150
 1265 *Teyna, Toyna* VSO. III, 150
 1275 *Tayna, Thayna* VSO. III, 150
 1309 *Tayna* RDS1. I, Nr. 638
 1322 *Sary* RDS1. II, Nr. 743
 1327 *Toyna, Tayna* VSO. III, 150
 1531 *Tayna* Krišt. 429
 1715 *Tajna* Krišt. 429
 1770 *Malo-Tajna, Kis-Tajna* Krišt. 429
 1786 *Tajna* VSO. III, 150
 Etym.: Názov *Tajniansky potok* vznikol z osadného názvu *Tajná* (adj. *tajná*, psl. **taj-ьнъ*; Mach., s. 521; „utajená, v lese či za vrchom skrytá obec“; Krajč., 1993, s. 64; príp. cirkevnoslov. apel. *tajna* „sviatosť, sviatostné tajomstvo“; Pavl., 1998, s. 85 – 86; 1999, s. 93 – 98), apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci cez obec Tajná. Názov *Tajná* vznikol podľa

ON. *Tajná*. Názvy *Dolinka* a *Dolinkový potok* motivovalo pomenovanie geomorfologického útvaru (apel. *dolina*, demin. *dolinka*).

Ťakov I. Nitra, 2 km; pramení vých. od obce Lehota pod Vtáčnikom, tečie sz. smerom, ústi sev. od mesta Nováky; varianty: *Laskársky potok, Podhradský potok; ON. 1. Laskár, 2. Podhradie; TN. Ťakov.

VMp. 50: 35-24

VN.: 1908 *Laskár patak* KMp. Las.

1957 *Ťakov* GŠ. 25

1959 *Ťakov* MVP. 100; TMp. 75

1965 *Ťakov* HP.

1966 *Ťakov* TS. 42m

1971 *Ťapov* (!) HČ.

1976 *Ťjakov* HN. VII, 229

1978 *Ťakov* VMp. 50; ZMp. 10

1988 *Ťakov* KS. 4, 20

1989 *Ťakov* TS. 35, 24

1990 *Ťakov* Prír. 56

1991 *Ťakov* ZMp. 10; VP. 50

1994 *Ťakov* GNPr. Koš, LpV., Nov.

1996 *Ťakov* MTZ.

1999 *Ťakov* TMp. 131

2000 *Ťakov* HPN. 50

miest. *Podhradský potok* Prír. 56

ON.: 1. Laskár (č. o. Nováky):

1419 *Lazkarfalva* VSO. II, 326

1773 *Laszkar* VSO. II, 326

2. Podhradie:

1352 *Keseleukeu* VSO. II, 405

1388 *Waralya, Keselyukw, Keseleukw* VSO. II, 405

1786 *Podhragya* VSO. II, 405

1920 *Podhradie* VSO. II, 405

TN.: 1909 *Ťjakó* (les) KMp. Las.

Etym.: Názov *Ťakov* vznikol zo zaniknutého terénneho názvu *Ťakov* (porov. → *Ťapkov potok*), názov **Laskársky potok* vznikol z osadného názvu *Laskár*, apel. *potok*. Názov *Podhradský potok* vznikol z osadného názvu *Podhradie* (< apel. *podhradie* < apel. *hrad*), apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci v katastri obce Podhradie.

Ťapkov potok I. Cigliansky kanál (→ Lehotský potok → Nitra), 6,5 km; pramení jv. od obce Podhradie, tečie sz. smerom, ústi na sev. okraji obce Lehota pod Vtáčnikom; variant: Podhradský potok; ON. Podhradie; TN. Ťapková.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

VN.: 1976 *Podhradský potok*

HN. VII, 346

1982 *Ťapkov potok* ZMp. 10

1994 *Ťapkov potok* GNPr. LpV., Podh.

1999 *Ťapkov potok* TMp. 131

2000 *Ťapkov potok* HPN. 50

TN.: 1982 *Ťapková* (pole) ZMp. 10

1994 *Ťapková* GNPr. LpV.

Etym.: Názov *Ťapkov potok* motivovalo vlastníctvo lokality, cez ktorú preteká, vznikol z OM. *Ťapko*, apel. *potok*. Názov *Podhradský potok* vznikol z osadného názvu *Podhradie*, apel. *potok* (porov. → *Ťakov*).

Taraňský potok → Tvrdošovský potok

Tátoš 2,5 km; kanál začínajúci sa záp. od obce Martovce, záp. od nej sa spája s kanálom Hliník-Martovce; variant: Tátoš-Tedemeš; TN. Tatos eleje urasagi, Tatos és Gyűrök.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1979 *Tátoš* (*Tátoš-Tedemes^x*) GN. 10

1982 *Tátoš* VMp. 50

1991 *Tátoš* GNKo. Mart.

1992 *Tátoš* ZMp. 10

1994 *Tátoš* VP. 50

2000 *Tátoš* HPN. 50

TN.: 1. 1889 *Tatos eleje urasagi* (pole) KMp. Mart.

2. 1889 *Tatos és Gyűrök* (pole)

KMp. Mart.

Etym.: Názov *Tátoš* vznikol podľa terénneho názvu *Tátoš*. Názov *Tátoš-Tedemeš* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z terénnych názvov *Tátoš* a *Tedemes*.

Tátoš-Tedemeš → Tátoš

Tehelný kanál 4 km; kanál začínajúci sa na sv. okraji obce Pribeta, s Pribetským kanálom sa spája sev. od obce; variant: Pribeta-Tehelňa; ON. Pribeta.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1979 *Tehelný kanál*

(*Pribeta-Tehelňa*^x) GN. 10

1982 *Tehelný kanál* VMp. 50

1983 *Tehelný kanál* ZMp. 10

1991 *Tehelný kanál* GNKo. Prib.

1992 *Tehelný kanál* ZMp. 10

1993 *Tehelný kanál* GNNZ. Dubí.

1994 *Tehelný kanál* VP. 50

2000 *Tehelný kanál* HPN. 50

Etym.: Názov *Tehelný kanál* vznikol podľa hospodárskej stavby, pri ktorej sa nachádza (adj. *tehný* < apel. *tehelňa* < apel. *tehla* < lat. *tegula*; Stan., 1956, s. 59; apel. *kanál*). Názov *Pribeta-Tehelňa* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadného názvu *Pribeta*, apel. *tehelňa*.

Tehliansky potok → Kováčovský potok

Tekoldiansky potok Ľ. Stoličný p. (→ Radošinka → Nitra), 6 km; pramení sz. od obce Tekold'any, tečie jv. smerom obcou, ústi v obci Merašice; ON. Tekold'any; TN. *Od Tekoldianskeho potoka.

VMp. 50: 35-34

VN.: 1964 *Tekold'anský potok* TS. 38m

1965 *Tekold'anský potok* HP.

1971 *Tekoldiansky potok* HČ.

1977 *Tekold'anský potok* VSO. II, 248

1978 *Tekoldiansky potok* VSO. III, 152;

VMp. 50

1978 *Tekoldianský potok* ZMp. 10

1979 *Tekoldiansky potok* GN. 10

1983 *Tekoldiansky potok* Mp. T.

1985 *Tekoldiansky potok* GNTn. HOt.,

Mer., DOt.; LTMp. 3

1986 *Tekoldiansky potok* TS. 24m

1987 *Tekoldiansky potok* Mp. 100

1988 *Tekoldiansky potok* ZMp. 10

1989 *Tekoldiansky potok* AMp. 15

1991 *Tekoldiansky potok* ZMp. 50

1994 *Tekoldiansky potok* VP. 50

1996 *Tekoldianský potok* MTZ.

1997 *Tekoldiansky potok* PAS.

2000 *Tekoldiansky potok* HPN. 50

ON.: Tekold'any:

1310 *Tekulchen* VSO. III, 152

1342 *Tukulchen* VSO. III, 152

1773 *Tekolgyany* VSO. III, 152

TN.: 1894 *Od tekold potoka* (pole)

KMp. HOt.

Etym.: Názov *Tekoldiansky potok* vznikol z osadného názvu *Tekold'any*, apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci v katastri obce Tekold'any.

Telinský potok Ľ. Žitava (→ Nitra), 15,3 km; pramení sev. od obce Kalná nad Hronom, tečie jz. smerom, ústi na jz. okraji mesta Vráble; varianty: Podmájsky potok, Kalište (pri prameni); ON. Telince; TN. 1. Podmáj, 2. Kilište.

VMp. 50: 45-22

VN.: 1890 *Tildi patak* KMp. Vráb.

1898 *Podmajska patak* MTT.75

1938 *Podmájsky potok* ŠMp. 75

1952 *Telinský potok* KMp.-od. Vráb.

1957 *Podmájský potok* GŠ. 25

1959 *Telinský potok* CMp.; MVP. 100

1965 *Telinský potok* HP.

1966 *Telinský potok* TS. 37m

1971 *Telinský potok* HČ.

1975 *Telinský potok* SVP. 1

1976 *Telinský potok* ZMp. 10

1977 *Telinský potok* VSO. I, 299

1978 *Telinský potok* VSO. III, 154

1979 *Telinský potok* GN. 10

1980 *Telinský potok* VMp. 50

1981 *Telinský potok* ZMp. 10

1982 *Telinský potok* VMp. 50; ZMp. 50

1983 *Telinský potok* Mp. N. 50

1985 *Telinský potok* ZMp. 10

1987 *Telinský potok* ZMp. 10

1988 *Telinský potok* GNNi. Vráb., Čif.

1989 *Telinský potok* AMp. 15; AMp. 16

1992 *Telinský potok* ZMp. 50

1993 *Telinský potok* GNLe. Kal.

1994 *Telinský potok* Trub. 9

1996 *Telinský potok* MTZ.

1997 *Telinský potok* PAS.

1999 *Telinský potok* TMp. 155

1975 náreč. *Ľelinský potok* (Krišt. Vráb.),
Kilište (h. t.; Krišt. Čif.)

ON.: Telince:

1297 *Teld* VSO. III, 154

1312 *Theeld, Teeld* RDSl. I, Nr. 970

1319 *Teeld* RDSl. II, Nr. 433

1322 *Tyld* RDSl. II, Nr. 843

1531 *Teld* Krišt. 431

1533 *Thyld* Krišt. 431

1535 *Thewld* Krišt. 431

1595 *Thöld* Krišt. 431

1604 *Theld* Krišt. 431

1696 *Tyld* Krišt. 431

1770 *Tild* Krišt. 431

1773 *Teldincze* VSO. III, 154

1948 *Telince* VSO. III, 154

ON.: Máj: → [potok] Širočina

TN.: 1. Podmáj → [potok] Širočina

2. 1988 *Kalište (Kilište)* (les) GNNi. Čif.

1975 náreč. *Kilište* Krišt. Čif.

Etym.: Názov *Telinský potok* vznikol z osadného názvu *Telince*, apel. *potok* (takto interpretujeme aj doklad *Tildi patak*; maď. *Tild*, slvk. *Telince*, apel. *patak* < slov. *potok*); pomenúva potok pretekajúci v katastri obce Telince. Názov *Podmájský potok* vznikol z terénneho názvu *Podmáj* (< ON. *Máj*; porov. aj → *Širočina*), apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci cez lokalitu Podmáj. Názov *Kalište* (náreč. *Kilište*) motivoval názov lesa *Kalište*, cez ktorý potok tečie.

Teplá p. Klasovský potok (→ Host'ovský potok → Žitava → Nitra), 3,5 km; pramení a ústi v k. ú. obce Klasov, tečie jv. smerom; varianty: Klavský potok, Forráž.

VMp. 50: 45-21

VN.: 1976 *Forráž* ZMp. 10

1979 *Teplá (Klavský potok^x)* GN. 10

1982 *Teplá* VMp. 50

1984 *Teplá* LTMp. 5

1985 *Forráž* ZMp. 10

1987 *Teplá* ZMp. 10; GŠ. 25; LTMp. 5

1988 *Teplá* GNNi. Klas.

1992 *Teplá* VASR. 25

1994 *Teplá* VP. 50

1999 *Teplá* TMp. 155

2000 *Teplá* HPN. 50

Etym.: Názov *Teplá* (maď. *Forráž*) vznikol podľa teploty vody (adj. *teplý*, maď. *forró* „teplý“); názov *Klavský potok* nie je jasný.

Teplý potok neidentifikovaný tok v k. ú. Bojnice.

VMp. 50: 35-24 (neidentifikovaný)

1990 *Teplý potok* Prír. 30

Etym.: → vyššie.

***Teslen** dnes neidentifikovaný prítok Nitry ústiaci vých. od mesta Nitry (v časti Dolné Krškany).

VMp. 50: 45-21 (neidentifikovaný)

1248 *fluvium Tezlen* Šmil. Nr. 332, 334

Etym.: Presné znenie a etymológiu názvu pokladá V. Šmilauer (1932, s. 342) za neznáme, no nevylučuje, že zachovaný doklad by sa dal rekonštruovať ako **Teszlény*. Nemožno takisto vylúčiť ani zmenu slvk. *Teslin* (porov. rekonštrukciu P. Križka: **Tezlin*; Šmil., s. 342) > maď. *Teslen* (porov. Stan. SJ. II, s. 529).

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 342.

Tichá zvodnica → Tichý kanál

Tichý kanál 2,8 km; kanál začínajúci sa sev. od obce Golianovo, juž. od nej sa spája s potokom Kadaň; variant: Tichá zvodnica; ON. Tichý dvor (zan. samota).

VMp. 50: 45-21

1979 *Tichý kanál (Tichá zvodnica^x)* GN. 10

1982 *Tichý kanál* VMp. 50

1984 *Tichý kanál* LTMp. 5

1987 *Tichý kanál* GŠ. 25; ZMp. 10

1992 *Tichý kanál* VASR. 25

1994 *Tichý kanál* VP. 50

1999 *Tichý kanál* TMp. 131

2000 *Tichý kanál* HPN. 50

ON.: *Tichý dvor (Tichá^x)*

(zan. samota; Golianovo):

1981 samota *Tichý dvor (Tichá^x)* GN. 11

1982 *Tichá* VMp. 50

1987 *JRD Tichý dvor* GŠ. 25; LTMp. 5

1988 samota *Tichý dvor* GNNi. Gol.

1999 *Tichý dvor, Tichá pustatina*

TMp. 131

Etym.: Názov *Tichý kanál* motivoval názov zaniknutej samoty *Tichý dvor*, vedľa ktorej sa nachádzal, apel. *kanál*. Názov *Tichá zvodnica* vznikol podľa ON. *Tichý dvor*, apel. *zvodnica* („žliabok, priekopa na odvádzanie vody“; KSSJ, s. 931).

Timen-Kotelnica → Timenský kanál

† **Timenský kanál** 2,6 km; zaniknutý kanál sa začínal juž. od mesta Nové Zámky, spájal sa s kanálom Aňala; variant: Timen-Kotelnica; ON. Kotelnica, TN. 1. Kotelnica, 2. Pri Timonovom. VMp. 50: 45-41

1979 *Timenský kanál (Timen-Kotelnica^x)*

GN. 10

1981 *Timenský kanál* ZMp. 10

1982 *Timenský kanál* VMp. 50

1993 *Timenský kanál* (zan.)

GNNZ. NZám.

ON.: Kotelnica: → Kotelnický kanál

TN.: 1. Kotelnica: → Kotelnický kanál

Etym.: Názov *Timenský kanál* vznikol z nedoloženého terénneho názvu. Názov *Timen-Kotelnica* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z TN. *Kotelnica* (< OM. *Kotelnica*; → Kotelnický kanál), *Timen* (?).

Timoradzský potok p. Bebrava (→ Nitra), 2,3 km; pramení sz. od obce Timoradza, ústi v obci, tečie jv. smerom; ON. Timoradza.

VMp. 50: 35-23

VN.: 1978 *Timoradzský potok* VMp. 50

1987 *Timoradzský potok* ZMp. 10

2000 *Timoradzský potok* TMp. 130

ON.: Timoradza:

1355 *Tymoradz* VSO. III, 160

1389 *Thymorad* VSO. III, 160

1598 *Thymoraz* VSO. III, 160

1808 *Timoráce* VSO. III, 160

1920 *Timoradza* VSO. III, 160

Etym.: Názov *Timoradzský potok* vznikol z osadného názvu *Timoradza* (< OM. *Timorad*; Top., s. 403; porov. Stanislav, 1956, s. 284 – 285), apel. *potok*; pomenúva potok, ktorý preteká cez obec Timoradza.

Tmavá ľ. Nitra, 7 km; pramení a ústi v k. ú. obce Kľačno, tečie sz. smerom; TN. Tmavá dolina.

VMp. 50: 36-11; 35-22

VN.: 1965 *Tmavá* HP.

1971 *Tmavá* HČ.

1977 *Tmavá* GN. 9

1978 *Tmavá* VMp. 50

1981 *Tmavá* VMp. 50

1994 *Tmavá* GNPr. Kľač.; VP. 50

TN.: 1952 *Tmavá dol.* ŠMp. 75

1983 *Tmavá dolina* ZMp. 10

1986 *Tmavá dol.* LTMp. 6

1994 *Tmavá dolina* GNPr. Kľač.

Etym.: Názov *Tmavá* vznikol univerbizáciou z terénneho názvu *Tmavá dolina* (adj. *tmavý*, psl. **tmavъ*; Mach., s. 531; apel. *dolina*), príp. podľa sfarbenia dna (adj. *tmavý*): *Tmavá* [voda].

Topoľnica p. Leveš (→ Hostiansky potok → Žitava → Nitra), 5,6 km; pramení a ústi v k. ú. mesta Topoľčianky, tečie jv. smerom; TN. Topoľnica. V minulosti zlatonosný (TS. 13, 198; Varsik, 1990, s. 50); variant: Leveš; ON. Topoľčianky; TN. Topoľnica.

VMp. 50: 35-44

VN.: 1293 *fontis Topolniche fev*,

1293 *Tapolchafeu* Šmil. Nr. 3110

1293 *Topolniche fev* Var., 1990, s. 50

1324 *fluv. Thopolnica* Var., 1990, 50

1347 *fl. Tapolnycha* Šmil. 346

1407 *Toplonycha few, Tapolchafeu,*

Tapolnychafeu Var., 1990, 50

1965 *Topoľnica* HP.

1969 *Topoľnica* Rak. 77

1971 *Topoľnica* HČ.; Vod. 10

1979 *Topoľnica* GN. 10; Nit. 164

1980 *Topoľnica* VMp. 50

1984 *Topolnica* LTMp. 5
 1981 *Topolnica* ZMp. 10
 1983 *Topolnica* (d. t. *Leveš*) TS. 13, 198
 1985 *Topolnica* ZMp. 50
 1987 *Topolnica* CHKO. 50; LTMp. 5
 1988 *Topolnica* GNNi. Topk.
 1991 *Topolnica* ZMp. 50
 1992 *Topolnica* ZMp. 10; KS. 5, 22
 1995 *Topolnica* LTMp. 137
 1999 *Topolnica* T. P. 10
 2000 *Topolnica* HPN. 50
 1975 náreč. *Topolnica* Krišt. Topk.
 ON.: Topolčianky:
 1293 *Topolchen Parvum* VSO. III, 168
 1318 *Kywsthapolchan* RDSl. II, Nr. 396
 1318 *Kywstapolchan* RDSl. I, Nr. 281
 1318 *Kustapolchan* RDSl. II, Nr. 168
 1323 *Kystoplochan* RDSl. II, Nr. 1083
 1323 *Kysthopolchan* RDSl. II, Nr. 1091
 1324 *Kystopolchan, Kustopolchan*
 VSO. III, 168
 1327 *Kyusthepulchan, Kyusthepulchen*
 VSO. III, 168
 1331 *Kystopolchan* VSO. III, 168
 1358 *Tapolchan* Krišt. 350
 1477 ...*Kys Thapolchan* Krišt. 350
 1564 *Kys Tapolczan* Krišt. 350
 1598 *Kis Tapolczan* Krišt. 350
 1773 *Male Topolčany* VSO. III, 168
 1808 *Malé Topolčany* VSO. III, 168
 1927 *Topolčianky* VSO. III, 168
 TN.: 1866 *Topolnicze* Krišt. 352
 1898 *Topolnice* (les) MTT.75
 1939 *Topolnica* ŠMp. 75
 1957 *Topolnice* GŠ. 25
 1980 *Topolnica* VMp. 50
 1983 *Topolnica* TS. 13, 200
 1983 *Topolnice* TS. 13m
 1984 *Topolnica* LTMp. 5
 1987 *Topolnica* CHKO. 50; LTMp. 5
 1988 *Topolnica* KS. 11, 11
 1992 *Topolnica* VASR. 25
 1975 náreč. *Topolnica* Krišt. Topk.
 VN.: *Leveš*: → [potok] *Leveš*
 Etym.: Názov *Topolnica* vznikol podľa porastu, okolo ktorého potok tečie (< apel. *topol'*, psl. **topolb*, Rej., s. 666; **topolja*, Habovštiak, 1993, s. 24; bot. *topol'* biely, lat. *Populus alba* alebo *topol'*

čierny, lat. *Populus nigra*). Zo slovenského názvu *Topolnica* sa vyvinul maď. tvar *Tapolnica* > *Tapolca* (Varsik, 1990, s. 51; V. Šmilauer nevyklučuje, že maď. podoba *Tapolca* sa vyvinula zo slvk. *Topolica*). Stredoveký potok *Topolnica* B. Varsik stotožňuje s *Hostianskym potokom*, ktorý tečie asi o 3 km východnejšie. Uvažuje sa aj o motivácii existenciou teplého prameňa, doloženého v 18. st. (náreč. *toplá*; KS. 1992, č. 5, s. 22; porov. prvú zmienku z r. 1293). VN. *Topolnica* > ON. *Topolčianky*; TN. *Topolnica*. Označenie dolného toku *Leveš* vzniklo z VN. *Leveš*. Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 346; B. Varsik, 1990, s. 50 – 51.

Topoľový → Topoľový potok

Topoľový potok p. Čerešňový potok (→ Žitava → Nitra), 2 km; pramení vých. od obce Dolné Sľažany, tečie jv. smerom, ústi sev. od obce Choča; variant: Topoľový.
 VMp. 50: 35-43
 1971 *Topoľový potok* ZMp. 50
 1977 *Topoľový potok* VMp. 50
 1979 *Topoľový potok* (*Topoľový^x*) GN. 10
 1982 *Topoľový potok* ZMp. 50
 1985 *Topoľový potok* ZMp. 50
 1987 *Topoľový potok* CHKO. 50
 1991 *Topoľový potok* ZMp. 50
 1992 *Topoľový potok* VASR. 25
 1994 *Topoľový potok* VP. 50
 2000 *Topoľový potok* HPN. 50
 Etym.: Názov *Topoľový potok* vznikol podľa porastu, okolo ktorého tečie (adj. *topoľový* < apel. *topol'*). Názov *Topoľový* vznikol univerbizáciou z VN. *Topoľový potok*.

Tormáš (1) → Chrenovka (1)

Tormáš (2) → Chrenovka (2)

Tošánsky potok ľ. Lázkový potok (→ Nitra), 6,6 km; pramení jv. od obce

Solčany, tečie sz. smerom, ústi v obci;
 TN. Tošánka.
 VMp. 50: 35-43; 41 (nepomenovaný)
 VN.: 1994 *Tošánsky potok* VP. 50
 1999 *Tošánsky potok* TMp. 131; T. P. 10
 2000 *Tošánsky potok* TMp. 130; HPN. 50
 TN.: 1972 *Tošánky* (les) ŠMp. 50
 1985 *Tošánka* GNT. Sol.
 1999 *Tošánka* T. P. 10
 2000 *Tošánka* TMp. 130
 Etym.: Názov *Tošánsky potok* vznikol
 z názvu lesa *Tošánka*, cez ktorý tečie,
 apel. *potok*.

Trávnický potok p. Liska (→ Žitava →
 Nitra), 8,8 km; pramení sev. od obce
 Trávnica, tečie juž. smerom cez obec do
 Trávnického rybníka, ústi v obci
 Podhájska; varianty: Trávník, Potok; ON.
 Trávnica.
 VMp. 50: 45-24
 VN.: 1965 *Trávník* HP.
 1971 *Trávnický potok* HČ.
 1979 *Trávnický potok* GN. 10
 1980 *Trávnický potok* VMp. 50
 1982 *Trávnický potok* ZMp. 10
 1983 *Trávnický potok* ZMp. 10
 1993 *Trávnický potok* GNNZ. Tráv.,
 Pháj.
 1994 *Trávnický potok* VP. 50
 1999 *Trávnický potok* TMp. 155
 2000 *Trávnický potok* HPN. 50
 1975 náreč. *Trávníckí potok* (Krišt.
 Pháj.), *Potok* (Krišt. Tráv.)
 ON.: Trávnica:
 1075 *Fius* CDS1. I, Nr. 58
 1156 *Fius* CDS1. I, Nr. 81
 1209 *Fus* CDS1. I, Nr. 150
 1227 *Fys* CDS1. I, Nr. 332
 1231 *Fyvs* CDS1. I, Nr. 380
 1237 *Fis* CDS1. II, Nr. 29
 1255 *Phys* CDS1. II, Nr. 485
 1256 *Fys* CDS1. II, Nr. 521
 1299 *Fyuz* VSO. III, 172
 1313 *Inferior Fyus, Toufyus* RDS1. I,
 Nr. 1151
 1321 *Fyus* RDS1. II, Nr. 617
 1322 *Fyus* RDS1. II, Nr. 1322
 1564 Nagy - Fews Krišt. 552

1773 *Fiss* VSO. III, 172
 1808 *Fiš* VSO. III, 172
 1920 *Fiš* VSO. III, 172
 1948 *Trávnica* VSO. III, 172
 Etym.: Názov *Trávnický potok* vznikol z
 osadného názvu *Trávnica*, apel. *potok*;
 pomenúva potok pretekajúci v katastri
 obce Trávnica. Názov *Trávník* je umelý
 názov. Názov *Potok* vznikol
 proprializáciou apelatíva *potok*.

Trávník → Trávnický potok

Trebianka p. Nitra, 10 km; pramení sev.
 od obce Šutovce, tečie juž. smerom, ústi
 sev. od mesta Nováky; varianty:
 Trebianska, *Istobnica; TN. Trebník.
 VMp. 50: 35-24
 VN.: 1113 *fluuius Istobenize* CDS1. I,
 Nr. 69; Šmil. 339
 1246 *fluuius Ztebnyche* Šmil. 339
 1312 *fluuius Sthnebneche* Šmil. Nr. 312 A
 1332 *Sthnebneche* Šmil. 339
 1898 *Trebianska patak* MTT.75;
 1898 *Trebianszka-patak* Nyit. 3
 1932 *Trebianka* Šmil. 339
 1938 *Trebianska potok* ŠMp. 75
 1945 *Trebianska* ŠMp. 75
 1947 *Trebianská potok* ŠMp. 75
 1952 *Trebianska* ŠMp. 75
 1954 *Kabljanka* MK.
 1957 *Trebianska* GŠ. 25
 1959 *Trebianska* MVP. 100
 1965 *Trebianska* HP.
 1966 *Trebianska* TS. 42m
 1971 *Trebianska* HČ.
 1972 *Trebianska* Mp. Z. 50
 1974 *Trebianska* Mp. P. 50
 1977 *Trebianka (Trebianska^x)* GN. 9
 1978 *Trebianka* VMp. 50; ZMp. 10
 1982 *Trebianka* ZMp. 10
 1983 *Trebianka* ZMp. 50
 1985 *Trebiaska (!)* TS. 19m
 1986 *Trebianka* LTMP. 6
 1987 *Trebianka* LTMP. 9
 1988 *Trebianka* AMP. 12
 1991 *Trebianka* ZMp. 10

1994 *Trebianka* GNPr. DNV., Div.,
Koc., Šut., Opat.; VP. 50

1996 *Trebianka* MTZ.

1997 *Trebianka* P. B.; PAS.

1999 *Trebianka* Tmp. 131

2000 *Trebianka* HPN. 50

TN.: *Trebník* (sad) Uh., 1983, 101

1994 *Trebník* (*Triebnik^x*) GNPr. NSuč.

Etym.: Názov *Trebianka* vznikol podľa V. Uhlára (1983, s. 101) z názvu zaniknutej osady alebo z terénneho názvu *Triebnik* (< ver. *trěbiti* „čistiť les pálením, kľčováním“, príp. z apel. *trěba* „pohanská obeta“; pre Uhlárov predpoklad svedčí aj tvar *Trebianska*, ktorý vznikol univerbizáciou z VN. **Trebianska voda*). Názov **Istebnica* vznikol podľa V. Šmilauera (1932, s. 339) pravdepodobne z apel. *istěba* („stan, zrub“; „potok tečúci okolo zrubu alebo podobnej stavby“; porov. *istebna* „komôrka“; Kál., s. 212).

Na výklad V. Šmilauera nadviazal J. Stanislav (1956, s. 313) a po ňom R. Krajčovič (1980, s. 220). Predpokladaný tvar **Istobnicä* (**istobn-icä*) je odvodený od adj. **istobn-* (psl. **istьbn-*) < apel. **istěba* („zrubová stavba vyplnená zemou“, ale aj „spevnený breh rieky, hať“). Názov tak interpretuje ako označenie „riečky s posilnenými brehmi pomocou zrubov, s haťami alebo so zrubovými domčekmi“ (pre rybárov).

Novšie sa k lokalizácii **Istobnice* vyjadril V. Uhlár, ktorý ju miestopisne kladie na hranicu katastrálnych území obcí Dolné Lelovce a Opatovce (pravdepodobne by sme ho stotožnili s potokom → Kyjovec) a pôvodný tvar rekonštruuje ako **Stebník*.

Doklad z roku 1954 (*Kabljanka*) je tlačová chyba.

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 485; V. Uhlár, 1983, s. 101 – 102; R. Krajčovič, 1980, s. 220; J. Stanislav, 1956, s. 313.

Trebianska → Trebianka

*Trebica → Diviacky potok

Trebichava → Trebichavský potok

Trebichavský potok Ľ. Bebrava (→ Nitra), 6,5 km; pramení sv. od obce Trebichava, tečie sz. smerom cez obec, ústi vých. od obce Slatina nad Bebravou; varianty: Trebichovský potok, Trebichava; ON. Trebichava. VMp. 50: 35-23

VN.: 1959 *Trebichavský potok* MVP. 100

1964 *Trebichava* TS. 39m; 266

1965 *Trebichovský potok* HP.

1971 *Trebichovský potok* HČ.

1978 *Trebichavský potok* VMp. 50

1979 *Trebichavský potok* GN. 10

1981 *Trebichavský potok* ZMp. 10

1985 *Trebichavský potok* GNT. Treb.,
SnB.; TS. 19m, 285

1986 *Trebichavský potok* LTmp. 6

1987 *Trebichovský potok* ZMp. 10

1988 *Trebichavský potok* OT. 401

1994 *Trebichavský potok* VP. 50

1999 *Trebichavský potok* Tmp. 131

2000 *Trebichavský potok* Tmp. 130

ON.: Trebichava:

1396 *Trebichava* VSO. III, 174

1481 *Trebychawa* VSO. III, 174

1598 *Trebichawa* VSO. III, 174

Etym.: Názov *Trebichavský potok* a variant *Trebichovský potok* vznikli z osadného názvu *Trebichava* (< OM. *Trebich*; Top., s. 403), apel. *potok*; pomenúvajú potok pretekajúci cez obec Trebichava. Názov *Trebichava* vznikol podľa ON. *Trebichava*.

Trebichovský potok → Trebichavský potok

Trenčianka p. Machnáč (→ Bebrava → Nitra), 3 km; pramení na sev. okraji obce Peťovka, tečie jv. smerom, ústi sev. od obce Motešice; TN. Trenčianka.

VMp. 50: 35-21 (nepomenovaný)

VN.: 1937 *Trenčianka* Kmp. Peť., PLeh.

1979 *Trenčianka* ZMp. 10

1982 *Trenčianka* ZMp. 10

1985 *Trenčianka* LTMp. 3; ZMp. 10

1986 *Trenčianka* TS. 24m

1991 *Trenčianka* GNTr. Mot.

1994 *Trenčianka* VP. 50

2000 *Trenčianka* HPN. 50

TN.: 1937 *Trenčianka* (pole, les)

KMp. Peť.

Etym.: Názov *Trenčianka* motivoval vari smer toku z ON. *Trenčín* (ten azda posesív. sufixom *-ín* od OM. *Trnka* alebo *Trenka*, príp. má predslovanský pôvod; LMS., s. 306 – 307; Š. Ondruš predpokladá, že vznikol zo základu **treč-* vsunutím *-n-* s pôv. významom „spletať, zväzovať“ ako označenie osady ležiacej pri brehu rieky; 2002, s. 201 – 202).

Trhovišťský potok p. Radošinka (→ Nitra), 12,8 km; pramení v obci Horné Trhovište, tečie jv. smerom cez obec Dolné Trhovište, odtiaľ sv. smerom až po ústie juž. od obce Kapince; variant: → Galanovka; ON. 1. Horné Trhovište, 2. Dolné Trhovište, 3. Jelenová.

VMp. 50: 35-34

VN.: 1965 *Trhovišťský potok* HP.

1971 *Trhovišťský potok* HČ.

1971 *Trhovišťský potok* ZMp. 50

1978 *Trhovišťský potok* VMp. 50

1979 *Trhovišťský potok* GN. 10

1983 *Trhovišťský potok* Mp. T.

1985 *Trhovišťský potok (Galanovka^x)*

GNTn. HOt., DTrh.

1986 *Trhovišťský potok* TS. 24m

1987 *Trhovišťský potok* ZMp. 10

1988 *Trhovišťský potok* GNNi. NSady

1991 *Trhovišťský potok* ZMp. 50

1994 *Trhovišťský potok* VP. 50

1996 *Trhovišťský potok* MTZ.

1997 *Trhovišťský potok* PAS; LTMp. 50

2000 *Trhovišťský potok* HPN. 50

ON.: 1. Horné Trhovište:

1332 – 1337 *Vasaret* VSO. I, 442

1343 *Wasard, altera Wasard* VSO. I, 442

1773 *Horne Wassardicze* VSO. I, 442

1920 *Horné Vašardice* VSO. I, 442

1948 *Horné Trhovište* VSO. I, 442

2. Dolné Trhovište:

1156 *Vascard* CDS1, Nr. 81

1214 *Wasard* VSO. III, 339

1271 *UUasard* VSO. III, 339

1343 *Wasard, altera Wasard*

VSO. III, 339

1773 *Dolno Wasardicze* VSO. III, 339

1920 *Dolné Vašardice* VSO. III, 339

1948 *Dolné Trhovište* VSO. III, 339

3. Jelenová (č. o. Dolné Trhovište):

1404 *Kylyanvasardya* VSO. I, 339

1773 *Galanowa* VSO. I, 339

1786 *Jelenau* VSO. I, 339

Etym.: Názov *Trhovišťský potok* vznikol z osadného názvu *Trhovište* (*Horné Trhovište, Dolné Trhovište* < OM. *Vásard*; Stan. SJ. I, s. 260), apel. *potok*.; pomenúva potok pretekajúci v katastroch obcí (Horné, Dolné) Trhovište. Názov *Galanovka* vznikol z ON. *Jelenová* (< OM. *Kilianus*; Stan. SJ. I, s. 260; → potok *Galanovka*); pomenúva potok pretekajúci v katastri obce Jelenová, staršie *Galanová*; suf. *-ovka*).

Trnava → Lysecký potok

Trnavský potok → Lysecký potok

Trnovec 10,5 km; kanál začínajúci sa sz. od obce Trnovec nad Váhom spája kanál Zajarčie s Dlhým kanálom, končí sa záp. od obce Jatov; varianty: *Kanál, vedľajší odpad Trnovec, Trnovský kanál, Trnovecký potok; ON. Trnovec nad Váhom.

VMp. 50: 45-14

VN.: 1890 *Csatorna* (h. t.) KMp. Veča

1898 *Tarnóczi csatorna* MTT.75

1965 *Trnovecký potok* HP.

1971 *Vedľajší odpad Trnovec* HČ.

1979 *Trnovec (vedľajší odpad Trnovec^x)*

GN. 10

1980 *Trnovský kanál* VMp. 50

1983 *Trnovec* ZMp. 10

1984 *Trnovský kanál* ZMp. 10

1988 *Trnovec* ZMp. 10

1993 *Trnovec* GNNZ. Jatov; GNGa. Trn.

ON.: Trnovec nad Váhom:
1113 *Durmuz, Dormucz* CDSl. I, Nr. 69
1138 *Turnis* CDSl. I, Nr. 78
1211 *Turnic, Turmoc* CDSl. I., Nr. 168
1251 *Turmuch* CDSl. II, Nr. 370
1252 *Thurmuch* CDSl. II, Nr. 400
1267 *Turmoch* VSO. III, 197
1307 *Tarnulch* VSO. III, 197
1317 *Turmuch* RDSl. II, Nr. 252
1323 *Tormoch* RDSl. II, Nr. 1015
1786 *Tornocz* VSO. III, 197
1920 *Tornok* VSO. III, 197

1945 *Trnovec nad Váhom* VSO. III, 197
Etym.: Názov *Trnovec* vznikol z osadného názvu *Trnovec nad Váhom* (< apel. *třň*, psl. **trnъ*; Krajč., 1980, s. 222; Mach., s. 535). Názvy *Trnovský kanál* a *Trnovecký potok* vznikol z ON. *Trnovec*, apel. *potok*; pomenúva potok (kanál) v katastri obce Trnovec [nad Váhom]. Názov vedľajší odpad *Trnovec* je umelý, vznikol z ON. *Trnovec* a konštrukcie *vedľajší odpad* („odtok“). Názov *Csatorna* možno interpretovať ako **Kanál* (maď. *csatorna* „kanál“).

Trnovecký potok → Trnovec

Trnovský kanál (1) 12,5 km; kanál spájajúci Komočský kanál s nepomenovaným jazerom na juž. okraji obce Trnovec nad Váhom, končí sa jz. od obce Tvrdošovce, kde sa spája s Komočským kanálom; varianty: Hlavný odpad, Erdej; ON. Trnovec nad Váhom. VMp. 50: 45-14; 23

VN.: 1979 *Trnovský kanál* (aj *Hlavný odpad, Erdej*^x) GN. 10

1980 *Trnovský kanál* VMp. 50

1989 *Trnovský kanál* AMp. 15

1993 *Trnovský kanál* GNGa. Trn., Seli.; GNNZ. Tvrdoš.

ON.: Trnovec nad Váhom: → Trnovec

Etym.: Názov *Trnovský kanál* vznikol z osadného názvu *Trnovec nad Váhom* (→ Trnovec), apel. *kanál*. Názov *Hlavný odpad* je umelý, vznikol z adj. *hlavný*, apel. *kanál* (porov. *Trnovec*). Názov

Erdej vznikol z maď. adj. *erdei* „lesný“ podľa charakteru lokality, v ktorej sa nachádza („kanál nachádzajúci sa v lese“).

Trnovský kanál (2) → Trnovec

Trstená p. Drahožica (→ Nitra), 1,5 km; občasný tok prameniáci a ústiáci jv. od obce Veľké Uherce, tečie sz. smerom; TN. 1. Trstený vrch, 2. Trstená dolina.

VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)

VN.: 1933 *Trstená* KMp.-od. VUh.

1980 *Trstená* OMP. 25

1975 náreč. *Trst'ená* Krišt. Vuh.

TN.: 1. 1933 *Trstená* (vrch, les)

KMp.-od. VUh.

1957 *Trstený v.* GŠ. 25

1970 *Trstený vrch* Uhl., 1970, 106

1978 *Trstený vrch* VMp. 50

1984 *Trstený v.* LTMp. 5

1985 *Trstená* GNTTo. VUh.

1987 *Trstený v.* CHKO. 50

2000 *Trstený vrch* Part.

2. 1933 *Trstená* (dolina) KMp.-od. VUh.

1957 *Trstená dolina* GŠ. 25

1970 *Trstená* Uhl., 1970, 106

1985 *Trstená dolina* GNTTo. VUh.

1999 *Trstená dolina* TMp. 131

2000 *Trstená dolina* Part.

Etym.: Názov *Trstená* vznikol podľa vodomilného porastu v lokalite, ktorou potok tečie (< apel. *trst', trstina*, psl. **trbstь*; Mach., s. 514; „vysoká vodná tráva“, bot. Phragmites); VN. > TN. *Trstená, Trstená dolina*.

Trstina 1,8 km; kanál začínajúci sa vých. od Listového jazera sa spája jz. od obce Nesvady s Martovským kanálom; TN. Trstina.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1979 *Trstina* (Nádelö^x) GN. 10

1982 *Trstina* VMp. 50

1983 *Trstina* ZMp. 10

1991 *Trstina* GNKo. Nesv.

1994 *Trstina* Vp. 50

2000 *Trstina* HPN. 50

- TN.: 1991 *Trstiny* (pole) GNKo. Nesv.
 Etym.: → vyššie; podobne maď. názov *Nádelö* (maď. *nád* „trstina“); VN. > TN. *Trstiny*.
- Trstinový potok** p. Kršteniansky potok (→ Nitrica → Nitra), 1,8 km; pramení sz. od obce Veľké Kršteňany, tečie juž. smerom, ústi záp. od obce; TN. *Trstie*. VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)
 VN.: 1982 *Trstinový potok* ZMp. 10
 1992 *Trstinový potok* ZMp. 10
 1994 *Trstinový potok* VP. 50
 2000 *Trstinový potok* HPN. 50
 TN.: 1982 *Trstie* (pole) ZMp. 10
 1985 *Trstie* GNTTo. Skač.
 1992 *Trstie* ZMp. 10
 1975 náreč. *Trsteňiki* Krišt. VKršt.
 Etym.: Názov *Trstinový kanál* vznikol z terénneho názvu *Trstie* (apel. *trstie*; → vyššie) alebo podľa hydrofilného porastu na brehoch toku (apel. *trstina*), apel. *potok*.
- Turčiansky potok** p. Vyčoma (→ Nitra), 2,2 km; pramení v obci Turčianky, tečie juž. smerom, ústi v Janovej Vsi; ON. Turčianky. VMp. 50: 35-41
 VN.: 1978 *Turčiansky potok* VMp. 50
 1992 *Turčiansky potok* VASR. 25
 1999 *Turčiansky potok* T. P.; TMp. 131
 2000 *Turčiansky potok* Part.; HPN. 50
 ON.: Turčianky:
 1293 *Nova villa Turchan* VSO. III, 205
 1327 *Turchan* VSO. III, 205
 1773 *Turcsanka* VSO. III, 205
 1927 *Turčianky* VSO. III, 205
 Etym.: Názov *Turčiansky potok* vznikol z osadného názvu *Turčianky* (< *Turčan* < *Turiec*; obec založili poddaní na úteku z Turca; Top., s. 403), apel. *potok*; pomenúva potok prameniaci v obci Turčianky
- Turecký kanál** 4,8 km; kanál začínajúci sa vých. od obce Dvory nad Žitavou, jv. od obce sa spája s Dvorským kanálom; variant: Dvorský odpad III. a; ON. Dvory nad Žitavou; TN. Turecký násyp. VMp. 50: 45-41
 VN.: 1979 *Turecký kanál* (*Dvorský odpad III.a^x*) GN. 10
 1981 *Turecký kanál* ZMp. 10
 1982 *Turecký kanál* VMp. 50
 1989 *Turecký kanál* ZMp. 10
 1993 *Turecký kanál* GNNZ. DnŽ.
 1994 *Turecký kanál* VP. 50
 2000 *Turecký kanál* HPN. 50
 ON.: Dvory nad Žitavou: → Dvorský kanál
 TN.: 1979 *Turecký násyp* (pole, vrch) GN. 10
 1980 *Turecký násyp* VMp. 50
 1989 *Turecký násyp* ZMp. 10
 1993 *Turecký násyp* GNNZ. DnŽ.
 Etym.: Názov *Turecký kanál* vznikol z terénneho názvu *Turecký násyp* (< etn. *Turek*, apel. *násyp*), apel. *kanál*; pomenúva kanál v lokalite Turecký násyp. Názov *Dvorský kanál III. a* je umelý názov; vznikol z osadného názvu *Dvory (nad Žitavou)*, apel. *kanál* a z diferenciačného číselného znaku *III.* [tretí] a z diferenciačnej litery *a*.
- Tužina** (1) p. Nitra, 14,5 km; pramení sz. od obce Tužina, tečie obcou jv. smerom, ústi v obci Pravenec; variant: Tužinka; ON. Tužina. VMp. 50: 35-22
 VN.: 1742 *fluuiolo Tussinka, fl. Tussina, fl. Thussina* Not. 440, 442
 1898 *Tuzsina patak* MTT.75
 1924 *Tužinka; Tužinka potok* KMp.-od. NPr.
 1945 *Tužina* ŠMp. 75
 1952 *Tužina* ŠMp. 75
 1954 *Tužina* MK.
 1959 *Tužina* MVP. 100
 1964 *Tužina* TS. 39, 21
 1965 *Tužina* HP.
 1968 *Tužina* HN. IV, 254
 1970 *Tužina* VMp. 50
 1971 *Tužina* HČ.
 1972 *Tužina* SHM. 500

- 1974 *Tužina* Mp. P. 50; Mp. 500
 1975 *Tužina* SVP. 1
 1976 *Tužinka* HN. VII, 363
 1977 *Tužina* GN. 9; KS. 11, 492
 1978 *Tužina* VSO. III, 211; Haj. 15
 1983 *Tužina* ZMp. 10
 1984 *Tužinka* ThMp. VBelá
 1985 *Tužina* TS. 19m; 285
 1986 *Tužina* TS. 24, 171; LTMp. 6
 1987 *Tužina* LTMp. 9
 1988 *Tužina* AMp. 12
 1989 *Tužina* TS. 35, 176
 1990 *Tužinka* Prír. 58; 60
 1990 *Tužina* Prír. 17
 1991 *Tužina* ZMp. 10
 1994 *Tužina* GNPr. NPr., Tuž.
 1996 *Tužina* MTZ.
 1997 *Tužina* PAS.; P. B.
 ON.: Tužina:
 1393 *Villa Fabri* VSO. III, 211
 1430 *Kowachlehota* VSO. III, 211
 1489 *Thwssyna* VSO. III, 211
 1495 *Kauorfalwa a. n. Thusina*
 VSO. III, 211
 1773 *Tužina* VSO. III, 211
 Etym.: Názov *Tužina* vznikol z adj. *tuhý*
 (psl. **togъ*; Mach., s. 541)
 pravdepodobne podľa výraznej intenzity
 toku; VN. > ON. *Tužina*. Názov *Tužinka*
 vznikol onymickou polarizáciou z
 osadného názvu *Tužina*.
- Tužina (2) → Kravská
- Tužinka → Tužina
- Tvrdošovský → Tvrdošovský potok
- Tvrdošovský potok** ľ. Dlhý kanál (→
 Nitra), 21 km; pramení v juž. časti
 Nitrianskej pahorkatiny jv. od obce
 Mojmírovce pri samote Horná Taraň vo
 výške okolo 150 m n. m., tečie juž. až jz.
 smerom cez obec Tvrdošovce, ústi jz. od
 nej vo výške 111 m n. m.; plocha
 bezlesného povodia je 127 km²; varianty:
 *Dolný potok, Taraňský potok,
 Tvrdošovský; ON. 1. Tvrdošovce; 2.
 Horný Taraň, 3. Dolný Taraň.
 VMp. 50: 45-21; 23
 VN.: 1891 *Alsó folyás* KMp. Komj.
 1965 *Taranský potok* HP.
 1971 *Taraňský potok (Tvrdošovský)* HČ.
 1975 *Taraňský potok* SVP. 1
 1978 *Turanský potok* VSO. III, 213
 1979 *Tvrdošovský potok (aj Turaňský potok)*
 GN. 10
 1980 *Tvrdošovský potok* ZMp. 10
 1982 *Tvrdošovský potok* VMp. 50
 1984 *Tvrdošovský potok* ZMp. 10
 1988 *Tvrdošovský potok* GNNi. Mojm.
 1989 *Tvrdošovský potok* AMp. 15
 1992 *Tvrdošovský potok* ZMp. 50
 1993 *Tvrdošovský potok* GNNZ. Rast.,
 Tvrdoš., VKýr
 1994 *Tvrdošovský potok* VP. 50
 1997 *Tvrdošovský potok* PAS.
 2000 *Tvrdošovský potok* HPN. 50
 ON.: 1. Tvrdošovce:
 1221 *Tardoskedde* CDS1. I, Nr. 266
 1293 *Tordoskeddi* VSO. III, 213
 1297 *Turdaskeddi, Tordoskeddi*
 VSO. III, 213
 1313 *Tordaskeddi* RDS1. I, Nr. 1077
 1382 *Torduskedd* VSO. III, 213
 1773 *Tardoskegy* VSO. III, 213
 1808 *Tardosked* VSO. III, 213
 1948 *Tvrdošovce* VSO. III, 213
 2. Horný Taraň (samota; Mojmírovce):
 1269 *Teryan* Stan. SJ. I, s. 254
 1272 *Taran* Stan. SJ. I, s. 254
 1287/1300 *Tharan* Stan. SJ. I, s. 254
 1982 *Horný Taraň* VMp. 50
 1988 samota *Horný Taraň* GNNi. Mojm.
 1996 *Horný Taraň* MTZ.
 3. Dolný Taraň (samota; Mojmírovce):
 1988 samota *Dolný Taraň* GNNi. Mojm.
 1996 *Dolný Taraň* MTZ.
 Etym.: Názov *Tvrdošovský potok* vznikol
 z osadného názvu *Tvrdošovce* (< OM.
 **Tvrdoš*; Stan. SJ. II, s. 520), apel. *potok*,
 pomenúva potok pretekajúci cez obec
 Tvrdošovce. Názov *Tvrdošovský* vznikol
 univerbizáciou z VN. *Tvrdošovský potok*.
 Názov *Taraňský potok* (v doklade
Turaňský potok je tlačová chyba)

motivoval názov samoty, okolo ktorej tečie (*Horný Taraň* alebo *Dolný Taraň* < OM. **Taran*; Stan. SJ. I, s. 254), apel. *potok*. Názov *Alsó folyás* vznikol podľa polohy toku (maď. *alsó* „nižný, dolný“, apel. *folyás* „tok“) a možno ho interpretovať ako **Dolný potok*.

U

Uhrecký potok → Drahožica

Uhrovská dolina → Vyčoma

Uroš → Jelenský potok

V

Vápenný potok (1) Ľ. Tmavá (→ Nitra), 1,8 km; pramení vých. od obce Kľačno, tečie záp. smerom, ústi na sev. okraji obce; TN. 1. Vápenec, 2. Vápenná dolina.

VMp. 50: 36-11 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Vápenný potok* VP. 50

2000 *Vápenný potok* HPN. 50

TN.: 1. 1977 *Vápenec* (vrch, les) GN. 9

1981 *Vápenec* VMp. 50

1994 *Vápenec* GNPr. GNPr. Kľač.

2. 1994 *Vápenná dolina* (dol.)

GNPr. Kľač.

Etym.: Názov *Vápenný potok* vznikol z terénneho názvu *Vápenná dolina* (adj. *vápenný* < apel. *vápno*, apel. *dolina*), príp. podľa sfarbenia dna (*vápenný* < *vápno*) apel. *potok*.

Vápenný potok (2) p. Leveš (→ Hostiansky potok → Žitava → Nitra), 2,7 km; pramení záp. od obce Skýcov, tečie jv. smerom, ústi juž. od obce; variant: *Za brôdkom*; TN. *Vápenný vrch*; VN. *Brôdok*.

VMp. 50: 35-44 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Vápenný potok* VP. 50

2000 *Vápenný potok* HPN. 50

1975 náreč. *Za bruotkom* Krišt. Skýc.

TN. 1988 *Vápenný vrch* (pasienok, vrch) GNNi. Skýc.

VN.: *Brôdok*: → *Brôdok*

Etym.: Názov *Vápenný potok* vznikol z terénneho názvu *Vápenný vrch* (< apel. *vápno*, psl. **варъ*, *варьно*; Mach., s. 555; porov. Majt., 1996, s. 129), apel. *potok*. Názov *Za brôdkom* motivovala lokalizácia toku (prep. *za*, apel. *brod*, demin. *brôdok*).

Veľká bukovina → Stránka (1)

Veľký kanál → Dlhý kanál

Veľký potok p. Handlovka (→ Nitra), 2,8 km; pramení a ústi sev. od mesta Handlová, tečie záp. smerom.

VMp. 50: 36-13 (nepomenovaný)

1994 *Veľký potok* GNPr. Han.

Etym.: Názov *Veľký potok* vznikol podľa množstva vody v koryte (adj. *veľký*, apel. *potok*).

Veľký Selenov Ľ. Vyčoma (→ Nitra), 2,3 km; pramení a ústi jv. od obce Veľký Klíž, tečie sv. smerom cez Panskú horu; TN. 1. Veľké Zeleno, 2. Malý Selenov.

VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)

VN.: 1982 *Veľký Selenov* ZMp. 10

1985 *Veľký Selenov* GNTTo. VKlíž

1992 *Veľký Selenov* ZMp. 10

1994 *Veľký Selenov* VP. 50

1999 *Veľký Selenov* P. T.

2000 *Veľký Selenov* HPN. 50

TN.: 1. 1957 *Vel. zeleno* (dolina) GŠ. 25

1992 *Veľké Zeleno* VASR. 25

2. 1985 *Malý Selenov* GNTTo. Jves

Etym.: Názov *Veľký Selenov* vznikol podľa názvu doliny *Veľký Selenov*, cez ktorú tečie.

Veskejská zvodnica → Veskejský kanál

Veskejský kanál 0,8 km; kanál začínajúci sa sv. od obce Veľký Cetín, spája sa s vodnou nádržou Golianovo;

variant: Veskejská zvodnica; TN. Veský jarok.

VMp. 50: 45-23

1979 *Veskejský kanál (Veskejská zvodnica^x)*
GN. 10

1981 *Veskejský kanál* ZMp. 50

1982 *Veskejský kanál* VMp. 50

1992 *Veskejský kanál* ASR. 25

1994 *Veskejský kanál* VP. 50

2000 *Veskejský kanál* HPN. 50

TN.: 1976 *Veský jarok (pole)* ZMp. 10

1987 *Veský jarok* ZMp. 10

1998 *Veský jarok* GNNi. VCet.

Etym.: Názov *Veskejský kanál* vznikol úpravou staršieho názvu *Veskejská zvodnica* (ten azda z terénneho názvu *Veský jarok* (adj. *veský* < apel. *ves*, apel. *jarok*), apel. *kanál*).

Veterník 1,7 km; kanál začínajúci sa vých. od obce Bajč, spája sa s Vlkanovským kanálom; ON. Veterník.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1979 *Veterník* GN. 10

1982 *Veterník* VMp. 50

1983 *Veterník* ZMp. 10

1991 *Veterník* GNKo. Bajč

1992 *Veterník* ZMp. 10

1994 *Veterník* VP. 50

2000 *Veterník* HPN. 2000

ON.: Veterník (samota; Bajč):

1889 *Szélhalom* KMp. Bajč

1938 *dv. Veterník (Szélhalom ps.)*
ŠMp. 75

1952 *dv. Veterník (Szélhalom ps.)* Mp. 25

1980 *Veterník* VMp. 50

1981 *Veterník* GN. 11

1983 *Veterník* ZMp. 10

1991 samota *Veterník* GNKo. Bajč

1992 *Veterník* ZMp. 10

TN.: 1991 *Veterník (pole)* GNKo. Bajč

Etym.: Názov *Veterník* vznikol podľa názvu samoty alebo názvu poľa *Veterník* (maď. *Szélhalom ps.*: *szélhalom* „veterný vršok“), okolo ktorých tečie.

*Veterný mlyn → Mlynský kanál

Vidlicový potok Ľ. Lazný potok (→ Nitra), 4,2 km; pramení jv. od obce Zemianske Kostol'any, tečie sz. smerom, ústi na jv. okraji obce.

VMp. 50: 35-42

1994 *Vidlicový potok* GNPr. ZKost.

1999 *Vidlicový potok* TMp. 131

2000 *Vidlicový potok* HPN. 50

Etym.: Názov *Vidlicový potok* vznikol podľa tvaru potoka s dvoma kratšími prítokmi (adj. *vidlicový* < apel. *vidlica*, apel. *potok*).

Vieska → Sľažiansky potok

Világoš Ľ. Host'ovský potok (→ Žitava → Nitra), 3,2 km; pramení vých. od obce Čel'adice, tečie juž. smerom, ústi záp. od obce Malé Chyndice; ON. Világoš.

VMp. 50: 45-21

VN.: 1979 *Világoš (Világoš^x)* GN. 10

1981 *Világoš* ZMp. 50

1982 *Világoš* VMp. 50

1984 *Világoš* LTMp. 5

1987 *Világoš* ZMp. 10; LTMp. 5

1994 *Világoš* VP. 50

1999 *Világoš* TMp. 155

2000 *Világoš* HPN. 50

ON.: Világoš (č. o. Beladice):

1977 *Világoš* VSO. I, 154

Etym.: Názov *Világoš* vznikol podľa názvu miestnej časti obce Beladice, ktorá sa nazýva *Világoš*.

Vinohradnícky potok Ľ. Dlhý kanál (→ Nitra), 1,9 km; pramení na sv. okraji obce Močenok, tečie záp. smerom, ústi v obci.

VMp. 50: 45-12

1971 *Vinohradnícky potok* ZMp. 50

1979 *Vinohradnícky potok* GN. 10

1981 *Vinohradnícky potok* VMp. 50

1989 *Vinohradnícky potok* ZMp. 50

1991 *Vinohradnícky potok* ZMp. 50

1994 *Vinohradnícky potok* VP. 50

2000 *Vinohradnícky potok* HPN. 50

Etym.: Názov *Vinohradnícky potok* vznikol podľa hospodárskeho využitia

lokality, ktorou tečie (adj. *vinohradnícky* < apel. *vinohradník* < apel. *vinohrad*, psl. **vino*+**gordь*; Mach., s. 567, apel. *potok*; „potok tečúci cez vinohrad alebo okolo vinohradu“).

Višnia → Višňová

Višňov → Višňová

Višňová ľ. Livina (→ Bebrava → Nitra), 6,1 km; pramení sev. od obce Borčany, ústí juž. od obce; varianty: Višňovka, Višňov, Višnia; Potok Višňová; TN. Višňov, Višňové.

VMp. 50: 35-23; 35-41

VN.: 1898 *Visnya* Nyit. 10

1930 *Višňovka* KMp. Peč.

1930 *Potok Višňová* KMp. Bor.

1937 *Višnia* ŠMp. 75

1945 *Višnia* ŠMp. 75

1954 *Višňova* MK.

1957 *Višňov* GŠ. 25

1959 *Višňov* MVP. 100

1964 *Višňov* TS. 38m; VS. 39m

1965 *Višňová* HP.

1971 *Višňová* HČ.

1978 *Višňová* VMp. 50

1979 *Višňová* GN. 10

1981 *Višňová* ZMp. 50

1984 *Višňová* LTMp. 5

1985 *Višňová* (*Višňovka*^x) Hal.

1985 *Višňová* GNTTo. Peč., Bor., VHos.

1985 *Višňov* TS. 19m

1987 *Višňová* ZMp. 10; CHKO. 50

1991 *Višňová* ZMp. 50

1994 *Višňová* VP. 50

1999 *Višňová* Part.

2000 *Višňová* TMp. 130; HPN. 50

TN.: 1. 1930 *Višňov* (pole) KMp. Peč.

1930 *Horný Višňov*, *Dolný Višňov* (pole) KMp. Bor.

1985 *Višňov* GNTTo. Bor., Šiš.

1987 *Višňov* ZMp. 10

2000 *Višňov* TMp. 130

2. 1985 *Višňové* (pole) GNTTo. Peč.

1987 *Višňové* ZMp. 10

2000 *Višňové* TMp. 130

Etym.: Názov *Višňová* a varianty *Višňov*, *Višňovka*, *Višnia* vznikli z terénneho názvu *Višňov* (ten podľa typického porastu < apel. *višňa*, bot. višňa obyčajná, lat. *Cerasus vulgaris*; Uhl., 1983, s. 102).

Lit.: V. Uhlár, 1983, s. 102.

Višňovka → Višňová

Vitkovský potok p. Zľavský potok (→ Bojnianka → Nitra), 4,4 km; pramení vých. od obce Tesáre, tečie jv. smerom, ústí jz. od mesta Topoľčany; ON. Vitkovce.

VMp. 50: 35-41 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Vitkovský potok* VP. 50

2000 *Vitkovský potok* HPN. 50

ON.: Vitkovce (č. o. Topoľčany):

1773 *Vittkocz*, *Witkowitz*, *Witkowcze* Majt. 298

1786 *Witkocz* Majt. 298

1808 *Vitkócz* Majt. 298

1863 – 1902 *Vitkóc* Majt. 298

Etym.: Názov *Vitkovský potok* pomenúva potok pretekajúci cez osadu *Vitkovce* (< OM. *Vitko*, *Vitek*), apel. *potok*.

***Vlčec** neidentifikované (pravdepodobne zaniknuté) rameno Nitry alebo prítok Nitry južne od mesta Nitra (V. Šmilauer nevyklučuje, že by mohlo ísť o dnešný Panienský potok).

VMp. 50: 45-21; 45-23

(neidentifikovaný)

1113 *fluvius Vvlscit* Šmil. Nr. 338 B;

CDSl. I., Nr. 69

Etym.: V. Šmilauer (1932, s. 343) názov rekonštruuje ako **Vlčec* (< apel. *vlk*, psl. **vьlkъ*; Mach., s. 571). R. Krajčovič (1980, s. 222) nadviazal na analýzu V. Šmilauera a stmaď. sufix *-it* vysvetľuje za domáci deminutívny sufix *-ьсь* (> slvk. *-ec*; **vlčь-сь* > *vlčec* > *Vlčь-сь* > *Vlčec*) ako označenie „potoka (ramena) ako mladého vlka“, t. j. s vlastnosťami mladého vlka (záľudnosť). Nazdávame sa, že motiváciou môže byť aj prosté označenie sekundárneho toku (skôr však

ramena; porov. apel. *vlk* „mladý, no neúrodný výhonok ovocných drevín; planá odnož“; porov. Kál., s. 773). Porov. aj zaniknutý močiar → *Vlčec.

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 343; R. Krajčovič, 1980, s. 222.

Vlčí kanál 3,5 km; kanál začínajúci sa na sev. okraji obce Sebedražie, sz. od obce sa spája s riekou Handlovka; TN. Vlčia jama.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Vlčí kanál* GNPr. Seb.; VP. 50

1999 *Vlčí kanál* TMp. 131

2000 *Vlčí kanál* HPN. 50

TN.: 1994 *Vlčia jama* (pole) GNPr. Seb.

Etym.: Názov *Vlčí kanál* pomenúva kanál nachádzajúci sa v lokalite *Vlčia jama* (adj. *vlčí* < apel. *vlk*), apel. *kanál*.

Vlkanovský kanál 6,2 km; kanál začínajúci sa sz. od obce Pribeta, pokračuje sz. smerom, na vých. okraji obce Bajč sa spája s Pribetským kanálom; varianty: Soví kanál, Chrast'-Vlkanovo; TN. 1. Vlkanovo, 2. Chrast'.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1979 *Vlkanovský kanál*

(*Chrast'-Vlkanovo*^x) GN. 10

1981 *Soví kanál, Vlkanovský kanál*
ZMp. 10

1982 *Vlkanovský kanál* VMp. 50

1983 *Vlkanovský kanál* ZMp. 10

1989 *Vlkanovský kanál* ZMp. 10

1991 *Vlkanovský kanál* GNKo. Bajč

1992 *Vlkanovský kanál* ZMp. 10

1994 *Vlkanovský kanál* VP. 50

2000 *Vlkanovský kanál* HPN. 50

TN.: 1. 1889 *Farkasd puszta* (samota)
KMp. Bajč

1959 *Vlkanovo* (samota) CMp.

1977 *Vlkanovo* VSO. I, 115

1979 *Vlkanovo* (*Farkaždova pusta*^x) (hon)
GN. 10

1981 *Vlkanovo* ZMp. 10

1989 *Vlkanovo* ZMp. 10

1991 *Vlkanovo* (pole) GNKo. Bajč

2. 1982 *Chrast'* (pole) VMp. 50

1991 *Chrast'* GNKo. Bajč

Etym.: Názov *Vlkanovský kanál* vznikol z terénneho názvu *Vlkanovo* (< OM. *Vlkan*; porov. Stan. SJ. II, s. 580), apel. *kanál*. Názov *Chrast'-Vlkanovo* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z terénnych názvov *Chrast'* (psl. **chvorst*; Mach., s. 162), *Vlkanovo*. Názov *Soví kanál* vznikol pravdepodobne podľa výskytu sov (adj. *soví* < apel. *sova*, apel. *kanál*).

vnútorný obvod č. 2 → Komočský kanál

vnútorný odpad č. 2 → Komočský kanál

Vojšínsky potok (Ľ. Žitava → Nitra), 3,8 km; pramení na juž. okraji obce Veľká Lehota, tečie sev. smerom, ústi jz. od osady Malá Lehota; TN. Vojšín, Vojšínska.

VMp. 50: 35-44 (nepomenovaný)

VN.: 1742 *Wojszniczky-Potok* Not. 277

TN.: 1986 *Vojšín* (vrch) GNPr. VLeh.

1986 *Vojšínska* (dolina) GNPr. MLeh.

Etym.: Názov *Vojšínsky potok* vznikol z TN. *Vojšín*, apel. *potok* a pomenúva potok pritekajúci od vrchu Vojšín (resp. pretekajúci cez Vojšínsku dolinu).

Vozokanský potok p. Hlavinka (→ Radošinka → Nitra), 3,8 km; pramení sev. od obce Vozokany, tečie cez obec, ústi jv. od nej; ON. Vozokany.

VMp. 50: 35-41; 35-32

VN.: 1898 *Vezekényi patak* Nyit. 82

1978 *Vozokanský potok* VMp. 50

1971 *Vozokanský potok* ZMp. 50

1979 *Vozokanský potok* GN. 10

1981 *Vozokanský potok* ZMp. 10

1985 *Vozokanský potok* GNTó. Voz.

1986 *Vozokanský potok* ZMp. 10

1991 *Vozokanský potok* ZMp. 50

1992 *Vozokanský potok* VASR. 25

1994 *Vozokanský potok* VP. 50

2000 *Vozokanský potok* TMp. 130

ON.: Vozokany:

1318 *Wezeken* VSO. III, 281

1773 *Vozokany* VSO. III, 281

Etym.: Názov *Vozokanský potok* pomenúva potok pretekajúci cez obec *Vozokany* (apel. *vozъ+kan- k verbu *kanoti, kanút'* („miesto, kde padajú vozy pre zlé cesty“; Stan. SJ. II, s. 582; podľa R. Kračoviča *vozъ+kaniti „slúžiť povozom“; 1990, s. 126 – 127), apel. *potok*.

Vrábeľka p. Chotina (→ Nitra), pramení v Považskom Inovci vých. od vrchu Machovňa, tečie vých. smerom, ústi sev. od obce Nemečky; TN. Vrábeľka.

VMp. 50: 35-23

VN.: 1957 *Vrábeľka* GŠ. 25

1959 *Vrábeľka* MVP. 100

1971 *Vrábeľka* ZMp. 50

1978 *Vrábeľka* VMp. 50

1979 *Vrábeľka* GN. 10

1982 *Vrábeľka* ZMp. 10

1985 *Vrábeľka* GNTTo. Nemeč., Zlat.

1987 *Vrábeľka* ZMp. 10

2000 *Vrábeľka* Tmp. 130

TN.: 1979 *Vrábeľka* (les) ZMp. 10

1985 *Vrábeľka* GNTTo. Praš.

1987 *Vrábeľka* ZMp. 10

Etym.: Názov *Vrábeľka* vznikol podľa terénneho názvu *Vrábeľka* (< OM. *Vrábeľ*, príp. apel. *vrábeľ „vrabec“; porov. Krajč., 1993, s. 65).

Vracovský potok p. Kolačniansky potok (→ Drndava → Drahožica → Nitra), 2,7 km; pramení a ústi v k. ú. obce Kolačno, tečie sz. smerom; variant: *Habrovec*; TN.

1. Vracov, 2. Malý Vracov, 3. Veľký Vracov, 4. Hrabová, 5. Habrovské diely, 6. Záhumnie do Habrovej.

VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Vracovský potok* VP. 50

1999 *Vracovský potok* Tmp. 131

2000 *Vracovský potok* HPN. 50

1975 náreč. *Hábrovec* Krišt. Kolač.

TN.: 1. 1932 *Vracov* Krišt. Kolač.

1985 *Vracov* (les) GNTTo. Kolač.

2. 1957 *Malý Vracov* (kopec) GŠ. 25

1957 *Malý Vracov* VMp. 50

1985 *Malý Vracov* GNTTo. Kolač.

1999 *Malý Vracov* T. P. 10; Tmp. 131

1975 náreč. *Vracou mali* Krišt. Kolač.

3. 1293 *Warachew* (kopec)

Majt. 1994, 128

1932 *Veľký Vracov* Krišt. Kolač.

1957 *Veľký Vracov* GŠ. 25

1959 *Veľ. Vracov* MVP. 100

1978 *Veľký Vracov* VMp. 50

1985 *Veľký Vracov* GNTTo. Kolač.

1999 *Veľký Vracov* T. P. 10; Tmp. 131

1975 náreč. *Vracou veľkí* Krišt. Kolač.

4. 1975 náreč. *Hrabová* (aj *Habrová, Do Habrovej*; hora) Krišt. Kolač.

5. 1932 *Habrovské* Krišt. Kolač.

1975 náreč. *Habrovské dieli* (nelokaliz.) Krišt. Kolač.

6. 1932 *Záhumnie do Habrovej* Krišt. Kolač.

1975 náreč. *Záhumňia do Habrovej* (pole) Krišt. Kolač.

Etym.: Názov *Vracovský potok* pomenúva potok tečúci od vrchu *Vracov*, apel. *potok*. Názov *Habrovec* vznikol z TN. *Habrová* alebo príbuzného TN.; ten vznikol prešmyknutím hlások z pôvodného názvu *Hrabová* (< apel. *hrab*, bot. hrab obyčajný, lat. *Carpinus betulus*); názov by mal správne znieť *Habrovec*.

Vraňanský potok → Lubenský potok

Vraticov potok → Bočovka

Vratič → Bočovka

Vratičov → Bočovka

Vrátištský potok Ľ. Lazný potok (→ Nitra), 3,5 km; pramení a ústi jv. od obce Kamenec pod Vtáčnikom, tečie sz. smerom; variant: *Potok*; TN. Vrátište.

VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *Vrátištský potok* VP. 50

1999 *Vrátištský potok* Tmp. 131

2000 *Vrátištský potok* HPN. 50

1975 náreč. *Potok* Krišt. KpV.; C

TN.: 1994 *Vrátište* (*Vratište^x*) (vrch)
GNPr. KpV.; VP. 50
1999 *Vrátište* TMp. 131
Etym.: Názov *Vrátištský potok* vznikol podľa terénneho názvu *Vrátište*, apel. *potok*; pomenúva potok tečúci pod vrchom Vrátište. Názov *Potok* vznikol prorializáciou apelatíva *potok*.

Vraní kanál 2,1 km; kanál začínajúci sa jz. od mesta Hurbanovo, končí sa juž. od obce Martovce.

VMp. 50: 45-41

1979 *Vraní kanál* (*Varjas^x*) GN. 10

1982 *Vraní kanál* VMp. 50

1991 *Vraní kanál* GNKo. Mart., Hur.

Etym.: Názov *Vraní kanál* vznikol úpravou (prekladom) staršieho maďarského názvu *Varjas* (adj. *vraní* < apel. *vrana*, zool. vrana čierna, lat. *Corvus corona*; maď. *varjú*, adj. *varjas*; apel. *kanál*); názov motivovalo vtáctvo v okolí kanála.

Vrbovský kanál 10 km; kanál spájajúci sev. časť Lándorského kanála sev. od obce Vrbová nad Váhom s juž. časťou Lándorského kanála sev. od mesta Komárno; varianty: *Brestový kanál, Lánsziter-Lándor; ON. 1. Vrbová nad Váhom, 2. Lándor.

VMp. 50: 45-41; 43

VN.: 1979 *Vrbovský kanál*

(*Lánsziter-Lándor, Szilér^x*) GN. 10

1982 *Vrbovský kanál* VMp. 50

1991 *Vrbovský kanál* GNKo.

Komá., VnV.

1992 *Vrbovský kanál* ZMp. 10

1994 *Vrbovský kanál* VP. 50

1999 *Vrbovský kanál* NZ. K. 10

2000 *Vrbovský kanál* HPN. 50

ON.: 1968 *Vrbová nad Váhom* Majt. 333

Etym.: Názov *Vrbovský kanál* vznikol z osadného názvu *Vrbová* (*nad Váhom*), apel. *kanál*; pomenúva kanál v katastri obce Vrbová [nad Váhom]. Názov *Lánsziter-Lándor* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z ON. *Lándor*

a z terénneho alebo osadného názvu *Lánsziter* (v týchto prameňoch bez dokladov). Názov *Szilér* vznikol podľa okolitého porastu (maď. *szilfa* „brest“, bot. *Ulmus campestris*; maď. apel. *ér* „kanál, potôčik“) a možno ho interpretovať ako **Brestový kanál*.

Vrbovský potok p. Inovec (→ Bebrava → Nitra), 1,75 km; pramení a ústi juž. od obce Dubodiel; TN. Vrbovce.

VMp. 50: 35-23

VN.: 1978 *Vrbovský potok* VMp. 50

1979 *Vrbovský potok* GN. 10

1982 *Vrbovský potok* ZMp. 10

1985 *Vrbovský potok* LTMp. 3

1986 *Vrbovský potok* TS. 24m; LTMp. 6

1987 *Vrbovský potok* ZMp. 10

1991 *Vrbovský potok* GNTr. Dubod.

1994 *Vrbovský potok* VP. 50

2000 *Vrbovský potok* TMp. 130; HPN. 50

TN.: 1649 lesy bukove za *Vrbovcem*
Ur. II, 265

1970 *Vrbovce* (pole) VMp. 50

1979 *Vrbovce* GN. 10

1982 *Vrbovce* ZMp. 10

1985 *Vrbovce* GNTo. Dubod.

1986 *Vrbovce* LTMp. 6

1987 *Vrbovce* ZMp. 10

2000 *Vrbovce* TMp. 130

Etym.: Názov *Vrbovský potok* pomenúva potok pretekajúci cez lokalitu *Vrbovce* (< apel. *vřba*, bot. *vřba* biela, lat. *Salix alba*), apel. *potok*.

Vrchovište p. Machnáč (→ Bebrava → Nitra), 0,35 km; pramenil v obci Dolné Motešice, tiekol cez obec jv. smerom; TN. Vrchovište.

VMp. 50: [35-23]

VN.: 1937 *Vrchovište* KMp. DMot.

TN.: 1937 *Vrchovište* (pole) KMp.

DMot.

Etym.: Názov *Vrchovište* vznikol podľa názvu lokality *Vrchovište* (< apel. *vrch*), v ktorej tečie.

- Výčapský kanál** 1,2 km; kanál začínajúci sa vých. od obce Výčapy-Opatovce, spája sa s Bádickým kanálom; ON. Výčapy. VMp. 50: 35-43
VN.: 1977 *Výčapský kanál* VMp. 50
1987 *Výčapský kanál* ZMp. 10
1994 *Výčapský kanál* VP. 50
2000 *Výčapský kanál* HPN. 50
ON.: Výčapy (č. o. Výčapy-Opatovce):
1239 v. *Wichap* CDSl. II, Nr. 61
1247 t. *Wichap* CDSl. II, Nr. 261
1296 *Viscup* VSO. III, 292
1464 *Kyswychap* VSO. III, 292
1496 *Nagh Wychap* VSO. III, 292
1773 *Nitranske Viczapy* VSO. II, 292
1888 – 1913 *Vicsápapáti* Majt. 334
1920 *Výčapy-Opatovce* Majt. 334
1927 – 1948 *Výčapy-Opatovce, Vicsáp-Apáti* Majt. 334
1948 *Výčapy-Opatovce* Majt. 334
Etym.: Názov *Výčapský kanál* pomenúva kanál v katastri obce *Výčapy* (< ver. *čapat'* „chytať, lapať“; Krajč., 1994, s. 122), apel. *kanál*.
- Vyčoma** Ľ. Nitra, 21,5 km; pramení v sev. časti pohoria Tribeč pod vrchom Veľký Vracov vo výške okolo 480 m n. m., tečie záp. smerom cez obec Klátova Nová Ves, ústi jz. od obce Bošany vo výške 165 m n. m.; plocha povodia, ktorej prevažnú časť zaberá Tribeč, je 103 km², lesnatosť 60% (ES. VI, 383); varianty: Uhrovská dolina, Huscarló patak; TN. 1. Vyčoma, 2. Uhrovská dolina. VMp. 50: 35-41; 42
VN.: 1246 *rivulus, aqua wichama* Šmil. Nr. 3111; CDSl. II, Nr. 232
1293 *flumen Wichema* Šmil. Nr. 3110
1301 *fluvius Vychama* RDSl. I, Nr. 2
1340 *aqua Wychma* Šmil. 340
1359 *rivulus Vychma, Vichma* Šmil. 340
1864 – 65 *Vicsoma* Šmil. 340
1883 *Vicsoma* Šmil. 340
1892 *Vecsoma patak* KMp. Skýc.
1895 *Huscarló patak* KMp. Práz., Baš.
1895 *Vicsoma patak* KMp. Boš.
1895 *Vecsoma patak* KMp. Khrad.
1898 *Vycsoma patak, Vicsjoma patak* MTT.75
1900 *Vicsomna* Šmil. 340
1905 *Vicsoma patak* KMp. Boš.
1933 *potok Vičoma* KMp.-od. Skýc.
1937 *Vyčoma* ŠMp. 75
1945 *Vyčoma* ŠMp. 75
1957 *Vyčoma* GŠ. 25
1959 *Vyčoma* MVP. 100; TMp. 75
1964 *Vyčoma* TS. 38m
1965 *Vyčoma (Uhrovská dolina)* HP.
1971 *Vyčoma* HČ.
1975 *Vyčoma* SVP. 1
1977 *Vyčoma* VSO. II, 30
1978 *Vičoma* KS. 12, 558
1978 *Vyšoma* VSO. III, 205
1978 *Vyčoma* VMp. 50
1979 *Vyčoma* GN. 10
1981 *Vyčoma* ZMp. 10
1982 *Vyčoma* ZMp. 10
1983 *Vyčoma* TS. 13m; 212; Mp. T.
1984 *Vyčoma* LTMp. 5
1985 *Vyčoma* GNTTo. Práz., Baš., Boš., Jan., Jves, Khrad., Klíž, Klát.
1986 *Vyčoma* TS. 24, 171; KS. 8, 38
1987 *Vyčoma, Výčoma* ZMp. 10
1989 *Vyčoma* AMp. 15
1991 *Vyčoma* ZMp. 50
1992 *Vyčoma* ZMp. 10; VASR. 25
1994 *Vyčoma* VP. 50
1995 *Vyčoma* LTMp. 137
1996 *Vyčoma* MTZ.
1997 *Vyčoma* PAS.
1998 *Vyčoma* OT. 17
1999 *Vyčoma* T. P.; TMp. 131
2000 *Vyčoma* TMp. 130; Part.; HPN. 130
TN.: 1. 1892 *Vicsoma* (les) KMp. Skýc.
1973 *Vičoma* OMp. 25
1933 *Vičoma* KMp.-Skýc.
1988 *Vyčoma* GNNi. Skýc.
2. 1985 *Uhrovská dolina* (dol.) GNTTo. Klíž
Etym.: Etymológiu názvu *Vyčoma* pokladal V. Šmilauer (1932, s. 340) za nejasnú (sufix *-oma* > maď. *-ama*). B. Varsik (1990, s. 48) poukazuje na staršie výklady príbuzných toponým so

základom *vič-*, ktoré V. Moór a J. Stanislav dávali do súvisu s apel. *vlk*. Suffix *-oma* pokladá za slovanský. Naposledy sa etymológiou názvu zaoberal V. Uhlár (1981, s. 298 – 302), hydronymum pokladá za starý slovanský názov, ale s neznámou etymológiou. Názov *Uhrovská dolina* vznikol podľa terénneho názvu *Uhrovská dolina*, cez ktorú tečie. Názov *Huscarló patak* nie je jasný.

Vyšehradný potok ľ. Nitra, 6,2 km; pramení a ústi v k. ú. Nitrianske Pravno, tečie jz. smerom; varianty: Majzel, Majzlanka; ON. Vyšehradné (hist. Majzel).

VMp. 50: 36-11

VN.: 1913 *Majzel patak* KMp. Solka

1924 *Majzel, Majzel potok*

KMp.-od. NPr.

1930 *Majzel* KMp.-od. Solka

1965 *Vyšehradný potok* HP.

1971 *Vyšehradný potok* HČ.

1977 *Vyšehradný potok* GN. 9

1981 *Vyšehradný potok* VMp. 50

1983 *Vyšehradný potok* ZMp. 10

1985 *Majzlanka* ThMp. VBelá

1986 *Vyšehradný potok* LTMp. 6

1991 *Vyšehradný potok* ZMp. 10

1994 *Vyšehradný potok* GNPr. NPr.

1997 *Vyšehradný potok* Vysv. 210

1999 *Vyšehradný potok* TMp. 131

2000 *Vyšehradný potok* HPN. 50

ON.: Vyšehradné

(č. o. Nitrianske Pravno):

1333 *Prona Superior* VSO. II, 304

1409 *Maysel* VSO. II, 304

1438 *Felsewprona* VSO. II, 304

1444 *Maysel a. n. Felsewprona*

VSO. II, 304

1486 *Majzell* VSO. II, 304

1948 *Vyšehradné* VSO. II, 304

TN.: 1924 *Vyšehrad* (vrch)

KMp.-od. NPr.

1981 *Vyšehrad* VMp. 50

1982 *Vyšehrad* ES. VI, 437

1985 *Vyšehrad* ThMp. VBelá

1994 *Vyšehrad* GNPr. NPr.

1996 *Vyšehrad* MTZ.

Etym.: Názov *Vyšehradný potok* vznikol z osadného názvu *Vyšehradné* (< TN. *Vyšehrad* „vyšší alebo vysoký hrad“; v stsl. *vyšegradъ* aj „hrad, útočisko“; porov. LMS., s. 340 – 341), apel. *potok*. Názvy *Majzel* a variant *Majzlanka* vznikli podľa názvu osady *Majzel* (dnes Vyšehradné), v katastri ktorej tečie.

Z

Z kotlín p. Bystrica (→ Nitra), 2,8 km; pramení jv. od obce Bystričany sev. od Krivej brezy, tečie záp., neskôr jz. smerom.

VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)

1975 náreč. *S kotlín* Krišt. Bys.

Etym.: Názov vznikol podľa smerovania toku; „potok smerujúci z kotlín, dolín“.

Z vrtiel doliniek p. Bystrica (→ Nitra), 0,6 km; jeden z pramenných tokov Bystrice; pramení pod vrchom Medzi skalami v k. ú. Bystričany, tečie záp. smerom.

VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)

1975 náreč. *Z vrtiel doliniek* Krišt. Bys.

Etym.: Názov motivoval smer toku (prep. z, apel. *vrtielka*, *vrtielko* (?; < ver. *vrtieť*; azda podľa charakteru toku), demin. apel. *dolinka* (< apel. *dolina*).

Za brôdkom → Vápenný potok (2)

***Zajský potok** p. Hepešský potok (→ Chvojnica → Nitra), 0,3 km; pramení a ústi záp. od obce Malinová, tečie vých. smerom.

VMp. 50: [35-22]

1935 *Zaibach potok* KMp. Mali.

Etym.: Názov nie je jasný, vznikol azda z osobného mena a nem. apel. *Bach* („potok“); možno ho interpretovať jako **Zajský potok*.

- Zakázané** Ľ. Žitava (→ Nitra) 1,2 km; občasný tok juž. od obce Lúčnica nad Žitavou, tečie záp. smerom; TN. Tilalmaš, VN. Tilalmašská studnička. VMp. 50: 45-21
VN.: 1979 *Zakázané* (*Tilalmas^x*) GN. 10
1982 *Zakázané* VMp. 50
1988 *Zakázané* ZMp. 10
1994 *Zakázané* VP. 50
2000 *Zakázané* HPN. 50
TN.: 1975 náreč. *Tilalmaš* (les, pasienok) Krišt. Žit.
VN.: → Tilalmašská studnička
Etym.: Názov *Zakázané* vznikol prekladom staršieho maď. názvu *Tilalmas* (< TN. *Tilalmas*, dnes *Zakázané*: maď. *tilalmas* „zakázaný“).
- Zámocký kanál** 2,8 km; kanál spájajúci rieku Nitru s Patinským kanálom sev. od mesta Komárno; ON. Zámocké; TN. Zámocké. VMp. 50: 45-43
VN.: 1982 *Zámocký kanál* VMp. 50
1991 *Zámocký kanál* GNKo. Bajč, SvP., Komá.
1992 *Zámocký kanál* ZMp. 10
1999 *Zámocký kanál* NZ. K. 10
ON.: Zámocké (samota; Komárno):
1938 *Zámocká ps.* ŠMp. 75
1981 samota *Zámocká pustatina* GN. 11
1991 samota *Zámocké* (*Zámocká pustatina^x*) GNKo. Komá.
1999 *Zámocké* NZ. K. 10
TN.: 1979 *Zámocké* (*Zámocká osada^x*) (pole) GN. 10
1982 *Zámocké* ZMp. 10
1991 *Zámocké* GNKo. Komá.
1992 *Zámocké* ZMp. 10
1999 *Zámocké* NZ. K. 10
Etym.: Názov *Zámocký kanál* pomenúva kanál pri osade *Zámocké* (adj. *zámocký* < apel. *zámok*), apel. *kanál*.
- Závada** p. Radiša (→ Bebrava → Nitra), 5,5 km; pramení v Strážovských vrchoch pod Závadskou poľanou, tečie jz. smerom, ústi na sev. okraji obce Kšinná; ON. Závada pod Čiernym vrchom; TN. Závadská poľana. VMp. 50: 35-24
VN.: 1893 *Závada* MTT.75
1945 *Závada* ŠMp. 75
1952 *Závada* ŠMp. 75
1965 *Závada* HP.
1970 *Závada* VMp. 50
1971 *Závada* HČ.
1978 *Závada* VSO. III, 336
1997 *Závada* PAS.
1979 *Závada* GN. 10
1982 *Závada* ZMp. 10
1983 *Závada* ZMp. 50
1985 *Závada* GNTo. ZpČv.; TS. 19m
1986 *Závada* LTMP. 6
1991 *Závada* ZMp. 10
1994 *Závada* VP. 50
1996 *Závada* MTZ.
1999 *Závada* Tmp. 131
2000 *Závada* HPN. 50
ON.: Závada pod Čiernym vrchom:
1481 *Zawada* VSO. III, 336
1483 *Zawoda* VSO. III, 336
1485 *Zawada* VSO. III, 336
1960 *Závada pod Čiernym vrchom* VSO. III, 336
TN.: 1985 *Závadská poľana* (*Závadský vrch^x*) (les, lúka) GNTo. ZpČv.
Etym.: Názov *Závada* vznikol podľa osadného názvu *Závada* (< ver. *zavadiť*; „osada s istými určenými poddanskými záväzkami“; Top., s. 406; Majt., 1977, s. 315).
- Závozná** Ľ. Stránka (→ Nitra), 0,8 km; pramení a ústi sev. od obce Zlatno, tečie jv. smerom; TN. Urbanova závozná. VMp. 50: 35-43 (nepomenovaný)
VN.: 1975 náreč. *Závozná* Krišt. Zlatno
TN.: 1892 *Urbanova zavozna* Krišt. 362
1975 náreč. *Urbanova závozná* (les) Krišt. Zlatno
Etym.: Názov motivoval názov lesa *Urbanova závozná*, cez ktorý potok tečie (adj. *závozná* < apel. *závoz* 1. „poľná cesta majúca tvar obyčajne hlbokého a

širšieho jarku, úvoz“; SSJ. V, s. 560; 2. „nános, bahno“; Kál., s. 854).

Zbanský potok → Banský potok

Zbehov potok → Nitrica

Zemné-Palárikovo → Zemniansko-palárikovský kanál

Zemniansko-palárikovský kanál 1,2 km; kanál začínajúci sa sev. od obce Zemné, jz. od mesta Palárikovo sa spája so Želiarskym kanálom; variant: Zemné-Palárikovo; ON. 1. Palárikovo, 2. Zemné. VMp. 50: 45-23

VN.: 1979 *Zemné-Palárikovo* GN. 10

1982 *Zemné Palárikovo* (!) VMp. 50

1984 *Zemné-Palárikovo* ZMp. 10

1989 *Zemné-Palárikovo* ZMp. 10

1991 *Zemné-Palárikovo* ZMp. 50

1993 *Zemniansko-palárikovský kanál (Zemné-Palárikovo^x)* GNNZ. Pal., Zem.

1994 *Zemné-Palárikovo* VP. 50

2000 *Zemné-Palárikovo* HPN. 50

ON.: 1. Palárikovo: → Palárikovský potok

2. Zemné:

1113 *Zeme* CDSl. I, Nr. 68

1206 *Zemci* CDSl. I, Nr. 137

1249 *Zemey* Stan. SJ. I. 251

1571 – 73 *Zymeó, Zimeó* Ur. I, 283, 376

1773 *Szimó* VSO. III, 349

1786 *Simö* VSO. III, 349

1927 *Zemné* VSO. III, 349

Etym.: Názov *Zemniansko-palárikovský kanál* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov *Zemné* (→ *Zemný kanál*), *Palárikovo* (→ *Palárikovský potok*), apel. *kanál*. Názov *Zemné-Palárikovo* vznikol podľa vymedzenia smeru kanála z osadných názvov *Zemné*, *Palárikovo* (v doklade *Zemné Palárikovo* je tlačová chyba).

Zemný kanál 1,2 km; kanál začínajúci sa sev. od obce Andovce, záp. od nej sa

spája s kanálom *Pasienok*; variant: *Andovce-Zemné*; ON. 1. *Andovce*, 2. *Zemné*.

VMp. 50: 45-41

VN.: 1979 *Zemný kanál (Andovce-Zemné^x)* GN. 10

1982 *Zemný kanál* VMp. 50

1982 *Zemný kanál* ZMp. 10

1989 *Zemný kanál* ZMp. 10

1993 *Zemný kanál* GNNZ. And.

1994 *Zemný kanál* VP. 50

2000 *Zemný kanál* HPN. 50

ON.: 1. *Andovce*: → *Andovec*

2. *Zemné*: → *Zemniansko-palárikovský kanál*

Etym.: Názov *Zemný kanál* pomenúva kanál pri osade *Zemné* (< apel. **sěmь* „rodina“ Stan. SJ. I, s. 251) apel. *kanál*. Názov by mal správne znieť *Zemniansky kanál*. Názov *Andovce-Zemné* vznikol podľa vymedzenia smeru z osadných názvov *Andovce*, *Zemné*.

Zlaté líčko → *Liska*

Zlatná p. Nitra, 5,8 km; pramení juž. od obce *Poruba*, tečie jv. smerom, ústi jv. od obce *Lazany*; variant: *Zlatno*; TN.: 1. *Zlatné*, 2. *Zlatno*.

VMp. 50: 35-24

VN.: 1898 *Zlatna* MTT.75

1912 *Zlatno patak* KMp. Por., Ned., Kan.

1912 *Zlatnó patak, Zlatno patak* KMp. Laz.

1932 *Klatno* (!) KMp.-od. Ned.

1952 *Zlatná* ŠMp. 75

1959 *Zlatná* MVP. 100

1964 *Zlatná* TS. 39m

1965 *Zlatná* HP.

1968 *Zlatná* HN. IV, 277

1974 *Zlatná* Mp. P. 50

1977 *Zlatná* GN. 9

1978 *Zlatná* VMp. 50

1982 *Zlatná* ZMp. 10

1983 *Zlatná* TMp.

1985 *Zlatná* TS. 19m

1986 *Zlatná* LTMp. 6

1991 *Zlatná* ZMp. 10

- 1994 *Zlatná* GNPr. Kan., Laz., Ne.-Br., Por.; VP. 50
- 1996 *Zlatná* MTZ.
- 1997 *Zlatná* PAS.
- 2000 *Zlatná* HPN. 50
- TN.: 1. 1912 *Zlatno I, Zlatno II, Zlatno III, Zlatno IV* (pasienky) KMp. Por.
- 1994 *Zlatno* (*Za Horniakom^x*) (pole) GNPr. Laz.
2. 1994 *Zlatné* GNPr. Por.; VP. 50
- 1994 *Vyššie kostola* (*Zlatné^x*) (pole) GNPr. Laz.
- 2000 *Zlatné* HPN. 50
- Etym.: Názov *Zlatná* motivovalo sfarbenie dna, resp. výskyt zlata (adj. *zlatný* < apel. *zlato*, psl. **zolto*; Mach., s. 586; v lokalite sa nachádzali bane, kde sa ťažilo zlato; porov. VSO. II, s. 135); VN. > TN. *Zlatné, Zlatno*. Doklad z r. 1932 (*Klatno*) je chybný zápis.
- Zlatňanka → Hostiansky potok
- Zlatniansky potok → Stránka
- Zlatnička → Inovec
- Zlatno (1) → Hostiansky potok
- Zlatno (2) → Zlatná
- Zlatný potok (1) → Hostiansky potok
- Zlatný potok** (2) dnes neidentifikovaný potok v k. ú. obce Jedľové Kostol'any. VMp. 50: 35-44 (neidentifikovaný)
- 1892 *Zlatni patak* Krišt. JKost.
- Etym.: → vyššie, apel. potok.
- Zľavský potok** Ľ. Bojnianka (→ Nitra), 14 km; pramení sz. od obce Závada, tečie jv. smerom cez obec Tesáre, ústi v obci Chrabrany; varianty: Zľavy, Zľava, Slávy; TN.: 1. Zľavy, 2. Dolné Zľavy, 3. Horné Zľavy; ON. Zľavy. VMp. 50: 35-41
- VN.: 1898 *Zlavy patak* MTT.75; Nyit. 10
- 1954 *Slávy* MK.
- 1957 *Zľavy* GŠ. 25
- 1959 *Zľavy* MVP. 100
- 1964 *Zľavy* TS. 38m
- 1965 *Zľavy* HP.
- 1971 *Zľavy* HČ.
- 1972 *Slávy* SHM. 500
- 1974 *Slávy* Mp. 500
- 1975 *Slávy* SVP. 1
- 1978 *Zľava* VSO. III, 158
- 1978 *Zľavský potok* VMP. 50
- 1979 *Zľavský potok* (*Zľavy^x*) GN. 10
- 1983 *Zľavy* TS. 13m, 197
- 1984 *Zľavský potok* LTMP. 5
- 1985 *Zľavský potok* GNTTo. Chrab., Kuz., Nem., Tes., Záv.; LTMP. 3
- 1986 *Zľavský potok* TS. 24m; 201
- 1987 *Zľavský potok* ZMp. 10; LTMP. 5
- 1992 *Zľavský potok* VASR. 25
- 1995 *Zľavský potok* LTMP. 137
- 1996 *Zľavský potok* MTZ.
- 1997 *Zľavský potok* PAS.
- 1999 *Zľavský potok* T. P.
- 2000 *Zľavský potok* LTMP. 130
- TN.: 1. 1898 *Zlavy* (les) MTT.75
- 1905 *Zlavi* KMp. Pod.
- 1985 *Zľavy* GNTTo. Pod.
- 1987 *Zľavy* ZMp. 10
- 1996 *Zľavy* MTZ.
- 1997 *Zľavy* PAS.
- náreč. *Zlaví* Uhl. 1983, 101
2. 1985 *Dolné Zľavy* (les) GNTTo. Pod.
3. 1985 *Horné Zľavy* (les) GNTTo. Pod.
- ON.: Zľavy (samota; Závada):
- 1978 *Zlavy* VSO. III, 335
- 1985 *Zľavy* GNTTo. Záv.
- Etym.: Názov *Zľavský potok* vznikol z terénneho názvu *Zľavy* (náreč. **Zľavie* „miesto, kde sa zlieva voda“; Uhl., 1983, s. 101), apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci okolo osady a lesy s názvom Zľavy. Názov *Zľavy* a jeho podoby *Slávy, Zľava* vznikli z terénneho názvu *Zľavy*. Lit.: V. Uhlár, 1983, s. 101.
- Zľava → Zľavský potok
- Zľavy → Zľavský potok

- Zliechovská dolina → Zliechovský potok
- Zliechovský potok** p. Jasenina (→ Nitrica → Nitra), 4 km; pramení juž. od obce Zliechov, tečie juž. smerom Zliechovskou dolinou, ústi sv. od obce Valaská Belá; variant: Zliechovská dolina; ON. Zliechov; TN. Zliechovská dolina.
VMp. 50: 35-22 (nepomenovaný)
VN.: 1922 *Zliechovský potok* KMp.-od. VBelá
1945 *Zliechovský potok* KMp.-od. Zl.
1964 *Zliechovská dolina* TS. 39, 20
1965 *Zliechovská dolina* HP.
1983 *Zliechovský potok* ZMp. 10
1991 *Zliechovský potok* ZMp. 10
1994 *Zliechovský potok* GNPr. VBelá
2000 *Zliechovský potok* HPN. 50
ON.: Zliechov:
1272 *Zliecho* VSO. III, 357
1330 *Zlechow, Zliecho* VSO. III, 357
1418 *Zlechow* VSO. III, 357
1598 *Zliechow* VSO. III, 357
TN.: 1922 *Zliechovská dolina* KMp.-od. VBelá
1945 *Zliechovska dol.* ŠMp. 75
1952 *Zliechovská dol.* ŠMp. 75
1977 *Zliechovská dolina* GN. 9
1985 *Zliechovská dolina* TS. 19, 305
1986 *Zliechovská dol.* LTMp. 6
1990 *Zliechovská dolina* Prír. 10
1994 *Zliechovská dol.* VP. 50
2000 *Zliechovská dol.* HPN. 50
Etym.: Názov *Zliechovský potok* pomenúva potok pretekajúci cez obec Zliechov, apel. *potok*. Názov *Zliechovská dolina* vznikol podľa terénneho názvu *Zliechovská dolina* (ON. *Zliechov*, apel. *dolina*), cez ktorú preteká.
- Zlobina** Ľ. Bebrava (→ Nitra), 1,9 km; pramení sev. od obce Podlužany, tečie záp. smerom, ústi sev. od obce; ON. Zlobiny; TN. Zlobiny.
VMp. 50: 35-23
VN.: 1965 *Zlobina* HP.
1971 *Zlobina* HČ.
1978 *Zlobina* VMp. 50
1979 *Zlobina* GN. 10
1981 *Zlobina* ZMp. 10
1985 *Zlobina* LTMp. 3
1986 *Zlobina* TS. 24m
1987 *Zlobina* ZMp. 10
1994 *Zlobina* VP. 50
2000 *Zlobina* HPN. 50
ON.: Zlobiny (samota; Podlužany):
1389 *Slobina* VSO. II, 408
1808 *diverticul. Zlobin* Lip. 760
1898 *Zlobinje major* MVS.
1977 *Zlobiny* VSO. II, 408
1981 *Zlobiny* ZMp. 10; GN. 11
1985 *Zlobiny* GNTó. Podl.
1987 *Zlobiny* ZMp. 10
1994 *Zlobiny* VP. 50
2000 *Zlobiny* TMp. 130; HPN. 50
TN.: *Zlobiny* (pole) GNTó. Podl.
Etym.: Podľa V. Uhlára názov *Zlobina* vznikol zo základu *zlob-* (porov. apel. *zloba*), no nie je jednoznačné, či bol prvotný názov samoty *Zlobiny* (pôvodne osada; VSO. II, s. 408), ktorý vznikol azda z osobného mena so základom *Zlob*, alebo bol starší názov potoka (Uhl., 1987, s. 350).
Lit.: V. Uhlár, 1987, s. 350.
- Zo Šándorovej → Bystrica (1)
- Zo Šúdola → Šúdol
- Zo Zadnej** Ľ. Bystrica (→ Nitra), 1,6 km; pramení a ústi jv. od obce Bystričany pri vrchu Buchlov, tečie sv. smerom; TN. 1. Zadné hony, 2. Zadné Žiare, 3. Zadný Kľak.
VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)
VN.: *Zo Zadnej* Krišt. Bys.
TN.: 1. 1975 náreč. *Zadné honi* (pole) Krišt. Bys.
1994 *Zadné hony* GNPr. Bys.
2. *Zadné Žiare* (les) GNPr. Bys.
3. *Zadný Kľak* (hrebeň) GNPr. Bys.
Etym.: Názov *Zo Zadnej* motivovalo smerovanie toku.

Zohor p. Žitava (→ Nitra), 1,5 km; pramení záp. od obce Lúčnica nad Žitavou, tečie jv. smerom, ústi do ramena Žitavy jv. od obce; TN. Zobor.

VMp. 50: 45-21

VN.: 1971 *Zohor* ZMp. 50

1979 *Zohor* GN. 10

1981 *Zohor* ZMp. 50

1982 *Zohor* VMp. 50

1994 *Zohor* Trub. 165; VP. 50

2000 *Zohor* HPN. 50

TN.: 1891 *Zobor* (pole) KMp. Mar.

Etym.: Názov *Zohor* nie je jasný.

Zorkov → Zorkov potok

Zorkov II. → Zorkov potok

Zorkov potok Ľ. Stránka (→ Žitava → Nitra), 4,5 km; pramení sev. od obce Zlatno, tečie juž. smerom, ústi jv. od obce Zlatno; varianty: Zorkov, Zorkov II.; TN. Za Zorkovom.

VMp. 50: 45-43

VN.: 1971 *Zorkov* (*Zorkov II.*) ZMp. 50

1971 *Zorkov II.* HČ.

1977 *Zorkov potok* VMp. 50

1979 *Zorkov potok* (*Zorkov II.^x*) GN. 10

1979 *Zorkov potok* ZMp. 10

1983 *Zorkov* TS. 13, 81

1984 *Zorkov potok* LTMp. 5

1985 *Zorkov potok* ZMp. 50

1987 *Zorkov potok* ZMp. 10; CHKO. 50

1991 *Zorkov potok* ZMp. 50

1992 *Zorkov* VASR. 25

1994 *Zorkov potok* VP. 50

2000 *Zorkov potok* HPN. 50

TN.: 1979 *Za Zorkovom* (pole) ZMp. 10

1987 *Za Zorkovom* ZMp. 10

1988 *Za Zorkovom* GNNi. Zlatno

1975 náreč. *Za Zorkovom* Krišt. Zlatno

Etym.: Názov *Zorkov potok* vznikol z osobného mena *Zorko*, apel. *potok*; pomenúva potok pretekajúci cez územie patriace Zorkovi. Názov *Zorkov* vznikol z OM. *Zorko*, názov *Zorkov II.* vznikol z OM. *Zorko* a z technického označenia rímskou číslicou *II.*

Zungov pôv. mŕtve rameno Žitavy na záp. okraji obce Dolný Ohaj, dnes 1,45 km dlhé rameno spájajúce Žitavu s preložkou Žitavy.

VMp. 50: 45-23 (nepomenovaný)

1975 náreč. *Zungóv* Krišt. DOhaj

Etym.: Názov nie je jasný, vznikol azda z OM. *Zungo* alebo príbuzného osobného mena.

Zvernica p. Radiša (→ Bebrava → Nitra), 0,5 km; pramení a ústi vých. od obce Uhrovec, tečie juž. smerom; TN. Zvernica.

VMp. 50: 35-23 (nepomenovaný)

VN.: 1939 *Zvernica* KMp.-od. Uhr.

TN.: 1939 *Zvernica* (pole) KMp.-od. Uhr.

1982 *Zvernica* ZMp. 10

1985 *Zvernica* (*Zverina^x*) GNTto. Uhr.

Etym.: Názov *Zvernica* vznikol podľa terénneho názvu *Zvernica* (apel. *zvernica* „ohradené miesto vo voľnej prírode určené na dochovávanie lovnej zveri“; SSJ. V, s. 744).

Zvodnica Ľ. Cabajský potok (→ Dlhý kanál → Nitra), 3,2 km; pramení sv. od obce Svätoplukovo, tečie jz. smerom, ústi na jv. okraji obce.

VMp. 50: 45-21

1982 *Zvodnica* VMp. 50

1995 *Zvodnica* ZMp. 10

1997 *Zvodnica* LTMp. 50

2000 *Zvodnica* GMp. 50

Etym.: Názov *Zvodnica* vznikol proprializáciou apelatíva *zvodnica* („kanál určený na odvádzanie vody“).

Ž

Žabný jarok Ľ. Necpalský potok (→ Nitra), 0,7 km; pramení a ústi juž. od obce Nedožery-Brezany, tečie záp.

smerom; variant: Žabný potok; TN. Žabí vrch.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

VN.: 1914 *Zabne patak* KMp. Brez.

1933 *Žabní járok* KMp.-od. Brez.

TN.: 1952 *Žabný vrch* ŠMp. 75

1994 *Žabí vrch* (*Žabný vrch^x*) GNPr.

Ne.-Br.

Etym.: Názov *Žabný jarok* vznikol podľa výskytu žiab z adj. *žabný* (< apel. *žaba*, psl. **žaba*, Mach., s. 590), apel. *jarok*. Názov *Žabný potok* vznikol z adj. *žabný* (< apel. *žaba*), apel. *potok*.

Žabný potok → Žabný jarok

Žabokrecký potok p. Nitra, 4 km; pramení vých. od obce Veľké Bielice, tečie jz. smerom, ústi juž. od obce Žabokreky nad Nitrou; ON. Žabokreky nad Nitrou.

VMp. 50: 35-41; 42 (nepomenovaný)

VN.: 1978 *Žabokrecký potok* VMp. 50

1992 *Žabokrečský potok* VASR. 25

1994 *Žabokrecký potok* VP. 50

1999 *Žabokrecký potok* T. P.; TMp. 131

2000 *Žabokrecký potok* TMp. 130; Part.

ON.: Žaboreky nad Nitrou:

1291 *Sabakreky* VSO. III, 369

1317 *Sambokret* RDSL. II, Nr. 281

1410 *Zabokreky* VSO. III, 369

1506 *Sambokreth* VSO. III, 369

1773 *Žambokrety* VSO. III, 369

1808 *Žabokreky* VSO. III, 369

1920 *Nitrianske Žabokreky* VSO. III, 369

Etym.: Názov *Žabokrecký potok* pomenúva potok pretekajúci cez kataster obce *Žabokreky* [nad Nitrou] (< apel. *žaba*, verb. *krkati*, psl. **krekat* „křkat“; „miesto, kde křkajú žaby“; porov. Mach., s. 235, 590), apel. *potok*.

Želeňa neidentifikovaný tok v k. ú. obce Jedľové Kostolány.

VMp. 50: 35-44 (neidentifikovaný)

1975 náreč. *Želeňa* Krišt. JKost.

Etym.: Názov nie je jasný.

Železnica p. Chotina (→ Nitra), 18 km; pramení v Považskom Inovci pod vrchom Panská javorina (943 m), tečie jv. smerom cez obec Prašice, ústi jv. od nej, varianty: Zľavský potok, Zľavy, Slávy; TN. 1. Zľavy, 2. Dolné Zľavy, 3. Horné Zľavy, 4. Železnica.

VMp. 50: 35-41; 35-23

VN.: 1898 *Slavi patak* (h. t.), *Zseleznica patak* (d. t., s. t.) MTT.75

1905 *Zelesnicza patak* KMp. Praš., Podh. T.

1937 *Zelesnica, Slávy* ŠMp. 75

1945 *Slavy, Slávy* ŠMp. 75

1957 *Železnica* (d. t., s. t.), *Zľavy* (h. t.) GŠ.

1964 *Železnica* TS. 38m; 44; TS. 39m

1965 *Železnica* HP.

1966 *Železnice* KS. 6, 206

1971 *Železnica* HČ.

1975 *Železnica* SVP. 1

1978 *Železnica* VMp. 50

1979 *Železnica* (*aj Zľavy*) GN. 10

1979 *Zľavy* (h. t.) ZMp. 10

1982 *Železnica* ZMp. 10

1983 *Železnica* TS. 13m; Ad. 36

1984 *Železnica* LTMp. 5

1985 *Železnica* (*Zľavy^x*) GNT0. Podh. T.

1985 *Železnica* GNT0. Praš.; LTMp. 3

1986 *Železnica* TS. 24m; LTMp. 6

1986 *Železnica* (*Zľavský potok*) TS. 24

1987 *Železnica* LTMp. 5; KS. 7, 55

1994 *Železnica* VP. 50

1996 *Železnica* MTZ.

1997 *Železnica* PAS.

1999 *Železnica* T. P.

2000 *Železnica* TMp. 130; HPN. 50

TN.: 1. → Zľavský potok

2. → Zľavský potok

3. → Zľavský potok

4. 1905 *Zelesnica völgye* (dolina, les) KMp. Pod.

1964 *údolie Železnica* TS. 39m

1986 *Železnica* TS. 24, 19

Etym.: Názov *Železnica* vznikol podľa hrdzavého sfarbenia dna (adj. *železný* < apel. *železo*, psl., stsl. **želězo*; Mach., s. 593; Rej. s. 746), názov → *Zľavy*

označoval jeden z pramenných tokov. Ludová etymológia názov odvodzuje od existencie železnice, ktorou sa v pohorí zvažala ruda.

*Želiarska lúka → Želiarsky kanál

Želiarsky kanál 1,2 km; kanál začínajúci sa sev. od obce Zemné, spája sa so Zemniansko-palárikovským kanálom; variant: *Želiarska lúka; TN. Želiarske. VMp. 50: 45-23

VN.: 1979 *Želiarsky kanál (Zsellerét^x)* GN. 10

1982 *Želiarsky kanál* VMp. 50

1984 *Želiarsky kanál* ZMp. 10

1989 *Želiarský kanál* ZMp. 10

1993 *Želiarsky kanál (Želiarský kanál^x)* GNNZ. Zem.

1994 *Želiarsky kanál* VP. 50

2000 *Želiarsky kanál* HPN. 50

TN.: 1891 *Zsellér kút (pole)* KMp. Tvrdoš.

1952 *Želiarske lúky* ŠMp. 75

1979 *Želiarske* GNNZ. Zem., Tvrdoš.

1984 *Želiarske* ZMp. 10

1989 *Želiarske* ZMp. 10

Etym.: Názov *Želiarsky kanál* pomenúva kanál v lokalite *Želiarske* (< apel. *želiar*, maď. *zsellér* < nem. *Siedler*; Stan., 1956, s. 60), apel. *kanál*. Názov *Zsellerét* vznikol podľa terénneho názvu *Zsellerét* (dnes *Želiarske lúky*; maď. *zsellér* „želiar“, *rét* „lúka“) a možno ho interpretovať ako **Želiarska lúka*.

*Želíb → Chosniarsky potok

Žiare Ľ. Mlynský potok (→ Čereniansky potok → Nitra), 0,5 km; pramení a ústi vých. od obce Čereňany, tečie záp. smerom; TN. Žiare; VN. Žiare.

VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)

VN.: 1975 náreč. *Žiare* Krišt. Čer.

TN.: Žiare → Žiarny potok

VN.: Žiare → Žiare (rybník)

Etym.: Názov motivoval názov lesa *Žiare* (→ Žiarny potok), cez ktorý potok tečie.

Žiarny potok (1) Ľ. Nitra, pramení ústi v k. ú. obce Čereňany, tečie sz. smerom; TN. Žiare.

VMp. 50: 35-42

VN.: 1965 *Žiarny potok* HP.

1971 *Žiarny potok* HČ.

1977 *Žiarny potok* GN. 9

1978 *Žiarny potok* VMp. 50

1982 *Žiarny potok* ZMp. 10

1985 *Žiarny potok* LTMp. 8

1986 *Žiarny potok* LTMp. 6

1987 *Žiarny potok* LTMp. 5; CHKO. 50

1989 *Žiarny potok* TS. 36, 24

1991 *Žiarny potok* ZMp. 50

1994 *Žiarny potok* GNPr. Čer.; VP. 50

2000 *Žiarny potok* Part.; HPN. 50

1975 náreč. *Žiarni potok* Krišt. JKost.

TN.: 1. 1994 *Žiare* (les, lúka) GNPr. Čer.

1975 náreč. *Žiare* Krišt. JKost.

2. 1994 *Žiarny vrch* (les) GNPr. Bys.

1999 *Žiarny vrch* TMp. 131

3. 1994 *Zadné Žiare* (les) GNPr. Čer.

1999 *Zadné Žiare* TMp. 131

Etym.: Názov *Žiarny potok* vznikol z terénneho názvu *Žiarny vrch* (< ver. *žiarit'* „čistiť pálením“; porov. Stan., 1956, s. 54; Ondr. 2000; s. 15), apel. *potok*.

Žiarny potok (2), p. Žitavica (→ Žitava → Nitra), 1,3 km; pramení a ústi sv. od obce Jedľové Kostol'any, tečie jv. smerom; TN. Žiare.

VMp. 50: 35-44 (nepomenovaný)

VN.: 1892 *Zsári patak* KMp. JKost.

1936 *Žiarny potok* KMp.-od. JKost.

TN.: 1892 *Zsare, Zsári vrch* (les, kopec)

KMp. JKost.

1936 *Žiare, Žiarny vrch* KMp.-od. JKost.

1970 *Žiare* VMp. 50

1987 *Žiare* LTMp. 5; CHKO. 50

1988 *Žiare* GNT. JKost.

Etym.: → vyššie.

Žikava → Žikavka

Žikavka ľ. Jarky (→ Hostiansky potok → Žitava → Nitra), 3,1 km; pramení a ústí v k. ú. obce Topoľčianky, tečie juž. smerom; varianty: Jarky, Suchý potok, Žikava, Žikavský potok, Žitavka; ON. Žikava.

VMp. 50: 35-44

VN.: 1075 *rivulus Sikua* CDS1. I., Nr.

58; Šmil., Nr. 432

1742 *Zsikava* Šmil. 346

1932 *Žikavský potok* Šmil. 346

1959 *Žikavka* CMp.

1965 *Žikavka* HP.

1966 *Žikavka* TS. 37m

1959 *Žikavka* Rak. 34

1971 *Žikavka* HČ.

1979 *Žikavka* GN. 10

1980 *Žikavka* VMp. 50; ZMp. 10

1981 *Suchý potok* ZMp. 10

1982 *Žikava, Žikavský potok*

Majt. 1982, 285

1983 *Žikavka* TS. 13, 220

1984 *Žikavka* LTMp. 5

1985 *Žikavka* ZMp. 50

1987 *Žikavka* LTMp. 5; CHKO. 50

1988 *Žikavka (Suchý potok^x)* GNNi. Topk.

1989 *Žikavka* ZMP. 10

1991 *Žikavka* ZMP. 50

1992 *Suchý potok* ZMp. 10; VASR. 25

1994 *Žikavka* VP. 50

1995 *Žikavka, Jarky* LTMp. 137

1999 *Žikavka* Le. 10

2000 *Žikavka* HPN. 50

1975 náreč. *Žitavka, Žitauka* (Krišt.

Chyz.), *Suchí potok* (Krišt. Žik.)

ON.: Žikava:

1075 *terra Sikua* CDS1. I., Nr. 58

1209 *villa Sichoa, Sichoua* CDS1. I.,

Nr. 150

1293 *Sitva* VSO. III, 383

1486 *Sykawa* Krišt. 353

1564 *Sykawa* Krišt. 353

1773 *Zikawa* VSO. III, 383

1808 *Žikawa* VSO. III, 383

Etym.: Názov *Žikavka* vznikol onymickou polarizáciou z osadného názvu *Žikava*, ten zasa zo staršieho vodného názvu *Žikava (rivulus Sikua)*;

názov vznikol z hydronyma *Žitava* vplyvom maďarskej adaptácie *Zsitva* > *Zsikva*; LMS., s. 356; Šmil., s. 360). Názov *Žikavský potok* vznikol z ON. *Žikava*, apel. *potok*. Názov *Suchý potok* vznikol podľa množstva vody v koryte, resp. podľa občasnosti toku (adj. *suchý*, psl. **suchъ*, apel. *potok*). Názov → *Jarky* vznikol stotožnením s ľavostranným prítokom potoka. Názov *Žitavka* vznikol ako označenie prítoku *Žitavy* z VN. *Žitava* demin. suf. *-ka*.

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 346; I. Lutterer – M. Majtán – R. Šrámek, 1982, s. 356.

Žikavský potok → Žikavka

Žliabok ľ. Jarky (→ Žikavka → Hostiansky potok → Žitava → Nitra), 1,4 km; pramení a ústí sz. od obce Žikava, tečie jv. smerom.

VMp. 50: 35-44 (nepomenovaný)

1992 *Žliabok* ZMp. 10

1994 *Žliabok* VP. 50

2000 *Žliabok* HPN. 50

Etym.: Názov *Žliabok* motivovala funkcia toku. Názov vznikol proprializáciou demin. *žliabok* (< apel. *ž'lab*, psl. **želbъ* „malá priekopa určená na odvádzanie vody“).

Žitava (1) ľ. Nitra, 105, 9 km; pramení na sz. svahoch Pohronského Inovca vo výške okolo 625 m n. m., tečie juž. až jz. smerom. Ústí južne od obce Martovce vo výške 107 m n. m. R. 1971 bol medzi Žitavou a Nitrou v úseku Dolný Ohaj – Šurany vybudovaný 2,38 km dlhý spojovací kanál (preložka). Do odstaveného koryta pod preložkou sa rozdeľovacím objektom vypúšťa asi 3 m³·s⁻¹ vody. Plocha povodia, vymedzená rozvodnicami Hrona a Nitry, je 1244 km², lesnatosť 20%; plocha povodia po ústie preložky je 910 km²; priemerný prietok za obdobie 1931 – 60 vo Vieske nad Žitavou (294 km²) je 2,3 m³·s⁻¹, max. 71,6 m³·s⁻¹, min.

- priemerný denný $0,1 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ (ES. VI, 656); variant: Na brode; ON. Žitavce.
VMp. 50: 35-44; 45-21; 22; 23; 24
VN.: 1075 *aqua Sitoua, sitoua, Zythwa, Sitouatu, sitoatun* CDSl. I, Nr. 58; Šmil. 344
- 1158 *Sythwa, Zitva intrat in Danubium; piscatura in Sitwa, Zitva* Šmil. 344; CDSl. I, Nr. 85
- 1165 *aqua Sitouua* Šmil. 344
- 1205 – 1235 *Situa, situa* Šmil. 344
- 1209 *fl. Sytowa, Sitoua; Sichoua; Zsitoua, Sithvan* Šmil. 344
- 1209 *fluvium Sytwam, ripa Zitavae, Sythwam* CDSl. I, Nr. 158
- 1227 *fluvii Sitva* Šmil. 344; CDSl. I, Nr. 332
- 1229 *fluvium Sythwa, Syzhuo, Sythva* Šmil. Nr. 352 A
- 1229 *fluvium Sythua, Sythuam* CDSl. I, Nr. 358
- 1231 *Sitwa* Šmil. 344
- 1234 *fluvium Zytua* CDSl. I, Nr. 437; Šmil. Nr. 352 B
- 1236 *Zichwatw* Šmil. 344
- 1246 *fluvius Sytva* CDSl. II, Nr. 237; Šmil. 344
- 1247 *flumine Situa, Sitvam* CDSl. II, Nr. 259; Šmil. 361
- 1249 *fluvium Sytwa* CDSl. II, Nr. 320
- 1249 *fluvium Sytva, Sytwa* Šmil. 344
- 1254 – 1256 *fl. Sytua* CDSl. II, Nr. 448;
- 1254 – 1256 *fl. Sytua, riuus Sythwa;* Šmil. 344; Nr. 362
- 1256 *rivum Sythua* CDSl. II, Nr. 521
- 1256 *fluvium Sytua* CDSl. II, Nr. 526
- 1258 *aqua Situa* CDSl. II, Nr. 597
- 1258 *magna Situa* Šmil. 344
- 1260 *aqua Sytuatu, Sytuatue* (Hur.) CDSl. II, Nr. 661; Šmil. Nr. 367
- 1266 *flumen Sytua* Šmil. Nr. 366
- 1268 *aqua Zithua, Zytua, Zythua, Zythwa* Šmil. Nr. 368
- 1271 *Sytua* Šmil. 344, 345
- 1274 *fl. Sytva, Sytua* Šmil. 345
- 1274 *fl. Sythwa, Sitthwa* Šmil. Nr. 356
- 1276 *a. fluvialis Sytua* Šmil. 345
- 1290 *fl. Sytva* Šmil. Nr. 363
- 1291 *p. Symatw cum piscaturis in Syma* Šmil. 345
- 1295 *Sytuathw, Gytuathu* Šmil. 345
- 1306 *fluvine Sytua* RDSl. I, Nr. 445
- 1313 *fluvio Sittua* RDSl. I, Nr. 1151
- 1318 *fluvius Sytua* RDSl. II, Nr. 363
- 1742 *Sitva, vulgari momine Zitawa, Žitawa, Zitwa, Zitva, Zsitva* Not. 267 etc.
- 1777 *Zsitva* Šmil. 345
- 1808 *Zsitva vel Sitva* (mad'.), *Žitwa* (slov.) Lip. 764
- 1862 *Žitva* Šmil. 345
- 1864 – 65 *Zsitva* Šmil. 345
- 1888 *Zsitva csatorna* KMp. Hur.
- 1889 *Zsitva folyó* KMp. Boh., Mart.
- 1890 *Zsitva patak* KMp. Vráb., Žit., VMaňa
- 1890 *Zsitva folyó* KMp. Úľ., Hul, DOhaj, Beš.
- 1891 *Zsitva patak* KMp. Tes., Chyz., Vies., Slep., Mlyň., Dyč., Mar., Mich., Km., VMaňa
- 1891 *Zsitva folyó* KMp. NVes
- 1892 *Zsitva patak* KMp. Skýc., Kňaž.
- 1892 *Zsitava patak* KMp. JKost.
- 1892 *Zsitva folyó* KMp. Oby., ZMor., Mach.
- 1898 *Zsitva patak* MTT.75; Nyit. 1
- 1903 *Zsitva p.* Bars 8
- 1925 *Žitava potok* KMp.-od. Mach., Oby.
- 1930 *Žitava* ŠMp. 75; KMp.-od. Kňaž.
- 1932 *Žitava* KMp.-od. Chyz.
- 1933 *Žitava, Žitva* Trub. 138
- 1933 *potok Žitava* KMp.-od. Skýc.
- 1933 *Žitava* KMp.-od. NVes
- 1935 *Žitava, Zsitva folyó* KMp.-od. Vikas
- 1936 *Žitava* KMp.-od. JKost.
- 1937 *Žitava* KMp.-od. Tes., Mlyň., Vies.
- 1938 *Žitava* ŠMp. 75
- 1939 *Žitava* ŠMp. 75; KMp.-od. ZMor.
- 1945 *Žitava* Trub. 138
- 1947 *Žitava* ŠMp. 75
- 1952 *Žitava* KMp.-od. Vráb.; Mp. 25
- 1957 *Žitava* GŠ. 25
- 1959 *Žitava* CMp.
- 1961 *Žitava* KS. 2, 66
- 1965 *Žitava* HP.

1966 *Žitava* TS. 37, 240; TS. 37m
 1967 *Žitava* Koč. 12
 1968 *Žitava* Šur. 28
 1969 *Žitava* Rak. 24
 1971 *Žitava* Vod. 10; D. P. 15
 1972 *Žitava* SHM. 500
 1974 *Žitava* Mp. 500; Omp. 25
 1975 *Žitava* ZMp. 10; SVP. 1
 1976 *Žitava* ZMp. 10
 1977 *Žitava* VSO. I, 161; GN. 9
 1978 *Žitava* VSO. III, 40; Haj. 16
 1979 *Žitava* Nit. 9; GN. 10
 1980 *Žitava* ZMp. 10; VMp. 50
 1981 *Žitava* ZMp. 10
 1982 *Žitava* KS. 7, 26; VMp. 50
 1983 *Žitava* ZMp. 10; TS. 13, 221
 1984 *Žitava* LTMP. 5
 1985 *Žitava* LTMP. 8; ZMp. 10
 1986 *Žitava* KS. 12, 31; GNZnH.
 MLeho.
 1987 *Žitava* KS. 9, 5; CHKO. 50
 1988 *Žitava* GNNi. LnŽ., Mach., NVes,
 Oby, Slep., TMlyň., Vaj., Vrab.,
 ZMor.; KS. 11, 10; ZMp. 10
 1989 *Žitava* KS. 1, 2; ZMp. 10; AMp. 16
 1990 *Žitava* KS. 1, 14
 1991 *Žitava* ZMp. 50
 1992 *Žitava* KS. 6, 9; VASR. 25
 1993 *Žitava* GNNZ. Hul, Km., Maňa,
 Martin, Vlkas
 1993 *Žitava* (*preložka Žitavy^x*) GNNZ.
 DOhaj, Úř., Šur.
 1994 *Žitava* Trub. 8; VP. 50
 1995 *Žitava* LTMP. 137
 1996 *Žitava* KS. 9–10, 32; MTZ.
 1997 *Žitava* PAS.
 1999 *Žitava* NZ. K. 10; Tmp. 155
 2000 *Žitava* HPN. 50
 1975 náreč. *Na brode* (brod) Krišt.
 JKost.; *Žitava, Žitaua* Krišt.
 Slep., Chyz., Žik.
 Etym.: Prehľad starších výkladov názvu
 zostavil V. Šmilauer (1932, s. 345).
 Názov *Žitava* sa všeobecne pokladá za
 slovanský s východiskovou podobou
Žitava, ktorý Maďari prevzali od
 Slovanov v 10. storočí a pomad'arčili ho
 (*Žitava* > *Zsitva*). Názov s
 hydroformantom *-ava* sa vysvetľuje zo

slovanského apelatíva *žito* „obilie“ (psl.
**žito* od verv. **žiti*; „čo slúži na žitie“;
 Mach., s. 595; Rej., s. 749) a názov
 označoval rieku „pretekajúcu obilným
 krajom“ (Bel, 1742, s. 162; Varsik, 1990,
 s. 49 – 50; LMSŠ., 1982, s. 357 a i.). V.
 Šmilauer však na tomto mieste pripúšťa,
 že slovanský názov *Žitava* môže byť i
 prispôbením dajakého staršieho
 predslovanského slova (pravdepodobne
 na základe starobylého sufixu *-ava*; 1932,
 s. 345). B. Varsik (1990, s. 49 – 50) o
 jeho pôvode nemá pochybnosti – pokladá
 ho za slovanský. V tejto súvislosti V.
 Šmilauer spomína názor G. Czirbusza
 (1908, s. 69), ktorý názov *Situa*, *Citua*
 vysvetľuje z keltčiny ako „lesný potok“.
 Š. Ondruš (2000, s. 13) v súvislosti s
 etymológiou hydronyma *Nitra* uvádza aj
 názor H. Kunstmanna, ktorý
 predpokladá, že názov *Žitava* má (podľa
 neho podobne aj hydronymá *Nitra*,
Cetínka) ilýrsky pôvod a Slovania si ho
 priniesli z Balkánu.

Názov *preložka Žitavy* označoval úsek
 toku, ktorý odvodňoval rieku do
 nadradeného vodného toku po preložení
 toku (apel. *preložka* < ver. *preložiť*, VN.
Žitava).

Názov brodu *Na brode* vznikol podľa
 polohy časti horného toku rieky z prep.
na, apel. *brod*.

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 344 – 345; I. Lutterer –
 M. Majtán – R. Šrámek, 1982, s. 357; B. Varsik,
 1990, s. 49 – 50; Š. Ondruš, 2000, s. 13.

Žitavica p. *Žitava* (→ *Nitra*), 4,8 km;
 pramení sz. od obce Malá Lehota, tečie
 juž. smerom, ústi vých. od obce Jedľové
 Kostol'any; variant: *Žitava*; VN. *Žitava*;
 TN. *Žitavica*.

VMp. 50: 35-44

VN.: 1892 *Zsitavicza patak* KMp. JKost.

1965 *Žitavica* HP.

1959 *Žitavica* Rak. 31

1971 *Žitavica* HČ.

1975 *Žitavica* ZMp. 10

1979 *Žitavica* GN. 10

1980 *Žitavica* VMp. 50

1981 *Žitavica* ZMp. 10
 1983 *Žitavica* TS. 13, 221
 1984 *Žitavica* LTMp. 5
 1985 *Žitavica* LTMp. 8
 1986 *Žitavica* GNZnH. MLeho.
 1987 *Žitavica* LTMp. 9; LTMp. 5
 1988 *Žitavica* GNNi. JKost.
 1991 *Žitavica* ZMp. 50
 1992 *Žitavica* ZMp. 10
 1995 *Žitavica* LTMp. 137
 1975 náreč. *Žitavica* Krišt. JKost.
 VN.: → *Žitava*
 TN.: 1892 *Zsitavicza völgy* (dolina)
 KMp. JKost.
 1936 *Dolina Žitavica* KMp.-od. JKost.
 1939 *dol. Žitavica* ŠMp. 75
 1957 *Dolina Žitavica* GŠ. 25
 1972 *Dol. Žitavica* Mp. Z. 50
 1980 *Žitavica* VMp. 50
 1985 *Žitavica* ZMp. 50
 1987 *Žitavica* LTMp. 9
 Etym.: Názov *Žitavica* vznikol z názvu
 vodného toku, do ktorého ústi (VN.
Žitava > demin. *Žitavica*).

Žitavka (1) → Hostiansky potok

Žitavka (2) → *Žikavka*

Žitná → *Omastiná*

Žňatín → Čereniansky potok

Žofiin kanál 5,6 km; kanál začínajúci sa
 v obci Palárikovo, jz. od nej sa spája s
 Komočským kanálom; variant: *Žofin*
kanál; ON. *Žofia*.
 VMp. 50: 45-23
 VN.: 1980 *Žofiin kanál* VMp. 50
 1989 *Žofiin kanál* ZMp. 10
 1993 *Žofiin kanál* (*Žofin kanál^x*)
 GNNZ. Pal.
 1994 *Žofiin kanál* VP. 50
 2000 *Žofiin kanál* HPN. 50
 ON.: *Žofia* (samota; Palárikovo):
 1891 *Zsófia major* KMp. Pal.
 1898 *Zsófia mjr.* MTT.75
 1930 *ps. Zofia* ŠMp. 75

1938 *ps. Žofia* ŠMp. 75
 1952 *ps. Žofia* ŠMp. 75
 1959 *Žofia* MVP. 100
 1977 *Žofia* VSO. II, 366
 1980 *Žofia* VMp. 50
 1981 samota *Žofia* GN. 11
 1991 majer *Žofia* Sza. 57
 1993 hospodársky dvor *Žofia*
 GNNZ. Pal.

Etym.: Názov *Žofiin kanál* a variant
Žofin kanál vznikli z názvu samoty *Žofia*
 (OM. *Žofia*, hypokor. *Žofa*, apel. *kanál*)
 pri ktorej sa nachádza.

Žofiin kanál → *Žofiin kanál*

8. NÁZVY VODNÝCH PLÔCH A PRAMEŇOV

A

Alekšinské rybníky rybníky na sv.
 okraji obce Alekšince; ON. Alekšince;
 TN. Rybník.
 VMp. 50: 35-34
 VN.: 1978 *Alekšinské rybníky* VMp. 50
 1987 *Alekšinské rybníky* ZMp. 10
 1988 *Alekšinské rybníky*
 GNNi. Ale., Luk.
 1991 *Alekšinské rybníky* ZMp. 50
 1994 *Alekšinské rybníky* VP. 50
 1997 *Alekšinské rybníky* PAS.
 2000 *Alekšinské rybníky* HPN. 50
 ON.: Alekšince: → Alekšinský potok
 TN.: 1893 *Ribnik* (pole) KMp. Ale.
 1949 *Rybnik* KMp.-od. Ale.
 Etym.: Názov *Alekšinské rybníky* vznikol
 z osadného názvu *Alekšince*
 (→ Alekšinský potok), apel. *rybník* (pl.
rybníky); „vodná nádrž na chov rýb v k.
 ú. obce Alekšince“.

***Alicina studňa** artézská studňa s hĺbkou 270 m vybudovaná roku 1908 v obci Palárikovo; OM. Alica Károliová. VMp. 50: 45-23 (neidentifikovaný) VN.: zač. 20. st. *Alice kút* Szabó, s. 60 OM.: 1908 *Alice Károlyi* Szabó, s. 60 Etym.: Názov *Alice kút* vznikol z OM. *Alica*, maď. apel. *kút* „studňa“ a interpretovať ho možno ako **Alicina studňa* (na počesť narodenia dcéry Alice ju nechala vybudovať grófka Hana Károliová; Szabó, 1991, s. 60).

Lit.: I. Szabó, 1991, s. 60

Andač zaniknutá vodná nádrž sev. od obce Andač; ON. Andač.

VMp. 50: [35-34]

VN.: 1994 *suchá nádrž Andač* VP. 50

2000 *suchá nádrž Andač* HPN. 50

ON.: Andač: → potok *Andač*

Etym.: Názov *Andač* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Andač* (→ potok *Andač*).

B

Bager vodná nádrž nachádzajúca sa na vých. okraji mesta Partizánske.

VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)

2000 *vodná nádrž Bager* Part. 10

Etym.: Názov *Bager* vznikol podľa spôsobu vzniku nádrže (*bagrovisko* < *bagrovanie* < *bager* < hol. *bagger* „bahno“; SESJČ., s. 91).

Bahno prameň vých. od obce Timoradza; TN. Bahno.

VMp. 50: 35-23 (neidentifikovaný)

VN.: 2000 *prameň Bahno* TMp. 130

TN.: 1985 *Bahno* (kopec) GNT. Timo.

2000 *Bahno* TMp. 130

Etym.: Názov *Bahno* vznikol podľa terénneho názvu *Bahno* (ten vari podľa charakteru terénu; apel. *bahno*, psl. **bagъn-*; Udolph, 1977, s. 324 – 336) alebo podľa charakteru terénu v lokalite.

Bahná vodná plocha slúžiaca v minulosti ako teplé močidlo v obci Veľké Bielice.

VMp. 50: 35-42 (neidentifikovaný)

1983 *Bahná* Uhl. 1983, 99

Etym.: Názov *Bahná* vznikol podľa charakteru dna (apel. *bahno*, pl. *bahná*; → *Bahno*).

Lit.: V. Uhlár, 1983, s. 99.

Bánov vodná nádrž vých. od obce Bánov; ON. Bánov.

VMp. 50: 45-23 (nezaznačený)

VN.: 1989 *vodná nádrž Bánov* AMp. 15

1993 *vodná nádrž Bánov* GNNZ. Bán.

ON.: Bánov:

1113 *Kescu* CDSl. I, Nr. 69

1270 *Bankezu* VSO. I, 120

1308 *Bankezu* RDSl. I, Nr. 547

1317 *Bankezewe* RDSl. II, Nr. 252

1773 *Bánkeszy* VSO. I, 120

1920 *Bankesi* VSO. I, 120

1945 *Bánovská Kesa* VSO. I, 120

1948 *Bánov* VSO. I, 120

Etym.: Názov pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Bánov* (< OM. *Bán* alebo apel. *bán* „pán, vládca“; Stan. SJ. II, s. 27).

Bánovce vodná nádrž v k. ú. mesta Bánovce nad Bebravou; ON. Bánovce nad Bebravou.

VMp. 50: 35-23 (nezaznačený)

VN.: 1994 *vodná nádrž Bánovce* VP. 50

2000 *vodná nádrž Bánovce* HPN. 50

ON.: Bánovce nad Bebravou:

1232 *Ben* CDSl. I, Nr. 396

1295 *Baan* VSO. I, 120

1323 *Baan* RDSl. II, Nr.

1389 *Banovice* VSO. I, 120

1454 *Fortalicium Ban* VSO. I, 120

1461 *Castellum Baan* VSO. I, 120

1471 *Banowcze* VSO. I, 120

1499 *Fortalicium Banowicz* VSO. I, 120

1773 *Banowcze* VSO. I, 120

1927 *Bánovce nad Bebravou* VSO. I, 120

Etym.: Názov *Bánovce* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Bánovce* (< OM. *Bán*,

príp. jslov. apel. *bán* „vojvodca, pán“; LMSŠ., 1982, s. 46).

Beladice vodná nádrž na potoku Rybníček záp. od obce Beladice; variant: Rybník; ON. Beladice.

VMp. 50: 35-43

VN.: 1971 *vodná nádrž Beladice*

VMp. 50

1983 *Beladice* TS. 13, 15

1985 *vodná nádrž Beladice* ZMp. 50

1987 *vodná nádrž Beladice* CHKO. 50

1989 *vodná nádrž Beladice* AMp. 15

1991 *vodná nádrž Beladice* ZMp. 50

1992 *vodná nádrž Beladice* VASR. 25

1994 *vodná nádrž Beladice* VP. 50

2000 *vodná nádrž Beladice* HPN. 50

1975 náreč. *Rybník* Krišt. Bel.

ON.: Beladice:

1156 *Belad* CDSl. I, Nr. 81

1275 *Belad* Stan. SJ. II, 39

1282 *Belad* Krišt. 405

1328 *Belad* Krišt. 405

1386 *Belad* Stan. SJ. II, 39

1429 *Nagbelad* VSO. I, 154

1564 *Kis - Belad* Krišt. 405

1676 *Male-Beladice* Krišt. 405

1773 *Male Beladicze* VSO. I, 154

1920 *Beladice* VSO. I, 154

Etym.: Názov *Beladice* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Beladice* (< OM. *Belada*, **Běladъ* so základom *běl-* „biely“, sufix *-ada*; Stan. SJ. II, s. 39; 1956, s. 368). Názov *Rybník* vznikol propriálizáciou apelatíva *rybník*.

Belanka → Nitrianske Rudno

Belanovie močiar nachádzajúci sa jv. od obce Veľké Uherce; TN. 1. Belanský.

VMp. 50: 35-42 (neidentifikovaný)

VN.: 1975 náreč. *Belaneje* Krišt. VUh.

TN.: *Belaneje* (lúka, pole) Krišt. VUh.

Etym.: Názov *Belanovie* (náreč. *Belaneje*) vznikol podľa názvu lokality, v ktorom sa močiar nachádza nachádza.

***Belušova studnica** dnes neidentifikovaná studňa v pramennej

oblasti Hradského potoka juž. od obce Veľký Klíž.

VMp. 50: 35-42; 43; 44

(neidentifikovaný)

1293 *ad fontem Belus studeniche*

Šmil. Nr. 3110

Etym.: V. Šmilauer (1932, s. 341) názov rekonštruuje ako **Belušova studnica* (< OM. *Beluš*, apel. *studnica*), pripomína však aj výklad F. V. Sasinka, ktorý zápis interpretuje ako **Belova studňa* (OM. *Belo*, apel. *studňa*).

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 341.

Bobot vodná nádrž na sz. okraji obce Bobot; ON. Bobot.

VMp. 50: 35-23 (nezaznačený)

VN.: 1985 *vodná nádrž Bobot* LTMp. 3

1986 *Bobot* TS. 24m

2000 *Bobot* TMp. 130

ON.: Bobot: → Bobotský potok

Etym.: Názov *Bobot* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Bobot* (→ Bobotský potok).

Bodocká vodná nádrž → Bodok

Bodok vodná nádrž na Perkovskom potoku na sv. okraji obce Horné Obdokovce; variant: Bodocká vodná nádrž; ON. 1. Horné Obdokovce, 2. Dolné Obdokovce, 3. Bodok, 4. Bodocký majer.

VMp. 50: 35-43

VN.: 1971 *Bodok* ZMp. 10

1977 *vodná nádrž Bodok* VMp. 50

1978 *Bodok* ZMp. 10

1979 *Bodok* (*Bodocká v. n.^x*) GN. 10

1982 *Bodocká vodná nádrž* ZMp. 50

1983 *Bodocká vodná nádrž* Mp. N. 50

1984 *vodná nádrž Bodok* LTMp. 5

1985 *vodná nádrž Bodok* GNT. HOb.

1987 *vodná nádrž Bodok* CHKO. 50

1989 *Bodok* AMp. 15

1991 *vodná nádrž Bodok* ZMp. 50

1992 *vodná nádrž Bodok* VASR. 25

1994 *vodná nádrž Bodok* VP. 50

1996 *vodná nádrž Bodok* MTZ.

1997 *vodná nádrž Bodok* LTMP. 50
 2000 *Bodok* TMP. 130
 2000 *vodná nádrž Bodok* HPN. 50
 ON.: 1. Dolné Obdokovce: → Obdokovský potok
 2. Horné Obdokovce:
 1246 *Bodoch* CDSI. II, Nr. 227
 1283 *Budak* VSO. I, 438
 1318 *Bodoch* RDSI. II, Nr. 312
 1246 *Bodoch* RDSI. II, Nr. 227
 1335 *utraque Bodok* VSO. I, 438
 1808 *Welké Obdokowce* VSO. I, 438
 1927 *Horné Obdokovce* VSO. I, 438
 3. Bodok (č. o. Horné Obdokovce):
 1977 *Bodok* VSO. I, 438
 4. *Bodocký majer*
 (samota; Dolné Obdokovce):
 1977 *Bodocký majer* VSO. I, 337
 Etym.: Názov *Bodok* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Bodok* (→ *Bodok*). Názov *Bodocká vodná nádrž* vznikol z ON. *Bodok* a združeného pomenovania *vodná nádrž* (adj. *vodná* < apel. *voda*, apel. *nádrž*).

Branovo vodná nádrž na Lovčianskom potoku sev. od obce Branovo, ústí v nej Sarcov potok; ON. Branovo.
 VMp. 50: 45-23 (nezaznačený)
 VN.: 1989 *vodná nádrž Branovo* ZMp. 10
 1991 *vodná nádrž Branovo* ZMp. 50
 1993 *vodná nádrž Branovo* GNNZ. Bran., VLov.
 1994 *vodná nádrž Branovo* VP. 50
 1997 *vodná nádrž Branovo* PAS.
 2000 *vodná nádrž Branovo* HPN. 50
 ON.: Branovo: → Branovský potok
 Etym.: Názov *Branovo* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Branovo* (→ Branovský potok).

Brezolupy vodná nádrž na potoku Hydina jv. od obce Brezolupy; variant: Jerichov; ON. 1. Brezolupy, 2. Jerichov.
 VMp. 50: 35-23
 VN.: 1978 *vodná nádrž Brezolupy* VMp. 50

1987 *vodná nádrž Brezolupy* ZMp. 10
 1988 *vodná nádrž Jerichov* OT. 17
 1994 *vodná nádrž Brezolupy* VP. 50
 1999 *vodná nádrž Brezolupy* TMP. 131
 2000 *vodná nádrž Brezolupy* HPN. 50
 ON.: Brezolupy:
 1323 *Berzelup* RDSI. II, Nr. 1012
 1471 *Brezolupy* VSO. I, 243
 1773 *Brezolubje* VSO. I, 243
 1927 *Brezolupy* VSO. I, 243
 2. Jerichov (samota; Vysočany):
 1970 *Jerichov* VMp. 50
 1977 *Jerichov* VSO. I, 243
 1981 samota *Jerichov* GN. 11
 1985 *Jerichov* GNTTo. Vys.
 Etym.: Názov *Brezolupy* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Brezolupy* („osada lúpačov brezovej kôry“; porov. LMŠ., 1982, s. 61, 62, 159). Názov *Jerichov* pomenúva vodnú nádrž pri samote *Jerichov*.

Buganka prameň v meste Nitra (v miestnej časti Zobor); TN. Bugánska dolina.
 VMp. 50: 45-21 (neidentifikovaný)
 VN.: 1990 *Buganka* KS. 3, 37
 1995 *Buganka* LTMP. 137
 1997 *Buganka* LTMP. 50
 TN.: 1990 *Bugánska dolina* KS. 1990, 3, 37
 Etym.: Názov *Buganka* vznikol z terénneho názvu *Bugánska dolina* (< OM. *Bugan*, príp. nem. apel. *bugan* „hulvát“; Kál., s. 45).

C

Cabaj vodná nádrž vých. od obce Cabaj-Čápor; ON. Cabaj.
 VMp. 50: 45-21
 VN.: 1982 *vodná nádrž Cabaj* VMp. 50
 1987 *vodná nádrž Cabaj* ZMp. 10
 1988 *vodná nádrž Cabaj* GNNi. C.-Č.
 1995 *vodná nádrž Cabaj* ZMp. 10
 1997 *vodná nádrž Cabaj* LTMP. 50
 2000 *vodná nádrž Cabaj* GMp. 50

ON.: Cabaj (č. o. Cabaj-Čápor): → Cabajský potok
Etym.: Názov *Cabaj* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Cabaj* (→ Cabajský potok).

Cržička prameň jv. od vrchu Rakytká v k. ú. Lovce.

VMp. 50: 35-44 (neidentifikovaný)

1990 *prameň Cržička* KS. 3, 37

Etym.: Názov *Cržička* vznikol pravdepodobne z onomatopoického základku *cr-* (porov. *crk*, *crkať* „tiecť slabým, hlasným a prerývaným prúdom; SSJ. I, s. 178; *cr-kati* Mach., s. 62; *cržať* „kričať“; Kál., s. 62).

***Csíker** dnes neidentifikovaná studňa pri obci Pohranice.

VMp. 50: 45-21 (neidentifikovaný)

1113 *puteus Ciker* Šmil. Nr. 336

1113 *puteus Cik[er]* CDSl. 1, Nr. 69

Etym.: V. Šmilauer názov rekonštruoval ako **Csíker* (apel. *csík* „druh ryby“; zool. čík obyčajný, *Misgurnus fossilis*; SSJ. I, s. 210; *ér* „rameno, potôčik“).

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 343, 472.

***Cuca** studňa sv. od obce Andovce; TN. Cuca.

VMp. 50: 45-41 (nepomenovaný)

VN.: 1889 *Czuczka kút* KMp. And.

1928 *Czuczka kút* KMp.-od. And.

TN.: 1889 *Czuczka* (pole) KMp. And.

1928 *Czuczka* KMp.-od. And.

Etym.: Názov **Cuca* vznikol podľa terénneho názvu **Cuca*, ten vari z osobného mena.

Č

Čápor vodná nádrž na Cabajskom potoku sev. od obce Cabaj-Čápor; ON. Čápor.

VMp. 50: 45-21

VN.: 1982 *vodná nádrž Čapor* VMp. 50

1987 *vodná nádrž Čapor* ZMp. 10

1988 *vodná nádrž Čápor* GNNi. C.-Č.

1994 *vodná nádrž Čápor* VP. 50

1995 *vodná nádrž Čápor* ZMp. 10

1997 *vodná nádrž Čápor* LTMp. 50

2000 *vodná nádrž Čápor* HPN. 50

ON.: Čápor (č. o. Cabaj-Čápor):

1156 *Copur* CDSl. I, Nr. 81

1247 *Chapur* CDSl. II, 272

1248 – 69 *Chapur* CDSl. II, Nr. 317

1318 *Cjapor* RDSl. II, 312

1323 *Chapur* RDSl. II, Nr. 1017

1326 *Chapur* Stan. SJ. II, 105

1808 *Csapor* VSO. I, 279

1924 *Cabaj-Čápor* VSO. I, 279

Etym.: Názov *Čápor* pomenúva vodnú nádrž v katastri obce *Čápor*.

Češiánsky rybník rybník na Branovskom potoku juž. od obce Čechy; variant: Čechy; ON. Čechy.

VMp. 50: 45-24

VN.: 1981 *vodná nádrž Čechy* VMp. 50

1993 *Čechiansky rybník* GNNZ. Čechy

ON.: Čechy:

1419 *Felsewchey* VSO. I, 284

1497 *Superior Chey* VSO. I, 284

1786 *Cschechi* VSO. I, 284

1920 *Čachovce, Čechy* VSO. I, 284

1927 *Čechy* VSO. I, 284

Etym.: Názov *Čechiansky rybník* (správne *Češiánsky rybník*; porov. PSP., 2000, s. 529) vznikol z osadného názvu *Čechy* (< etn. *Čech*; Stan. SJ. I, s. 277), apel. *rybník*; „vodná nádrž na chov rýb v k. ú. obce Čechy“. Názov *Čechy* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Čechy*.

Čechy → Češiánsky rybník

***Česká studňa** studňa záp. od obce Svätý Peter.

VMp. 50: 45-41 (nepomenovaný)

1903 *Csézka kút* KMp. SvP.

Etym.: Doklad by sa dal vari chápať ako slovenský názov zaznačený maďarskou grafikou (adj. *česká* < etn. *Čech*, maď. *kút* „studňa“).

Čičon vodná nádrž záp. od obce Veľký Ďur na rozvodnici Nitry a Hrona; variant: Čičonka; TN. Čičonka.
VMp. 50: 45-22 (nezaznačený)
VN.: 1992 vodná nádrž Čičon ZMp. 50
1993 vodná nádrž Čičon GNLe. VĎur
1999 Čičonka Tmp. 155
TN.: 1993 Čičonka (*Čičovka^x*) (les)
GNLe. VĎur
1999 Čičonka Tmp. 155
Etym.: Názov Čičon pomenúva vodnú nádrž lese Čičonka (TN. vznikol azda z osobného mena Čičon).

Čičonka → Čičon

Čierna voda močiar na juž. okraji mesta Vráble; variant: Dolné lúky.
VMp. 50: 45-21 (nepomenovaný)
1975 náreč. Čierna voda (aj *Dolné lúky*)
Krišt. Vráb.
Etym.: Názov Čierna voda motivovalo sfarbenie vody v močiaroch (adj. *čierny*, apel. *močiar*). Názov *Dolné lúky* motivoval názov lokality (*Dolné lúky*: adj. *dolný*, apel. *lúka*, pl. *lúky*), v ktorej sa močiar nachádza.

***Čierny močiar** dnes neidentifikovaný objekt v k. ú. mesta Nové Zámky.
VMp. 50: [45-41]
1889 *Fekete láp* Kmp. NZám.
Etym.: Názov vznikol podľa sfarbenia (maď. *fekete* „čierny“, *láp* „močiar“) a možno ho interpretovať ako *Čierny močiar.

Čifáre vodná nádrž na Telinskom potoku sz. od obce Čifáre; ON. Čifáre.
VMp. 50: 45-22
VN.: 1982 vodná nádrž Čifáre VMp. 50
1988 vodná nádrž Čifáre GNNi. Čif.
1989 vodná nádrž Čifáre ZMp. 10
1992 vodná nádrž Čifáre ZMp. 50
1996 vodná nádrž Čifáre MTZ.
1997 vodná nádrž Čifáre PAS.
1999 vodná nádrž Čifáre Tmp. 155
ON.: Čifáre:

1209 *Chefar* CDSI. I, Nr. 150
1235 *Chyphar* CDSI. II, Nr. 1
1235 *Turde* Stan. SJ. I, 278
1265 *Chyphar* VSO. I, 299
1332 *Chifar* VSO. I, 299
1531 *Cyffar* Krišt. 433
16158 *Chifar, Chyfar, Cziffare* Krišt. 433
1715 *Csifar* Krišt. 433
1773 *Cziffare* VSO. I, 299
1927 *Čifáry* VSO. I, 299
Etym.: Názov Čifáre pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce Čifáre (J. Stanislav predpokladal pôvodný tvar *Ščepár/i; Stan. SJ. II, s. 127).

D, Ď

Dastínska kyselka prameň juž. od obce Nová Lehota; ON. Dastín; varianty: Kyselka, Daštínska kyselka, Dastinského kyselka, Daštinského kyselka; TN. 1. Dastínska dolina, 2. Dastínsky vrch.
VMp. 50: 35-32
VN.: 1945 *Kyselka* ŠMp. 75
1964 *Daštínska kyselka* TS. 38, 15
1964 *Daštinská kyselka* TS. 38, 73
1964 *Dastinského kyselka* TS. 38m
1978 *Dastinského kyselka* VMp. 50
1981 *Dastínska kyselka* ZMp. 10
1985 *Dastínska kyselka* LTmp. 3
1986 *Dastínska kyselka* TS. 24, 143
1991 *Dastínska kyselka* GNTr. NLeh.
1996 *Dastínska kyselka* KS. 9–10, III
2000 *Dastínska kyselka* Tmp. 130
ON.: Dastín (samota; Nová Lehota):
1898 *Dastyn* MTT.75
1901 *Dasztin telep* Kmp. NLeh.
1945 *Kopanica Dastinského* ŠMp. 75
1964 *Daštinského kopanica* TS. 38, 95
1981 *Dastín* ZMp. 10
1981 samota *Dastín* (*Dastinského kopanica^x*)
GN. 11
1985 *Dastín* LTmp. 3
1986 *Dastín* ZMp. 10
1991 *Dastín* GNTr. NLeh.
1996 *Dastínska kopanica* KS. 9–10, III

1996 *Daštinského-Kopanica* MTZ.

1997 *Daštinského kopanica* PAS.

2000 *Dastín* Tmp. 130

TN.: 1. *Dastínska dolina* (dolina):

1901 *Dasztínska dolina* Kmp. NLeh.

1991 *Dastínska dolina* GNTr. NLeh.

2. *Dastínský vrch* (kopec) GNTr. NLeh.

Etym.: Názov *Dastínska kyselka* a jeho variant *Daštínska kyselka* vznikli z názvu samoty *Dastín* (*Daštín*), apel. *kyselka* („minerálna voda“). Názov *Daštinského kyselka* a hláskoslovný variant *Daštinského kyselka* vznikli zo staršieho názvu samoty *Dastín* (Daštinského Kopanica). Názov *Kyselka* vznikol proprializáciou apelatíva *kyselka* (< adj. *kyselý/kyslý*, psl. **kysělъ* Mach., s. 254; Rej., s. 328).

Dastinského kyselka → Dastínska kyselka

Daštínska kyselka → Dastínska kyselka

Daštinského kyselka → Dastínska kyselka

Do Jašova močiar nachádzajúci sa vých. od obce Zemianske Kostofľany; TN. Do Jašova.

VMp. 50: 35-42 (neidentifikovaný)

VN.: 1975 náreč. *Do Jašova* Krišt. KpV.

TN.: 1975 náreč. *Do Jašova* (lúka) Krišt. KpV.

Etym.: Názov motivoval názov lokality, v ktorej sa močiar nachádza (prep. *do*, OM. *Jašo*; porov. → studňa *Jachová*).

Dolná Malanta rybníky sv. od obce Dolná Malanta; ON. Dolná Malanta.

VMp. 50: 45-21

1982 *rybníky Dolná Malanta* VMp. 50

1988 *rybníky Dolná Malanta* GNNi. Nitra, Pohr.

1987 *rybníky Dolná Malanta* ZMp. 10;

1987 *vodná nádrž Dolná Malanta* GŠ. 25

1992 *Dolná Malanta* VASR. 25

1995 *rybníky Dolná Malanta* ZMp. 10

1997 *Dolná Malanta* LTMp. 50

ON.: Dolná Malanta

(č. o. Nitrianske Hrnčiarovce):

1113 *Molunta* CDSl. I, Nr. 69

1156 *Molenta* CDSl. I, Nr. 81

1287 *Malantha* Stan. SJ. I, 267

1863 *Alsómalantha* (po r. 1863 pričl. k obci Nitrianske Hrnčiarovce) Majt. 201

1977 *Dolná Malanta* VSO. II, 304

Etym.: Názov *Dolná Malanta* pomenúva vodnú nádrž pri osade *Dolná Malanta* (< OM. **Malęta*; Stan. SJ. II, s. 330; < adj. *malъ*, sufix *-ęta* pomenúval rodové potomstvo; „usadlosť rodového potomstva“; Krajč., 1993, s. 23).

Dolné lúky → Čierna voda

***Ďotva** zaniknuté jazero jz. od obce Imeľ; TN. Ďotva, VN. Ďotva.

VMp. 50: [45-41]

VN.: 1889 *Gyötva* Kmp. Im.

TN.: Ďotva: → vodný tok Ďotva

VN.: → Ďotva

Etym.: Názov *Ďotva* vznikol podľa terénneho názvu *Ďotva* (→ kanál *Ďotva*).

Drieňová studňa prameň na vých. okraji obce Obyce; TN. Drienka; variant: Drieňová studnička; VN. Drieňový potok.

VMp. 50: 35-44

VN.: 1969 *Drienova studnička* Rak. 182

1979 *Drieňová studňa* (*Drieňova studňa^x*) GN. 10

1980 *Drieňova st.* VMp. 50

1983 *Drieňová stud.* TS. 13m

1984 *Drieňova st.* LTMp. 5

1985 *Drieňova studňa* ZMp. 50

1987 *Drieňova studňa* CHKO. 50

1995 *Drieňová studnička* LTMp. 137

1999 *Drieňova studňa* Le. 10

TN.: *Drienka* (→ Drieňový potok)

VN.: → Drieňový potok)

Etym.: Názov *Drieňová studňa* vznikol z TN. *Drienka* (→ Drieňový potok), apel. *studňa* alebo podľa porastu v okolí studne (apel. *drieň*).

Drieňová studnička → Drieňová studňa

Duchonka vodná nádrž s rozlohou 14 ha sev. od obce Prašice; ON. Duchonka.

VMp. 50: 35-41

VN.: 1964 *Duchoňka* TS. 38, 44

1978 *vodná nádrž Duchonka* VMp. 50

1979 *Duchonka* GN. 10

1983 *vodná nádrž Duchonka* Ad. 36

1984 *vodná nádrž Duchonka* LTMP. 5

1985 *vodná nádrž Duchonka* GNTTo.

Praš.

1986 *vodná nádrž Duchonka* TS. 24, 147

1987 *vodná nádrž Duchonka* ZMp. 10

1988 *vodná nádrž Duchonka* OT. 17

1991 *vodná nádrž Duchonka* ZMp. 50

1996 *vodná nádrž Duchonka* MTZ.

1997 *vodná nádrž Duchonka* PAS.

2000 *vodná nádrž Duchonka* Tmp. 130

ON.: Duchonka (samota; Prašice):

1905 *Duchonka* Kmp. Praš.

1937 *Duchonka* ŠMp. 75

1945 *Duchonka* ŠMp. 75

1953 *Duchonka* Mp. 25

1959 *Duchonka* Cmp.

1981 *horáreň Duchonka (Duchoňka^x)*

GN. 11

1983 *Duchonka* KS. 6, 6

1984 *Duchonka* KS. 5, 29

1985 *Duchonka* GNTTo. Praš.

1987 *Duchonka* KS. 7, 55

1990 *Duchonka* KS. 9, 32

1996 *Duchonka* MTZ.

Etym.: Názov *Duchonka* pomenúva vodnú nádrž pri samote *Duchonka* (< OM. *Duchoň*; Uhl., 1983, s. 101).

F

Farárova studňa studňa v k. ú. obce Palárikovo; TN. Farárovo.

VMp. 50: [45-23]

1991 miest. *Farál'ova studňa* Szabó, 60

TN.: 1993 *Farárovo (Farárové^x)*

GNNZ. Pal.

Etym.: Názov *Farárova studňa* vznikol podľa vlastníctva lokality, v ktorej sa studňa nachádzala z adj. *farárova* (< apel. *farár* < apel. *fara* < strhnem. *pharre* < lat. *parochia*; Mach., s. 107), apel. *studňa*; „studňa nachádzajúca sa na pozemkoch patriacich farárovi“; porov. Szabó, 1991, s. 60).

Lit.: J. Szabó, 1991, s. 60

G

Gáborka prameň sev. od obce Horné Štitáre.

VMp. 50: 35-41 (neidentifikovaný)

1995 *Gáborka* LTMP. 137

1997 *Gáborka* LTMP. 50

Etym.: Názov *Gáborka* vznikol z maď. osobného mena *Gábor* (slvk. *Gabriel*).

Godinova studnička studňa sz. od mesta Vráble pri vodnej nádrži Vráble; ON. Godinov majer.

VMp. 50: 45-21 (nezaznačený)

VN.: 1975 náreč. *Godinova stuňička* Krišt. Vráb.

ON.: 1988 *Godinov majer* (samota) GNNi. Vráb.

Etym.: Názov motivovalo vlastníctvo lokality (OM. *Godina?*, demin. apel. *studnička* < apel. *studňa*).

Golianovo vodná nádrž na potoku Kadaň jv. od obce Golianovo; ON. Golianovo.

VMp. 50: 45-21

VN.: 1982 *vodná nádrž Golianovo*

VMp. 50

1987 *vodná nádrž Golianovo* ZMp. 10

1988 *Golianovo* GNNi. Gol., VCet.

1989 *vodná nádrž Golianovo* AMp. 15

1992 *Vodná nádrž Golianovo* VASR. 25

1994 *vodná nádrž Golianovo* VP. 50

1996 *vodná nádrž Golianovo* MTZ.

1997 *vodná nádrž Golianovo* PAS.

1999 *vodná nádrž Golianovo* Tmp. 155

2000 *vodná nádrž Golianovo* HPN. 50

ON.: Golianovo:

1156 *Gurmot* CDSl. I, Nr. 81
1232 *Gurmot, aliud Gurmoth* CDSl. I,
Nr. 292
1312 *Garmath* RDSl. I, Nr. 9997, 998
1312 *Gyarmath* RDSl. I, Nr. 1030, 1031
1316 *Gyarmath* RDSl. II, 136
1773 *Lapos Gyarmath* VSO. I, 394
1920 *Lapáš Darmoty* VSO. I, 394
1927 *Lapášske Ďarmoty* VSO. I, 394
1948 *Golianovo* VSO. I, 394
Etym.: Názov *Golianovo* pomenúva
vodnú nádrž v k. ú. obce *Golianovo* (<
OM. *Golian*; *Ján Golian*).

***Györkeho trstina** zaniknutý močiar s
dĺžkou približne 170 m záp. od obce
Nesvady.

VMp. 50: [45-41]

1889 *Györkei nád* KMp. Nesv.

Etym.: Názov vznikol z osobného mena
Györke (< OM. *György*, slvk. *Juraj*) a
maď. apel. *nád* („trstina“) a možno ho
interpretovať ako **Györkeho trstina*.

H

Haláčovce vodná nádrž na potoku
Haláčovka sev. od obce Haláčovce; ON.
Haláčovce.

VMp. 50: 35-23 (nezaznačený)

VN.: 1994 *vodná nádrž Haláčovce*
VP. 50

1997 *vodná nádrž Haláčovce* PAS.

2000 *vodná nádrž Haláčovce* Tmp. 130

ON.: Haláčovce: → potok *Haláčovka*

Etym.: Názov *Haláčovce* pomenúva
vodnú nádrž v k. ú. obce *Haláčovce* (→
potok *Haláčovka*).

Hajná Nová Ves vodná nádrž v k. ú.
Hajná Nová Ves; varianty: *Urmince*,
Urmince II.; ON.: 1. *Hajná Nová Ves*; 2.
Urmince.

VMp. 50: 35-41 (nezaznačený)

VN.: 1981 *Hajná Nová Ves* ZMp. 10

1989 *Urmince* AMp. 15

1992 *vodná nádrž Urmince* VASR. 25

1994 *vodná nádrž Hajná N. Ves* VP. 50

1997 *Urmince* PAS.

2000 *vodná nádrž Urmince II.* Tmp. 130

2000 *vodná nádrž Hajná N. Ves* HPN. 50

ON.: 1. *Hajná Nová Ves*:

1358 *Septench* VSO. I, 398

1381 *Vyfalu* VSO. I, 398

1773 *Hajnowejsa* VSO. I, 398

1920 *Hajnová Ves* VSO. I, 398

1927 *Hajná Nová Ves* VSO. I, 398

2. *Urmince*: (→ *vodná nádrž Urmince*)

Etym.: Názov *Hajná Nová Ves*
pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce
Hajná Nová Ves. Názov *Urmince*
pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce
Urmince (J. Stanislav rekonštruoval ON.
ako **Ilmar(e)* < maď. *ilm* „brest“; SJ. II,
s. 551), názov *Urmince II.* vznikol z
osadného názvu *Urmince* a číselného
odlíšenia znakom *II.*; → porov. v. n.
Urmince I.).

Handlová → Handlovský rybník

Handlovský rybník rybník v pramennej
oblasti potoka Handlovka juž. od mesta
Handlová; variant: *Handlová*; ON.
Handlová.

VMp. 50: 36-13 (nezaznačený)

VN.: 1994 *Handlovský rybník* GNPr.

Han.

1999 *Handlovský rybník* Tmp. 131

2000 *vodná nádrž Handlová* HPN. 50

ON.: *Handlová*: → *Handlovka*

Etym.: Názov *Handlovský rybník* vznikol
z osadného názvu *Handlová* (→ potok
Handlovka), apel. *rybník*; „vodná nádrž
na chov rýb v k. ú. mesta *Handlová*“.
Názov *Handlová* vznikol podľa osadného
názvu *Handlová*.

Harajka pôv. artézská studňa, dnes
prameň kúpaliska v k. ú. obce Poľný
Kesov.

VMp. 50: 45-23 (neidentifikovaný)

1986 *prameň Harajka* KS. 7, 34

Etym.: Názov *Harajka* nie je významovo priezračný (vznikol vari z osobného mena).

***Héderovo jazero** vodná plocha na záp. okraji obce Martovce.

VMp. 50: 45-41 (nepomenovaný)

1889 *Héder tó* KMp. Mart.

Etym.: Názov vznikol z osobného mena *Héder*, maď. apel. *tó* („jazero“) a možno ho interpretovať ako **Héderovo jazero*.

***Herbánovo jazero** vodná plocha sev. od obce Branč.

VMp. 50: 45-21 (nepomenovaný)

1891 *Herbán tó* KMp. Br.

Etym.: Názov vznikol z OM. *Herbán*, maď. apel. *tó* („jazero“) a možno ho interpretovať ako **Herbánovo jazero*.

Hlavina prameň na sev. okraji obce Radošina; pramení z neho Stará Radošinka.

VMp. 50: 35-32 (neidentifikovaný)

1994 *prameň Hlavina* VP. 50

2000 *prameň Hlavina* HPN. 50

Etym.: → [potok] Hlavinka.

Hliník (1) vodná nádrž v obci Horný Ohaj.

VMp. 50: 45-21 (nepomenovaný)

1975 náreč. *Hliňík* Krišt. H. Ohaj

Etym.: Názov motivoval charakter lokality, v ktorej sa nádrž nachádza (apel. *hlina*).

Hliník (2) → Hul

Horná Kyselá prameň pod vrchom Inovec v k. ú. obce Trenčianske Jastrabie.

VMp. 50: 35-23 (neidentifikovaný)

1996 *Horná kyselá* KS. 9–10, III

Etym.: Univerbizovaný názov *Horná Kyselá* [voda] vznikol podľa lokalizácie a charakteru (chuti) vody (adj. *horný*, adj. *kyselý*).

Horné Lefantovce vodná nádrž v k. ú. obce Lefantovce; ON. Horné Lefantovce.

VMp. 50: 35-43 (neidentifikovaný)

VN.: 1983 *vodná nádrž Horné Lefantovce* TS. 13, 115

ON.: Horné Lefantovce: → Lefantovský potok

Etym.: Názov *Horné Lefantovce* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Horné Lefantovce* (→ Lefantovský potok).

Horné Lelovce vodná nádrž juž. od obce Horné Lelovce; ON. Horné Lelovce.

VMp. 50: 35-24 (nezaznačený)

VN.: 1976 *vodná nádrž Horné Lelovce*

HN. VII, 371

1990 *vodná nádrž Horné Lelovce* Prír. 62

ON.: Horné Lelovce (č. o. Nováky):

1232 *Lelevch* CDSl. I, Nr. 391

1374 *Leleuch utraque* VSO. II, 326

1478 *Felsewlelwcz* VSO. II, 326

1773 *Horne Lelowcze* VSO. II, 326

Etym.: Názov *Horné Lelovce* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Horné Lelovce*.

Horné Obdokovce vodná nádrž na juž. okraji obce Horné Obdokovce; variant:

*Rybník; ON. Horné Obdokovce.

VMp. 50: 35-43

VN.: 1893 *Halas tó* KMp. HObd.

1977 *vodná nádrž Horné Obdokovce*

VMp. 50

1985 *vodná nádrž Horné Obdokovce*

ZMp. 50

1987 *vodná nádrž Horné Obdokovce*

ZMp. 10

1991 *vodná nádrž Horné Obdokovce*

ZMp. 50

1994 *vodná nádrž Horné Obdokovce*

VP. 50

1996 *vodná nádrž Horné Obdokovce*

MTZ.

1997 *vodná nádrž Horné Obdokovce*

PAS.

2000 *vodná nádrž Horné Obdokovce*

HPN. 50

ON.: Horné Obdokovce: → v. n. Bodok

Etym.: Názov *Horné Obdokovce* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Horné Obdokovce* (→ *Obdokovský* potok); názov **Rybník* významovo zodpovedá maď. apelatívu *halastó* („rybník“).

Horné Štitáre vodná nádrž jv. od obce Horné Štitáre; ON. Horné Štitáre.

VMp. 50: 35-41

VN.: 1978 *vodná nádrž Horné Štitáre*

VMp. 50

1979 *vodná nádrž Horné Štitáre* GN. 10

1981 *vodná nádrž Horné Štitáre* ZMp. 10

1983 *vodná nádrž Horné Štitáre*

Mp. N. 50

1984 *vodná nádrž Horné Štitáre*

LTMp. 5

1985 *vodná nádrž Horné Štitáre* ZMp. 50

1987 *vodná nádrž Horné Štitáre*

CHKO. 50

1989 *vodná nádrž Horné Štitáre*

AMp. 15

1992 *vodná nádrž Horné Štitáre*

VASR. 25

1997 *vodná nádrž Horné Štitáre*

LTMp. 50

2000 *vodná nádrž Horné Štitáre*

TMp. 130

ON.: Horné Štitáre:

1246 *Chatar* CDSl. I, Nr. 227

1276 *Chitar* VSO. I, 442

1773 *Czitare* VSO. I, 442

1920 *Čitare* VSO. I, 442

1927 *Horné Štitáry* VSO. I, 442

1948 *Horné Štitáre* VSO. I, 442

Etym.: Názov *Horné Štitáre* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Horné Štitáre* (J. Stanislav predpokladal pôvodný tvar **Ščitar/i*; Stan. SJ. II, s. 509; porov. Krajč., 1965, s. 244).

***Horúci prameň** neidentifikovaný prameň v meste Bojnice.

VMp. 50: 35-24 (neidentifikovaný)

1113 *fervidus fons* CDSl. I, Nr. 69;

Šmil. Nr. 314

Etym: Názov motivovala teplota vody v prameni (lat. *fervidus* „horúci“, *fons*

„prameň“) a možno ho interpretovať ako **Horúci prameň*.

***Horváthovo jazero** vodná plocha v obci Martovce.

VMp. 50: 45-41 (nepomenovaný)

1889 *Horváth tó* KMp. Mart.

Etym.: Názov vznikol z osobného mena alebo etnonyma *Horváth* (slvk. Chorvát), maď. apel. *tó* „jazero“ (ak by však vzniklo z etnonyma, čo je však menej pravdepodobné, interpretovali by sme ho ako **Chorvátovo jazero*) a pomenúva jazero nachádzajúce sa na území, ktoré patrilo Horváthovi (alebo Chorvátovi).

Host'ovce vodná nádrž v k. ú. obce Host'ovce.

VMp. 50: 35-44 (nezaznačený)

1983 *vodná nádrž Host'ovce* TS. 13, 115

1994 *vodná nádrž Host'ovce* VP. 50

2000 *vodná nádrž Host'ovce* HPN. 50

ON.: Host'ovce:

1209 *Gesteuge* CDSl. I, Nr. 150

1323 *Kestog* RDSl. II, Nr. 1091

1486 *Hestheolcz* Stan. SJ. I, 135

1564 *Ghesteocz* Krišt. 357

1773 *Hostowicze* VSO. I, 448

1808 *Hostowce* VSO. I, 448

1927 *Host'ovce* VSO. I, 448

Etym.: Názov *Host'ovce* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Host'ovce* (< apel. *host'*, psl. **gostb*; Stan. SJ. I, s. 135).

Hruboňovo vodná nádrž na Perkovskom potoku sev. od obce Hruboňovo; ON. Hruboňovo.

VMp. 50: 35-43

VN.: 1977 *vodná nádrž Hruboňovo*

VMp. 50

1985 *vodná nádrž Hruboňovo* LTMp. 3

1987 *vodná nádrž Hruboňovo* ZMp. 10

1989 *vodná nádrž Hruboňovo* AMp. 15

1991 *vodná nádrž Hruboňovo* ZMp. 50

1994 *vodná nádrž Hruboňovo* VP. 50

1996 *vodná nádrž Hruboňovo* MTZ.

1997 *vodná nádrž Hruboňovo* PAS.

2000 *vodná nádrž Hruboňovo* HPN. 50

ON.: Hruboňovo:

1960 *Hruboňovo* VSO. I, 466; Majt. 106

1997 *Hruboňovo* Majt. 106

Etym.: Názov *Hruboňovo* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Hruboňovo* (< OM. *Hruboň*; Ľudovít Hruboň).

Hučadlo neidentifikovaný vodopád na sz. okraji obce Sľažany.

VMp. 50: 35-43 (neidentifikovaný)

1975 náreč. *Hučalo* Krišt. Sľaž.

Etym.: Názov motivoval zvuk vody (< ver. *hučať*).

Hul vodná nádrž na potoku Liska, nachádza sa na jv. okraji obce Hul; variant: Hliník; ON. Hul.

VMp. 50: 45-23

VN.: 1982 *vodná nádrž Hul* VMp. 50

ON.: Hul:

1290 *Kul* VSO. I, 471

1290 *Hul* Stan. SJ. II, 224

1410 *Huly* VSO. I, 471

1470 *Naghwł* VSO. I, 471

1773 *Hull* VSO. I, 471

1920 *Húl* VSO. I, 471

1927 *Hul* VSO. I, 471

1975 náreč. *Hliňík* (rybník) Krišt. Hul

Etym.: Názov *Hul* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Hul* (ten pochádza pravdepodobne z osobného mena; porov. Stan. SJ. II, s. 224). Názov *Hliník* (→ v. n. Hliník)

Humienková studňa zaniknutá studňa v k. ú. obce Palárikovo; TN. Humienka.

VMp. 50: [45-23]

VN.: miest., náreč. *Huménková studňa* Szabó, 60

TN.: miest., náreč. *Huménka* Szabó, 60

Etym.: Názov *Humienková studňa* vznikol z terénneho názvu *Humienka* (< demin. apel. *humienko* < apel. *humno*, psl. **gumьnó*; Mach., s. 150; „hospodárske stavenie, pozemok za domom alebo za stodolou“; HSSJ. I, s. 456).

Lit.: I. Szabó, 1991, s. 60.

I

Ineu dnes neidentifikovaný rybník v blízkosti obce Nesvady.

VMp. 50: [45-41]

1307 *piscina Ineu* RDSl. I, Nr. 488

Etym.: Názov nie je jasný.

J

Jachová studňa jv. od obce Kamenec pod Vtáčnikom pri lokalite Čertove chodníky.

VMp. 50: 35-42 (neidentifikovaný)

1975 náreč. *Jachová* Krišt. KpV.

Etym.: Názov vznikol azda z OM. *Jacho*; motivovalo ho vlastníctvo lokality (porov. močiar → Do Jašova).

Jánova studňa studňa jz. od obce Dolné Krškany.

VMp. 50: 45-21 (neidentifikovaný)

1957 *Jánova studňa* GŠ. 25

Etym.: Názov *Jánova studňa* vznikol z osobného mena *Ján* a apel. *studňa* azda podľa vlastníctva lokality, kde sa studňa nachádza.

Jarok vodná nádrž na Dlhom kanáli jz. od obce Jarok; ON. Jarok.

VMp.: 50: 45-12

VN.: 1978 *vodná nádrž Jarok* GN. 10

1981 *vodná nádrž Jarok* VMp. 50

1988 *vodná nádrž Jarok* LTMP. 50

1989 *vodná nádrž Jarok* AMP. 15

1994 *vodná nádrž Jarok* VP. 50

1996 *vodná nádrž Jarok* MTZ.

1997 *vodná nádrž Jarok* PAS.

2000 *vodná nádrž Jarok* HPN. 50

ON.: Jarok:

1113 *Erig* CDSl. I, Nr. 69

1268 *Ireg* VSO. I, 511

1920 *Ireg* VSO. I, 511

1948 *Jarok* VSO. I, 511

Etym.: Názov *Jarok* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Jarok*.

Jatov vodná nádrž sev. od obce Jatov; ON. Jatov.

VMp. 50: 45-23 (nezaznačený)

VN.: 1993 vodná nádrž *Jatov* GNNZ.

Jatov

1994 vodná nádrž *Jatov* VP. 50

2000 vodná nádrž *Jatov* HPN. 50

ON.: Jatov: → Jatovský kanál

Etym.: Názov *Jatov* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Jatov* (→ Jatovský kanál).

Javor rybník v k. ú. obce Skýcov; ON. Javor.

VMp. 50: 35-44 (neidentifikovaný)

VN.: 1983 *Javor* TS. 13, 115

ON.: 1983 *Javor* TS. 13, 115

Etym.: Názov *Javor* pomenúva vodnú nádrž pri samote *Javor* (< OM. *Javor* alebo apel. *javor*, psl. **avorъ*, lat. *Acer*; Rej., s. 245).

Jazerný prameň termálny prameň v meste Bojnice s výdatnosťou 11,5 l·s⁻¹ (Vysv., s. 225); variant: Jazero.

VMp. 50: 35-24 (neidentifikovaný)

1964 *Jazerný prameň* (*Jazero*)

TS. 39, 185

1985 *Jazero* TS. 19, 188

1997 *Jazero* Vysv. 225

Etym.: Názov *Jazerný prameň* vznikol podľa charakteru prameňa ústiaceho do jazera (adj. *jazerný* < apel. *jazero*, apel. *prameň*). Variant *Jazero* vznikol proprializáciou apel. *jazero*.

***Jazero** (1) jazero spojené kanálom s potokom Bocegaj na jv. okraji obce Koliňany.

VMp. 50: 35-43 (nepomenovaný)

1892 *Tó* KMp. Kol.

Etym.: Názov vznikol podľa charakteru vodnej plochy (maď. apel. *tó* „jazero“).

***Jazero** (2) zaniknuté jazero na Mlynskom potoku na záp. okraji obce Tajná.

VMp. 50: [45-22]

1890 *Tó* KMp. Taj.

Etym.: → vyššie.

***Jazero** (3) zaniknuté jazero na vých. okraji mesta Vrábľe.

VMp. 50: [45-21]

1890 *Tó* KMp. Vrábľ.

Etym.: → vyššie.

Jazero (4) → Jazerný prameň

Jazierko jazero v meste Nitra jz. od vrchu Zobor.

VMp. 50: 45-21 (nepomenovaný)

1958 *Jazierko* KMp.-od. Nitra

Etym.: Názov *Jazierko* vznikol proprializáciou deminutíva *jazierko* (< apel. *jazero*).

Jelenec (1) vodná nádrž na Jelenskom potoku sev. od obce Jelenec; variant: *Veľké jazero; ON. Jelenec.

VMp. 50: 35-43

1892 *Nagy tó* KMp. Jelen.

1977 vodná nádrž *Jelenec* VMp. 50

1983 *Jelenec* TS. 13, 115

1985 vodná nádrž *Jelenec* ZMp. 50

1987 vodná nádrž *Jelenec* CHKO. 50

1988 vodná nádrž *Jelenec* GNNi. Jelen.

1989 vodná nádrž *Jelenec* AMp. 15

1992 vodná nádrž *Jelenec* VASR. 25

1994 vodná nádrž *Jelenec* VP. 50

1995 *Vodná nádrž Jelenec* LTMp. 137

1996 *Vodná nádrž Jelenec* MTZ.

1997 vodná nádrž *Jelenec* PAS.

ON.: Jelenec: → Jelenský potok

Etym.: Názov *Jelenec* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Jelenec* (→ Jelenský potok). Názov **Veľké jazero* vznikol podľa rozľahlosti jazera (v porovnaní s rybníkom Jelenec; maď. *nagy* „veľký“, *tó* „jazero“; „veľké, rozľahlé jazero“).

Jelenec (2) rybník sz. od obce Jelenec; variant: *Malé jazero; ON. Jelenec. VMp. 50: 35-43
VN.: 1892 *Kis tó* KMp. Jelen.
1977 *rybník Jelenec* VMp. 50
1983 *Jelenec* TS. 13, 115
1985 *rybník Jelenec* ZMp. 50
1987 *rybník Jelenec* ZMp. 10; CHKO. 50
ON.: Jelenec: → Jelenský potok
Etym.: Názov *Jelenec* vznikol z osadného názvu *Jelenec* (→ Jelenský potok), názov **Malé jazero* podľa veľkosti jazera (v porovnaní s v. n. → Jelenec; maď. *kis* „malý“, apel. *tó* „jazero“; „malé jazero“).

Jelšina prameň sv. od obce Velčice pod vrchom Malý Tribeč (769 m); variant: Jelšová studňa. VMp. 50: 35-43 (nepomenovaný)
1973 *Jelšová studňa* OMp. 25
1995 *prameň Jelšina* LTMp. 137
Etym.: Názov *Jelšina* vznikol podľa porastu v lokalite (apel. *jelšina* „jelšový porast“; bot. jelša lepkavá, lat. *Alnus glutinosa*). Názov *Jelšová studňa* vznikol podľa okolitého porastu (adj. *jelšová* < apel. *jelša*, apel. *studňa*).

Jelšová studňa → Jelšina

Jerichov → Brezolupy

***Jurkova studňa** dnes neidentifikovaný prameň pri Dražovciach (časť mesta Nitry). VMp. 50: 45-21 (neidentifikovaný)
1006 *fons Gyurkova* Šmil. Nr. 331
Etym.: Názov vznikol z hypokor. formy osobného mena *Juraj* (> *Jurko*, *Ďurko*), lat. apel. *fons* „prameň, studňa“. So zreteľom na sufix *-ov-a* názov možno interpretovať ako **Jurkova studňa*.
Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 343.

***Južný prístrešok** studňa nachádzajúca sa záp. od samoty Lándor v k. ú. obce Chotín.

VMp. 50: 45-43 (nepomenovaný)
1888 *Deli szállási kút* KMp. Chot.
Etym.: Názov vznikol podľa zastrešenia a funkcie objektu, kde sa studňa nachádza. Možno ho interpretovať ako **Južný prístrešok* (maď. *déli* „južný“, *szállási* „prístrešný“, *kút* „studňa“; „južná studňa s prístreškom pre pasúce sa zvieratá“).

K

Kalunderova studnička prm. vých od obce Maňa. VMp. 50: 45-23 (neidentifikovaný)
1975 náreč. *Kalunderova stuňnička* Krišt. Maňa
Etym.: Názov vznikol z OM. *Kalunder*, demin. apel. *studnička* (< apel. *studňa*).

Kamenná dolina prameň sz. od obce Kľačno; TN. Kamenný jarok. VMp. 50: 35-22
VN.: 1971 *Kamenná dolina* ZMp. 50
1974 *prameň Kamenná dolina* Mp. P. 50
1978 *prameň Kamenná dolina* VMp. 50
1977 *Kamenná dolina* GN. 9
1990 *Kamenná dolina* Prír. 60
1994 *prameň Kamenná dolina* GNPr. Kľač.
1994 *prameň Kamenná dolina* VP. 50
2000 *prameň Kamenná dolina* HPN. 50
TN.: 1983 *Kamenný jarok* (dolina) ZMp. 10

1991 *Kamenný jarok* ZMp. 10
1994 *Kamenný jarok* GNPr. Kľač.
Etym.: Názov *Kamenná dolina* vznikol podľa charakteru lokality (adj. *kamenná* < apel. *kameň*, apel. *dolina*).

Kanianka vodná nádrž na potoku Kanianka na jv. okraji obce Kanianka; ON. Kanianka; VN. Kanianka. VMp. 50: 35-24 (neidentifikovaný)
VN.: 1994 vodná nádrž *Kanianka* GNPr. Kan., Boj.
1999 *vodná nádrž Kanianka* Tmp. 131
2000 *vodná nádrž Kanianka* HPN. 50

ON.: Kanianka: → [potok] Kanianka
VN.: → Kanianka
Etym.: Názov *Kanianka* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Kanianka*.

Kapinský rybník rybník v k. ú. obce Kapince; ON. Kapince.

VMp. 50: 35-34 (nezaznačený)
1986 *Kapinský rybník* TS. 24, 30
ON.: Kapince:

1. *Dolné Kapince*:

1261 *Wruuskap* VSO. II, 16
1524 *Oroz Kaap* VSO. II, 16
1773 *Dolne Kapincze* VSO. II, 16

2. *Horné Kapince*:

1261 *Haloskap* VSO. II, 16
1773 *Horne Kapincze* VSO. II, 16
zlúč. 1892 *Káp* VSO. II, 16

1956 *Kapince* VSO. II, 16

Etym.: Názov *Kapinský rybník* vznikol z osadného názvu *Kapince* (< psl. apel. **kapъ* „pohanská modla“; *kapište* „pohanská svätyňa“; Stan. 1950, s. 31; Ar.-Sk., 1977, s. 202; Kraj., 1998, s. 116), apel. *rybník*; „vodná plocha na chov rýb nachádzajúca sa v k. ú. obce Kapince“.

Kaplnogaga dnes neidentifikované jazero medzi obcami Martovce a Lándor, nachádzalo sa pri rieke Nitra.

VMp. 50: [35-41; 43]
1307 *piscina Kaplnogaga* RDSI. I, Nr. 488

Etym.: Názov nie je jasný.

Kolačno vodná nádrž na potoku Drndava na juž. okraji obce Kolačno; ON. Kolačno.

VMp. 50: 35-42
VN.: 1978 *vodná nádrž Kolačno*
VMp. 50
1983 *Kolačno* TS. 13, 115
1992 *vodná nádrž Kolačno* ZMp. 10
1994 *vodná nádrž Kolačno* VP. 50
1999 *vodná nádrž Kolačno* Tmp. 131
2000 *vodná nádrž Kolačno* Part. 10
ON.: Kolačno: → Kolačniansky potok

Etym.: Názov *Kolačno* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Kolačno* (→ Kolačniansky potok).

Kolíňany vodná nádrž nachádzajúca sa jz. od obce Kolíňany, preteká ňou potok Bocegaj; ON. Kolíňany.

VMp. 50: 35-43
VN.: 1977 *vodná nádrž Kolíňany*
VMp. 50
1983 *Kolíňany* TS. 13, 115
1985 *vodná nádrž Kolíňany* ZMp. 50
1987 *vodná nádrž Kolíňany* ZMp. 10
1989 *vodná nádrž Kolíňany* AMp. 15
1992 *vodná nádrž Kolíňany* VASR. 25
1994 *vodná nádrž Kolíňany* VP. 50
1995 *Vodná nádrž Kolíňany* LTMp. 137
1996 *Kolíňany* MTZ.

1997 *Kolíňany* PAS.

2000 *vodná nádrž Kolíňany* HPN. 50

ON.: Kolíňany: → [potok] Bocegaj
Etym.: Názov *Kolíňany* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Kolíňany* (→ Bocegaj).

Komjatické štrkoviská jazerá na vých. okraji obce Komjatice; ON. Komjatice.

VMp. 50: 45-23 (nepomenovaný)
VN.: 1999 *Komjatické štrkoviská*
TMp. 155
ON.: Komjatice:
1256 *t. Kamnati* CDSI. II, Nr. 527, 528
1348 *Komnyati* VSO. II, 49
1371 *Komyati* VSO. II, 49
1808 *Komjátice* VSO. II, 49

Etym.: Názov *Komjatické štrkoviská* vznikol z osadného názvu *Komjatice* (< apel. **komňatici* „ľudia bývajúci v domoch osobitne stavaných“ < apel. **komňata* < sthnem. **kemenate* < tal. **caminata* „izba s kozubom a komínom; Uhl., 1969, s. 164; SESJČ., s. 251; Rej., s. 288 – 289), apel. *štrkovisko* (< apel. *štrk*); „jazerá vzniknuté ťažbou štrku v k. ú. obce Komjatice“).

Konštantín rybník záp. od mesta Handlová pri Račom potoku.

VMp. 50: 36-13 (nepomenovaný)

1994 *rybník Konštantín* Tmp. 132;
VP. 50
1999 *rybník Konštantín* Tmp. 131
2000 *rybník Konštantín* HPN. 50
Etym.: Názov *Konštantín* vznikol podľa
osobného mena *Konštantín*.

Koreňová → Koreňová studienka

Koreňová studienka prameň vzdialený
asi 850 m od vrchu Rakytka v k. ú. obce
Host'ovce; variant: Koreňová; TN.
Koreňová.

VMp. 50: 35-44 (neidentifikovaný)
VN.: 1973 *Koreňová studienka* Omp. 25
1990 *prameň Koreňová* KS. 3, 37
TN.: 1988 *Koreňová* (les, vrch) GNNi.
Hosv., Lov.

1990 *Koreňová* KS. 3, 37
Etym.: Názov *Koreňová studienka*
vznikol podľa terénneho názvu *Koreňová*
(< apel. *koreň*, psl. **korenъ*; Mach., s.
223), demin. apel. *studienka* (< apel.
studňa). Názov *Koreňová* vznikol
univerbizáciou.

Korytá rybník vých. od obce Beladice.
VMp. 50: 35-43 (nepomenovaný)
1975 náreč. *Koritá* Krišt. Bel.
Etym.: Názov motivoval charakter
lokality, kde sa rybník nachádza (apel.
koryto „terénna zníženina“).

Kotrba studňa v obci Radava.
VMp. 50: 45-23 (nepomenovaný)
1975 náreč. *Kotrba* (*stuňnička*) Krišt.
Rada.
Etym.: Názov nie je jasný, azda súvisí s
tým, že studnička stojí na vyvýšenine
(expr. *kotrba*).

***Közpatakfő** dnes neidentifikovaný
prameň niektorého (asi stredného)
pramenného toku Jelenského potoka v k.
ú. obce Jelenec.
VMp. 50: [35-43]
1295 *locus Kuzpotocfeu* Šmil. Nr. 3512
Etym.: J. Jerney názov rekonštruoval ako
**Kis-patak-fő* (maď. *kis* „malý“, *patak* <

slvk. *potok*, *fő* „hlavný“; Šmil., 1932, s.
347). V. Šmilauer ho interpretuje ako
**Közpatakfő* (maď. *köz*, *közep* „stredný“,
patak < slvk. *potok*, *fő* „hlavný“; 1932, s.
347, 460).
Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 347, 460.

***Krátke jazero** dnes neidentifikované
jazero jz. od obce Nesvady.
VMp. 50: [45-41]
1889 *Kurta tó* Kmp. Nesv.
Etym.: Názov vznikol podľa veľkosti
jazera (maď. *kurta* „krátky“, apel. *tó*
„jazero“) a možno ho interpretovať ako
**Krátke jazero*.

***Kravská studňa** studňa juž. od obce
Andovce.
VMp. 50: 45-41 (nepomenovaný)
1889 *Tehénkút* Kmp. And.
1929 *Tehénkút* Kmp.-od. And.
Etym.: Názov *Tehénkút* vznikol podľa
spôsobu využívania studne (maď. *tehen*
„krava“, *kút* „studňa“; „studňa slúžiaca
na napájanie dobytku“) a možno ho
interpretovať ako **Kravská studňa*.

Krtovce vodná nádrž v k. ú. obce
Krtovce; varianty: Krtovská Mara,
Krtovská vodná nádrž; ON. Krtovce.
VMp. 50: 35-41 (nezaznačený)
VN.: 1981 *vodná nádrž Krtovce* ZMp. 10
1983 *Krtovská vodná nádrž* Mp. T.
1985 *vodná nádrž Krtovce* GNT0. Krt.;
1987 *vodná nádrž Krtovce* ZMp. 10
1991 *vodná nádrž Krtovce* ZMp. 50
1992 *vodná nádrž Krtovská Mara*
VASR. 25
1994 *vodná nádrž Krtovce* VP. 50
1997 *Krtovská Mara* LTMp. 50
1997 *vodná nádrž Krtovce* PAS.
2000 *vodná nádrž Krtovce* Tmp. 130
ON.: Krtovce:
1156 *Kortouc* CDSl. I, Nr. 81
1249 *Kortouch* CDSl. II, Nr. 336
1349 *Kartholcz, a. n. Apathy* VSO. II,
112
1358 *Kortolch* VSO. II, 112
1808 *Krtowce* VSO. II, 112

Etym.: Názov *Krtovce* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Krtovce*. Názov *Krtovská Mara* vznikol z ON. *Krtovce*, OM. *Mária* (hypokor. *Mara*; azda podľa patrocínia; porov. Schem., s. 155, 158; LMŠ., 1982, s. 181).

Krtovská Mara → Krtovce

Krtovská vodná nádrž → Krtovce

Kunclová neidentifikovaný prm. vých. od mesta Prievidza.

VMp. 50: 36-13 (neidentifikovaný)
1591 *fonticulum Kunclova* LMS. 90

Etym.: Názov vznikol z OM. *Kuncel* (*Kuncl*).

Kyselka (1) bližšie neidentifikovaný prameň v k. ú. obce Obyce.

VMp. 50: 35-44 (neidentifikovaný)
1983 *Kyselka* TS. 13, 115

Etym.: Názov *Kyselka* vznikol propriálizáciou apelatíva *kyselka* „minerálna voda s vyšším obsahom voľného kysličníka uhličitého“ (< adj. *kyslý*, *kyselý*, psl. **kysělъ*; Rej., s. 328).

Kyselka (2) → Dastínska kyselka

L

Lazany vodná nádrž v k. ú. obce Lazany; variant: Laziansky rybník; ON. Lazany.

VMp. 50: 35-24 (neidentifikovaný)
VN.: 1994 vodná nádrž *Lazany* (*Laziansky rybník^x*) GNPr. Laz.

1994 *Laziansky rybník* VP. 50
1999 *Laziansky rybník* Tmp. 131
2000 *Laziansky rybník* HPN. 50

ON.: Lazany:

1430 *Lazan* VSO. II, 135
1773 *Lazany* VSO. II, 135

Etym.: Názov *Lazany* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Lazany* (J. Stanislav predpokladal pôv. podobu ON. **Lädzäne* < psl. **Lędjane*; starí Slováci takto

pomenúvali osady Poliakov, ktorí sa usádzali na vyklčovanej pôde < psl. apel. **lędo*; Maďari ho ako označenie Poliakov adaptovali v podobe *Lengyen* asi z rus. *lędžan* ešte pred príchodom do Karpatskej kotliny; 1965, s. 184 – 195, 234; porov. Varsik, 1984, s. 181 – 185. R. Krajčovič (Varsik, 1984, s. 181 – 185) názov odvodzuje od apel. *laz*, psl. **lazъ*. Názov *Laziansky rybník* vznikol z ON. *Lazany*, apel. *rybník*; „vodná plocha na chov rýb v k. ú. obce Lazany“.

Lazárova studnička prameň (studňa) v k. ú. obce Lovce.

VMp. 50: 35-44 (neidentifikovaný)
1992 *Lazárova studnička* KS. 6, 52

Etym.: Názov *Lazárova studnička* vznikol z osobného mena *Lazár* (OM. *Lazár Richter*; KS. 1992, č. 6, s. 52).

Lazce prameň v k. ú. obce Necpaly nad Nitrou (č. o. Prievidza) s výdatnosťou 321 – 632 l·s⁻¹.

VMp. 50: 35-24 (neidentifikovaný)
1992 *Lasce* Slov. II, 344

Etym.: Názov *Lazce* vznikol z apel. *laz* (psl. **lazъ*; porov. ON. a TN. *Lazec*, *Lazce* a i.; Mach., s. 260; doklad *Lasce* je možné vysvetliť pôsobením regresívnej neutralizácie).

Laziansky rybník → Lazany

Lešteková kyslá voda prameň v k. ú. obce Horné Naštice alebo Dolné Naštice.

VMp. 50: 35-23 (neidentifikovaný)
1964 *Lešteková kyslá voda* TS. 38, 15

Etym.: Názov *Lešteková kyslá voda* vznikol z OM. *Lešte*, adj. *kyslý*, apel. *voda*.

Leštinská priehrada → Maňa

Liešťany vodná nádrž na rieke Nitrici sev. od obce Liešťany; ON. Liešťany.

VMp. 50: 35-24
1994 *vodná nádrž Liešťany* VP. 50

2000 vodná nádrž *Liešťany* HPN. 50

ON.: *Liešťany*:

1332 *Lyssen* VSO. II, 157

1348 *Leschen* VSO. II, 157

1411 *Listen* VSO. II, 157

1497 *Lesscziny* VSO. II, 157

1498 *Lesczeny* VSO. II, 157

1773 *Lestyin* VSO. II, 157

1920 *Lešťany* VSO. II, 157

1927 *Liešťany* VSO. II, 157

Etym.: Názov *Liešťany* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Liešťany* (< apel. *lieska*).

Listové jazero jazero nachádzajúce sa sev. od obce Vrbová nad Váhom; variant: *Mŕtvy Dunaj*; ON. *Listová*, TN. *Listové*. VMp. 50: 45-41

VN.: 1889 *Holt Duna* KMp. Nesv.

1938 *Hólt Duna* ŠMp. 75

1982 *Listové jazero* VMp. 50

1979 *Listové jazero (Mŕtvy Dunaj^x)* GN. 10

1983 *Listové jazero* ZMp. 10

1991 *Listové jazero* GNKo. VnV.

1992 *Listové jazero* ZMp. 10

1994 *Listové jazero* VP. 50

1997 *Listové jazero* PAS.

2000 *Listové jazero* HPN. 50

ON.: *Listová*: → *Listový kanál*

TN.: *Listové*: → *Listový kanál*

Etym.: Názov *Listové jazero* vznikol z ON. *Listové* (< apel. *list*, psl. **listъ*; Mach., s. 271), príp. z TN. *Listová*, apel. *jazero*; variant **Mŕtvy Dunaj* motivovala skutočnosť, že v minulosti bolo jazero súčasťou meandrov Dunaja.

Lópira dnes neidentifikované jazero jz. od obce Tvrdošovce.

VMp. 50: [45-23]

1891 *Lópira* KMp. Tvrdoš.

Etym.: Názov nie je jasný, súvisí s maď. apel. *ló* „kôň“. Druhá časť názvu azda súvisí so slovným základom, ktorý je aj v názve → *Piritov (Piritó)*.

Lovce vodná nádrž na potoku Pelúšok vých. od obce Lovce; ON. Lovce.

VMp. 50: 35-44

VN.: 1980 vodná nádrž *Lovce* VMp. 50

1983 *Lovce* TS. 13, 115

1985 vodná nádrž *Lovce* ZMp. 50

1987 *Lovce* CHKO. 50

1988 vodná nádrž *Lovce* GNNi. Lov., Hosv.

1989 vodná nádrž *Lovce* ZMp. 10

1992 vodná nádrž *Lovce* VASR. 25

2000 vodná nádrž *Lovce* HPN. 50

ON.: Lovce:

1323 *Vlog* RDSl. II, Nr. 1083

1338 *Loaz* Stan. SJ. I, 281

1342 *Looch* VSO. II, 189

1343 *Wlyugh* VSO. II, 189

1388 *Loch* VSO. II, 189

1564 *Locz* Krišt. 355

1773 *Lowcze* VSO. II, 189

1920 *Lovce* VSO. II, 189

Etym.: Názov *Lovce* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Lovce* (< apel. **lovũьcb* „lovci, osada lovcov“ porov. Krajč., 1965, s. 241; 1971, s. 166).

Lúčne → Nový rybník

Lukáčovské rybníky sústava rybníkov napájaných z potoka Blatina na jz. okraji obce Lukáčovce; ON. Lukáčovce.

VMp. 50: 35-34

VN.: 1978 *Lukáčovské rybníky* VMp. 50

1987 *Lukáčovské rybníky* Mp. 100

1988 *Lukáčovské rybníky* ZMp. 10

1991 *Lukáčovské rybníky* ZMp. 50

1994 *Lukáčovský rybníky* VP. 50

1997 *Lukáčovské rybníky* LTMp. 50

2000 *Lukáčovské rybníky* HPN. 50

ON.: Lukáčovce:

1309 *Lakach* RDSl. I, Nr. 683

1316 *Lacaah* RDSl. II, Nr. 93

1323 *Lakach, Lokach* RDSl. II, Nr. 944

1773 *Lakassowcze* VSO. II, 204

1808 *Lukáčowce* VSO. II, 204

1920 *Lukačovce* VSO. II, 204

1927 *Lukáčovce* VSO. II, 204

Etym.: Názov *Lukáčovské rybníky* vznikol z osadného názvu *Lukáčovce* (< OM. *Lukáš*, maď. *Lukács*), apel. *rybník*

(pl. *rybníky*); „vodné plochy určené na chov rýb v k. ú. obce Lukáčovce“.

Lužbetka minerálny prameň vých. od obce Kapince.

VMp. 50: 35-34 (neidentifikovaný)

1977 *Lužbetka* VSO. II, 17

1997 *prameň Lužbetka* LTMp. 50

Etym.: Názov vznikol podľa hypokoristickej formy osobného mena *Alžbeta* (hypokor. *Ližbetka*).

1986 *Zálužie* TS. 24m

1988 *Malé Zálužie* GNNi. MZál.

1996 *vodná nádrž Zálužie* MTZ.

1997 *vodná nádrž Malé Zálužie*

LTMp. 50

ON.: Malé Zálužie:

1249 *Sorlo* CDSI. II, Nr. 336

1390 *Kysuylak* VSO. II, 224

1808 *Ujlaček* VSO. II, 224

1948 *Malé Zálužie* VSO. II, 224

Etym.: Názov *Malé Zálužie* a variant *Zálužie* pomenúvajú vodnú nádrž v k. ú. obce (*Malé*) *Zálužie*.

M

*Malé jazero → Jelenec (2)

Malé Bedzany vodná nádrž na Bedzianskom potoku na jz. okraji obce Malé Bedzany; ON. Malé Bedzany.

VMp. 50: 35-41

VN.: 1978 *vodná nádrž Malé Bedzany*

VMp. 50

1985 *vodná nádrž Malé Bedzany*

ZMp. 50

1987 *vodná nádrž Malé Bedzany*

ZMp. 10

1991 *vodná nádrž Malé Bedzany*

ZMp. 50

1997 *vodná nádrž Malé Bedzany* PAS.

1999 *Vodná nádrž Malé Bedzany* Part. 10

2000 *vodná nádrž Malé Bedzany*

TMp. 130

ON.: Malé Bedzany: → Bedziansky potok

Etym.: Názov *Malé Bedzany* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Malé Bedzany* (→ Bedziansky potok).

Malé Zálužie vodná nádrž na potoku Radošinka na sz. okraji obce Malé Zálužie; variant: Zálužie; ON. Malé Zálužie.

VMp. 50: 35-34

VN.: 1978 *vodná nádrž Malé Zálužie*

VMp. 50

1985 *vodná nádrž Malé Zálužie* LTMp. 3

Maňa vodná nádrž na Dolinskom potoku jv. od obce Maňa, preteká ňou Dolinský potok; variant: Leštinská priehrada; ON. Maňa; TN. Leštiny.

VMp. 50: 45-23

VN.: 1982 *vodná nádrž Maňa* VMp. 50

1988 *vodná nádrž Maňa* ZMp. 10

1991 *vodná nádrž Maňa* ZMp. 50

1993 *vodná nádrž Maňa* GNNZ. Maňa

1994 *vodná nádrž Maňa* VP. 50

1996 *vodná nádrž Maňa* MTZ.

1997 *vodná nádrž Maňa* PAS.

1999 *vodná nádrž Maňa* TMp. 155

2000 *vodná nádrž Maňa* HPN. 50

1975 náreč. *Leštinská priehrada*
Krišt. Maňa

ON.: Maňa:

1. *Veľká Maňa*:

1237 *Mana* CDSI. II, Nr. 29

1249 *Manya* CDSI. II, Nr. 320

1256 *Mana* CDSI. II, Nr. 521

1808 *Welká Mánya* VSO. II, 228–229

zlúč. 1962 *Maňa* VSO. II, 228–229

2. *Malá Maňa*:

1249 *Manya* CDSI. II, Nr. 320

1256 *Mana* CDSI. II. Nr. 521

1273 *Manya* CDSI. II, Nr. 448

1375 *Kysmana* VSO. II, 228–229

1808 *Malá Maňa* VSO. II, 228–229

zlúč. 1962 *Maňa* VSO. II, 228–229

TN.: 1993 *Leština* (les) GNNZ. Maňa

1975 náreč. *Leština* Krišt. Maňa

Etym.: Názov *Maňa* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Maňa* (< OM. *Maňa*; Stan. SJ. I, s. 277; R. Krajčovič sa

domnieva, že názov obce je odvodený od psl. koreňa **man-*, adj. **man-ja* „bezcestná krajina, opustená krajina“, príp. aj od koreňa *man-*, porov. **maniti* „klamať, čarovať“, alebo aj „podmaniť“; Krajč., 1993, s. 61). Názov *Leštinská priehrada* vznikol z TN. *Leština*, apel. *priehrada* (< ver. *prehradiť*).

Mankovce vodná nádrž na potoku Stránka, nachádza sa jz. od obce Mankovce; ON. Mankovce.

VMp. 50: 35-43

VN.: 1977 *vodná nádrž Mankovce*

VMp. 50

1983 *Mankovce* TS. 13, 115

1985 *vodná nádrž Mankovce* ZMp. 50

1987 *vodná nádrž Mankovce* ZMp. 10

1988 *vodná nádrž Mankovce*

GNNi. Man.

1992 *vodná nádrž Mankovce* VASR. 25

1994 *vodná nádrž Mankovce* VP. 50

2000 *vodná nádrž Mankovce* HPN. 50

ON.: Mankovce:

1345 *Mangya* VSO. II, 229

1388 *Maykoch* Krišt. 359

1564 *Mankocz* Krišt. 359

1393 *Maykowch; Manchucz* VSO. II, 229

1773 *Mankowcze* VSO. II, 229

Etym.: Názov *Mankovce* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Mankovce* (ON. môže súvisieť s OM. *Maník* alebo s ver. **maniti* „mámiť“; Stan. SJ. II, s. 333 – 334; „klamať, čarovať“, alebo aj „podmaniť“; Krajč., 1993, s. 61).

Mariánska studnička studňa jv. od obce Pozba; variant: **Svätá studňa*; TN. *Mariánska studnička*.

VMp. 50: 45-24 (neidentifikovaný)

1890 *Szent kut* KMp. Poz.

1938 *Mariánska studnička* KMp.-od.

Poz.

TN.: 1890 *Szent kut* KMp. Poz.

1930 *Mariánska studnička (Szentkút)*

Mp. 25

1938 *Mariánska studnička* KMp.-od.

Poz.

1980 *Mariánska studnička* VMp. 50

1993 *Mariánska studnička (Mariánska studnička^x)* GNNZ. Poz.

Etym.: Názov *Mariánska studnička* vznikol podľa náboženskej tradície (miesto uctievania Panny Márie), apel. *studňa* (> demin. *studnička*), podobne variant **Svätá studňa* (maď. *szent* „svätý“, *kút* „studňa“).

Melek vodná nádrž na sz. okraji obce Melek; variant: *Vodná nádrž*; ON. *Melek*.

VMp. 50: 45-22

1982 *vodná nádrž Melek* VMp. 50

1988 *vodná nádrž Melek* GNNi. *Melek*

1992 *vodná nádrž Melek* ZMp. 50

1999 *vodná nádrž Melek* Tmp. 155

1975 náreč. *Vodná nádrž* Krišt. *Melek*

ON.: *Melek*: → *Melecký* potok

Etym.: Názov *Melek* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Melek*. Názov *Vodná nádrž* vznikol propalizáciou združeného pomenovania *vodná nádrž*.

Močiar zaniknutý močiar v k. ú. obce Sľažany.

VMp. 50: [35-43; 44]

1969 *Močiar* Rak. 152

Etym.: Názov *Močiar* vznikol proprializáciou apelatíva *močiar* (psl. **močarъ*; Mach., s. 303).

Močidlá (1) termálny prameň v obci Brodzany.

VMp. 50: 35-42 (neidentifikovaný)

1977 *Močidlá* VSO. I, 249

1983 *Močidlá* TS. 13, 100

Etym.: Názov *Močidlá* vznikol proprializáciou apelatíva *močidlo* („miesto na namáčanie ľanu“; pl. *močidlá*), príp. podľa občasnosti, resp. nevýdatnosti toku.

Močidlá (2) prameň v katastri obce Uhrovské Podhradie.

VMp. 50: [35-24]

1938 *Močidlá* KMp. UPodh.

Etym.: → vyššie.

Močidlá (3) močiar na juž. okraji obce Horná Ves.

VMp. 50: 35-42 (neidentifikovaný)

1975 náreč. *Močilá* Krišt. HVes.

Etym.: → vyššie.

Mokrá dolina prameň v pramennej oblasti Nitry sv. od obce Kľačno; TN. Mokrá dolina.

VMp. 50: 36-11

VN.: 1974 *prameň Mokrá dolina*

Mp. P. 50

1977 *Mokrá dolina* GN. 9

1981 *prameň Mokrá dolina* VMp. 50

1985 *prameň Mokrá dolina* TS. 19m

1994 *prameň Mokrá dolina* GNPr. Kľač.

1994 *prameň Mokrá dolina* VP. 50

2000 *prameň Mokrá dolina* HPN. 50

TN.: 1977 *Mokrá dolina* (dolina) GN. 9

1983 *Mokrá dolina* ZMp. 10

1994 *Mokrá dolina* GNPr. Kľač.

Etym.: Názov *Mokrá dolina* vznikol podľa terénneho názvu *Mokrá dolina* (adj. *mokrý*, stsl. *mokrъ*; Mach., s. 304, apel. *dolina*).

Morské oko jazero juž. od mesta Bojnice.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

1859 *Tengerszem* HN. VII, 387

1976 *Morské oko* HN. VII, 387

Etym.: Názov *Morské oko* vznikol prekladom staršieho maďarského názvu *Tengerszem* (maď. *tengerszem* „morské oko“; „jazero v tvare morského oka“).

Motešice prameň v k. ú. obce Motešice; ON. Motešice.

VMp. 50: 35-23 (nezaznačený)

1985 *Motešice* TS. 19, 175

ON.: Motešice:

1. *Dolné Motešice*:

1208 *Motihe* CDSl. I, Nr. 148

1265 *Moythe* VSO. II, 273

1300 *Maytheh* VSO. II, 273

1316 *Moyceh* RDSl. II, Nr. 87

cca 1319 *Moythez*, *Moytheuz* RDSl. II, Nr. 472

1485 *Motesycz* VSO. II, 273

1520 *Mothessyk* VSO. II, 273

1773 *Dolne Motessicze* VSO. II, 273

1960 (zlúč.) *Motešice* VSO. II, 273

2. *Horné Motešice*:

1598 *Superior Motesicz* VSO. II, 273

1773 *Horne Motessicze* VSO. II, 273

1960 (zlúč.) *Motešice* VSO. II, 273

Etym.: Názov *Motešice* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Motešice* (< OM.

**Mojtěch*; Stan., SR, 1947, s. 40)

Mŕtvy Dunaj → Listové jazero

Müller → Müllerov prameň

Müllerov prameň prameň nachádzajúci sa záp. od obce Veľké Pole; variant: Müller; ON. Müller.

VMp. 50: 35-42

VN.: 1978 *Müller* VMp. 50

1977 *Müllerov prameň* (*Müller^x*) GN. 9

1983 *prameň Müller* Mp. N. 50

1984 *prameň Müller* LTMP. 5

1985 *prameň Müller* ZMp. 50

1987 *prameň Müller* CHKO. 50

1991 *prameň Müller* ZMp. 50

1994 *prameň Müller* VP. 50

1999 *prameň Müller* TMp. 131

2000 *prameň Müller* Part. 10; HPN. 50

ON.: Müller (samota; Veľké Pole):

1970 *Müller* VMp. 50

1981 samota *Müller* GN. 11

1983 *Müller* Mp. N. 50

1985 *Müller* ZMp. 50

1986 hosp. ŠM *Müller* (*Müler^x*) GNZnH.

VPole

1987 *Müller* LTMP. 9; CHKO. 50

Etym.: Názov *Müllerov prameň* a variant *Müller* vznikli podľa názvu samoty *Müller* (< OM. *Müller* alebo nem. apel. *müller* „mlynár“), apel. *prameň*.

N

Na blate močiar s dĺžkou asi 150 m jv. od obce Obyce.

VMp. 50: [35-44]

1892 *Na blata* KMp. Oby.

1925 *Na blate* KMp.-od. Oby.

Etym.: Názov *Na blate* vznikol podľa lokalizácie objektu (prep. *na*, apel. *blato*, psl. **bolto*; Mach., s. 33).

Nedašovský rybník vodná plocha na potoku Hydina juž. od obce Nedašovce; ON. Nedašovce.

VMp. 50: 35-41

VN.: 1978 *Nedašovský rybník* VMp. 50

1992 *Nedašovský rybník* VASR. 25

1994 *Nedašovský rybník* VP. 50

1999 *Nedašovský rybník* T. P. 10

2000 *Nedašovský rybník* Tmp. 130

ON.: Nedašovce:

1232 *Nadas* CDSl. I, Nr. 391

1323 *Nedas* RDSl. II, Nr. 969

1773 *Nedassowcze* VSO. II, 288

Etym.: Názov *Nedašovský rybník* vznikol z osadného názvu *Nedašovce* (< OM. *Nedaš*, *Nedas*; Top., s. 397), apel. *rybník*; „vodná plocha na chov rýb v k. ú. obce Nedašovce“.

Nemčiňany vodná nádrž na Rohožnickom potoku na sz. okraji obce Nemčiňany; ON. Nemčiňany.

VMp. 50: 45-22

VN.: 1982 *vodná nádrž Nemčiňany*

VMp. 50

1989 *vodná nádrž Nemčiňany* ZMp. 10

1992 *vodná nádrž Nemčiňany* ZMp. 50

1999 *vodná nádrž Nemčiňany* Tmp. 131

ON.: Nemčiňany:

1258 *Nempchen, Nempchin*

CDSl. II, Nr. 621

1284 *Nimchin* VSO. II, 291

1301 *Nemchyn* RDSl. I, Nr. 16

1302 *Nempchen, Nempchen* RDSl. I, Nr. 89

1309 *Nemchen* VSO. II, 291

1327 *Nempchen, Nempcsan* VSO. II, 291

1563 *Nemchen* Krišt. 419

1618 *Nemczen* Krišt. 419

1773 *Nemčinany* VSO. II, 291

1786 *Nemčani* VSO. II, 291

1808 *Nemčiňany* VSO. II, 291

Etym.: Názov *Nemčiňany* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Nemčiňany* (< etn. *Nemec*; porov. Stan. SJ. II, s. 360).

Nemecká studňa prameň v Babovej doline sz. od obce Kostol'any pod Tribečom (spomína sa aj ako občasný tok; KS., 1990, č. 3, s. 37).

VMp. 50: 35-43 (neidentifikovaný)

1973 *Nemecká studňa* OMp. 25

1990 *Prameň Nemecká studňa* KS. 3, 37

1995 *Nemecká studňa* LTMp. 137

Etym.: Názov *Nemecká studňa* vznikol z etnonyma *Nemec*, apel. *studňa*.

Nemečky vodná nádrž s rozlohou 14 ha na potoku Chotina, nachádza sa sev. od obce Nemečky; ON. Nemečky.

VMp. 50: 35-41; 23

VN.: 1978 *vodná nádrž Nemečky*

VMp. 50.

1985 *vodná nádrž Nemečky* LTMp. 3

1986 *Nemečky* TS. 24, 188

1987 *vodná nádrž Nemečky* ZMp. 10

1997 *vodná nádrž Nemečky* PAS.

2000 *vodná nádrž Nemečky* Tmp. 130

ON.: Nemečky:

1359 *Nemchke* VSO. II, 292

1773 *Nemeczky* VSO. II, 292

Etym.: Názov *Nemečky* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Nemečky* (< etn. *Nemec*).

Nevidzany vodná nádrž na Podegerskom potoku záp. od obce Nevidzany; ON. Nevidzany.

VMp. 50: 45-22

VN.: 1982 *vodná nádrž Nevidzany*

VMp. 50

1988 *vodná nádrž Nevidzany* GNNi. Nevi.

1989 *vodná nádrž Nevidzany* ZMp. 10

1992 *vodná nádrž Nevidzany* ZMp. 50

1993 *vodná nádrž Nevidzany* GNLe. Moch.

1996 *vodná nádrž Nevidzany* MTZ.

1997 *vodná nádrž Nevidzany* PAS.

- 1999 vodná nádrž *Nevidzany* TMp. 155
 ON.: *Nevidzany*:
 1229 *Nywg* VSO. II, 294
 1332 *Neuegen* VSO. II, 294
 1337 *Nouidzen* VSO. II, 294
 1382 *Neuygen, Nyuygen, Neuden*
 VSO. II, 294
 1409 *Newiczin* VSO. II, 294
 1773 *Nevizin* VSO. II, 294
 1808 *Nevidzany* VSO. II, 294
 Etym.: Názov *Nevidzany* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Nevidzany* (R. Krajčovič predpokladá apelatívum **nevidza* < psl. **ne-vid-ja* s významom „tmavý hustý les, cez ktorý nevidno; 1993, s. 64).
- Nitra** prameň rieky Nitry nachádzajúci sa sv. od obce Kľačno; VN. Nitra.
 VMp. 50: 36-11 (neidentifikovaný)
 1945 *prameň Nitry* ŠMp. 75
 1962 *prameň Nitry* TS. 43m
 1964 *prameň Nitra* TS. 39m
 1976 *prameň Nitry* HN. VII, 359
 1985 *prameň Nitry* TS. 19m
 VN.: → *Nitra*
 Etym.: Názov prameňa vznikol podľa vodného názvu → *Nitra*.
- Nitrianske Rudno** vodná nádrž na rieke Nitrica vybudovaná v rokoch 1949 – 1954 s rozlohou 72 ha sev. od obce Nitrianske Rudno, celkový objem 3,7 mil. m³ (ES. IV, 97); varianty: *Belanka*, *Nitrianskorudnianska priehradná nádrž*; ON. Nitrianske Rudno.
 VMp. 50: 35-24
 VN.: 1971 *akumulačná nádrž Nitrianske Rudno* DP. 15
 1972 *Nitrianskorudnianska priehradná nádrž* SHM. 500
 1974 *Nitrianskorudnianska priehradná nádrž* Mp. 500
 1977 *priehrada Belanka* VSO. II, 305
 1978 *vodná nádrž Nitrianske Rudno*
 VMp. 50
 1980 *Nitrianske Rudno* ES. IV, 97
- 1982 *vodná nádrž Nitrianske Rudno*
 ZMp. 10
 1983 *vodná nádrž Nitrianske Rudno*
 Ad. 57
 1987 *Nitrianske Rudno* KS. 7, 55
 1991 *vodná nádrž Nitrianske Rudno*
 ZMp. 10; KS. 6, 13
 1994 *Nitrianske Rudno* GNPr. KoV.,
 NRud.
 1996 *vodná nádrž Nitrianske Rudno*
 MTZ.
 1997 *Nitrianske Rudno* PAS.
 1999 *vodná nádrž Nitrianske Rudno*
 TMp. 131
 2000 *vodná nádrž Nitrianske Rudno*
 HPN. 50
 ON.: Nitrianske Rudno: → *Rudnianska*
 Etym.: Názov *Nitrianske Rudno* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Nitrianske Rudno* (→ *Rudnianska*). Názov *Nitrianskorudnianska priehradná nádrž* vznikol podľa osadného názvu *Nitrianske Rudno*, adj. *priehradná* (< apel. *priehrada*), apel. *nádrž*. Názov *Belanka* vznikol zo staršieho názvu rieky → *Nitrica* (*Belanka*), ktorá do nej vteká.
- Nitrianskorudnianska priehradná nádrž*
 → Nitrianske Rudno
- Nová Ves nad Žitavou** rybník jz. od obce Nová Ves nad Žitavou; ON. Nová Ves nad Žitavou.
 VMp. 50: 45-21
 VN.: 1982 *rybník Nová Ves nad Žitavou*
 VMp. 50
 1987 *rybník Nová Ves nad Žitavou*
 ZMp. 10
 1994 *rybník Nová Ves nad Žitavou*
 VP. 50
 2000 *rybník Nová Ves nad Žitavou*
 HPN. 50
 ON.: Nová Ves nad Žitavou:
 1355 *Wyfolu* VSO. II, 325
 1525 *Wyffalw* Krišt. 423
 1614 *Vy Falu* Krišt. 423
 1647 *Noua villa* Krišt. 423
 1714 *Uj - fallu* Krišt. 423

1773 *Nowejsa* VSO. II, 325
1920 *Žitavská Nová Ves* VSO. II, 325
1927 *Nová Ves nad Žitavou* VSO. II, 325
Etym.: Názov *Nová Ves nad Žitavou* pomenúva rybník v k. ú. obce *Nová Ves nad Žitavou*.

Novácka vodná nádrž → Nováky

Nováky vodná nádrž jz. od mesta Nováky; variant: Novácka vodná nádrž; ON. Nováky.

VMp. 50: 35-24

VN.: 1978 *vodná nádrž Nováky* VMp. 50

1989 *Novácka vodná nádrž* TS. 35, 177

1994 *Nováky* GNPr. Nov.

1994 *vodná nádrž Nováky* VP. 50

1997 *usadzovacia nádrž* PAS.

1999 *vodná nádrž Nováky* TMp. 131

2000 *vodná nádrž Nováky* HPN. 50

ON.: Nováky: → Novácky potok

Etym.: Názov *Nováky* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. mesta *Nováky* (→ *Novácky potok*). Názov *Novácka vodná nádrž* vznikol z ON. *Nováky*, adj. *vodná* (< apel. *voda*), apel. *nádrž*; pomenúva vodnú nádrž v k. ú. mesta *Nováky*.

Nový prameň termálny prameň v meste Bojnice objavený r. 1959.

VMp. 50: 35-24 (neidentifikovaný)

1964 *Nový prameň* TS. 39, 185

Etym.: Názov *Nový prameň* vznikol podľa charakteru prameňa (adj. *nový*, apel. *prameň*).

Nový rybník vodná nádrž na potoku Liska vých. od obce Trávnica; varianty: Trávnica, Trávnica II., Lúčne; ON. Trávnica; TN. Lúčne.

VMp. 50: 45-24

VN.: 1981 *vodná nádrž Trávnica*

VMp. 50

1993 *Nový rybník (Trávnica II.^x)* GNNZ.

Tráv.

1997 *vod. nádrž Trávnica* PAS.

1999 *Nový rybník* TMp. 155

2000 *Trávnica II.* HPN. 50

1975 náreč. *Lúčne* Krišt. Tráv.

ON.: Trávnica: (→ Trávnický potok)

TN.: 1975 náreč. *Lúčne* (pole) Krišt. Tráv.

Etym.: Názov *Nový rybník* vznikol podľa charakteru vodnej plochy (adj. *nový*, apel. *rybník*; najmä v súvislosti s porovnaním → *Starý rybník*). Variant *Trávnica* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Trávnica*, variant *Trávnica II.* vznikol z osadného názvu *Trávnica* a číselného odlišenia znakom *II* (porov. *Trávnica I.* → *Starý rybník*). Názov *Lúčne* motivoval názov lokality *Lúčne* (< apel. *lúka*), v ktorej sa vodná nádrž nachádza.

O

Obecné Mohelnice zaniknuté močidlo (dnes močaristá lúka a trstinový porast) juž. od obce Horná Ves; TN. Mohelnica.

VMp. 50: 35-42 (neidentifikovaný)

VN.: 1975 náreč. *Obecné mohelnice* Krišt. HVes

TN.: 1994 *Mohelnica* (les, pasienok, trstin. porast) GNPr. HVes

1975 náreč. *Mohelnica* Krišt. HVes

Etym.: Názov motivoval názov lokality *Mohelnica* (< apel. *mohyla*, psl. *mogila → *Pažitský potok*), kde sa obecné močidlo nachádzalo.

P

Pivovarská studňa studňa v parku pri kaštieli v Palárikove.

VMp. 50: 45-23 (neidentifikovaný)

1991 *Pivovarská studňa* Szabó, 60

Etym.: Názov *Pivovarská studňa* vznikol pravdepodobne podľa kvality vody (podľa I. Szabóa bola najkvalitnejšou zo všetkých palárikovských studní; Szabó, 1991, s. 60) z adj. *pivovarský* < apel. *pivovar*, apel. *studňa*.

Lit.: I. Szabó, 1991, s. 60.

Popolové jazero jazero záp. od obce Zemianske Kostol'any.

VMp. 50: 35-24 (neidentifikovaný)

1982 *Popolové jazero* ZMp. 10

1991 *Popolové jazero* ZMp. 10

1994 *Popolové jazero* GNPr. ZKost.

Etym.: Názov *Popolové jazero* motivovali skládky popolčeka z blízkej elektrárne (porov. VSO. III, s. 346); vznikol z adj. *popolový* (< apel. *popol*), apel. *jazero*.

Prameň pod Jakubovou prameň na rozvodnici Váhu a Nitry sz. od obce Zlatníky; TN. Jakubová.

VMp. 50: 35-23 (neidentifikovaný)

VN.: 2000 *Prameň pod Jakubovou* TMp. 130

TN.: 1985 *Jakubová* (les) GNT0. Zlat.

2000 *Jakubová* TMp. 130

Etym.: Názov *Prameň pod Jakubovou* vznikol podľa lokalizácie prameňa (apel. *prameň*, prep. *pod*, TN. *Jakubová* < OM. *Jakub*).

Pri moste prameň s výdatnosťou 44,5 – 485,5 l·s⁻¹ (Slov. II, 344) v k. ú. obce Slatinka nad Bebravou.

VMp. 50: 35-23 (neidentifikovaný)

1972 *Pri moste* Slov. II, 344

Etym.: Názov *Pri moste* vznikol podľa lokalizácie prameňa (prep. *pri*, apel. *most*).

Pri Sudkovej studničke prameň vých. od obce Maňa.

VMp. 50: 45-23 (nepomenovaný)

1975 náreč. *Pri Sútkovej stuňničke* Krišt. Maňa

Etym.: Názov motivovala poloha prameňa (prep. *pri*, OM. *Sudko*, demin. apel. *studnička* < apel. *studňa*).

Prusy vodná nádrž jv. od obce Prusy; ON. Prusy.

VMp. 50: 35-23 (nezaznačený)

VN.: 1997 *vodná nádrž Prusy* PAS.

1999 *vodná nádrž Prusy* TMp. 131

2000 *vodná nádrž Prusy* TMp. 130

ON.: Prusy:

1208 *Prus* CDSl. I, Nr. 148

1389 *Prúzy* VSO. II, 462

1419 *Prwsy* VSO. II, 462

1773 *Prusy* VSO. II, 462

Etym.: Názov *Prusy* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Prusy* (< etn. *Prus*).

Pustovnícka studnička → Pustovníkova studnička

Pustovníkova studňa prameň pod vrchom Malý Tribeč (772 m) sev. od obce Velčice; varianty: Pustovnícka studnička, Žobrákova studňa.

VMp. 50: 35-43

1973 *Pustovníkova studňa* OMp. 25

1977 *Pustovníkova studňa* VMp. 50

1979 *Pustovníkova studňa* GN. 10

1982 *prameň Pustovníkova studňa* ZMp. 50

1983 *Pustovníkova studňa* TS. 13, 185

1984 *Pustovníkova studňa* LTMp. 5

1987 *Pustovníkova studňa* CHKO. 50

1987 *Pustovníkova studňa, Pustovnícka studnička*, KS. 8, 10

1988 *prameň Pustovníkova studňa* GNNi. Velč.

1990 *Pustovníkova studňa* KS. 3, 37

1992 *Pustovníkova studňa* KS. 11, 28

1995 *Pustovníkova studňa* LTMp. 137

1975 náreč. *Pustovníkova stuňa*, aj *Žobrákova stuňa* Krišt. Velč.

Etym.: Názov *Pustovníkova studňa* a variant *Pustovnícka studnička* vznikli z apel. *pustovník* (v lokalite žil v 20-tych rokoch 20. st.; KS., 1987, č. 8, s. 10), apel. *studňa* (demin. *studnička*). Názov *Žobrákova studňa* bol identicky motivovaný, vznikol z apel. *žobrák*, apel. *studňa*.

R

Račkova studňa prameň sv. od obce Omastiná v pramennej oblasti potoka Omastiná.

VMp. 50: 35-24 (neidentifikovaný)
1938 *Račková studňa* KMp.-od. Om.

Etym.: Názov *Račkova studňa* vznikol pravdepodobne z OM. *Račko*, apel. *studňa*.

***Ragoňa** močiar sa nachádzal sev. od obce Bajč; TN. Ragoňa.

VMp. 50: [45-41]

VN.: 1889 *Ragonya* KMp. Bajč

TN.: 1750 *Ragonya* (pole, hospodárstvo)
Koč. 42

1889 *Ragonya* KMp. Bajč

1991 *Ragoňa* GNKo. Bajč

1999 *Ragoňa* NZ. K. 10

Etym.: Názov *Ragoňa* pomenúva močiar v lokalite *Ragoňa*.

***Ragonská studňa** studňa sev. od obce Bajč; TN. Ragoňa.

VMp. 50: 45-41 (neidentifikovaný)

1889 *Ragonyai kút* KMp. Bajč

TN.: Ragoňa → [močiar] *Ragoňa

Etym.: Názov vznikol z terénneho názvu *Ragoňa*, maď. apel. *kút* „studňa“, možno ho interpretovať ako **Ragonská studňa*; „studňa nachádzajúca sa v lokalite *Ragoňa*“.

Rastislavice vodná nádrž na Cabajskom potoku sev. od obce Rastislavice; ON. Rastislavice.

VMp. 50: 45-23

1982 *vodná nádrž Rastislavice* VMp. 50

1988 *vodná nádrž Rastislavice* ZMp. 10

1989 *vodná nádrž Rastislavice* AMp. 15

1991 *vodná nádrž Rastislavice* ZMp. 50

1993 *vodná nádrž Rastislavice* GNNZ.
Rast.

1994 *vodná nádrž Rastislavice* VP. 50

1996 *vodná nádrž Rastislavice* MTZ.

1997 *vodná nádrž Raslavice* (!) PAS.

ON.: Rastislavice:

1936 – 1948 *Degeš* Majt. 247

1948 *Rastislavice* Majt. 247

1970 *Rastislavice* Majt. 247

Etym.: Názov *Rastislavice* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Rastislavice* (< OM. *Rastislav*). Doklad z roku 1997 (*vodná nádrž Raslavice*) hodnotíme ako tlačovú chybu.

Repeš prameň sv. od obce Kľačno v pramennej oblasti rieky Nitra; TN. Repeš.

VMp. 50: 36-11

1977 prameň *Repeš* GN. 9

1981 *prameň Repeš* VMp. 50

1985 *prameň Repeš* TS. 19m

1994 prameň *Repeš* GNPr. Kľač.

1994 *prameň Repeš* VP. 50

2000 *prameň Repeš* HPN. 50

TN.: 1983 *Repeš* (vrch) ZMp. 10

1994 *Repeš* GNPr. Kľač.

Etym.: Názov *Repeš* pomenúva prameň pri vrchu *Repeš*.

Rezervár vodná nádrž v k. ú. obce Bystričany.

VMp. 50: 35-42 (neidentifikovaný)

1975 náreč. *Rezervár* Krišt. Bystr.

Etym.: Názov vznikol propriálizáciou apelatíva *rezervár* („nádrž na kvapaliny, rezervoár“) a motivovala ho funkcia vodnej nádrže.

***Rohožnica** močiar ležal na Rohožnickom potoku pri obci Rohožnica; ON. Rohožnica, VN. Rohožnický potok.

VMp. 50: [45-22]

1284 *lacus Rasnicha* Šmil. Nr. 357

ON.: Rohožnica: → Rohožnický potok

VN.: → Rohožnický potok

Etym.: → Rohožnický potok, lat. *lacus* „močiar“. V. Šmilauer (1932, s. 348) predpokladá vývin slvk. *Rohožnica* > maď. *Rohozsnica* > *Rahazsnica* > *Rázsnica*.

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 348; J. Stanislav, 1956, s. 168.

Rybník (1) rybník sev. od obce Hostie; ON. Rybník; TN. Rybník.

VMp. 50: 35-44

VN.: 1980 *Rybník* VMp. 50
1983 *Rybník* TS. 13m
1988 *Rybník (Rybníky^x)* GNNi. Hos.
ON.: Rybník (samota; Hostie):
1980 *Rybník* VMp. 50
1981 samota *Rybník* GN. 11
1988 samota *Rybník* GNNi. Hos.
TN.: 1988 *Rybník (Rybníky^x)*; les
GNNi. Hos.

Etym.: Názov *Rybník* a variant *Rybníky* vznikli propriálizáciou apelatíva *rybník* (pl. *rybníky*); VN. *Rybník* > ON., TN. *Rybník*.

Rybník (2) zaniknutý rybník v k. ú. obce Sľažany.

VMp. 50: [35-43; 44]
1969 *Rybník* Rak. 152
Etym.: → vyššie.

* **Rybník** (3) → Horné Obdokovce

***Rybník** (4) zaniknutý rybník jz. od obce Dolný Ohaj.

VMp. 50: [45-23]
1890 *Halas tó* KMP. DOhaj
Etym: Názov vznikol podľa charakteru vodnej plochy (maď. *halastó*, slvk. *rybník*).

***Rybník** (5) zaniknutý rybník na Oponickom potoku jv. od obce Oponice.

VMp. [50: 35-43]
1895 *Halas tó* KMP. Op.
Etym.: → vyššie.

Rybník (6) → Beladice

Rybník nad Turňou → Rybníky

Rybníky (1) dve jazerá jv. od obce Jedľové Kostol'any; variant: Rybník nad Turňou; ON. Rybníky; TN. Nad Turňou.

VMp. 50: 35-44 (nepomenovaný)
VN.: 1892 *Ribnik Nad turnym* KMP.
JKost.
1936 *Rybníky* KMP.-od. JKost.
1959 *Rybníky* MVP. 100

ON.: Rybníky
(samota; Jedľové Kostol'any):
1939 *háj. Rybník* (horáreň) ŠMp. 75
1957 *Rybníky* GŠ. 25
1959 *Rybník* MVP. 100
1980 *Rybníky* VMp. 50
1981 samota *Rybníky* GN. 11
1988 horáreň *Rybníky* GNNi. JKost.
TN.: 1988 *Nad Turňou* (les) GNNi.

JKost.

Etym.: Názov *Rybníky* vznikol propriálizáciou apel. *rybník* (pl. *rybníky*); VN. > ON. *Rybníky*. Variant *Rybník Nad Turňou* vznikol na základe lokalizácie (apel. *rybník*, TN. *Nad Turňou*).

Rybníky (2) → Starý rybník

S

Semerovo vodná nádrž na Branovskom potoku sv. od obce Semerovo; ON. Semerovo.

VMp. 50: 45-24
VN.: 1980 *vodná nádrž Semerovo*
VMp. 50
1993 *vodná nádrž Semerovo* GNNZ.
Sem.

ON.: Semerovo:

1210 *Zemera* CDSl. I, Nr. 163
1212 *Scemera* CDSl. I, Nr. 169
1247 *Scemera* CDSl. I, Nr. 262
1339 *Zemere* VSO. III, 19
1464 *Kyszemere* VSO. III, 19
1786 *Semere* VSO. III, 19
1920 *Semer* VSO. III, 19
1927 *Semerovo* VSO. III, 19

Etym.: Názov *Semerovo* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Semerovo* (< OM. **Semera*, príp. **Sedmera* k numer. **sedmь/semь*; Stan. SJ. II, s. 472 – 473).

Slepčany vodná nádrž v k. ú. obce Slepčany, ON. Slepčany.

VMp. 50: 45-21; 22 (neidentifikovaný)
VN.: 1989 *vodná nádrž Slepčany*
ZMp. 10

1992 vodná nádrž Slepčany ZMp. 50
1994 vodná nádrž Slepčany VP. 50
1996 vodná nádrž Slepčany MTZ.
1997 vodná nádrž Slepčany PAS.
1999 vodná nádrž Slepčany Tmp. 155
2000 vodná nádrž Slepčany HPN. 50

ON: Slepčany:

1164 *Selepchen* CDSl. I, Nr. 88
1209 *Celepzen* CDSl. I, Nr. 150
1229 *Scepchen* CDSl. I, Nr. 358
1234 *Zelepchen* CDSl. I, Nr. 318
1243 *Scylypche* CDSl. II, Nr. 144
1247 *Selepchen Minor* CDSl. II, Nr. 241
1255 *Scylypche* CDSl. II, Nr. 475
1257 *Zelepchen* CDSl. II, Nr. 580
1308 *Zelepchen* RDSl. I, 576
1311 *Zelepchen* RDSl. I, 871
1320 *Zelepchen* RDSl. II, Nr. 596
1360 *Kyszelepchen* VSO. III, 49
1564 *Zelepzen* Krišt. Slep.
1773 *Slepčany* VSO. III, 49

Etym.: Názov *Slepčany* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Slepčany* (< **slěpъ*, demin. **slěpec* „menší úsek zrýchleného toku“ k zaniknutému verbu **slěpati* „prudko tiecť“; porov. Stan. SJ. II, s. 485; Krajč., 1993, s. 63).

***Slopňa** dnes neidentifikovaný prameň na vrchu Veľká Slopňa pri Klížskom Hradišti (č. o. Veľký Klíž); TN. Veľká Slopňa.

VMp. 50: [35-42]

VN.: 1293 *fons Zopna* Šmil. Nr. 3110

TN.: 1293 *Zopna* Majt. 1994, 129

1932 *V. Slopnja* Šmil. 341

1932 *Slopňa* Krišt. Kolač.

1978 *Veľká Slopňa* VMp. 50

1985 *Veľká Slopňa* (les, kopec, lúka)
GNT. KHr.

Etym.: Názov *Slopňa* vznikol podľa výdatnosti prameňa z psl. základu **slъp-* „vystrekovať“ (Šmil., s. 341, 457); VN. > TN. *Slopňa*.

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 341, 457.

Starý kúpeľ → Starý prameň

Starý prameň termálny prameň v meste Bojnice (dnes zásobuje vodou Biely bazén a Žltý bazén); variant: Starý kúpeľ. VMp. 50: 35-24 (neidentifikovaný)

1964 *Starý kúpeľ* TS. 39, 185

1976 *Starý prameň* HN. VII, 389

1997 *Starý kúpeľ* Vysv., 225

Etym.: Názov *Starý prameň* vznikol z adj. *starý*, apel. *prameň* (porov. → Nový prameň). Názov *Starý kúpeľ* vznikol podľa pôvodnosti prameňa (adj. *starý*, apel. *kúpeľ*) využívaného ako kúpele. Nedá sa vylúčiť, že ide o → **Horúci prameň*.

Starý rybník rybník na Trávnickom rybníku sev. od obce Trávnica; varianty: Trávnický rybník, Trávnica I., Rybníky; ON. Trávnica.

VMp. 50: 45-24

VN.: 1981 *Trávnický rybník* VMP. 50

1993 *Starý rybník (Trávnica I.x)*

GNNZ. Tráv.

1996 *Trávnický rybník* MTZ. 10

1997 *Trávnický rybník* PAS.

1999 *Starý rybník* Tmp. 155

2000 *Trávnica I.* HPN. 50

1975 náreč. *Ribňiki* (močiar) Krišt. Tráv.

ON: Trávnica: (→ Trávnický potok)

Etym.: Názov *Starý rybník* vznikol podľa charakteru rybníka (najmä v súvislosti s porovnaním → *Nový rybník*). Názov *Trávnický rybník* vznikol z osadného názvu *Trávnica*, apel. *rybník*. Názov *Trávnica I.* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Trávnica*, číselné označenie znakom *I.* (porov. → *Trávnica II.*). Názov *Rybníky* vznikol propriálizáciou apelatíva rybník (pl. *rybníky*).

Stoky prameň Sviniarskeho potoka jv. od obce Obyce na úpätí vrchu Drienka.

VMp. 50: 35-44 (neidentifikovaný)

1983 *prameň Stoky* TS. 13, 191

1999 *prameň Stoky* Le. 10

1975 náreč. *Stoki* Krišt. Oby.

Etym.: Názov *Stoky* vznikol propriálizáciou apel. *stok* (1. „sútok“, 2.

„stekanie, spád“ 3. „prameň, žriedlo“; pl. *stoky*; SSJ. IV, s. 258 – 259).

Studená studňa prameň jv. od obce Uhrovské Podhradie.

VMp. 50: 35-24 (neidentifikovaný)

1938 *Studená studňa* KMp.-od. UPodh.

Etym.: Názov *Studená studňa* vznikol podľa teploty vody (adj. *studený*, apel. *studňa*).

***Studňa svätého Martina** dnes neidentifikovaný prameň pri Dražovciach (časť mesta Nitra).

VMp. 50: 45-21 (neidentifikovaný)

1006 *fons S. Martini* Šmil. Nr. 331

Etym.: Názov vznikol podľa patrocínia sv. Martina (lat. *fons* „studňa, prameň“, *S. sanctus* „svätý“, OM. *Martinus*, slvk. *Martin*) a možno ho interpretovať ako

**Studňa svätého Martina*.

Studnička horská studňa v pohorí Žiare vých. od obce Čereňany.

VMp. 50: 35-42 (neidentifikovaný)

náreč. *Studnička* Čer.

Etym.: Názov vznikol propriálizáciou demin. apel. *studnička* (< apel. *studňa*).

Studnička na dolinke studňa jv. od obce Chyzerovce.

VMp. 50: 35-44 (neidentifikovaný)

19754 náreč. *Stuňnička na dolinke* Krišt. Chyz.

Etym.: Názov motivovala poloha studne (prep. *na*, apel. *studňa*, demin. apel. *dolinka* < apel. *dolina*; „studňa nachádzajúca sa v terénnej zníženine“).

Stuha močiar (barina) juž. od obce Maňa.

VMp. 50: 45-23 (neidentifikovaný)

1975 náreč. *Stuha* Krišt. Maňa

Etym.: Motivácia názvu nie je jasná, azda súvisí s apel. *struha* („žľab na odvádzanie vody“).

***Sudinin prameň** dnes neidentifikovaný prameň niektorého z pramenných tokov

Drevenice sev. od obce Kostolany pod Tribečom.

VMp. 50: 35-43 (neidentifikovaný)

1295 *locus Zudijnefew* Šmil. Nr. 3510

Etym.: V. Šmilauer názov odvodzuje od slovanského osobného mena *Sudina*, lat. *few* „studňa, prameň“.

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 347, 493.

*Svätá studňa → Mariánska studnička

Svätoplukovo vodná nádrž vých. od obce Svätoplukovo; ON. Svätoplukovo.

VMp. 50: 45-21

VN.: 1982 *vodná nádrž Svätoplukovo*

VMp. 50

1988 *vodná nádrž Svätoplukovo* ZMp. 10

1997 *vodná nádrž Svätoplukovo*

LTMp. 50

ON.: Svätoplukovo:

1386 *Salgow* VSO. II, 108

1920 *Šalgov* VSO. II, 108

1948 *Svätoplukovo* VSO. II, 108

Etym.: Názov *Svätoplukovo* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Svätoplukovo* (< OM. *Svätopluk*).

Svinná vodná nádrž na potoku Svinnica jz. od obce Svinná; ON. Svinná.

VMp. 50: 35-23

VN.: 1970 *vodná nádrž Svinná* VMp. 50

1985 *vodná nádrž Svinná* LTMp. 3

1986 *Svinná* TS. 24m

1987 *vodná nádrž Svinná* ZMp. 10

1991 *vodná nádrž Svinná* GNTr. Svin.

1994 *vodná nádrž Svinná* VP. 50

2000 *vodná nádrž Svinná* TMp. 130

ON.: Svinná: → Svinnica

Etym.: Názov *Svinná* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Svinná*.

Svoradov prameň umelo upravený prameň na sev. okraji liečebného ústavu Zobor v k. ú. mesta Nitra; TN. Svoradova jaskyňa.

VMp. 50: 35-43 (nepomenovaný)

VN.: 1979 *Svoradov prameň* Nit. 136

1983 *Svoradov prameň* TS. 13, 115

1990 *Svoradov prameň* KS. 3, 37

1995 *Svoradov prameň* LTMP. 137
1997 *Svoradov prameň* LTMP. 50
TN.: 1961 *Svoradova pustovnicka jaskyňa* (jaskyňa) KS. 8, 298
1977 *Svoradova j.* VMp. 50
1979 *Svoradova jaskyňa* Nit. 136; GN. 9
1982 *Svoradova j.* ZMp. 50
1990 *Svoradova jaskyňa* KS. 3, 37
1997 *Svoradova jaskyňa* PAS.
Etym.: Názov *Svoradov prameň* vznikol z OM. *Svorad* (pustovník sv. *Andrej Svorad*), apel. *prameň*.

Sýkorka studňa nachádzajúca sa 3 km vých. od osady Veľká Lehôtka.
VMp. 50: 36-13 (neidentifikovaný)
1986 *Sýkorka* HN. XII, 73
Etym.: Názov *Sýkorka* vari vznikol podľa výskytu sýkoriek (apel. *sýkorka* k psl. ver. **sykati*; Mach., s. 491; zool. *sýkorka veľká*, lat. *Parus maior*, *sýkorka belasá*, lat. *Parus caeruleus*).

Š

***Šebeš** zaniknutý močiar záp. od obce Tvrdošovce.
VMp. 50: [45-23]
1891 *Sebes mocsár* KMP. Tvrdoš.
Etym.: Názov **Šebeš* vznikol podľa rýchlosti pohybu vody (maď. *sebes* „bystrý, rýchly“, apel. *mocsár* „močiar“) alebo z OM. *Šebeš* (maď. *Sebes*).

***Šepkár** jazero, 3,4 km; pôvodne rameno rieky Nitry nachádzajúce sa juž. od obce Selice.
VMp. 50: 45-14 (nepomenovaný)
1891 *Súgó ér* KMP. Seli.
Etym.: Názov vznikol podľa zvuku, príp. pomalého pohybu vody v pôv. ramene (maď. *súgó* „šepkár“ < *súg* „šepkať“, *ér* „potôčik, rameno“). Doklad je možné interpretovať aj ako **Šugov*.

Štrand → Štrandový kúpeľ

Štrandový → Štrandový kúpeľ

Štrandový kúpeľ termálny prameň v meste Bojnice (dnes termálny zdroj pre kúpalisko Čajka s výdatnosťou 2,6 – 10,9 l·s⁻¹, teplota: 29°C; HN. VII, 389); varianty: Štrand, Štrandový.
VMp. 50: 35-24 (neidentifikovaný)
1962 *štrandový prameň* HN. I, 57
1964 *Štrandový* TS. 39, 185
1976 *Štrandový kúpeľ* HN. VII, 389
1997 *Štrand* Vysv. 225
Etym.: Názov *Štrandový kúpeľ* vznikol z apel. *štrand* (hovor.; SSJ. IV, s. 458) < nem. *Strand* „pobrežie, pláž“, apel. *kúpeľ*; názov *Štrandový* vznikol univerbizáciou z názvu *Štrandový kúpeľ*. Variant *Štrand* vznikol z apel. *štrand* (< nem. *Strand*).

T

Tesáre vodná nádrž na Zľavskom potoku sev. od obce Tesáre; ON. Tesáre.
VMp. 50: 35-41 (nezaznačený)
VN.: 1985 *vodná nádrž Tesáre* LTMP. 3
1986 *Tesáre* TS. 24m
1987 *vodná nádrž Tesáre* ZMp. 10
1988 *Tesáre* OT. 17
1989 *vodná nádrž Tesáre* AMp. 15
1991 *vodná nádrž Tesáre* ZMp. 50
1996 *vodná nádrž Tesáre* MTZ.
1997 *vodná nádrž Tesáre* PAS.
2000 *vodná nádrž Tesáre* Tmp. 130
ON.: Tesáre:
1390 *Thezer* VSO. III, 158
1481 *Tezar* VSO. III, 158
1786 *Teszare* VSO. III, 158
1920 *Tesáry* VSO. III, 158
1948 *Tesáre* VSO. III, 158
Etym.: Názov *Tesáre* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Tesáre* (osada *tesárov* < apel. *tesarь*, pl. *tesari*; Krajč., 1965, s. 245; 1971, s. 166).

Tesárske Mlyňany vodná nádrž sv. od obce Tesárske Mlyňany; ON. Tesárske Mlyňany.

VMp. 50: 35-44; 45-21
(neidentifikovaný)

VN.: 1987 *vodná nádrž Tesárske Mlyňany* ZMp. 10

1989 *vodná nádrž Tesárske Mlyňany* ZMp. 10

ON.: Tesárske Mlyňany:

1924 *Mlynianske Tesáre* (zlúč. obcí Mlyňany a Tesáre nad Žitavou) Majt. 296

1960 *Tesárske Mlyňany* Majt. 296
Mlyňany:

1209 *Malonynan* CDSl. I, Nr. 158

1221 *Momunya* CDSl. I, Nr. 257

1246 *Molonan* CDSl. II, Nr. 237

1314 *Molonan* RDSl. I, Nr. 1184

1322 *Molonan* Krišt. 399

1332 *Malonhan* Krišt. 399

1527 *Malinovi* Krišt. 399

1564 *Nagymalonya - Kysmalonyan* Krišt. 399

1773 *Mlinan, Malinany* VSO. III, 159

1786 *Malinowi* VSO. III, 159

1808 *Mlýňany* VSO. III, 159

1922 *Mlyňany* VSO. III, 159

Tesáre nad Žitavou:

1075 *Tazzar* CDSl. I, Nr. 58

1209 *Tessar* CDSl. I, Nr. 150

1209 *Thaszar* CDSl. I, Nr. 158

1275 *Thescer* VSO. III, 159

1353 *Thazar* Krišt. 399

1565 *Tozar* Krišt. 399

1773 *Tasare* VSO. III, 159

1808 *Tesáre* VSO. III, 159

1929 *Tesáry* VSO. III, 159

1931 *Tesáry nad Žitavou* VSO. III, 159

Etym.: Názov *Tesárske Mlyňany* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Tesárske Mlyňany* (< zlúčením obcí *Tesáre* < apel. *tesári*, sg. *tesár* a *Mlyňany* < obyv. meno *Mlyňane* < apel. *mlyn*, psl. *млынъ*; Krajč., 1965, s. 244 – 245; 1993, s. 61 – 64).

Tilalmašská studnička studňa juž. od obce Žitavce; TN. Zakázané.

VMp. 50: 45-21 (nepomenovaný)

VN.: 1975 náreč. *Tilalmaská stuňička*, maď. *Tilalmas kútacska* Krišt. Žit.

TN.: Tilalmas → (v. t.) Zakázané

Etym.: Názov motivoval názov lokality *Tilalmas* (→ Zakázané), v ktorej sa studňa nachádza.

Tmavá dolina prameň v pramennej oblasti rieky Nitry sev. od obce Kľačno; TN. Tmavá dolina

VMp. 50: 36-11 (nepomenovaný)

VN.: 1994 *prameň Tmavá dolina* VP. 50

2000 *prameň Tmavá dolina* HPN. 50

TN.: 1976 *Tmavá dolina* (dol.)

HN. VII, 338

1977 *Tmavá dolina* GN. 9

1994 *Tmavá dolina* GNPr. Kľač.

Etym.: Názov *Tmavá dolina* pomenúva prameň v lokalite *Tmavá dolina* (adj. *tmavý*, apel. *dolina*).

Topoľčianky vodná nádrž na potoku Leveš sev. od mesta Topoľčianky; ON. Topoľčianky.

VMp. 50: 35-44 (nepomenovaný)

VN.: 1983 *vodná nádrž Topoľčianky* TS. 13, 115

ON.: Topoľčianky: → [potok] Topoľnica

Etym.: Názov *Topoľčianky* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Topoľčianky* (→ potok Topoľnica).

***Topoľový** dnes neidentifikovaný prameň v meste Nitra.

VMp. 50: 45-21 (neidentifikovaný)

1113 *fons Narath* Šmil. Nr. 323;

CDSl. I, Nr. 69

Etym.: V. Šmilauer (1932, s. 342) sa stotožnil s názorom J. Jerneyho a názov rekonštruje ako **Nyárad* („topoľový les“, maď. *nyár* „topoľ“; s. 481; resp. *nyáradi* „topoľový“). Pripúšťa to aj J. Stanislav, avšak poznamenáva, že mohol vzniknúť aj zo slovanského osobného mena **Nerad* (Stan. SJ. I, s. 267; 1956, s. 514).

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 342, 481; J. Stanislav, 1999, s. 267; 1956, s. 514.

Trávnica → Nový rybník

Trávnica I. → Starý rybník

Trávnica II. → Nový rybník

Trávnický rybník → Starý rybník

Tri studničky prameň záp. od mesta Handlová; TN. Tri studničky.

VMp. 50: 36-13 (neidentifikovaný)

VN.: 1999 *Tri studničky* TMp. 131

TN.: 1994 *Tri studničky* (les) GNPr. Han.

1999 *Tri studničky* TMp. 131

Etym.: Názov *Tri studničky* motivoval počet studní (numer. *tri*, demin. *studnička* < apel. *studňa*).

Trstie močiar vých. od obce Malé Uherce.

VMp. 50: 35-42 (neidentifikovaný)

1975 náreč. *Trstie* Krišt. MUh.

Etym.: Názov motivoval vodný porast; vznikol proprializáciou apl. *trstie* („vysoká vodná tráva“).

Tvrdošovce vodná nádrž na Tvrdošovskom potoku sev. od obce Tvrdošovce; ON. Tvrdošovce.

VMp. 50: 45-23

VN.: 1982 *vodná nádrž Tvrdošovce*

VMp. 50

1988 *vodná nádrž Tvrdošovce* ZMp. 10

1992 *vodná nádrž Tvrdošovce* ZMp. 50

1993 *vodná nádrž Tvrdošovce* GNNZ.

Tvrdoš.

1997 *vodná nádrž Tvrdošovce* PAS.

ON.: Tvrdošovce: → Tvrdošovský potok

Etym.: Názov *Tvrdošovce* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Tvrdošovce* (→ Tvrdošovský potok).

Uhličitý kúpeľ termálny prameň v meste Bojnice v blízkosti Štrandového kúpeľa, výdatnosť 1,4 l·s⁻¹, teplota 37,4°C (HN. VII, 359); variant: Uhličitý.

VMp. 50: 35-24 (nezaznačený)

1962 *uhličitý kúpeľ* HN. I, 57

1964 *Uhličitý* TS. 39, 185

1976 *Uhličitý kúpeľ* HN. VII, 359

Etym.: Názov *Uhličitý kúpeľ* vznikol podľa charakteru vody (adj. *uhličitý* „obsahujúci kyslíčnik uhličitý“, apel. *kúpeľ* k psl. ver. **kopati* „kúpať“; Mach., s. 228). Názov *Uhličitý* vznikol univerbizáciou z VN. *Uhličitý* [*kúpeľ*].

Urbanova studnička studňa na sv. okraji obce Neverice.

VMp. 50: 35-43 (neidentifikovaný)

1975 náreč. *Urbanová stuňnička* Krišt. Never.

Etym.: Názov motivovalo vlastníctvo lokality, príp. patrocínium (OM. *Urban* / sv. *Urban*, patrón vinohradníctva; demin. apel. *studnička* < apel. *studňa*).

Urmince (1) vodná nádrž na Lipovníckom potoku, nachádza sa vých. od obce Urmince; variant: Urmince I.; ON. Urmince.

VMp. 50: 35-41 (nezaznačený)

VN.: 1985 *vodná nádrž Urmince*

ZMp. 50

1992 *vodná nádrž Urmince I.* VASR. 25

2000 *vodná nádrž Urmince I.* TMp. 130

ON.: Urmince:

1246 *Vrmyn* CDSl. II, Nr. 227

1291 *Eurmen* VSO. III, 221

1335 *Urmen* VSO. III, 221

1786 *Urmincze* VSO. III, 221

1920 *Urmince* VSO. III, 221

Etym.: Názov *Urmince* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Urmince*. Variant *Urmince I.* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Urmince* (→ Hajná Nová Ves) s číselným odlišením znakom *I.* (v súvislosti s odlišením od v. n. Hajná Nová Ves, variant *Urmince II.*).

U

Uhličitý → Uhličitý kúpeľ

Urmince (2) → Hajná Nová Ves

Urmince I. → Urmince

Urmince II. → Hajná Nová Ves

V, W

Velčice vodná nádrž na Čerešňovom potoku sev. od obce Velčice; ON. Velčice.

VMp. 50: 35-43

VN.: 1982 *vodná nádrž Velčice* VMp. 50

1983 *Velčice* TS. 13, 115

1985 *vodná nádrž Velčice* ZMp. 50

1987 *vodná nádrž Velčice* CHKO. 50

1988 *vodná nádrž Velčice* GNNi. Velč.

1989 *vodná nádrž Velčice* AMp. 15

1992 *vodná nádrž Velčice* VASR. 25

1994 *vodná nádrž Velčice* VP. 50

1995 *Vodná nádrž Velčice* LTMP. 137

1999 *vodná nádrž Velčice* Le. 10

ON.: Velčice:

1232 *Welchez* CDSl. I, Nr. 392

1270 *Welchuch* VSO. III, 234

1564 *Welchech* Krišt. 364

1600 *Weležicž* Krišt. 364

1773 *Welczicze* VSO. III, 234

Etym.: Názov *Velčice* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Velčice* (ten vari z OM. *Velek*; Stan. SJ. I, s. 280).

***Veľké jazero** (1) zaniknuté jazero pri meste Nové Zámky.

VMp. 50: [45-41]

1750 *Nagy tó* Koč. 42

Etym.: Názov vznikol podľa veľkosti jazera (maď. *nagy* „veľký“, *tó* „jazero“) a možno ho interpretovať ako **Veľké jazero*.

***Veľké jazero** (2) → Jelenec (1)

Veľké Ripňany vodná nádrž na Cerovom potoku záp. od obce Veľké Ripňany; ON. Veľké Ripňany.

VMp. 50: 35-34 (nezaznačený)

VN.: 1987 *vodná nádrž Veľké Ripňany*

Mp. 100

1988 *vodná nádrž Veľké Ripňany*

ZMp. 10

1991 *vodná nádrž Veľké Ripňany*

ZMp. 50

1997 *vodná nádrž Veľké Ripňany*

PAS., LTMP. 50

2000 *vodná nádrž Veľké Ripňany*

GMp. 50

ON.: Veľké Ripňany:

1156 *Ripin* CDSl. I, Nr. 81

1246 *Repen* VSO. III, 249

1285 *Rypun* VSO. III, 249

1390 *Nogrepen* VSO. III, 249

1773 *Welke Ripnany* VSO. III, 249

1920 *Veľké Ripňany* VSO. III, 249

Etym.: Názov *Veľké Ripňany* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Veľké Ripňany*.

Veľké Uherce vodná nádrž napájaná Drahožicou a Trstenou jz. od obce Veľké Uherce; ON. Veľké Uherce.

VMp. 50: 35-42

VN.: 1978 *vodná nádrž Veľké Uherce*

VMp. 50

1980 *vodná nádrž Veľké Uherce* KS. 213

1983 *Veľké Uherce* TS. 13, 84

1992 *vodná nádrž Veľké Uherce* ZMp. 10

1994 *vodná nádrž Veľké Uherce* VP. 50

1996 *vodná nádrž Veľké Uherce* MTZ.

1997 *vodná nádrž Veľké Uherce* PAS.

1999 *vodná nádrž Veľké Uherce*

TMp. 131

2000 *vodná nádrž Veľké Uherce* Part. 10

ON.: Veľké Uherce:

1246 *villa Vgrouch* Krišt. 336

1274 *Vgrich* VSO. II, 251

1293 *Vgrovch* VSO. II, 251

1321 *Vgroch* RDSl. II, Nr. 656

1332 – 35 *Vgrot* Var., 1984, 162

1351 *Nod - Ugrouch* Krišt. 336

1352 *Nogvgrouch, Magna Wgrouch*
VSO. II, 251

1395 *Wgroch* Var., 1984, 162

1398 *Wgroch* Var., 1984, 162
1611 *ecclesia Nagy Uhrocensis*
Var., 1984, 162
1773 *Welke Uhercze* VSO. II, 251
1808 *Welké Uhrowce* VSO. II, 251
1920 *Velké Uherce* VSO. II, 251
Etym.: Názov *Velké Uherce* pomenúva
vodnú nádrž v k. ú. obce *Velké Uherce*
(< etn. *Uher*; Var., 1986, 162).

Velké Vozokany vodná nádrž na potoku
Širočina sev. od obce Velké Vozokany;
ON. Velké Vozokany.

VMp. 50: 45-22

VN.: 1982 *vodná nádrž Velké Vozokany*
VMp. 50

1983 *Velké Vozokany* TS. 13, 115

1987 *vodná nádrž Velké Vozokany*
CHKO. 50

1988 *vodná nádrž Velké Vozokany*
GNNi. VVoz.

1989 *vodná nádrž Velké Vozokany*
ZMp. 10

1995 *Vodná nádrž Velké Vozokany*
LTMp. 137

1996 *vodná nádrž Velké Vozokany* MTZ.

1997 *vodná nádrž Velké Vozokany* PAS.

1999 *Vodná nádrž Velké Vozokany*
Le. 10

ON.: Velké Vozokany:

1209 *Wezeken* CDSl. I, Nr. 158

1228 *Wezekuin* CDSl. I, Nr. 340

1265 *Wezeken* VSO. III, 253

1295 *Wezeken, alia Wezeken*
VSO. III, 253

1306 *Veze kin* RDSl. I, Nr. 443

1381 *Eghazaswezekyn* VSO. III, 253

1493 *Nagwezeken* VSO. III, 253

1773 *Welke Wozokany* VSO. III, 253

Etym.: Názov *Velké Vozokany* pomenúva
vodnú nádrž v k. ú. obce *Velké Vozokany*
(→ Vozokanský potok).

Velké Zálužie vodná nádrž na Dlhom
kanáli jv. od obce Velké Zálužie; variant:
Zálužie; ON. Velké Zálužie.

VMp. 50: 45-12

VN.: 1980 *vodná nádrž Velké Zálužie*
VMp. 50

1987 *vodná nádrž Velké Zálužie* ZMp. 10

1989 *vodná nádrž Zálužie* AMp. 15

1991 *vodná nádrž Velké Zálužie* ZMp. 50

1994 *vodná nádrž Velké Zálužie* VP. 50

1997 *vodná nádrž Velké Zálužie*
LTMp. 50

1997 *vodná nádrž Zálužie* PAS.

2000 *vodná nádrž Velké Zálužie* HPN. 50
ON.: Velké Zálužie:

1261 *Wylak* VSO. III, 253

1268 *Ujlak* VSO. III, 253

1349 *Wylok* VSO. III, 253

1786 *Ujlak* VSO. III, 253

1948 *Velké Zálužie* VSO. III, 253

Etym.: Názov *Velké Zálužie* a variant
Zálužie pomenúvajú vodnú nádrž v k. ú.
obce (*Velké*) *Zálužie*.

***Wemerdova studňa** dnes
neidentifikovaná studňa v blízkosti obce
Radava.

VMp. 50: 45-23 (neidentifikovaný)

1299 *puteus Wemerdkuta* Šmil. Nr. 364

Etym.: V. Šmilauer (1932, s. 348)
pokladal presné znenie a etymológiu
prvého člena (*Wemerd-*) za neznáme,
predpokladá však, že ide o osobné meno;
apel. *kút* „studňa“ (lat. *puteus*).

Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 348.

***Vlčec** zaniknutý močiar v blízkosti
Velkého Cetína.

VMp. 50: [45-21]

1287 (1300) *palus Welchec* Šmil. Nr. 336

Etym.: Názov pravdepodobne vznikol z
apel. *vlk* (psl. **vьlkъ*; Šmil. s. 343, 483;
Mach., s. 571). Porov. rameno → ***Vlčec**.
Lit.: V. Šmilauer, 1932, s. 343.

Vodná nádrž → Melek

Vodná struha prameň sev. od obce
Omastiná v pramennej oblasti potoka
Omastiná.

VMp. 50: 35-24 (nepomenovaný)

1938 *Vodný struhač* (!) KMp. Om.

Etym.: Doklad je deformovaný, azda ho
možno interpretovať ako *Vodná struha*
(adj. *vodný* < apel. *voda*, apel. *struha*

„vodné koryto, jarok“, psl. **strúga*, stsl. *struga*; Mach., s. 477).

Vráble vodná nádrž na Host'ovskom potoku sz. od mesta Vráble; ON. Vráble. VMp. 50: 45-21

VN.: 1980 *vodná nádrž Vráble* KS. 213

1982 *vodná nádrž Vráble* VMp. 50

1987 *vodná nádrž Vráble* ZMp. 10

1988 *vodná nádrž Vráble* GNNi. Vráb.

1989 *vodná nádrž Vráble* AMp. 15

1994 *vodná nádrž Vráble* VP. 50

1996 *vodná nádrž Vráble* MTZ.

1997 *vodná nádrž Vráble* PAS.

1999 *vodná nádrž Vráble* TMp. 155

2000 *vodná nádrž Vráble* HPN. 50

ON.: Vráble:

1265 *Verebel* VSO. III, 281

1274 *Werebel* VSO. III, 281

1294 *Werebel* VSO. III, 281

1319 *Werebyl* Stan. SJ. II, 582

1327 *Werebel* VSO. III, 281

1510 *Verebel* Krišt. 426

1564 *Werebely* Krišt. 426

1770 *Vrabel, Verebely* Krišt. 426

1773 *Wrable* VSO. III, 281

1920 *Vráble* VSO. III, 281

Etym.: Názov *Vráble* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. mesta *Vráble* (apel. *vrab-*, „vrabec“; Stan. SJ. I, s. 278; Krajč., 1993, s. 65)

Vrátikova studnička pôvodne prameň, dnes zdroj pitnej vody v obci Žitavany (časť mesta Zlaté Moravce) pri vrchu Machulinská.

VMp. 50: 35-44 (neidentifikovaný)

1969 *Vrátikova studnička* Rak. 23

Etym.: Názov *Vrátikova studnička* motivovalo vlastníctvo lokality, kde sa prameň nachádza; vznikol z OM. *Vrátik*, demin. apel. *studnička* (< apel. *studňa*).

Vrchovište (1) prameň v k. ú. Slatinka nad Bebravou s výdatnosťou 86,2 – 492 l·s⁻¹ (Slov. II, 344).

VMp. 50: 35-23 (neidentifikovaný)

1972 *Vrchovište* Slov. II, 344

1988 *Vrchovište* Top. 18

Etym.: Názov *Vrchovište* vznikol podľa charakteru lokality (apel. *vrchovište* „horské rašelinisko“; SSJ. V, s. 173).

Vrchovište (2) prameň v k. ú. Slatina nad Bebravou s výdatnosťou 8,4 – 54 l·s⁻¹ (Top., s. 18).

VMp. 50: 35-23 (neidentifikovaný)

1988 *Vrchovište* Top. 18

Etym.: → vyššie.

Vyčoma prameň rieky Vyčomy v k. ú. obce Veľký Klíž; VN. Vyčoma.

VMp. 50: 35-42 (nepomenovaný)

1982 *prameň Vyčoma* ZMp. 10

1985 *prameň Vyčoma* GNTTo. KHr.

1992 *prameň Vyčoma* ZMp. 10

VN.: → [rieka] Vyčoma

Etym.: Názov *Vyčoma* pomenúva prameň riečky → *Vyčoma*.

Z

Zálužie → Malé Zálužie, Veľké Zálužie

Ž

Žánova studňa prameň jv. od obce Oponice na ľavom brehu Oponického jarku.

VMp. 50: 35-43

VN.: 1895 *Zsanova sztudna* KMp. Op.

1977 *Žánova studňa* VMp. 50

1971 *Žánova studňa* ZMp. 50

1979 *Žánova studňa* GN. 10; ZMp. 10

1979 *Žánova Studňa* Nit. 146

1982 *prameň Žánova studňa* ZMp. 50

1983 *Žánova studňa* TS. 13, 219

1984 *Žánova studňa* LTMp. 5

1985 *prameň Žánova studňa* GNTTo. Op.

1987 *Žánova studňa* CHKO. 50

1988 *Žánova studňa* ZMp. 10

1991 prameň *Žánova studňa* ZMp. 50
1994 prameň *Žánova studňa* VP. 50
1995 *Žánova studňa* LTMp. 137
1997 *Žánova studňa* LTMp. 50
2000 prameň *Žánova studňa* HPN. 50
Etym.: Názov *Žánova studňa* vznikol z osobného mena *Žán* (< fr. *Jean*, slvk. *Ján*), apel. *studňa*.

Žiare rybník sv. od obce Jedľové Kostofany; TN. Žiare, VN. Žiarny potok. VMp 50: 35-44 (nepomenovaný)
VN.: 1975 náreč. *Žiare* Krišt. JKost.
TN.: → Žiarny potok
Etym.: Názov rybníka motivoval názov lokality *Žiare*, v ktorej sa nachádza.

Žikava vodná nádrž na potoku Jarke sev. od obce Žikava; ON. Žikava. VMp. 50: 35-44
VN.: 1980 vodná nádrž *Žikava* VMp. 50
1983 *Žikava* TS. 13, 115
1985 vodná nádrž *Žikava* ZMp. 50
1992 vodná nádrž *Žikava* ZMp. 10
1994 vodná nádrž *Žikava* VP. 50
2000 vodná nádrž *Žikava* HPN. 50
ON.: Žikava: → [potok] Žikavka
Etym.: Názov *Žikava* pomenúva vodnú nádrž v k. ú. obce *Žikava* (→ potok Žikavka).

Žikavského studňa studňa nachádzajúca sa jv. od obce Skýcov; ON. Žikava. VMp. 50: 35-44 (neidentifikovaný)
VN.: 1984 *Žikavského studňa* OMp. 25
ON.: Žikava: → [potok] Žikavka
Etym.: Názov *Žikavského studňa* vznikol z osobného mena alebo posesívneho mena *Žikavský* (< ON. *Žikava*; obec sa nachádza od objektu asi 6 km jz. smerom), apel. *studňa*. Názov pravdepodobne motivovalo vlastníctvo lokality.

Žltá dolina prameň sv. od obce Kľačno v pramennej oblasti rieky Nitry. VMp. 50: 36-11
1974 prameň *Žltá dolina* Mp. P. 50

1977 prameň *Žltá dolina* GN. 9
1981 prameň *Žltá dolina* VMp. 50
1985 prameň *Žltá dolina* TS. 19m
1994 prameň *Žltá dolina* GNPr. Kľač.
2000 prameň *Žltá dolina* HPN. 50
Etym.: Názov *Žltá dolina* vznikol podľa sfarbenia doliny, v ktorej sa prameň nachádza (adj. *žltá*, apel. *dolina*).

Žľaby značne výdatný prameň ležiaci jz. od Javorového vrchu v k. ú. obce Zlatno. VMp. 50: 35-43 (neidentifikovaný)
1990 prameň *Žľaby* KS. 3, 37
Etym.: Názov *Žľaby* vznikol propriálizáciou apelatíva *žľab*, pl. *žľaby* „podlhovasté koryto slúžiace na odvádzanie vody“ (psl. **želбъ*; Mach., s. 596.

Žobrákova studňa → Pustovníkova studňa

Záver

Hydronymia ako špecifická oblasť toponymie a zároveň ako súčasť slovnej zásoby jazyka pomocou uplatnenia historicko-lexikálnej interpretácie odzrkadľuje vývin lexiky a motivačné príznaky, ktoré sa premietajú do pomenúvania vodných objektov v období vzniku vlastného mena.

V povodí rieky Nitry sme z obdobia 11. až 18. storočia získali vlastné mená osemdesiatich onymických objektov. Z rozmanitých príčin bolo niekedy problematické určiť presnú podobu názvov, a preto sme sa ich pokúsili rekonštruovať. Na zreteľ sme brali už publikované rekonštrukcie a etymologické výklady V. Šmilauera, R. Krajčoviča, J. Stanislava, J. Udolpha a ďalších. Absolútna väčšina z týchto názvov je slovanská (resp. slovenská), a teda pomenúvateľmi vodných tokov, na ktoré sa tieto vlastné mená vzťahujú, boli Slováci. Maďarský pôvod sme identifikovali v trinástich prípadoch a upozornili sme, že niektoré z týchto názvov mohli vzniknúť umelo (porov. heslo **Rameno*), príp. slovenské obyvateľstvo v bilingválnej oblasti mohlo pripojiť k maďarskému apelatívu slovanský sufix (**Močiarka: *Šár-očka*). Pôvodom maďarské hydronymá sme identifikovali iba v najjužnejších častiach povodia, teda najmä v bývalej Komárňanskej župe, prípadne v najjužnejších častiach Nitrianskej a Tekovskej župy. Ide o územie, ktoré je podnes výrazne bilingválne. Tieto skutočnosti nás v jednotlivých prípadoch prirodzene viedli ku komparatistickému slavistickému hodnoteniu jazykových javov. Analýza historickej hydronymie, ktorú sme predstavili v kapitole Etnické pomery v skúmanom regióne a ich vplyv na hydronymiu (so zreteľom na doklady hydroným do 18. storočia), ukázala, že rozhodujúcu úlohu v pomenúvaní vodných objektov v Ponitří zohrali Slovania, resp. starí Slováci. V absolútnej väčšine Maďari preberali už vžitú slovanskú, resp. slovenskú názvy a z hláskoslovného hľadiska ich prispôbovali jazykovým princípom maďarčiny (napr. *Žitava* > maď. *Zsitva*).

Z apelatívnej lexiky starí Slováci pri pomenúvaní vodných objektov v Ponitří používali substantíva barina (psl. **barь/*bara*), blato (**bolto*), jazero (**ezer-*), močiar (**močěrь*), močidlo (**moč-(d)l-*), potok (**potokь*), rieka (**rěka*), slatina (**solt(v)ina*), struha (**struga*), studňa (**stud-n-*), zátoň (**zaton-*), žľab (**želьь*) a ďalšie. Tieto všeobecné mená sa neraz onymizovali, a to najmä vtedy, keď sa v lokalite vyskytoval iba jeden objekt tohto druhu, a teda nebolo ho treba bližšie identifikovať, resp. špecifikovať (porov. *Potôčik* a i.). Vo väčšine prípadov sa však uplatňovali dvojčlenné názvy atributívneho typu. Ich substantívnu časť predstavuje hydrografický termín charakterizujúci druh vodného objektu (potok, močiar, rameno a i.), adjektívna časť označuje istý príznak vodného objektu, prípadne okolitého terénu. V takýchto prípadoch hydronymá vznikali z lexiky majúcej istý vzťah k vode, teda z lexiky, ktorá vyjadrovala istú vlastnosť vody, napr. veľkosť (dlhý, psl. **dolgь*; chudý, **chudь*; krátky, **kortькь*; malý, **malь*; široký, **širokь* < **širь*; veľký, **velькь* < **velь*), tvar (krivý, **krivь*; vidlicový < vidlica: *vi-dl-ica* k ver. **vi-ti*), smerovanie (bok, **bokь*), rozhraničujúca poloha (hraničný < hranica k psl. apel. **granь*, medzný < medza, **med'a*). Početnú skupinu názvov motivovalo množstvo vody, jej spád, resp. rýchlosť (hlboký, psl. **globokь*; suchý, **suchь*; bystrý, **bystrь*, príp. i vo význame „čistý“; divý, **divь*; mŕtvý, **mьrtvь*, strhaný < psl. ver. **tьrgati*; tuhý, **togь*). Názvy motivované zvukom vody vznikli zo zvukomalebých základov (napr.

drn-, *cr-*, *šep-* < *šьp-*). Daktoré hydronymá vznikli podľa sfarbenia dna alebo vody, obsahu kovov, ale i podľa teploty, chuti či iných fyzikálnych vlastností vody (biely, psl. **bělъ*; čierny, **čьrnъ*; červený < psl. apel. *črъnъ*; strieborný < apel. *sъrebro*; zlatý, zlatný < apel. **zolto*; železný aj vo význame „hrdzavý“ < stsl. **želězo*; horúci, **gorъkъ*; teplý, **teplъ*; mrazný < apel. *morzъ*; studený, **studenъ*; slaný, **sol-nъ*). Aj vlastnosti riečišťa, resp. dna bývali častým motivačným faktorom pre vznik hydroným (bahno, psl. **bagъn-*; barina, **barъ/*bara*; adj. blatný < apel. **bolto*; kamenný < apel. **kamy*, **opuka* < **opoka* „skala“ a i.). Vyabstrahovať však môžeme aj názvy motivované porastom vodomilnej vegetácie (**rogozъ*, **sito*, trstina < **trъstъ*) či živočíštvom žijúcim vo vode alebo v jej bezprostrednej blízkosti (bobor, psl. **bebrъ/bobrъ*; rak, **rakъ*; ryba, **ryba*; žaba, **žaba*). Hospodárska alebo iná funkcia toku motivovala vznik ďalších názvov (mlynský < mlyn, **mъlinъ*; zľab, **želbъ* a i.).

Hydronymá neraz motivoval charakter územia, kde sa vodný objekt nachádzal – najčastejšie povrchové útvary (dolina < psl. **dolъ*; mohyla, **mogyla* „pahorok, vyvýšenina“; skala, **skala*; vrch, **vъrchъ*), nestromová vegetácia rastúca v okolí toku (lúka, psl. **loka*; ruža < lat. *rosa*; žito od ver. **žíti*); v blízkosti vodných objektov sa vyskytovali lesy a územia porastené vegetáciou (drevo, psl. **dervo*; **lubъ* „lyko“; trň, **tъrnъ*), porasty ihličnatých a listnatých stromov alebo krov (drieň, psl. **dernъ*; chvoj, **chvojá*; ihličie < **jъgъla*; breza, psl. **berza*; buk, **bukъ*; dub, **dobъ*; jaseň, **j-asenъ*; jelša, **olъcha, jelъcha*; lipa, **lipa*; osika, **osa*; lieska, **lěska*; slivka < adj. **slivъ* „modrý“). Rieky neraz tiekli členitým terénom i v nížinách a predstavovali prirodzené napájadlá pre poľovnú i domácu zver; okolie tokov bolo prirodzeným biotopom aj pre rozmanité vtáctvo (jeleň < psl. fem. **olnъji*, mask. **j-eleň*; vlk, **vъlkъ*; vrana, **vorna* a i.). Daktoré názvy vznikli podľa stavieb, pri ktorých sa vodné objekty nachádzali, resp. podľa rôznych hospodárskych objektov pri toku alebo podľa vodných stavieb (vínograd: **vino+gradъ*; hrad, **gordъ*; cintorín < strlat. *cimeterium*; fara < sthnem. **pharre*; **istъba* a pod.).

V najstaršej doloženej hydronymii sme identifikovali vrstvu starého slovanského lexikálneho fondu, ktorá je iba minimálne diferencovaná v slovenských dialektoch, ale aj v ostatných slovanských jazykoch (napr. *Topol'nica*: < csl. **topolъ*; Rej. s. 666; Bebrava: < psl. **bebrъ/*bobrъ*; poľ. *bóbr*, hluž. *bobr*, *běbr*, dluž. *bober* atď.), doložili sme aj takú petrifikovanú lexiku, ktorá postupne v jednotlivých slovanských jazykoch pozmenila svoju pôvodnú (praslovanskú) sémantickú štruktúru (napr. *Mohelnica*: < psl. **mogyla* „vyvýšenina v teréne, pahorok“; slov. *mohyla*, čes. *mohyla*, rus. *mogila* „vysoko navrhšená zem alebo skaly nad hrobom, hrob“; porov. čes. **Mohelná*: 1319 *Mugel*, prítok Odry v Čechách; podobné prípady možno uviesť aj v ďalších prípadoch, napr. *Dubnička*, *Drevenica*, *Rohožnica* atď.). V hydronymickej báze z povodia Nitry sme identifikovali aj také lexikálne prvky, ktoré v jednotlivých slovanských jazykoch zanikli, prípadne prenikli na okraj slovnej zásoby alebo pozmenili svoju hláskoslovnú podobu (**Gamota*: **Gam-ota* < psl. apel. **gamъ* „šum, krik“, ver. **gaměti/*gamiti* „šumieť, kričať“; porov. psl. apel. **gamorъ*, porov. rus. *zámop*, ukr. *zámup*, čes. *hámotit*, *hámota*, slvk. *hámat*; ESSJ. VI, s. 98; Mach., s. 123 – 124; heslá *hamoniti*, *hámotit*; podobne VN. *Slopňa*: apel. *slopňa* < **slъp-* „vystrekovať“; *Hlomniansky potok*: < *Hlom-ná*, *Hlom-né* z psl. apel. základu **glom-* > *hlom-*; porov. čes. *hlomoz*, bulh. *гломом*; slv. *hlomoz*, *lomoz*).

Pri rekonštrukcii starej hydronymickej lexiky a jazykových javov skúmaného materiálu sme mali na zreteli aj poznatky z histórie podopreté archeologickým výskumom. Doliny ležiace popri tokoch riek poskytovali Slovanom vhodné prostredie na zakladanie osád už od 5. storočia a zakrátko tvorili hustú sieť sídlisk v úrodných a na zverinu bohatých nivách Váhu, Dudváhu, Nitry, Žitavy, Hornádu a Bodrogu. V období existencie Veľkej Moravy zakladali početné sídliská aj hlbšie vo vnútrozemí, resp. v ťažšie prístupnom teréne stredného Slovenska. V 10. – 13. storočí (najmä v juhozápadnej časti Slovenska už musíme rátať s prítomnosťou maďarského etnika) boli najhustejšie osídlené oblasti juhozápadného a východného Slovenska (porov. Čaplovič, 1998, s. 100). V tomto období súčasne prebiehali dva procesy: integračný proces potomkov obyvateľov Nitrianskeho kniežatstva a starých Slovákov žijúcich na ostatnom území dnešného Slovenska, a takisto postupné začleňovanie slovenského územia do formujúceho sa uhorského štátu. So zreteľom na poznatky modernej archeológie, histórie, ale takisto berúc do úvahy onomastické výskumy napr. Jána Stanislava, Branislava Varsika a iných vedcov, sme ukázali, že maďarské osídlenie bolo najintenzívnejšie v Komárňanskej stolici a v najjužnejších častiach Tekovskej a Nitrianskej stolice, v ostatných častiach povodia sa Maďari asimilovali s domácim slovenským obyvateľstvom alebo maďarské etnikum tu bolo len menšinovým obyvateľstvom (porov. Stanislav, SJ. I, s. 264).

Úplne iný charakter malo osídľovanie dolín v severovýchodnej časti povodia nemeckým etnikom. Tento proces mal dve podoby: Nemci sa usádzali vo vyľudnených (alebo zdecimovaných) osadách, kde predtým žili Slováci, prípadne si zakladali nové osady na tzv. nemeckom práve. Od 14. storočia v hornom Ponitří ťažili zlato a neskôr sa venovali remeselníckej, resp. priemyselnej výrobe. Po Nemcoch sme našli stopy len v mladšej hydronymii z horného Ponitria (**Štôľňový potok* a i.).

Potrebu pomenúvať vodné toky ako prirodzené a významné orientačné (a mnoho ráz rozhraničujúce) body jestvovala, samozrejme, už pred príchodom Slovanov do Karpatsko-dunajskej kotliny. Za predslovanské hydronymá z územia Slovenska sa pokladajú názvy Morava (*Maro*, *Marus*), Váh (*Cusus*) a Hron (*Granoua*) – máme o nich naporúdzi písomné doklady z predslovanského obdobia. M. Majtán (1996, s. 137 – 138) – odvolávajúc sa aj na výskumy J. Udolpha – poznamenáva, že „nie je však nevyhnutné názvy všetkých väčších riek v oblasti Karpát (zo Slovenska Bodrog, Bodva, Cirocha, Nitra, Ondava, Orava, Poprad, Rimava, Torysa, Udava a i.) hodnotiť jednoznačne ako predslovanské“ (takto to hodnotil aj L. Bednarczuk). Podobný názor vyslovil už skôr vo svojich štúdiách aj Š. Ondruš (1979, 1985). Etnické spoločenstvá žijúce na území Slovenska ešte pred príchodom Slovanov pravdepodobne pomenovali aj ďalšie vodné toky, ktoré majú dnes slovenské mená, ibaže tieto názvy sa nezachovali – predslovanskú hydronymiu zo slovenského územia nepoznáme (porov. Varsik, 1990, s. 7 – 8).

Väčšina hydroným v skúmanom povodí vznikla z apelatív a má podobu dvojslovných adjektívno-substantívnych názvov. Doktoré hydronymá sú jednočlenné a vznikli deriváciou sufixami *-ka*, *-ica*, *-anka/-ianka*. Takúto štruktúru majú neraz aj vodné názvy, ktoré vznikli z vlastných mien iných onymických tried. Hydronymá vznikali z antroponým, prípadne z apelatívnych pomenovaní osôb, ktorým lokalita, kde sa vodný objekt nachádza, patrí, resp. patrila v minulosti (**Nestašov potok*: OM).

Nestaš*, príp. *Nestas*, *Babica*: apel. *babica*, *baba*). Zaznamenali sme však aj prípady, keď vodný názov vznikol z etnonyma (Česká studňa*, *Nemecká studňa*).

Najpočetnejšiu skupinu z osemstoštyridsiaticich šiestich zistených onymických objektov v Ponitří predstavujú vodné názvy, ktoré vznikli z vlastných mien osád a terénnych útvarov, a teda pomenúvajú sa nimi vodné objekty nachádzajúce sa v katastri istej obce alebo objekty ležiace v konkrétnej lokalite (ON. *Bojná* > VN. *Bojnianka*, ON. *Hostie* > VN. *Hostiansky potok*; TN. *Machnáč* > VN. *Machnáčka*, dnes *Machnáč*; TN. *Onžiar* > VN. *Onžiarsky potok*).

Zo staršej hydronymie možno dokumentovať onymickú homonymiu (napr. osada *Kanianska*, vodný tok *Kanianska*). Neraz sa stávalo, že osada ležiaca na brehu rieky bola pomenovaná podľa vodného toku, resp. osada prebrala svoj názov od vodného toku (VN. *Dubnica* > ON. *Dubnica*). Postupne však mohla byť dôležitejšia osada, a tak sa vodný názov zmenil, resp. derivoval (VN. *Dubnica* > ON. *Dubnica* > VN. *Dubnička*). Tieto názvy, ktoré vznikli onymickou polarizáciou, preto nezaraďujeme medzi bežné deminutívne názvy vzniknuté pričlenením deminutívneho sufixu k inému vlastnému menu (TN. *Hlavina* > VN. *Hlavinka* a i.). Deminutívnymi sufixami sa tvoria aj názvy menších prítokov, a to deriváciou z vlastného mena nadradeného toku (*Slivnica* – *Slivnička*, *Chotina* – *Chotinka*, *Nitra* – *Nitrica*, *Nitrička*).

S onymickou homonymiou sa v súčasnej hydronymii môžeme stretnúť v pomenovaní vodných nádrží, ba možno povedať, že onymická homonymia je pre ne príznačná – kvôli jednoduchej a jednoznačnej identifikácii boli pomenované podľa osady, pri ktorej sa nachádzajú (*Hajná Nová Ves*, *Motešice* a i.). Veľmi často sú vo vzťahu onymickej homonymie aj terénne názvy a názvy prameňov (TN. *Hlavina* > VN. *Hlavina*, TN. *Žltá dolina* > VN. *Žltá dolina*). Počas štandardizácie geografického názvoslovie sa vypúšťali staršie názvy vodných tokov, ktoré vstupovali do vzťahu onymickej homonymie s osadnými názvami (*Choča* > *Čerešňový potok*, *Tajná* > *Tajniarsky potok* a i.).

Postup pri heuristickom výskume hydronymie z povodia Nitry, ktorý vychodí z metodologických princípov medzinárodného projektu Hydronymia Europaea, sme neuplatnili náhodne. Spracovanie hydronymie (a v jednej z čiastkových úloh aj lexiky uplatňujúcej sa v pomenovaní vodných objektov) z povodia Nitry môže byť jednak príspevkom do spomínaného projektu, ale takisto príspevkom na poznanie historickej a súčasnej hydronymie Slovenska, hoci korpus predložených dokladov istotne nie je úplný ani z diachrónneho, ani zo synchronného hľadiska. V neposlednom rade je vkladom pri utváraní takého výskumného podložia, na základe ktorého sa bude môcť aplikovať ďalší slavistický, najmä komparatistický aspekt tak v súvislosti s inoslovanskou, ako aj neslovanskou hydronymiou. Vodné názvy – podobne ako ostatné vlastné mená – najčastejšie vznikali z apelatívnej lexiky, a preto sa v nich neraz petrifikovali také lexikálne jednotky, ktoré v súčasnom jazyku už nemusia jestvovať, prípadne zmenili svoju významovú štruktúru. Hydronymia (a toponymia všeobecne) ako súčasť slovnej zásoby jazyka pomocou uplatnenia historicko-lexikálnej interpretácie odzrkadľuje vývin lexiky a motivačné príznaky, ktoré sa premietajú do pomenovania vodných objektov v období vzniku vlastného mena. Komparáciou poznatkov o lexikálno-sémantickej a štruktúrnotypologickej stránke hydroným v ďalších jazykoch možno rekonštruovať lexikálne jednotky a slovtvorné postupy, ktoré sa uplatňovali v slovenskej, ale najmä v západoslovanskej hydronymii.

Hydrografické členenie povodia Nitry

Jednotlivé povodia sú členené vždy od prameňa po ústie s vyznačením, či ide o ľavý, alebo pravý prítok. V schéme sú zaradené aj kanály, pretože časť z nich vznikla úpravou pôvodného toku (napr. potoka, príp. aj ramena), a teda tvoria prirodzenú súčasť povodia (pochopteľne, s upraveným vodným režimom). V niektorých prípadoch vyznačujeme súvzťažnosť kanálov graficky (ide o kanály, ktoré majú za úlohu spájať iné kanály; tam naznačujeme aj miesto, kde sa kanál začína, aj miesto, kde sa kanál končí). Hydrografické členenie vychádza z Vodohospodárskej mapy SSR (1 : 50 000), avšak tam, kde to bolo pre zmenené podmienky potrebné, sme sústavu aktualizovali podľa Vodohospodárskeho plánu povodia Nitry (1 : 50 000).

Značky:

- ľ. ľavý prítok (v prípade kanálov ide len o označenie smeru, z ktorého sa pripája)
- p. pravý prítok (v prípade kanálov ide len o označenie smeru, z ktorého sa pripája)
- ľ., p. označenie kanálov, ktoré pretínajú kanál zľava i sprava
(označenie krátkeho ramena rieky, ktoré sa začína a končí ešte pred ústím ďalšieho toku
- [označenie kanála alebo ramena, ktoré plnia spojovaciu funkciu (v členení preto zaznamenávame aj jeho začiatok, aj koniec, a to uvedením čísla objektu; ak hranatá zátvorka stojí za názvom objektu, číslo, ktoré za ňou nasleduje, naznačuje číslo ďalšieho objektu, s ktorým je takto označený objekt spojený)

1	Nitra
2	ľ. Tmavá
3	ľ. Biely potok
4	p. Pínerovský potok
5	p. Kľačniansky potok
6	ľ. Vápenný potok
7	p. Studený potok
8	p. Olešnica
9	p. Hraničný potok
10	ľ. Vyšehradný potok
11	ľ. Čertov potok
12	ľ. Kamenný potok
13	p. Tužina
14	p. Klimková

15	p. Kravská
16	p. Hlboký potok
17	ř. Lubená
18	p. Chvojnica
19	ř. Hlboká
20	p. Kamenistá
21	p. Ditrichov potok
22	p. Štôľňový potok
23	p. Hepešský potok
24	p. Zajský potok
25	p. Bystrý potok
26	p. Lukavec
27	ř. Rybníčkový potok
28	ř. Rysný potok
29	ř. Breziánsky potok
30	ř. Medzný potok
31	p. Porubský potok
32	p. Zlatná
33	ř. Necpalský potok
34	ř. Žabný jarok
35	p. Kanianka
36	p. Rochov potok
37	p. Dubnička
38	p. Jeleškový potok
39	ř. Handlovka
40	p. Mlynský potok
41	p. Čižmár
42	ř. Račí potok
43	p. Struhár
44	ř. Studený potok
45	ř. Barina
46	p. Veľký potok
45	p. Hraničný potok
46	ř. Morovniánsky potok
47	ř. Jalovský potok
48	ř. Jelení potok
49	p. Kolárová
50	p. Strhanec
51	p. Lipníček
52	p. Čausiánsky potok
53	p. Dubnica
54	ř. Hradecký potok
55	ř. Mraznica
56	ř. Moštenica
57	ř. Hlinky
58	ř. Vlčí kanál
59	ř. Ciglianka
60	[ř. Cigliánsky kanál
61	ř. Metrbos

62	l. Ťakov
63	p. Trebianka
64	l. Šutovský potok
65	l. Lehotský potok
66	p. Suchý potok
67	[p. 60
68	l. Sebedražský potok
69	l. Ťapkov potok
70	p. Krivý potok
71	p. Rakovec
72	p. Hlboké
73	l. Novácky potok
74	p. Lelovský potok
75	l. Kyjovec
76	l. Lazný potok
77	l. Kamenný potok
78	l. Ošípanský potok
79	l. Vrátíštský potok
80	l. Vidlicový potok
81	p. Kamenský potok
82	l. Bystrica
83	p. Z vrtiel doliniek
84	p. Z kotlín
85	l. Zo Zadnej
86	l. Sáčený potôčik
87	l. Žiarny potok
88	p. Čerenianska voda
89	l. Sitárka
90	l. Čereniansky potok
91	p. Čereniansky Žňatín
92	p. Červená hlinka
93	p. Studienka
94	l. Kňazov potok
95	p. Mlynský potok
96	l. Žiare
97	l. Osliansky potok
98	p. Stratený potok
99	p. Lubenský potok
100	l. Hlboký potok
101	l. Cerová
102	p. Banský potok
103	p. Medzi stupami
104	l. Jelšovec
105	p. Pod Šestákov
106	l. Drahožica
107	p. Kamenný potok
108	p. Trstená
109	l. Drndava
110	[l. Javorník

111	p. Kolačniansky potok
112	p. Vracovský potok
113	p. Nitrica
114	p. Repkovský potok
115	Ľ. Ďurčekovský potok
116	Ľ. Škrípovka
117	p. Podpoliansky potok
118	p. Opačitá
119	p. Bystrý potok
120	Ľ. Jasenina
121	p. Zliechovský potok
122	p. Slávikovský potok
123	Ľ. Šindeliarska
124	p. Krstenica
125	Ľ. Nevidzianka
126	Ľ. Rakovec
127	Ľ. Lipovec
128	Ľ. Sečiansky potok
129	Ľ. Dĺžínsky potok
130	p. Bystrica
131	p. Hlboký potok
132	p. Rudnianska
133	p. Rokoška
134	p. Podskalský potok
135	p. Diviacky potok
136	p. Sučiansky potok
137	p. Bučkova studňa
138	p. Čihoc
139	p. Hradištnica
140	Ľ. Kršteniansky potok
141	p. Trstinový potok
142	Ľ. Brodziansky potok
143	p. Prachárove jarky
144	p. Žabokrecký potok
145	Ľ. Babica
146	Ľ. Nedanovský potok
147	Ľ. Vyčoma
148	p. Suchý potok
149	Ľ. Slače
150	Ľ. Malé Jastrabie
151	Ľ. Veľký Selenov
152	p. Hlomniansky potok
153	p. Klížsky p.
154	Ľ. Lazenský potok
155	Ľ. Brody
156	p. Chotenovský potok
157	p. Turčiansky potok
158	Ľ. Hradský potok
159	Ľ. Onžiansky potok

160	[Ľ. Mlynský jarok
161	[Ľ. 144
162	p. Bebrava
163	Ľ. Čierny potok
164	p. Jarkový potôčik
165	Ľ. Brekovský potok
166	Ľ. Trebichavský potok
167	p. Slatinka
168	p. Kopanička
169	p. Timoradzský potok
170	Ľ. Zlobina
171	p. Cebovský kanál
172	p. Machnáč
173	Ľ. Havránkovský potok
174	p. Mlynský potok
175	p. Petrovka
176	p. Trenčianka
177	p. Skalica
178	p. Priehradka
179	(Ľ. Nový potok
180	p. Vrchovište
181	Ľ. Bobotský potok
182	Ľ. Baraní jarok
183	Ľ. Jelešnica
184	p. Jelšie
185	p. Baraní jarok
186	p. Stavný jarok
187	Ľ. Dubnička
188	p. Bradliansky potok
189	p. Svinnica
190	Ľ. Sviniansky potok
191	p. Jastrabica
192	Ľ. Mitický potok
193	Ľ. Cípec
194	Ľ. Svitavský potok
195	p. Dedinský potok
196	Ľ. Kamenný jarok
197	p. Hradniansky potok
198	p. Kochnáčsky potok
199	Ľ. Bederov jarok
200	p. Slamenný jarok
201	p. Inovec
202	Ľ. Jarabina
203	p. Bratinovský potok
204	p. Pod Drahami
205	p. Vrbovský potok
206	Ľ. Radiša
207	Ľ. Čierny potok
208	p. Závada

209	p. Kšinka
210	Ľ. Rakovec
211	p. Brusné
212	Ľ. Omastiná
213	p. Potôčik
214	p. Hodislavy
215	Ľ. Podhradský potok
216	p. Brusný
217	Ľ. Dobranská
218	Ľ. Strečkov
219	p. Látočné
220	p. Pod Bôry
221	(p. Mlynský náhon
222	p. Jelšovník
223	Ľ. Striebornica
224	p. Zvernica
225	p. Štvorné
226	p. Krátke
227	(Ľ. Mlynský náhon
228	p. Haláčovka
229	p. Livina
230	p. Novohorský potok
231	p. Šišovský potok
232	Ľ. Libichavský potok
233	Ľ. Višňová
234	Ľ. Pravotický potok
235	p. Dendeš
236	Ľ., p. [Rybiansky kanál
237	Ľ. Hydina
238	p. Miezgovský potok
239	Ľ. Sítenský kanál
240	Ľ. Markovičov potok
241	Ľ. Ciený háj
242	[Ľ. 236
243	[p. 236
244	p. Rajčiansky potok
245	p. Solčiansky potok
246	p. Bedziarsky potok
247	p. Ilus
248	(Ľ. Krušovský kanál
249	Ľ. Dršňa
250	Ľ. Krnovec
251	p. Chotina
252	p. Švarcov jarok
253	Ľ. Saková
254	Ľ. Mankovec
255	p. Bystrý potok
256	p. Chotinka
257	p. Lipovec

258	p. Vrábělka
259	p. Železnica
260	p. Zľavský potok
261	ľ. *Kučinov potok
262	ľ. Osikový potok
263	p. Potôčky
264	p. Slivnica
265	p. Slivnička
266	ľ. Lázkový potok
267	p. Medvedí potok
268	ľ. Tošánsky potok
269	ľ. Lišňa
270	p. Solčiansky potok
271	ľ. Pápek
272	p. Bojnianka
273	ľ. Lieskový potok
274	p. Hradný potok
275	p. Čížovec
276	ľ. Zľavský potok
277	ľ. Kuzmický potok
278	p. Vítkovský potok
279	(ľ. Nemčický kanál
280	[p. Chrabriansky kanál
281	ľ. Cintorínsky potok
282	ľ. Dubnica
283	ľ. Jalšový potok
284	ľ. Drnov potok
285	p. Slivkový potok
286	ľ. Oponický potok
287	[ľ. Oponický kanál
288	[p. 264
289	p. Dolina
290	ľ. rameno Nitry
291	p. Lefantovský potok
292	[p. 287
293	(ľ. Bádický kanál
294	(p. Výčapský kanál
295	ľ. Hunták
296	ľ. Pažitský potok
297	[ľ. Dobrotka
298	p. Radošinka
299	p. Rakovinský potok
300	p. Šalgovský potok
301	ľ. Bzinský potok
302	ľ. Stará Radošinka
303	ľ. Blatnica
304	p. Cerový potok
305	p. Medeš
306	ľ. Orešiansky potok

307	Ľ. Hlavinka
308	p. Vozokanský potok
309	p. Kopanický potok
310	Ľ. Dolina
311	p. Dolinky
312	p. Stoličný potok
313	Ľ. Tekoldiansky potok
314	Ľ. Slatina
315	p. Trhovišský potok
316	p. Galanovka
317	p. Kotrbál
318	p. Andač
319	p. Geňov
320	p. Svetlov
321	p. Alekšinský potok
322	p. Pančava
323	Ľ. Blatina
324	p. Sliváčsky potok
325	p. Bodorka
326	p. Rybníček
327	Ľ. Perkovský potok
328	p. Bodok
329	p. Manický potok
330	p. Suliansky potok
331	p. Pod Šuriankami
332	p. Šúdol
333	Ľ. Kynecký potok
334	(Ľ. Kajsiansky kanál
335	Ľ. Jelšina
336	[Ľ. 297
337	Ľ. Selenec
338	Ľ. Štitársky kanál
339	p. Hrnčiarovský kanál
340	Ľ. Haranča
341	[Ľ. Janíkovský kanál
342	p. Lúčny kanál
343	[p. Stará Nitra
344	Ľ. Nový kanál [
345	(p. Niterka
346	[p. 343
347	Nitra
348	[Ľ. 341
349	Ľ. Kadaň
350	Ľ. Tichý kanál
351	Ľ. Betlehenský kanál
352	Ľ. Veskejský kanál
353	[Ľ., p. Potok
354	[p. 344
355	Ľ. Paniansky potok

356	(p. Čierna voda [p. 353
357	Ľ. Žitava
358	Ľ. Vojšínsky potok
359	p. Rumanov jarok
360	p. Žitavica
361	p. Žiarny potok
362	p. Bukový potok
363	p. Ferov potok
364	Ľ. Osné
365	Ľ. Drgáčov jarok
366	Ľ. Sviniarsky potok
367	Ľ. Drieňový potok
368	Ľ. Machulinský potok
369	[Ľ. Mlynský potok
370	Ľ. Kopanický jarok
371	Ľ. Suchý potok
372	[Ľ. 369
373	Ľ. Suchý potok
374	[Ľ. Mlynský potok
375	Ľ. Podhájsky potok
376	[Ľ. 374
377	Ľ. Hostiansky potok
378	p. Nestašov potok
379	Ľ. Brezový potok
380	p. Chudý potok
381	p. Nitrolínska dolina
382	Ľ. Modošský potok
383	p. Lazinky
384	p. Košiarny potok
385	Ľ. Mlynárov potok
386	p. Leveš
387	Ľ. Brôdok
388	p. Vápenný potok
389	p. Topoľnica
390	p. Suchý potok
391	p. Žikavka
392	p. Jarky
393	Ľ. Čerešňová
394	Ľ. Žliabok
395	p. Pelúsok
396	Ľ. Bolkov
397	Ľ. Gajdy
398	[p. Nová Žitava
399	p. Stránka
400	Ľ. Kakanova bukovina
401	p. Kutnianska bukovina
402	Ľ. Závozná
403	p. Hradský potok
404	Ľ. Zorkov potok

405	Ľ. Kalný potok
406	Ľ. Na pánkových lúčkach
407	p. Jarok
408	[p. 397
409	Ľ. Majerský potok
410	Ľ. Selecký potok
411	(p. Močidlo
412	[p. Mlynský potok
413	p. Čerešňový potok
414	Ľ. Roháčov potok
415	p. Banský lúžtek
416	p. Jelšový potok
417	Ľ. Čierťaz
418	Ľ. Čiernohradský potok
419	p. Kompanovský potok
420	p. Predný potok
421	p. Polátny potok
422	p. Lysecký potok
423	Ľ. Sľažiansky potok
424	p. Topoľový potok
425	p. Lúčny potok
426	[Ľ. 412
427	p. Drevenica
428	Ľ. Brezinský potok
429	Ľ. Chosniansky potok
430	p. Jelenský potok
431	Ľ. Starý potok
432	(Ľ. Mlynský potok
433	Ľ. Čakyň
434	p. Bocegaj
435	Ľ. Širočina
436	p. Od hradskej cesty
437	Ľ. Hraničný kanál
438	Ľ. Bočovka
439	Ľ. Suchý potok
440	Ľ. Rohožnický potok
441	Ľ. Podegerský potok
442	Ľ. Tajniansky potok
443	[p. Pytlíkový mlyn
444	p. Host'ovský potok
445	p. Obdokovský potok
446	Ľ. Čel'adický potok
447	Ľ. Világoš
448	Ľ. Dudocký potok
449	Ľ. Chyndický potok
450	p. Babindolský potok
451	p. Klasovský potok
452	p. Teplá
453	Ľ. Telinský potok

454	p. Jarok
455	[ř. Kápostáš
456	[p. Chladnovský potok
457	ř. Pata
458	(p. Čifársky kanál
459	p. Lazky
460	ř. Kováčovský potok
461	ř. Melecký potok
462	ř. Domovina
463	p. Lúžtek
464	ř. Slanodolinský potok
465	ř. Silastov
466	[p. Martinovsko-maniansky kanál
467	[ř. 466
468	ř. Zakázané
469	ř. Dolinský potok
470	[ř. Stará Žitava
471	ř. Hulský kanál
472	[ř. 470
473	ř. Liska
474	p. Luliansky potok
475	ř. Bešiansky potok
476	p. Trávnický potok
477	p. Radavský kanál
478	[ř. Chrenovka
479	Nitra
480	[p. Stará Nitra
481	[ř. 480
482	[ř. Aňala
483	[p. Timenský kanál
484	[ř. Kotelnický kanál
485	p. Dlhý kanál (Nitra, Váh)
486	p. Kebelka
487	ř. Miestny potok
488	p. Kanec
489	ř. Koša
490	ř. Vinohradnícky potok
491	ř. Farský potok
492	ř. Kľučiarenský kanál
493	ř. Huňadovský kanál
494	p. Bačalský kanál
495	p. Trnovec
496	ř. *Kanál (Csatorna)
497	ř. Cabajský potok
498	p. Párovský potok
499	ř. Cedron
500	p. Podhájsky potok
501	p. Mlynský potok
502	[p. Zvodnica

503	p. Chrček	
504	p. Dolinský potok	
505	[Ľ. Jatovský kanál	
506	Ľ. Tvrdošovský potok	
507	[p. 505	
508	Ľ. Dalinský potok	
509	[Ľ. Čiky	
510	[Ľ. 509	
511	p. Odva	
512	Ľ. Želiarsky kanál	
513	p. Hornokrižoviansky kanál	
514	p. Dolnokrižoviansky kanál	
515	[Ľ. Stará hrádza	
516	p. Komočský kanál (Váh)	
517	Ľ. Jánošíkovský kanál	
518	[Ľ. 513	
519		Kanál (samostatne)
520	p. Kamenný kanál	
521	p. Nededský kanál	
522	Ľ. Breštácky kanál	
523	Ľ., p. Gazdovský kanál	
524	Ľ. Žofiin kanál	
525	p. Zemné-Palárikovo	
526	Ľ. Palárikovský potok	
527	Ľ. Gúcky kanál	
528	Ľ. Čierny kanál [515	
529	Ľ. Pasiенок	
530	p. Zemný kanál	
531	p. Aňalský kanál	
532	p. Andovec	
533	p. Porožňa	
534	p. Dúgocký kanál	
535	p. Pasiенокový kanál	
536	[Martovský kanál	
537	Nitra	
538	Ľ. Aňala	
539	p. Timenský kanál	
540		Kotelnický kanál
541	[p. Martovský kanál (Nitra)	
542	[p. Dugovský kanál	
543	[p. Kolárovský kanál	
544	[p. Batoňa	
545	p. Hantovský kanál [542	
546	[p. Behátsky kanál	
547	[Ľ. Rašelinový kanál	
548	[Ľ. Malá Aňala	
549	[Ľ. Červený kanál	
550	[Ľ. Morotva	
551	[p. Divý kanál [544	

552	[Ľ. Listový kanál
553	[Ľ. Ihličie
554	[Ľ. Veľká hriva
555	[p. Trstina
556	[p. Hornooostrovny kanál
557	[p. Dolnoostrovny kanál
558	[p. Ružový kanál
559	[p. Hliník-Martovce
560	Ľ. Stará Žitava
561	Ľ. Branovský potok
562	Ľ. Hastrgáň
563	p. Lovčiansky potok
564	p. Lagáň
565	Ľ. Sarcov potok
566	[Ľ. Dvorský kanál
567	[p. Turecký kanál
568	[Ľ. Mikulášsky kanál
569	[Ľ. Pribetský kanál
570	[p. Staničný kanál
571	[Ľ. Tehelný kanál
572	[Ľ. Michalovo
573	[Ľ. Michalovský kanál
574	[Ľ. Vlkanovský kanál
575	[Ľ. Veterník
576	[Ľ. Mlynský kanál
577	[Ľ. Bohatský kanál
578	[Ľ. Kuzmov jarok
579	[p. Abovský kanál
580	[Ľ., p. Patinský kanál (Dunaj)
581	[Ľ. Aňalský kanál
582	[Ľ. Nesvadský kanál
583	[Ľ. Imeľský kanál
584	[Ľ. Vraní kanál
585	[p. Lándorský kanál
586	[p. Vrbovský kanál
587	(p. Chrenovka
588	[Ľ. Ostrovský kanál
589	p. Senný kanál
590	Ľ. Studničný kanál
591	p. Hlinický kanál
592	[p. 587
593	[Ľ. 550
594	(Ľ. Martovce-Lándor
595	[p. Tátoš
596	[p. Kavský kanál
597	Ľ. Rybný kanál
598	Ľ. Zámocký kanál
599	Ľ. Hajlášsky kanál
600	Váh

Kartografické pramene

Atl.

Magyarország megyéinek kézi atlasza. Posner Károly Lajos és fia. Terképeszeti intézetének Kiadása. Budapest 1890.

CMp.

Cestná mapa ČSR. 1 : 75 000. Mapové listy Nitra (1959), Nové Zámky (1959).

AMp.

Automapa 1 : 200 000. Zv. 12. (Považie; 1988), 15. (Juhozápadné Slovensko; 1989), 16. (Južné Slovensko; 1989). Red. A. Kubaljaková. Bratislava, Slovenská kartografia.

GMp. 50

Geologická mapa. Podunajská nížina – Nitrianska pahorkatina. 1 : 50 000. Red. J. Pristaš. Bratislava, Slovenský geologický ústav SAV – Ministerstvo životného prostredia SR 2000.

GŠ. 25

Generální štáb ČSLA. 1 : 25 000. Mapové listy: Sládečkovce, V. Zálužie (1956); Andač, Bojná, Bystričany, Chynorany, Jelenec, Klátova Nová Ves, Kovarce, Lovce, Malé Hoste, Milanovce (V. Kýr), Mojmírovce, Nemčičany, Nitra, Nová Lehota, Nová Ves nad Žitavou, Nováky, Partizánske, Skýcov, Tesáre nad Žitavou, Topoľčany, Veľké Janíkovce, Vráble, Zbehy, Zlatníky (1957); Nitra, Nitra-východ (1987).

HPN. 50

Hydroekologický plán povodia Nitry v úseku od prameňa po zaústenie preložky Nitry. Súbeh ekologických a antropogénnych aktivít vo vzťahu k VH 1 : 50 000. Mapa. 1 : 50 000. Banská Štiavnica – Piešťany, Slovenský vodohospodársky podnik, Povodie Váhu 2000.

CHKO. 50

Chránená krajinná oblasť Ponitrie. 1 : 50 000. Bratislava, Slovenská kartografia 1987.

KMp.

Katastrálna mapa obce. 1 : 1 440; 1 : 2 880.

Le. 10

Levice, Zlaté Moravce. Mapa mesta 1 : 10 000 s mapou okolia 1 : 50 000. 1. vyd. Red. J. Vašek. Harmanec, Vojenský kartografický ústav 1999.

LTMp. 3

Považský Inovec. Edícia letných turistických máp. Letná turistická mapa č. 3. 1 : 100 000. 1. vyd. Bratislava, Slovenská kartografia 1985.

LTMp. 5

Trábeč – Pohronský Inovec. Edícia turistických máp. Letná turistická mapa č. 5. 1 : 100 000. 1. vyd. Bratislava, Slovenská kartografia 1984.

Trábeč – Pohronský Inovec. Edícia turistických máp. Letná turistická mapa č. 5. 1 : 100 000. 2. vyd. Red. M. Kociánová. Bratislava, Slovenská kartografia 1987.

LTMp. 6

Strážovské vrchy. Edícia letných turistických máp. Letná turistická mapa č. 6. 1 : 100 000. 1. vyd. Bratislava, Slovenská kartografia 1986.

LTMp. 8

Štiavnické vrchy. Edícia letných turistických máp. Letná turistická mapa č. 8. 1 : 100 000. Bratislava, Slovenská kartografia 1985.

LTMp. 9

Vtáčnik – Kremnické vrchy. Edícia letných turistických máp. Letná turistická mapa č. 9. 1 : 100 000. Bratislava, Slovenská kartografia 1987.

LTMp. 137

Tribeč – Pohronský Inovec – Topoľčianky. Edícia letných turistických máp. Letná turistická mapa č. 137. 1 : 50 000. Harmanec, Vojenský kartografický ústav 1995.

Mp. 25

Špeciálna mapa. 1: 25 000. 1930, 1952, 1953.

Mp. 100

Zbehy a okolie. 1 : 100 000. Bratislava, Slovenská kartografia 1987, 1991.

Mp. 500

Chránené územia a prírodné výtvyry na Slovensku. 1 : 500 000. Red. S. Seitzová. Bratislava, Slovenská kartografia 1974.

N. 50 Okres Nitra. 1 : 50 000. 1. vyd. Bratislava, Slovenský úrad geodézie a kartografie 1970.

P. 50 Okres Prievidza. 1 : 50 000. 2. vyd. Edícia Mapy okresov ČSSR. Bratislava, Slovenský úrad geodézie a kartografie 1974.

T. Topoľčany a okolie. Turistická mapa. 1 : 50 000. Bratislava, Slovenská kartografia 1983.

MTZ.

Ponitrie. Mapa turistických zaujímavostí. 1 : 50 000. 1. vyd. Harmanec, Vojenský kartografický ústav 1996.

MVP. 100

Mapa výškových prekážek. 1: 100 000. Praha, Generálny štáb ČSLA 1959. Mapové listy č. 73, 76, 77, 94, 95, 96, 97, 98, 103, 104, 109, 110, 111, 112, 113, 117, 132, 121, 144, 133.

MTT.75

Magyarország távolsági térképe. 1 : 50 000. 1898. Mapové listy 25, 26, 37, 38, 48, 49, 50, 60, 61, 66.

NZ. K. 10

Nové Zámky, Komárno. Mapa mesta 1 : 10 000 s mapou okolia 1 : 50 000. 1. vyd. Red. J. Vašek. Harmanec, Vojenský kartografický ústav 1999.

OMp. 25

Organizačná mapa. 1 : 25 000. Lesný hospodársky celok Hrušov (1974, 1980), Jedľové Kostolany (1973, 1974), Skýcov (1984). Zvolen, Lesoprojekt 1973 – 1984.

Part. 10

Partizánske. Mapa mesta 1 : 10 000 s mapou okolia 1 : 50 000. 1. vyd. Harmanec, Vojenský kartografický ústav 2000.

PAS.

Podrobný autoatlas. Slovenská republika. 1 : 100 000. 2. vydanie. Red. J. Vašek, R. Buday, M. Fábryová. Harmanec, Vojenský kartografický ústav 1997.

P. B. 10

Prievidza, Bojnice. Mapa mesta v mierke 1 : 10 000 s mapou okolia v mierke 1 : 50 000. 2. vyd. Red. J. Vašek. Harmanec, Vojenský kartografický ústav 1997.

SHM. 500

Slovenská horopisná mapa. 1 : 500 000. Bratislava, Slovenská kartografia 1972. Príloha k 2. zväzku monografie Slovensko. Zv. 2. Príroda. Red. M. Lukniš. Bratislava, Obzor 1972.

ŠMp. 50

Štátna mapa. 1 : 50 000. Nová Baňa (1955, 1970) etc. Bratislava, Ústredná správa geodézie a kartografie 1955 – 1988.

ŠMp. 75

Špeciálna mapa. 1 : 75 000. Praha, Vojenský zeměpisný ústav. Mapové listy č. 4459, 4460, 4461, 4560, 4561, 4660, 4661, 4760, 4761, 4860 (1930, 1937, 1938, 1939, 1945, 1947, 1948, 1951, 1952).

ThMp.

Technickohospodárska mapa. Valaská Belá. 1 : 2 880.

TMp. 75

Tribeč – Vtáčnik. Súbor turistických máp. 1 : 75 000. Bratislava, Správa geografie a kartografie na Slovensku 1959.

TMp. 130

Považský Inovec, Piešťany. Edícia turistických máp. Turistická mapa č. 130. 1 : 50 000. 2. vyd. Red. J. Sklenka, K. Mozolová. Harmanec, Vojenský kartografický ústav 2000.

TMp. 131

Vtáčnik, Horná Nitra. Turistická mapa č. 131. 1 : 50 000. 2. vyd. Red. J. Sklenka, K. Mozolová. Harmanec, Vojenský kartografický ústav 1999.

TMp. 132

Kremnické vrchy. Edícia turistických máp. Turistická mapa č. 132. 1 : 50 000. 2. vyd. Red. R. Buday. Harmanec, Vojenský kartografický ústav 1999.

TMp. 137

Tribeč, Pohronský Inovec, Topoľčianky. Edícia letných turistických máp. Turistická mapa č. 137. 1. vyd. Harmanec, Vojenský kartografický ústav 1997.

TMp. 152

Nitrianska pahorkatina, Hlohovec. Edícia letných turistických máp. Letná turistická mapa č. 152. 1 : 50 000. 1. vyd. Red. R. Buday. Harmanec, Vojenský kartografický ústav 1997.

TMp. 155

Hronská pahorkatina, Levice. Edícia letných turistických máp. Letná turistická mapa č. 155. 1 : 50 000. 1. vyd. Red. M. Fábryová. Harmanec, Vojenský kartografický ústav 1999.

T. P. 10

Topoľčany, Partizánske. Mapa mesta v mierke 1 : 10 000 s mapou okolia v mierke 1 : 50 000. 1. vydanie. Harmanec, Vojenský kartografický ústav 1999.

VASR. 25

Veliteľstvo armády SR. 1 : 25 000. Mapové listy: Bojná, Bystričany, Jelenec, Klátova Nová Ves, Kovarce, Lovce, Lužianky, Partizánske, Tesárske Mlyňany, Topoľčany, Veľký Lapáš. 1992.

VMp.

Vodohospodárska mapa Slovenska. 1 : 50 000. Mapové listy 35-21, 22, 23, 24, 32, 34, 41, 42, 43, 44; 36-11, 13; 45-12, 14, 21, 22, 23, 24, 41, 43. 1. vyd. (1977 – 1982).

VP. 50

Vodohospodársky plán povodia Nitry. Mapa č. 1. Podzemné vodné zdroje. 1 : 50 000. Piešťany, Povodie Váhu 1994.

ZMp. 10

Základná mapa SR (SSR). 1 : 10 000. 1973 – 1993.

ZMp. 50

Základná mapa SR (SSR). 1 : 50 000. 1971, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1989, 1991.

Pramene, literatúra

Pramene a literatúra podľa skratiek

Ad.

ADAMEC, V.: Autokempingy a verejné táboriská na Slovensku. Bratislava, Šport, slovenské telovýchovné vydavateľstvo 1983, 168 s.

Ar.-Sk.

ARVAT, N. N. – SKIBA, Ju. G.: Drevnerusskij jazyk. Kiev, Golovnoe izdatel'stvo izdatel'skogo obedinenija Višša škola 1977. 216 s.

Bars

Bars vármegye monografiája. A Magyarországi vármegyék és városai állandó munkatársainak bizottsága felügyelete alatt írta. Budapest 1898.

BLANÁR, V.: Lingvistický a onomastický status vlastného mena. In: VI. slovenská onomastická konferencia. Zborník materiálov (Nitra 4.–6.4.1974). Red. M. Majtán. Bratislava, Veda, vydavateľstvo SAV 1976, s. 23 – 29.

BLANÁR, V.: Porovnávanie lexiky slovanských jazykov z diachrónneho hľadiska. Bratislava, Veda, vydavateľstvo SAV, 1993. 192 s.

BLANÁR, V.: Teória vlastného mena. Status, organizácia a fungovanie v spoločenskej komunikácii. Bratislava, Veda, vydavateľstvo SAV 1996. 252 s.

BUJNÁK, P.: Obrátenie Maďarov na vieru kresťanskú. In: Ríša veľkomoravská. Sborník vedeckých prác. Zost. J. Stanislav. Praha – Bratislava, nakladateľ L. Mazáč 1933, s. 369 – 409.

CDSI.

Codex diplomaticus et epistolaris Slovaciae. Tomus I. (805 – 1235; 1971; 472 s. + 32 s. prílohy), II. (1235 – 1260; 1971; 640 s. + 32 s. príloha). Ed. R. Marsina. Bratislava, Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied.

Cuř.

CUŘÍN, F.: Studie z historické dialektologie a toponomastiky Čech. Praha, Universita Karlova 1967. 188 s. + 7 máp.

ČAPLOVIČ, D.: Včasnostredoveké osídlenie Slovenska. Bratislava, AEP 1998. 268 s.

ČAPLOVIČ, D.: Najstarší Slovania na strednom Dunaji a v Karpatoch. In: Historický zborník, 10, 2000, 1, s. 15 – 30.

Dejiny

Slovensko. Zv. 1. Dejiny. Ed. J. Tibenský a kol. 2. vydanie. Bratislava, Obzor 1978. 1012 s. + 24 s. príloha + 8 máp.

DP.

HANUŠKA, L.: Devastácia prírodného prostredia odpadovými vodami (rieka Nitra). Práce a štúdie Československej ochrany prírody. Spisy 2. Bratislava, Príroda 1971. 108 s.

ES.

Encyklopédia Slovenska. Súhrn poznatkov o minulosti a prítomnosti Slovenska. Zv. 1. (A – D; 1972; 624 s.), 2. (E – J; 1978; 536 s.), 3. (K – M; 1979; 656 s.), 4. (N – Q;

1980; 600 s.), 5. (R – Š; 1981; 792 s.), 6. (T – Ž; 1982; 776 s.). Red. J. Veľký. Bratislava, Veda.

ESSJ.

Etimologičeskij slovar slavjanskich jazykov. Praslovjanskij leksičeskij fond. Zv. 6. *E – *G (*golva). Red. O. N. Trubačev. Moskva, Izdatel'stvo Nauka 1979. 224 s.

Gar.

GARAJ, J. K.: Príručný slovník diferenciálny a synonymický. Edícia Čítanie študujúcej mládeže. Zv. 45. Turčiansky Sv. Martin, Matica slovenská 1937. 256 s.

GN. 9

Geografické názvoslovie Základnej mapy ČSSR 1 : 50 000 z územia Slovenskej socialistickej republiky. Kartografické informácie. Zv. 9. Názvy nesídelných geografických objektov. Stredoslovenský kraj. Spracovali Z. Koláriková, M. Majtán. Bratislava, Slovenský úrad geodézie a kartografie 1977. 180 s. + 1 príloha.

GN. 10

Geografické názvoslovie Základnej mapy ČSSR 1 : 50 000 z územia Slovenskej socialistickej republiky. Kartografické informácie. Zv. 10. Názvy nesídelných geografických objektov. Západoslovenský kraj. Spracovali Z. Koláriková, M. Majtán. Bratislava, Slovenský úrad geodézie a kartografie 1979. 124 s. + 1 príloha.

GN. 11

Geografické názvoslovie Základnej mapy ČSSR 1 : 50 000 z územia Slovenskej socialistickej republiky. Kartografické informácie. Zv. 11. Názvy sídelných geografických objektov. Spracovali Z. Koláriková, M. Majtán. Bratislava, Slovenský úrad geodézie a kartografie 1981. 168 s. + 1 príloha.

NGa.

Geografické názvy okresu Galanta. Geografické názvoslovné zoznamy Slovenskej republiky. Zv. A 29. Spracovali M. Klobošicová, K. Hegerová. Bratislava, Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky 1993. 52 s. + 1 príloha.

GNKo.

Geografické názvy okresu Komárno. Geografické názvoslovné zoznamy OSN – ČSFR. Zv. A 20. Spracovali A. Kubaljaková, M. Majtán. Bratislava, Slovenský úrad geodézie a kartografie 1991. 78 s. + 1 príloha.

GNLe.

Geografické názvy okresu Levice. Geografické názvoslovné zoznamy OSN Slovenskej republiky. Zv. A 35. Spracovali A. Kubaljaková, K. Hegerová. Bratislava, Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky 1993. 88 s. + 1 príloha.

GNNi.

Geografické názvy okresu Nitra. Geografické názvoslovné zoznamy OSN – ČSSR. Zv. A 9. Spracovali Z. Koláriková, M. Majtán. Bratislava, Slovenský úrad geodézie a kartografie 1988. 110 s. + 1 príloha.

GNNZ.

Geografické názvy okresu Nové Zámky. Geografické názvoslovné zoznamy OSN – ČSFR. Zv. A 33. Spracovali M. Klobošicová, K. Hegerová. Bratislava, Úrad geodézie, kartografie a katastra SR 1993. 62 s. + 1 príloha.

GNPr.

Geografické názvy okresu Prievidza. Geografické názvoslovné zoznamy OSN Slovenskej republiky. Zv. A 42. Spracovali M. Kováčová, M. Majtán. Bratislava, Úrad geodézie, kartografie a katastra SR 1994. 78 s. + 1 príloha.

GNTo.

Geografické názvy okresu Topoľčany. Geografické názvoslovné zoznamy OSN – ČSSR. Zv. A 4. Spracovali Z. Koláriková, M. Majtán. Bratislava, Slovenský úrad geodézie a kartografie 1985. 90 s. + 1 príloha.

GNTn.

Geografické názvy okresu Trnava. Geografické názvoslovné zoznamy OSN – ČSFR. Zv. A 3. Spracovali M. Gregorová, M. Majtán. Bratislava, Slovenský úrad geodézie a kartografie 1985. 100 s. + 1 príloha.

GNTTr.

Geografické názvy okresu Trenčín. Geografické názvoslovné zoznamy OSN – ČSFR. Zv. A 19. Spracovali M. Hajčiková, M. Majtán. Bratislava, Slovenský úrad geodézie a kartografie 1991. 126 s. + 1 príloha.

GNZnH.

Geografické názvy okresu Žiar nad Hronom. Geografické názvoslovné zoznamy OSN – ČSFR. Zv. A 5. Spracovali Z. Koláriková, M. Majtán. Bratislava, Slovenský úrad geodézie a kartografie 1986. 94 s. + 1 príloha.

HABOVŠTIAK, A.: Zo slovensko-slovanských lexikálnych vzťahov (so zreteľom na lingvistickú geografiu). Bratislava, Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied 1993. 192 s.

Habov.

HABOVŠTIAKOVÁ, K.: Rodné mená v slovenčine. In: Studia Academica Slovaca. Prednášky 15. letného seminára slovenského jazyka a kultúry. Zv. 8. Red. J. Mistrik. Bratislava, Alfa 1979, s. 85 – 99.

HABOVŠTIAKOVÁ, K. – KROŠLÁKOVÁ, E.: Z tvorby solúnskych bratov a ich žiakov. Trnava, Spolok sv. Vojtecha 1993. 156 s.

Haj.

HAJDUCH, P.: Ponitrie. Bratislava, Osveta 1978. 184 s. + 32 s. príloha.

Han.

Handlová a jej premeny. Zost. B. Kostický a kol. Bratislava, Osveta 1976. 192 s. + 36 s. príloha.

HČ.

Hydrografický číselník tokov na Slovensku. Bratislava, Vodorozvoj 1971.

HLADKÝ, J.: Príčiny polyonymie v pomenovaní vodných objektov. In.: Acta Facultatis Paedagogicae Universitas Tyrnaviensis. Séria A. Philologica. Zv. 6. Zost. J. Pavlovič. Trnava, Pedagogická fakulta TU 2002, s. 17 – 24.

HN.

Horná Nitra. Vlastivedný zborník. Zv. 1. (1962), 4. (1968), 7. (1976), 9. (1980), 10. (1982), 11. (1984), 12. (1986).

HP.

Hydrologické pomery Československej socialistickej republiky. Sv. 1. Texty. Praha, Hydrometeorologický ústav 1965. 414 s.

HSSJ.

Historický slovník slovenského jazyka. Zv. 1. (A – J; 1991; 536 s.), 2. (K – N; 1992; 616 s.), 3. (O – P *pochytka*; 1994; 656 s.), 4. (P *poihrat' sa – pytlovať*; 1995; 583 s.), 5. (R – Š; 2000; 692 s.). Red. M. Majtán. Bratislava, Veda.

Chal.

CHALOUPECKÝ, V.: Staré Slovensko. Bratislava, Filozofická fakulta Univerzity Komenského 1923. 444 s. + 5 s. príloha.

JISKRA, Z.: Jména vodních toků ve Smrčinách. In: Acta onomastica. Roč. XLI-XLII. Red. Libuše Olivová-Nezbedová. Praha, Ústav pro jazyk český SAV 2001, s. 97 – 103.

Kál.

KÁLAL, M.: Slovenský slovník z literatúry aj nárečí. (Slovensko-český slovník a český ukazovateľ.) S praktickou mluvniciou československou. Banská Bystrica 1924. 1216 s.

Koč.

KOČIŠ, L.: Nové Zámky v minulosti a v súčasnosti. Bratislava, Vydavateľské stredisko Západoslovenského krajského národného výboru 1967. 396 s. + 8 s. príloha.

Kopeč.

KOPEČNÝ, F.: Průvodce našimi jmény. Praha, Academia 1974. 152 s.

Krajč.

KRAJČOVIČ, R.: Z historickej typológie služobníckych osadných názvov v Podunajsku. In: O počiatkoch slovenských dejín. Zborník materiálov z konferencie o počiatkoch feudalizmu na Slovensku (Smolenice 12. – 14. novembra 1963). Red. P. Ratkoš. Bratislava, Vydavateľstvo SAV 1965, s. 205 – 250.

KRAJČOVIČ, R.: Náčrt dejín slovenského jazyka. Bratislava, Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1971. 196 s.

KRAJČOVIČ, R.: Slovenčina a slovanské jazyky. Zv. 1. Praslovanská genéza slovenčiny. Bratislava, SPN 1974. 328 s.

KRAJČOVIČ, R.: Z lexiky staršej slovenskej hydronymie v slovanskom kontexte. Slavica Slovaca, 15, 1980, 3, s. 217 – 224.

KRAJČOVIČ, R.: Pôvod a vývin slovenského jazyka. Bratislava, Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1981. 240 s.

KRAJČOVIČ, R.: Z archaickej lexiky slovenskej ojkonymie. In: Z dejín slovenského jazyka. Jazykovedné štúdie. Zv. 13. Red. Š. Peciar. Bratislava, Veda 1983, s. 39 – 58.

KRAJČOVIČ, R.: Miesto komparácie v rekonštrukcii starej onymickej lexiky. In: Metódy výskumu a opisu lexiky slovanských jazykov. Materiály zo sympózia konaného v rámci 7. zasadnutia lexikologicko-lexikografickej komisie pri Medzinárodnom komitáte slavistov (Nové Vozokany 24. – 26. apríla 1989). Red. J. Kačala. Bratislava, Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV 1990, s. 123 – 130.

KRAJČOVIČ, R.: Lexika toponymie v Požitaví. In: Z vývinu slovenskej lexiky. Zost. R. Kuchar. Bratislava, Veda 1993, s. 57 – 66.

KRAJČOVIČ, R.: Význam mapovania historickej toponymie. In: Studia Academica Slovaca. Prednášky 30. letného seminára slovenského jazyka a kultúry. Zv. 23. Red. J. Mlacek. Bratislava, Stimul 1994, s. 119 – 123.

KRAJČOVIČ, R.: Z lexiky jazyka Slovienov na strednom Dunaji. In: 12. medzinárodný zjazd slavistov v Krakove. Príspevky slovenských slavistov. Ed. J. Doruľa. Bratislava, Slovenský komitét slavistov, Slavistický kabinet SAV 1998, s. 21 – 33.

KRAJČOVIČ, R.: Pokus o výklad názvu rímskeho táboriska Laugaricio pri Trenčíne. In: Slovensko a európsky juhovýchod. Medzikultúrne vzťahy a kontexty. Zborník

k životnému jubileu T. Štefanovičovej. Ed. A. Avenarius, Z. Ševčíková. Bratislava, Filozofická fakulta UK 1999, s. 415 – 419.

Krišt.

KRIŠTOF, Š.: Toponymia Tekova vo svetle jazykových faktov (rukopis). Nitra 1975. 570 s. + 6 zväzkov máp.

KRŠKO, J.: Hydronymia povodia Turca. Banská Bystrica, Fakulta humanitných vied Univerzity Mateja Bela 2003. 170 s.

KS.

Krásy Slovenska. Obrázkový mesačník venovaný propagácii prírodných krás a zaujímavostí Slovenska, cestovnému ruchu, turistike, horolezectvu, jaskyniarstvu, ochrane prírody, národopisu. Roč. 1960, 1961, 1966, 1977 – 2000. (V odkaze uvádzame rok vydania, číslo a stranu.)

KSSJ.

Krátky slovník slovenského jazyka. Tretie, doplnené a prepracované vydanie. Red. J. Kačala, M. Pisárčiková, M. Považaj. Bratislava, Veda 1997. 948 s.

Kuč.

KUČERA, M.: Historický vývin slovenskej dediny. In: Studia Academica Slovaca. Prednášky 18. letného seminára slovenského jazyka a kultúry. Zv. 11. Red. J. Mistrík. Bratislava, Alfa 1982, s. 251 – 263.

Lip.

LIPSZKY DE SEDLICSNA, J.: Repertorium locorum objectorumque in XII tabulis mappae regnorum Hungariae, Slavoniae, Croatiae et confinium militarium occurrentium. Secundum varias in his provinciis usu receptas denominationes. Budae 1808.

LADÓ, J.: Magyar utónévkönyv. 2. vyd. Budapest, Akadémiai Kiadó 1972. 260 s.

LKH.

LUTTERER, I. – KROPÁČEK, L. – HUŇÁČEK, V.: Původ zeměpisných jmen. Etymologický slovník 1000 vlastních jmen zemí, měst a přírodních objektů z celého světa. Praha, Mladá fronta 1976. 304 s.

LMS.

Listiny mesta Prievidze. Letopis Matice slovenskej. Zost. F. V. Sasinek. Roč. 12., zv. 1. Turčiansky Sv. Martin 1875.

LMŠ.

LUTTERER, I. – MAJTÁN, M. – ŠRÁMEK, R.: Zeměpisná jména Československa. Slovník vybraných zeměpisných jmen s výkladem jejich původu a historického vývoje. Praha, Mladá fronta 1982. 376 s.

MACKO, O.: Zásady štandardizovania slovenskej hydronymie. In: Aktuálne úlohy onomastiky z hľadiska jazykovej politiky a jazykovej kultúry. Zborník príspevkov z 2. československej onomastickej konferencie (6. – 8. mája 1987 v Smoleniciach). Zost. M. Majtán. Bratislava, Jazykovedný ústav Ľ. Štúta SAV 1989, s. 52 – 61.

Mach.

MACHEK, V.: Etymologický slovník jazyka českého a slovenského. Praha, Nakladatelství Československé akademie věd 1957. 628 s.

Majt.

MAJTÁN, M.: Najstaršie slovenské vlastné mená. In: Studia Academica Slovaca. Prednášky 12. letného seminára slovenského jazyka a kultúry. Zv. 5. Red. J. Mistrík. Bratislava, Alfa 1976, s. 195 – 208.

MAJTÁN, M.: Charakteristické črty slovenskej ojkonymie. In: *Studia Academica Slovaca*. Prednášky 13. letného seminára slovenského jazyka a kultúry. Zv. 6. Red. J. Mistrík. Bratislava, Alfa 1977, s. 305 – 321.

MAJTÁN, M.: Súčasná slovenská hydronymia. In: *Studia Academica Slovaca*. Prednášky 18. letného seminára slovenského jazyka a kultúry. Zv. 11. Red. J. Mistrík. Bratislava, Alfa 1982, s. 279 – 288.

MAJTÁN, M.: Slovenská hydronymia v slovanskom kontexte. *Zápisník slovenského jazykovedca*, 6, 1987, 1, s. 14 – 16.

MAJTÁN, M.: *Z lexiky slovenskej toponymie*. Bratislava, Veda 1996. 192 s.

MAJTÁN, M.: *Názvy obcí Slovenskej republiky. Vývin v rokoch 1773 – 1997*. Bratislava, Veda 1998. 600 s.

MAJTÁN, M. – RYMUT, K.: *Hydronimia dorzecza Orawy*. Wrocław – Warszawa – Kraków – Łódź, Wydawnictwo PAN 1985. 141 s.

MAJTÁN, M. – ŽIGO, P.: *Hydronymia povodia Ipl'a*. Bratislava, Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV, Filozofická fakulta Univerzity Komenského 1999. 118 s.

MARSINA, R.: K etnogenéze Slovákov. In: *Studia Academica Slovaca*. Prednášky 31. letného seminára slovenského jazyka a kultúry. Zv. 24. Red. J. Mlacek. Bratislava, Stimul 1995, s. 106 – 112.

MARSINA, R.: Príchod starých Maďarov do Karpatsko-dunajskej kotliny. In: *Studia Academica Slovaca*. Prednášky 32. letného seminára slovenského jazyka a kultúry. Zv. 25. Red. J. Mlacek. Bratislava, Stimul 1996, s. 120 – 127.

Matričný slovník. Pomôcka na zapisovanie do cirkevných matrik. Zost. F. Javor, B. Belák, Š. Kopecký, S. Sloboda, J. Koller. Trnava, Spolok svätého Vojtecha 1999. 336 s.

Múcs.

MÚCSKA, V.: *Kronika anonymného notára kráľa Bela*. *Gesta Hungarorum*. Ed. P. Dvořák. Budmerice, Rak 2000. 162 s.

NHZ.

Názvy hradov a zámkov v Slovenskej republike. Geografické názvoslovné zoznamy OSN – ČSFR. Zv. A 15. Spracovali I. Findrová, M. Majtán. Bratislava, Slovenský úrad geodézie a kartografie 1990. 142 s.

Nit.

Nitra a okolie. Vlastivedno-turistický sprievodca. Zost. M. Vozárová. Bratislava, Šport 1979. 184 s.

Not.

BEL, M.: *Notitia Hungariae Novae Historico-Geographica*. Zv. 4. Comitatus Neogradiensis. Comitatus Barsiensis. Comitatus Nitriensis. Comitatus Hontensis. 1742.

Nyit.

Nyitra vármegye monografiája. A Magyarország vármegyéi és városai állandó munkatársainak bizottsága felügyelete alatt írta a Nyitramegyei helyi munkatársak bizottsága. 34 műmelléklettel, ezek között 4 színkép, 3 térkép, 7 fénynyomat, 20 autotípija, továbbá 345 szövegképpel és teljes név-és tárgymutatóval. Budapest 1898.

Ondr.

ONDRUŠ, Š.: Je pomenovanie rieky Váh slovenské? *Slovenská reč*, 37, 1972, s. 257 – 263.

ONDRUŠ, Š.: Pôvod mena Choč a rieky Orava. *Slovenská reč*, 40, 1975, s. 432 – 452.

ONDRUŠ, Š.: Slovenské rieky – pôvod mien. In: *Studia Academica Slovaca*. Prednášky 15. letného seminára slovenského jazyka a kultúry. Zv. 8. Red. J. Mistrík. Bratislava, Alfa 1979, s. 267 – 289.

ONDRUŠ, Š.: Slovenské rieky. In: *Slovakistické štúdie*. Zborník vybraných prednášok Letného seminára slovenského jazyka a kultúry *Studia Academica Slovaca*. Zost. J. Mistrík. Bratislava, Matica slovenská 1985, s. 269 – 275.

ONDRUŠ, Š.: Meno rieky Poprad je slovansko-slovenské. *Slovenská reč*, 50, 1985, s. 102 – 109.

ONDRUŠ, Š.: Meno rieky Hornád je slovansko-slovenské. *Slovenská reč*, 51, 1986, s. 234 – 240.

ONDRUŠ, Š.: *Odtajnené trezory slov*. Martin, Vydavateľstvo Matice slovenskej 2000. 244 s.

ONDRUŠ, Š.: *Odtajnené trezory slov*. Zv. 2. Martin, Vydavateľstvo Matice slovenskej 2002. 230 s.

Pavl.

PAVLOVIČ, J.: Byzantsko-slovanské artefakty postcyrilometodského Slovenska. In: *Medziliterárny centrizmus stredoeurópskych literatúr*. Ed. D. Ďurišin. České Budějovice, Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity 1998, s. 84 – 87.

PAVLOVIČ, J.: Artefacts byzantino-slaves de la Slovaquie postcyrillo-méthodienne. In: *Centrisme interlitteraire des litteratures de Europe centrale*. Ed. I. Pospíšil, M. Zelenka. Brno, Masarykova univerzita 1999, s. 93 – 98.

POLÁK, V.: Z etymologických úvah o českých hydronymech. In: *Zpravodaj miestopisné komise ČSAV*. Věnováno univ. prof. dr. Vladimíru Šmilauerovi, DrSc., k osmdesátým pátým narodeninám. Část druhá. Ročník 21. Praha, Ústav pro jazyk český ČSAV 1980, s. 582 – 589.

Prír.

Príroda horného Ponitria. Zost. J. Brtek. Martin, Osveta 1990. 88 s. + 48 s. prílohy.

PSP.

Pravidlá slovenského pravopisu. Tretie, upravené a doplnené vydanie. Bratislava, Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied 2000. 592 s.

Rak.

RAKOVSKÝ, Š.: *Zlaté Moravce a okolie*. Bratislava, Slavín 1969. 220 s.

RATKOŠ, P.: *Slovensko v dobe veľkomoravskej*. Košice, Východoslovenské vydavateľstvo 1990. 212 s.

RDSI.

Regesta diplomatica nec non epistolaria Slovaciae. T. 1. (1301 – 1314; 1980; 654 s.), 2. (1315 – 1323; 1987; 636 s.). Ed. V. Sedlák. Bratislava, Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied.

Rej.

REJZEK, J.: *Český etymologický slovník*. Praha, LEDA 2001. 752 s.

RYMUT, K. – MAJTÁN, M.: *Gewässernamen im Flußgebiet des Dunajec (Hydronimia dorzecza Orawy)*. *Hydronymia Europaea*. Lieferung 13. Stuttgart, Franz Steiner Verlag 1998. 516 s.

SESJČ.

HOLUB, J. – LYER, S.: Stručný etymologický slovník jazyka českého. Se zvláštním zřetelem k slovům kulturním a cizím. Praha, Státní pedagogické nakladatelství 1982. 528 s.

Schem.

Schematismus Bratislavsko-trnavskej arcidiecézy. Zostavila redakčná rada pri Arcibiskupskom úrade v Trnave. Trnava, Spolok sv. Vojtecha 1995. 430 s.

SIČÁKOVÁ, L.: Hydronymia slovenskej časti povodia Slanej. Prešov, Pedagogická fakulta UPJŠ 1996. 112 s.

Skála

SKÁLA, E.: O pôvodu jmen Skřípel, Skřípová, Skříp a Skřípov. Ke vztahu vlastního jména a apelativa. In: Onomastické práce. Sborník pozdrav k sedmdesátým narozeninám univ. prof. PhDr. Ivana Lutterera, CSc. Zv. 4. Zost. L. Olivová-Nezbedová, R. Šrámek, M. Harvalík. Praha, Ústav pro jazyk český AV ČR 2000, s. 439 – 441.

SKUTIL, J.: Hydronymie hlavních toků povodí řeky Moravy v ČSR. In: Zpravodaj místopisné komise ČSAV. Věnováno univ. prof. dr. Vladimíru Šmilauerovi, DrSc., k osmdesátým pátým narozeninám. Část druhá. Ročník 21. Praha, Ústav pro jazyk český ČSAV 1980, s. 620 – 630.

Slov. II

Slovensko. Zv. 2. Příroda. Red. M. Lukniš. Bratislava, Obzor 1972. 532 s.

SSJ.

Slovník slovenského jazyka. Zv. 1. (A – K; 1959), 2. (L – O; 1960), 3. (P – R; 1963), 4. (S – U; 1964), 5. (V – Ž; 1965), 6. (doplňky, dodatky; 1968). Red. Š. Peciar. Bratislava, Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied.

SSN. I

Slovník slovenských nářečí. Zv. 1. (A – K). Ed. I. Ripka. Bratislava, Veda 1994. 936 s.

Stan.:

STANISLAV, J.: Odkryté mená slovenských miest a dedín. Bratislava, Nákladom Vedeckého a umeleckého nakladateľstva Dr. J. Orlovského 1947. 84 s.

SJ. I STANISLAV, J.: Slovenský juh v stredoveku. Zv. 1. Vydanie 2. Bratislava, Národné literárne centrum 1999. 485 s.

SJ. II STANISLAV, J.: Slovenský juh v stredoveku. Zv. 2. Turčiansky Sv. Martin, Matica slovenská 1948. 608 s.

SR. STANISLAV, J.: Zo slovenských miestnych názvov. Slovenská reč, 13, 1947, 1 – 2, s. 34 – 40.

STANISLAV, J.: Zo slovenských miestnych názvov. Slovenská reč, 13, 1947, 3 – 4, s. 92 – 97.

STANISLAV, J.: Zo života slov a našich predkov. Bratislava, Štátne nakladateľstvo 1950. 95 s.

STANISLAV, J.: Dejiny slovenského jazyka. Zv. 1. Úvod a hláskoslovie. Bratislava, Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied 1956. 592 s.

STEINHÜBEL, J.: Slovensko od príchodu Slovanov po zánik Nitrianskeho kniežatstva. In: Zborník príspevkov k slovenským dejinám. K životnému jubileu univ. prof. PhDr. Richarda Marsinu, DrSc. Zost. V. Sedlák. Bratislava, Slovenský historický ústav Matice slovenskej 1998, s. 37 – 52.

STEINHÜBEL, J.: Vznik Uhorska a Nitrianske kniežatstvo. Historický časopis, 47, 1999, 4, s. 569 – 614.

Szabó

SZABÓ, I.: Roľnícka kultúra a folklór obce Palárikovo. Palárikovo, Miestne kultúrne stredisko 1991. 253 s.

Šmil.

ŠMILAUER, V.: Vodopis starého Slovenska. Praha – Bratislava, Nákladem Učené společnosti Šafaříkovy 1932. 564 s. + 3 s. príloha.

Št.-Kor.

ŠTÚR, D. – KORTMAN, B.: Geologicko-geografická osnova polohopisu Slovenska. Bratislava, Osveta 1983. 64 s. (Sokol, obrázkový časopis pre zábavu a poučenie. 1. ročník. Red. V. Pulíny Tóth. Budapešť 1862.)

ŠTEFANOVIČOVÁ, T.: Osudy starých Slovanov. Martin, Osveta 1989. 176 s. + 16 s. príloha.

ŠTEFANOVIČOVÁ, T.: Najstaršie dejiny Bratislavy. Bratislava, Vydavateľstvo Elán 1993. 376 s.

Šur.

ZRUBEC, L. – NEMČEK, V.: Šurany. Bratislava, Slavín 1968. 288 s.

Top.

Okres Topoľčany. Historicko-vlastivedná monografia. Zost. V. Uhlár. Bratislava, Obzor 1988. 440 s. + 24 s. príloha.

Topoľčany vo vrstvách vekov. Dejiny mesta do polovice 20. storočia. Ed. E. Wiederman. Topoľčany, Mesto Topoľčany 1997. 342 s.

Trub.

TRUBÍNI, J.: Vráble. Vráble, Mestský úrad 1994. 176 s.

TS. 13

Tribeč-Pohronský Inovec. Turistický sprievodca ČSSR. Zv. 13. Zost. M. Vozárová. Bratislava, Šport, slovenské telovýchovné vydavateľstvo 1983. 224 s. + 1 príloha.

TS. 19

Strážovské vrchy. Turistický sprievodca ČSSR. Zv. 19. Zost. B. Vavřík, E. Vavříková a kol. Bratislava, Šport, slovenské telovýchovné vydavateľstvo 1985. 320 s. + 1 príloha.

TS. 24

Považský Inovec. Turistický sprievodca ČSSR. Zv. 24. Zost. D. Petrovič, J. Petrovič. Bratislava, Šport, slovenské telovýchovné vydavateľstvo 1986. 216 s. + 1 príloha.

TS. 35

Kremnické vrchy, Vtáčnik. Turistický sprievodca ČSSR. Zv. 35. Zost. J. Králik, P. Školna. Bratislava, Šport, slovenské telovýchovné vydavateľstvo 1989. 344 s. + 1 príloha.

TS. 37

Podunajská nížina. Turistický sprievodca ČSSR. Zv. 37. Zost. O. Došek a kol. Bratislava, Šport, vydavateľstvo SV ČSTV 1966. 256 s. + 10 s. príloha.

TS. 38

Považský Inovec. Turistický sprievodca ČSSR. Zv. 38. Zost. J. Žalčík a kol. Bratislava, Šport, vydavateľstvo SV ČSTV 1964. 212 s. + 16 s. príloha.

TS. 39

Strážovská hornatina. Turistický sprievodca ČSSR. Zv. 39. Zost. F. Závodný a kol. Bratislava, Šport, vydavateľstvo SV ČSTV 1964. 310 s. + 24 s. príloha.

TS. 42

Kremnické pohorie – Vtáčnik – Žiar. Turistický sprievodca ČSSR. Zv. 42. Zost. R. Jedlička. Bratislava, Šport, vydavateľstvo SV ČSTV 1966. 240 s. + 8 s. príloha.

TS. 43

Malá Fatra. Turistický sprievodca ČSSR. Zv. 43. Zost. M. Šaradin, K. Koza a kol. Bratislava, Šport, vydavateľstvo SV ČSTV 1965. 224 s. + 16 s. príloha.

Udolph

UDOLPH, J.: Studien zu slavischen Gewässernamen und Gewässerbezeichnungen. Ein Beitrag zur Frage nach der Urheimat der Slaven. Heidelberg, Carl Winter – Universitätsverlag 1979. 642 s.

Uhl.

UHLÁR, V.: Z problematiky miestnych názvov. Pôvod a znenie názvu Komjatná a Komjatice. Slovenská reč, 34, 1969, 3, s. 164 – 170.

UHLÁR, V.: Pôvod názvu Mohelnica. Slovenská reč, 35, 1970 (a), 3, s. 174 – 178.

UHLÁR, V.: Dva vlastnicke názvy z Hornej Nitry: Drahožica a Radobica. Slovenská reč, 35, 1970 (b), 2, s. 106 – 111.

UHLÁR, V.: Pôvod chotárneho názvu Geradza. Slovenská reč, 37, 1972, 2, s. 80 – 84.

UHLÁR, V.: Ľudová etymológia a toponomastika. O niekoľkých ľudových etymológiách z horného Ponitria. Kultúra slova, 9, 1975 (a), 5, s. 155 – 159.

UHLÁR, V.: Ľudová etymológia a toponomastika. Dokončenie. Kultúra slova, 9, 1975 (b), 6, s. 208 – 212.

UHLÁR, V.: Hydronymia Liptova. Rozšírenie názvov typu Sielničianka, Malatianka, Sliáčanka. Slovenská reč, 40, 1975 (c), 4, s. 212 – 219.

UHLÁR, V.: Rieky a potoky povodia Nitry. Kultúra slova, 17, 1983, 4, s. 97 – 102.

UHLÁR, V.: Z hydronymie Ponitria: Názvy so sufixom -ňa, -ina a -ica. Slovenská reč, 52, 1987, 6, s. 346 – 356.

Ur.

Urbáre feudálnych panstiev na Slovensku. Zv. 1. (16. stor.; 1959; 576 s.), 2. (17. stor.; 1959; 596 s.). Zost. R. Marsina, M. Kušík. Bratislava, Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied.

Var.

VARSÍK, B.: Zo slovenského stredoveku. Výber historických štúdií a článkov z rokov 1946 – 1968. (K vzniku dnešného slovenského názvu Nitra.) Bratislava, Vydavateľstvo SAV 1972. 548 s.

VARSÍK, B.: Z osídlenia západného a stredného Slovenska v stredoveku. Bratislava, Veda 1984. 260 s.

VARSÍK, B.: Slovanské (slovenské) názvy riek na Slovensku a ich prevzatie Maďarmi v 10. – 12. storočí. Príspevok k etnogenéze Slovákov. Bratislava, Veda 1990. 184 s.

VARSÍK, B.: Kontinuita medzi veľkomoravskými Slovienmi a stredovekými severouhorskými Slovanmi (Slovákmi). Výber štúdií a článkov z rokov 1969 – 1992. Bratislava, Veda 1994. 284 s.

Vod.

VODRÁŽKA, J. – RAKOVSKÝ, Š.: Topoľčany. Nitra, Slavín 1971. 100 s.

VSO.

Vlastivedný slovník obcí na Slovensku. Zv. 1. (A – J.; 1977; 528 s.), 2. (K – R; 1977; 520 s.), 3. (S – Z; 1978; 536 s.). Red. M. Kropilák. Bratislava, Veda.

Vysv.

Vysvetlivky ku geologickej mape Vtáčnika a Hornonitrianskej kotliny 1 : 50 000. Zost. L. Šimon. Bratislava, Geologická služba SR, Vydavateľstvo D. Štúra 1997. 281 s.

ŽIGO, P.: Hydronymia Slovaca a Hydronymia Europaea. Slovenská reč, 59, 1994, s. 150 – 155.

Značky a skratky

†	zaniknutý objekt	KMp.	katastrálna mapa
*	rekonštruovaný tvar	KMp.-od.	odtlačok KMp.
→	1. určenie nadradeného toku;	lat.	latinský, po latinsky
	2. pozri	ľ.	ľavý prítok
a.	aqua (vodný objekt)	maď.	maďarský
adj.	adjektívum	mask.	maskulínium
apel.	apelatívum	miest.	miestny, miestne
csl.	celoslovenský	náreč.	nárečový, nárečovo
č. o.	časť obce	nem.	nemecký
čes.	český, po česky	Nr.	numerus (číslo listiny)
etn.	etnonymum	numer.	numerálium
d. t.	dolný tok	OM.	osobné meno
dol.	dolina	ON.	osadný názov
demin.	deminutívum	os.	osada
dl., dluž.	dolnolužický	p.	1. pravý prítok 2. potok
fem.	feminínium	pl.	plurál
fl.	fluvius (rieka)	pod.	podobne
gen.	genitív	poľ.	poľský
gót.	gótsky	porov.	porovnaj
h. t.	horný tok	pôv.	pôvodný, pôvodne
hebr.	hebrejský	psl.	praslovenský
hl., hluž.	hornolužický	prm.	prameň
hol.	holandský	riv.	lat. <i>rivulus</i> (potok)
hypokor.	hypokoristikum	rus.	ruský, po rusky
ide.	indoeurópsky	s.	strana
jsl.	južnoslovenský	s. t.	stredný tok
juž.	južný, južne	sev.	severne
jv.	juhovýchodný, juhovýchodne	sg.	singulár
jz.	juhozápadný, juhozápadne	sln.	slovenský
k. ú.	katastrálne územie	slov.	slovenský
		slvk.	slovenský
		st.	storočie

sthnem.	starohornonemecký
stmad'.	staromaďarský
strlat.	stredolatinský
stsl.	starosloviensky
subst.	substantívum
suf.	sufix
sv.	severovýchodný, severovýchodne
sz.	severozápadný, severozápadne
TN.	terénny názov
ukr.	ukrajinský
v. n.	vodná nádrž
VN.	vodný názov
vých.	východný, východne
zan.	zaniknutý
záp.	západný, západne
35-43	číslo mapového listu

Skratky obcí

Ale.	Alekšince
Andač	Andač (č. o. Zbe.)
And.	Andovce
Bab.	Babindol
Bajč	Bajč
Ban.	Banky (č. o. DnN.)
Bán.	Bánov
Bard.	Bardoňovo
Baš.	Baštín (č. o. Boš.)
Beh.	Behynce (č. o. VRip.)
Bel.	Beladice
Belin.	Belince
Beš.	Bešeňov
Beša	Beša
Bis.	Biskupice (č. o. BnB.)
Bisk.	Biskupová
Bles.	Blesovce
BnB.	Bánovce nad Bebravou
BNep.	Bošianska Neporadza (č. o. Nep.)
Bob.	Bobot
Boh.	Bohatá (č. o. Hur.)
Boj.	Bojnice
Bojná	Bojná
Bor.	Borčany
Boš.	Bošany
Br.	Branč
Bran.	Branovo
Brel.	Brezolupy
Brez.	Brezany (č. o. Ne.-Br.)
Bro.	Brodzany
Brus.	Brusno (č. o. Ch.-B.)
Bys.	Bystričany
Bzin.	Bzince (č. o. Radošina)
C.-Č.	Cabaj-Čápor (č. o. Cabaj-Čápor)
Cab.	Cabaj
Cig.	Cigeľ
Cim.	Cimenná
Čak.	Čakajovce
Čav.	Čavoj
Čech.	Čechynce
Čechy	Čechy
Čeľ.	Čeľadice
Čer.	Čereňany
Čern.	Černík
Čerm.	Čermany
ČHr.	Červený Hrádok

Čif.	Čifáre
ČKĽ.	Čierne KĽačany
ČLeh.	Čierna Lehota
Čuk.	Čuklasovce (č. o. VDrž.)
DDrž.	Dolné Držkovce (č. o. VDrž.)
Dež.	Dežerice
DJat.	Dolný Jatov (č. o. Jatov)
DKrš.	Dolné Krškany (č. o. Nitra)
DLef.	Dolné Lefantovce (č. o. Lef.)
Dlžín	Dlžín
DMot.	Dolné Motešice (č. o. Mot.)
DNaš.	Dolné Naštice
DnN.	Diviaky nad Nitricou
DNV.	Diviacka Nová Ves
DnŽ.	Dvory nad Žitavou
Dobr.	Dobročná (č. o. Lieš.)
DOb.	Dolné Obdokovce
DOhaj	Dolný Ohaj
Dom.	Domadice
DOt.	Dolné Otrokovce
DOzo.	Dolné Ozorovce (č. o. BnB.)
Draž.	Dražovce (č. o. Nitra)
DSľaž.	Dolné Sľažany (č. o. Sľaž.)
DTrh.	Dolné Trhovište
Dub.	Dubnica (č. o. Boj.)
Dubí.	Dubník
Dubnič.	Dubnička
Dubod.	Dubodiel
DV.	Dolné Vestenice
DVin.	Dolný Vinodol (č. o. Vno.)
Dvo.	Dvorec
Dvor.	Dvorníky nad Nitricou (č. o. Nitri.)
Dul.	Dulovce
Dyč.	Dyčka (č. o. Vráb.)
Gol.	Golianovo
Hajná	Hajná Nová Ves
Hal.	Haláčovce
Han.	Handlová
HDrž.	Horné Držkovce (č. o. VDrž.)
HChl.	Horné Chlebany
HJat.	Horný Jatov (č. o. Trn.)
HKráľ.	Horná Kráľová
HKrš.	Horné Krškany (č. o. Nitra)
HLeľ.	Horné Lelovce (č. o. Nov.)
HMot.	Horné Motešice (č. o. Motešice)
HNaš.	Horné Naštice
HOb.	Horné Obdokovce
Horň.	Horňany
Hos.	Hostie
Hosv.	Host'ovce

Host'.	Host'ová
HOt.	Horné Otrokovce
HOzo.	Horné Ozorovce (č. o. BnB.)
Hrad.	Hradište
Hradec	Hradec (m. č. PR)
Hradi.	Hradište
HMot.	Horné Motešice (m. č. Mot.)
Hrub.	Hruboňovo
HSľaž.	Horné Sľažany (č. o. Sľaž.)
HTrh.	Horné Trhovište
HTrs.	Hontianske Trst'any
Hul	Hul
Hur.	Hurbanovo
HV.	Horné Vestenice
HVes	Horná Ves
Ch.-B.	Chrenovec-Brusno
Choča	Choča
Chot.	Chotín
Chrab.	Chrabrany
Chr.	Chrenová (č. o. Nitra)
Chren.	Chrenovec (č. o. Ch.-B.)
Chvoj.	Chvojnica
Chyn.	Chynorany
Chynd.	Chyndice
Chyz.	Chyzerovce (č. o. ZMor.)
Im.	Imeľ
Iňa	Iňa
Ivan.	Ivanka pri Nitre
Jac.	Jacovce
Jal.	Jalovec
Jan.	Janova Ves (č. o. Klát.)
Jarok	Jarok
Jatov	Jatov
Jel.	Jelenová (č. o. DTrh.)
Jelen.	Jelenec
Jelš.	Jelšovce
Jes.	Jesenské
JKost.	Jedľové Kostoľany
JVes	Ješkova Ves
JVN	Ješkova Ves nad Nitricou (č. o. DnN.)
Kaj.	Kajsa (č. o. Lužk.)
Kal.	Kalná nad Hronom
Kam.	Kameničná
Kaman.	Kamanová
Kan.	Kanianka
Kap.	Kapince
KHr.	Klížske Hradište (č. o. VKlíž)
Kľáč.	Kľáčno
Klas.	Klasov
Klát.	Klátova Nová Ves

Klíž	Klíž (č. o. VKlíž)
Klč.	Kľačany
Km.	Kmeťovo
Kňaž.	Kňažice (č. o. ZMor.)
Koc.	Kocurany
Koch.	Kochnáč (č. o. MHrad.)
Kol.	Kolíňany
Kolač.	Kolačno
Kolá.	Kolárovo
Kom.	Komoča
Komá.	Komárno
Komj.	Komjatice
Kon.	Koniarovce
Kost.	Kostoľany pod Tribečom
Koš	Koš
Kov.	Kovarce
KoV.	Kostolná Ves
KpV.	Kamenec pod Vtáčnikom
Krn.	Krnča
Krt.	Krtovce
Kru.	Krušovce
Kšin.	Kšinná
Kuz.	Kuzmice (m. č. TO)
KVes	Krásna Ves
Lad.	Ladice
Lap.	Lapáš (dnes Malý Lapáš, Veľký Lapáš)
Las.	Laskár (č. o. Nov.)
Lát.	Látkovce (č. o. Uhr.)
Laz.	Lazany
Leh.	Lehota
Lef.	Lefantovce
L-G.	Lúky-Gergel'ová (č. o. Ivan.)
Lib.	Libichava
Lieš.	Liešťany
Lip.	Lipník
Lipo.	Lipová
Liv.	Livina
LnŽ.	Lúčnica nad Žitavou
Lom.	Lomnica (č. o. Lieš.)
LOp.	Livinské Opatovce
Lov.	Lovce
LpV.	Lehota pod Vtáčnikom
Lud.	Ludanice
Luk.	Lukáčovce
Lula	Lula
Ľut.	Ľuta
Luž.	Lužany
Lužk.	Lužianky
Mač.	Mačov (č. o. DnN.)
Mach.	Machulince

Mali.	Malinová
Man.	Mankovce
Maňa	Maňa
Mar.	Martinová (č. o. LnŽ.)
Mart.	Martovce
Martin	Martin nad Žitavou
MBedz.	Malé Bedzany (č. o. Top.)
MBiel.	Malé Bielice (č. o. Part.)
MBys.	Malé Bystričany (č. o. Bys.)
MČau.	Malá Čausa
MDvo.	Malé Dvorany (č. o. Bojná)
Mech.	Mechenice (č. o. Phor.)
Melek	Melek
Mer.	Merašice
MHos.	Malé Hoste
MHrad.	Malá Hradná
Mich.	Michal nad Žitavou
MChl.	Malé Chlievany (č. o. BnB.)
MChr.	Malé Chrašťany (č. o. Bel.)
MChynd.	Malé Chyndice
Miezg.	Miezgovce
MKr.	Malé Kršteňany
MLap.	Malý Lapáš
MLeh.	Malá Lehota (okr. Žiar nad Hronom)
MLeho.	Malá Lehota (č. o. LpV.; okr. Prievidza)
Mlyn.	Mlynárce (č. o. Nitra)
Mlyň.	Mlyňany (č. o. TMlyň.)
MNV	Mýtna Nová Ves (č. o. Lud.)
Moč.	Močenok (→ Slád.)
Moch.	Mochovce (č. o. Kal.)
Moj.	Mojzesovo
Mojm.	Mojmírovce
Mor.	Morovno (č. o. Han.)
Mot.	Motešice
MOst.	Malé Ostratice (č. o. Ostr.)
MRip.	Malé Ripňany
MUh.	Malé Uherce
MVoz.	Malé Vozokany
MZál.	Malé Zálužie
Nadl.	Nadlice
Náv.	Navojovce (č. o. Part.)
NBla.	Nitrianska Blatnica
Ne.-Br.	Nedožery-Brezany
Necp.	Necpaly (č. o. Prie.)
Ned.	Nedožery (č. o. Ne.-Br.)
Nedan.	Nedanovce
Nedaš.	Nedašovce
Neded	Neded
Nem.	Nemčice
Nemč.	Nemčiňany

Nemeč.	Nemečky
Nep.	Neporadza
Nesv.	Nesvady
Nev.	Nevidzany (okr. Prievidza)
Nevi.	Nevidzany (okr. Nitra)
Never.	Neverice
NHrád.	Nitriansky Hrádok (č. o. Šur.)
NHrn.	Nitrianske Hrnčiarovce
Nitra	Nitra
Nitri.	Nitrica
NLeh.	Nová Lehota
Nor.	Norovce
Nov.	Nováky
NPr.	Nitrianske Pravno
NRud.	Nitrianske Rudno
NSady	Nové Sady
NStr.	Nitrianska Streda
NSuč.	Nitrianske Sučany
NVes	Nová Ves nad Žitavou
NVoz.	Nové Vozokany
NZám.	Nové Zámky
Obs.	Obsolovce (č. o. HOb.)
Oby.	Obyce
Ol.	Olichov (č. o. Vol.)
Om.	Omastiná
Omš.	Omšenie
Op.	Oponice
Opat.	Opatovce nad Nitrou
Oreš.	Orešany
Osl.	Oslany
Ostr.	Ostratice
Pal.	Palárikovo
Paňa	Paňa
Part.	Partizánske
Past.	Pastuchov
Pat.	Patince
Paž.	Pažiť
Pec.	Pravenec
Peč.	Pečeňany
Pet.	Pet'ovka (č. o. Mot.)
Pháj.	Podhájska
PHáje	Párovské Háje (č. o. Nitra)
PKes.	Poľný Kesov
PLeh.	Petrova Lehota (č. o. Mot.)
Pod.	Podhradie (okr. Topoľčany)
Podh.	Podhradie (okr. Prievidza)
Phor.	Podhorany
Podl.	Podlužany
Pohr.	Pohranice
Pol.	Poluvsie

Por.	Poruba
Poz.	Pozba
Praš.	Prašice
Prav.	Pravotice
Práz.	Práznovce
Pres.	Preseľany
Prib.	Pribeta
Priev.	Prievidza
Prusy	Prusy
Rač.	Račice (č. o. Nitri.)
Rada.	Radava
Radi.	Radiša (č. o. Ži.-Ra.)
Radob.	Radobica
Radoš.	Radošina
Rajč.	Rajčany
Rast.	Rastislavice
Ráz.	Ráztočno
Riš.	Rišňovce
RNep.	Rožňová Neporadza (č. o. Nep.)
Rus.	Ruskovce
RLeh.	Rudnianska Lehota
Ryb.	Rybany
Seb.	Sebedražie
Seč	Seč
Selec	Selec
Seli.	Selice
Sem.	Semerovo
Skač.	Skačany
Skýc.	Skýcov
Slád.	Sládečkovce (→ Moč.)
Slep.	Slepčany
Sľaž.	Sľažany
Sol.	Solčany
Solka	Solka (č. o. NPr.)
SnB.	Slatina nad Bebravou
SknB.	Slatinka nad Bebravou
Sok.	Sokolníky (č. o. Phor.)
Súl.	Súlovce
Svät.	Svätoplukovo
Svin.	Svinná
SvP.	Svätý Peter
Šalg.	Šalgovce
Šíp.	Šípkov
Šiš.	Šišov
Šur.	Šurany
Šurk.	Šurianky
Šut.	Šutovce
Taj.	Tajná
Teh.	Tehla
Tem.	Temeš

Tes.	Tesáre
Timo.	Timoradza
TJas.	Trenčianske Jastrabie
TM.	Trenčianske Mítice
TnŽ.	Tesáre nad Žitavou (č. o. TMlyň.)
TMlyň.	Tesárske Mlyňany
Top.	Topoľčany
Topk.	Topoľčianky
Tov.	Továrniky
Tráv.	Trávnica
Treb.	Trebichava
Tren.	Trenčín
Trn.	Trnovec nad Váhom
Tuž.	Tužina
Tvrm.	Tvrdomestice
Tvrdoš.	Tvrdošovce
Uhr.	Uhrovec
Úľ.	Úľany nad Žitavou
UPodh.	Uhrovske Podhradie
Urm.	Urmince
Vaj.	Vajka nad Žitavou (č.o. LnŽ.)
VBedz.	Veľké Bedzany (č. o. Top.)
VBelá	Valaská Belá
VBiel.	Veľké Bielice (č. o. Part.)
VCet.	Veľký Cetín
VČau.	Veľká Čausa
VDol.	Veľká Dolina
VDrž.	Veľké Držkovce
VDvo.	Veľké Dvorany
VĎur	Veľký Ďur
Veča	Veča
Velč.	Velčice
Velu.	Velušovce
VHos.	Veľké Hostie
VHrad.	Veľká Hradná
VChl.	Veľké Chlievany
VChr.	Veľké Chrašťany (č. o. Bel.)
VChynd.	Veľké Chyndice
Vies.	Vieska nad Žitavou
Vino.	Vinodol
VJan.	Veľké Janíkovce (č. o. Nitra)
VKlíž	Veľký Klíž
VKršt.	Veľké Kršteňany
VKýr	Veľký Kýr
VLap.	Veľký Lapáš
Vlč.	Vlčovo (č. o. Dež.)
VLeh.	Veľká Lehota (č. o. LpV.; okres Prievidza)
VLeho.	Veľká Lehota (okres Žiar nad Hronom)
Vlk.	Vlkas
VLov.	Veľké Lovce

VMaňa	Veľká Maňa (č. o. Maňa)
VnV.	Vrbová nad Váhom
Vol.	Volkovce
VOst.	Veľké Ostratice (č. o. Ostr.)
Voz.	Vozokany
VPole	Veľké Pole
Vráb.	Vráble
VRip.	Veľké Ripňany
VUh.	Veľké Uherce
VVoz.	Veľké Vozokany
V.-Op.	Výčapy-Opatovce
Výčk.	Výčapky (č. o. Hrub.)
Vys.	Vysočany
VZál.	Veľké Zálužie
Záv.	Závada
Zbe.	Zbehy
Zem.	Zemné
ZKost.	Zemianske Kostolany
Zl.	Zliechov
Zlat.	Zlatníky
Zlatno	Zlatno
ZMor.	Zlaté Moravce
ZpČv.	Závada pod Čiernym vrchom (č. o. Kšin.)
Žab.	Žabokreky nad Nitrou
Žik.	Žikava
Ži.-Ra.	Žitná-Radiša
Žir.	Žirany
Žit.	Žitavce
Žitná	Žitná (č. o. Ži.-Ra.)

Summary

One of the goals of Slovak onomastics is by using common (mutual) methodologies and principles to compile the hydronymy of the Slovak river basin. In the past Slovak hydronymy has never been analysed systematically. After the classic work piece of V. Šmilauer 'River Systems of Old Slovakia' was published, number of studies about etymology of certain Slovak aquatic names has been published in recent decades. The basis for complex hydronomastic research in our linguistic context can be found in monograph 'Hydronimia dorzecza Orawy' (M. Majtán – K. Rymut, 1985). The goals and methodologies used in this thesis closely resemble the project 'Hydronymia Europaea', and by its principles, the monographs about hydronymy of river basins of Ipeľ, Slaná and Turiec were compiled.

Introduced dissertation about hydronymy of the Nitra river basin (including its longest inlet Žitava) signifies partial task in projects 'Hydronymia Slovaciae' und 'Hydronymia Europaea'. Heuristic research of hydronymy will become the basis for broader Slavonic as well as Slovak research from the 11th – 15th century era we have identified more than 80 onymic objects (not considering the periodical division of 850 onymic objects) in analysed river basins. We have excerpted their names from critically compiled thesis. Since these are Slovak proper names marked by non-Slavonic scribes using Latin alphabet, the forms of certain names were in need of reconstruction. Absolute majority of these names is of Slavonic (respectively Slovak) origin, Hungarian origin has been identified in 13 cases (including names with Hungarian appellative base and Slovak suffix).

In general, we can say that names of aquatic objects were created from appellative (and propriety) lexicology which named certain characteristic of water or surrounding area. In the oldest (and naturally in more recent) hydronymy such pra-Slavonic lexical basis are identified which can be marked as minimally differentiated in Slavonic languages as well as in Slovak jargons (*topoľ, topoľja; Topoľnica; *bebrъ/bobrъ: Bebrava; *vlъkъ: *Vlčec), part of petrificated lexis in certain Slavonic languages most likely changed its meaning structure (*rogozъ: Rohožnica). In the analysed material base there has been a number of lexemes petrificated thus preserving older, today not relevant semantic structure (Mohelnica: *mogyla; Dúbrava: *dobrava „tree copse“, today „oak copse“). Throughout the development period of pra-Slavonic basis in certain languages the old appellative lexicology has either most likely disappeared or changed its phonemic form (for example Hlommé: < *glomъ- „noise“ compared Czech hlomoz, Bolg. hlomot). Etymologic approach has also been used in the section of more recent (mostly two-word) hydronyms which rose from oikonyma or toponyma (for example Porubský potok (brook): name of the settlement Poruba, apel. Poruba – chopped down, cut out place).

Aquatic, rural and terrain names, which are sorted in slogans chronologically from the oldest to the most recent file, at the same time reflect the ethnic relations in individual regions in the Nitra basin which in the past reached four different sees. Since the 9th century the most southern section of basin represents ethnically the most inhomogeneous region (bilingual Hungarian-Slovak environment had been formed here since the arrival of Hungarians to Carpathian - Danube valley). Precisely here, on the southern border of Nitra and Komarno county, we are able to locate 13 onymic objects from the 12th-18th century era, which were named by Hungarians. The remaining 40 onymic objects (from the northern and Nitra region) are of Slavonic origin - they were named by the Slovaks. German ethnic group, which because of Tatar raids, settled the region of upper Nitra, left its mark only in more recent hydronymy of north eastern part of basin (more accurate research of historic archives would be able to significantly expand the 'corpus of these files').

In our work we also deal with the examination of lexical-semantic and structural-typological side of hydronyms. The corpus of 850 identified onymic objects is divided by lexical-semantic criteria from Šmilauer's division. Individual chapters are devoted to the causes of polyonymy in naming of aquatic objects and to other possibilities of Slavonic research. Numerous registers (hydrographical division of basin, list of abbreviations of villages, springs and so on) are important part of our work.

Using the historic-lexical interpretation, hydronymy, as the part of vocabulary, reflects the development of lexicology and motivational, which are projected into naming of aquatic objects in the period of the proper names cration. By comparing the facts about lexical-semantic and structural-typological side od hydronyms to other Slavonic laguages, we would be able to reconstruct lexical units and word creating processes, which have been used in Slavonic but mostly western Slavonic hydronymy.

Príloha

Povodie Nitry.
(Reprodukcia podľa Číselníka tokov na Slovensku. 1971)

Názov: **Hydronymia povodia Nitry**

Autor: PhDr. Juraj Hladký, PhD.

Recenzenti: PhDr. Milan Majtán, DrSc.
doc. PhDr. Elena Krasnovská, CSc.
univ. prof. PhDr. Pavol Žigo, CSc.

Náklad: 300 ks

Rozsah:

Formát:

Vydanie: prvé

Vydavateľ: Pedagogická fakulta
Trnavskej univerzity
Trnava 2004

Tlač:

ISBN